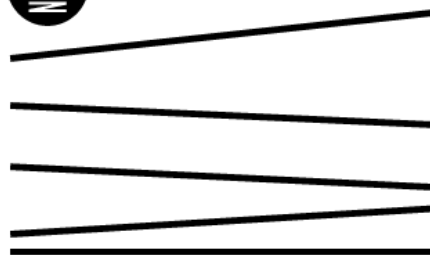

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	collectæ et in II. tomos divisæ a Friderico Rostgaard.
Titel Title:	<u>Deliciæ quorundam poëtarum Danorum</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 2
Udgivet år og sted Publication time and place:	Lugduni Batavorum : apud Jordanum Luchtmans, 1693
Fysiske størrelse Physical extent:	2 bd.

DK

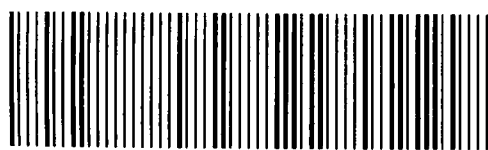
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023076137

DELICIAE
QUORUNDAM
POËTARUM
DANORUM

COLLECTÆ

ET IN

II. TOMOS

DIVISÆ

A
FRIDERICO ROSTGAARD.

TOMUS SECUNDUS.

LUGDUNI BATAVORUM.
Apud JORDANUM LUCHTMANS.
MDCXCIII.

VITI BERINGII

In supremo Tribunali & Æra-
rio Regio Assessoris, Hi-
storiographi Regii
& Professoris

C A R M I N A.

Tomus II.

A

V I T A B E R I N G I I.

*Q*uæ in BERINGIO nostro eruditus Orbis amavit ac suspexit, ipse, quo solitus erat calamo, idest, facundo & venusto, utut in propriis laudibus par-
cissimo, adumbravit. Exstant ea in
Programmate Academico sub Rectoris

Magnifici OLAI BORRICHII nomine edito, con-
scripto autem a WILHELMO WORMIO, tunc
temporis in Academia Hafniensi Medicinæ Professore
Regio, & Academiæ Secretario, nunc in summa Træ-
midos Curia Justitiario & sacræ Regiæ Majestatis
Daniæ & Norvegiæ Consiliario Status, Justitiæ &
Cancellariæ, Historiographo & Bibliothecario.

Qualis autem quantusque fuerit (*de Beringio loquitur Wormius*) omnium dum advocato apparatu ostendere laboramus, ipse se nobis explicat totum, & quæcunque de se sciri voluit, vel ut omnes assentationum colores effugeret, vel ne in viventium invidiam mortuus nimium prædicaretur, non minori modestiæ quàm divinæ facundiæ laude in suis titulis consignata à se ipso discenda proponit, quæ quidem licet, magni literarum Genii

4 VITA BERINGII.

affectuoso in Patriæ eruditionis gloriam studio, doctis extracta scriniis jam ante in publico videri legique meruerint, ut tamen fuscæ, quas atteximus, lacinia, ab aureâ dictionis purpurâ aliquem mutuentur splendorem, pace sanctissimorum Manium, hic advocare nimium fortè audaces sustinimus.

„Patriam Wiburgum habuit, clarum in Cimbriis oppidum, ortus Consulari Patre, haud ob-
 „scuri inter suos nominis, cujus curâ traditus
 „puer in Scholam, & ad capeffendum ingenii cultum permissus Præceptoribus, spatia in literis,
 „qualia rudior fert ætas, & prima studiorum curricula confecit. Anno ætatis octavo & decimo,
 „[qui à Christo nato MDCXXXV. erat] Hafniam
 „naftus disciplinarum Magistrum, dedit Academiæ
 „Civem; in quâ ut auspiciatiffimè ingrederetur
 „studia, ire primùm cœpit per fidei Christianæ
 „capita, & divini juris audire interpretes; mox
 „circumferre per eas artes animum, quæ liberale
 „naftæ nomen, haud illiberalius ferè ingenium
 „requirunt. In hoc stadio agnitus est à TYCHONE BRAHÆO, & moderator ascitus filiolo,
 „quem inter Brochmannianas ædes, ingens illud
 „pietatis & Musarum sacrarium, cum plerisque
 „magnarum domuum pignoribus tum forte degentem, literarum primordia edoceret. Felicissimè id quidem, ut spargere studiorum & capere
 „simul fructus posset, & dum experiretur in altius informatione ingenioli vires, effingere vicissim ac expolire suas. Ab hâc Scholâ digressus ad
 „exteros, Anni MDCXXXIX. adulto jam vere,
 „tenuit Belgium, ubi Cadzium, Heinsium, Barlaëum naftus, impetum cepit condendi Epigrammatis. Crederes in Parnassum aliquem aut Heli-

„cona

VITA BERINGII. 5

„ cona delatum, tanto cœpit impetu ingenii, aut, si
 „ quis est, literati furoris impulsu, modulari car-
 „ men, & aptare ad numeros sermonem; leges fe-
 „ cutus, unas illas in libera Republica non liberas,
 „ quas sibi in hoc studiorum campo, magni illi lite-
 „ rarum Antistites præfigebant. Sed & hoc fortè
 „ liberius aliquantò, quàm usus ferret Patriæ, cui
 „ parare Civem, non Vatem debebat. Quocirca,
 „ omissis studiorum deliciis, extulit ad severiora
 „ animum: & ducibus cœpit, hinc Vossio, inde
 „ Boxhornio, raptare ingenium per veterum hi-
 „ storias, aliquando etiam ad cultum deflectere
 „ Orationis. Hæc agentem Bartholini fratres abs-
 „ traxerunt in Galliam, eodem parantes abitionem:
 „ Nec noluit sequi jubentes, non tam vitæ duces,
 „ quàm studiorum moderatores. Ac inter ho 3
 „ egit ætatem in beato Galliæ & Naturæ amœnio -
 „ ris secessu, ob repentini carminis gratiam mirifi-
 „ cè conciliatus Grotio, donec ab Heroë TOT-
 „ TIO revocaretur in Patriam, ad regendam fili
 „ ætatem, & capeffendam ad externos peregrina-
 „ tionem. Venit, suscepit nobilem Ephebum, &
 „ post brevem Soræ secessum, rediit in Belgium,
 „ resalutatis disciplinarum ductoribus, & repetito
 „ usu studiorum, ac pristinæ felicitatis. Inde rur-
 „ sus in Galliam, eâque infessâ biennii, & quod
 „ excurrit, spatio, per mare Ligusticum in Ita-
 „ liam trajecit. Sefquiannum dedit Romæ, nec
 „ nihil Hettruriæ urbibus, necessarium spatium
 „ Nobilis alumni usibus, asuescentis disciplinæ
 „ armorum, & inter utriusque palæstræ medita-
 „ tiones, firmantis ingenii & membrorum vires:
 „ quo temporis flexu ob magnitudinem ingenii
 „ Kircherum coluit, & Stradam consuluit in stu-
 „ diis, alterum judicem & Mystam Naturæ; Ora-

6 VITA BERINGII.

„ torem alterum, & fati Belgici Præconem. Post
 „ hos dicere de Puteano Equite serum forsan fue-
 „ rit, qui ad Danum omne nomen porrectâ beni-
 „ gnitate, non plures vidit ex gente nostrâ, quam
 „ devinxit meritis, non Equitis jam, non homi-
 „ nis nomen, sed humanitatis. Supra Romam
 „ Campania erat, & quicquid in Bajis Puteolanis-
 „ que recessibus prodigiosum aperit aut condit-
 „ natura, quibus cum pleræque Italiæ ambitu
 „ obitis coram aut lustratis, fixit Patavii sedem,
 „ substititque per annum, Ferrarii in literis Magi-
 „ sterio & informatione usus. Rhodium convenit
 „ gentilitatis jure, & in peregrino solo sonantes.
 „ Patriæ Musas publico carmine celebravit. Di-
 „ gressus est ab Italia per Insubres, & transcur-
 „ sis Alpibus in Helvetiorum descendit pagos;
 „ inde Argentinam deflexit, & Boeclero dedit
 „ operam, acerrimo studiorum Concitatori. Obi-
 „ vit pleramque Germaniam, ardentem licet in
 „ sinu, & omnia attonantem bello: suspexit in
 „ itinere imperii caput, & Austriacæ domus ad-
 „ summum rerum apicem provectam fortunam
 „ publicâ prosequutus est scriptione, quæ passim
 „ per orbem benignos repperit Interpretes, & ex
 „ aulâ Cæsareâ novæ dignitatis prolicuit splendo-
 „ rem, haud inglorium scriptori, ni domesticæ
 „ fortunæ memor, Augustæ clementiæ agnoscere
 „ maluisset pignus, quàm circumdare sibi, & ex
 „ alienâ benignitate nil propriæ indulgere ambi-
 „ tioni. In Gallias digressus est tertiâ jam vice,
 „ capeffito per Lotharingos itinere, inde per Ar-
 „ tesios & Flandros in Patriam, jussus superio-
 „ rum auctoritate docere publicè Poësin, novo
 „ munere, nec jam tum usitato Academiæ: &
 „ habuit disputationem præfente Rege, qui pri-
 „ mus

VITA BERINGII. 7

„ mus inter Danorum Principes & primâ tum
 „ vice ingressus Doctorum subsellia, sæpius sub-
 „ inde, quo est in literas amore, ad studia publica
 „ demisit Majestatem, & choros acadytæ Musarum
 „ ingentior ipse hospes implevit. Vocatus est ab
 „ hâc disputatione ad Soranam Cathedram, & hi-
 „ storix tradendæ professionem; subiitque pro-
 „ vinciam, sed non diuturnam. Publicè docen-
 „ tem avocavit T. TOTTIUS, ostentatâ Scaniâ,
 „ & benigno ad Musas secessu; & ne non effica-
 „ cissimè suaderet, magnificâ domo, parum infra
 „ palatii cultum, ubi quod jussus nuper à Rege
 „ fuerat, condere in otio posset annales populi
 „ sui, & quicquid Majores indictum in historia
 „ posterorum indagini reliquerunt. Insedit ergo
 „ amœnissimos penates, novum peculium & Re-
 „ gis benignitate transiturum ad posteros, quum
 „ miscuit sese rebus bellorum turbo, & terram
 „ subtraxit sub pedibus, quam turbatâ possessio-
 „ ne provinciæ, [ut sunt in humanis vices rerum
 „ ac orbes] in novos Dominos transfudit. Ergo
 „ in Patriâ jam suâ, sed id parum, domi etiam suæ
 „ peregrinus, discerpebatur in partes, & novus
 „ propemodum Geryon, obsequio ad alios, ad
 „ alios incolatu pertinebat. Favit apud se habitan-
 „ ti CAROLUS, & liberale obtulit stipendium,
 „ in fide novi dominatus & clientelâ mansuro.
 „ Cæterùm cum cedendum alterutro esset, carere
 „ domicilio quàm Patriâ maluit, & Hafniam for-
 „ tunas ac familiam deportavit, imminutus domo,
 „ & quod dolentius, uxore, lectissimâ fœminâ &
 „ intra lustrum quinquies parente. Quem hodie
 „ luctum novi matrimonii felicitate detergit. An-
 „ no MDCLXI. in cœtu & concessu publico jus-
 „ sus est assidere inter Consiliarios ærarii: in quâ

8 VITA BERINGII.

„ functione muneris, quoties id ferunt negotia, se
 „ surripit Musis, ut vacet muneri, in quo collo-
 „ cavit ætatem, & non illiterato otio posteritatis
 „ notitiam mereatur. Amplo nuper opere descri-
 „ psit Patriæ fatum, & quæ, durante ad Hafniam
 „ obsidione, per septentrionem ferè omnem ad
 „ memoriam illustria contigère. Graditur nunc
 „ per antiquos fastos, & Majorum labores, ut
 „ gentis suæ incunabula, & ex ultimâ vetustate
 „ repetitam seculorum memoriam exponat. Misit
 „ non pauca in commentarios, nondum passa su-
 „ premam manum, quæ festinationi & transcur-
 „ sui negata, solâ laboris pertinaciâ perficiuntur.
 „ Nec quicquam illi destinatus, quàm explicari
 „ hoc negotio & defungi opere. Enitetur spatium
 „ id omne, ni aliò adverterint Superiorum jussa,
 „ & intra temporis haud longissimi flexum, aut
 „ finem vitæ, aut operi coronidem imponet.

*Pergit paucis interjectis Wormius & de supremis
 beati nostri in hunc modum differit: Ad illa (æterna)
 pervenit die XX Maji, postquam Annos LVII,
 Menses VII, Dies XV terris se indulisset. Sed
 nec minus in hoc transitu, cujus sola expectatio
 etiam sublimes aliquando concutit animas, mira-
 bilem se præstitit, quàm in omni vitâ sine exem-
 plo fuit. Dubiæ Medicorum, ex consilio, spem
 metumque simulantium voces, tantum abfuit ut
 ad extrema properantem tristius afficerent, ut,
 illis excitatus potius, animæ suæ diu optatam
 gratularetur libertatem, quæ toto tempore, quo
 ægro coërcebatur corpore, id doluit maximè,
 quod tam humiliter serviret. Provocamus nos,
 quibus morienti adstitisse contigit, & ultimas ex-
 cipere voces, pietatis erga Deum, venerationis
 & gaudii ad aspectum Sacerdotis Dei, erga Con-
 ju-*

VITA BERINGII. 9

jugem, fratrem, liberos, & amicos humanitatis, cum obsequii & beneficiorum recordatione, plenissimas, provocamus inquam, è Stoâ omnes, & quotquot unquam fortiter dixerunt, & quærimus, ita ne mori audeant? Etenim defunctæ jam suo officio manus pedesque cessabant mentis imperio obsequi, lividus vultum infecerat color, prostrabat genis frigidi sudoris glacies, & jam in se retractos destituere cœperat oculos fulgor, quando, ultimo conatu, non ingemuit, sed nobile cecinit carmen, ut in vitâ, sic in morte divinus Olor, factus carminis ipse argumentum, quo mortale nihil à se alienum esse, mori se eâ fortitudine, eâ spe, eâ fiduciâ, professus est, quâ semper vixerat & quæ Virum decet. Nullæ sollicitudines angebant animum, nullus horror nec metus, & ne dubitans quidem ad hunc Rubiconem stetit, transiit enim intrepidus, planè eâ facie quâ ad lætissimi aliàs nuntii renidere solebat gaudia, sciens utpote quò abiret, nec incertus quid sibi posthac fieret, qui rectè vivendo id egerat semper, ne moriturus diu hæreret.

Scriptorum ipsius, præter carmina, quæ hic damus, brevem catalogum subnectimus, licet nonnulla eorundem necdum videre contigerit.

1. *Fortuna Austriacæ Domus ad supremum culmen evectæ. Argentorati & Patavii 1648. fol.*
2. *Natalitia FRIDERICÆ AMALIÆ, vario carmine, Lyrici imprimis genere adumbrata. Hafniæ 1649. fol. quod carmen nondum reperire potuimus.*
3. *De artis Poëticæ natura & constitutione Disputatio, respondente Olao Borrichio. Hafniæ 1650. 4to.*

10 VITA BERINGII.

4. *De Historia Oratio habita Soræ 1651. fol.*
5. *Carmen gratulatorium Principi Danorum CHRISTIANO dictum. Hafniæ 1654. quod neque vidisse adhuc licuit.*
6. *Memoriæ & æternitati FRIDERICI III. Daniæ Norvegiæ Regis nuper in terris, nunc in cælis gloriosi. Hafn. 1670. fol.*
7. *CHRISTIANO QUINTO Regna supremi juris hæreditate suscipienti. Hafniæ 1670. fol.*
8. *Obsidionis Hafniensis Historica descriptio, quæ post mortem ipsius Anno 1676. prodiit in 4to.*
9. *Historiam Belli Dano-Sæcici, quæ nomen Orofii Annilonis præ se fert, a Beringio nostro conscriptam esse, sunt qui existiment, moti forte ipsa forma vocum Orofii & Annilonis, quibus ingeniose involutum nomen BERINGII censent, & Orofium quidem Latinis Montem Danis Bjerg / Annilonem vero, leviter flexo vocabulo, annulum, Danice Ring / significare, utrumque simul sumtum Bierg-Ring vel Bering efficere.*
10. *Quin & ex ipsius verbis supra allatis patet illum Patriæ Historiam justo volumine concinnasse, de quo Opere in Programme nuper citato Illustris Wormius Inter hæc, ait, majoribus se curis applicuit, utque, quam singulis quotidie præstabat, operam, nunc Epigrammate, nunc elogio, nunc titulo, nunc aliis ingenii ludis, quos Amicitia gratis & sæpe etiam importunè iis solent extorquere, qui semel se aliquid feliciter meditari potuisse ostenderunt, universæ Patriæ fructuosius locaret, Gentis suæ Annales condere cœpit, magnarumque rerum consilia, Regum &*
He-

VITA BERINGII. II

Heroum actus cum temporum ac locorum ordine ac descriptione, ab ipsis Imperii initiis ad hanc usque ætatem mira solertia conqui-
ta, fide planè incorruptâ, exposuit, osten-
ditque, ex una stirpe Regale Genus nullis
longissimi temporis vel lassatum moris, vel,
quod cæterorum Regum fatum fuit, conti-
nuo seculorum attritu defectum exaruisse,
sed ultra sex & viginti secula clarissimam na-
taliū virgam deduxisse, innumera lauro de-
coram, semper imperantem. Quæ omnia ma-
gna prosequutus est Majestate, eo scribendi
genere, quod suum plane erat, id est, ma-
gnificum. *Quod quidem Opus nec dum lucem
publicam aspexit.*

*Mittimus complures Ejusdem Inscriptiones,
queis illustriores cippos & sarcophagos insigniuit;
quæ una cum ipsis mortuis sepulcrum subiere.*

*Videatur quoque, si placet, Olai Borrichii in E-
jusdem Poëmata Encomium, quod in Dissertatione de
Poëtis Danis, in frontispicio prioris Tomi posita,
reperies.*

*Sed & bene meritum me confido, si Epigram-
ma Nobilissimi PAULI VINDINGII Regii in
Cancellaria Danica Consiliarii & in Academia Haf-
niensi Professoris, quod Effigiem BERINGII nostræ
illustrat, subjunxero:*

Stringitur exili facies Divina Metallo,
Depositoque stupent æra animosa suo,
Quò cinis Heroum spirat, quò vindice cunis.

Busta renascuntur floridiora suis.

Roscida fatalem discussit Suada Beringi

Occasum, & senii debilioris opus.

Ille Senem Smyrnæ Latioli provocat ore,

Ille tuum superat, Mantua docta, Deum.

12 VITA BERINGII.

Hoc ore abstrusum, quicquid Verona recenset,

Quicquid habet Calaber, quicquid Iberus amat.

Tu nil Zeuxi: suo faciem sic carmine pinxit,

Ut metuat foedam sordida blatta famem.

Anno 1675.

P. Vindingius.

Tandem lubet duplicem erecto Marmoris insculptam inscriptionem apponere, quam in Templo Divæ Virginis Hafniensis calamo excepi:

(1)

Io Fama

Resolve ora,

Et, postquam filuerit Beringius,

Tu loquere:

Redde tanto Præconi vices,

Et, postquam cessarit ille,

Repone tuas.

Qui,

Vox, dum viveret, & eloquium seculi sui,

E media Cimbria eductus

Provexit Musas,

Et,

Quicquid Bolus vel Alaricus in Romanam peccârunt eloquentiam,

Redonavit Orbi.

Viburgo Cimbrorum orta hæc virtus

Circumtulit per longissimas peregrinationes juventutem,

Et nota summis per orbem ingeniis,

Ac par maximis,

Post geminam in utraque Patriæ Academia functionem,

Adlecta est Aulæ,

Inque Ærario

Assessoriam quam vocant dignitatem,

Mox

Mox

In Supremo dicundi juris Tribunali
Supremum togatæ felicitatis splendorem

Nactus

Læta animi sublimitate

In Exemplum omnis ævi suffectura.

Inter quas functiones

Adjecit,

Quod rarum,

Aperto eloquio Carminis adstricti gratiam,

Quâ

Ita peregrinas per orbem potestates,
Hinc Cæsaream, inde Galliarum Regem

Permulsit,

Ut alter Juveni & adhuc peregrinanti

Palatinos offerret honores,

Alter pretium illud,

Quod magnis per orbem ingeniis,

Novo sed illustri invento,

Galliarum munificentia decernit.

Et vero

Post hos honores

Silet demum beata, lingua;

Et illas in ore gratias

Surripit Orbi;

Hocque monumento conditur;

Qui ubique

Etiam in Patria Historia

Viva exhibet monumenta,

Et Fastigia functionum

Vitæ sanctitate

Adæquavit.

(2).

VITUS BERING.

Hic Beatam expectat *αἰνάσιον* :

Patria illi Cimbria,

Parens Viburgensis Consul,

Ingenium ardens, amœnum, & ad summa natum,

Quo etiam meruit

A summis Europæ Principibus

Romano Imperatore, Danorum, Gallorum, Sue-
corumque Augustis

Prolixè amari.

Post ostentatam exteris lucem suam,

In Patrio Lyceo primum Poëseos constituitur
Professor,

Hinc in Sorano Historiarum,

Tandem Historicus Regius,

Et postea simul

Ærarii, Summique justitiæ Fori

Assessor,

Par officiis,

A seculi labe immunis.

Duplex ei conjugium,

Utrumque prole felix.

Opera seculum omne intrabunt.

Anima coelos habitat,

Quam Deo suo reddidit

XX Maij Anni MDCLXXV,

Nondum plane sexagenarius.

Et hac de vita Beringii sufficiant.

VITI BERINGII CARMINA VARIA.

IN OBITU M (1)

Perillustis & incomparabilis Herois
HOLIGERI ROSEN-
KRANTZII.

1642.

Non hæc ô Superi mors est, sed publica clades;
Arctoa hoc diro funere Cirrha cadit:
HOLGERO moriente stupent Lebethrides un-
Atque Heliconiacæ conticuere Deæ: (Idæ,
Turgida prefferunt grandes Oracula Delphi,
Cortinæque gravem dedidicere fidem,
Ipsa suum Pallas spectat viduata cadaver,
Et gemit ad Clarios præfica mœsta rogos;
Quaque jacent cineres, Phoebus tumulatur in
Et duplicis Sophiæ degravat ossa lapis! (urna,
Ergo etiam in doctos morti peccare licebit,
Ergo etiam Divos trux Libitina necat?
Nec juvat Ausonias pandens industria portas,
Atque ora in Grajos sollicitata sonos:
Nec fandi torrens, visque imperiosa palati,
Linguaque, sed posthac non habitura parem.
Nec pulsans legum dubias prudentia tricas,
Et latè abstruso jura profunda sinu.
Denique nec quicquid jactat grandæva vetustas,
Atque penu Tempe prodigiosa sovent.
Sed non tota tui sub terras ibit imago,
Magne Heros, aliqua parte superstes eris?
Undi-

16 VITI BERINGII.

Undique, quâ gremio mundum natura capaci
 Continet, & mediis machina stertit aquis.
 Immensum spatium pulsantibus increpet alis
 Gloria, & æterno remige fama fluet;
 Pro centum trabeis, pro Dani parte Senatus
 Dicere Aonidum sceptrâ tulisse gregis.
 Discite Terrarum Proceres, quo more paretur,
 Nomen, & à tumulo continuetur honos;
 Non hoc millena diducti gente tribules,
 Non hoc patricia purpura nata domo,
 Divitiæque dabunt, perituraque lamina glebæ,
 Et Dîs foetenti massa sepulta luto.
 Sed Musis satiata quies, mens anxia Phœbi,
 Plectræque Pieridum principe sumpta manu.
 Plenum animi pectus, fulti gravitate calores
 Et sine fortuna sufficiente sibi:
 HOLIGER & Crœsus juncta condantur in urna,
 Plus habet hic mundi, plus habet ille sui.

(2)

IN

OLAUM WORMIUM.

Post restauratam literaturam Runicam.

Invenitur initio Monumentorum ejus-
 dem Danicorum. 1643.

Merferat extinctas seclorum injuria RUNAS,
 Et spoliū ignavi temporis Arctos erat:
 DANICA in obscuro stabant monumenta recessu,
 Putria & æterno desidiofa luto.
 Tantum argilla tenax, & toto marmore rugæ
 Antiquum poterant restituere chaos:
 En jacet, & tuguri vestitum cespite saxum
 Meruit ad emeritam naufraga busta domum:

Car.

CARMINA VARIA. 17

Cardine trusa nota est, liquere cubilia voces,

Ipsaque pars minima est litera fossa sui.

Tot tenebras WORMI, Boreæ celeberrime vin-

Discutis & longo secla sepulta situ, (dex,

Lapsaque restauras damnati frustra feretri,

Et supposita suis fulcra inimica rogis :

Exseruere caput, quæ mordax forpserrat ætas,

Et seclum linguæ vincula laxat anus.

Hoc Cornu, hi Cippi, Lapides, quæque insita

Vibrat Amazonia tela puella manu, (chartæ

Rursus ad extinctæ revocantur lumina formæ,

Et mors devictas excubat ante fores.

Livor edax rerum victrixque superbia secli

Ingenio potuit succubuisse Tuo.

Molliter ite Dani, doctam calcamus arenam,

Quam premimus poterit proxima gleba loqui.

Claustra aperit non nota labor, cineresque per

It cura, & varias ignea pandit opes. (ipsos

Vestigat mens docta fores, patet omnis eunti

Trames, & ingentes explicat illa sinus;

Felices doctorum animæ ! queis sæpè pependit

Indelassatâ pagina fessa manu.

Dum seclum eruitis tenebris. Vos posthuma
merces

Fama triumphali pandet ad astra face.

Tolle decus WORMI ! Tibi docto pulvere vivax

Laus venit, in mortis non abitura vices.

Non tibi Cirrha fat est, non Coi vasta papyrus,

Aut Arabum quicquid composuere Scholæ,

Fertur in arcanos ævi vis celsa labores,

Quæque per æternas obriguere neces.

Definite Hippoliti manes tellure renatos

Grajum mendaces obstupuisse tubæ !

Nos jam quassati, senio frendente, sepulchri

Nos rerum & secli pallida sceptrâ damus ;

At

18 VITI BERINGII

At tu si patrias non nescis Dania laudes :

Saxa tamen laudes nec peritura sonant.

(3) Nobili fratrum Sobrinorum Pari

HENRICO FUIREN,

&

THOMÆ BARTHOLINO,

De summis in Medicina honoribus. 1646.

Mentiri nescit, vivaxque ab origine sanguis
 Pullulat, atque ortus stat memor usque sui:
 Parva aquilæ proles, patrio vix hospita nido,
 Erecto Soles incipit ore pati;
 Jamque situm plumarum, & segni ambage mo-
 Tempora naturæ desidiosa gemit; (rantis
 Candentemque polum & patriæ vestigia pennæ
 Ardet, & aëreas spirat anhelæ vias;
 Libera mox, cunarum oblita, & nescia terræ,
 Sublimes properat sollicitare plagas;
 Exsuperare Notos, cœlos & sydera contra
 Proruere & folio cominus ire Jovis;
 Denique flammiferis gravidata tonitrua nimbis
 Fundit, & ignivomo fulgura coëta sinu,
 Fulminibusque Deos, & hiulci Sulphuris igne
 Armât & infestis numina rauca minis:
 Interea terras radunt ignobile Vulgus,
 Pigraque percussam penna flagellat humum;
 Seu spuria ignavæ gens innutrita paludi
 Astra repercussis non nisi cernit aquis.
 Silicet ingenium, & mores furata paternos,
 Seminaque hæredi continuanda domo.
 Immulget pueris primos natura per haustus
 Nullo natali non operosa parens:

Hinc

CARMINA VARIA. 19

Hinc dos spon̄te bibit, stimulosque impellit avi-
Et genus in faciles diditur inde manus; (tos,
Quique prius venam patriam, & præcordia coxit
Per teneras fibras currit & ossa calor,
Denique quo fontes labuntur flumine rivi
Et docilis patria Najade reptat ager.

Te loquor, æternæ renovatrix magna juventæ,
Innumeræ stirpis pignore foeta parens,
FINCHIA progenies, Musarum vasta propago,
Doctorum cunis prodigiosa domus:
Tot reptata animis felicibus: una Trionum,
Unaque Parrhasiæ Palladis alma penus:
Tuque serenati, cui ridet gratia cœli,
Candidaque illimi sidera nube vacant,
Fortunate Senex: en felix aspice germen,
Nec jam penè capax se numerare genus;
Aspice foecundas spatioso stemmate ceras,
Aspice in æternas pignora fusa tribus:
Pars patrias implent ingenti voce cathedras,
Atque obeunt doctæ munia prima togæ,
Musarum emeriti Heroës, securaque famæ
Nomina, & Arctois sidera celsa plagis:
Pars alia externos latè spatiata per axes,
Nil per inexpertæ laudis & orbis iter,
Per mare, per terras, per quicquid denique ubi-
Ingenii quæstum nobilioris opes; (que est,
Undique qua vasto lunantur marmora dorso,
Et canâ obsessus vapulat Orbis aquâ,
Pone tuam visunt præeuntem pignora famam,
Et, tua qua pridem gloria, sanguis abit:
Jamque iterum docto adplaudit *Basilæa* lycæo,
Et procul ingeminant festa Theatra sonos:
Illa tuis olim multum gestata capillis
Vivida Phœbeæ laurus honore comæ.

Pro-

20 VITI BERINGII.

Protrudit foecunda botros, numerosaque spargens
 Brachia sanguineis frondibus alta tumet,
 Stant gemini, fremitumque merent, plaufumque
 Et patrias animo spirat uterque faces. (nepotes,

Hinc : veterem ambrosio versans sub corde FU-
 Junior, hæredes jactat ab ore nives (RENUM
 Candorem generis professus & invia fraudi
 Pectora & Albenti lumina vineta fide.
 Nil personatum huic genti : stat conscius ore,
 Qui mentes niveo sufficit igne, color,
 Hic omnes Charitum posuere cubilia amores,
 Hos habitat junctim Gratia trina lares :
 Accipe jam dudum meritos, FURENE, corym-
 Accipe Palladios fronde comante stolos : (bos,
 Quos animus rerum excubitor, atque impiger
 Quos indefessæ lucis avara dies, (ardor,
 Quos tibi cura, & torrentis mens sobria secli,
 Et vigil ingenii promeruere labor ;
 Sive per Oenotriæ graderis monumenta Mi-
 Et referas nigros scrinia mersa specus ; (nervæ,
 Sive Machaonias mens est pervolvere chartas,
 Quæque Podalirii continet arca senis ;
 Seu populatores morbos, funestaque vitæ
 Agmina, & humano monstra inimica gregi,
 Et facilem nostri occasum scrutaris, & ortum,
 Et varias fato percutiente vias ;
 Dum Borea, Patriaque domo spontaneus exul
 Persequeris longæ mascula vora fugæ ;
 Qua serva Adriacas adlambunt æquora terras,
 Atque habitat docto Pallas Etrusca Pado :
 Denique anhelanti quicquid tibi pectore virtus
 Suggestit, & Clario vivida corda Deo,
 Dum geminare tuæ properans præconia stirpis
 Erigis ad Patrium nomina nota polum :

Hoc

CARMINA VARIA. 21

Hoc tandem pretio doctos mercamur honores,
 Velat & ambitum Palladis umbra caput,
 Hac se dote libens cervici palma maritat,
 Lambit & undantes laurus opaca genas:
 Linque Ariadnæos cœlo delapsa capillos,
 Ut clarias decores Gnoſſa corolla comas.

Illinc: quem ingentes jam nunc teſtata decores,
 Non humilis cœpti ſtrenua vota vocant.

BARTHLINUS: tanti menſuram nominis im-

Et Patrio ſpirans pectora cocta foco: (plens,
 Jam pridem ingenii raptus plaudentibus alis
 Feſtinat magnis mentibus ire comes:

Acer & auſpiciis decus immortale procarus

Calcatum excelsis curſibus urget iter,
 Omnis adhuc juvenis, deſudat arundo, labori

Et caſtigatis fervida præla typis,
 Quæ latè plauſum docti meruere theatri,
 Et famam ab longa poſteritate ferent.

Ite leves animæ, depreſſaque corda veterno,

Ite ſoporato pectora vincta gelu,
 Accuſate fugam horarum, fraudemque diei,
 Temporaque infido deproperata pede,

Invidiaque onerate Deos, & lucis avara
 Sidera, feſtinis infidioſa rotis?

Non nos hora fugit; nos horis addimus alas,

Nos terimus cunctas contrahimusque moras?
 Dum noſtri immemores hebetant oblivia mentes,

Lentaque deſidiæ ſerpit in oſſa lues;
 Dum nos uda trahit ſtrepero vindemia thyſo,

Et ſpumat bibulum crapula longa diem;
 Dum mentes in corde furens emaculat æſtus,

Et funeſta nocens pectora cancer edit,
 Turbida dum cæca gliſcunt præcordia peſte,

Et ſibi nos diræ proſtituere canes;

Denique quicquid id est, dominum quo noxia du-

Fallaci impellit prodicione caro : (Ætrix

Interea jussas pertexunt secula metas

Horæque propositum strenua raptat iter ;
Mox cani incumbunt & fex ingrata senectæ ,

Jamque vagæ serpunt per caput omne nives ;
Dum vitæ ver est , & adhuc natura puella

Indelibras prodiga fundit opes ;

Tum castigati somni , frugique sopores ,

Et mens Seclorum cauta præire dolos ,
Prædam præripient , utcunque rapacibus annis ,

Ævi velocem fallere docta fugam ;

Tunc juvat erecto mentem exseruisse vigore ,

Et rebus fidas adplicuisse manus.

Surge triumphatæ victor generose juventæ (ras ;

BARTHLINE , ô cunctas rumpere digne mo-
Invidiaque absolve Deos , atque exsere mundo

Tot monumenta animi non moritura tui ;

Seu Latios Proceres , & culti flumina secli ,

Seu Grajas mens est sollicitare tubas ;

Seu referas multa naturam ambage latentem ,

Et subit obscuros explicuisse sinus ;

Seu primos cœli haustus , atque exordia vitæ ,

Sacraque natali Religiosa die ;

Seu juvat infestos , examina pallida , morbos ,

Turbaque , quæ miseram plurima acerbat hu-
(mum ;

Sive salutares contra depromere succos ,

Et media invisas pellere nata lues ;

Staminaque , & vellus fatalibus addere fusis ,

Et fato doctas opposuisse moras ; (affers ,

Seu , tibi quod proprium est , lucem mortalibus

Et clarum exsertas , clarior ipse , jubar ;

Seu vindex læsi te provocat ira Parentis ,

Atque laceSSita corripis arma manu ;

De-

Denique quicquid agis, quas te doctrina per artes
 Ingenii prona dexteritate rapit,
 Sponte redundantem spirant præcordia Phœ:
 Nec tibi secreta Numina voce tonant: (bum,
 Currite Io rapidis torrentia sæcla quadrigis,
 Festinas anni præcipitate rotas; (unum,
 Mensuram vitæ explevit BARTHLINUS; &
 Tempora, nescitis, hora, diesque, sequi:
 At Tu, quid facies olim inter sidera mixtus,
 Qui modo fidereas vincis in orbe fugas?
Parisiis 1646.

DOMINO (4)
 THOMÆ BARTHOLINO

Paternæ laudis apud Gallos
 vindici A. 1646.

Quo segnes Araris, Rhodani celer impetus
 undas,
 Raptaque præcipientes Sequana flectat aquas.
 Quo Ligeris sinuetur iter: quod in æquora Tethys
 Flumina perpetuo continuata ciet.
 Pilaque funereasque faces, quibus urget Iberus,
 Et tot in Hesperias tela retorta domus;
 Æthera quadrupedante quod erret inania cursu,
 Borbonio quotiens carcere fervet equus;
 Gallia miraris: currit quoque Danica virtus,
 Et rapidum cursum, quem celer urget, habet.
 Aspice BARTHLINUM: talem miraberis isto,
 Et non bracatum, flumine posse loqui.
 Mentiri credas annos, aut traduce cœlo
 Devolvi, aut Druidum dissimulare genus;
 Non Latium satis est Juveni: non sufficit Hellas:
 Grajus erit, si des pulpita; rostra, Quires.
 Quæ

14 VITI BERINGII.

Quæ tradit Cous, quæ docti cura Melampi,
Et Claros & Delos, Cyrrhaque tota, tenet.
Non unum est quodcunque placet. Per cuncta
vagatur,

Et properans animo vividiore ruit.
Evehitur; vulgumque super sublimius exit,
Atque ardet cœlis exseruisse caput.
Urfa suos habet atque Viros. Sæpe edita cœlo
Gens calido friget, frigidior calet;
Est Deus in medio & Genius, pars arctior orbis,
Usque licet frendas, Zoile, numen habet.
Tolle senem Priamum, donabunt Hectora cœli,
Hectora si tollas, Astyanacta dabunt.
Heroum plerumque pari stant prole curules,
Et fari æterno tramite stemma migrat.
Jamque timet privata loqui, læsique parentis
Enthea mens gaudet, sustinuisse vices.
Æneas Patrem tulit, Atlas pondere cœlum;
Par onus ut tulerint, gratius iste tulit.
Tu modo diversos dum pergis visere soles,
Atque peregrinas anchora mordet aquas.
Nec laribus contenta suis, mens libera quærit
Exsilia, & latè vis animosa meat.
Scilicet est ingens virtuti campus, & orbis
Urbs est, & quævis Parrhasis Urfa, Paris:
Herous Patriam nescit vigor; orbibus ipsis
Clauditur; & spatium nescit habere minus:
Augustum moliris opus, patriæque patrique
Et tibi diverso tramite sternis iter.
Incipiendo ætas aliis it, & ultima nostri
Quam trahimus secli, portio nostra manet.
Hæremus fatale lutum, tellureque fixi
Stamus, & æternum cogimur esse chaos;
Sic sumus infantes: seque abducentibus annis
Ducimur, & cunas volvimus inde senes;

Sic

CARMINA VARIA. 25

Sic anni sunt mille parum : Tibi sola juvenus
Sufficit, & spatium, quod moderaris habes.
Bis vixit, cui nulla fui pars prodiga secli est,
Et dum fata sinunt, qui sapit, ille sapit.

Lugdun. Batav. 1646.

THOMÆ BARTHOLINO. (5)

Paternæ gloriæ vindici, Anno 1646.

Heroam bilem, & generosum penè furorem
Pro læso quisquis suggerit arma patre :
Nos pete livor edax, nos ipsos, si qua libido est,
Adgredere, in nostrum congere tela caput.
Stamus & hostiles animum firmamus in ausus,
Et nusquam fracto durat in ore color.
At si natales, si nomen dulce Parentis
Vapulat, & sævo carpitur ore genus,
Da veniam huic soli patientia spreta dolori,
Cede verecundo pectore victæ pudor.
Hic tandem auferimur, justasque armamur in iras,
Et tota Mavors classica mente tonat.
Parcite Rectores terræ ; hic juvat esse ferocem,
Fortis ad hæc aliquis vulnera mollis erit.
Tu modò, qui Arctoos, *Senior BARTHLINE*,
Triones,
Semideosque inter lucida stella micæ,
Magne hospes cœli, nomenque in secla verendum
Gentibus, & patriæ gloria summa tuæ,
Nati cerne decus, tua per vestigia euntis,
Illaque adhuc juvenis dona stupenda viri,
Mentita ætatem, & secli superantia mores,
Atque uni saltem cedere certa tibi ; (beni.)
Cum quondam emensus lustris juvenilibus or-
Penè pererrata solis utraque domo.

Tom. II.

B

Sa-

26. VITI BERINGII

Sacræ memori jam tum vivacia sæclo

Pignora, in æternos jus habitura rogos.

Jam penna felix, & clari nominis aura,

Cum vix dum imberbes cingeret umbra genas;

Æmulus ut tantis dignus succederet ausis,

Et tibi calcatum sollicitaret iter.

Debit ex proprio primus tibi sanguine nasci,

Qui sic, aut nunquam repperiendus erat.

Lugd. Batav. 1646.

(6) Eidem tractatum suum de luce animalium edenti. Anno 1648.

Quid nos vobiscum o tenebræ? nos cœlite dex-
Nos luce ætherea gens animata sumus, (tra,
Per totum nobis vigilant cœlestia vultum

Lumina, & Artificem prodimus ore manum.

Cedite candentes diti Garamantide gazæ,

Totaque Hyaspæi lubrica turba vadi,

Nos ipsi Nativo homines splendescimus auro,

Et spurias lamnæ vincimus ore faces;

Fax oculi, fax fulva caput; mens integra fax est,

Pars ea factoris prodigiosa Dei.

Quid? quod & exiguis suus est animantibus ardor,

Arcanoque nitent cuncta creata die.

Cerne colorato maculosas pectore lynces,

Illaque gemmatis membra corusca notis.

Cerne Dionæas volucres, & eburnea colla,

Tergoraque ignitas irradiata faces.

Et corvum piceï offuscent licet usque colores,

Plumarum è tenebris lux speciosa micat.

Ipse etiam spiras, & squamea terga coruscus

Niliacæ fulget trux habitator aquæ;

Scilicet informis cum jam cunabula mundi

Vellet & immensum fingere Numen opus,

Di-

CARMINA VARIA. 27

Divisit sese ; parsque exiguiſſima terræ ,
Authorem nescit diſſimulare polum.
At tu, quod , BARTHLINE , facis mundo aſſere
Quam bene materies convenit illa tibi, (lumen,
Cui lucem, & ſecreta ſuæ commercia flammæ
Non parca cœli contribuere manu ,
Nominibus totum ille tuis cum fœnore reddet,
Splendidiorque domi lux tua ſemper erit.

VIRO CL: (7)

JOHANNI HENR: BOECLERO

M. P.

VITUS BERING.

Cum Argentorato diſcederet anno 1648.

Reperitur in *Cornelio Nepote BOECLERI* :

Dum ruit & celſo ducens de culmine lapſum
Paulatim ad ſylvas & ſua luſtra redit,
Reliquiæ tantum crudi Germania ferri,
Præda per hoſtiles dilaceranda manus,
Jam bellis anguſta ſuis : dumque Albis & ingens
Sanguineis Iſter decolor undat aquis :
Stat medios inter tuta *Argentina* fragores,
Docta minas belli ſpernere, docta metus,
Quaque ſuas lauros, domitique inſignia mundi
Mars miſeræ obſectat ſanguinolentus humo.
Opponit Generoſa ſuas, & Palladis Artes ;
Et clarium fato liberat una decus.
Hic Rhenus doctas auritus lambit arenas,
Quodque ſuæ Leidæ deferat, inde capit,
Hic Cirrham bibit, & puras Permeſſidos undas
Et Tiberim obſcuri nominis eſſe facit :

28 VITI BERINGII

Nil actum est Libitina tibi : stant rostra virique,
 Et loquitur prisca voce Latina Venus.
 Hoc BOECLERE tibi debet Germania munus,
 Auspiciisque refert gaudia tanta tuis,
 Qui pridem scissas uno nunc fœdere Musas,
 Et certa jungens Numina sparsa fide,
 Restituis Priscum facundis vocibus ævum,
 Eloquioque novas secula nostra tuo:
 Seu fati leges rerumque arcana revolvis,
 Et seclum tenebris eruis omne suis;
 Seu gemitus plaususque tuo se prodit ab ore,
 Quo tibi cunque libet ducimur arte tua.
 Hæsit in *Æmilii* non certus nomine mundus,
 Nunc *probus* auspiciis incipit esse tuis.
 Jamque per & plausus & dulcia murmura famæ,
 Terrarum hinc illinc, qua patet omne latus,
 Te tua perpetuis transcribet gloria fastis,
 Et memori tantum spargit in orbe decus.
 Tu modò nascentem Germania suspice suadam,
 Qualem lingua tibi nulla, vel illa dabit.

---

(8) Venerando & Clarissimo Viro
 M. JOHANNI SUANINGIO

Fastos Danicos edenti.

Vicimus.& domitas Boreæ superavimus umbras,
 Et gelido abstrusum fregimus axe diem;
 Longa triumphatis reparantur secla tenebris,
 Priscaque Barbarico tempora pressa jugo.
 Jam pridem ignotus cessit sub præla character,
 Et Runæ extinctas exseruere notas;
 Atque aliquis tradux animosi pectoris Orpheus
 Traxerat ingenti mortua saxa tuba;

Tan-

CARMINA VARIA. 29

Tandem etiam emeritus redit ad natalia Cimber,
 Atque infans cunas supputat ipse suas,
 Inde per imbelles primæ lanuginis annos
 Proficit & junctum calculus urget iter,
 Per quot Olympiades torvam surrexit in hastam,
 Seque adeò Romæ præstitit esse virum.
 Tum fortes animas, ipsique habitata Gradivo
 Pectora & Herculeo robore membra stupet,
 Denique adhuc, quamvis canenti in corpore, vires
 Sufficere & magnis passibus ire senem:
 Omnia sollicitis astringit secula fastis,
 Et numerum elapsos, cogit inire dies;
 Ipsa sedens folio rerum natura quiescit,
 Et neglecta retrò lumina torquet anus. (nas,
 Nos tibi SUANNINGI, querna de fronde coro-
 Et fata Palladia brachia mæsse damus:
 Est aliquid crudus, servato cive, triumphus,
 Exuviisque manus sanguinolenta strepens.
 Plus tamen est cæcas ævi referare latebras,
 Crassum & inhorrescens edomuisse chaos.
 Totque paludatum prælustria fulmina Regum,
 Extinctum terris restituisse decus,
 Reddere depositum mortis, calcare Sepulcri
 Imperia, & sævi frangere claustra rogi.
 Tuque o quæ medio surgis Samsoa profundo,
 Atque indignantes inter araris aquas,
 Codani è gremio vastum spatiosa per æquor
 Hospitis ingenio celsa ferere tui:
 Nil erit Asterie, nil mater magna Colossi,
 Hæc ubi nulla dies sole latente latet;
 Nil Delos repta Diis; nil patria Phœbi;
 Et quotquot bimares verberat unda sinus;
 Omnis hyperboreo jam cesserit insula ponto,
 Cretaque confusum viderit esse Jovem!

Soræ Anno 1642. 21. Martij.

THOMÆ BARTHOLINI,

1649.

Effuge, si poteris; stringunt pia vincula dextram,
 Vincula, Arachnæo callidiora dolo:
 Si nec lina tuas; nec stringunt vincula palmas,
 Qui poterit solus, pectora stringet amor.

THOMÆ BARTHOLINI

ET

ELISÆ CHRISTOPHORI F.

Pulchra dies, & nox pulchræ germana diei,
 Plausa cupidinibus deliciisque dies.
 Et nox jucundi spectatrix sola duelli,
 Mille voluptatum pronuba, mille jocum,
 Exorere; & toto dispellens nubila cœlo
 Prome ferenato clarius ore jubar;
 Vicit Virgo rigorem; ardet BARTHLINUS
 Gaudia connubii jam propiora parans, (amatque
 Et Patris exemplum, & venturum cogitat ævum,
 Et causam seræ posteritatis agit.
 Ille decus patriæ trinum decus ille Sororum,
 Ad Cœlum Virtus cui sua fecit iter.
 Tempus erat longis pausam interponere curis,
 Humanasque sibi conciliare vices,
 Post visos non uno hominum sub sidere mores,
 Atque pererrati non semel orbis iter,
 Post seculi plausus, & didita nomina terris,
 Et fati exemptum conditione decus;

Post

CARMINA VARIA. 31

Post acquisitos nivei candoris honores ,
Quæque solent dotes composuisse Virum.
Phosphore prome diem , jam te Charitumque le-
Et choreæ expectant, & genialis amor. (pores,
Jam pueri sparsere nuces, sparsere ligustra ,
Atque puellares lilia cana manus.
Lilia, Sponsa, tuo titulum factura pudori ,
Et nunquam castas depositura nives.
Phosphore prome diem ; pigro cras esse licebit,
Et longa oppressum fallere nocte diem ;
Cum thalami riguere fores , cum cesserit agmen,
Et Matronarum , turba molesta cohors.
Cum jam non vacuo prendetur Virgo cubili
Et nox, & sponsus , prætereaque nihil;
Tum tibi, si qua fides, lentas molire quadrigas ;
Tum demum invisum Phosphore conde diem.

Impress: Hafn: 1649.

Ad Sponsam Ejusdem (11)

Si modò flamma Viri, quam latè fama, pererrat ,
Luderis, in thalamos non venit illa tuos.

Impress. ibid: 1649.

Piis Manibus (12)

DN: NICOLAI KRAGII

Regni Daniæ Senatoris

1650.

I.

Sancte Senex moreris, Pylio propè Principe ma-
Jam vitæ infracta prosperitate satur; (jor,

B 4.

Oc-

32 VITI BERINGII

Occuluere diem longævæ sidera frontis,
 Candentemque comam jam color hostis habet.
 Mors inferre tibi fatalem interrita dextram
 Cœperat, & subito destitit icta metu,
 Sæpius intentat, revocatum sæpius enssem
 Sustinet, & dubia statque feritque manu,
 Tandem animat sævæ funestum cuspidis ictum
 Vulnus ab Arbitrio figere visa tuo.
 Tarda fuit trepido te mors invadere telo,
 Nam te mortalem credere tarda fuit.

2.

Post enodati sinuosa volumina juris,
 Erutaque in titulis quæ latuere suis;
 Post Themidem excussam, cunctasque ex ordine
 Restabat leges discere Parca tuas. (leges

3.

Fulcire auxiliis patrium sapientibus orbem,
 Seu fera signa tubæ, seu toga poscat opem,
 Præcipere eventus, curisque sagacibus omnes
 Antegredi casus, anticipare vices:
 Quo pietas fert alma pedem, contendere cursum,
 Et nisi consulto nil voluisse Deo;
 Ponere jura foro, sua ponere jura Camenis,
 Et dura, ante alios, ponere jura sibi;
 KRAGIUS hæc Astræa tibi. Tot nomina recti
 Temperies animi nulla, vel illa, dedit.

4.

Nil actum est Libitina tamen. Post funerâ vivit
 KRAGIUS, & superest nunc quoque parte
 Incorrupta fides, & amans Prudentia recti, (sui:
 Et quicquid Pietas contulit ipsa sibi,
 Et Nivei mores, placidique modestia vultus,
 Hæredem patriæ nobilitatis habent.
 Fortunata domus, cui nunquam sole remoto,
 Extinctum fulget Lucifer ante diem.

(13)

CARMINA VARIA. 33

Exequiis (13)

HENRICI RAMEL.

Anno 1653.

Conjugis extincti cineres, raptumque cubili
Pondus, & è viduo gaudia mille thoro,
Disjectamque domum, desolatosque penates
SCHELIA flebilibus deflet amara modis:
Id tua, sed miseræ proh jam prærepta dolenti!
Morum temperies & sine labe tenor,
Id tua RAMELI virtus facit, id tuus ille
Indelibati pectoris hospes amor;
Id sincera fides, & amans Constantia recti,
Æquanimi nunquam cedere certa gradu;
Jam studia & doctis vigilans sapientia chartis
Nec frustra Aoniis mens operata choris
Cui sua, si quæ unquam pandisse oracula legum
Credimus, aut nullam credimus esse Themis;
Adde decus stirpis, numerosumque Agmen hono-
Claraque sed meritis nomina facta suis. (rum,
Tot spes, & tot delicias, tot funere in uro
Gaudia proh miseræ! mors inimica rapit.
Sic tamen, ô querulum cohibe mens ægra dolo-
rem,
Atque modum lacrimis SCHELIA pone tuis;
Præter enim clarum, quod erit post funera no-
Et quod diminuent secula nulla, decus. (men
Vivit pars animis, RAMELIUS, addita magnis,
Vivit, & æternæ jura quietis habet.
Astra super, cœlique super revolubilis orbis,
Denique quidquid habet terraque solque super.
Hic cinctum propiore Deo, propiore beatum
Ter face, ter flamma, ter nive fulgor obit.

FRIDERICI TERTII.

1653.

Quid nostro Cynosura nites sublimior axe,
 Proximaque Arctoo Gnoſſa corona polo!
 Hoc tellus habet ipſa ſibi: Rex regula recti eſt,
 Et Domini in mores tranſiit Aula ſui,
 Arcentur portis fraudes, luxusque, ſceluſque,
 Quiſquis amans recti non eris, hoſtis eris:
 Hi, Lector, mores, hæc magni Regis imago eſt.
 Sic gemina librat maxima regna manu,
 Sic undis terræque præeſt belloque togæque,
 Et ſe jure Ducem, plus ratione probat.
 Emineant Reges Solio, terrasque potentes
 Et populos lata ſub ditione premant; (pſum,
 Rex ille eſt, poſt hæc, qui ſe quoque poſſidet i-
 Qui Dominus rerum, plus tamen ipſe ſui eſt.

(15) In Centurias primas Hiſtoriarum
 Anatomicarum

THOMÆ BARTHOLINI.

1654.

Excutiat Natura ſinum: quæ denique reſtant
 Barthline auſpiciis non patefacta tuis?
 Omne patet cœlum, ſeries patet abdita rerum,
 Omnis & arcænis ſymbola clauſa notis.
 Te Duce nil terris fa eſt mortale recludi,
 Nil pigro abſtruſum delituiſſe ſitu;
 Te Duce, quicquid obit, quicquid lethale per or-
 Pullulat, ad vitæ ſemina prima redit: (bem
 Te Medicina Ducem, ſibi te ſacundia poſcit,
 Illa ſibi totum flagitat, iſta ſibi:

In-

Ingenio, rerum per amœna, per aspera ferris
 Materiesque Arti non placet una tuæ.
 Sive Machaoniæ lassarunt vulnera vires
 Seu tenerum blando concinis ore melos,
 Seu pubescentum decus & nova gloria campi,
 A te Flora suas quærit & auget opes.
 Seu relegens Patriæ passim miracula terræ
 Condīs inexhaustæ nobile mentis opus,
 Ille tuus, quicquid natura reclusit, aut Ars
 Eruit ingenio suppeditante labor;
 Qua gradimur, monumenta tui, fructumque la-
 boris
 Aspicimus, quicquid discimus, omne tuum est.
 Sic Borea poteris, gelidaque habitare iūb Arcto,
 Quaque patet, mundum demeruisse tibi.
 Jamque adeo nullos nescit tua fama recessus,
 Magna licet, meritis sic quoque fama minor.
 Illa per immensum vastis ambagibus orbem
 Cum socio pridem sole peregit iter.
 Urque alibi levis ire Comes sublimibus ausis
 Et raro magnis parcere Livor amet.
 Te plausus, te deliciæ, te vota bonorum
 Te favor & patriæ publicus ambit amor.
 Salve magne decor mundi, ter amabile sidus,
 Et nostro exortum grande sub axe jubar.
 Per te prisca fides, per te felicia surgunt
 Secula, & auspiciis invaluerē tuis,
 Musa tenet sceptrum, terras Astræa revisit.
 Priscum Barbaries nil nisi nomen habet.
 Osculaque alternis Themis & Clementia libant,
 Et graditur focia cum Pietate fides.
 Hæc scriptis calamoque probas, hæc exprimis ore,
 Visque tuis similes moribus esse libros.
 Dī tantum servate decus! domus inclyta crescat
 Et gemat hoc raptum non nisi fera caput:

Qui nondum pictis prima lanugine malis
 Penè puer scripsit, quæ stupuere senes;
 Qui juvenis, qui vir, cunctas percensuit artes,
 Nescio quid faciet, si tamen oro, Senex.

Impress: Hafn: 1654.

(16) In Historiam Vasorum Lacteorum
 in Homine

THOMÆ BARTHOLINI.

1654.

Argentum fulvo sic olim jungitur auro,
 Sic rutilant mixtis verna ligustra rosis.
 Terra colorata sic passim cyclade gaudens
 Diversos pariter induit una sinus,
 Miscet eburna nigris, & nigra colorat eburnis,
 Et vario certum quærit in ore decus;
 Hæc tua, Barthline, est libros scribentis imago,
 Et toties aliud parturientis opus;
 Quam dispar similisque tui per cuncta vagatus
 Pandis in Arcæoo totum Heliconæ solo;
 Doctrinæ pars nulla vacat; nullosque recessus
 Linqvit inexhaustus nocte dieque labor.
 Mille novos referens vultus, & mille recludens
 Ornatus, varii mille coloris opes.
 Jam pridem nostro Natura in corpore ludit,
 Et tacito abstrusos permeat orbe sinus.
 At procul affines à sanguine dividit undas,
 Et toto ignotas corpore miscet aquas;
 Stagnamus lymphis, quas ignoravimus ipsi,
 Et sibi non noto quilibet imbre fluit.
 Pandis operta sagax, longisque incognita seclis
 Eruis, & vultu das meliora legi,
 Sic pretium nomenque facis, Doctissime, rebus,
 Et peragit partes lingua disertæ suas.

Hic

Hic ubi tota sibi fixit facundia sedem.

Et colit, & nullo cultior illa loco est.

Fortunate liquor, non te ventura filebunt

Diminuentque tuum secula nulla decus:

Posteritas laticesque tuos celebrabit & undas,

Phocidis æternæ dum memorentur aquæ.

Impress: Hafn: 1654.

In Beat:

(17)

CHRISTIANUM SEHSTED.

Invenitur in oratione Bangii in eundem,

1657.

Jamque illud, quo nil majus Natura vel ausa est,
Vel dedit, heu terris mors rapit atra decus;

Occidit ille ingens juris moderator & æqui;

Ille Themis; ille tuum Calliopæa decus;

Spes populi; Procerumque Pater; tutelaque Regni;

Cunctorum Rector magnus, & ipse sui:

Parvum hoc est: rigidum mundo præscribere re-

Et Patriæ augustis verba præire sonis, (Etum,

Ambiguas librare vices & fortibus ausis

Addere consilium, consiliisque moras;

Condere in imperio leges, in legibus æquum,

Demere, vel fessis addere rebus opem;

Moribus effinxit Cives. hæc vivida lex est,

Quodque suos docuit, ipse prævit iter.

Ite pererratis, utroque a cardine, terris,

Qua patet exoriens occiduusque dies,

Quærite, quem nullo fregerunt secula luxu,

Fortunæ semper muneribusque parem; (nes,

Quærite, qui nullas unquam, dum possidet om-

Speçtet opes, terrâ de locuplete nihil,

Quærite, qui in decorum cumulo non quærat ho-

Et præcium ex animo non aliunde petat; (nors,

B 7

Hæc

Hæc est SESTEDI Patriam moderantis Imago;
 Sic potuit magnus, sic tamen esse pius:
 Celsius ire nequit Virtus spatiosa, nec ultra
 Aut potuere homines, aut voluere Dei.

II.

Sed nobis THOMÆE peris: de sanguine nostro
 Effusum est, quicquid perdidit ista dies:
 Magne Heros in te miseri disperdimur omnes,
 Deque tuo quivis funere vulnus habet,
 It Themis inferias, comitesque in funera Musas
 Ducit, & exequias it miseranda sibi,
 Ipsa suum Pietas spectat viduata cadaver,
 Et gemit ad tantos, tristis inopsque rogos;
 Quaque jacent cineres Pallas tumulatur in urna,
 Immensumque brevi claudit in orbe decus.
 Cuncta suum mœrens luget Natura decorem,
 Rectorem populus; Calliopæa Ducem;
 Religio sacra tutorem, palatia Civem:
 Urbs Dominum, socium Curia, cuncta Patrem.

III.

Quid speras Libitina tamen? viden altior exstat
 Et bona mens tumulis stat rediviva suis,
 Una per immensam Virtus diffunditur Arcton,
 Quam late hinc tellus, inde dat unda viam:
 Labentur stellæ, labentur fidera cœlo,
 Corruet excusso mobilis axe polus,
 Illa tamen stabit seclis immota futuris,
 Dum fuerit fidei, dum Pietatis amor.

(18)

In Imaginem

CHRISTIANI THOMAE
 SEHSTED. 1657.

Pingitur Arctoi locuples facundia sceptri,
 Et loquitur populo vel sine voce suo:

CARMINA VARIA. 39

Aspice fama virum, qualem sibi Gratia finxit,
 Et Musæ norunt & Themis esse suum:
 Seu Patrium scitis fulcit sapientibus orbem,
 Et tantæ librat non leve molis onus.
 Seu procul externas affando detinet aulas,
 Et Regno nomen vindicat atque decus.
 Quos cernis canos, vegetæ sunt signa senectæ,
 Signa fidem Domini sponte imitata sui.
 Quæ post & plausus revocataque nomina fastis,
 Parta decora domi, parta decora foris,
 Tota superstat adhuc infracta erroribus ævi,
 Æquanimi nunquam cedere certa gradu;
 Quæ dum cuncta quies paribus circumvolat alis,
 Otia dat Regnis, quæ negat ipsa sibi.
 Jamque adeò patrii vigilantis in abdita fati,
 Si quis erit vitæ finis, amoris erit.
 Hæc sunt, hæc Lector delapsa ancilia cœlo,
 Quodque fuit Romæ fabula, Danus habet.

Obiit 1657.

In Effigiem illustris Heroinæ (19)

BIRGITTÆ TOTT.

Invenitur in versione Danica Senecæ
ejusdem. 1658.

Pingitur abjecta procul ægide Pallas & hasta,
 Atque per Arctoas, stat rediviva plagas.
 Hoc vultu nostris affulget TOTTIA terris,
 Ingeniique decus præripit omne viris.
 TOTTIA secreti, quæ nunc penetralia pindi,
 Atque animi invadit, nobilioris opes;
 Id supplex Natura vides; Edisserit artes
 Fœmina, quodque viri discimus, illa docet,

Do

Doctis foeta libris, clarisque puerpera scriptis,

Et nova Palladio pignore facta parens.

Haecenus & Charites numeramus & ordine Mu-

Græcia quas, vel quas Itala jactat humus, (fas,
Nomina quid libuit tot fingere vana Dearum!

Non opus est, Lector, fingere; vera vides.

(20) Amplissimo & Celeberrimo Viro

D. THOMAE BARTHOLINO,

Medico Professori & Decano suum de

Nivibus tractatum edenti. 1661.

Profer io BARTHLINE nives. Hæc denique
Materies scriptis non aliena tuis: (restat

Non quas astrictis jaculantur sidera campis,

Bruma pruinosis dum riget hirta comis,

Frivola & ad subitum nascentia pabula lethum

Ilicet ad primos interitura Notos,

Sed niveas candoris opes, tua munera cordis,

Et non fucati pectoris omne decus;

Hic ubi sinceri posuere cubilia amores,

Quo Charis, atque habitat Gratia trina loco.

Ante tuas BARTHLINE nives & lilia cordis

Nigrescit primæ nobilitatis ebur.

Nigrescit pleno radians argentea vultu

Cynthia, nec nivea lampade fulget Eos,

Ipseque sordescit vel lacteus humor, & inter

Pennatas volucres non benè candet Olor:

Te nivei mores, te fraudibus invia semper

Integritas nullos necere certa dolos,

Te candor simplex & amans Constantia recti,

Te Charis & Pietas ambit & alma Fides,

Qualis erat Mundi facies, cum candida virtus

Incoleret vitio non prohibente solum,

Cum

CARMINA VARIA. 41

Cum nondum infames fœdassent crimina terras
Vosque atræ fraudes, artificesque doli,
Sed puros discincta sinus, porrectaque frontem
Regnaret socia cum Pietate fides;
Vive diu, Vir summe, & quod facis instrue terras,
Hinc castis vitæ moribus, inde libris,
Immersumque adeo sceleratis fraudibus orbem,
Si nequeas doctum reddere, redde pium.

---

(21)

THOMAE BARTHOLINO, In Historiam Rariorum Centuriam Quintam. 1661.

Quicquid mortalis fingit solertia curæ,
Vel Natura suo parturit alma sinu,
Exequitur paribus felix industria scriptis,
Quæ pridem mundum demeruere sibi:
Aonidum immortale decus, *Barthline*, Sororum
Ingenio quantum secula nostra beas!
Per te Parrhasiis Helicon conscenditur oris,
Barbara nec posthac Græcia Delon habet,
Tu cœlum, & terras scrutaris, & excutis undas,
Quicquid & est terras inter & inter aquas,
Imus & immensum per te transmittimus æquor,
Qua patet & laxis finibus orbis abit:
Sis felix nostri florentis adorea seculi
Spectatum terris, cœlicolisque caput:
Gratia si superest gestis bene, si quis amoris,
Si fidei restat, si pietatis honor;
Jam mox venturis oriere nepotibus Astrum,
Nec metues, mundo non pereunte, mori.

Impress: Hafn: 1661.

(22)

(22)

Piæ Memoræ

Amplissimi Viri

DANIELIS PFEIFFII

S. S. Theologiæ Professoris publici. 1662.

ERgo jaces PFEIFFI, tantosque incidis hono-
 Inceptum famæ linquere jussus iter, (res
 Post visor non uno hominum sub fidere mores
 Atque pererrati non semel orbis iter,
 Post seculi plausus, & didita nomina famæ,
 Quæque solent dotes composuisse virum.
 Ergo nec immensas mens exspatiata per artes,
 Nec juvat in doctos lingua diserta sonos;
 Nec nitidi mores, placidique modestia vultus,
 Et quicquid Pietas contulit ipsa sibi; (norum;
 Nec fama ipsa quidem, immensumque agmen ho-
 Et post hæc si quæ nomina mundus amat.
 Ergo suum mœrens perdet doctrina laborem,
 Obscurusque premet tanta decora cinis?
 Non premet: æternum vivet post funera nomen,
 Et, quod diminuent secula nulla, decus;
 Quod totam implebit spatiosis laudibus Arcton,
 Quam latè hinc tellus, inde dat unda viam:
 Quid querimur raptum? mens est qua vivitur; &
 Fata negant, doctis Gloria pandit iter. (quod
 Hoc distant terrena polo, cœlestia terris,
 Illaque cum pereant, non habet ista modum.

(23) THOMÆ BARTHOLINO.

Invenitur in Cista Medica ejusdem. 1662.

Sic stellas olim Phœbe, sic lumina Titan
 Orbibus irradiant inferiora suis.

Tu

CARMINA VARIA. 43

Tu Medicæ BARTHLINÆ artis tot nomina laus
Complexus Titulis id decus omne tuis, (das
Et numeras vivos, & quot vixere priores,
Ut genio monstres par nihil esse tuo.

---

(24)

D. CAROLO VAN MANDERN

Pictori celebri,

Cum tractatum de pulvere sternutato-
rio Belgico idiomate ederet. 1665.

CAROLE, cui Zeuxis, cui magnus cedit A-
Quicquid & affinxit Græcia prisca sibi, (pelles,
Cui cœli jus omne suum transcripsit Apollo,

Et varium dextræ nobilioris opus, unda?
Quid tibi cum Cyrrha est? quid cum Permessidos

Quodque unum doctis cum Jove Numen inest?
Nempe tuo ingenio, cui pontus cessit, & æther,

Quicquid & est terras inter & inter aquas,
Cesserunt faciles non uno Numine Musæ, (bam.

Plectra; lyram; calamus; barbiton; ora; tu-
His pariter, pariterque manu, pariterque loquela
Ne non sis similis semper ubique tui.

Exhausti omnem diverso Nomine Phœbum,
Et totum dextra, pectore & ore refers.

---

(25)

Memoriæ & meritis Beatissimæ Matronæ

MARGARETÆ FINCHIÆ

Conjugis

GEORGII FIUREN, 1665.

Huc ades intemerata fides; huc candida Virtus
Artificis studium nescia ferre doli: Et

44 VITI BERINGII

Et pueros distincta sinus, porrectaque frontem

MARGARIS ad tumulos & tua sacra veni:

Qua jacet illa ingens veri candoris imago,

Una soli & sexus gloria summa sui, (Conjux,

Tot stirps Doctorum, & genetrix & mascula

Æmula imaginibus Martia Roma tuis.

Gracchorum supra Matres, te Livia supra, (rus,

Cecropidumque omnes, Romulidumque Nu-

Quæ post & cineres cassos, & membra feretro

Condita; & exuvias trux Libitina tuas,

Nunc etiam in cœlis, quod dicta est, incipit esse

MARGARIS, & vero nomine gemma cluit.

Hoc est: æterna Virtutum luce coruscans,

Seu tenuit terras, seu tenet astra, micat,

(26)

In Bibliothecam

PETRI SCAVENII.

Invenitur in catalogo ejusdem

Bibliothecæ 1665.

Hactenus antiqui senium memorabile mundi

SCAVENI, & quicquid Roma vel Hellas ha-

Congerere æternis ventura in secula chartis, (bet,

Doctorum pariter & tua cura fuit.

Nunc pia felices scandunt palatia Musæ,

Et fortem fari nobilioris habent;

Regibus it Doctrina comes, cum Principe Phœbus

Ambulat, & Claras vindicat ille Deas;

Inque aula medias inter secura catervas

Cum Docto graditur Calliopæa choro;

Hic Themis, hic Sacras loquitur prudentia leges

Et seculum tenebris eripit omne suis.

Gratia sit FRIDERICE tibi, quo Vindice Musæ

Augustum tollunt celsa sub astra caput;

Tu

CARMINA VARIA. 45

Tu Cyrrham, Tenedumque orbi, Delumque re-
Et nostro revocas totum Helicon solo, (ponis,
Ut cum Regalis cessarint secla senectæ
Quosque Tibi longos dent pia fata dies.
Sera inter memores vigeat tua fama Camenas,
Nec metuat, mundo non pereunte, mori.

Famæ ac æternitati Amplissimo- (27)
rum Hafniæ

PROFESSORUM,

Et omnium Vindici

ERASMO P. VINDINGIO.

*Invenitur in Erasmi Windingii Academia
Hafniensi. 1665.*

Sic est Quirites:
Cimbros vicit Roma,
Romam Cimbrorum Posteris:
Qui, quod spoliū neglexerant Majores
Optimum in Italia
Literas,
Perditas pridem, & sepultas cum capite,
Post tot seculorum spatia,
Eduxerunt è tenebris
Et stiterunt Orbi:
Tanto majore cum gloria,
Quanto est operosius
In Septentrione excitare Italiam, quam
In Italia vicisse Romam.
Non poteras Tiberina Urbs in septenis
Collibus,
Jura dare Orbi,

Uf

Ut imperium diffunderes, qua non poteras Exer-
citurum:

Migrandum sede tibi,
Tum demum victrix, postquam victa es,
Et sparsa per Orbem
Non tropæa armorum, non legionum
Sed linguæ circumtulisti,
Gentibus universis
Qua se claudit aut aperit mundus
Non jugum imponens,
Non imperium,
Sed quod utroque Majus,
Sermonem.

Hunc redivivum hodie, & orantem pro
rostris,

Non domi tuæ,
Non in Romuli tantum quæres,
Sed Boli Nepotibus:
Ultra ripas Albis & alveum,
Ultra Tiberii votum & iter Drusi,
Ac illa tuis Aquilis invisa limina.
Qua docti literarum Antistites,
ævum omne tuum,

Et seculorum omnem seriem emensi ingenio,
In honorario campo Academiae,
In veræ gloriæ arena,
Conscenderunt cathedram:
Dignitatemque sui ordinis
Doctrinæ amplitudine,
Et haud paulo validioribus exemplis
tutati

Daniam industriæ suæ,
Sed universum orbem
Laudum theatrum effecerunt:
Quoque effectius dare nil virtus potest,

Et

CARMINA VARIA. 47

Et ævi præteriti implerunt vota,
Et futuri industriam provocabunt.

Hi

Quicquid in Cimbro, quicquid immo in
Gotho & Longobardo
Publica tempestas accusat,
Repararunt in Dania,
Omnemque irruptionum infamiam,
Et cladem pristinam literarum,
Excusantes Orbi,
Procul à Roma in Arctoo frigore,
Romanam excitarunt elegantiam.

Sed id parum,

Ipsam barbariem doctam
Et pulchram orbi & amœnam reddiderunt;
Digni, quibus vicem rependat posteritas:
Et rependit VINDINGIUS,
Vindex idem & pars tantæ gloriæ,
Qui, seu vivos adhuc & circumfusus fama sua,
Seu defunctos pridem & receptos cœlo,
E beatis excitos sedibus
Ostentat Orbi:
Reducturus cum iis seclum, si posset;
Aureum,
Cujus ipse gustum nobis
Priscis moribus
Et veri ac recti amore propinat.

Vides OLDENBURGICA domus
Munificentiae tuæ gloriam;
Quicquid legitur in his chartis,
Et quicquid non legitur,
Tuum est:

Quod Latini sumus, quod barbariem exuimus,
Debemus tibi:

Tu

VITI BERINGII

Tu seculorum eliminata balbutie,
 Positoque incultu & squalore disciplinarum
 Non accepisti prius regnum, quam reddidisti
 literas,

Inque incolatum terræ,
 Non ducta populorum,
 Ac ne hominum quidem,
 Sed Dearum colonia,
 Ipsas Musas, ipsam sapientiam regni
 Inquilnam & civem fecisti.

Ergo huic familiæ
 Non munus, DANIA,
 Non donum es, sed præmium:
 Quæ, ut regnum fieres, fecit DANUS,
 Ut politum, ut clarum, ut literatum,
 CHRISTIANUS;

Primus te condidit,
 Alter expolivit:
 Ille fecit, hic refecit;
 Qui feliciter dives,
 Sed felicius liberalis,
 Ac nil humile habens,
 Ne corpus quidem,
 Supra omne trophæum armorum,
 Produxit in theatrum literas.
 Queis fultæ Majestas regni &
 Religio,
 Victoriarum auspices,
 Perpetuum sibi ævum in Dania,
 Perpetuam sedem condidere.

Vive FRIDERICE,
 Gentis tuæ gloria,
 Qui Rex ubique, etiam in literis,
 Quicquid in Doctis optarunt Majores,

Ex-

CARMINA VARIA. 49

Exprimis exemplo posteris ;
Et, quod ultimum est Pietatis officium,
Non tantum recipis Musas,
Non alis tantum ,
Sed geris sinu ,
Admissione sapientiæ familiari,
Et pulcherrimo spectaculo orbis ,
Sed uno tuo ,
In regni pariter tui,
Et nominis ,
Et stirpis gloriam ,
Quodque addi votis unum nunc potest ,
Perennitatem.

In Concertationem (28)

THOMÆ BARTHOLINI

De Hepatis exautorati desperata causa.

Pergis, & Arctoi decus omne amplecteris orbis,
BARTHLINE, & celsi nominis orsa tenes,
Quo laudum se tollit apex, quo mascula surgit,
Atque per augustum gloria vadit iter,
Progreditur paribus felix industria chartis,
Qua nil terrarum doctius Orbis habet,
Quid virtus, quid fama tibi, quid Patria reddet,
Patria tot scriptis nobilitata tuis?
Viderit hoc Magnus, qui temperat Arbiter Arcton,
Et pretium meritis scenerat omne sui.
Sic tua, quæ nostris nunc fulget gloria seclis,
Æternæ stimulus sedulitatis erit.

Impress: Hafn: 1666.

CHRISTIANI BARNEKOWII.

1666.

Hæc BARNEKOWI frons est, & amabile lumen
 Et tanti quicquid non tegit urna viri:
 Cujus in ingenio fixit sapientia sedem,
 Et pretium meritis debuit omne suis,
 Auspice qua summos inter servavit honores,
 Et studiis pariter, Principibusque fidem:
 Quæ nunc post Domini concredita membra fere-
 Nomen ab æterna posteritate rapit. (tro

---

(30) M. ERICO OLAI TOR-
 MIO. 1667.

Cimbria, quæ sævo perculsam fulmine Romam
 Atque tui jactas nomen & arma Boli,
 Cernet nos Cives, non quos fera bella tubæque
 Et Mars ignivomis sanguinolentus Equis,
 Sed quos alma legit Pietas; quos Numen & ara
 Destinat intrepidus ad sua sacra Duces:
 Qualis erat nostri prælustris adorea secli
 TORMIUS æthereo notus ab ore Senex,
 Ille tuum pia suada decus; tuus ille Sacerdos
 Uranie; ille tui Dux & Apollo chori:
 Quem nunc defunctum lacero Façundia pleçtro,
 Et scissis Pietas luget acerba comis.
 At superest nullo non felix TORMIUS ævo,
 Et meliore vicens nunc quoque parte sui.
 Astra videt sibi scripta olim; videt ore beato,
 Quem toties cecinit demeruitque Deum:

Sic

CARMINA VARIA. 51

Sic numerans stellas ut se percenseat ipsum,
Et nunquam æterno desinat ore loqui.

Illustriss: (31)

ARENSTORPHIO

defunctam Conjugem lugenti. 1667.

ARENSDORPHI animo priscae qui nomina
Romæ

Et Decios geminos Scipiadasque refers.

Quem posuit terris toto pro fulmine Mavors,
Et similem cupit se genuisse sibi.

Qua fronte armatos nunquam perterritus hostes
Et strictas spernis in tua colla manus;

Qua fronte indomitam, quo calcas pectore mor-
Et post hæc si quæ nomina terror habet; (tem,

Suscipe mortiferum rapta pro Coniuge luctum,

Et fac Virtutis sis memor ipse tuæ;

Hic ille est campus, quo te monstraveris orbi
Victorem pariter Martis, & esse Tui.

ERICO ERICIO (32)

PONTOPPIDANO.

Invenitur in Grammatica Danica ejusdem.
1667.

Hactenus assuevit teneris facundia verbis

Et stetit in nudo Danica Lingua sono,

Qualis erat primum Cadmæas docta figuras,

Atque orsa Evandri Roma subire Scholas,

§2 VITI BERINGII

Pura fluens, non culta tamen, sine lege modoque
Eloquii nondum conscia Roma fui:

Adjungit totas jam nunc ERYCIUS artes,

Quas Latium, & posuit Græcia prisca sibi.

Da Patriæ, Vir magne, tuæ vitamque diemque

Et sonitum Linguae, quæ dedit illa tibi,

Quæ mox per seros reddet non immemor annos

Inclÿta, & exequiis non moritura tuis.

---

(33) Ad Illustrem & Generosum

GEORGIUM ROSEN- KRANTZ.*

In libro Danicè Scripto sub nomine Cogita-
tionum de Nativitate Christi. 1669.

Terrarum coelique potens dum nascitur infans,
Humanamque DEUS voce laceffit opem,
Quisquis amas, propera: cingamus baccare cunas,
Texamus rutilæ florida SERTA comæ.

Ite procul dumi, vepres procul ite rigentes, (est.

Quæ poterit CHRISTO sola placere, ROSA

* ROSENKRANTZ *latine Sertum Rosarum.*

---

(34) Sub Effigie

HENRICI MULLER

Quæstoris Regii. 1669.

Si pingi humano cuperet prudentia vultu,
Mortalesque inter vellet habere locum,

Te legeret MULLERE Ducem, qui nomina, &

Et stirpem claræ progeniemque domus; (ausus,

Et

CARMINA VARIA. 53

Et titulos; famæque decus; & quicquid honorum
Altius humanâ conditione levas; (est
Cumque tuis jam Regis opes, & publica fata
Digeris, & tantæ non leve molis opus.
Quam pulchrum tot celsa sui, tot celsa suorum
Nomina, materiam laudis habere suæ,
Pulchrius, inter opes, & quicquid discupit orbis,
Nil Domini ingenio celsius esse suo.

In Imaginem (35)

CASPARI BARTHOLINI

Domini de Kornerup. 1670.

Mascula progenies, magni BARTHLINÆ Paren-
Et tot nobilium pars animosa Virûm; (tis
Qui post lustratas vario sub fidere terras,
Atque pererrati non semel orbis iter,
Justitiæ normam titulis & moribus æquans
Junxisti puram cum Pietate Fidem.
Cur moreris multosque una conjungis amicos,
Et leve, te terras deseruisse putas?
Conjugio felix, & clara Conjuge, quæ nunc
Extruit æternos ad tua busta rogos:
Illa tibi planctus, nos voces solvimus, atque hoc
Triste quidem at grato dicimus ore: Vale.

*Amico candidissimo S.
V. Bering.*

54 VITI BERINGII
(36) INAUGURATIO
FRIDERICI TERTII
DANIÆ, NORVEGIÆ, &c.

R E G I S.

Hafniæ 1648.

Xcutit indignam solium regale cū-
pressum,
Fœdaque tabenti detrahit ora
fitu;
Rector adest, viduasque manu tran-
sumit habenas,
Arduaue imperii munia celsus adit,
Et caput augusto fulgentius exserit ostro,
Sceptraque magnanima gestat eburna manu.
Astat & Arctoum Majestas porrigit ensē,
Terrarum rectrix, imperiique comes,
Et duplicem celsi diadematis explicat orbem,
Et sua jura togis, & sua jura sagis,
Illam, quicquid agit, superas delapsa per auras
Ambit honoratam consequiturque Charis,
Virtutumque premit late chorus: advolat illi
Religio sacris lecta ministra focis;
Luteoloque Fides circum radiata pyropo,
Quæque Jovis folio præsidet, alma Themis,
Illa duas æquo librat discrimine lances,
Et spes hinc certas dividit, inde metus;
Pone subit, niveamque aperit Concordia pallam,
Castaque jam terris pectora nudat Amor.
Has inter comites, patrias FRIDERICUS habenas
Sumit, & Arctoi regna vetusta soli,

Per

CARMINA VARIA. 55

Per titulos Princeps graditur, per sceptra, per
ostium,

Et resonat populi publicus ore favor;
Panduntur cunctæ auguriis felicibus urbes,

Conditur auspicio prosperiore dies,

Astra sonant clamore, percussumque resultat

Murmur, & attonitis Cynthius hæret equis,

V I V A T jo, superas vox alternata per auras

Auditur placido murmure; V I V A T jo!

Lumen adest gens Dana tuum, tibi lucidus æther

Accendit radio nobiliore diem;

Excutere ô, noctemque fuga, sævosque dolores,

Et luctus memores dilue fronte notas;

Sume animos, fortuna tibi vim tota remisit,

Et spoliū de se victæque terga dedit;

Cesset amarities & tristi pallor in ore,

Et pia nigranti lumina victa peplo,

Et lacrimis ululata dies, & plancta querelis

Pectora, per gemitus attenuata suos:

Majestas & forma tuos antiqua revisit,

Atque redit membris qui fuit ante vigor,

Et sua primævæ repetunt præcordia vires,

Elusæque fremit mors inimica manu.

Nil actum est Libitina tibi. Sub verbere fati

Perstat adhuc sævis spes agitata malis,

Audemus risu domitos frænare dolores,

Et lacrimis vacuos explicuisse sinus;

Ilicet involvent meliores vellera fusos,

Et colus auspicio candidiore fluet,

Ibimus, & cœlo late potiemur aperto,

Et jam dediscet reddita vita mori.

Promite si qua liquant fœcundos germina succos,

Si qua peregrinas infula sudat opes,

Stactenque & Costi late spirantis odores,

Lectæque Panchæis cinnama nigra jugis,

56 VITI BERINGII

Promite divitias Arabum, date munera Divis,

Et date succensis mæcula thura focis;

Pignus pacis adest, reperit concordia terras,

Mitescunt positæ secla modesta tubis,

Tellurem pax alma regit, pax omnia nutu

Temperat, & mollis fœdera nectit amor.

Ite feræ cædes, ferrum non ausit ad ictus

Rupe sub Ætnæa sollicitare faber,

Arma procul, procul ensis erit: pallorque furor-
que,

Et Mars indomitis sanguinolentus equis,

Paciferæ tantum nectentur ferta coronæ,

Et circum mites ludet oliva comas.

Fortunata dies, placidis quæ lenis ab astris

Vexisti tacito gaudia tanta sinu,

Te repetet festus seclis volventibus annus,

Et clarum niveo deferet igne diem,

Te lacrimis olim nemo corrumpet amaris,

Pollutam nemo sordibus esse velit,

Te faciles risus, & amœni gaudia plausus,

Et choreæ, & cantus, & comitetur amor.

Estis jo superi, cœlo spectante precamur,

Vota habuere suos propitiata Deos,

Solvimur, & domitæ gaudent mollescere rugæ.

Et metus, & mœstis humida gutta genis;

Irradiat picto melior Thaumantias arcu,

Et nova composita fœdera pace refert;

Dulcia pacato collidunt otia vultu,

Et revocant lætæ laurea ferta fores;

Pallida nox fuscum deponit syrma, nec umbras

Nec posthac tetrum præferet atra caput:

Qualis ubi cœlo cœcis horrente procellis,

Protulit auratam lucida flamma comam,

Nec mora, subsidit pelagi furor omnis, & omnis

Impetus, audaces jam posuere Noti,

Cœ-

Cœrula pacato rident argentea vultu,
Et premit iratas molliter unda minas,
Pax redit, obscuro redeunt sua lumina cœlo,
Fulgurat assueto pulchrior ore dies,
Alcyones placidas passim lufere per undas,
Et solita delphin instruit arte choros,
Miratur natura suos cecidisse furores,
Ventorumque graves detonuisse minas;
Sic venis ô AUGUSTE; veni: tibi nostra vacabunt
Pectora, jam patulæ jam patuere fores,
Jam salit, & læto circum præcordia motu
Ostia prorumpens ostia quærit amor;
Venisti nostrum tandem decus, o bone Regum,
Una salus lapsis rebus, & unus honor,
Quantum optatus ades, quam te post impia lethi
Funera, post diræ vulnera mille necis
Accipimus læti, patrioque involvimus auro,
Et caros, cives sternimur ante pedes;
Avia jam nostros didicerunt lustra susurros,
Auraque, queis socias murmuret inter aves;
Plauserunt valles, plauserunt culmina, & ipse
Non muto dominum flore salutat ager;
Ipsa tibi arrident alienis mensibus arva,
Et fluit irriguo lacteus anne liquor;
Jam pater autumnus, viridem qui falce recessum
Incolit, arboribus concolor ora suis,
Is tibi pampinea jam nunc sublucet ab umbra
Baccatam æstivo torridus igne comam;
Mox flavis fœcunda Ceres procumbet aristis,
Atque anni solvet messis adulta fidem,
Mox læta extabit saturis Pomona canistris,
Et roseo undabunt ebria præla lacu:
Verte oculos, circumque tuos speculari deco-
res,

Qua patet in cunctos subdita terra sinus,

Omnis amat natura novum revocare colorem,
Et nova prinitis condere secla tuis;
Auspice te rerum meliorum surget origo,
Et societ terris astra marita fides,
Te duce Bellonæ furor occidet, & volet ultro
Tuta sub auspiciis Pax volitare tuis,
Et genus humanum patrio transcribet olympo,
Bellaque ad infernas exiget alma lacus:
Jam pia relligio bipatientibus addita templis
Accendit puris limina casta focis,
Et positas aris leges Mars horret averni,
Tardaue perculsa promicat arma manu:
Ipse tibi si cœde furens Mavortius horror
Ingruat, & sævis asperet ora minis,
Et ruat infido rabies Acherontica bello,
Armaque spe fraudis sanguinolenta fremat,
Mox exarmato stabit captiva furore,
Et damnum terris non nisi iussa feret,
Tu gravis armorum spoliis, sordensque decoro
Pulvere, sublimi qua gradiere pede
Alte compositus curru formosus eburno,
Auratis venies conspiciens lus equis,
Atque hostes rigidis evinctos colla catenis
Ante tuos cernes procubuisse pedes:
O tibi venturos cœlum modo proroget annos,
Et serus cupidis surripiare Diis.
Interea tibi terra suos submittit honores,
Et subdit famulas Oceanitis aquas:
Quaque patent gelidi socio fulgore Triones,
Et bimarem Tethys Baltica lambit humum,
Augustum Boreas substernit rascibus orbem,
Et geminum supplex porrigit Arctos ebur;
Imus confusum linguis & cœtibus agmen,
Ilicet ad voces turba parata tuas;

CARMINA VARIA. 59

Ad nutus accincta cohors, quo jufferis ire,
Seu fera signa tubæ, seu toga poscat opem,
Te duce stat nullo indecores parere dolori,
Te duce stat sævas exsuperare vices,
Stat casus sprevisse omnes, stat acerba malorum
Ferre, nec infernas pertimuisse minas.
Pectora nuda vides, unique obnoxia Regi,
Et corda unanimi conciliata fide:
Sponte patet, seseque tibi sinus obuius offert,
Quasque habet e toto fonte refundit opes, (nes
Ingredere ô Princeps, junctim tibi pandimus om-
Urbs aulam, populus pectora, templa Deus.

Nobilissimo & Amplissimo Viro, (37)

PETRO RESENIO,

Urbis Hafniacæ Præsidi Magnifico,

In utroque Collegio, tam status, quam Su-
premi Tribunalis Assessori,

Canutianas illustranti leges. 1673.

Inter inundantes, queis cingitur undique, curas,
Quodque gerit vastæ non leve molis onus;
Antiquum ingenio lustrat RESENIUS orbem,
Et seclum studiis pignerat omne suis:
Quam bene in hoc leges & Regum jura recenset,
Et recti fines, ac sua sacra docet,
Virtutes cuncti qui moribus exprimit ævi,
Et leges inter scribitur ipse suas.
Excute Jafones, & nomina Maxima Baldos,
Et Themidis mystas, Treboniane, tuæ:
Hic mihi verus erit Juris dictator & æqui,
Qui facienda suos, vel sine voce, docet.

(38)

Regi

CHRISTIANO QUINTO

Regna & ditiones suas

Prima per Daniam Supremi juris
hæreditate suscipienti.Præmittitur Orationi a Beringio habitæ
1671.

Suscipe in occiduum, Rex, suscipe, magne Coronam
 Primam a stirpe Tibi: perpetuamque Tuis:
 Cui Septem gemini submittunt colla Triones,
 Quasque videt propior Mænalis Urfa plagas,
 Cui Cynosura polum; cui littora porrigit æquor,
 Qua spatii metas Orbis, & Arcios habent.
 Te populi Rex magne Ducem; te castra sequuntur,
 Et Dominum agnoscit Pontus & unda suum:
 Quos portus; quæ tecta vides; arcesque, ratesque
 Et varium dextræ bellipotentis opus;
 Adde togam; adde sagum, & duplicis diademata Re-
 Omnia; Fortunæ sunt monumenta tuæ. (gni;
 Imus in abruptum linguis & plausibus agmen,
 Illicet ad nutus Turba parata tuos;
 Pandimus o Auguste, uni Tibi pandimus omnes
 Urbs Aulam; Populus pectora; Tempia Deus.

(39)

CARMINA VARIA. 61

(39).

Augustissimo & Potentissimo

DANIÆ, NORVEGIÆ,

WANDALORUM,

GOTHORUMQUE

REGI

CHRISTIANO QUINTO

SLESVICI, HOLSATIÆ,

STORMARIÆ & DITMARSIAE

DUCI,

OLDENBURGI & DELMENHORSTI

COMITI,

Domino suo Clementissimo

Inter plausus & pæanas Civium publice

Diadema suscipienti,

Decus, Adoreas, Felicitatem

P.

V. BERING.

1671.

Uis ille coccinea in Chlamyde dia-
 dematus Viator,
 Qui fulmineum latere succinctus
 ensen,
 Qui capite radiatus cydari,
 Et gemini regni fata expassa librans
 manu
 Trajicit se per frequentiam populi:
 Vultuque & incessu,
 Et amoeni oris gratia,
 Quam omnibus affert felicitatem
 Omnium oculis publica celebritate affundit?
 Quis in flore juvenili,
 Inter albescentis auroræ primos candores,
 Cana jam maturitate Princeps,
 Post susceptum a Patre Monarchiæ caput,
 Et regnaturæ post se stirpis stabilitam seriem,
 Indecerta hæcenus Danis Laurea,
 Primus ingreditur votorum apex,
 Primitiæ dulces sese attollentis regni,
 Decusque & splendorem, quantum terræ capiunt
 maximum,
 Ad metas supremæ gloriæ,
 Si tamen metas habitura est,
 Novo Danici regni palladio,
 Novo Sacramenti vinculo,
 Non privata sorte, quam publica,
 Nec suis rebus, quam nostris felicior, attollit?
 Incedit solus, qui regnat solus,
 Nulloque consorte dignitatis,
 Quod propria manu librat Sceptrum,
 Uni sistit Deo,
 Qui unus dedit.
 At sine numero incedenti,

CARMINA VARIA. 63

Majestas pro numero est :

Eo comitator ,

Quo , à tergo non aspectabiles Angeli ;

A Lateribus PIETAS & JUSTITIA ;

Duxque omnium à fronte & rector Deus ,

Novo potestatis fulcro ,

Novo stabiliendæ felicitatis præfagio ,

Spem ultrathronum promovet :

Teretemque præferens globum

Augustissimam in terris Supremæ potentiaæ gestamen ,

Et Regem supra Rempublicam ,

Et Rempublicam supra periculum attollit.

Hic comitatus CHRISTIANI est Regis ,

Hoc Satellitio , hâc stipantium turba

In basilicam infert pedem ,

Eoque cultu , quem non à fortuna , sed se hausit ,

Id est : pietate majore quam pompâ ,

Domo publica reclusa , consecrat suam :

Quique singulis diebus commilitonem experitur Deum ,

Uno publicè profitetur :

Majestatem autem sancit demissione ,

Supra solium omne eminens , dum ante aras procumbit ,

Et Regibus per orbem universis , ac se major ,

Sed cœlo se minorem professus ,

Et infra Deum coronam , & infra se omnia reponit.

Nec aliorum spectat

Ille sanctitatis Regiæ lustralis liquor ,

Nobilis oliveti vindemia ,

Qua vertex capitis , Prudentiæ sedes ;

Qua cordis receptaculum , pectus ;

Qua in carpum desinens manus ,

For-

Fortitudinis ministra;

Sed præcipue animus delibutus Regi
Emolliet membra, quæ emolliverunt regni ne-
gotia,

Novoque palæstræ ceromate,

Supra phialam Carnuti;

Supra ampullam Rhemorum;

Nunquam deficiente pretioso latice,

Nunquam baccharum nobilium melle,

In posteros omnes & ventura secula rivum dif-
fundet.

Quam pulchrum spectaculum

Pietate per vicos sparsa

Colit templa Princeps, olim colendus Templis,

Ut superiorum causam & mortalium uno actu ab-
solvens,

Non tam inaugurari folio videatur, quam cælo:

Euge Rex hoc munere,

Facis hodie in publico, quod quotidie facis domi,

Offers populum tuum Deo,

Sanctissimisque consiliis, & nostræ securitatis ob-
sidibus,

Omnia submittis auctori,

Qui omnia submisit Tibi:

Ut cæli viribus armatus & Tuis,

Partem gloriæ communices cum civibus,

Et cum regnum non possis, partiaris felicitatem.

Hoc pignore, Rex, alligaris bis Nobis,

Et pridem Daniæ Rex, nunc Danorum,

Non throno tuo, sed pectoribus infides nostris,

Et uno, quod debes, in diademate,

Radios omnes pulcherrimi Circuli absolvis:

Regnumque à Naturâ assertum fulciens Pietate

Ad divinam magnitudinem,

Quam proxima potestate repræsentas in terris,

Etiam

CARMINA VARIA 65

Etiam cultu & amore populi accedis:

Et hoc illud anathema Templi est,

Quo non vexilla ad tholum & clypeos,

Sed te ad aram largiris:

Cui Sacrificio Sancto interest non visa Dania,

Quæ nitens genibus & palmis conjunctis,

Substrata pulvinari tuo,

Substrata tapetibus,

In Diademate tuo defigit oculos,

Vadem suæ & arrham securitatis,

Dividensque officium inter admirationem &
gaudium,

Quam in te veneratur publice magnitudinem,

Minime omnium privatim reformidat.

Et vidit jam illa, decursum unius anni,

Regni tui surgentis incunabula

Præsentium supergressa invidiam, Posterorum fa-
mam,

Cui æstimanti spatium

Seculum complexus videris:

Vidit enim te

Compotem non prius regni, quam Gloriæ,

In curarum ingentium subiisse molem,

Inque illo potentiæ ortu,

Velut ponendo in ævum regno,

Mollivisse per labores viam;

Excussisse forum;

Emendasse castra;

Stabilivisse curiam;

Quodque in principatu summum est,

Consilio subjecisse fortunam:

Tuoque didicit exemplo

Magnos Principes raro ad clavum accedere Tiro-
nes,

Veræque virtutis nullas esse cunas.

Tu

Tu nempe in florida ætate ,
 Legibus Præses ;
 Civibus Tutor ;
 Paternæque hæreditati datus Paterfamilias ;
 Patrimonium tuum tanta evexisti cura ,
 Ut qui nondum bis denos menses , jam totum im-
 plevris Regem ,
 Totque tropæis quot mensibus inscribens titu-
 lum ,
 Secula integra , non annalibus , sed anno , di-
 stinguas.
 Hoc tantillo spatio ,
 Et Regnum Principi , & Principem donasti regno ,
 Nec suscipere alterum sine altero voluisti :
 Pretiosa in re tanti momenti mora
 Ut non tam hodie Regem , quam Fortitudinem
 coronares.
 Jamque confragofum illud ad regnum
 Et scrupeum iter emensus ,
 Illum spinis & tribulis confutum primum tra-
 mitem ,
 Id est : Bis nobis , semel á Natura , nunc te datus ,
 Similis perpetuo Tui ,
 Facis semper , quod alii semel ;
 Utque bene agas , agendo consecutus ,
 In sinum tuum receptam depositamque Daniam ,
 Totque insulas uno collectas Spiritu ,
 In medio fulcis Oceano ;
 Interque undas & fluctus ,
 In pelagi lubrico ,
 Figis soliditatem.
 Quanta enim Rex Christiane illa est armorum (ut
 cæteras taceam) gloria ?
 Quâ , pulcherrimo opere , & ut constet , Tuo ,
 Centuriatur pagana pubes ,

Pro-

CARMINA VARIA. 67.

Producitur in arenam,
Et aliquid supra farcula,
Aliquid supra stivas & crambem edocta,
Nullisque auctorata stipendiis,
Pugnat non segnius, quam arat,
Et eodem ferro terram colit & Regem.
Jam olim haud falsò creditum,
Salutem omnium in singulis esse,
Nec Saxorum aut cæmenti congerie urbes;
Non cortinis propugnaculorum & fossis,
Sed civium fortitudine componi:
In hac munitur robur & felicitas regni,
In hac præsidium Rex tuum, & securitas nostra:
Ut tuo ductu tractent arma,
Qui tuo vivunt,
Inque hostem undecunque venturum parata
Ad tutelam cordis omnia membra exsurgant,
Eo cultu; eo apparatu,
Quem communis genuit sanguis,
Quem communis patria:
Provehente virtute, quicquid aluit educatio,
Et confirmante usu, quod Natura perfecit.
In hac officinâ vincula fabricantur hostium,
Et dum surgit murus Daniæ,
Suo sanguine cæmentum maceratura Rebellio
Faceffit in antra & specus,
Titianoque immitior vulture suum scalpens pe-
ctus,
Perpetua solitudine
Contumaciam & rabiem despumat,
His auspiciis rejuvenescit Daniæ nostræ Leo,
Et rejuvenescit armatus;
Securaque regna, & jam bis tua componit:
Tua Rex,
Qui apud subiectos clementiam;

Amo-

Amorem apud pares ;
 Apud hostes terrorem sanciens :
 Et Martem campis ;
 Et Astræam Tribunalibus ;
 Et Pietatem Templis :
 Et Te omnium authorem, omnium vindicem lar-
 gitus,

Civium Tuorum ,
 Aliquibus vitam ;
 Plurimis Famam ;
 Omnibus salutem ;
 Et hodie gaudium univèrsis impertiris.
 Usque adeo publica Regum fortuna privatas in
 se continet ,

Et cum unius propria esse videatur ,
 Omnium esse constat :
 Prærogativa nobili Principum,
 Ut in aliena seu bona , seu mala influant ,
 Nec ex sua felices
 Sed aliorum felicitate censeantur.

Satage o Rex ,
 Satage quod facis ,
 Ipsique inaccessus Invidiæ ,
 Pretiosissimam porro vitam dona Daniæ
 Dona velocem illam, semperque accinctam
 Et nunquam desidem, aut cessantem sedulitatem :
 Quæ otium, velut speciem mortis, velut Naturæ
 pudorem averfata,
 Nobis pro clypeo,
 Tibi pro tessera erit,
 Præque venturi & fidejussor seculi,
 Et præsentium cumulabit spem ,
 Et futurorum æternitatem.
 Imus in omina , Rex ,
 Imus in vaticinia,

CARMINA VARIA. 69

Et futura invadimus, sed felicia per te secula,
Eque gestorum cursu gerenda metientes,
Jam velut è specula obimus oculis
Illum perpetuum, & nunquam e familia tua ab-
scessurum splendorem,
Regum per Dania meliorum virtutibus,
Et omnium felicitati parem.
Figet in tua dignitate sedem prosperitas,
Et lauream perpetuo lemniscatam,
Inconcussamque seculis omnibus Majestatem,
Per temporum æternitatem,
Per spatia universi diffundet.
Cernis ut tuo sereno adrideat Natura,
Ut aër flammis;
Ut cœlum præfagiis;
Ipsæque e gleba ignotæ voces,
Imperii tui auspices,
Animosum regno faciant augurium:
Ut tormenta lætum mugientia,
Et non nisi lampas una totus murus,
Æternæ lætitiæ & felicitatis imaginem adum-
brent.

Cernis ut Dania Tua,
Quæ stare nisi cum te stante non potest,
Quadam quasi lucta & percussu amoris,
Qui primæ catenæ annuli tui sunt,
Festa gratulatione exsultet in capite,
Ut Matres, ut Conjuges, ut Filii,
Novoque lætitiæ comitatu
Gemmanes pueri,
Succo prius tuo, quam materno adoliti,
Coronam in capite Tuo lucentem
Sequantur pro vexillo:
Ut circumcursare; ut præcedere;
Viasque, quibus ferris, obstruere avidi;
Nullo

VITI BERINGII

Nulli sui, Tuive respectu,
Blandam tibi faciant injuriam
Contumacia gaudiorum.

Ut eamus, Rex, universi, ut ruamus in obsequium,

Hortatione non est opus:

Qui seu ante te, seu tecum, sub te universi

Qua die in lucem, eadem in cultum editi,

Reverentiam nil detrectantis obsequii,

Quam cum lacte materno exsugimus Dani,

Candoremque & sinceritatem, avitum gentis

Symbolum,

Et cum principiis vivendi annatum amorem,

Offerimus, paciscimur, pigneramus Tibi:

Eam fortunam

Quam tua dederit virtus,

Nec aliam deinceps habituri.

Age, Rex,

Æterna sit hæc Sanctio,

Tecum felicitas nostra, nec sine te ulla,

Ut tua in pietate;

Sic Tuorum in animis stabilietur.

Civis certet amore;

Tu regimine;

Nullibi lucta regnante augustius,

Ut se victum sentiat Neuter,

Uterque victorem.

CARMINA VARIA. 71

AD

(40)

GRIFFENFELDIIUM

Lugentem Uxorem defunctam. 1674.

Flete, licet, Musæ, sed nullum dicite carmen,
Dum stupet, & mœrens vester Apollo tacet.

In Memoriam

(41)

ELISABETHÆ HÖGH.

Conjugis Baronis HOLCHII. 1674.

Quænam hæc in eodem pectore nova est
Et masculæ fortitudinis,

&

Delicatæ imbecillitatis pugna?

Ille indomiti Spiritus Heros,

Qui duas res per omnem vitam inexpugnabiles
habuit;

Pro Rege fidem;

Adversus hostes fiduciam

Inter mortis Martisque terrores,

Tam interritam periculis, quam pericula irri-
tantem;

Qui

Inter Tubas & Lituos,

Inter pilas sarissasque,

Suo pariter & hostium sanguine purpuratus

Luteam illam partem Nostri,

Corpus vocant,

Et quicquid naturæ leges minantur,

Habuit infra magnitudinem animi,

Pugnasse se nunquam reputans, quod nunquam

OC-

occubuerit in pugna:

Jam extincta Conjuge,

Qui mortem provocarat in campo,

Timet, in toro;

Quique cædes funera in suo risit corpore,

In alieno reformidat,

Invenit Fortuna, qua parte penetraret

HOLCHIUM,

Qua invictum sterneret animum,

Qui nunc, velut rebus omnibus cum uxore
amissis,

Defunctæ sane similior, quam sibi,

Inter luctus & ejulatus,

Ignora Viro militari munia

Truci silentio & acribus oculis,

Fatorum incusat injurias,

Et post hostes omnes

Cum ipsa natura rerum

Acre gerit & crudele certamen.

Magne bellator ubi es?

Ubi ille omnium capax, & coelestium contem-
plator Spiritus,

Aut, si profana juvant,

Ubi ultimus Alcidae labor,

Qui bellatoribus debet esse primus,

Cujus moneris exemplo,

Ut qui cætera vicisti, vincas dolorem:

Atque adoras tuas & decora militiæ

Ad laborem in negotio;

Fortitudinem in periculo;

Industriam in agendo;

Celeritatem in conficiendo

Unam jungas

In tolerando Constantiam;

Felicemque Conjugis memoriam,

Quæ

CARMINA VARIA.

73

Quæ infelicem animum invadit,
Nec memineris unquam nimium,
Nec nimium obliviscaris;

Non licet Tibi,
Quod cuilibet è plebe licet;
Militiæ baculus & illa fascium dignitas,
Quæ te secrevit vulgo,

Obstat Tibi, & intercedit luctui,
Ne omnibus Major uno te ipso minor;
In quocunque dolore deprehensus
Lugeas infra morem bellatoris.

Non moveri, fateor, non potes,
Quoties conjugem respicis,
Ingens virtutis non Fœminæ nomen;

Quæ
Pars ingens illustrium, sui & omnis ævi, ani-
marum,

Divitias sine avaritia,
Honores sine ambitione,
Voluptates sine luxuria habuit,
Quas in unius Viri amore conclusit omnes;

Nihilque optare, nisi bonam mentem,
Nihil sperare, nisi bonam famam solita,
Prodigium dedit terris,
Diu singulis posse, & semper omnibus placere.

Quæ denique,
Quo te uno unquam offendit,
Crudo abrepta fato,
Qualis moritur in Arabibus fatalis avis,

Peperit & periit;
Et Lucinam ac Libitinam;
Gaudia maxima & maximos dolores;
Tumulumque & Thalamum conjungens
Alienæ vitæ impendit suam,
Ipsamque Tori summam felicitatem

Infelicissima Tori fœcunditate funestavit.

At ab hac clade ubi averteris oculos,
Nil est, quod in tota vita tua lugeas,
Quamcunque ejus inspicias partem;

Qui

Jam inde a prima ætate,
Nullis fracta illa aut emollita deliciis,
Velut in campum Martium vocatus
Cum principiis vivendi innatum gloriæ amorem,
Illamque nunquam desidem cessantemque forti-
tudinem

Per Gallos; Batavosque; per Rheni littora
Circumegisti;

Magno nobilitatis Danicæ classico,
Cui erexisti vexillum,

Et pulcherrimo docuisti exemplo,
Quid præstare Virtus quid gloria possit,
Ubi ad efficacem indolem

Perpetuitas laboris accedit;

A quibus redditus Patriæ,

Post armatorum Chiliadas & Tribunitias in bello
vices,

Et non unam amplissimi muneris provinciam,
Cum laude & decore gestam;

Chlamydem Loricamque

Toties viræ tuæ fudorem,

Velut per stipendia emerita,

Ad suprema militiæ decora trabeasque perduxisti.

Denique

Quid gladio potueris clypeo docens,

Supra avorum magnitudinem & imagines

Et illa late audita Nomina,

Nobilium idem hæres & Baronum genitor

Primus auspex & Isagogus diuturnæ stirpis

Lucem novam intulisti familiæ

Et,

CARMINA VARIA. 75

Et, ut Tuam virtute,
Ita posterorum exemplo erexisti fortunam,
Ut constet
Generosas mentes fata facere
Et non accipere,
Et quemlibet Fabrum esse &
Materiarium in sua fortuna.
Agite pubescentes HOLCHII,
Tam celsæ stirpis generosæ propagines;
Agite & grandescite vestro Auctori similes,
Cursu honorum inoffenso
Tot dignitates emenso;
Habetis Militiæ Ideam
Et exempla domi nata
Quo ire ardor Genitoris
Quo eniti industria potuerit:
Vos quales futuri estis
Virtutibus probate;
Ille ostendit.

IN (42) INSULAM SAMSOAM 1675.

Mitte tuas Nereu jactare per æquora terras,
Quas medio streperis gurgite cingis aquis.
Seu Lemnum, Naxonve voles, patriamque
Saxave piscosis Astypalæa vadis: (Thoantis,
Sive solum natale Deis, natale Deabus,
Et tota Ægæo littora sparsa mari:
Griffenfeldiacus supereminet omnia Pontus,
Atque SAMOS Domino facta beata suo;
Hic vera est Delos, hic veri Regia Phœbi,
Cui totum cedit Creta vel ipsa Jovem.

(43)

In Effigiem

Amplissimi Viri

GASPARIS CHRISTOPHORI SCHÖLLERI.

GASPARIS hic ille est; tuus o Norvagia Nestor,
 Qui senium, & puram junxit in orbe fidem:
 Quam stirpi pro dote dedit; similemque Parenti;
 Ingenio replet post sua fata suo:
 Da canos Natura, &, quot potes, ordine soles;
 His pretium virtus addere sola potest.

(44)

VIRO

Rerum æternarum Candidato

THOMÆ BARTHOLINO

diem festum agenti gratulabundus
 accinit Vitus Bering:

I.

CUR SOLSTITIUM DIEM THOMÆ STATIM INSECUTUM?

Dum sol præpositos molitur in æthere cursus,
 Et cœptos pergit continuare gradus:
 Pone tuum stat, THOMA, diem miratur, & ardet,
 Quod nequeat dotes antevenire tuas;
 Vel super ad cursum, quem tu sine fine pererras,
 Seque dolet totum succubuisse tibi;
 Percitus igne sacro cœlorum proximus ardor;
 Incola magnorum fax animosa Deum;

In:

CARMINA VARIA. 77

Ingenium pernox ; Virtutis sacra libido ;
Spiritus augusto gutture grande tonans ;
Tanta movent superos. Per cœli lumina testor :
Aut hos , aut nullos sol stupet ipse modos,

II.

CUR FESTUM THOMÆ IN ILLUD IMPRIMIS ANNI TEMPUS RESERVETUR ?

Cum longæ noctes declivo lumine , festum
Nec nisi sub tempus solstitiale tuum est.
An, quia partiris nocturno tempore curas,
Ingerit ingenio se polus ipse tuo.
Tu tamen, o nimium generosæ prodige mentis,
Incipe præcipiti tollere vela rati?
Anticipat positas nocturna molestia metas ;
Si vis, ut parcant funera, parce tibi.

III.

CUR FESTUM HOC NOVUS STATIM
ANNUS EXCIPIT ?

Vidit, & Antilochum Te visa fronte putabat ,
Dum cernit Phœbus singula ; Nestor eras.
Nestor eras, Virtute tamen, properabimus, inquit,
Jam nova mittetur præcipitata dies.
Tu modo perge dies, quamvis certaveris, ille
Ætatem vincit, te properante, tamen.

IV.

IN EJUSDEM INSIGNIA :

(I)

In Aquilam.

Alta tuus vidit genitor : Non altius ales,
Quæ petit in celsis aurea mella jugis.

D 3

Ignesc

78 VITI BERINGII

Igneus ille calor, nativo semine ductus,
 Non potuit mentem non habitare tuam.
 Quod Patre sis natus, minus est, quam gigneris ex
 Scilicet hinc vis est fota, sed inde vigor. (te,
 Ætheris ille Quiris, vel priscæ fulmina Romæ,
 Non Aquilam merito prosperiore gerunt.
 Nobile depositum. Cœlo te dotibus inferis:
 Εἰλέο Ζεὺς Αἰτὸν σετὶ σιαυλὰ Θεός.

(2)

In Lunam & duodecim stellas.

Cynthia de cœlo faculis illustribus ardens
 Competit in titulos, lux animosa, tuos:
 Bis sex cœruleas non ingredientia flammæ,
 Sydera sunt cœpris inferiora tuis:
 Quantum igitur præstat scintillans Luna tenebris,
 Quantum plejadibus Lucifer igne præit;
 Tanto vulgareis superabis lumine stellas;
 Denotat id clypei candida Luna tui.

(3)

Cur album Ejusdem solum?

Dic mihi, cur niveam referunt insignia formam,
 Et non sunt mixto sanguinolenta solo?
 Id vox sacra facit veraci consona menti,
 Candor & innocuæ simplicitatis amor.
 Labia mella rigas, & suavem nectare linguam,
 Candidius cygnis & nive pectus habens.
 Liba favis manant melicis tibi dulcia; & illa
 Ut mixtis vernant lilia cana rosis.
 Nudus amor nescit fallaces ferre Chimæras,
 Nudus, cumque dedit singula, restat amor.

THOMAM BARTHOLINUM

de Nihilo scribentem.

Non poteris scripsisse nihil, doctissime rerum,
 Distat ab ingenio vox ea sola tuo.
 Nil vacui novit fecundum numine pectus,
 Illa tuæ mentis nescit inane feges :
 Proruit, ingentique animus sese indole prodit,
 Tunc quoque, cum mens est scribere velle nihil.

In Imaginem (46)

CHRISTIANI

D. G. Daniæ & Norvegiæ

Principis Hæreditarii.

PRINCIPIS hæc nostri forma est, gaudete Nepo-
 Vester honor, vester sic adolescit amor ; (tes,
 Hæc est Arctoi, Lector, spes fulgida Regni,
 Martia Cimbrorum sic parit ora Duces.
 Sic pia fecundæ reparant Diademata cunæ,
 Præsidiumque sibi publica causa capit ;
 Fertilitas non sola Aulæ est, hac crescimus omnes,
 Spemque suæ Cives prosperitatis habent.
 Hinc sibi Relligio bipatientibus abdita templis;
 Hinc sibi Calliope sperat alitque Duces;
 Hinc Mavors sua castra ferit : cape tela juvenus
 Certa que venturis hostibus arma para :
 En Dux, & virides crescunt in prælia Lauri,
 Et Pietas, in quem nostra recumbat habet.
 Is pridem teneros virtute præoccupat annos,
 Acer & augustum carpere gaudet iter.

80 VITI BERINGII

Et totum effinxisse Patrem vigor ille resurgit

Martius, & tanti sanguinis exstat apex;

Emicat è Patrio volucris Titania nido,

Et fati auspicium porriget omne sui.

Hoc tamen Augusti virtus feret Alma Parentis

Phœnicis senio possit ut ante frui.

Dum nostri FRIDERICE nites, Sol maximus

Auroræ hæc facies non abeuntis erit. (ævi

---

(47)

In Imaginem

CHRISTOPHORI DE GABEL.

Quo niti spatiosa queat, quo surgere Virtus
Et cunis possit celsius ire suis.

GABELLI mens celsa docet, visque insita menti,

Materies Famæ sola sed ampla suæ.

Ætas, forma, vigor, ratio, fortuna, laborque

Ad laudes præeunt nomina tanta sibi:

Extat at imprimis tot contestata per annos,

Quæ prior est titulis omnibus, una Fides.

Hac Duce legit iter, summosque invasit honores,

Inde suum accersit, non aliunde decus.

Gloria, splendor, opes, rerum fastigia, census,

Omnia sunt Domini mente minora sui,

Tolle tuum fortuna tibi, nil deperit inde,

Ille suum, præter se, putat esse nihil.

---

(48)

In Imaginem

HOLIGERI WIND.

Talis adest nostri nova laus & gloria secli

Magnanimos fulgens VINDIUS inter avos,

Qui gazas regni solers moderatur, & auro

Nobilius quiddam pectore & ore gerit :

Seu

CARMINA VARIA. 81

Seu studia & studiis potiolem respicis usum,
Muneribus regni consiliisve parem;
Seu castos vitæ mores, nec inania famæ
Nomina, & intactas fraude doloque manus.
Qualiter Oenotrium fama est vixisse Metellum,
Intra candorem semper, & inter opes.
Da cursum Fortuna Viro; da robur & annos,
Quosque sibi voveat mens spatiosa dies:
VINDIUS æternam vera in præconia famam.
Reddet, &, ut possit reddere cuncta, Patrem.

In Imaginem (49).

ARNOLDI HVITFELDT.

Suspice, quos spectas, HVITFELDI, Patria, vul-
Talis erat Vindex nominis ille tui; (tus,
Qui seu commissi libraret pondera regni,
Et pacem pariter doctus & arma Senex,
Sive renascenti revocans cunabula seculo,
Conderet augustæ nobile mentis opus.
Afferuit præsens, elapsūque addidit ævum,
Et geminæ nobis causa salutis erat.
Quid gessere alii, scripsit; quid gesserit ipse,
Æternæ studium posteritatis erit.

DN: STEPHANO JO- (50) HANNI STEPHANIO

Saxonem Grammaticum
edenti. 1644.

Hactenus externas tantum spectavimus arces.
Quæque peregrino sub Jove nota latent:

D &

Bar?

82 VITI BERINGII

Barbara Pyramidum si quæ miracula Memphis ;
 Si quæ levis jactet culmina celsa Pharos ;
 Aut struat invictos meretrix Babylonica muros ,
 Oenotrioque calent amphitheatra foro :
 Miramur Dani. Turpe est curare Quirites ,
 Si faciant propriæ dememinisse domus.
 Altius erigitur STEPHANUS : patriæque tiaras ,
 Et proavum illustrat secula prisca nepos ,
 Ecce iterum antiquum titulis sublimibus ævum
 Pullulat , atque nova luce resultat avus ;
 Imperii redeunt tot fasces , signa , secures ;
 Et diadema suam vibrat in orbe facem ;
 Ingreditur veteres regalis adorea frontes ,
 Atque triumphalis tempora lambit honos ;
 Denique GRAMMATICO redit augustissima
 Suada , paludatis invidiosa togis. (fandi
 Laus STEPHANE illa tua est : seculi penetrabile re-
 Authorem toto jam facis orbe capi. (volvens
 Si quæ Pythagoræ constat reverentia turbæ ,
 Illa tuum petit flamma diserta sonum ;
 Hoc fatale solum est ; hæc tradux lingua potentis
 Vocis ; & hos habitat vox spatiosa Lares ,
 Quæ rediviva meat sceptrorum fusa per actus ,
 Et docto Danum flumine tollit ebur ;
 Hic est , hic dignus reparata voce corhurnus ,
 Et gravitas natam sensit adesse tubam.

(51) EPIGRAMMA POSTHUMUM

In laudem

SAXONIS GRAMMATICI ;

Ingentis Historici , & optimi Patriæ Civis.

Heroum laudes ; & linguæ grande sonantis
 Fulmen ; & Arctoi sceptrum verenda soli ;
 Gram-

CARMINA VARIA. 83

GRAMMATICI quod cernis opus; Quæque ore
Flumina facundi concaluere Viri. (beato
Vidit Roma stupens : iterum pulsabimur, inquit :
Jam redit & tanto vindice Cimber ovat;
Aufonio Cimber nomen fatale timori,
Incepit Latio doctius ore loqui.
Imperio cecidisse leve est. Nunc sceptrâ parantur
Eloquii, & Regni quæritur inde decus ;
Majestas Romana tremit ; Gentisque togatæ
Rostra peregrino succubuerè polo. (lumnun
Sic est. GRAMMATICUM Dani veneramur A-
Atque ipsi quicquid fertile lingua dedit.
Sive Aquilas & signa refert ; animasque capaces
Martis ; Hyperboreo classica mota mari ;
Seu Patriæ fastos : uno dictator ab ore est,
Et Regale suum pulpita pondus habent.
Nos sapimus commune alii : pendemus ab ævo,
Et novat inceptum proximus Author opus.
SAXO sed emeriti sublimior incola mundi,
In tenebris sparfit barbarieque diem.
Est aliquid Latialis honos, & pagina Livii
Plus tamen est seculo desipiente loqui.
Collige Roma Patres. Laus una est propria Pellæ,
GRAMMATICOque: ævi non habuisse parem.

Sub Effigie (52) GEORGII BRAHE.

1661.

Talis erat nostri facies mansueta BRAHÆI,
Ingeniique fidem blanda tabella facit :
Candor in ore, & candentes per tempora cani,
Sed magis in niveo pectore cana fides,
Qualem conspexit Batavus, Germanus & Aufon
Et Tamesis stupuit Martia verba loqui.

84 VITI BERINGII

Qualis & ille domi, complecti legibus urbes
 Cunctaque in Antiquum restituisse decus,
 Et sanctum Patriæ studuit præscribere rectum,
 Quaque patet, Regnum demeruisse sibi:
 Quid nivei mores, & mens sibi conscia recti,
 Quid nuda integritas præstet & alma Fides;
 Qua candor mercede queat, Pietasque placere,
 Exemplar Virtus nulla, vel illa dedit.

(53)

Sub

Topographia Urbis Hafniæ

a

PETRO RESENIO

delineata. 1675.

Talis adest gemini littus complexa profundi
 HAFNIA, & invictum tollit ad astra caput,
 Illa tui nuper felix, Mars, area belli,
 Baltica cui vidit par nihil esse Thetis,
 Quos portus, quæ castra vides, arcesque domos.
 Et varium genii bellipotentis opus. (que
 Sunt Regis monimenta sui, quæ maximus ipse
 Incolit, ingenii Numine plena sui.
 Sta fulta æternis Urbs inconcussa columnis
 Resenii docta vivere iussa manu.
 Auspice quo tua forma novis nunc didita chartis
 Pars pridem Patriæ, protinus orbis eris.

(54)

In

(54)

Chorum Sacrum

THOMÆ KINGO.

Hactenus altisoni rythmos & carmina Risti,
 Et numeros Pietas quos velit esse suos,
 Miramur Dani & peregrino assuescimus ori,
 Et bibimus rivos, Rhene superbe, tuos.
 Nunc Patrias KINGO genio locuplete camenas
 Erigit & fato dat meliore frui.
 Ille canit totumque trahit ad carmina regnum,
 Et dulci eloquio templa domosque replet,
 Ut jam dediscens fœdos vox publica cantus
 Incipiat cœlo nil nisi teste loqui
 Ausa suum cunctis Heliconem opponere terris
 Ingenio vatum carminibusque parem.
 Heus ubi sunt tua Magne Pater Tiberine fluentia?
 Sequana ubi, & toto gurgite plenus Arar?
 Nil Dantes, nil Laura tibi tuus ille Petrarcha,
 Nil simile Oenotriæ tota caterva dedit,
 Nil Odera, ingentique tonans Opitius ore,
 Et quicquid Vatum Scaldis & Ya dedit.
 KINGO nives ipsas, gelidamque illuminat Arcton
 Et procul a Phœbo sideribusque canit,
 Laudibus hoc vatum præcelsior omnibus unus
 Pindum ultra, & cunctos Bellerophontis E-
 Quo cœlum jungit terris, & flectit iisdem (quos,
 Inde homines metris, hinc pietate Deum.

D 7.

(55)

(55) Sub Imagine
Reginæ

SOPHIÆ AMALIÆ.

Nil agimus Sculptor, minor est tua gloria coepto,
Nullaque REGINAM fisset imago tibi.
Pinge humeros, & pinge genas, & frontis honorem
Et bene quas possunt sceptrā decere manus,
AMALIA est quicquid non pinxeris: Exserat ora
Invieta Pietas non temerata Fide,
Ingeniique vigor nullis conatibus impar,
Cimbrica cui vidit par nihil esse Venus,
Hoc vultu Regina micat, sic pingitur orbi,
Sic Regni fulcit sceptrā decusque sui.
Quod nova prosperitas Aulam, quod Fata coro-
Spesque adeo longas inter adulta moras, (nent,
Non mirum est, Lector: PAX & SAPIENTIA
regnant,
Et nostro imperium cum Jove Pallas habet.

(56) Sub Imagine
Reginæ

CHARLOTTÆ AMALIÆ.

Emicat e rigido facies animosa metallo,
Et vultum AMALIÆ parva papyrus habet,
Cui quondam æternos debebit Dania Reges,
Et seriem stirpis progeniemque suæ,
Hæc est, hæc nostri, Lector, spes fulgida secli,
Quæ poterit ternas, vincere quarta Decas,
Dissimilis tantum tribus una est, quod sit in illa
Pallas blanda; humilis Juno; pudica Venus.

(57)

Sub Imagine (57)

PRINCIPIS GEORGII.

Hoc vultu cuperet, si posset, Gratia pingi,
 Et simili, o PRINCEPS, ore referre tuum,
 Cui patriis vernans crescit virtutibus ætas
 Ingeniique facit prima juvenia fidem;
 Jam pridem hoc sese Pietas in pectore totam
 Condit; & immenso gloria corde sedet;
 Mars gladios; Bellona manus; Tritonia mentem
 Commodat, ingenii Calliopea decus;
 Tu PRINCEPS, decus omne tuis, tu gaudia re-
 Torque voluptates deliciasque paris: (rum
 I modo, magnanimæ quo te rapit indolis ardor,
 Et patrium illustra, quod facis, omne solum,
 Tecum honor & seros virtus adolescet in annos,
 Quæque ævi series, hæc probitatis erit.

Sub Effigie (58)

ULDARICI FRIDERICI GUL-
 DENLÖWE.

Qualis laurigeras victricia tempora frontes
 Monstrasti populis, Urbs Tiberina, tuis.
 Talis conspicitur nostri LEO fulgidus ævi,
 Talis fulmineas projicit ore faces;
 Quem pridem armatum venerata est Hispalis ora,
 Et civem cupiit se genuisse sibi,
 Nerigo quem placidis jam nunc amplectitur alis,
 Doutraque Rectorem noscit adesse suum.
 Fortem, felicem, impavidum totque inclyta cla-
 Nomina, sed meritis inclyta facta suis. (rum
 Magnum est ortu ipso Reges ostendere, sed plus:
 Debere & titulos & decus omne sibi.

(59)

(59) Sub Imagine

EGGERTI ELSERS. 1667.

Consulis hæc forma ex EGGERTI. cætera fama
 Per totam differt, qua patet Arctos humum.
 Quem summos inter Helfingæ gentis honores
 Fecerunt Virtus & benefacta senem.

---

(60) Sub Effigie

ERICI KRAGII

Regi Daniæ a consiliis intimis.

Ardor, & immenso nunquam depresso labore
 Et nullo virtus cedere certa gradu
 Hos vultus, hæc ora gerit: Sic pingitur orbi
 KRAGIUS, & veram monstrat ad alta viam;
 Hoc aditu sibi stravit iter, hoc carpsit honores,
 Magnaque, sed meritis nomina facta suis.
 Vive diu æternis mens inclyta vive diebus,
 Et fruire auspiciis, quæ facis ipsa, tuis.
 Quo niti generosa queat, quo surgere virtus,
 Exemplum seræ posteritatis eris.

---

(61) Piis Manibus

JUDITHÆ GYLDENSTIERN
 DN: TAGONIS TOTTH
 defunctæ Conjugis.

* GYLDENSTIERNE *valet* AUREA STELLA.

Hæcenus occiduo stellæ labuntur Olympo;
 Nunc redit in superas AUREA STELLA
 plagas;

Plus

CARMINA VARIA. 89

Plus est, quod terris debet sublimior æther :
Immortale rapit, qui peritura dedit.

Iunge novas ad fræna faces, age Lucifer ortum
Profer, & auratos pectè decenter equos;
Sparge rosas per inane, sacris occurre triumphis,
DIVA triumphales urget ad astra rotas;
Quantus, jo Superi, vestris decor additur oris!
Quantus mortali cedit ab orbe nitor!
Terrarum JUDITHA decus, Juditha benignum
Sidus, & Arctox STELLA serena plagæ,
Surgit ad æthereum curru candente lacunar,
Et pingit radio lucidiore polum:
Quale nitet variis depicta coloribus iris,
Visa præire imbres roscida, visa sequi;
Talis abit, summoque volat jam libera cœlo
Picta sinus puro lumine, picta genas:
Concolor auratis chlamys ardet eburnea flammis,
Et fluit ad niveos lutea palla pedes,
Tempora candenti surgunt redimita Tiara,
Et centumgeminum spargitur orbe decus;
Ignis habet vultus, ignis caput, ignis ocellos,
Ignis ab accenso plurimus ore micat;
At chorus aligerum festis concentibus auras
Implet, & arguta talia voce canit:
Astra subis JUDITHA, subis cœlestis Amazon,
Ætheris auratas conspicienda fores.
Tecum læta fides, tecum pulcherrima virtus.
Surgit, & arcano picta decore Charis;
Castus hymen, sanctæque faces, porrectaque fron-
Integritas, nullos neçtere certa dolos: (tem
Accelera dilecta Deo, tibi panditur æther,
Immensas æther panditur inter opes,
Accelera, patet Aula tibi pulsata choreis
Aligerum, cœli lucida regna patent,

Fas

90 VITI BERINGII

Fas tibi fas longum sedes habitare beatas ,
 Æternumque tuo nomine posse frui.
 Sunt tamen hæc JUDITHA tui monumenta
 triumphii
 Prima, dabunt Superæ mox potiora plagæ ;
 Quum quondam immensum pedibus substerneret
 Olympum ,
 Et totum involvet vita beata Deum ;
 Vita perennanti quæ secula protrahet ævo ,
 Et longa occiduum non habitura diem ,
 Annum ultra , Solemque ultra, cœlique labores ,
 Nullus ubi alterno volvitur axe polus.
 Hæc olim. Interea jussas age scande quadrigas
 Semper & aspectu candidiore mica :
 Qua te parte Poli , qua te Regione repones ,
 Subjicient famulas astra minora faces ;
 Illicet Arctophylax , pulsusque faceffet Orion
 Illicet , & toto Parrhasis Urso polo ;
 Te spectet , Boreale petit qui navita littus ,
 Solaque sideræ sis Cynosura plagæ.

(62)

L E S S U S

In Obitum

JUDITHÆ GYLDENSTIERN,

DN: TAGONIS TOTTH

Defunctæ Conjugis.

Occidimus. Sic infelix componitur orbis ,
 Et desolatus luget sua funera mundus ,
 Præfica terra sibi est , totamque in tristia molem
 Porrigit, horrescunt tenebræ, confunditur æther,
 Defluit in vetitos rerum natura liquores ,

Et

Et sese totam lacrimis debere faterur.

Nusquam plus hyemis, nusquam sic invida terris
Sidera subduxere **FACES**, tenebrisque profundis
Damnare diem, nusquam sic bruma minata est,
Nec tam fatales terris nocuere Decembres.

Occidimus. Geminare iuvat convitia cœlo,
Atque inter sævos convexa laceffere luctus:
Scilicet illustres propera quod morte penates
Deferat, & terras linquat **JUDITHA** nocentes,
Ira poli est; nunquam crimen manifestius æther
Induit, aut terræ tam sævo teste sepulchrum
Arfit. Habet priscum coeli solatia fulmen
Et mortis terra orba suæ, sua funera saltem
Vidit & amplexa est mater, tum sæviit æther
Mitius, ultrices senserunt crimina flammæ
Tum superinfusas. Crescenti Pelion **Ossæ**
Inque polum tentata via est, timuere paratus
Numina mortales, totum & vindicta tonantem
Exegit, justumque fuit cecidisse Gigantes:
Nunc facies diversa mali est, Dis nulla moventur
Bella, nec hostiles agitant terrestria dextras;
Et tamen horrificis, fulmenque fragorque procel-
Intonat, & piceos irati fulminis ignes (lis
Inbelles timuere animæ, calcantur iniquè
Rerum summi apices, & viles cuncta favillæ
Turba fumus; testem te, Sancta **Astræa**, vocamus
Quæ casus mansueta potes miserescere nostros
Atque obitus rerum & miseræ dispendia sortis.
Aspicias **Arctoi** quam sævo funere fasces
Ipsaque foedatos ferali pulvere vultus,
Et positis sine lege comis, & syrmate curas
Funereas testata graves, se patria damnet,
Deliciasque suas, & nuper nobile cœli
Depositum, iratis queritur succumbere **Parcis**
Et lacrimans cœlo reddit, quos accipit, imbres:
Sic

Sic etenim JUDITHA tuum veneranda cadaver
 Condimus, & terræ vacuas committimus urnas:
 Te tua plangit humus, cœlique in parte locatam
 Exsultante videt patriis succedere STELLIS;
 Ipse tuus Conjux, terris venerabile nomen
 TOTTIUS in veteres lacrimas, defuetaque longe
 Nubila, & indignos venerando lumine fletus
 Nunc redit, infestant rursus pia corda querelæ,
 Et primus tentatur honor. Lasserat ille
 Parcarum furias, spolioque ingente superbus
 Vicerat indecores calathos, totamque Sororis
 Invidiam triplicis, quanquam convulserat omnem
 Quæque colum, tantosque ausa est diversa penates
 Atropos, & Lachesis, nec non sævissima Clotho
 Quæque suum partita nefas, partita furorem,
 Funere quæque suo, & divinæ morte maritæ:
 Ille tamen contra victor tot nobilis iras
 Stabat & illustres tanto discrimine tædas
 Tot bustis superesse dabat: Te conjugē sola
 TAGO Triumphatis illudere cœperat iris
 Et vires replere suas; Jam curia rursus
 Jam domus, & totum sensere Heroa secures,
 Sed merito JUDITHA tuo, tu dulce Marito
 Nomen, & emeritæ solamen grande senectæ
 Tu curas placare viri, tu vota solebas
 Fingere & instantes multum mulcere labores,
 Magna Heroinas inter, magna inter avorum
 Nomina, & exemplum Danis venerabile Nymphis
 De Jove, deque Astris nunquam plus vidimus. At
 jam (STELLA
 Vidimus! heu JUDITHA fuit, fuit AUREA
 Inque suum rediit tam nobile fidus Olympum.
 Quid tibi vis Libitina tamen, quid pallida frustra
 Ora, nec obductum lacerat mors irrita Numen,
 Luminaque audaci nequicquam obliterat umbra!
 Nostra,

Nōstra, serenati qua stat plaga lactea cœli,
 Candidior JUDITHA micat, & lumine puro
 Haurit inaccessos radiis mortalibus ignes
 Defectus ignara pati; nōstra ardua cœlis
 Nomine non falso rutilans, circumque supraque
 Fulgurat & lethi cœcas everberat umbras.
 At tu sancte senex tantis exercite fatis
 Exequiisque tuis, & multæ funere tædæ
 TOTTI noster honos, & Dani multa Senatus
 Gloria, vince animum, nec tantam perde senectam
 Quinta morte tui: Pars famæ nobilis illa est
 Te superesse tibi; per mentem & tempora pulchra
 Virritisque tuæ spatium, per gaudia nōstra
 Te petimus, te per natos tua facta sequentes, (est;
 Vince animo quicquid Parcis cœloque peractum
 Vince animo, dignumque viro, dignumque marito
 Robur & adversis imperdita pectora fatis
 Hinc tandem revoca, viresque a vulnere durans
 Falle, potes, sortem, teque his procul eripe curis.
 Qualis ubi incurrens tempestatem obvius atram,
 Dat rutilum nimboſa caput sub nubila Phœbus
 Nec tamen ætherei cursum fervare laboris
 Immemor, obscura furtim subluſtris ab umbra
 Obducto regit ore diem, & sua tegmina fallit.

Sub Effigie

(63)

Dn. Vice-Cancellarii

OVIDII JULII.

Nomina, Roma, tua & magnorum fata Quiri-
 Et quicquid virtus contulit una tibi, (tum
 Partimur tecum Dani, nostroque sub axe
 Nomen & imensum Julius omen habet:

Qui

94 VITI BERINGII

Qui nexus, & pacta foris, & mutua Regum
 Fœdera, nativa conciliata fide,
 Atque domi cunctos in se collegit honores,
 Ingenio tanto, consillisque pares: (nactus,
 Quæque ingens laus una Viri est, moderamina
 Integraque invicta Regna tuenda manu,
 Non domuit totum, sed juvit moribus orbem,
 Cæsareoque aliquid nomine majus habet.
 Hic nil, Brute, tibi est: Vitiis intactus & ira,
 Et cœlo & mundo judice semper erit.

(64

D. O. M.

PETRUS RESENIUS
 JOH. FILIUS JOH. NEPOS.

Post peragrata viridioribus annis nobiliora Eu-
 ropæ Regna,

Hispaniam, Italiam, Gallias cum inferiore & su-
 periore Germania

Redux in Patriam

Fas commune & sanctiones publicas

Professus est in Lycæo, & administravit in urbe

Raroque in Danis, sed non primo Exemplo

Professor & Consul

Ita Juris sibi adscripsit titulos, ut factò exerceret.

Supra quæ munia Regio mandato assidere

In supremo dicendi juris Senatu & Tribunali jus-
 sus

Nullò in Republica gerenda fastidio, negotiorum
 nullo

Bonum unquam suum distinxit à publico

Nudaque fide & nil obtendente moribus

Avito Gentis Symbolo

Ta-

CARMINA VARIA. 95

Talem se exhibuit civibus : qualem sibi hodie optat Deum :

Uxorem duxit ANNAM MEJERAM Holsatam
Cum qua pro stirpe & Posteris Amorem legat
ò Patria

Et hoc quod cernis lapidis !

Quod unum ex mundo aufert Sibi;

Si quid supra hunc erit , dabit fama :

Aut , si hæc cesserit , Deus.

(Nepotem

Quifquis Avum , Patremque legis , nunc cerne
Et da candidius , si potes , orbe genus.

In Effigiem

(65)

CHRISTIERNI Comitis in RANTZOW

Domini de Bredenburg & Regi Daniæ &c.
ab intimis consiliis.

Magnanimum genus , invictamque ab origine
gentem ,

Magnaque , sed meritis nomina facta suis
Suspice Spectator. Sic se RANTZOWIUS orbi

Exhibet , & magnos eminet inter avos ,
Ille ingens meritis , & Regni fata revolvens ,

Ingenio illustrat se Patriamque suo ;
Seu Regis mandata foris , & jussa capeffens

Extera facundus regna sequefter obit ,
Munia seu suprema domi , cunctosque labores ,

Et tantæ librat non leve molis onus , (que
Dum rerum numerosa seges , dum terra fretum-

Cumque foro & castris Curia poscit opem ,

Offi-

Officium pariter populo partitur & Aulæ,

Et geminis magna se ratione probat :

Quantum est inter opes , inter tot commoda for-

Ut Patriæ possit vivere , nolle sibi. (tis,

(66)

In Imaginem

CHRISTIANI ALBERTI

Episcopi Lubecensis Hæredis Norvegiæ
Ducis Schleswici & Holsatiæ.

Suspice devinctum gemino tibi pignore nomen ,
Et clarum fastis Dania junge tuis ,

Quod gerit , ille sui Princeps celsissimus ævi ,

Ille Themis , ille tuum Calliopea decus.

Qui Sliam primus docuit resonare Camenas ,

Et traxit cunctas ex Helicone Deas :

Cujus inaccessam vitis & fordibus Aulam

Ambit inauratis Gloria vera rotis

Ingluviemque procul , tædosaque facessit amores

Et nomen quicquid impietatis habet :

Hoc satis ad laudem : quo si majora supersunt ,

Principis haud , Lector , crede sed esse Dei.

(67)

Sub Effigie

JOHANNIS GEORGII III.

Saxonix Ducis.

Sic sanguis Witikinde tuus , sic Martia proles

Pingitur , & magnos ardua spirat avos :

Da dextram , Da Saxo fidem , da pignoris arrham ,

Quæ te felicem , nos quoque causa facit ,

Lux

CARMINA VARIA. 97

Lux eadem affulget geminis, fors erigit una
 Spesque eadem seculi pone sequentis erit,
 Oceano coit Albis, & aurea versat in æquor
 Flumina, & unitis fœdera jungit aquis.
 Ingredere Arctoum auguriis felicibus orbem
 Saxonicae ô potior spesque, decusque domus;
 Quem virtus, quem Dia fides, quem Pronuba Juno
 Nunc nostrum faciunt, nosque amor esse tuos,
 Hæc populi, hæc Procerum vox est: hæc Maxime
 Princeps,
 Quod cernis, cupiunt ipsa metalla loqui.

In Imaginem (68)

MAGDALENÆ SIBYLLÆ

Electoris Saxonici Conjugis.

Exprime, si potis es, fulgentia lumina Pictor.
 Et caput, & sacri verticis omne decus.
 Sic venit, & nostras Princeps beat inclyta terras,
 Magnorum Genitrix suspicienda Ducum,
 Cum qua, post clades, post sæva pericula belli,
 Classica, & ardentes, Martia signa, tubas,
 Pignus Pacis adest. Repetitque Modestia terras,
 Et graditur tuta cum Pietate Fides,
 Alma redit, redit alma salus, atque omnis amor
 Casta cohors nostris otia ducit agris: (rum
 Sic stipata venit nostrumque adnavigat æquor
 Saxonici Rectrix relligiosa soli,
 Et sacro Arctoum sibi fœdere pignerat orbem,
 Atque inter socias eminet ipsa Deas,
 Vos modo, Vos Charites, & juncta sororibus
 Sterne salo faciles Calliopea vias, (octo
 Ducite Delphines choreas, jam denique castum
 Advehitur vestris Numen amoris aquis.

Tomus II. E (69)

(69)

In Effigiem

LUDOVICI XIV

Regis Galliæ.

Sic vultus, sic ora gerit, sic pingitur orbi,

Et populis coram conspicienda venit
Augusta rerum cum Majestate potestas,

Qua nil terrarum grandius orbis habet.

Imperium LUDOVICE tuum, & tua mentis ima-

Regnorum spatio non minor una tuo: (go

Finiit hic Natura suas, Fortunaque metas,

Et campum ingenio fata dedere parem,

Quo super & terras, super exauditus & undas,

Augusti punctum nominis omne replet.

Crescite Borboniis felicia Lilia campis,

Certa sub hoc vobis Principe Palma viret,

Qui superum pietate datus, Dis proximus ipse,

Desuper e cœlo, non aliunde, venit.

(70)

In Imaginem

CAROLI II

Magnæ Britanniæ Regis.

Sic triplicem celsi diadematis explicat orbem

Sceptraque magnanima gestat avita manu,

Exemplum quem grande sui CONSTANTIA
fecit,

CAROLUS, augustæ spes recidiva domus,

Qui nunc tot furiis, streperique fragoribus orbis

Altior, immensum tollit ad astra caput:

Actum

CARMINA VARIA. 99

Actum est, o Fortuna tibi. Nil denique restat.
Ille sui finem repperit, ille tui;
Causâ hostes; coelos animis; Elementa labore
Fregit, & abrupti flebile Martis opus:
Jamque regit lætam miti moderamine gentem
Ense potens, verum vindicis Ense Dei,
Ac Patriæ assertum magnis virtutibus orbem.
Et sua, vel cœlo judice, regna tener.
Claude oculos Natura parens. Sic surgere gaudet
Mens clara, & fatis celsius ire suis,
Pervadit, fortisque vias transverberat omnes,
Obstructumque sibi gloria pandit iter:
Det stirpem fortuna, det ostrum, regna, tiaras;
Amiffas Virtus reddere sola potest.

Sub Effigie

(71)

PETRI REEDTZ,

Cancellarii Regis Daniæ &c.

Suspice prælustres vultus & lumina Lector;
Quicquid & in trabea cultior orbis amat;
Sic Patrium illustrat magnis virtutibus orbem
REDZIUS & claros pone relinquit avos;
Ille cui Themidis data vis, legumque potestas,
Aonidum Rector magnus, & ipse sui;
Hic posuit doctrina suas, & gloria laurus,
Hoc tota Ascræa est, Cyrrhaque tota loco,
Conjungit pariter Regum Phœbique labores,
Et laudem doctæ nobilitatis habet.
Plebs annos numeret; meritum numeramus in illo
Et quicquid virtus contulit ipsa sibi,

E 2

Quo

100 VITI BERINGII

Quo florens fortuna viri se surrigit ortu,
Et pretium famæ non morientis habet.
Hactenus hæc Juvenis; si quæ majora supersunt
Spem Deus, & virtus mensque animosa dabit.

---

(72)

In Imaginem

CHRISTOPHORI A
KÖRBITZ

Regi Daniæ a Consiliis intimis.

Inclita Saxonica proles & adorea gentis,
Nec nova jam nostri gloria, sedque soli
Spectandum præbet sic se CORBITZIUS orbi,
Atque patet media non nisi parte sua:
Fingere vis totum? Candorem pinge, Fidemque
Et cunctas animi nobilioris opes,
Et vim, consiliumque animi; seu publica regni
Munia, sive sagum; seu toga poscat opem,
Os adde, eloquiumque, & cultæ pondera linguæ,
Nata beare homines una, beare Deos.
Hæc erit illa viri nunquam non integra imago;
Namque aliter totum pingere nemo potest.

---

(73)

In Effigiem

HILARII HOLK,

Croneburgi Præfecti.

Sic gaudet terris augusta in luce videri
Præmiaque igni vis non adeunda capit,
In Regem inconcussa Fides; & masculus ardor
Pectoris; & solers ac sine fine labor:

Non

CARMINA VARIA 101

Non ultra Bellona suas exporrigit alas,
Non ultra quo Mars progrediatur habet,
Quam si cum lituis, non fractæ robora mentis
Jungat, & invictas cum ratione manus:
Hæc illa est laurus, ad quam pertingere virtus
Nulla potest, HOLKI, vel tua sola potest.

In Imaginem (74)

Baronis

OLAI ROSENKRANDZII.

1673.

Projice fraxineam procul Ægida Pallas & hastam;
Nil fera signa Tubæ; nil tibi bella nocent:
Nobilitas Tua castra petit; Te suspicit inter
Armorum raucas Martia Turba minas;
Stat ROSEKRANDZIADES, Cunctasque edis-
ferit artes,
Et quæ nos reliqui discimus, ille docet,
Totque inter Titulos, Equitisque & stirpis hono-
Conjungit totum Martis & Artis opus. (res,
Enumera antiquas, Heroum nomina, mentes,
Quasque tulit Latium; Græcia quasque tulit:
Hoc pretio famæ, super alta cacumina vectæ,
Nominis æternum promeruere decus.

Sub Effigie (75)

DN: CONRADI ADELER

D. Marci in Supremo Senatu Equitis,
Rei perDanium maritimæ supremi Præfecti.

Hæc AQUILÆ nostri forma est; hoc militat ore
Martius, & mediis belliger audit aquis,

Balthica qui Adriaco commiscuit æquora ponto,
 Et gemino victor sustulit arma mari,
 Quem tremuere Ducem lunatis agmina turmis,
 Et Mars Odryfio vidit in orbe parem.
 Talis erat Trompi pelagum moderantis imago,
 Hæc species Heini belligerantis erat:
 Quos titulis noster, simul & Natalibus æquat,
 Claraque bellorum præmia jactat Eques.
 Quid spectas natura? juvat transcendere cunas,
 Et fati auspiciis altius ire suis:
 Afferit hanc animosa sibi solertia palmam,
 Nil sibi mortalis vindicat inde Pater.

(76)

In fine

Gratulatoriæ

ALBERTI BARTHOLINI

De Solio Regali

FRIDERICI TERTII

Regis Daniæ &c. 1649.

Solvimur. Impulsam sævis Aquilonibus Arcton
 Placat, & irato ponit ab axe furor;
 Cessit hyems, cessit Boreas, picæque tenebræ,
 Et conjuratis pallor & umbra minis:
 Frangit inaccessam FRIDERICI purpura no-
 Et circumfufum nubila vincit ebur; (Item,
 Fulgurat, & late cœcas everberat umbras,
 Et nitidum revocat candida mitra diem.
 Solvimur. Et fœdos defuncto Principe vultus,
 Et querulos lessus expiat alba dies.
 Miscentur cunctæ lætis clamoribus urbes,
 Et placidas circum ludit oliva comas;

CARMINA VARIA: 103

Sacra vaporatis fumant altaria flammis,
Et Pietas populos ad sua templa vocat.
Plaudite quisquis ades. Tuque o mitissima plaude
Progenies magni non dubitanda Patris,
Verba præi, BARTHLINE, & gaudia nostra fate-
Gaudia tam longos inter adulta metus, (re,
Effusum sequimur linguis & vocibus agmen,
Et Patriæ canimus, quo licet ore, Deos;
Spectabunt feri ventura in secla nepotes
Ire tot applausus, sed prius ire tuos.

In Imaginem (77)

HENRICI RUSSE

Supremi vigiliarum Præfecti.*

Sic præfert vultus nullis cataphractus in armis
RUSSIUS, & totus, qua patet, ore suo est;
Qui formas Castrorum omnes edoctus & artis,
Et varium dextræ belligerantis opus,
Scripto idem, gladioque potens sibi pignorat or-
Et seclum ingenio provocat omne suo. (bem,
Redde viro Mavors, Heroum insignia, laurus,
Et famam auspiciis, quam dedit ille, tuis.

* General Major.

Aliud in Effigiem Ejusdem. (78)

Quisquis es, & pigram terram, plebemque per-
Munera Fortunæ nobilioris amas, (ofus
Quem spectas, Venerare virum, cui tota remisit
Roma suas artes, Græcia tota suas,
Vindice quo vires perdunt tela omnia belli
Et tormenta sibi nil nisi nomen habent,
Ille arces, & castra tuo Mors sæva furori
Objicit, & genii bellipotentis opem,

E 4

Ille

104 VITI BERINGII

Ille rudi limo Naturam dedolat omnem,
 Atque suis subigit cuncta Elementa locis;
 Jupiter ædificat, sed munit RUSSIUS orbem,
 Quodque alter condit, perficit alter opus.
 Quam merito Bellona tuis hunc induis armis,
 Qui totum jungens Martis & Artis opus
 Tantum Scipiadas solus supereminet omnes,
 Quantum Mars Musis cedit, & arma togæ

(79)

Sub Effigie

DN: TAGONIS TOTTH

Regni Danicæ Senatoris.

Quos cernis, venerare oculos, & lumina, Lector,
 Oraque grandævi suspicienda senis,
 Nobiliora latent, sola est quæ cernitur umbra,
 Dissimulat totum nuda tabella virum,
 Cernere vis illum? regnum, fora, castra, Camenas
 Excute, cuncta sagi munia, cuncta togæ,
 Hic totum aspicias, qualem se prodidit orbi,
 Ingeniique dedit nobile norma sui:
 Utrumque & dextra, & facundæ fulmine linguæ,
 Quæ dicas facere, & dicere, quæ facias.

(80)

Nuptiis

M: CHRISTIANI NICOLAI

Aarhusiensis Canonici & Pastoris,

Amici suavissimi &

HELENÆ MARTINI,

Magni Patris filia, sponsæ. 1642.

Dum fervent toto camerata palatia cœlo,
 Et quassat rabidas flamma superba faces;

Bra-

CARMINA VARIA. 105

Brachia dum torrens tendit flagrantia cancer,
 Circinat & rutilos orbita tosta globos;
 Totaque scintillis superum succenditur aula,
 Et calido Phœbi regnat in axe furor:
 Æmula flammivoras opponit Cimbria tædas;
 Et pudor est cœlo postposuisse jubar.
 Cernis ut ardentes depascat flamma medullas,
 Atque maritali corda sub igne liquent;
 Cernis ut incumbat resolutis ossibus æstus,
 Curaque detostum vulneret alta jecur.
 Incepit magnæ spirare incendia noctis,
 Et totus terris cum face serpit Amor. (pande,
 Progredere o HELENE? totque o tot numina
 Ut patriam superes Nympha decora nivem;
 Quam castigati volitent per labra colores,
 Quamque repurgato candida colla sinu:
 Dulce natet super ora decus, solisque lacessat
 Lumen, & ingenti stillet ab ore rubor!
 Errastis Persæ? non sunt tot lumina Phœbo,
 Cum volat, & niveo purpurat axe diem:
 Vidimus hunc nuper lentos egisse caballos,
 Præcipientesque polo detinuisse rotas;
 Credite: felici pro virgine suspiravit,
 Et doluit cœlos non genuisse parem.
 Tu modo flammantes Titan compone jugales,
 Luxurietque vagis candida crista comis:
 Prodigæ cœlestes inflamment atria tædas,
 Incendant omnes pulpita celsa Deos:
 Plus jam in terris scintillavere calores,
 Et plus quam Phœbi lampades urit amor?

(81)

In obitum

DN: OTTONIS TOT,

Regni Daniæ Senatoris.

Epicedia.

S C A Z O N.

1656.

Manes beati, tuque Municeps cœli
 Mens clara TOTTI, quæ negata jam terris,
 Mundique fœdis expedita cancellis
 Tumultuantem cernis orbis Orchestram,
 Et nos Tragœdos, fabulasque, quæ dantur,
 Sublimiore tuta sede despectas:
 Ubi multa discis, quæ negata sunt nobis,
 Et multa nescis, quæ profana nos scimus,
 Et civitatis jura perspicis magnæ,
 Opesque lustras nescias vetustatis.

Si celsus hisce condolet malis æther,
 Superosque tangunt mœsta verba viventum,
 Hos fume questus, consciasque virtutum
 Voces tuarum, nostra quas tibi Pallas
 Inerudito tristis ingemit lessu.
 Plorant dolores cæteri; stupet præsens;
 Cyrrhamque claudens, pallidamque Pyrenem,
 Haurire sacri fontis impedit lympham.
 Quin ipsa frontes irrigans Poëtarum
 Libethra rara labitur dolens gutta,
 Beata nuper, nunc misera & dolens Conjux
 Socium reposcit, exprobratque naturæ
 Disrupta lecti vincla & horridos casus:
 Percussa Pallas, præstes alma Musarum

Bel-

CARMINA VARIA. 107

Bellique Mater, dum cadaver adspectat
 Innoxiumque funus, & pios Manes,
 Irata fatis tetricam Ægidem læva
 Abjēctat excors, dexteraque bellacem
 Dirumpit hastam, condolensque singultit;
 Tumulo sepultum, seculoque subductum
 Illustre regni nomen & decus gentis,
 Stirpemque bellis, totque adoreis claram
 Quam secla memorant inter & tubas Martis
 Motusque grandes pacis atque bellorum,
 Gessisse pugnas, arma, publicam molem
 Donasse famæ gesta, & quicquid excellens
 Mortalitatis lege solvit Heroas.

Germana priscae fortitudinis proles
 Beate TOTTI, cui vices dedit fandi
 Claramque sedem in Orchestra decus summum,
 Et dignitatis celsa jura transcripsit
 Rex FREDERICUS, ille triplicis regni
 Boreique splendor orbis, alma potestas
 Populi potentis, imperique majorum:
 O vera proles undecunque virtutis
 Et non euntis per remissa fortunæ,
 Quo thure TOTTI, qua tibi novenarum
 Chorus Dearum, aut quisquis est Caballinae
 Sititor undæ, victima dabit sacrum?
 Qui osor superbæ mentis, & mali fastus,
 Fœdique luxus, improbiue livoris;
 Facilis minori, ferre doctus æqualem,
 Majoribus cessisse, diligi cunctis;
 Comis, benignus, veritatis Assertor,
 Et æquitatis, & modestiæ summam
 Cœlo intulisti conscientiæ laudem.

Talis fuisti, quodque laudis est summum

Sprevisse posses, quos stupemus applausus.
 Nunc occidisti, seculoque subduxti
 Intaminatam labe seculi mentem
 Et quicquid orbis hic fovet tenebrarum
 Et quicquid hic sordescit aut situ foedum est;
 Dum nos moratur pigra corporis moles
 Animumque glebæ affigit, & solo mentem,
 Crepundiisque ludicrisque curarum
 Vanisque miseri nœniis fatigamur:
 Tu humum perosus, seculumque quod fluxit
 Felicitatis occupans tuæ portum,
 Terris dicasti famam, Spiritum cœlo.
 Dum grande pectus, anima foeta virtute
 Solertiæque perspicacis exemplum
 Pererrat orbem; nesciumque contemptæ
 Mortalitatis nomen inferit fastis,
 Quod fata cœlo, fama consecrat terris.

I.

Candida cui semper vultu fortuna sereno
 Risit & in gremio fovit amica suo;
 Hunc propere ad Superos rapiunt sibi numina.
 (Quantum est
 Et mundo & cœlo testibus; esse bonum.

II.

Quid locuples fortuna solum metiris & undas,
 Inque solo quicquid cernitur, inque salo;
 Quid titulos numeras, clarasque ab origine gentes,
 Quæque retro a proavis stemma decusque
 fluunt:
 Omne hoc fastidit, tenuit qui TOTTIUS omne
 Quod meruere homines, vel tribuere Dei.
 Qui nunc post cineres & condita membra feretro,
 Sub pedibus terras, & tua regna videt:
 Quot possedit opes, & terræ jugera, ne quis
 Miretur: Dominum plus fuit esse sui.

Pri-

Prisca fides priscique tenax constantia recti
 Et certa in fixo mens pia stare gradu,
 Par animus forti, censuque excelsior omni,
 Qualia viventis sic morientis erant :
 Hospes ades, tumuloque virum nunc denique vi-
 Quod dolor, & morbi non potuere, vides, (Etum
 Quid tibi vis Libitina tamen ? quid denique jactas ?
 Ille sui finem repperit, ille tui.
 Jamque alios vultus, gerit altera TOTTIUS ora,
 Claraque mens tumultis stat rediviva suis,
 Fama per immensam late diffunditur Arcton,
 Quam procul hinc tellus inde dat unda viam.
 Quid querimur raptum ? mens est qua vivitur, &
 Fata negant, solers gloria pandit iter : (quod
 Hoc distant terrena polo, cœlestia terris,
 Illaque cum pereant, non habet ista modum.

III.

At jam grandævo pro ! discessere parenti
 Omnia, quæ propter vivere dulce fuit.
 Quam tibi, magne Senex, anima que hac carior ipsa,
 Quam tibi nos humilis turba feremus opem ?
 Nil tibi succurrat, nisi tu, nisi propria virtus
 Et mens æquanimi non labefacta gradu :
 Exemplum te grande sui Constantia fecit,
 Quid valeas, virtus hæc didicisse volet.
 Vince animum, & satiare malis, & comprime luctus
 Neu tibi sit tanti dememinisse tui ;
 Vive diu, nati que annos superadde tuosque,
 Aut tibi si non vis vivere, vive tuis.
 An tibi cur fera mors indat sua nomina nescis ?
 Cui par e cœlo nomina ferre foret ?
 Numidico devicta dedit Nomas ardua nomen,
 Quod tibi magne Senex mors superanda dabit.

(82)

In obitum

OLEGARD Æ HVITFELD *

Conjugis

JOACHIMI GERSDORPH.

1656.

Nunc solæ splendete nives. Nil vellere vestro
 Candidius post hæc funera portat humus,
 Æmula formosi, perit æmula magna decoris,
 Et campo candor deficit ipsa suo,
 Candor in ore, in nomine, toto in corpore candor
 Albentesque genæ, candidulæque manus.
 Candida sed mage mens, niveique in pectore sen-
 Et puros virtus intemerata finus. (sus,
 Ergo solum foedare placet? nostramque tenebris
 Damnare, o facinus! trux Libitina diem?
 Ergo suum perdet moerens natura serenum,
 Obscurusque premet nomina tanta cinis?
 Actum est, pro! rigido recubas OLEGARDA fe-
 Penſaque fatales explicuere coli. (retro,
 Actum est! nil thalamus, fortunatique penates,
 Nil juvat angusta prole beata domus,
 Castus hymen, sanctæque faces, porrectaque fron-
 Et niveo vultum lumine picta fides; (tem
 Nil vigor ingenii, nullis conatibus impar,
 Et mens divitiis celsior ipsa suis;
 Jam species formæ, jam Dis æquanda juvenus,
 Balthica cui vidit par nihil esse Venus;

* *quasi Candidus Campus.*

Quæ

CARMINA VARIA. III

Quæ porro, ô Pietas, quæ post hæc nomina restant
Arbitrio sævæ non temeranda necis?

Olim abiit sacer ille furor, tripodesque fuere,
Nunc querimur Nymphas Pieridesque mori.

Memoriæ

(83)

SOPHIÆ BRAHE

Conjugis

HOLIGERI ROSEN-
KRANTZII.

1649.

Invenitur in Oratione funebri TORMII.

Ite Deæ exequias. Bustum ferale pudori

Condimus, & caros plangimus ante rogos,
Occidit heu! pulchroque nihil de murice restat,

Et rubor in toto non habet ore locum,
Occidit, & roseum non jam reminiscitur ostrum,
Et gelidas livor pingitur ante genas;

Ipsa Fides moribunda levi vix palpitat aura,

Ipsa fides, Domina deficiente, cadit;

Quaque riget gelido generosior urna feretro,

Procumbunt Charites, & requiescit Amor.

Conderis hic BRAHÆA, tuique hæc pompa se-
pulchri est,

Nec puduit comites funeris ire Deas;

Stat Pietas, luctusque atque illætabile murmur

Integrat, & caros ingemit ante pedes,

Et sævis pulsaturque polum & tua busta querelis,

Et sibi devotum luget acerba caput.

Impolluta placent cœlestibus. o quibus alma

Virtus, & morum candida forma placet,

Ferte

112 VITI BERINGII

Ferte rosas, tumulumque pio conspergite amomo,
 Messaque Virginea lilia ferte manu;
 Ferte rosas: videt hoc superis HOLIGERUS ab
 astris,

Unde suos blando respicit ore pater,
 Ille capax vasti, quaquapater, ætheris Heros,
 Quo Pietas credi nomine digna velit,
 Ille, cui victæ posuere silentia Cirrhæ,
 Et Musæ positis obstupuereliris,
 Ille, cui hæredem transcripsit gratia suadam,
 Mortali postquam vestiit ore Deam
 Hoc videt. æthereæ non jam novus indiges aulæ,
 Castæ ubi nunc pretium religionis habet,
 Hic ubi lingua suo pridem possessa tonanti,
 In doctos toties lingua diserta sonos,
 Nunc sacra attonitam majori lumine mentem
 Pascitur, & totum possidet ore Deum,
 Et bibit æthereum pleno de fonte calorem,
 Æthereasque faces concipit acer amor.
 Hæc BRAHÆA tibi coram dat gaudia cœlum,
 Gaudia mortales non habitura vices,
 Et toties clamata piis pulsataque votis
 Excipiunt castas cominus astra preces.
 Salve illibati par corporis: addita cœlo
 Copula, cœlesti copula juncta manu,
 Semper inextinctis tua fama sacrabitur aris,
 Diminuentque Tuum secula nulla decus:
 Nos modo nos lessus, mutique silentia luctus
 Rumpimus, & mœstis solvimus ora modis,
 Et patriæ gemitus, qua possumus arte, fatemur,
 Si tamen ars desit, laus erit iste dolor.
 Effare o nostras TORMI facunde querelas.
 Verbaque quæ pietas non neget esse sua;
 Te Duce, Præcipientes rerum miserescere casus.
 Fas erit, & fati de gravitate queri,

CARMINA VARIA. 113

Fatalesque vices desolatosque penates

Ulcisci, & duras increpuisse colos.

Ite ubi BRAHÆÆ presserunt marmora corpus,

Depositumque ingens flebilis urna tenet,

Ite parentatum, Musæ Lebethrides, ite

Pieridumque chorus, Pieridumque pater,

Spargite ferali lacrymas, dona ultima, taxo,

Et ferat hæc memori carmina fronte lapis:

Dicitur hic tumultata Fides. Ne crede

Viator;

Nulla capit tantæ conjugis urna Fidem.

Super Funus

(84)

MARGARETÆ JULIÆ,

Conjugis

PETRI JULII. 1651.

○ Conjunx, modo noster amor, nunc vulnus
acerbum

O spes, & requies, & decus omne meum,

Siccine dejecta radiorum cyclade pura,

Induis obscuræ flebile syrma necis?

○ ubi, ridentesque nives, & eburnea cervix,

Et modo nativis picta labella rosis?

○ ubi nunc oculi tranquillæ sidera frontis,

O ubi formoso sparsus in ore decor?

Omne fugit decus, omnis abit spectata vetustas,

Omne jacet nivæ nobile frontis ebur!

Me miserum! quam nostra ferox præcordia luctus,

Occupat & divus devorat ossa dolor.

Urit amor curis, mors atra doloribus urit,

Hic lacrimas, lacrimas elicit illa suas,

Con-

114 VITI BERINGII

Conficit hic animum, corpus mors dira resolvit,
Et sua mors gestat spicula, gestat amor.
Tempus erat quondam, quum me mea vita regebat
Cum poteram lætus dicere: vita valet:
Nunc thalami decus abruptum, titulumque mariti
Conqueror, & sponsi nomen inane fero!
Cur Lucina, thoro facilis, jam facta noverca es?
Cur tantis illam vis peperisse malis,
Et fieri lætam tristi mercede parentem
Gaudiaque ingenti prima dolore premi?
Cur focias par dilectum, & sejungis amantes?
Et cupis hanc ista conditione mori?
Nil actum est, Lucina tamen; mea Julia vivit,
Nescia parte mori nobiliore sui:
Pars nunc astra tenet, cognato reddita cœlo,
Fama volans Boreæ replet utrumque latus,
Labentur flammæ, labentur sidera cœlo,
Corruet excusso mobilis axe polus,
Illa tamen stabit seclis immota futuris,
Dum fuerit fidei, dum pietatis amor.

---

(85)

Piæ Memorix

DN: TAGONIS TOTII

Regni Daniæ Senatoris.

1658.

Projice fraxineam procul Ægida Pallas & hastam,
Ille tui fati TOTTIUS obses abest;
Arctoi sublimis apex, & gloria mundi,
Fortunæ columen præsidiumque meæ;
Ille gravis senio, & sceptrorum fata revolvens,
Ille propinqua sagax, ille remota videns,
Immensus, fortis, felix, succurrere seculo
Et patriæ natus sistere fata suæ:

Seu

CARMINA VARIA. 115

Seu prodesse domi; & complecti legibus urbes,
 Ingeniive decus grande tulisse foris;
 Seu rigidum mundo fas esset scribere rectum
 Cunctaque in antiquum lapsa referre decus,
 Hæc erat immensis virtus imperdita curis,
 Una aliorum omnium tota, sed una sua,
 Erecta & vegeta, & nullis conatibus impar,
 Moribus antiquis, sed pietate magis:
 Qualis erat mundi facies, cum candida virtus
 Incoleret, vitio non prohibente, solum;
 Cum nondum infames foedassent crimina terras
 Vosque atræ fraudes, artificesque doli,
 Talis erat nullo seclorum raptus ab æstu,
 Talem habuere forum, curia, castra, virum.
 Pone graves Decios, priscos hic pone Catones,
 Et laudis quicquid Roma, vel Hellas habet:
 Hic cunctos superexstat apex; Hæc lambit Olym-
 Gloria, nec seclis tot finit esse parem. (pum

Sed tu, quæ nostros, quæ nunc proch! urna deco-
 Et rigida claudis nobile corpus humo, (res,
 Sis florens semper, nullisque abolebere seclis,
 Dum fuerit fidei, dum pietatis amor;
 Ida tibi, longumque tibi Chironia Tempe
 Cedet, & illa suo Roma superba luco,
 Te totos discincta sinus, porrectaque frontem
 Pura Fides nullos necere certa dolos,
 Te Pietas albis semper circumflua pennis
 Ambiet, & niveis Gloria vecta rotis:
 Atque aliquis summo dabit hoc in marmore car-
 Ille viri titulus, quem legat orbis, erit: (men,
 „ Hic recubat nostri florentis adorea secli,
 „ Naturæ immensum se superantis opus;
 „ Tottorum magnus genitor, tutelaque gentis;
 „ Ille sui fidus grande, decusque soli;

Con-

116 VITI BERINGII

„ Consilii Latium qui Majestate senatum
„ Vicit, & ingentes pone reliquit avos;
„ Tot solus possessor opum, sed celsior illis,
„ Et Dominus rerum, plus tamen ipse sui:
„ Excute te Fortuna; tuos percurrere recessus,
„ Quære aliud majus, si potes, orbe decus.

---

(86)

In Imaginem

P E T R I J U L I I

Quæstoris Regii.

1656.

Qui secla ingenio cunctasque evolverat artes;
Ille Tuo Princeps Calliopæa Choro,
Quem patriæ Quæstura domi, quem Suecia laudet
Et civem cuperet sic genuisse sibi,
Abripitur florente ævo, quid denique mirum est;
Quem mors tot titulis credidit esse Senem.

---

(87)

IN RUBRICAM

Quadripartiti Botanici

S I M O N I S P A U L I

Penna volare facit astra super. &c.

1667.

I, propera bona fama, undas pervade solumque
Et procul aëreas ardua carpe vias,
Astra super, cœlique super revolubilis orbes
Qua se cunque citis sol agit acer equis.
Quo Paulus præcurrit ovans, tua gloria Paulus
Et cœptum magnis passibus urget iter.

Ille

Ille triumphata toties de morte Machaon
 Cui sua Fabricius tradidit orsa Socer
 Et docta Aoniæ pandunt consulta Camenæ,
 Ac medicas vitæ deficientis opes:
 Hoc parvum est; totum scriptis qui pignerat ora
 Et late ingenii porrigit orsa sui. (bem,
 Unde sibi immensos meriti decerpit honores,
 Et lethi exemptum conditione decus.
 Enumerent alii proavorum ex ordine fasces,
 Enumerent vastas Tullus & Ancus opes.
 Enumeret sibi quisque suum: felicior ille est,
 Cui pretium ex animo non aliunde venit.

Sub Effigie (88)

FRIDERICI TERTII

Daniæ, Norvegiæ, Vandalorum, Gothorumque Regis.

1657.

Aspice fulminei Mavortia Principis ora,
 Augustum per quem Dania nomen habet;
 Sic Cimbro, Boreamque regit, populosque Trio-
 Sic freta, sic fontes Oceaniti tuos, (num,
 Qua procul immensis excurrit finibus æquor,
 Et spatii metas orbis & Arctos habent:
 Quid statuis Natura modum? non clauditur illo.
 Quosque capis fines, non capit ille sibi;
 Qui nostro Princeps detergere nubila seculo
 Natus, & in priscum cuncta referre decus,
 Auspi iis patrium fulcit sapientibus orbem,
 Et nostro revocat totum Heliconæ solo;
 Qui patriam patriæque lares tutatur & urbes
 Cunctorum Rector magnus, & ipse sui;

Tam

118 . VITI BERINGII

Tam sibi par semper , quam cunctis celsior unus;
 Et qui se totum debuit ipse sibi:
 Ostrum & sceptrum aliis dederit fors ; grandius illa
 Obtinuisse foris & meruisse domi ;
 Nunc quoque cum Mavorte togam partitus &
 Viribus invidiam, crimina lege domat, (arma
 Justitia cives atque hostem comprimit armis ,
 Hæc duo, quæ nobis sola dedere Deos.
 Quam bene tergeminum jactas Gens Dana leonem,
 Qui te qui vindex asserit, ille leo est.

---

(89) Amplissimo Daniæ

Philologo , Poëtæ , Medico

Doct : OLAO BORRICHIO

felicem in patriam ab exteris reditum , &
 fausta omnia

P.

Mentis inexhaustæ, nullisque paratibus impar
 Ingenium, quod vix secula rara ferunt;
 Eloquiue decus, & cultæ munera Linguae,
 Scriptaque quæ mundum demeruerunt sibi,
 Incipe BORRICHI patriis ostendere terris,
 Et sine eant genii quo rapit aura tui:
 Fama tibi jam stravit iter spatiosa benignum
 Magna licet, meritis sic quoque fama minor;
 Sive etenim Aonias impellis pectine chordas,
 Et docto augustum concinis ore melos;
 Seu morbosque luesque atque immedicabile fatum
 Corrigis, & Lachesi figis ab arte modum;
 Denique quicquid agis; quas te doctrina per artes
 Ingenii summa dexteritate rapit,

Jam

CARMINA VARIA. 119

Jam pridem duplici princeps Helicone locatus
Æterni punctum nominis omne replet.
Pegafides Musæ tantæ date debita fronti
Quæ poterunt Clarium farta decere Deum,
Cingite bis merita Medicum vatemque corona,
Civica sanantis, laurea vatis erit.

INDIGNO FUNERI (90)

Celsissimi & Potentissimi Magnæ Britannicæ,
Franciæ, & Hybernæ Regis

CAROLI PRIMI.

Author est Vitus Beringius testante
Petro Resenio.

Gentibus antiquis effingere monstra licebat,
Nostris nulla licet fingere, vera vident.
Me miserum æternum indignans natura tenorem
Destruet, & rebus libera fræna dabit?
Solventur trepidi nutantia fœdera mundi?
Procumbent Stabiles per sua signa vices?
Ipse sibi incumbet concussis viribus orbis,
Ipse sui cineris cespes, & ipse rogas?
Jam pridem ruptis concurrunt legibus urbes,
Et toto Mavors impius orbe furit,
Et cruor effuso madefecit flumine terras,
Ingratæque dedit pabula sæva neci,
Ex illo cædes & dira pericula belli
Mortis inexhaustas exacuere manus,
Jam mare, jam tellus, jam sidera, jam vagus ær
Pugnandi dubias edidicere vices;
Jam pro cœruleo roseum bibit unda cruorem,
Et sæva in mediis castra locantur aquis,

Ter-

Terrarum secreta patent, secreta profundis,

Orbaque visceribus stant elementa suis.

Parva queror. Rabidi redeunt ad sceptrum Cethegi

Illa gigantæis turba superstes avis;

Majestatis apex, & quæ cœlestis imago

Regibus æternum cum Jove numen inest,

Et solii calcatur ebur, legumque potestas

Præda jacet diræ sanguinolenta neci:

Lictor, inhumanus lictor, terræque bidental,

Prodigium populis exitiale suis

Sustinet heu furis prope prodigialibus amens

Funestæ Regem supposuisse trabi,

Et sacra infando scrutari pectora ferro,

Et sparsas Domini sanguine ferre manus;

Et quæ nec Tragici finxerunt monstra cothurni

Intra Labdaciam visa fuisse domum:

Stat Scurra infelix turpi mercede redemptus,

Invisum terris cœlitibusque caput;

Et pia ferali distendit colla theatro,

Ostentatque udas sanguinis imbre genas:

Aspice Io quicumque truces miraberis iras,

Et frustra pulchro quæris in ore Ducem,

Discerptos artus divulsæque membra securi,

Pallentemque manus, sanguineumque genas:

Frons jacet integri sedes augusta pudoris,

Frons circum dias irradiata faces,

In qua nullus adhuc peccarat morbus, & ipsa

Tam pulchra horruerat lædere membra lues;

Frons ea, quam placidi mitis clementia vultus

Semper adhuc similem fecerat esse Diis,

Quam nullæ vertere minæ, sed candida semper

Gaudia, lætitiæ pace quieta suæ;

Tolle ebur, & nudos, regalia nomina, fasces

Tolle, indulgentis cætera Patris erant.

Ach

CARMINA VARIA. 121

Ach ne sæve nocens scelus hoc admitte fatelles,
 Quo furis? insanas quæ regit ira manus?
 Barbare mortales non te genuere Parentes,
 Nec tibi lac puero blanda papilla dedit,
 Asper in umbrosis te Caucasus edidit antris,
 Te niger in duro vertice fudit Atlas;
 Te tumidis spumans e fluctibus expuit æquor,
 Te vomuit rabidis foeta Charybdis aquis;
 Et te felle Tigris, te spuma Cerberus atra,
 Et Diomedæus sanguine pavit equus,
 Crevisti ferale malum; monstrumque nefan-
 dum

Inter cognatas, agmina sæva, feras,
 Hinc & susceptum Lerhæo gurgite Pluton
 Mersit & infernis ora refecit aquis,
 Admovitque focis resonantibus, & dedit omnes
 Eumenidum diras corde bibisse faces.
 Crudeles laquei, crudelia lora, lacerti
 Crudeles, Judex barbare, dire furor!
 Vos nostra infando maculastis secula ferro,
 In Reges ausi quidlibet, inque Deum.
 Obstupuit tot monstra fides, tot crimina cœlum
 Erubuit, pudor est, qui notat astra color,
 Abstulit illa timor, totusque expalluit æther,
 Et clarum nubes abripuere diem;
 Cerberus horrentes triplici stitit ore latratus,
 Terribilesque hydræ detonuere minæ,
 Regia nigrantis siluit tremefacta Tyranni,
 Et tacitus pressit pallida corda pavor.
 At tu quæ nostris inferis hæc crimina seclis,
 Terra beata olim, nunc maris alta filex,
 Nunc rabies Ponti, & stagnantis inertia arenæ,
 Et specus, & torvis triste cubile feris,
 Quam bene te reliquo natura emovit ab orbe
 Inter cœruleos, agmina dira, greges,

Najades, Glaucumque inter, Divosque biformes,
 Oceanique feras, Oceanique nurus,
 Marmoraque & glacies, & acuti frigoris inter
 Iras & quicquid sæva minatur hiems.
 Navita quid scopulis vultus & nomina fingis,
 Et cœli discis enumerare vias?
 Hic sunt, hic Syrtes, hic Acroceraunia saxa,
 Isthmos, & undosis Cyclas iniqua vadis;
 Infidos hic Scylla canes latrantibus undis
 Extulit, & cinctas angue nocente comas;
 Hic Siculos æstus regit implacata Charybdis
 Infamique graves expuit ore minas:
 Quis furor huc mortale genus, dare lintea Cau-
 Nec populi incertam pertinuisset fidem? (ris,
 Non frustra hic gladium sævus denudat Orion,
 Agnoscitque suum Parrhæsis Ursa genus;
 Nulla venenato livens ubi vipera dorso
 Abdita securo devia calle latet;
 Monstrarent urbes, nullusq; in montibus errat
 Tigris & irato barbarus ore Lupus;
 Hic nova scena videt exponi Actæona servis,
 Et privos Dominum dilacerare canes.
 Hoc Superi taciti spectabitis, an cadet ultrox
 Flamma procellosas ejaculata faces?
 Signaque de cœlo quin jam fera, jamque sonabunt,
 Jam super irati, jam tonat ira Jovis;
 Eumenides diros funesti verticis angues
 Ilicet in pœnas explicuere suas.
 Væ tibi terrarum confidentissime prædo,
 Hæc mihi quam multis flebile nomen eris!
 Vindicibus tantum superis scelerate peribis
 Arbitrium diræ non habituræ necis,
 Occumbes commune odium, divumque homi-
 (numque
 Impatensque aliis, impatensque tibi.

Tuque o funestis tellus ululata triumphis
 Quas o quas pœnas flagitiosa dabis !
 Non tibi jam solito ridebunt sidera vultu ,
 Nec maris undantes franget arena minas :
 Nec tibi jam flavum durescet vellus in aurum ,
 Et mundi vastas accumulabit opes :
 Cuncta cruentatis decedent pabula campis ,
 Nec victum tellus nec seges ægra dabit ;
 Ipse in te surget Nereus , & nescia ripæ
 Obruet oppositas unda superba moras ;
 Cœrula vel cœli facies , vel cœrula ponti
 Jurabunt fociis in tua damna minis :
 Utque alios vites , non te evitaveris ipsam ,
 Ipsa tibi pœnas suppliciumque dabis ,
 Diversum imperium , monstrique bicorporis in-
 star ,

Regnaque consumpto dissociata metu :
 Jam pridem heu numen linguis discordibus errat ,
 Et diversa sonat quolibet ore fides ,
 Impietas secura manus in se exigit ipsam
 In pœnam impietas ingeniosa suam :
 Mox aderit læsus lethali crimine Scotus ,
 Exiget ille feras , in tua damna manus
 Scote Caledoniæ jo sordes excute terræ ,
 Excute dedecoris signa pudenda tui ,
 Tu bonus o tantis accedes cladibus ultor ,
 Ut quæ sponte movet barbarus , arma ferat :
 Occubuit Princeps falsas fugitivus ad aras ,
 Non virtute , tua proditione jacet ,
 Tu Ducis Æmonii exemplum ; Tu Pelias hasta ,
 Cum sæva intuleris vulnera , confer opem ;
 Fraxineo torvum depelle Lycaona conto ,
 Affereque in justas patria sceptrâ manus .
 At tibi , qui implesti nostræ lubibria vitæ ,
 Atque horror longæ posteritatis eris ,

Dulce decus quondam terris, nunc vulnus acer-
bum

CAROLE, & augustæ nomen inane domus,
Quo vultus abiire rosæ, quo purpura cessit

Oris & æthereæ nobile frontis ebur?

Et decor, & sævos species motura ministros,

Si quis in indomito pectore sensus erat?

Clauderis o Princeps tenebroso carceris antro,

Sed via fidereo libera calle patet:

Incumbis misero pondus lacrimabile trunco,

Jamque nefanda suum dextra peregit opus:

Sed tamen est tanti jugulum cessisse furori,

Et pœnæ indignum supposuisse caput,

Dum sit in innocuos cineres vis nulla tyrannis,

Nec castam in famam barbarus ensis eat,

Inque animis hominum meliori sorte triumphans

Inveniet virtus & bona causa fidem.

(91)

A D

Perillustrem & Generosum Authorem

GEORGIUM ROSEN-
KRANTZIUM

Post nuperos labores, de passione nunc
Christi scribentem. Anno 1653.

Pergite Felices, nunc est pia causa, labores,
Sic decet extincto reddere iusta Deo.

Vestrum erit, infandum fecis mandare futuris
Supplicium, & lethi flebilis historiam.

Ut cœcis gens dira odiis agitata cruentum
Immiti properat perdere cæde Deum.

Ur

Ut laceros artus Divino tegmine nudat,
 Et renovat sævis vulnera dira modis,
 Ut sacra roboreo distendit brachia trunco,
 Ut laceros fixo trajicit ære pedes;
 Ut gravis indomitos molitur malleus ictus,
 Ut cava vibratis ictibus antra sonent;
 Ut sine lege furens vestigia nuda manusque
 Urgeat infanus terque quaterque chalybs;
 Et turpes ignominias, referetis, & actos
 Per Domini, facinus! tempora vineta rubos;
 Nec vos arborei pondus feralis trophæi,
 Nec data prætereant myrrhea dona Deo:
 Dicite, Divinum quo vulnere lancea pectus
 Hauserit, ut mixtus fluxerit imbre cruor,
 Quid chalybes, quid lora ferant, quid tristis arun-
 Spongia quid tetro pota liquore paret; (do,
 Omnia quæ siccis ne Sol spectaret ocellis
 Delituit rapidis pulverulentus equis,
 Nec vos prætereant subitâ iuga scissa ruinâ,
 Terra nec excusso mota repente solo;
 Non excita suis simulacra perempta sepulchris;
 Vela nec in partes dissociata duas;
 Hoc bene, Tota Ducem languens natura sequatur,
 Vosque, quibus soli dulce vacare Deo est,
 Pergite Felices, nunc est pia causa, labores,
 Sic decet extincto reddere iusta Deo.

Augustissimo & Potentissimo (92)
 Daniæ, Norvegiæ, Vandalorum, Gotho-
 rumque Regi

CHRISTIANO QUINTO

Holsatiam suam

Et quicquid, cis Albim, reliquum est Pro-
 vinciarum, adeunti.

Sic graditur nostras Majestas sacra per urbes,
 Et populis coram gaudet adesse suis;
 Illa, cui arbitrium Ponti, fulvumque Tridentem
 Et subdit famulas Oceanitis aquas;
 Quaque patent gelidi focio fulgore Triones,
 Et bimarem Tethys Baltica lambit humum,
 Immensum Boreas reſtrici ſubjicit orbem,
 Et geminum ſupplex porrigit Arctos ebur:
 Sic graditur noſtri Rex fulgentiſſimus ævi,
 Sceptraque fulminæ geſtat eburna manu;
 Sic noſtrum ingreditur velis felicibus æquor,
 Quaque mare, & cœlum, qua vocat Eurus, abit.
 Eidora, quæ Holſatas, loca pridem incædua, ſilvas,
 Storaque Stormaricam ſpumea radis humum,
 Tuque, o Romanis quondam inſuperabilis armis,
 Wiſtriaco parens Albidos unda ſolo,
 Cerne Tuum Regem, cœlo qui miſſus ab alto,
 Cujus finitimum creditur eſſe Caput,
 Imperium Oceano, ſed famam terminat aſtris,
 Laudibus haud toto, quem regit, orbe minor.
 Qui ſive ad dignas animo conſurgere curas;
 Et Patriæ tutos aſſerviri lares;
 Seu ſecum, & priſcæ titulos præcedere famæ,
 Excelliſque juvet mentibus ire parem:
 Evicit priſcum, & noſtrum ſuffulciit ævum,
 Et ſe jure Ducem, plus ratione probat.
 Hic Veſter, Cimbri, Bolus eſt. Date munera Divis,
 Et date ſuccenſis maſcula thura focis;
 Promite ſi qua liquant fœcundos gramina ſuc-
 cos;
 Si qua peregrinas inſula ſudet opes;
 Staſtenque & Coſti latè ſpirantis odores,
 Lectaque Panchæis cinnama nigra jugis:
 Promite, quod caput eſt, ſed caſti promite amoris,
 Quam ruptam videant ſecula nulla, Fidem.

Jam

CARMINA VARIA. 127

Jam pridem lætos attollit Dania vultus
 Principis Angustos ante voluta pedes,
 Et parulas magnis implens concentibus auras,
 Accendit puris limina casta focis,
 Ipsa procul, qua se vaitis ambagibus Arctos
 Pandit & objectis littora cingit aquis;
 Ipsa procul celsis superindita Nerigo petris;
 Et Thule, & gelidi perstrepuere poli;
 Panduntur cunctæ auguriis felicibus urbes;
 Conduntur titulo prosperiore dies;
 Astra sonant clamore, percussusque resultat
 Murmur, & attonitis Cynthius hæret Equis,
Vivat Jo., superas vox alternata per auras,
 Auditur placido murmure: *Vivat Jo.*
 Cerne tui populi, Rex augustissime, cerne
 Gaudia non pavidò nata vel aucta metu:
 Omnis amat Natura novum revocare decorem,
 Et nova primitiis condere secula Tuis;
 Aspicias ut vegetam nuper induta juventam
 Exferat e tepida molle cacumen humo;
 Ut viridi Tethys cum Phorcide ludat in algâ,
 Argutisque strepat Najas uda sonis;
 Ut vernale melos iteret gens obsita plumis
 Nec gemere Ismarium jam memoriales Itym;
 Ut colle ex omni latum vaga concinat Echo,
 Atque suos ornent Vesta Dryasque Deos:
 Hic Tuus est, Rex Magne, nitôr: sic omnis eunti
 Qua graderis, sternit Terra benigna vias;
 Sic æquor cœlumque suos Tibi pandit amores,
 Et parat auspiciis tota Elementa Tuis,
 Hæc tibi cuncta virent: quod enim protrudere
 gemmas
 E tepido properet gramen & herba solo;
 Quod Zephyris tellus, & amicis Solibus iستا
 Sugat ab Herbofis lac geniale toris;

128 VITI BERINGII

Purpureus quod surgat honos, quod vivida Floræ
 Gratia per patulos latius halet agros ;
 Quod juvenile decus Mundi, Rex Maxime, surgat,
 Et fastum & Pompam quælibet arbor agat ;
 Atque omnis Natura suos ostendet honores ,
 Credimus haud verni temporis esse. Tuum est.

(93)

Sub Effigie

Illustris & Generosi Viri

Domini

HANNIBALIS SEHESTED,

Equitis aurati, Senatoris Regni Daniæ, &
 Norvegiæ Vicarii Regii , Ejusdem
 militiæ Præfecti Ætatis 40.

Anno 1650.

Mars erat antiquis clypeo depictus & hasta ,
 Qui gereret pacis nomina Janus erat.
 Os habuit Divi prudentia picta bifrontis ,
 Porrecta candor pingitur ipse manu.
 Vasta per immensum volitabat gloria mundum
 Terrarum, oceani qua datur omne latus.
 Munificum pulchra sub imagine Cypris amorem
 Rettulit, & Charitum Cypride nata cohors.
 Una per adversos ibat constantia fluctus ;
 Æquanimi virtus non labefacta gradu.
 Quid tabulis opus est multis? pingantur in una ,
 Hannibal hac forma conspiciendus erit.

(94)

Exequiis Matronæ Nobilissimæ (94)

CATHARINÆ VAN VLIET,

Ad Consultissimum maritum superstitem

Dn:ANTONIUM THYSIUM F.

I. U. D.

In Academia Leidenſi Profefſorem
digniffimum.

Ignoscat natura? nimis crudele vagatur!

Quod fuit antèrius poſteriora ferunt.

Blanditur fallax, & protinus interrumpit;

Faſſa cruentatas & ſine jure manus.

In tabulis nulla eſt de mortis crimine pœna,

Nullam Prætores, Plautia nulla tulit.

Lex ſine lege una eſt; incertas certus ubique

Exſerit, ille expers ordinis, ordo vices.

Publica dum tractas, queis fas eſt vivere jura,

Adjecit conjux cœtera jura: mori.

In Natalem (95)

Illuſtris & Generoſi.

Dn:WENCESLAI THEODORI

Baronis de BUDOWA.

I.

Cur ortam mane caliginem, pomeridiana

Serenitas eo die inſequuta?

F 5.

Ma-

Mane erat orta dies, & summo Phosphorus axe
 Auricomos ibat nubilus inter equos,
 Triste poli facies. Visæ sunt læta pruinae
 Frigoraque hybernas anticipare nives.
 Vix media acta dies, micuerunt sydera, & ipsa
 Protulit obductas lux reparata faces.
 Nempe quod ad festum generosi nominis ortum,
 Non foret in patriis, qui frueretur agris.
 Viderat exoriens, quondam genialia Musis
 Arva modo verso sanguinolenta colo.
 Scilicet hic priscas dubio discrimine sedes
 Sauciat e furiis exagitata manus!
 Venit ut ad Batavos, & te Theodore notavit
 Ducere pacatos non sine laude dies.
 Risit vel certe visa est ridere: sed inde
 Uno tristitiæ deliciæque die.
 Lumine crede tuo lætantur lumina cœli,
 Et nubes, veniunt nubila si qua, trahunt!
 Sacra dies cœpto rediviva relabere cursu
 Prosperior vati sæpe futura tuo?
 At tu vive diu per candida stamina BARO,
 Ne cadat excidio Phœbus ab axe tuo.

II.

Allusio in Nomen Baronis &
 Theodori cum Anagrammate in

VINCESLAUM:

VINCES LAON.

VINCESLAE tuo cum lux foret aurea partu
 Et puer e matris progredere sinu.
 Nomen & omen erat quæsitum. Tempore in illo
 Nondum quod retines, nomen & omen erat.

Juno:

CARMINA VARIA. 131

Juno: quod ad priscos accedis imagine vultus,
Nomina BARONIS stemmate digna geres.
Dona tuis dabis, ipse datus de munere dio
Hinc nomen Pallas, sit THEODORUS, ait.
Alta velis, nostroque sonans Deus aptus honori
Sæpe canes Lyricis carmina sacra modis.
VINCESLAUS eris: namque alite mente propinquum

VINCES, quicquid agis, dixit Apollo, ΛΑΟΝ,
Illa immortalis mortali sede resultat,
Et manet in juncto corpore, nonque manet.
Flectitur in varias, nec flectitur ipsa figuras,
Et superat duras non superata vices.
Non fors vana fuit, nec ab ordine sponsio cessit;
Verus hic; & Pallas; Veraque prima fuit.
Ingenium spectas? divina dote profectum est:
Mentem? cognata est, munere nata, Deo!
Sive chelys seu sit manibus testudo reposta;
Personat ad modulos illa, vel illa tuos.
Seu tua præpositas manus incipit æmula formas
Ad facies formas convenienter agis.
Melle magis mellita mele seu fundere mavis;
Quadrat ad argutos vox varianda sonos.
Singula vera manent, nisi quod cum cœtera vincas,
Non poteris DANUM vincere amore ΛΑΟΝ.
Lugduni Batavorum 1639.

Prosopopœia defunctæ (96)

CHRISTINÆ KAAS,

ad

Generosum Maritum

TYCHONEM BELOV.

F 6

Quid

Quid gemis, heu tanto felicia funera luctu?
 Turbantur lacrimis gaudia nostra Tuis:
 Parce, precor, tristes questus effundere. Vixi.
 Non erat in fatis longior hora meis.
 Immatura perî, sed Tu diuturnior annos
 Vive meos, Conjux optime, vive Tuos.

(97)

Viro Amplissimo

JOHANNI SVANNINGIO

S. S. Theologiæ Doctori & Profess.
 primario

Danielem Prophetam Commentariis
 illustranti 1654.

Hactenus augustæ satis est præconia famæ
 SVANNINGI, & pretium grande tulisse
 Hactenus in nostri laudes attolleris orbis, (domi;
 Et Tibi quod longe debeat Arctos habet:
 Seu patrias imples facunda voce cathedras
 Atque uno Boream non finis ore loqui;
 Eosque apices, totamque exponis Idumen,
 Et punctis varie diffita verba suis;
 Sive salutiferi veneranda oracula verbi
 Et populis certam pandis ad astra viam:
 Nunc foris assuescis famæ, fructumque laborum
 Præmiaque, ignavis non adeunda capis,
 Et procul augustæ splendent te Præsides mitræ,
 Inque dies toto clarior orbe pates;
 Gesta Palæstinis quondam conspecta theatris
 Assyriosque inter bella togamque Duces;
 Torque aperis rerum facies; & scriptor honesti
 Virtutes inter scriberis ipse tuas.

Quam

CARMINA VARIA. 133

Quam bene sic totum studiis complecteris orbem
Afferturnque paras demeruisse tibi.
Non uni glebæ terrarum, nascimur orbi,
Et mundi indigenæ terrigenæque fumus :
Hæc series Pietatis erit : Non cedere Curis ;
Improbis æterno dum redit orbe labor ;
Instaurare decus secli ; cumulare beata
Tempora, & innocuos instituisse dies ;
Quaque procul sese vastis ambagibus Orbis
Pandit, & objectis littora cingit aquis,
Sistere præcipitem, cœloque advertere mundum,
Et populis mitem conciliare Deum.
Ite agedum devota sacris o pectora curis,
Certa sub hoc vobis Præsides palma viret ;
Ite agedum, dant astra locum, dant numina plau-
Et quæcunque sacras concipit ara preces ; (sum
Ipsa suas, Pietas, portis bipatentibus ædes,
Ipsa suas pandunt aurea templa fores,
Fas vobis, Juyenes, sedes intrare beatas
Perpetuumque sacro numinis ore frui.
Vos longum Aoniæ longumque valete sorores,
Cumque tuis valeas Calliopea choris :
Sola hominem Pietas cœlo & natalibus astris
Vindicat, illa scholas asserit, illa domos.

Viro Eminentissimo (98)

D. JOHANNI SVANNINGIO.

S. S. Theologiæ Seniori & Decano.

Præsidi Consistorii, Collegii Status,

& Supremi Tribunalis Asses-
sori. &c.

Sacros in Daniele commentarios
edenti, 1666.

Sic loquitur Daniel, sacro sic ore profatur
 Et verum immenso spargit in orbe Deum;
 Hæc Solymæ facies prisca est: sibi redditur Assur,
 Et vultu poterit jam meliore legi;
 Longa recensitis succrescunt tempora fastis,
 Seque iterum nasci mystica secla vident;
 Agnoscit sese Pietas, & spectat in illis
 Materiemque operis eloquiumque sui.
 Hæc tua SVANINGI laus est, hæc gloria linguæ,
 Gloria pro Domini munere nata sui,
 Cui pia luminibus non inspicienda profanis
 Relligio causam tradit habere suam,
 Cui sua Sacra scholæ, debent sua fata cathedræ
 Et quæcunque pias concipit ara preces.
 Jam pridem ingenio magni cessere labores
 Et secli applausus promeruere sui;
 Ignea vis animi nunc sese attollit in annos
 Nec desiderii stat saturata suis;
 Quæ, dum diversis distringeris undique curis,
 Et tantum evolvis non leve molis onus
 Officium pariter calamo partitur & aris,
 Et geninis magna se ratione probat,
 Hoc satis ad laudem virtus putat esse: nec ultra
 Ut cupiat terris crescere, culmen habet:
 Utrinque & scriptis, & viva voce mereri,
 Quam studiis homines, tam pietate Deum.

---

(99) Ad Eloquentissimum
 BARTHOLUM BARTHO-
 LINUM.

Regi gloriosissimo
 CHRISTIANO QUARTO
 parentantem, 1648.

Con-

136 VITI BERINGII

Ipse renascentes Princeps sibi pignerat annos
 Et levat extinctæ signa superba necis, (vum
 Quaque præis, longumque procul diffundis in æ-
 Nomina, & invictæ tot monumenta manus,
 Transcendit rigidam meritorum circulus urnam,
 Et negat imbelles extimuisse colos,
 Famaque transcribit memores in secula fastos;
 Altera præconis, Principis alter erit.

---

(100)

THOMÆ BARTHOLINO DN. de HAGESTED,

Luculentum ANATOMIÆ opus edenti.
 1674.

Pone modum calamo, fatis est BARTHLINE la-
 borum,

Et via, qua possis surgere, nulla pater.
 Fama tibi totum jam pridem colligit orbem,
 Et seclum scriptis pignerat omne Tuis.
 Utere concessis, a Regibus utere donis,
 Quæque negasti aliis otia, redde Tibi:
 Sat scripsit, cui scripta orbi, cui didita Famæ
 Computat æternos Bibliotheca dies.

---

(101)

Viro Amplissimo

BARTHOLO BARTHOLINO,

In Acad. Hafniensi Prof. Regio. suum de
 Penula scriptum edenti. 1670.

Sic fluxere sinus; sic colla humerosque premebat,
 Mordebatque unguis scortica longa pedes;
 Penula sic rigidos ambibat prisca lacertos,
 Et pluvium arcebat fulmineumque Iovem,

Ex-

Externum nil Roma videt. Se spectat in illis
Materiemque operis eloquiumque sui.
Gratia sit BARTHLINE tibi, quo vindice jam
nunc

Oenotriæ poterunt abdita prisca legi.
Qui post excussi sinuosa volumina juris,
Erutaque in titulis quæ latuere suis;
Eloquium, fandique decus, Suadæque lepores,
Sive tuos Latium, Græcia sive tuos;
Nunc tandem Ausoniæ pandens secreta senectæ
Immortale tibi conficis Author opus,
Disiectosque diu melioris originis annos,
Et Romæ reparas deficientis opes.
Hæc pridem ignavi tantum pro! nominis umbra,
Occubat, & cineres vix tegit alta suos.
Heus ubi sunt tua magne pater Tiberine fluentia
Illaque fidereis digna theatra locis?
Campus ubi, fascesque arcusque, & ab hoste fugato
Victrici toties fixa trophæa manu?
Et Capitolini penetralia celsa tonantis?
Obruit immensus nomina tanta cinis;
Concidit urbis honos, parsque exiguißima restat.
Inque nova tegitur Roma sepulta vetus;
Rudera sola manent, miserandaque restat imago
Et reliquum est, præter nomen inane, nihil.
Urbs æterna tamen gaude: rediviva resurgis
Et tumulis crescis celsior ipsa tuis,
Nobilia novis adulescunt secula fastis
Et pretium famæ non morientis habent,
Ecce iterum mores, ritus, Sacra publica, leges
Rostraque & augustum cum Cicerone forum:
Doctorem hæc passim pia cura resuscitat orbi,
Et partem tanti muneris Arctos habet. (est,
Condere magnum erat e nihilo tua mœnia: plus
Extinctam te iterum restituisse tibi.

(102)

In Effigiem

JOHANNIS Comitis de
SCHACK.

in Schackenburg:

Domini Hæred. de Giefelfelt & Gram, Or-
dinis Elephantini Equitis, Sac. Reg. Ma-
jest. Daniæ & Norvegiæ supremi Rei bel-
licæ Præfecti, Consilarii Intimi, Præsi-
dis in Collegio Militari, Diœceseos &
Præfecturæ Ripensis Gubernatoris, Tri-
buni Eq. ac Ped. nec non Assessoris in
Collegio Status & supremo Tribunali.

1673.

Qui quondam galeis Rhodanum victricibus hau-
Et texit muros Hafnia clara tuos. (sit,
Ille pererrato toties qui victor in Orbe
Implevit totum Martis & artis opus
Talis adest, vastamque suis splendoribus Arcton,
Quaque patet mundi replet utrumque latus.
Is factus pugnando senex, jam præfider armis,
Et Dana Augusto sub Jove bella regit, (rum,
Jam Comitis splendore potens, cumuloque deco-
Quæ sperare homines, vel dare fama potest.
Hunc Totum ut pingas nativo schemate Pictor,
Pone inter medias Martia castra tubas,
Et signa & laceras hostili sanguine parmas,
Et late exstructos ad sua busta rogos, (phos:
Et laurum & palmam & cunctos sine clade trium-
Haud alio pingi Schackius ore potest.

Nuptiis

Nuptiis Per Illustris & Generosi Herois

HANNIBALIS SEHESTED,

Regni Daniæ Senatoris, Norvegiæ Prore-
gis. &c. Et Illustrissimæ Heroinæ

CHRISTIANÆ.

Comitis Schlesvici & Holsatiæ. 1642.

Impress. Soræ. Anno. 1642. in folio.

Cedite rectores belli, quos pigra morantur
Frigora, & egelidi rumpunt tentoria menses?
Degeneres animi! quorum præcordia frangit
Torpor, & ignavus vires effœminat aër, (lum
Plusque polus, quam tela fugant. cum frigore coe-
Stridet, & incumbunt lapidosæ grandinis imbres,
Caurorumque choris subeunt hypocaustra laresque
Et latebræ, & calidis sudans fornacibus ignis,
Pellacesque trahunt plumæ: Tunc signa cupido
Tollit & astrictis insultat milite campis,
Atque inter medios disponit castra rigores.

Succubere polo ferventis brachia Cancri,
Atque Cleonæi cesserunt regna Leonis:
Non vada denudat violento Sirius æstu,
Infanque Canis fervor: non lumine Virgo
Torrida pulsat humum; non lances pondere librat
Astræa, & magnum juste partitur Olympum:
Scorpius infedit cœlum, chelæque frementes
Ructavere minas, spinasque ingentibus errans
Ebullit sanies, & tortæ verbera caudæ
Assigunt Vestæ gremium: fera spicula Chiron
Armat, & horrendas implerunt tela pharetras;

Increpuit Brumæ rabies, concretaque duro
 Stagna rigent tabulata gelu, lunæque rebelles
 Ignorant ripas, & spumant acrius undæ :
 Æolii latrant fratres, & tecta flagellat
 Ventorum rabiosa cohors, & bruta Trionum
 Frigora ringentem feriunt rugitibus orbem :
 Interea quamvis Coro pulsetur & imbre,
 Et crudas ducat noctes, vexilla cupido (ges
 Dux parvus violenta quatit, tumidusque phalan-
 Instruit, & rigidum dstringit dextra metallum,
 Nec tamen ille casus, humilisque cubilia plebis,
 Et stramen vulgare ferit, sed murice tinctam
 Dissolvit Nymphis ceston, proceresque laceffit
 Orchestræ, & partem cogit sub regna senatus.

Velleris aurati Heroes, tuque aula peculi
 Divitis, & grandes diffusa mole tiaræ,
 Eugeniæque ostrum; patriam seu stringis arenam
 Felicesque Tagi Latices, atque ebria massæ
 Flumina, pallentesque auri volventia lamnas :
 Seu procul occiduis transfundis sceptrum Moluccis,
 Et toto dominare Peru, lateque tremendum
 Imperii quassas fulmen : seu turgida rostra,
 Et suspirantes pretioso pondere costas
 Transvectas Gadi, ditisque æraria terræ
 Et geminos axes uno concludis Ibero :
 Respice legatum, cujus tecum ore locuta est
 Dania, & Arctoi Majestas fulgida Regis ;
 Hic qui Cantabricum facundæ flumine linguæ
 Sollicitavit ebur, qui plenæ pondere suadæ
 Sceptrorum secreta tulit, qui Boetica regna
 Et Tartessiacum stupefecit voce Theatrum ;
 Æstuat, & calidos tædarum ventilat ignes (tem :
 HANNIBAL, & celsam rapiunt incendia men-
 Dedidicit tumidum pondus, flumenque rotundum.

Flo-

CARMINA VARIA. 141

Eloquii, fandique vices, quocunque liberet
 More loqui, non verba gravis, non flumina vibrat,
 Atque os magna sonans, fluidæque tonitrua lin-
 Majestas in amore latet, jussique recusant (guæ;
 Grandes ire soni, sese facundia nescit,
 Et fauci obluetur amor, dum corda faceffit
 Invidiosa Venus, dominæque potentia formæ.

Confedit Sponsus, Rex juxta immensus in ostro
 Augustos quassat canos, venerandaque divum
 Pectora delitiis; & tanti conscia partus
 Læta renidet humus, patrisque in vultibus hæret;
 Spectatrix coeunt plebes, ferventque susurris
 Compita & errantum transverberat aëra plausus;
 Panduntur patulis diffusa palatia valvis,
 Et festo exsultans cultu solennia tædæ
 Explicat, atque humiles proscribit pompa penates.
 Hinc aula exterius nullius conscia damni
 Stridet & infontes eructat regia flammæ;
 Stat varia, & cæcas distendit machina venas,
 Atque tubas occulta fovet, penetrabilia nitro
 Turgent, & nondum jussis peccare favillis:
 Hæc ubi concepere facem, scintilla furorem
 Induit, & frendent vibrati naribus ignes,
 Pulvereique ruunt orbes lateque vagantur
 Sulphura, & excelsis ludunt incendia pinnis:
 Parte alia totis sternuntur carbasa mensis
 Puniceo saturata cado, nitet omnis Eoo
 Murice picturata domus, trabibusque superbi
 Insultant panni: parias aulae columnas
 Et teneri involvunt subtilia stamina fili,
 Turgidaque Assyrio distinguunt atria cocco;
 Hac graditur spatiosa domo, seclique laceffit
 Sponsa venusta decus, certamina mittite Divæ?
 Altera jam pomi lex est, majora virago

Ja&at

Jactat & Idæas superant Borealia dotes:
 Sive genus spectes, magnos a matre tribules
 Et pro centeno numerabit stemmate patrem:
 Seu castigatæ placet exactissima formæ
 Fabrica, & humanam species mentita figuram,
 Albentes ciliorum arcus, & lumina dulci
 Nixa supercilio, radiatisque ignibus orbes,
 Ambrosiæque genæ, natoque immersa cruore
 Oscula, & immixtis candentia colla pruinis,
 Et cirrus cervice strepens; deduceret axe
 Numen & aurifero misceret fulmina nimbo.

At tu cui tantæ servit fortuna maritæ
 SEHESTEDI Heros, cujus fiducia fines
 Indignata breves, & vis fata traduce cælo
 Exseruit spatiosa caput, quem masculus ardor
 Pectoris & magnæ patientia robora fortis
 Et vigor ignava vetuit tellure morari: (quam
 Nosce diem quam fata ferunt? non lætior un-
 Phœbus ab Hesperio rediturus gurgite cœlum
 Pinxit, & Eoas patefecit cuspidē valvas.
 Hæc est illa dies, quam dudum conscius æther
 Parturit & longi solvit mensura favoris
 Virtutisque fides Diva hæc tibi culmen honoris
 Atque thoros generose dedit, Danique senatus
 Arbitrium, regisque vices: non mascula corda
 Defraudat virtus, non decipit illa palati
 Canities, & sacra fides; adamante ligatur
 Sponsio, quam voti gravitas infracta sigillat.
 Jam sapuisse placet, jam castigasse fluenti
 Luxuriam seculo, mens in se tota recedit
 Vivida, & exactos sibi læta recolligit annos,
 Et tanti didicisse putat: juvat isse per omnes
 Terrarum Cirrhæque sinus, operosæque rerum
 Atria, & erectos animo gestasse colores.

Este

CARMINA VARIA: 143

Este procul pigri, devotaque pectora glebæ,
 Semisepulta cohors, queis tardo in corpore stertit
 Augustus cœlorum hospes, quos gloria terret
 Particulamque auræ moles terrena coërcet,
 Affligitque solo torpor: mens enthea nescit
 Deliruisse domi, sed quum conceperit ignem,
 Incaluitque, lares pulsat, rumpitque catenas,
 Et cupit ire foras; tardæ vestigia plebis
 Et feces egressa fugit, cœlumque volatu
 Carpit & augmento spatiosos explicat orbes:
 Cuilibet in dextra fors est; sibi sidera quisque
 Flectit, & a nobis fati censura vibratur?
 Felices animæ! non quas prætextæ beatas
 Aut luxus mentitur iners, aut prodiga fati
 Dulcedo palpat, magnisque interstrepit ausis:
 Hic vir erit, quisquis subducit pectora forti,
 Et nil fortunæ debet, sibi sufficit uni,
 Atque satur stat ipse sui, quem spiritus intus
 Armât, & ingenii heroem testata potestas.
 Tum stabunt fascēs, rebusque capaciā surgent
 Pectora, cum fulgens solio regina sedebit
 Virtus, & famulas sternet fortuna secures.

Sed lectum petiit Phœbus; tumidasque cooprat
 Candida luna rotas, fraternæque æmula lucis
 Ardet, & alternis orditur regna tenebris:
 En thalami cortinæ patet, Paphiumque cubili
 Jus datur, & castæ fulcrum geniale Dioni
 Solvitur, effusæ myrti cumulantur aristæ
 Thureque spirantis desudant brachia rami: (barum
 Sponsa venit sequiturque chorus, resonansque tu-
 Vox fremit, & jussis instantur tympana cannis;
 Heus pueri cohibete faces! exstinguite flammās
 Nocturnosque ignes? quantumvis merfa vapore
 Horreat, & nigra lateat ferrugine cœlum,
Omnia-

Omniaque involvant umbræ; tamen una nitore
 Sponsa repurgato dispellens nubila mundo
 Imbuet obscuram faciei lampade noctem.

EPIGRAMMA

Ad generosum SPONSUM.

Parce peregrinos Heros generose penates
 Et toties patriæ disrita regna sequi,
 Si rerum pretiosa trahunt, miracula Sponsa
 Colligit & magnas contrahit orbis opes:
 Non opus est Tyrio saturata murice bysso,
 Hic vestit niveas purpura nata genas:
 Frustra Indus jactat candentia prodigus ossa,
 Hic manus Assyrium lactea vincit ebur;
 Cedant Pæstani felicia germina campi,
 Hic pugnant vernis æmula labra rosis;
 Lux cedat spatiosa Pharos, nam Sponsa nitebit
 Quate vel noctu contueare face:
 Brachiaque Herculeas præstabunt bina columnas,
 Non ultra, quo jam progrediaris, habes.

(104)

Amplissimo Oratori

MATTHIÆ FOSSIO

Eminentissimo Archiepiscopo

JOHANNI SVANNINGIO

pie & graviter parentanti. 1668.

Incipe magnificæ felici flumine linguæ

Et toto, FOSSI, quantus es, ore loqui,
 Ore illo, quo nil summæ facundius aræ,
 Quo nil doctorum cultius orbis habet;
 Ut sacros Manes, & magni Præfulis umbram,
 Et tanti quicquid non tegit urna Viri,

CARMINA VARIA. 145

Illustri pietate bees, nomenque decusque
Circumdes factis, quod meruere, suis.
Hæc erit illa tuæ suadæ pars inclyta, qua tu
Alterius laudes asseris, ille tuas;
Et poterit longis ventura in secula chartis
SVANINGI pariter & decus ire tuum.

BEATO CINERI (105)

Nobilissimi & Doctissimi

Viri

JOACHIMI KRACKEVITZ

In Regia Equestri Academia Sorana

S. S. Professoris & Pastoris. 1642.

Ergone Soranas damnarunt fata cathedras?
Et nova perpetua cæde feretra tument;
Nullaque Parcarum satiabitur ira cruore;
Et maectanda solo victima nata sumus?
Nondum concrevit solidato pure cicatrix,
Ostentantque suas faucia templa neces.
Ecce iterum ignavis fumant altaria tædis,
Teutonicoque vacant pulpita quassa sono;
Infula liventes prostrata recumbit ad aras,
Atque suum nescit pallida mitra decus.
Mors abit, & sacris exsultat læva figuris,
Quemque optant mystam secla, juventa necat.
Omnia rapta vir iste tulit: mentemque pacem;
Atque suæ fervens Religionis iter;
Et reliquas quæ sunt sublimi pectore dotes;
Ingenium felix; præcipitesque colos;
Et vacuum subito thalamum. Procul esto viator,
Jam tibi jam Soræ silva vel unda nocet:

Tomus II.

G

Cer

146 VITI BERINGII

Cernis ut in tristes abierunt lustra cupressos,
Et fument atris arida ligna jugis :

Cernis ut effuso currant vada latius alveo,
Vixque bibant solitos ebria stagna lacus.

Crede peregrinos manasse doloribus imbres,
Quasque vides sylvas, funeris esse rogam.

*Terram levem precatur
Vitus Bering.*

(106) BEATO CINERI

Illustris & generosæ Heroinæ

SOPHIÆ BRAHE

Dominæ de Erichsholmb post exactam
felicissimam ætatem pie defunctæ. 1643.

Ergo indignantis victrix longæva senectæ
Jam cadis, emeritum flectere iussa caput?

Atque fatigatas absolvis stamine parcas,
Et toties fessa pensa voluta colo?

Jam pridem implesti quicquid mensura tonantis
Donat, & ætherii prodiga dextra senis;

Felices soles, atque astra vacantia votis,
Et foetus rerum commoditate dies;

Quacunque aspicias, longis hæredibus errat
Sanguis & heroum stemmate fulta domus:

Inde THYCHO, clarii decus immortale senatus,
Naturæ sibi vix sufficientis opus;

Hinc natus Boreæ, sed adhuc te sospite, Primas,
Totque toro junctæ prosperiore nurus:

Denique longa cohors diffusa stirpe nepotum,
Et late generis continuatus honor.

Scilicet hoc pretium pietas, atque anxius horror
Numinis, & cœli fervidus ardor habet;

Ut

CARMINA VARIA. 147

Ut dum fulgentes laceret fortuna tiaras,
Et Regum fasces cæca cruentet anus,
Dum irragant elementa fidem, grandesque tueri
Impatiens moles fors inopina rotet;
Inconcussa tamen nullique obnoxia fato
Mens pia securum vibret in orbe caput,
Euboicique omnes transcendat pulveris annos;
Et Pylii superet secula lenta senis:
Ut cum canities jam nudis ossibus erret
Sparganturque vagæ per caput omne nives;
Cum dubia admoto pendent vestigia fuste,
Et baculus cruri præstat amicus opem;
Tum rerum mundique satur, nil territa massam
Frangat, & inviso membra sepulta luto;
Et fastidito pangens divortia mundo
Ambrosias cœli carpat anhela vias.
Sic Brahæa terens, qui ducit ad æthera, callem;
Augusto celsum remige tranat iter,
Et lethi rumpit leges. Quid denique gestis
Funereas quassans mors truculenta faces?
Non moritur quisquis segnem prævenit Olym:
Et prius in cœlis, quam moreretur, erat. (pum)

NUPTIIS

(107)

Illustris & Generosi Viri

OTTONIS TOTII

Domini de Næs &c. arcis Syllisburgensis

Præfecti Regii & Nobilissimæ Virginis

DOROTHEÆ ROSEN-
KRANTZIÆ

Magni illius ROSENKRANTZII

filix. 1643.

G 2

Gen-

148 VITI BERINGII

Gentis hyperboreæ proceres, habitataque cœli
 Pectora delitiis, & quondam bina Trionum
 Sidera, quicquid habent vastæ penetralia Cyrrhæ
 Edocti Heroes, *Tycho* hinc, atque *Holiger* illinc
 Conjungunt dextras, longisque ambagibus ævi
 Felice augustas miscent in sanguine tædas.
 Dania quæ quondam diffusas undique gentes
 Vexasti bellis, Scauroque in cæde natante
 Victrices fudisti Aquilas, Rutupinaque late
 Littora & emensum fregisti cladibus orbem ;
 Aspice quam clarus tibi nobilitatis avitæ
 Continuetur honos , quam stirps generosa pena-
 Fulciat, & digna spissentur prole tribules ,   (tes
 Longaque patricias connectant stemmata ceras?
 Jamque perennantes illustribus utraque laudum
 Fessa domus titulis, seu Mars ferus intonet armis,
 Seu toga poscat opem, dignas ad maxima stirpes
 Munia, & æternas spondent in secla curules.
 Ecce tibi aurata præludunt tempora fronte ,
 Et lætam se pandit humus, clementia fati
 Aspirat cum vere novo, dum germinat orbis
 Tyndaridumque rotant Phœbæas terga quadrigas:
 Ipsa Gnido, Cretaque Venus, Cyproque relicta
 Te colit, & diti vestit torpentia flore
 Gramina & arentes imprægnat culmine cannas :
 Jam Nereus longis solvit latratibus Arcton,
 Sævaque sopitis mitescunt æquora flabris
 Adventu placata Dææ ; favor æthere gliscit,
 Et conjurati promittunt otia soles.

Viderat in patria rapidos Hyperionis ignes
 Et tostas Cytheræa plagas, calidoque sub axe
 Immanes pleno vibrari robore flammæ;
 Atque alibi exustas turritæ Memphidos oras
 Et nudum populum; Nihil est si ferveat Eos,
 Inquit, & accensæ pangant connubia gentes ;

Si

CARMINA VARIA 149

Si Pharius ludat Sponsus, pellaque Syenes
 Virgo urat calidæque nurus in basia currant:
 Primus Gangetico cum surgit ab æquore Phœbus,
 Immensumque orditur iter, vicinaque pulsat
 Nubila, & altivomis spatiosa per atria coeli
 Exspatiatur equis, & toto clarus Eoo
 Urget præcipientes ingens auriga jugales:
 Tum vero ignifero late succenditur æstu
 Et fortes vomit ore faces, mollesque Sabæos,
 Et Persas Turcasque urit, messisque beatæ
 Rivales Arabas, diffusa volumina Ganges,
 Pallentesque Indi Glebas, atque invida Sinæ
 Ostia, & æstiferi Pelusia flumina Nili:
 Inde vago temone ruens excurrit in Austros,
 Et medium librat deflexo tramite mundum
 Ordinis æterni menfor, mundoque superbas
 Ostentat phaleras, donec declivia vergunt
 Lumina, & Hesperio trudit Pyroenta profundo;
 Barbariæ tum fervet ager, siccisque calescit
 Africa tota jugis, & nullos humida rivos
 Torretur Libyæ semper sitientis arena:
 Inde cupidineæ feriunt præcordia flammæ,
 Et faciles veniunt risus, subitoque procatur
 Maurus, & extremus sudat prurigne vesper.
 Non secus ac calidum quando ustulat ignis aënum,
 Et rapida obstructas adlambunt sulphura costas,
 Indignata intus crepat unda, & guttura rauco
 Panda fragore quatit, donec jam carcere spreto
 Victrix oppositas populetur spuma favillas;
 Sic ubicunque polus radiis ardentibus urget,
 Fortiaque indomitos eructant astra furores,
 Enervant mores stimulisque ferociter instant
 Æstus, nec facile est istas compescere mentes
 Quas cœlum laxat, præcepsq; effœminat oestrum.
 Interea Arctœas immitia sidera gentes,

150 VITI BERINGII

Et frigus Boreale ferit, brumæque rigentis
 Impetus, & ponti populo ringente tyrannis:
 Asperat Engonasis menses, & sævus Orion
 Imbribus armatam quassat violentius urnam,
 Et nimbis immane furit, trux ursa pruinis
 Frendet, & egelidi strident algore Triones;
 Arcturus de sede minax, & sævus Eriætheus
 Subiectum pulsanr crudis rugitibus orbem
 Intentantque gelu terris, Aquilonius horror
 Increpat, & tardi bacchantur plaustra Bootis:
 Parte alia indomiti latebroso viscere ponti
 Irrumpunt furia, & si quando carcere missum
 Caurorum surgit præcepis in prælia vulgus,
 Et tumidus spumat Nereus, dominusque tridentis
 Mugit, & effusos solvunt cataracta canales,
 Concutitur Vestæ gremium, vis bruta profundi
 Affligit terram, peccantque impune procellæ,
 Atque flagellatæ delassant æquora cautes:
 Hic opus est pharetris, totas Cythereia proles
 Huc converte faces, queis sunt excussa tonanti
 Tela trifulca manu, ne squalida langueat Arctos,
 Gensque domi pereat, quæ nondum classibus
 Pressit, & Alpinis spoliis induta Velitri (Istrum
 Claudia funesto maculavit jugera campo;
 Quid moror, Idalios linquam Venus ipsa recessus,
 Et gelidum peragrabo solum, nec terra marisque
 Immensi obstabunt tractus, Corusque stupenda
 Tempestate ferus, quin protinus æquora scando
 Turbida, & in nostris ludent vexilla carinis.

Dixerat: extemplo teneræ coiere Sorores,
 Straveruntque ratem; nullis tabulata rigeant
 Vulneribus, nullæ stridebant marmore tonsæ,
 Non pice sordebant funes, fundumque saburra
 Prefferat, aut rigidum plangebant transtra metal-
 lum:

Qualis

CARMINA VARIA. 151

Qualis concha fuit, qua quondam vecta per undas
Ionios nullo sulcavit remige fluctus :

Cum nondum Æsonidem vexisset Pelias Argo

In stellas abitura ratis, cum carbasa totos

Nondum sorberent Euros, spoliūque profundi

Nondum pinus erat, nondum nemus iret in altum

Et lucos mutaret aquis, sociosque susurros

Ingemerent silvæ, nec passis ebria velis

Suppara libratas æquarent vertice nubes :

Interea in celeres glomerantur Dorides orbes

Najadumque cohors, Glaucique exercitus omnis

Adproperant lætis puppim lustrare choreis ;

Neptunus rapidi compefcit murmura ponti

Et famulas substernit aquas, procul ire fragorem

Æolus, iratosque Notos, tumidasque procellas

Imperat, & ruptis insana tonitrua nimbis :

Tum fratrum pax tuta fuit, securaque cœli

Temperies, lenemque mari indulgere quietem

Nusquam stridentes compressis follibus auræ ;

Jamque Venus vasto multum jactata profundo

Eluctata salum fuerat, cum frigida candent

Littora & Arctoïs immittitur anchora ripis ;

Qua sese insinuat Tethys, qua ditia claustra

Codani guttur frenant, & faucibus arctis

Balthica felices adlambunt ostia glebas.

Sensit terra Deam, positoque repente veterno

Jugera purpureis pinxit viridantia campis :

Cernis ut hyberno candentem tegmine pallam

Exuat, & pressis laxet crudelia Coris

Frigora, & æstivos reparet natura colores ;

Cuncta suo splendore nitent, mundusque juven-

Orditur revocare novam, placidissima Veris (tam

Lenius aura strepit, tremulisque per acra gyris

Ludit & immotos vix palpat flamine ramos :

Rumpitur in vernos montis lascivia risus

Et nemus omne viret; tunicas in stemmate fran-
 Surgentes botri, quassasque papavera cristas (gunt
 Ambitiosa levant, & adhuc turgentia fastu
 Narcissus fert ora puer; dulcique rosarum
 Flamma cruore natat, vix & dum cortice spirans
 Exæquasse nivi præsumit lilia pallor.

Aligerum strepit omne genus, mollisque balantum
 Turba jugis spariata ruit, stant vellera tergo
 Braccatæque stolæ: verni novus incola campi
 Errat pone bidens: dorso se turgidus infert
 Vir gregis: extento redeuntibus ubere vaccis
 Lac fluit, & niveo spumant mulstralia nimbo:
 Stat sonipes, quassatque jubas; suspensaque librat
 Crura tenus ventrem, plangunt in vulnere frena
 Et responsuri strident sub dente lupati.

Quin ipsæ æquoreo saliant in marmore Phocæ
 Immensæ Oceani moles, gensque aspera squamis
 Se rotat, & vitrei per glauca palatia regni
 Mobilibus verrit ponti vada cærule caudis:
 Alituum celsas tranant pulsantibus alis
 Garrula turba vias: pars circinat altera pennas,
 Et surrepta Argo stellatæ iumina caudæ:
 Altera molle sonans vario modulamine sylvas
 Increpat, & strepero se librat in aera gyro,
 Ingeminatque mele: non Daulias amplius ales.
 Populea sub fronde gemit, nec præfica lessum
 Personat, aut miseræ deplangit fata Sororis:
 Cuncta serenato rident mitissima vultu,
 Et læta erupit facies, quin ferbuit una
 Æther, & ignitos late sol explicat axes.
 Atque coloratis ludunt convexa figuris.

Nec saltim terram prægnanti stirpe maritat,
 Fœcundatque solum, gravidas in semina vires
 Fundit, & abstrusas laxat Venus alma cavernas:
 Quin etiam humano calidam sub pectore flammam

Quas-

Quassat; & heroas tentant incendia mentes.
 Scilicet hæc lux est, qua oblitos TOTTIUS æstus
 Suscitatur, & vacui longinqua silentia lecti
 Pellit amore novo, viduosque interpolat ignes:
 In triviis celebratur hymen, fremitumque volu-
 Atria, & adversas clamor ferit obviæ auras: (tant
 Prætexti longo coeunt ex ordine patres
 Vix fora cognoscunt sese, trabeataque turgent
 Incessu Magnatum, & Scania fœdere in uno
 Ostentat decus omne suum; Malmogia valvas
 Laxat, & excelsis elatas molibus ædes,
 Ac pompæ gavisæ vacant, arx tota favillis
 Candicat, & superos in gaudia provocat axes
 Æthereasque faces. Tu felicissime Sponse
 Quem cœli commendat amor, vultusque paterni
 Gloria, & effusæ manifesto traduce dotes,
 Ac mensura capax generis, cui nomen amicas
 Spes parat & magnis jamdudum destinat ausis,
 Ordire optati genialia fœdera lecti
 Et socios partire thoros: en candida Sponsa
 Currit in amplexus, & formosissima pandit
 Lumina, cœlestis tantum compendia solis:
 Prima pudicitiae testis mansuescit ocelli
 Integritas mentisque foras juratur honestas:
 Ingeminat splendore diem niveoque venustas
 Purpurat igne genas, late micat ardua frontis
 Gratia, & albenti multum decus eminet ore:
 Qualis ab Ioniis emerfit Cypria ripis
 Cum pavescit stupet humus rorantia ponto
 Brachia, & æquoreas superantia corpora spumas;
 Seu rosæ vere novo foliisque recentibus halat,
 Quam nondum violavit hiems, aut horridus im-
 Læsit & imbelles prostravit grandine cymas: (ber
 Sed minimū forma est: plus te reverentia morum
 In Sponsa virtusque movent, numenque colendi

154 VITI BERINGII

Ambitiosa firis, totoque modestia vultu
 Intemerata sedens, mens labis inhospita nævo,
 Et nunquam peccans frenum à se passa voluptas:
 Jam stirps longa domus, & fortunata parente
 Stemmata, & affines magnis virtutibus aucti
 Accedent tituli, jam proxima Fœdera junget
 Maximus Orchestræ princeps, qui munia Regis
 Et tantum suffulcit onus: tibi numina cuncta
 Augurio felice vacant, & prodiga totum
 Exhaust fortuna penu; favet ipse superne
 Inter fidereos qua *Tycho* augustior ignes!
 Æterno fulgore sedet, sobolique favorem
 Portendit cœli, similique tenore nepotum
 A superis optat fœcundam in secula prolem.

---

(108) In fine Disputationis Argentorati
 habitæ 1648.

De subtilitatibus Politicis & Aulicis Præside
J. HENRICO BOECLERO,
 Respondente Melchiore Dreiling.

Ite leves animæ, damnataque corda veterno,
 Ite soporato corpora vinc̃ta gelu,
 Temporis accusate fugam, fraudemque dierum,
 Et nimium rapido lubrica secla pede,
 Invidiaque onerate Dcos, & lucis avara
 Sidera, festinis insidiosa rotis?
 Non nos hora fugit; nos horis addimus alas,
 Nos terimus cunctas contrahimusque moras;
 Dum nostri immemores hebetant oblivia mentes
 Lentaque desidiæ serpit in ossa lues,
 Dum nos uda trahit strepero vindemia thyrsos,
 Et spumat bibulum crapula longa diem,

Dum

Dum mentes in corde furens emasculat æstus,
 Et funesta nocens pectora cancer edit, (annos:
 Denique quidquid id est, nostros quod lancinat
 Pigritiæ, scelerum, nequitiaque chaos:
 Interea tacitas pertexunt secula metas,
 Horaque propositum strenua raptat iter,
 Mox cani incumbunt, & fæx ingrata senectæ,
 Jamque vagæ serpunt per caput omne nives,
 Si morimur, vitæ fures, & deside fato
 Pæne indignanti contumulamur humo.
 Tu vero indecores animas, & torpida vulgi
 Pectora, & ignavæ vincla perosus humi (cores
 Maeste animo DREILINGE, tuosque invade de-
 Quod facis augustum carpere anhelus iter;
 BOECLERUMQUE, decus nostrū, sectare tuum-
 Ille tibi in laudes non leve nomen erit, (que,
 Ille cui doctæ posuere silentia Cirrhæ,
 Et Musæ positis obstupuere lyris,
 Ille cui hæredem transcripsit gratia suadam
 Mortali postquam vestiit ore deam:
 Hoc duce, seu Latii inquiris secreta senectæ;
 Seu Grajas mens est sollicitare tubas,
 Illinc rostra tibi, veteres hinc sistet Athenas;
 Nulla tibi tellus quas peregrina dabit.

Eminentissimo Scaniæ Episcopo (109)

Illustri & Celeberrimo Viro

D. PETRO WINSTRUPPIO

Domino de Verpinge &c.

Sacras Pandectas Edenti

Incrementum, decus, felicitatem. 1666.

Q Uam bene fulgentes Winstrupius inter hono-
 Et decus & claræ nomen & arma domus, (res

156 VITI BERINGII

Altius urget iter, trabecque excelsior omni,
 Prævenit humanæ conditionis opes
 Numinis interpres magni, cœlique Dynasta
 Et non fucatæ religionis apex,
 Qui Cyrrham Jordanis aquis, Heliconæ Sioni
 Jungit & Hebrææ Romula plectra tubæ,
 Atque Palestinis accendens lampada chartis,
 Afferit infractam vindicis ore fidem:
 Pro gladio, & pharetris, atque ignipotentibus ar-
 Militat æterno lingua disertæ Deo, (mis
 Eloquiiq; decus, & suadæ divitis uber,
 Lætaque vis fandi non habitura parem,
 Quæ sectas domat omne genus, cultusque nefan-
 Et nomen quicquid impietatis habet; (dos,
 Hoc parvum est; rabidi quæ vim confringit aver-
 Certaque de domito Dite trophæa refert, (ni
 Hæc est Nobilitas, argumentumque caloris
 Ingenui; Christo vivere, nolle sibi.

(110) RHYTHMI VETERES

De Exitu Longobardorum

Latino carmine redditi

a Vito Beringio;

Habentur in notis Stephani ad Saxonem

Grammaticum pag. 181.

EBBO AGGOQUE Duces, quondam cum fortè
 paternos

Lassa Ceres frustraret agros, inimicaque fuetas

Flora negaret opes, *Scanis* de finibus acti

Externas alio quærebant fidere sedes.

Fluctivagæ placuere acies, & classibus æquor

Captum, jam stabant naves, centumque virorum

Quæ-

Quæque capax radebat aquas, & compede vinctus
 Ingemuit pontus, decies septena propinquas.
 Neptunus stupuit ferientia classica gentes.

Vandalicus dictus populus; nam *Vandalus* **EBBO**
 Indiderat sociis nomen; sed stirpe *Godinga*

AGGO stetit: quamvis minor ortus dispare terra
 Rettulit **EBBONEM** inaterno sanguine fratrem.

Ut Gothicum tetigere solum, primo excita sede
 Gens ruit, & patriis fremuerunt murmura portis
 Defensura lares: sed postquam Cimbrica transtra
 Et mites novere duces, non horridus ultra
 It fervor, condunt lituos, pugnaeque relanguet
 Impetus, & rabidas clementia temperat iras.

Convenit in dextras, & binis mensibus actis
 Concordem sociant aciem; coiere Gothorum
 Mille viri, centumque rates, structaeque phalanges
 Vicinas toto populantur littore terras.

Bellanti patet omne gregi: superataque priscos
Rugia declinat fasces: vagus incola mundi
 Errat, & emissis extendit sceptrum colonis.

Jam tum defunctis ducibus, placuere secures
 Regis *HAGELMUNDI*: paret fortuna potenti
 Ferro; victrices animæ famulantibus astris
 Ostendunt latè dextras; nudantque feraces
Longobardorum pacatis sedibus oras,

Et sibi devictæ depromunt nomina gentis.

Dic clades, dic Dravæ tuas, quæque alluit Ister
 Pascua, Pannoniæque domus, tuque alta Vienna
 Cæsareique lares, etiam vos Dana juventus
 Stravit, & edomitâ victrix saltavit arenâ.

Restabat Latium totius curia mundi,
 Hæc quoque succubuit jam lapsis viribus ægra:
 Adria testis erit, Vesulus cum cederet axis,
 Eridanusque suas stupuit pallefcere ripas,
 Laus viget, & toto volitant præconia cælo.

158 VITI BERINGII

Famaque dicet anus, quot claris bella triumphis
 Gefferit hic populus, donec post secula sequutam
 Carolus afferret succisa stirpe ruinam. (subdunt,
 Laudo tamen Cimbros, qui dum sibi cætera
 A summo tantum voluerunt Cæsare vinci.

(III)

In Effigiem

Perillustri & generosi

Domini

DN. OTTONIS TOT,

Domini hæreditarii de Næs

Regni Daniæ Senatoris

&

Malmogiæ Præfæcti.

Quam pulchrum est, o posteritas, Natumq; Pa-
 Orchestra junctos splendidior legi, (tremq;
 Et patrium augustis moderari legibus orbem
 Fortunæ pariter muneribusque pares:
 Salvete o procures, o dulcia nomina, per quos
 Nomen honoratum gentibus Arctos habet,
 Tuque o, qui nostris infers hæc gaudia seclis
 OTTO salutari nomine fidus ades
 Cui cælum favet omne suosq; assignat honores,
 Quosque homines optant quosque dedere Dei:
 Vis, Lector, stirpem, nulli quæ cedat in orbe;
 Et procul a magnis nobile nomen avis;
 Consiliumve; manumve; & rem si patria poscat;
 Inviçtâ imprimis pectora pura fide;
 Una tabella dabit tot candida nomina recti
 Seu quicquam his majus fingere mente juvat.
 Divitias memorare nefas, quæ celsior ipse est,
 Munera qui mentis nobiliora putat;
 Inter opes, & quicquid habet vel discupit orbis,
 Pulchrum est, nil Domino pulchrius esse suo.

(112)

NATALITIÆ
CHOREÆ

Solennis Actus

Quum sacro tingeretur fonte

FRIDERICA AMALIA

Serenissimi & Potentissimi

Daniæ , Norvegiæ , Gothorum &
Vandalorum Regis

FRIDERICI III.

Ducis

Slesvic. Holsat. Storm. Dithm.

Comitis

Oldenburg & Delmenhorst

AUGUSTA SOBOLES.

Impress. Hafniæ 1649 in folio.

PROLOGUS

IN

LAUDEM SEXUS FOEMINEI, ET
RAPTUM SABINARUM.

Turba Dionæi, mollissima corcula, cœtus
 Turba puellaris delitiosa chori
 Illecebræ nostræ & deliria dulcia vitæ,
 Sed tamen & nostris blanda medela malis,
 Cui Venus, & toti sese indulgere lepores,
 Cui Charis, & mixto ridet amore jocus,
 Cuncta tibi parent. terræ dominaris & astris
 Et trepidos cogis sub tua jura Deos.
 Aspice flammantes tot Olympi pensilis ignes,
 Judice queis Phœbo prænituerè tui;
 Imperio Mars tela tuo submittit & hastam
 Et subdit famulas Oceanitis aquas;
 Jupiter ignoscas: cedunt tua tela Dionæ,
 Et trifidum Paphia sub face fulmen hebet,
 Majestas sub amore jacet; sapientia sese
 Nescit, & arbitrium non habet ipsa sui.
 Vobis virginei vultus, oculique loquaces,
 Et niveum propter lilia nata sinum,
 Atque inter dulces nutantia lumina risus,
 Lumina, queis furtim tela reclusit amor,
 Vobis cuncta in nos superi voluere licere,
 Et cuncta in vestras jura dedere manus,
 Vobis emeritos Pyleus resuscitat annos,
 Et sua Nestoreus colligit ossa cinis;
 Ipse Cato torva deponit fronte Catonem,
 Et sævo cunctas exuit ore minas,
 Vobis submittunt magni diademata Reges,
 Armaque Virgineis, arma minora jocis:

Re-

Romulus Aufonias dum subdit legibus urbes

Atque triumphato victor ab hoste redit ,
Infidias tenero solus meditatur amor :

Quid facis , o gentis maxima cura tuæ ?
Incautas cepisse dolo vel fraude puellas ,

Scilicet hoc vinci , non superasse fuit ;
Dum rapimus , rapimur. hæc est de virgine palma ,

Hic propria victor semper ab arte cadit :
I tamen ad prædas , ad dulcia prælia miles ,

Vincere vel vinci sic potuisse juvat.
At tu pulchra cohors,qua non simulantior ulla est

Quæ cupidis properas vertere terga procis ,
Vicisti , sis capta licet , lepidissima rerum ,
Non fugis , ut fugias , ut capiare fugis.

SCENA I.

Quatuor Legati , a Romulo
emissi.

I.

Imago nobis Urbis, haud urbs condita est,
Quam solvet ætas una, si desit thorus

Dulcisque pignora conjugû, cœlum quibus.
Fasces spondit orbis, & fatalia

Terris regundis nomina. O quid cœlibes
Numeramus horas ? desidesque ducimus.
Infructuosi sterile tempus ocii ?

Quis esse potius Bubo quam Phoenix neget
Inter volucres ? quis velit solatio ,

Natura nobis quod dedit dulcissimum ,
Carere ? Nostri primus imperii parens ,

Ponens trifulcum sæpe fulmen, in sinu
Sedit puellæ. Turba nos Mavortia

Martem sequuti, conjugemque Cypriam
Nostri premamus principis vestigia.

II.

I I.

Armiger frustra nepotes & nepotum filios
 Mars sibi sperare posset, irrito voto nurum,
 Et futuras dia neptes postularet Ilia,
 Si parentis dulce nomen, si illecebras conjugis
 Pergeret nescire nostri generis autor Romulus
 Nos quoq; infœcunda si sic duceremus tempora,
 Candidæ ignari Cytheres, nil morati posteros,
 Illa nuper nata, justis destitura urbs civibus
 Mox cadens, animam sub ipsis funderet cunabulis:
 Germinantibus subinde ni reponat furculis
 Innovatam cultor horti stirpiumq; propaginem,
 Insequens ætas caducas derelinquet arbores,
 Et suis nudata cernet fructibus plantaria.

I I I.

Ut cœlo indigetes conciliet novos
 Felix innumeris Ilia neptibus
     Altrici Tiberinus
     Matres non dabit alveo
 Nec tu Virginibus dives Anagnia,
 Nec pulchris celebris Nursia fœminis:
     Prælatasve Deabus
     Mittens Casperie nurus.
 Dilectas animas, & focias thori
 Præbebunt Tatiae cum Forulis Cures,
     Et Cenina, propinquis
     Gaudens Crustumini jugis.
 Quin ergo, focii, corripimus viam,
 Et jussi exsequimur debita muneris,
     Non tam Romulus, urbis
     Æternæ fator & parens,
 Quam Natura suos provida nuntios
 Ablegat. Veneris Tu Cypriæ puer,
     Nos, si cætera defint,
     Facundos facies, Amor.

I V.

Quid par habuit fœmina pulchra?
 Quid pretiosa natura sinu
 Casta melius fudit in auras?
 Illa pudicam servare domum
 Et Palladias docta per artes
 Ducere renui pollice lanam,
 Famâ celebris, formâ ignota.
 Circum dulces ubera nati
 Castæ Veneris præmia pendent,
 Et virtutem sub lacte trahunt:
 Qualis rivus gramina ringens
 Haurit patrio fonte saporem:

Illa arcani sapiens custos
 Domini in dubiis sedula rebus
 Quas non animo versare vias,
 Quid non lacrymis superare potens?
 Utramque pati bona fortunam.
 Et concordi comes ire thoro:
 Sic quæ rigido marmore sculptos
 Viva cineres condidit urna,
 Quæque Emathiis animosa virum
 Perdidit arvis, plusquam socios
 Ebibit ignes non verita mori;
 Et quæ pectus non dolituro
 Saucia ferro, sævam docuit
 Optare necem. Quæque maritum
 Obvia fati morte redemit.

Ausa & mulier sæpe virilem
 Cohibere fugam: sæpe emotas
 Reddere pavido pectore vires.
 Cruenta viros straverat agris
 Sparta, sed Argis repperit hostem

Et

Et fœmineis cincta manipulis
 Qua ludenti cecinit plectro
 Telephilla manu prœlia fecit,
 Dedit & Tyriis jura colonis
 Galla Virago.

SCENA II & III.

Romulus de raptu Sabinarum deliberat.

Qui Jovem Divumque hominumque Regem
 Parare furtivos dolos,
 Qui Deum brutas simulare formas
 Ferâ coëgit cuspide,
 Imperat nostris Puer ille sceptris,
 Infuetaque arma concutit:
 Nil juvat splendens iter ambientum,
 Procis negantur fœminæ:
 Nec preces blandæ, neque missa duras.
 Flectunt Sabinas munera.
 Vis capeffenda est, sed amica; vires
 Sunt temperandæ astutia.
 Nubiles cogi cupiunt puellæ;
 Quod experunt amittere,
 Callidæ tolli sibi conqueruntur,
 Fictis madentes lacrimis:
 Hoc genæ poscunt, ubi missa fulget.
 Lacti recenti purpura,
 Hoc petunt sensim tumidæ papillæ,
 Et quas sinus partes tegit.
 Tu fave nostris, Cytherea, cœptis,
 Casta Cupidinum choro
 Cincta, ludorum tibi qui parantur,
 Jocosa spectatrix ades.
 Mox potens voti statuam trophæum;
 Divisq; nuptialibus

Pura

Pura portabo nivæ columbæ

Sacras ad aras viscera.

Ite, o nullis fracta periclis

Pectora: dulces ad delicias

Vicinaque jam gaudia alacri

Properate gradu. Quantum valeat

In magnanimos mens vestra viros

Fortisque manus, fœmina discat.

Ite o focii, non ad dubiæ

Tædia pugnæ, sed ad amplexus,

Et socialis prælia lecti:

Pro litigiis sperate jocos

Pro vulneribus basia duris.

SCENA IV.

FILIÆ RAPTÆ.

Cingimur insidiis: quo te modo testibus illis
Vertis inops, tanta territe fraude, pudor?

Undique vis inimica: fugæ non ulla potestas

Ni fuga sit prompto pectore ferre necem,

Ferre neces & tela parum est: sed fama sepultas

Quæ subit? & mores quo canet ore pios?

Scilicet infandos aluisse hæc pectora amores?

Et sceleri impurum supposuisse caput;

Spem castæ fraudasse domus? fregisse pudori

Fœdera, nativa conciliata fide?

Falsa: sed in falsis vera est infamia dictis,

Vertitur hoc falso cardine verus honor.

Quin sociæ moriamur, & hæc in fata ruamus

Effugium tantis mors erit una malis;

Stet sceleri infando castum præferre pudorem,

Stet vel in adversas pectora ferre neces,

In nos saxa ruant, in nos ruat arduus æther,

Sit modo supplicii causa; fuisse pias.

SCE-

VITI BERINGII

SCENA V.

Raptores Sabinarum.

I.

Plaudit protervus nuptiis novus amor,
 Cytherea tædas concutit ; sobolem novam
 Natura nostri sperat adjutrix thori.
 Faciles adeste Nymphæ in hæc primordia,
 Metumque inanem ponite, & quibus dedit
 Fortuna corpus , his etiam animos date.
 Sic sæpe vinci vosmet exoptabilis,
 Placata postquam e cordibus ferocia
 Migrabit : Sic Sol quas severas aspicit
 Nimumque duras, mitigabit Hesperus ;
 Et luna focii sola testis fœderis
 Pacem reducet, placida rixarum arbitra.
 Tu gnate Veneris, illices Cupidinum¹
 Pone hic Pharetras ; sic eundum est in thorum :
 Jam fama nostrum facinus ævo postero
 Transmittet, unde certa venturus nepos
 Exempla capiet : rapta materno finu
 Virgo jugales postmodo accendet faces ,
 Nubentque pulchræ sic nurus Quiritium.

II.

Cedant trepidæ pectore rixæ,
 Tristes abeant corde querelæ,
 Si liticulis stimulatur amor
 Primam vitiet rixula noctem :
 Mox flammeolis Aurora sequens
 Rosei vultum conteget oris,
 Dabiturque comis altera vitta :
 Placeat vobis mutata domus,
 Positique alia sede penates :
 Neque dividiæ sit virginei

Onus ignavum ponere floris,
 Nobile Matrum in nomen ituris:
 Nunquam gravidos edere foetus
 Arbor poterit, nisi sternat humi
 Lapſa caduci germina floris.

SCENA VI.

Sabini de raptu queruntur.

Ecquis tutus erit, ſuamque ducet
 Immunis trepido pavore vitam?
 Nec ſancta integritas, fideſve priſca
 Securas ſibi pollicentur aras.
 Marcet Relligio, Diis ſacrati
 Turpantur ſcelere, atque fraude ludi:
 Fiſtâ ſub pietate ſupra ſervent,
 Nutricesque libidinum rapinæ.
 Quidnam ſæva cupidinum genitrix,
 In noſtros tibi juris eſt penates?
 An morum decus & ſacrum pudorem
 Conſervare, dehinc ſcelus puellæ eſt?
 At vos ſacrilegi, exſecrata turba,
 Raptores miſeri, quibus pararunt
 Æternas generoſa facta laudes,
 Auſis fœmineam aggredi catervam,
 Pura ſimplicitate, & innocente
 Vita, non clypeis nec enſe cinctam,
 Vos, ſi degeneres, nimisque inertes
 Permittunt animi, Viros deinceps,
 Non autem mulierculas inermes,
 Pugna vincite, deque digniore
 Sexu figite dignius trophæum.

CHORUS.

Magni propago Patris honoribus
Intaminatis par superis fides ,
O quam peregrino laboras
Diva solo, melioris hæres
Te purpuratis pervia fimiis
Regum aula ridet : te sacer infula
Prodit sacerdos : te loquentem
Sanctius Aufonii senatus
Odere Patres. Quo semel exulas
Contempta regno ; Perfidia impios
Celans recessus, falsitasque
Frausque subit, pavidasque ducens
Error tenebras : omnipotentibus
Venenum adulans cordibus ingerit
Gratusque qua lædit ruina
Visceribus fuit occupatis.
Tales dolosa rupe Pelorias
Puella nautæ non bene credulo
Stillavit artes, & volantis
Velaque remigiumque cantu
Fixit carinæ : risit inhospitis
Deprensa puppis vorticibus, dabat
Mortem voluptas, & volentum
Blanda lues populabat artus.
Non omnia ibunt secla nigrantibus
Corrupta fufis : sed vitia interim
Placent rudimento, gravemque
Prima levat novitas laborem:
Experta languent ; dat saties modum
Virtus perennat sola, boni fames
Augetur usu, seque turpis
Impatiens senii propagat.

Quum

Quum tela lucis per liquidum aëra
 Recente Phœbus fudit anhelitu
 Primoque non pueros calore
 Elicuit pelago vapores :
 Vides ut atra nube tyrannidem
 Cœlo minantur ? stat Deus altior
 Viamque rimatus diei
 Dividit hinc tenebras, & illinc :
 Tandem recepto pulchrior æthere
 Mundo auspicatam cæsariem explicat,
 Curruque jam victor, sereno
 Per solitos equitat meatus :
 Talis cupitum restitues jubar
 Alumna virgo Temporis ; & jugum
 Olim triumphatæ sequentur
 Horribiles scelerum catervæ.

SCENA VII. CAPTIVI.

I.

Duras catenâs, vincla, sævos compedes
 Situmque olentis carceris,
 Testes ciemus patrii infortunii,
 Et propriæ obsignacula
 Virtutis, hosti terga quos ostendere
 Ignobili puduit fuga.
 Quamvis iniquæ fortis ob cœcas vices
 Nos Marte dubio vicerit
 Nostro triumphans Roma fâto, non tamen
 Inviicta vicit pectora,
 Superest Sabinis magnus animus : carcer est
 Maritæ sequester gloriæ.
 Erras, nocentem quæ putas exercitum
 Fortuna, qui devictus est :

Ter. II.

H

Non

170 VITI BERINGII

Non ille, bella qui gerit felicius,
Gerere putetur iustius.

II. CAPTIVUS.

Sic nempe rupto jure sacro gentium,
Posthac in alienas opes,
Quin in familias, & lares grassarier
Impune sceleri fas erit !
Sic per ruinas accolarum gentium
Urbs jura quæ terris dabit,
Per scelera primum comparet sibi gradum,
Pandetque per nefas fores !
Fortuna, nos te, nunc tuum ludibrium,
Donamus hoc præconio;
Vires ubique & improbam potentiam
Sed maxime in bello exferis.

SCENA VIII.

Fugitivi e pugna, simulantes
se mutilos & claudos.

I.

Dum socios vanæ laudis temerarius ardor
Evocat ad pugnam, dum tristitia vulnera passis
Labitur effusum late per languida membra
Purpureum flumen, nec jam discriminat ullus
Aut artus, aut ora color, sed corpore toto
Horrendum aspectu, vulnus, livorque cruorque
Trajectas nudasque fero de vulnere costas
Haurit & adversi regnant sub pectore venti,
Nos latebræ, & læsæ ficta hæc dispendia plantæ,
Securos fecere necis, vacuosque periclo.

II.

Ridete nostros, Turba Nobilis, saltus,

Qua-

Quali cachinno personare cœlestis
 Audita quondam est aula, cum dapes inter
 Nudata cunctis puberes sinus Divis
 Monstraret Hebe, plena nectaris succo.
 Cum passum iniquo debilem pede alternans,
 Et hinc vacillans indeque impari talo,
 Feriret aureum Mulciber pavementum
 Illi voluptas, at salus fuit nobis
 Movisse plantas. Sic fuga salutari
 Tergo cruentas cavimus cicatrices.

I I I.

Quid nosse juvat, num lethiferi
 Dum fervet opus dubium Martis
 Stygii fulmen triste metalli,
 Valido coxas ruperit ictu;
 Aut succiso poplite vires
 Genibus dempserit hosticus ensis;
 An præproperam metuens mortem
 Timor, integros finxerit artus
 Glade teneri. Generosi animi est
 Texisse dolos; & simulati
 Præmia morbi sprevisse, crucem,
 Scuticas, virgas, pedicasque graves,
 Et perfrixtæ stigmata frontis.
 Audendum aliquid brevibus Gyaris
 Atque ancipiti carcere dignum,
 Tibine latrante impulsa fame
 Murmuret alvus; possis que piger
 Sacra socordi ferre vacunæ.

SCENA IX.

HERACLITUS

miseriam humanam deplorat.

I.

Heu quam perpetuum est nihil!
Quam nunquam stabili gradu
Ævi fors fragilis manet!
Et quæ tuta putes, brevi
Momento Deus obruit!
Sic mundi imperium cadit
Præceps. Occidis, occidis
Imis eruta sedibus
O gentis domus exfulis:
Nec Saturnia te Jovis
Conjux eripere, & soror
Nec quicquid superum est, valet,
Urgent irrevocabiles
Parcarum exitium coli:
Stat defixa adamantinis
Clavis dura necessitas
Et fati stabilis rigor,
Qui terram & mare continet
Ac rerum dominos premens
Infra se superos habet.
His impulsa, velut Noto
Confligente Aquilonibus
Quercus pulsa vel ilex
Incumbet sibi machina
Et quamvis properet furens
Vulcanus, properet ferus
Ignis non patiens moræ
Orbis mole tamen minor,

Lentos increpitat rogos.
 Quam mox funditus obruet,
 Evictamque rapacibus
 Flammis altius hauriet
 Congestus cumulo cinis.

Hoc habent in se miserum beati,
 Esse quod nolunt miseri: secundam
 Prima fortunam vocat aura seque
 Ebrum præsentem bono, futuris
 Proluit pectus, niveamque vitæ
 Aurea sperat seriem catena.
 His ferax pandit gremium irremissæ
 Cura naturæ, rotat astra cælum
 Candido circum micat igne Phœbus,
 Parturit fruges inarata tellus,
 Subsidet pontus, famulusque iussa

Accipit orbis.

Quis Deum voces ita constitutis
 Quis poli longe jaculantis iras
 Quæque mortales agitant procellas,
 Et Deæ ludum volucris, sucque
 Semper auctori grave crimen, & te
 Proh nimis velox Libitina, vosque
 Tartari flammæ male nominatus

Occinat augur?

O mihi nunquam nimium beatæ
 Aura fortunæ veniat, diuque
 Insolens cladis favor! o serenum
 Auferat nubes, superumque dono
 Sic mihi dulces lacrimæ madescunt.
 Ille plus felicibus est beatus,
 Qui potest vivendo minus beatus

Aut miser esse.

II.

DEMOCRITUS

ridens vanitatem hominum.

Ridete o juvenes, viri, puellæ,
 Ride Rustice, Nobilisque, magno
 Splenem concutite, ha ha he, cachinno.
 An quisquam nisi ferreus, lapisve
 A risu sibi temperet soluto?
 Vanos sollicitudinum tumultus,
 Et curas hominum videns inanes,
 Iras, ludicra vota, spes caducas,
 Terrenis adamantina catena
 Affixas animas, originisque
 Oblitas propriæ: rotata circum
 Quoquo lumina vertero, obvium omne
 Pulmones agitat, latusque tundit
 Postico resonans mephitis Euro.
 Sed quanquam omnia digna sint cachinno,
 Ridendum tamen est nihil magis quam
 Deliri lacrymæ, ha ha he Heracliti.

SCENA X.

PORSENNA

DE

OBSIDIONE ROMÆ COGITAT.

Infamem, o soboles Mavortia, cernitis Urbem
 Et impiata cæde fratris mœnia.
 Illa ex colluvie grassantum mixta latronum,
 Infesta sibimet est, gravis vicinix.
 Sed quamvis rapido cingatur Tibridis alveo,
 Septemque geminis collibus superbiat,

Ne

Ne scelus inveniat solitas crudele latebras,
 Vestra, sodales, fretus efficiam manu.
 Sit labor, ex imis evertere fundamentis
 Dira impiorum claustra civium, domos.
 Idem qui condet Dominorum obliviam cespēs,
 Una offuturam seculis famam obruet.

SCENA XI.

FECIALIS AD PORSENNAM MISSUS
 A ROMULO, UT PACEM ET
 FOEDUS COMPONAT.

Æterna homines si semper agant
 Odia, & nunquam cedere jussus
 Furor ex animis; nihil integrum
 Bella relinquent; vacuus ficcis
 Sterilescet ager squalidus arvis,
 Gentisque cinis, face supposita,
 Domibus lapsis, obruet altus:
 Blanda ingenuæ nomina Pacis,
 Inimica fero nomina Marti,
 Dulci afficiunt pectora motu:
 Valida Pacis stabilita manu
 Nullam metuunt recta ruinam:
 Fœcundus ager messe benigna
 Durum agricolam beat: innumeris
 Potior pax est una triumphis.
 Tibi Romanus pacem populus,
 Simul erectos offert animos;
 Mecum ancipiti veniunt gressu
 Dea servatrix hominum, & vindex
 Tutorque sui Mavors populi.
 Vires nostræ superesse Urbi
 Porfena noris; si dubitabis,

176 VITI BERINGII

Valde ambiguas ; si despicias,
Acres etiam ; Perpende animo ,
Quod tum melior, tum tuta magis
Pax certa fiet , victoria quam
Sperata ; tuis illa in manibus ,
Hæc in genibus postea Deorum est.

SCENA XII.

CLOELIA CUM SUIS OBSES.

Forti macte animo meæ sodales ,
Fortuna quas mi cœca confortes dedit
Nec constantia sola sit virorum ,
Immota videat foeminarum pectora
Omnis posteritas : fide tenaci
Caræ salutem vindicemus patriæ.
Ætas quo sciat omnis atque sexus ,
Se consecratam Diis focisque patriis
Accepisse animam, & solo paterno
Se reddituros, quando eam poposcerit.
Felices nimis, & quater beatas ,
Quarum probatus, teste patria, pudor
Sævo mox veniet probandus hosti,
Mea si juvabit consequi vestigia.

SCENA XIII.

Musica captivis puellis missa : quæ lubrica
fortunæ memorat , & constantiam
in adversis hortatur.

Mutant fata vices : ille favonio
Quem vectum facile cernis, eburneo
Sublimem folio , & non imitabili
Majestate ducem , jura minoribus

Dictan-

Diſtātem populis, mox ſtipis indigus,
 Terræ pondus iners, illacrimabilis
 Vulgi ludibrium, pauperiem & probrum
 Prodet teſte manu. Quem modo ſordidæ
 Vappam plebis, olentum ex grege fugeras;
 Faſteditum oculis, nunc humilem ſuper
 Turbam conſpicuus conditionibus
 Gaudens Attalicis, ordine faſcium
 Hærentum lateri, & pone ſequentium
 Celfus per timidorum ora Quiritium
 Terrarum Dominis par graditur Diis.
 Mutant fata vices. Cernis ut ardeat
 Plenum luxurians tollere verticem
 Arbor ſacra Jovi? nunc placidas bibit
 Auras, & Zephyro gaudet amabili
 Inciſpaſſe comas. Mox patiens truces
 Lapſuris ſubito frondibus Africos
 Damnoſaſque hiemes; nuda caput, feræ
 Porget digna joco brachia grandini.
 At quæ ſuſtinuit jam fugiens gelu
 Diſſolvente nives ſole, cacumina
 Vernis grata feret dives honoribus.
 Te ſi præcipitem Diva, volucris
 Circumveſta rotis, neſcia mobilem
 Deſiſſe gradum, culmine proruens
 Nudum divitiis exuit, & lare:
 Æqua mente levem riſeris aleam
 Fluxæ fortis; opum, non animi minor.
 Mox quum fata volent fœnore prodigo
 Amiſſum referet blanda Favonium.

178. VITI BERINGII
SCENA XIV.
DUO SANNIONES.
SANNIO I.

Exitoras, Sapientia,
Matris ridiculæ stulta propago.
Sedes novas tibi quærito
Ultra Sauromatas, aut apud Indos :
Jam viluit tua gloria ;
Et quondam celebris nomen honoris.

Quod sapiente eloquio, & grandissimæ nectare lin-
Exsequi fuit negatum Nestori, (guæ
Hoc apinis nugigerisque affaniis scurra facetus
Sæpe magnis persuadet patribus.

SANNIO II.

Hucades nostri supellex ordinis domestica .
Ampulla, lecythus, strigil.
Et facetæ insigne gentis, perforatum pallium ,
Fartumque sarracum logis
Non futurum inane nostris Præmium laboribus
Cantata spondet regula ;
Ecce de Sophia trophæum Diva ducit Moria ,
Plaususque Plebis provocat.
Verba dio plena succo, foeta rore coëlico
Cum fundit aureum in tholum
Elevatus ille longa membra claudens cyclade ,
Magno sacrum cui sinciput
Circulus circumdat orbe ; si parum protraxerit
Divina linguæ munera ,
Aure non fert nauseante parvulam auditor mo-
Negans quietem clunibus ; (ram
Aut

Aut nimis tardante motu perstreptentis machinæ
 Momenta cuncta supputat,
 Pressus aut sopore ronchos efflat e pulmonibus;
 Dum nasus excubat vigil.
 At facetas ille spectans Sannionis fabulas,
 Os quando Mimi sesquipies
 Errat hinc & inde torsum, quod parentis in sinu
 Formidet infans rusticus,
 Impium siticuloso quando scomina gutture
 Spumans cachinnis projicit;
 Ille utramque lætus aurem ludicris accommodat
 Auditor absque tædio:
 Et nihil fastidiosam conquerens molestiam
 Nudo scabello confidet,
 Nec fodi latus moratur, nec teri sentit nates,
 Logos facetos dum bibit.
 Multa titillant Neæram ludicris affaniis
 Quæ non laceßunt Socratem.

SCENA XV.

BINÆ MULIERES PYRRHICAM SALTANTES.

MULIER I.

Mutans vices Natura, versa
 Desciscit a sese indole. Eho
 Colos, Viri, lanam & culinam
 Curate, nobis linquite enses.
 Quanquam illa nunquam bellicosa
 Visa est manus madere cæde,
 Volubili tamen meatu
 Et arte facto novit ictu
 Gratam creare alacritatem.

MULIER II.

Non solus gladios, sævaque luridæ
 Armamenta necis Mars rigidus quatit:
 Est cum post thalami munera conjugis
 Ensem depositum Cypria corripit,
 Atque aptans galeam nexilibus comis
 Mentiti simulat ludicra prælii.
 Nec mortem populis noster acinaces,
 Nec tentat lateri vulnera, sanguinis
 Expers: innocuis aërea flexibus
 Pulsat: delicias atque jocos ferens
 Festivo recreat pectora fomite.

SCENA XVI.

CLOELIA TIBERIM
TRANSITURA.

Oppressit altus jam sopor hostium
 Secura nostri lumina; Quin cito
 Alacritate hanc occupemus.
 Segnitiam, sociæ, supinam.
 Virtute sola vindice, patria
 Sit nostra spreto libera Porosena,
 Natura cum vires negarit,
 Fraude piis licet esse sumpta.
 Jam servitutis dura repagula
 Rumpamus omnes; vortice parvulo
 Discreta libertas ab urbe est,
 Auspiciis reparanda nostris.
 Optata sanctis si dederint Dii
 Eventa votis, Roma superstites,
 Suique tutrices honoris
 Promerito excipiet triumpho:

Sin

Sin unda fractos invida Spiritus
 Contaminatis fluctibus hauserit
 Præ Mutiorum Coclitumque
 Clœlia nominibus feretur.
 Ergo secundum Tibridis alveum
 Intacta fundo dividat ungula,
 Natantibus benigna lenem
 Subdet equis Dea glauca dextram.

SCENA XVII.
 NUNTIUS AD PORSENA
 DE CLOELIÆ FUGA.

Rupere vincla, cumque vinculis fidem
 Astuta turba virginum, quas obsides
 Sux fidei Roma dederat Porßenæ.
 Fugitiva celerem transiit Tiberim cohors:
 Mihi animus una fugit; incerto impetu
 Timor pavorque vacua pulsât pectora.
 Inauspicatum nuntium perterriti
 Sequetur ira Regis, atque animi furor
 Sui impotentis; nosque participes mali,
 Tristesque sortis erimus adversæ arbitri;
 At turba mentis cum residet concitæ,
 Reduxque rectam Ratio monstrabit viam,
 Tua etiam ab ipsis hostibus laudem feret
 Virtus, virago; patriæ insolens amor,
 Supraque sexum grandis animus, gloriam
 Tibi futuris comparabit seculis.

SCENA XVIII.
 PORSENA INDIGNATUR.

Impia & scelerata Roma, similis obsidibus tuis,
 Quæ tibi fides, & icti fœderis constantia,

Quis Deum metus supersit, jam probasti denuo,
 Ite mortales, dolosis scœminarum machinis
 Obices date, inviorum montium crepidines,
 Asperos opponitote gurgites torrentium,
 Sistite excubias inanes, struite turrim aheneam,
 Corpora armis militumque copia circumdate,
 Irritus tamen furens ibit in Notos labor, (nus:
 Claustra faller, viperinum manibus erumpens ge-
 Jam mihi frustra trecentos, Roma, mitte Scævolas,
 In meum jurare pergat socia factio caput;
 Me tenax servare pacta, juraque impos prodere,
 Faciet immunem periculis animus, inque prælio
 Mille Romanos Hetrusci vincet unius fides.
 Sed dolo fucata virtus & gravi perjurio,
 Te, scelestæ gens, ab imis eruet radicibus;
 Ultimum, infamem perisse, nomini addetur tuo.

Arma expedite milites; somnos fugat
 Metum increpantis Martius clangor tubæ,
 Oritura condet ultimos belli sonos
 Urbisque tristi clade ceu nimbo minax
 Cum cive pariter occidet cæso dies.
 Hic limes esto Martis; hunc multa nece
 Commilitones, hostiumque sanguine
 Faustaque designabitis lauro diem.
 Nihil hic timendum: restat exiguus labor
 Finis laborum, frangite occlusas fores,
 Urbem latebris sternite trementem suis,
 Pax huic fidesque nulla, nec veniæ locus
 Nec ulla sunt foedera; extinctam, obrutam;
 Superstes olim parvus ostendat cinis.

SCENA XIX.

DUO SAPIENTES REGI SUADENT
UT A BELLO DESISTAT.

SAPIENS I.

Dum fortis anceps alea
Permittit, o Rex, nostra potius sint tibi
Consilia præsto, quam manus.
Quamvis trigemino cinxeris munimine
Obsessa Romæ moenia,
Miserosque dura prefferis cives fame;
Hoc mente tecum cogites:
Utcunque desint cætera, at superstitem
Non defore his constantiam,
Animosque magnis motibus non impares:
Nil tuto in hoste spernitur,
Nec quem facilius fata casu præpete;
Quam nil timentes, obruunt:
Sit Roma priscis destituta viribus,
Vires ministrabit novas
Comes furoris, sæva desperatio:
Quales propinqua funeri
Ferociore dente sævit bestia,
Et morte morsus integrat.
Tunc optima est de Pace consultatio,
Tempusque se offert unicum,
Cum quisque fretus semet, ac potentia
Uterque confusus sua,
Nondum subire virium periculum
Voluere, spe sibi pares.
Nec sit pudori, Martis incerto exitu
Pacemprehendere integram;

Petiere pacem sæpe, certa jam quibus
Victoria in manu fuit.

Romana quam gens pertinax sit gloriæ,

Spretæque vitæ prodiga,
Audax adusta Mutius docuit manu.

Non livor illos æmulus
Injusta ad arma conciliavit : pro Deum

Aris, focis propriis
Animo atque forti dimicabunt dextera.

Sapiens II.

„ Heu quam difficile est posse suis modum
„ Votis ponere ; nec plus licitis sequi,
„ Nec divis nimium credere prosperis :
Dum curvat tumidos aura favens sinus,
Tunc quacunque datum est, mobilis immemor
Fati, nec dubias mente agitans vices
Expers consilii præcipitat furor :
Donec clam tacitis gressibus insequens
Injecta Nemesis pectus adigat manu.
Dum ventis pelagi strata silentibus
Rident marmora ; seu molliter adstrepens
Crispatur placidis unda Favoniis :
Vidit sepositi littoribus procul
Cultor jugeris, & perpetuam ratus
Tranquillæ faciem Tethyos, impigre
Mutavit patrios navigio lares,
Ignotoque caput credidit æquori :
Verum bis superis terque faventibus
Neptuni relegens terga liquentia
Postquam impune ratem portubus appulit,
Mutati furias sensit inops maris
Et longi pretium temporis abstulit :
Seu merfus mediis fluctibus occidit

Seu

Seu rem naufragio perdidit, & fidem.
 Sic quos continuis invidiosior
 Ad summum gradibus provehit, & pares
 Fortuna omnipotens cœlitibus facit;
 Quum semper similem, semper amabilem
 Sperant, ulterius tendere fervidi
 Alto præcípites culmine corruunt.
 Rex majora sequi mitte. Quid obrutos
 Rursum Marte quatis? perdere quid paras
 Ausurosque cies? an Jovis hætenus
 Nondum experta tibi dextera; quam gravi
 Duros concutiat mole, regat suos?
 Absiste. Heu! quid agis? nullus in hos ducum
 Impune arma tulit. Sponte necem oppetis:
 Et rebus properas exitium tuis.

SCENA XX.

PORSENA ROMAM OBSIDIONE LIBERAT.

Incertæ lacrimabilis
 Fortunæ jocus & ludibrium sumus.
 Quid prodest merita insequi
 Pœna nequitiam, & vindice dextera
 Laudanda arma capeffere,
 Pro Diis, proque Deum Regibus æmulis!
 Contemptrix Jovis ut daret
 Frena impune suæ Roma licentiæ,
 Nullo crimine noxium
 Duris Tarquinius mœnibus expulit.
 Quam culpam aut vitium ferat
 Inconstantis amor prædaque fœminæ.
 Me Rex cœlicolum tui

186 VITI BERINGII

Ultorem sceleris , Roma , poposceraſc :

Fortunæ tamen invidæ

Succumbit pietas, debitaque hoſtibus

Clades innocuum in caput

Sublimi ſubito decedit imperu.

CHORUS ROMANORUM.

Ceſſare pulſo Marte, lethalem tubam

Cædemque volui : ceſſit. O Pacis quies !

O ſoſpitatrix gaudiorum nuntia

Fœcundæ amica Cereris , & frugum ferax ,

Altrix pudoris , ſobolis ingenuæ Parens.

Pax arva late triſtia , & miſera diu

Auſoniæ feracis odiſti domos :

Nec licuit altis populos uvis graves

Culmoſque latis ſtringere albentes agris.

Deſenſa qualis Roma ſacrorum Patri

Meſſes acervat ; frugibus campi nitent

Et longa civibus otia effundit Tiberis.

Sic denſa poſtquam nubila , effuſo diu

Arcturus imbre ſolvit , aut ponto jubar

Meſſura Plejas ; fœderis vindex polum

Serenat arcus. Sic ubi hibernis furens

Incubuit undis Auſter , & vaſtoſ tulit

Adaſtra fluctus , fideris gemini face

Compreſſa ponunt maria. Sic Pacis nitor

Jam pulcher elucebit ; ancipiti ſalus

Verſata ludo certa jam figet gradum.

Jo Pæan , io : trepide rediit

Jam libertas aurea Romæ.

Jacet excuſſum cervice jugum :

Nec flagitium potuit ſcelere

Cumulare novo vana tyranni

Exulis ultrix Cluſina manus.

Nun-

NATALITIÆ CHOREÆ. 187

Nunquam tacitis condet tenebris
 Stryx atra tuas, Clœlia, laudes :
 Te nulla ætas, fortis Horati,
 Nec te Muti clare tacebit :
 Ardua vestræ gloria famæ
 Longe positas ibit in oras,
 Cernetque procul diffusus orbis
 Vestra in celebri facta theatro.
 O quis trepidam Deus intus agit
 Plenam infuso numine mentem !
 Quis fatidico hæc ore futuris
 Oracla jubet pandere seclis !
 Aderunt annis tempora lapsis,
 Cum Parrhasiæ virginis axi
 Supposita feret terra Monarchas
 Nulli heroa virtute pares :
 Cernetque suos sceptrâ nepotes
 DAN Cimbriaco portare solo :
 Decies denos ubi fatali
 Dederit series ordine R E G E S.
 Niveumque caput maximus H E R O S
 Cœlo ac meritis intulit astris,
 Surget tanti sanguinis hæres,
 PACIS DIVES, dignâque Patre
 Prole beatus, quæ perpetua
 Mittet avitum in secula sceptrum.
 Jam venturi præscia fati
 Memorat feros mens mea casus :
 Cum vitales hauserit auras
 Soboles magni tertia Regis
 Ac mista Deum turba Deabus
 Natalitiæ læta choreæ
 Celebrî peragent festa triumpho ;
 Nostra è priscis dedita fastis
 Nomina ludos decorare sacros

188 VITI BERINGII

Populi adspicient. Sator æternæ
Romulus urbis, superansque animos
Virgo viriles, quique egregiis
Excidit ausis Porsena Hetruscus
Reduci sistent corpora vita:
Ut non solitis miranda modis
Spectacula parent, recreentque hilari
Boræ gentis pectora ludo.
Properate pedes: ferte, referte
Comites volucris numero plantas,
Nostræ o maxima nomina Romæ:
Vestros gaudet spectare choros
Rex Arctoi maximus Orbis.

EPIGRAMMA

IN

DIEM LUSTRICUM SERENISSIMÆ PRINCIPIS QUI IN MENSEM AUGUSTUM INCIDIT.

Succubere polo fremebundi regna Leonis,
Et nullas horrent astra soluta jubas,
VIRGO regit cœli mitra cestroque quadrigas,
Et Phaethontæos doctius urget equos,
VIRGO regit currus, & frena micantia flammis,
Et roseo tenerum dividit ore diem,
Rivales ridet Phœbus, gremioque puellæ
Dulces miratur lenius ire rotas;
Applaudunt superæ decus immortale cohortes,
Et jubar & nivæ nobile frontis ebur,
Applaudunt, pronæq; novos venerantur honores,
Et placido mulceat molliter astra sono.

Plau-

NATALITIÆ CHOREÆ. 189

Plaudite jo , lætasque alacres sociate choreas ,
Plaudite mille choris, plaudite mille modis:
Nil vobis superi concedimus. Æmula cœlo
Progenies, Regum, parva Puella, genus
Nascitur, & teneras pulsans vagitibus auras
Illustrat Boreæ qua datur omne latus:
Nec mora, divino tellus calet altius igne,
Integraque ex puro gaudia fonte bibit,
Arguti resonant numerofo pollice nervi
Et mixtæ lituis increpuere tubæ,
Tota reviviscens festis concentibus aula
Et salit & rutilam sub pede plaudit humum;
Templa calent populis, applausibus omnia fervent,
Vota palam gentes non temeranda fremunt;
Alma redit, redit alma salus atque omnis amorum
Casta cohors festis otia ducit agris,
Cuncta recognoscit binas natura puellas
Flectere terrarum subdita regna fatas,
Scilicet una polo nata est, atque altera terris
Una beare homines, quæ valet una Deos.

Ad

(113)

Generosissimum & Pium

Libri (*Pii vita pia*) Auctorem

GEORGIUM ROSEN-
KRANDZIUM.

1650.

Obruerať miserat cœca caligine terras,
Et toto impietas cœperat orbe loqui,
Omnia numen erant, lapides, & monstra ferarum,
Quæque colenda sibi fecerat ipse faber:

Sed

190 VITI BERINGII

Sed pridem delubra silent, & Jupiter aris
 Exfulat, & Martis templa profana ruunt,
 Idalium, Paphos, atq; Amathus, & Cypris, & Ida,
 Nomina funesto penè nefanda sono,
 Ante suos tripodes Phœbus jacet, & jacet omnis
 Fabula, mentitos ausa referre Deos.
 Restabat Pietas temeratis profuga seclis,
 Restabat terris concilianda Fides. (quondam
 Qualis erat, quum flore vicens, quum candida
 Incoleret, vitio non prohibente, solum,
 Qualis, quum staret mundi primæva juvenus,
 Magnarum virtus quum foret instar opum,
 Sic reducem domus una capit, domus una tuetur,
 Semper inextinctis devenerata focis.
 Illa tibi, Pietas, sacra est, hinc inspicere & illinc,
 Tota domus domini numine plena sui est,
 Qua patet, inter opes celso stat pectore major,
 Et titulis præfert omnibus, esse piam.

(114)

Serenissimo & Celsissimo Principi & Domino

CHRISTIANO,

DANIÆ & NORVEGIÆ

ELECTO PRINCIPI,

DOMINO suo clementissimo,

Amorem, fidem, obsequium

Off. Cons.

Vitus Bering.

1655.

Unde caput solito fulgentius exserit ostro
 Phœbus, & auricomos diffundit clarior ignes?
 Quæ

CARMINA VARIA. 191

Quæ nova pacati rupere silentia cœli
 Gaudia? quis superum festis concentus ab astris
 Lætitiâ plausuque choros exercet ovantes?
 Exsultant delubra Deum, trabeataque passim
 Limina, & augusto circumvallata senatu
 Curia: templas domus; applausibus omnia fervent.
 Insonuere tubæ, summisque e mœnibus arcis
 Æra tonant, cœlo ruptis crepitantia flammis;
 Fervet iter studio vadentum & sæpe rogantum;
 Obviaq; hinc atque hinc surgunt in prælia voces;
 Ingeminat vox una vias audita per omnes
Vivat, jo, vivat! longoque beatior ævo
 Fatale imperium florentibus ambiat armis!
 Exeat hic mundi populis illustrior annus
 Quem Regum celebrent fasces, sacræque tiaræ
 Et regni commendat honos: jo currite longum,
 Currite jo nitidis felicia secla quadrigis
 Temporaque aurati reviviscite fulva metalli!
 O quis honos, quæ forma die? quis Lucifer? o quæ
 Vox terris audita sonat? non littora quondam
 Isthmia, non tantis fremuit concursibus Elis
 Quum celeres Hieronis equos currusq; stuperet
 Græcia, victricesque rotas agnosceret Argos.

Nosco equidem. Arctoo nova lux succenditur
 Inflammataq; polos divumque a sede coruscat (axe
 Ille decus patriæ, *Princeps*, spes summa Parentum,
 Deliciæ superum & hominum, cui sanguis utrinq;
 Regia ab innumeris connectit nomina fastis,
 Quem genus & virtus, quem publica commoda
 poscunt,
 Ille, ille ingenti circumplaudente theatro
 Aspectu vultuque sacer, totoque verendus
 Corpore, stat coram, & voto populique patrumq;
 Sistitur unanimi, qui quondam fascibus hæres
 Suc-

192 VITI BERINGII

Succedat, trabeasque olim, terrasque capeffat :
 Qui duo perpetua sub pace coërceat unus
 Regna simul, sceptroque potens dominetur avito:
 Quum Pater emeriti spatia augustissima secli
 Transegit, quum fessus erit tot secula nosse,
 Tot numerare dies, Phœnicaque sæpe renasci
 Viderit, & plures Tithono exegerit annos.
 En populos urbesque vides, proceresque Patresq;
 Obsequiis certare piis, dum dulcia reddunt
 Munia, dum iusti reverentia debita sceptri
 Stans designati circum tentoria Regis
 Heroum titulos & honores spondet avitos.
 Ipsa suos facilis submittit Dania fasces,
 Et famulas ubicunque manus, & pectora tollit
 Ad cœlum, Dominumque ipsum cœlique solique
 Obsequii testem præsentis pignore firmat :
 Quo res cunq; cadent, unum & commune periculum
 Una salus ambobus erit, seclisque futuris
 Communes lituos, communia castra sequemur.

Exfere puniceam roseum decus exfere pubem
Purpura, jo nullis felicius orta rosetis
 Orta licet multis : non hic te pestifer Austri
 Spiritus, aut sævæ lædet vis aspera brumæ :
 Te novus ut cœlo maturam excluderet ortus,
 Et secuta tuos aleret Natura rubores,
 Æmonia posuere hyemes, vernumque teporem
 Spiravit gelida tellus Riphæa sub Arcto,
 Nec Jovis imperium, nec Orionis horruit iram.
 O veris non ante vices passura caducas
 Quam cœli Ver omne cadat, quam secula certos
 Avia dediscant cursus, te vere perenni
 Arctoi fœcunda beet clementia cæli.

Fama per attonitas volitans circumfusa gentes,
 O me-

CARMINA VARIA. 193

O meritos dignata viros, semperque parentum
 Miratrix, sed sueta dies contemnere nostros;
 Huc tandem cuncta ora refer; majora videbis,
 Dignaque quæ totas memores sublata per auras.
 Aspice jo Danos *Friderico* Rege beatos
 Aspice ut egregii faciat spem Filius ævi?
 Non prius indulgens tantum Natura beatis
 Gentibus, æterni longe dedit omina fati
 Perpetua augustos serie complexa penates.
 Major erat terris, major Tirynthius astris,
 Impar gnatus erat. Quæ magnum Thesea proles
 Æmathiumvè Ducem, rapidumvè æquavit Achil-
 Alternis dant fata viros. Sed nostra litavit (lem?
 Dania cœlicolis: felix erit illa per ævum
 Regibus, & nunquam marcescere sceptrâ videbit
 Degeneri maculata manu: stat & invia fatis
 Fulcit inaccessos seculi terroribus annos
 Longaque crescendi nunquam decrescit origo:
 Ipse suas reparat vires, & fœdere cœli
 Æternam repetit jam tot per lustra juventam
 Et clara alternis replet diademata cunis
 Nunquam non rediviva sibi: jamque inscia lethi
 Livor edax rumpare! unis se finiet astris
 Et rerum desueta vices, ævique volumen
 Longa fatigabit victas in secula Parcas.

Quid generi & titulis longævo è sanguinis alti
 Ordine deductis, virtus comes addita, cœlo
 Jam sperare nequit? terris quæ jure mereri
 Fortunæ secura potest: si bella togamvè,
 Si proavos atavosque & tot primordia stirpis
 Excultas patriæ, si quicquid fœdere sancto
 Possit ab æterno famam defendere busto: (Regum
 Ecquid erat tandem, quod nostro hoc sanguine
 Posceret, hoc nostro solertia *Principe* majus?

Tomus II.

I

Aspi.

194 VITI BERINGII

Aspice quisquis ades, frontem lambente tiara
 Quam nitide circum præfulget Regia corpus
 Purpura; quamque chlamys teneros bene colligat
 artus;

Quantus surgat honos fronti; qui splendor ocellis;
 Qualis in ore nitet; roseis quam blanda labellis
 Gratia, quam flavus pendens e vertice cirrus:

Jam placidi mores, & vis nativa fugaces
 Illecebris captare animos, interque merendum,
 Et prior officiis & amorem æterna tueri.

His tamen augustæ mentis præfulget imago,
 Quam pridem teneris exsurgere cernimus annis
 In vultus animosque viri, cui prima juventæ
 Limina maturis implet mens ardua curis.

Sed quid ego ætatem memoro, quid fortibus ista
 Objicio factis? Sors hæc privata moratur.

Ingenium cœleste suis velocius annis

Crescit, & a summo vires sibi sumit Olympo,

Cura Deo est Regum, divina in principe imago

Eminet, & factoris opus. Numerare Deorum

Parcite natales timidi. Vix parvulus auras

Hauferat Alcides teneras, quum perdere parvum

Juno sæva cupit, gemino serpente minata:

Occupat ille angues nexu, elisaque coërcet

Fauce, novercalēs, & dextra comprimit actus,

Et Jove se dignum in cunis virtute probavit.

Liber erat puer, & juvenili flore decorus

India quum sensit Thyrsos, & Tigrides egit

Quadrijuges, & Nisa suum laudavit alumnum;

Dum rotat attonitos circum fera Bassaris arma,

Atque operit ferrum maculoso tegmine Lyncis

Mitraque; diffusos incinxit barbara crines. (Olympus

Qualis erat Phœbus, tunc quum tulit Ossan

Impius Emathiis Briareus quum sævit armis?

Nempe puer, sed tela tamen furiosa Gigantum

Con-

Contempnit, cœlumque objecto pectore textit,
 Afferuitq; patrem. Talis quoque Juppiter antrum
 Dictæum, Cretamque suam quum liquit & alta
 Possessi steterit arce poli. Quo Pergama victrix
 Sterneret ultrici pubes Pelopeja ferro
 Non fortes valere viri, dum Filius irer
 Deidamia tuus; tandem hic Neptunia sternit
 Mœnia, nec patris cedit bellacibus actis.
 Olim quum *Nostro* veniet maturior ætas, (dent:
 Nescio quid magnum hæc nobis præfagia spon-
 Quum solidas major lustris venientibus ætas
 Firmabit vires vivaci in corpore, jam tum
 Florèntes surgent metuendo ex hoste triumph.
 Tum dextram laurus, lauri felicia frontem
 Serta legent, divesque oleæ circumambiet arbor.

Vive modo sospes, cœlo acceptissime princeps,
 Et quæ divini te invitat numinis aura
 Progredere o felix, fatoque accede vocanti.
 Nos modo nos alacres sacræ damus oscula dextræ,
 Oscula devotæ affectus testantia mentis,
 Obsequiumque tibi, & fortunas sponte vovemus.
 Aspice quam densa plebes stipata corona
 Ore tuo fruitur; quæ pro te vota tonanti
 Concipiat, quæ lustra tibi, quæ secula precetur.
 I sanctos attolle focos; I thure Sabæo
 Fac Superis: nullo cesses in vota paratu.
 O largos tibi nempe Deos, & plura merentes
 Quam donasse queas! nec te vel murice læto
 Exceptum, quum prima tibi lux panderet orbem
 Hic memorem, aut illos vultumq; animumq; de-
 disse

Fortunæ tibi, magne, parem. Plus omnibus illis
 Te tanto Genitore satum. Majora tulisse
 Dona tibi haud magni potuit clementia cœli.

Ille tibi o *Princeps* numenque insigne decusque
Is tibi Phœbus erit. Melior nec Sidera Phœbus
Temperat, Arctœas Genitor quam torquet habe-
Tu terris, *Princeps*, huc jam transferre beata (nas
Lumina jam primo radiis assuesce sub ævo :
Disce diu vultus in imagine figere tanta :
Hic priscos agnosce Duces, venturaque qualem
Promittunt te secla sibi, qualisque nepotes
Effinxisse velis. O tot veneranda Deorum
Progenies, cui fama novas jam concipit alas
Lassarique timet, cui tela, ensesque minasque
Mars parat, & placidas mulcet pax aurea gentes,
Vive diu *Princeps* : sed quum lassata triumphis
Mens erit, & totos cœlabit laurea postes,
Accipias Patris, sed sero, filius hæres
Et tantum diadema senex, tribuasque nepoti
Serior, & cœptis non desit fascibus hæres ;
Serius in cœlum quam te cupida astra vocabunt .
Approperes felix, aut si mortalia tangunt
Vota Deos, terras habeas, terrasque perennis
Cum Genitore colas, nunquamque hæc sceptrâ re-
linquas.

ΕΔΡΑ ΑΡΕΤΗΣ

Docens

*Quæ patria, & fructus, & quæ penetralia sacrae
Virtutis,*

Quam

Magno Patriæ Parenti, Viro admo-
dum Rever: Clariss: Excellentissi-
mo, meritis in totum orbem
eminentissimo, & in dies
mereri gratia Christi in-
defesso animo per-
genti,

D. CASPARO ERASMI
BROCHMANNO

Professori Danorum primario, magno

R. E. S. E. N. I. O,

Distriktus Selandici olim Antistiti, merita suc-
cessione surrogando, atque adeò Archiepisco-
pali honore, nomini dudum debito, mañtan-
do, factò pulcherrimæ rei auspicio ad diem 16
Calend: Aprilis in æde Virgini sacra, Favitori
post Deum summo, Præceptori, filiali plus-
quam *εὐσεβῶς* sancte colendo, lingua & men-
te in stylum plaudentem soluta
gratulabundus erigit

VITUS PETRI BERINGUS Viburg:

Artium & linguarum studiosus.

1639.

I 3

Spon-

Sponsa decens VIRTUS, multos laudata per annos

Decantanda mihi, (faveas Deus ipse canenti.)
 Audebunt humiles aliquid tentare Camœnæ,
 Nullus Apollo lyram moveat cum carmine gravis
 Sed *Virtus* annon, proprio contenta nitore, (dem.
 Laude coli externa, per se laudata, recusat?
 Ut norint omnes, tamen est laudanda, sic ipsis
 Laudibus emergit, meliori luce resultans.
 Sed tu sancte Parens, patriæ dignissime Præsul,
 Respice pacato quæ mittimus omnia vultu.

In medio terræ candore notabilis est mons,
 Arduus astra petit, superatque cacumine nubes,
 Ille hederas, laurosque coma viridante coruscas,
 Et nutrit mensas, felicia poma, secundas;
 Herbas, & violas, & candida lilia promit;
 Arbutei foetus & sudant roscida mella.
 Ros longe in tenera pecori optatissimus herba,
 Herba sed officio solis saturata virescit,
 Non Jove quassatis pluviomanantia tecta
 Distillant tignis: & lux deterret adire
 Cimmerias umbras: constratum thuris acerris
 Omne pavementum nares offendit inertum;
 Lemnius ut quondam (testatur Scaliger) alto
 Vitæ mansuræ gustavit olentia damno.
 Ver viget æternum, nullisque obnoxia seclis
 Æstas, ambrosiæ succis, & nectare dio
 Gaudia diffundit, diffusaque molliter efflat:
 Conventus melicus valles delubraque complet,
 Personat alta chelys mistarum ex ordine vocum,
 Dulci blanditur modulatu: plena rosarum
 Atria: quadrupedes nec ibi sua pabula carpunt,
 Cespitem terra viret, toto pellucida campo,
 Alga neq; incessus pendet, nec devia tesqua.

Fons.

Fons simul illimis nitidis argenteus undis
 A dextra fixit sedem : contermina fonti
 Arbor adest, semper niveis uberrima pomis :
 Est color aprica pendentibus arbore nalis,
 Non aliter, summo quam lux nitidissima cœlo
 Clara repercussi referitur imagine vitri.
 Talia nempe Deum veteres finxisse Poëtas,
 Quodque illis habitent, dixisse palatia, credo.
 In medio montis longe sanctissima VIRTUS,
Virtus luciflue, qua clarent omnia, Vultu
 Augusta gravitate sedet, quem admiserit, illi
 Ipsa salutiferum famæ immortalis honorem
 Ferre dat, atque novi solis diadema coruscum.
 Neve aliquo careat, post hanc confinia Nymphe
 Vocalis, quondam Dea, nunc resonabilis Echo,
 Parte tenet læva; quam compellasse Viator
 Fertur, & alternis retulisse oracula verbis : (chos
 Quæ studia hic prostant? quæ sunt *dia*, dixit at E-
 Quid promit *Virtus*? *thus*, inquit, spirat amicum:
 Huc quoniam coeunt? *studiosi* rettulit ô *si*!
 Ast labor *invisos* quosdam facit esse? sed *læas*
 Nunquam, respondit; non curat pondera virtus,
 Quis tantum sufferret *onus*, quo scanderet? ô *vês*
 Dixit. In humanis regnat fortuna? nec *una*,
 Nec vere, tremulo fragilique simillima vento.
 Ignavos igitur longe post terga relinquam
 Scandere discupiens? nulliq; libentius Echo
 Responsura sono, tu linques, rettulit, *inquam*,
 Per studium scandens num fallitur? *itur* ad astra
 Hoc mihi crede modo; labor altum dat tibi culmen.
 Hic an adest *Doct̃or Casparus*? *rarus* ut ille
 Encyclio splendet virtutum, reddidit Echo,
 Scandit hic, & summa sedem sibi fixit in arce:
 Fallor, an hic duxit virtutem, ducere certe
 Dignus, & illa Viro cupidissima nubere tanto

Taleque nomen habet, quod rodere fama veretur.
 Ad montem redeamus, (& Echo dicit, *eamus*.)
 Splendidior magnæ est nemorosis vallibus Idæ,
 Non illi Rhodope, Parnassus, Caucasus, Atlas,
 Ossaque cum Pindo, majorque ambobus Olympus,
 Aëriæque Alpes, & Eryx, & Cynthus, & Othryx,
 Denique vel quæ sunt prisca miracula seculi
 Conferri possunt, huic cedunt Thessala Tempe.
 Invia nulla via est, totas aperire fenestras
 Consuevit, nullis nam clausit limina valvis;
 Noctē dieque patet, sese conformat ad omnes.
 Excelsum montem deses miratur & ambit,
 Nexilibusque plagis nequicquam scandere tentat.
 Non scandant, nisi quos summo stipata labore
 Ad celsam molem sursum mens ignea duxit.
 Sed quænam vera est? & quæ virtutis origo?
 Indole procedit ratio; ratione sed usus;
 Ussu virtutem; famam virtute paramus.
 Ergo rite venit quæ de ratione profecta est
 Virtus, & vera est, quæ de virtute resultat,
 Gloria, legitimum quod gignit gloria nomen,
 Nomine quæ magno moderatur cuncta, nec us-
 quam

Deterret parvum minima de sorte colonum;
 Et visu mitis, dictuque facillima, cunctos
 Compellat blando sermone, modestia vera est.
 Vincere victricem gravis est victoria mentem,
 Qui virtute placet, vero tulit omne nomen.
 Æs ferro præstat, melius tamen ære Orichalcum,
 Ast illo argentum; rursus præcellit at aurum;
 Auro nobilior, varia ratione, pyropus;
 Sed virtus gemmas, ipsum superatque pyropum,
 Quas celer amne Tagus, vehit aut has Ganges in
 Longius & differt Epicuri de grege, namque (oras,
 Mundanum sensus sequitur, sensumque voluptas,

Damna voluptatem, sed plurima damna periculum,
Ipsa pericla suo clauduntur tristia fine.

Ast perstant solida Musarum præmia petra,
Nec Jovis ira potest, nec styx hanc perdere: & illud
Adde, quod illecebræ, quod cocta dolore voluptas,
Uno proveniant aditu, pereantque recessu:
Non sic labuntur, quæ parturit inclyta virtus,
Durius at duro perstant adamante, nec usquam
Fortunæ nutu, vel fati more vagantur,
Et non fixarum gyrantur imagine rerum.

Consueta statione manent, dum robora tellus,
Unda vehit naves, & stellas sidera versant;
Nestoreos tribuunt Musæ cultoribus annos,
Tantum absit minimam patiantur præmia tabem.
Scilicet hinc factum est, (docuit spatiosa vetustas)
Musa quod antiquis fuerit tam prompta probata
Regibus, illecebris qui sana mente relictis,
Totum largiti studiis melioribus ævum.

Fluctuat omne solum, vel in illo fluctuat omne,
Singula more freti subitas variantur in horas,
Imperio parent, & casibus orta recedunt;
Temporis anfractu longo labefacta fatiscunt.
Denique quo paucis complectar plurima verbis,
Est nihil humanis unquam durabile rebus,
Quid? nonne ambiguas regnorum cernis habenas,
Diversæque vices moderantur cuncta, nec usquam
Invenies toto quicquam quod perstat in orbe:
Quisquis es & niveos jam cernis in arbore fructus,
Arbore delapsos subito mirabere: quicquid
Terra colit, quod & orbis habet, fuliginis instar,
Quæ postquam nascens jam desiit esse, recedit,
Vivida sed virtus nullis subjecta procellis,
Ignorat, quid sit pudibundo mergier antro;
Fortior ast ipso confurgit pondere, & altos
Longe transcendit redivivo nomine colles.

Emicat, & Phœbus per celsa rotatur ut astra,
 Sidera per densas scintillant clara tenebras,
 Evolat, & summas penetrat velut ardea nubes,
 Et nequit abscondi virtus, si sedulus optes;
 Non metuit fatum, vulgaria compita, & udam
 Spernit humum, gressus penna graviore capeffens;
 Virtutem tantam sponfus labor ambit amatque,
 Scilicet haud ideo patulo producimur orbi,
 Desidia ut lentos ducamus segniter annos
 Segnities animos molles, lascivaque mulcat
 Membra, labor gravidam depromit fœnore mes-
 Suavior est jugi res, quæ maturuit usu, (sem.
 Laudanda in magnis gravis experientia rebus.
 Vir sapiens animi quondam documenta daturus,
 Ac monumenta sui, μελέτη πᾶν dixit, & isto
 Eximias studii complexus acumine vires:
 Hinc πολυδρύλῳ cantatum sæpe Latinis,
 Et mihi cantandum: Labor improbus omnia vin-
 Est nihil in gremio quod terræ conditur imo, (cit,
 Quin demum possit constanti pectore haberi:
 Nil tam sublime est, & in alto culmine pendet,
 Quin bene si scandas, & certo tramite gressus
 Infigas, possis tandem turbare deorsum,
 Ut ruat in terram stabili cedatque labori.
 Quisquis es & sophiæ penetralia sancta videre,
 Nec tantum intuitu sed sacra melle potiri
 Discupis, immensos quos parturit usque labores
 Perfer & obdura, rebus potiere petitis.
 Altæ nec rupes, gressum remorentur, at insta.
 Nobile disce pati, sic præda victor ovabis, (pes.
 Et cum BrochMANNO meritorum fœnora car-
 Non frustra labor ambit, non spe fallitur unquam,
 Prompta satis virtus, & non fugitura colentem
 Officiosa, procum non longa ambage moratur,
 Annuit, & gignit natum, cui gloria nomen.

Non

Non ideo jugi toleramus mente labores
 Ut vani debito frustrentur fine, vel ipse
 Destituat meritos decepto fœnore fructus.
 Semina proveniunt, nec vel tardata teruntur,
 Crede mihi veros non virtus cassâ colentes
 Fallit, non justas aufert sapientia dotes,
 Nec quoque transmittit vacuas Pythagorica voces.
 Profilit unda sacræ virtutis, grata tenaxque
 Ad quosvis dignos copiosa messe redundat.
 Hinc pietas & amor, plenoque scientia cornu,
 Hinc animus fortis gravis hinc clementia cordis,
 Innumeris beat illa virum, totidemque coronat:
 Ergo sanctarum si quid vigilantia rerum,
 Justitiæque suo quid habet si jure potestas,
 Quodque rei caput est, si mens junctissima cœlo
 Et quicquam pietas meruit, si denique laudis
 Illos quid deceat, soleant qui sacra juvare,
 E multis unus præconia justamereris
 O merito BrochMAND æterno nomine digne?
 Dulce meum BrochMANNE decus, te lumine na-
 Viderunt Charites, tibi blandum gratia risit, (tum
 Ad tua tripudium duxere crepundia Musæ.
 Vidit, & ut vidit, mirata Thalcia recentes
 Ingenii summas, stupuit ceu faxea, moles,
 Hoc uno proh quanta latent bona pectore! dixit,
 Auguror hinc celsam portabit Dania laudem.
 Vera fuit vates, dotes invenimus istas,
 Summa tuæ merito clamaris gloria gentis (nos.
 BrochMAND, & magnos superas virtutibus an-
 Urbis & orbis apex, decus inviolabile nostrum,
 Aureus ingenii torrens, sic ritè vocaris.
 Nec tibi (quosq; honos testor) schola stoica mores,
 Terpsichore affectus sed finxit blanda decentes,
 Mentem Musa dedit tibi, mores gratia, namque
 Mens studiis sacra est, blandi sine crimine mores.

Et pax, & pietas, & legum sancta potestas,
 Et virtus tibi sunt generoso corde reposita.
 Patria nec fructu vacua est; Academia, cernis,
 Invidiosa aliis ut late splendeat oris
 Quæ veluti claras longe præcedit Athenas,
 Sic fecunda parens studii melioris habetur,
 Et non fucata sed vera luce coruscat.
 Arbiter imperii summa cum laude fuisti,
 Strenuus officio divino numine functus;
 Ut dubitem majorne tibi ex his gloria rebus
 Parta sit, an fructus studiis plus inde redundet,
 Certe facta manent totum victura per ævum,
 Egit, & actura est meritas respublica grates,
 Tanto etiam es venerande parens his auctior, in te
 Majori quanto devergunt pondere dotes.
 Felices quibus illa venit tam conscia fama,
 Fama per accessus virtutum facta perennes.
 Verba diserta tibi, prompto de gutture manant,
 Præstans eloquii gravitas, suadæque medulla
 Viscera transcendit, Charites dictasse putarim.
 Prospera eunt quæcunq; facis, nam singula Christus
 Fortunat, quæcunque facis, quia numine plena, &
 Totius usque tenor vitæ commonstret Jesum.
 O mortale genus, noli fidisse caducis
 Rebus, sed Domino, nam semita tutior illa est.
 Disce timere Deum, dempto, miserabile! cœlo
 Reliqua degenerant in monstra: cinisque vocatur,
 Si splendet, sacrum teneat nec gloria nomen.
 Virtus non vera est, levidenses docta salebras,
 Mundanis tantum quæ luxuriatur habenis;
 Is demum sapiens cui Christus pectoris ardor,
 Postmodo cum socias jungit pietate Camœnas:
 Omnibus est rebus major reverentia Christi,
 Ducit ad excelsos hæc semita sola penates;
 Scilicet illa homini vitæ immortalis honores

Donat, & in supera largitur fede brabejon.
 Singula, quid referam nil non mortale tenemus,
 Pectoris exceptis, quæ cum pietate reguntur,
 Divitiis, sine qua, fatorum stamine rupto,
 Cuncta fluunt, nec habent, solidam constantia se-
 Istis sed missis, quæ sunt notissima cœlo, (dem.
 Sub cœlo cunctis, ad te BrochMANNE revertar:
 Ergo quæ Christo tam fido pectore adhæsit,
 Post mortem tua morte caret mens dedita Chri-
 Spiritus in Christo post exarata laborum sto,
 Pondera, cœlesti super æthera pace fruetur,
 Cui te relligiosa fidesque precesque dedere,
 Nec non illius conversa ad numina vota.
 Nomen & omen habes nostri lux summa Lycei,
 Splendida te celebrat studiorum fama bonorum,
 Nec tacet ingenuæ vox artis Musica, Verbo:
 Te locus atque ætas, mens admiratur & omnis,
 Et late titulos dispergit rumor ubique,
 Tendit ad externos penetrando gloria montes,
 Ignotosque tui manifesto torquet amore.
 Plurima quid dicam dudum dispersa per orbem,
 Quæ dona adportant tibi vasti splendida mundi;
 Nec defunt Musis etiam sua munera nostris.
 Hactenus angelico pavisti nectare doctam
 Et lectam suavi studiorum melle coronam,
 Informans monstransque viam dux præviis ipse:
 Sed jam commissum centenos sospes in annos
 Præsul ovile Dei solita gravitate gubernas,
 Excubias faciens, ne perfida turba luporum
 Noxia damna gregi, non quicquam tale timenti,
 Inferat, & rabidum sub suavi lacte venenum
 Instillet: patriam solita sic luce serenas,
 Atque Deo tua facta, velut suevere, placebunt.
 Quam bene firma tuis usura Ecclesia remis,
 Ipse vigil patrias tutaris sedulus oras,

Primitiasque feres Christi vexilla laturus.
 Te duce, discussis nebulis, & sphinge fugato,
 Relligio patulo servabit lumina mundo:
 Splendebunt doctæ magna pietate Camœnæ,
 Perpetuoque nitor studiorum surget honore.
 O spes una tuis certissima gaudia mentis!
 Ad te cuncti oculos, ad te convertimus aures,
 Adsumus, en mora nulla tuis paremus ovantes
 Auspiciis faciem veneramur mente decentem.
 Aspice, quam claro fulget modo fidere Phœbus,
 Signaque dat rata, quæ fortis præfaga futuræ:
 Hinc populum late lætum, juvenesq; senesque,
 Plaudentes dignos in tanto præfule honores.
 Cernis, ut applaudat mundi spes summa futuri,
 Utque agat occentus studiorum turba bonorum.
 Erecto fundat lætantia juba corde,
 Et det suavidicos exultabunda susurros.
 Et tibi Daniacæ gratantur jure Camœnæ,
 Grex facer, aula, scholæ, tere mirantur & optant,
 Ut sis sublimis folio firmatus in alto;
 Anticipata animo gaudentes gaudia reddunt.
 Civibus ipse tuis sincero gratulor ore,
 Gratulor & patriæ celsissima munera nostræ.
 Hinc monitore Deo veram de fonte salutem
 Quæres, & quæsitâ aliis ea lumina pandes.
 In tua sunt faciles gratæ præconia linguæ,
 Non tacet ulla ætas, ætatis nulla tacebit
 Posteritas magnis æquantia nomina factis.
 Restat ut hoc voto, quo non mihi sanctius ullum
 Excidit, in seros felix potiare Decembres.

Ergo tu rerum Deus, o immensa potestas!
 BrochMANNI serva nobis, tua munera, vitam,
 Compleat ille suos, & fratris compleat annos,
 Heu quanti gens Dana viri tibi nuper adempti!

Fun-

Fungatur natæ vicibus, compenſet & annos
 Nati: erat hic juvenum flos, Phœbi dia propago;
 Vincere non equidem patrios potuiſſet honores,
 Sed titulis titulos iterum geminare paternos,
 Exultans, vivax expreſſa propagine virtus,
 Plurima de priſca referebat ſemina ſtirpe.
 Nempe velut glebam radix teſtatur, & ipſa
 Planta ſuo ſucco radicem monſtrat, ac arbor
 In ramos fundit proprium largita ſaporem;
 Non aliter, veræ patrem pietatis amicum
 Naſtus, ab illius duxit nativa cerebro
 Germina: namque parens facundo ſtrenuus ore,
 Talis erat natus patriæ dulcedine linguæ,
 Maximus & demum, ni nollent fata, futurus:
 Nam fuit in teneris animus velocior annis,
 Inque animo ingenium rebus ſublimius altis,
 Junior hic BrochMAND, cari genitoris imago,
 (Eloquar invitus) jacet atra morte peremptus.
 Dempta igitur nato ſuccedant tempora patri;
 Dux illi fiduſque comes Deus optimus adſit,
 Ex animi ut votis commiſſa negotia tractet;
 Noſtra ſub hoc ætas redivivum tendat ad aurum,
 Pax redimita caput conſtanti glutine rerum
 Uſque relabatur in pulchros, pulchrior ipſa,
 Miſſa lares, villas, & proxima tecta frequenter.
 Sera ſit illa dies, & noſtro ſerior ævo, (ras,
 Qua BrochMAND ſuperas e mundo ſcandet ad o-
 Grande refulcit onus ſtet fauſto vertice conſtans.
 Annuit ecce Deus, votum ſpe divite paſco!

(pondus,

Hei mihi non habeant, quod juſtum carmina
 Et dederit natura leves, nimis invida, vires.
 Sed quicquid tamen eſt, quod nobis illa reli-
 Officiis magnis cari ſervire parentis (quit,
 Expetit, has promptus violas, hæc lilia ſpargo,
 Ogra-

De
HENRICO HARDERO

In Dissertatione de Poëtis ita censet

OLAUS BORRICHIVS:

Henricus Harderus, Hafniensis, Heroici Carminis gloria paucis hodie cedit, ut quem nec in inveniundo copia deficit, nec facultas in eloquendo. Argumento est non modo ejusdem *Hafnia Arctiori obsidione liberata*, sed & recentiores ejus *Panegyrici, Epici & Elegiaci*, ita nervis & spiritu colligati, ut clare manum Apelleam fateantur. Nec minus Artis, ingenii que est in *tribus* ejus *Epigrammatum libris* ex quibus hic tantum produci-
tur Goliathi Epitaphium:

Ille Palæstinis Dux formidabilis armis,
Non veritus cœlo bella movere gigas
Hic jaceo, pars trunca mei, non igne trifulco,
Non mihi fulmineo contigit ense mori:
Frons fuit exitio, lævi perfracta lapillo,
At nisi cum perii, frons mihi nulla fuit.

HENRICI
HARDERI
EPIGRAMMATUM
LIBRI TRES.

Approbatio.

Lectissima hæc Clariss. Viri.
Dni. HENRICI HARDE-
RI Epigrammata Musis propitiis
nata sunt & vibrantibus argutiis
provocant lectores , digna quæ
publicis typis in manus plurium
perveniant.

Hafniæ 7. Februar.

Anni 1679.

OLAUS BORRICHIVS.

A U T O R I

De Epigrammatum Editione gratulantur
Amici

I.

Haud opus est hedera laudatis undique vinis,
Nec præfixa libro disticha Momus habet.
Ad vinum facilis generosum confluit emtor,
Nec Momilinguam carmina docta timent.

CASP. KÖLICHEN Med. D.
& Physicus Civit. Hafn.

II.

INter Hyperboreos vigilat tua Musa furores
Foeta, dicax, quanquam jura sub ense silent;
Non tamen illa filet: quo tempore cuncta videntur
In primum vere velle redire chaos,
Ipsa serenato vultu linguaque diserta
In numeros certo cardine carmen agit.
Quam vellem vellet meritis fortuna noverca
Esse brevi faulrix imperiosa tuis.
Disceret ut tandem stupidos explodere truncos
Quæque tibi est docta voce cathedra loqui.
Sit votum factum! vicinos detur habere
Docte Poëta, lares, dulcis Amice, focos.

M. NICOLAUS BIORNSCOVIUS
Scholæ Hafn. Con-Rector.

III.

III.

Esto, sciant comitis sublimia dicere nervis
 Quos hodiè in versu gloria prima manet;
 At ferè luxuries terrenæ crebra Camœnæ est,
 Qui cœlo impellat pectora raruserit.
 O dispar Solymæ resonans in collibus Echo
 Quam sacra Jessidæ voxque manusque citat!
 Pectine quichordas sed pectore pulsat Olympum
 Regis ad exemplum quis modo pulsat ebur?
 Tu gemina nos parte beas, HARDERE, beati
 Ætheris & docti pars quoque clara chori.
 Vena cavernoso veluti salit exalta colle
 Torrida in Æthiopum pascua vena means:
 Sic tua Musa animum stimulis cœlestibus effert,
 Exhilarantque suis gaudia festa jocis.
 Tu bene divisus studiis terræque poloque
 Et poteris dici doctus & esse pius.

FRIDERICUS BRAND

Ecclesiast. Aulic. Nicop.

HENRICI HARDERI EPIGRAMMATUM LIBER PRIMUS.

Cui argumentum ex Historia sacra.

1. TIMOR DOMINI INITIUM SAPIENTIÆ.

P I E T A S.

ἀνάγκη.

P I A E S T.

S A P I E T.

Principium Pietas sapiendi sed quoque finis:
Si pius es sapias, si sapias esto pius.

2. CREATIO MUNDI.

Fit dicente Deo cœlumque solumq; salumque,
Qui dicendo facit, quid faciendo potest?

3. LAPSUS ADAMI.

Dum mala dum bona vult cognoscere, peccat Adam
Et quali exciderit conditione videt. (damus,
O fortunatum nunquam sua si bona nosset!
Hac homines miseri cognitione sumus.

4. HEVÆ MORS.

Cur Hevæ de morte nihil sacra pagina narrat?
An quia perpetuo vivere digna fuit?

5. DE CAINO DESPERANTE.

Non peccando Cain sed desperando peribat,
Non Deus huic veniam sed negat ipse sibi.

6. NO-

216 HENR. HARDER I

6. NOAH DE ARCA SUA.

Cum gravis immensum tempestas mergeret orbem,

Non magis hæc navis quam mihi portus erat.

7. DE EADEM.

Navis ab auriferis nunquam locupletior Indis
Hac rediit, cunctas quæ tulit orbis opes.

8. AD CONDITORES TURRIS BABEL.

Jam tumidas moles cœloque minantia saxa
Orbis & audaces tollit ad astra gradus,
Heu stolidi! non quo vos ascendatis in astra
Sed quo descendat pœna, paratis opus.

9. AD SODOMITAS.

Vestra polum versus quæ clamavisse feruntur
Crimina cur quidam crimina muta vocant?

10. DE LOTH I INCESTU.

Dum tenebris somnoque jacet vinoque sepultus,
Hunc sobolis fecit non sua culpa reum.
Perversi natura nefas exhorruit ausus,
Obtulit hîc vitium fœmina nempe viro.

11. EJUSDEM EPITAPHIUM.

Hic jacet uxorum genitor, genitorque nepotum,
Tam suus ipse gener, quam suus ipse focer,
Uxorum affinis, natorum avus, & Pater idem:
Hem quantum est unum nomen habere bonum!

12. UXORIS LOTH I EPITAPHIUM.

Quæ Sodomæ cladem lapsosque è nubibus ignes
Effugiens mihi met fœvior igne fui,
Hic sto non jaceo, levitas hanc improba pœnam
Poscit & insulam sic sapuisse jubet;

EPIGRAMMATUM LIBER I. 217

Tu, ne terra gravis mihi sit, ne posce viator,
Sed mage, ne terræ sim gravis ipsa meæ.

HAGAR IN EREMO. 13.

Scilicet hanc in spem te, nate, miserrima Mater
Edidit, ut gelidæ gutta deesset aquæ.
Urimur & ficas torret fitis arida fauces,
Te fitis interimit, me fitis atque dolor.
Absit ut hos oculos faciam spectando nocentes,
Sit satis heu ! gemina posse perire nece.
Hic dilecte jace; procul hinc procul impia Mater
Auferar, ut fierem sæva coegit amor.

DE ABRAHAMO. 14.

FILIUM IMMOLATURO.

Ipse suam genitor prolem mactare jubetur,
Obsequiumque parat :
Obsequium usque adeo potuit placuisse Tonanti;
Nollet ut obsequium.

JACOB *αἰάγος*. A CIBO. 15.

ESAVUS — SÆVUS.

JACOB LOQUITUR.

Efuriens jus omne suum mihi vendit Esavus,
Nec male compensat fercula nostra Pater.
A gemino fors aucta CIBO mea, meque jubetur
Esavus, SÆVUS sit licet, esse minor.

JACOB DECEPTUS 16.

AD SOCERUM.

Hac servus mercede fui ? sic præmia solvis ?
Sic focer heu servas infidiose fidem ?

218 HENR. HARDER

Redde mihi emeritos, vir perfide, redde tot annos;
Sola fuit tanto tempore digna Rahel.
Quid tamen hanc aliam quid sperno deniq; lippam?
Ipse ego quo duxi tempore cœcus eram.

17. RAHEL MORIENS.

Me miseram! tanti non est evadere matrem
Et numerare sui pignora multa tori.
Heu soboles, sine qua me vivere posse negabam,
Me necat & votum damnat iniqua meum.
Heu ingrate puer parienti vipera matri,
Siccine cum viva vivere matre nequis?
Nasceris atque datam compensas funere vitam,
Hora eadem tibi fit dextra, sinistra mihi.

18. IN DINAM JACOBI FILIAM.

It levis ut spectet peregrinas Dina puellas
Virgo, sed amissa virginitate redit.
Hoc retulit nimia levitate; cavete puellæ,
Fiatis nimia ne levitate graves.

19. DE EADEM.

Dina peregrinas exit spectare puellas,
Sed levis amisso Dina pudore redit.
Si rediit sic Dina, quid illis denique fiet?
Quæ toties Juvēnes ut speculentur eunt.

20. JOSEPH.

CUM INTER FRATRES PERICLI- TARETUR.

Heu cadit in fratres tantum scelus? hoc cœne tuto?
Hoc cœlo fieri teste Deoque potest?
Me miserum! cur non errare sinebat euntem
Quisquis erat rectum qui mihi dixit iter?

Sic

EPIGRAMMATUM LIBER I. 219

Sic me jam reducem genitor fortasse videres.

Non erasse meus maximus error erat.

IDEM AD MERCATORES. 21.

Sim vester potius : mihi mortem hæc turba para-
Si culpam cupitis noscere, frater eram. (bat,

IDEM CUM A DOMINA SOLLICITA- 22. RETUR AD ADULTERIUM.

Define, nec teneræ, mulier pulcherrima, formæ
Nec sum ego blanditiis præda futura tuis.
Vel fugiens vincam, vestem trahis? ecce relinquo ;
Tu tua jam nostri à crimina veste tege.

JACOB. 23.

TUNICAM FILII AGNOSCENS.

Hæc certe hæc illa est nostri modo pignus amo-
ris,

Qui tulit hoc nostri munus amoris ubi est ?

Heu Josephus ubi est? nam si modo totus abesset?

Nempe sed illius pars nisi fallor adest.

Quid maculæ & cruor hic? hæc nuncia litera venit,

Hic tua fata, puer, sanguine scripta lego.

Me miserum! mea sunt hæc, fili, crimina, ego te

Immisi rabidis exposuique feris.

Jam maculata mihi pro nato vestis ametur,

Restat ut hanc lacrymis lumina nostra lavent.

FRATRES JOSEPHI. 24.

PATREM CONSOLANTES.

Parce Pater lacrymis tantas miscere querelas ;

Non hic quem desles unicus, unus erat.

Parce pater nimio reliquos contemnere luctu ;

Nos quoque progenies & tua turba sumus.

220 HENR. HARDER

Heu pietas ! quantos proles ciet unica fletus !

Quid si jam reliquos hæc quoque fata trahant ?
Quare age care parens unum plorare peremtum

Define, pro nostra funde salute preces,
Quodque potes superos ora ne quando feramur
Nos etiam luctus causa fuisse tui.

25. AD JACOBUM.

Quid fies funera filii Jacobe?
Vivit filius emtus haud peremtus.

26. JACOB CUM JOSEPHUM VIVERE AUDISSET.

Vivere Josephum ? Pharias regnare per oras
Josephum & lacrymas tot periisse meas
Credimus ? an miseræ blanditur fama senectæ ?
Credimus & faciunt munera missa fidem,
Vivit io ! Joseph ; jam nos quoque vivere lætos
Quid vetat ? at quantum nunc doluisse dolet ?
Quam frustra doluisse juvat ! dulcissime fili
Te modo te vivo mors mihi munus erit :
Te bene claudentur viso nec cernere quicquam
Post tantum cupient lumina nostra bonum.

27. MATER MOSIS FILIIUM EXPOSITURA.

Crudeles pharii: teneros nova pignora natos
Perditis & nostra perditis illa manu.
Impie Rex cujus faciunt nos jussa nocentes :
Eheu quod miseras non satis esse fuit.
An quoniam pulchros metuit gens barbara fœtus
Mergere, rem facilem matribus esse putas ?
Ergo parve puer liquidum dabit unda sepulchrum
Et nihil hos menses delituisse juvat ?

Hæc

EPIGRAMMATUM LIBER I. 221

Hæc te canna tegat, pereas dum flumine flumen
Augebunt undis lumina nostra novis.
Adscribam tumulo: Jacet hic mandante Tyranno
Parvulus Amramides. culpa fuisse fuit.

MOSES 28.

MARE RUBRUM TRANSGRESSUS.

Vicinus & tumidum fugiendo stravimus ho-
stem,

Hunc, modo qui terram texerat, unda tegit.
Credito posteritas: terra portuque relictis
In medias ruimus, ne pereamus, aquas.

MOSIS EPITAPHIUM. 29.

Forte quis hoc jaceat tumulo scitare Viator;
Hoc tumulo Moses non jacet atque jacet:
Nemo scit & quivis jaceat qua parte sepultus,
Pro tumulo mundum vir sibi magnus habet.
In terra tumuli non est locus, ille sepultus
Est tamen, est tumuli maxima terra loco.

AD SISSERAM 30.

A FÆMINA Jael INTEREMPTUM.

Victus & excedens acie fugis, illa Charybdis,
Confugis ad Jael, hæc tibi Scylla fuit.

JEPHTES 31.

FILIÆ OBVIUS.

Me miserum! tantine fuit sperare triumphum?
Hei mihi quos luctus filia læta moves!
Sic servat fortuna fidem: sic gaudet eodem
Marte foris hostem perdere nosque domi?
Scilicet infesto rorantia tela cruore
In mea converti viscera vota jubent.

222 HENR. HARDER I

Vota jubent, nihil hic aut nomen dulce parentis
 Impedit, aut soboli debitus obstat amor,
 Filia quid plaudis? vicit tuus hostis & hosti
 Pergis in amplexum prima venire tuo.
 Hæc pietas vetat esse pium, salve optima virgo.
 Et Jephthem sed non crede redire patrem.

32. FILIA RESPONDENS.

Vota fidem poscunt, votum pater optime solve,
 Et vili constet publica morte salus.
 Nec querere orbatus: patriam qui servat adoptat;
 Te vocitet pro me patria salva patrem.

33. SAMSON EDITA INTER PHILISTÆOS STRAGE SITIENS.

A teneris vestrum sitii, gens dira, cruorem,
 Nunc tamen accendit non levat iste sitim.
 Hei mihi cur vici? jam vobis invidet hostis,
 Queis licuit forti procubuisse manu.
 Ergo, summe parens, nostro victoria constat
 Funere, quam, vires te tribuente, tuli?
 Jam sitis insurgit stratosque ulciscitur hostes,
 Nec patitur clara fundere voce preces.
 Affer opem, nequeunt jam guttura rauca, periculum
 Jam poterunt nostrum guttura muta queri.

34. AD GAZÆOS, QUORUM PORTAS ABSTULERAT SAMSON.

Ut maneat Samson portam clausam ære tenetis,
 Ut maneat potius porta, tenete virum.

EPIGRAMMATUM LIBER I. 223

AD SAMSONEM 35.

ROBORE MIRACULOSO AB HOSTIUM
LAQUEIS SE EXPEDIENTEM.

Fortia vimineo religaris brachia nexu ,
Viminos spernunt brachia firma dolos.
Stuppea vimineis succedunt vincula nodis,
Stuppea discerpis robore vincla pari.
Cinnamis clavisque ligant, utroque revellis.
Num quid adhuc hostis quod sibi speret habet ?
Ah habet & si vimineos contemnere nosti,
Fœmineos nexus, Vir generose, cave,
Abrumpis laqueos, odium quos nexuit hostis ;
Si sapias hos rumpas quos tibi necit amor.

AD EUNDEM. 36.

CUM IN SINU DALILÆ TON-
DERETUR.

Quid juvat hostilem toties superasse Charybdin ?
Quem nequit laqueis hostis, amica capit.
Dum facit illa tibi quod fecit Scylla parenti,
Tunc tibi tunc vere Dalila Scylla fuit.

AD EUNDEM 37.

AMISSIS CRINIBUS CAPTUM.

Nil agis, amisso coeuntes robore nodos
Parce fatigata sollicitare manu.
Victus es, invictus gladiis vinclisque virorum,
Fœmineis armis, forfice, fraude, prece.
Formidata prius jam robora despicit hostis
Ereptisque pilis non facit illa pili.

Hæc quoque ferre Virum? timido gens perfida
 Eripuit membris robora prima meis, (furto
 Eripuit lucem, nunc crimine pejus utroque
 Vult scelus & nostris lætior esse malis.
 At qui natus erat te perdere, dira propago,
 Nec minus ut perdam nunc moriturus ero.
 Da veniam neque sit Samson tibi, patria, tanti,
 Ut tibi qui noceant tot superesse velis.
 Plena viris do nus est dignum factura sepulchrum;
 Non cupiam tumulo splendidiore tegi,
 Ut pereant fractis arx me obruat alta columnis,
 Jam succumbendo denique victor ero.

39. HANNA STERILIS.

Ergone sollicitam semper me sacra Silohe
 Accipiet lacrymas aspicietque meas?
 Nec Deus aspicias, semper ne occlusa dolebo
 Viscera, nec titulo digna parentis ero?
 Da nomen tam dulce mihi, da pignus amoris,
 Hoc tibi pro gratæ pignore mentis erit:
 Quem dederis sacramento tibi; nunc annue votis;
 Et mihi si non vis, da, Pater alme, tibi.

40. SAULUS IN REGEM UNCTUS

AD PATREM.

Vidisti genitor natum, nunc aspice Regem,
 Nunc alium patriæ cerne tuumque patrem.
 Non asinum reperi, reperi quodcunque bonorum.
 Possidet Hebræi gens opulenta soli.
 Error in has me duxit opes sceptroque beavit,
 Dum nobis errans bestia monstrat iter.

Quid

EPIGRAMMATUM LIBER I: 225

Quid nunc invento genitor lætaris aſello?
Utilior nobis perditus ille fuit.

G O L I A T H I 41.

EPITAPHIUM.

Ille palæſtinis Dux formidabilis armis,
Non veritus cœlo bella movere Gigas
Hic jaceo pars trunca mei; non igne trifulco
Non mihi fulmineo contigit enſe mori:
Frons fuit exitio lævi perfracta lapillo.
At niſi cum perii frons mihi nulla fuit.

A L I U D. 42.

Contemptor ille cœli trux, ſævus, minax,
Moles tremenda timido, turris carnea
Subito peremptus GOLIATH fato hic jacet
Morbum viator quæris? obiit calculo.

S A U L U S 43

MORITURUS.

Ergone ſe precibus mors implorata negavit?
Ergo venire mihi certa venire timet?
Reſtat ut ipſe meo ſanem mea vulnera ferro,
Abſit ut hac madeat cæde prophana manus,
Si puer officium trepidus fatale recuſas,
Auxilium nobis hic feret, ecce, chalybs.
Corpora victores cædant vulgaria, Sauli
Proſtrati titulum non niſi Saulus habet.

ACHITOPHEL ET JUDAS 44.
ISCHARIOTES.

David Davidico nati de ſtemmate Chriſti,
Achitophel Judæ vera figura fuit.

K 5 Ad

226 HENR. HARDERI

Ad laqueum Achitophel, Dominum quia prodero
Ad laqueum Judas, sed quia prodit, abit. (nescit,

45. ABSALONIS ET SAMSONIS COMPARATIO.

Absalon ipse suis capitur moriturque capillis,
Detonsis capitur Samson obitque suis.
Absalon amissis poterat vixisse capillis,
Servatis Samson salvus abire suis.

46. AD ABSALONEM.

Non ornamentum capiti sed pondera gestans
Diceris exuviis intumuisse tuis.

Cum caperet propriis quercus te celsa capillis,
Quam cuperes emtas tunc habuisse comas?

47. IN ABSALONEM PENDENTEM.

Quid mirum jam poena malos si clauda sequatur?
Aspice, poena malos nunc quoque manca
capit.

48. ACHITOPHEL PENDENS.

ACHITOPHEL ἀνάγρ. HIC PATEO L

Hic pateo proprii monumentum triste furoris,
Non mea commeritus marmor ut ossa tegat;
Sum funus tumulusque mihi, poenasque Davidi
Exitio meritis conveniente dedi:

Perdidi ubique fidem cum nomine, sola superstes
Quam de me facerem litera longa fuit.

49. SALOMON

AD UXORES.

Non Peor Ifacidum meruit non Astharot aras,
Nec mea Niliacus templa prophanet Apis.
Vos ego fidereo conceptæ semine formæ,
Vos, licet invideant numina vestra, colam.

NOR

EPIGRAMMATUM LIBER I. 227

Non placet hoc, vestrosque Deos mavultis ad-
Pareo, sed quamvis pareo, malo Deas. (rem?

MATER PUERI DE QUO LIS ERAT 50.

AD SALOMONEM.

Sic tribuis Rex cuique suum? sic dividis æquum?
Hei mihi! de viva quæstio prole fuit.

Dividat hanc gladio lictor? cadet utraque causa,

Quique utrinque cupis nullibi iustus eris.

Huic potius concede meam, Rex optime, prolem;

Vivat, & ut vivat desinat esse mea.

Nolo meæ quicquam sobolis, plenam opto repul-
sam.

Et precor ut mihi, Rex, quod precor omne
neges.

ELIAS AD RIVUM A CORVIS ALITUR 51.

Ecce sacer vates iustum requiescit ad amnem,

Et sua sed corvo prandia dante capit.

Quid metuas mens sancta famem? cum jusserit æ-

Qui ferat innocuis fercula raptor adest. (ther,

MORTUUS, 52.

TACTIS ELISAEI OSSIBUS REVIVISCENS.

Viventi mortem defuncto debeo vitam,

Me faciunt ludum vitæque morsque suum.

Sto, cado, sto; poterat morti me tradere vivus,

Reddere me vitæ mortuus, ecce, potest.

MANASSES RESTITUTUS. 53

Quem modo præcipitem laxis furor egit habenis
Et scelus & tectum relligione nefas;

Quem cruor innocuus plateis effusus & aris

Quem soboles fecit sacrificata ream;

228 HENR. HARDERI

Impetro Manasses veniam : me liberat hostis.

Dum capit & ferro crura manusque gravat.

Dum tenet immotum nexu me carcer ahenō,

Tunc moveor justum confiteorque Deum.

Tunc moveor, tunc ille ferox per viacula flector,

Dum quæ me prohibent flectere vincla gero.

54. SEDECHIAS

LIBERORUM NECEM INTUENS

AD TYRANNUM.

Ut moriar quoties morientia viscera specto,

Differor & post tot funera cæcus ero.

Nunc potius, truculente, oculos nunc eripe lucem,

Eripe, sic mitis, pœnaque munus erit.

Heu furor ! heu crudi clementia sæva Tyranni !

Damnatus mortem flagitat, illa negat,

Nempe aliquid gladiis flammisq; rotisque scaphis-

Pejus habet rabies ingeniosa, moram. (que

55 IDEM CUM OCULIS PRIVARETUR.

Perdere jam superest mea lumina : parcite ferro ;

Hoc faciet ferri lacryma fusa loco.

Eripitis lacrymas : melius lugere docetis,

Nam fieri hæc solo sanguine fata decet.

56. IN HAMANNUM.

Majores altis fiunt de montibus umbræ.

Fit tecum fastus major, Hamanne, tuus.

Sed cave ne duplicet tibi gratia Principis umbras ;

Umbras cum duplicat Phœbus, Hamanne, cadit.

57. AD EUNDEM.

Nil nisi ventus erit tibi gratia Regis & aura.

Inflat enim Regis te favor ille tui.

IN

EPIGRAMMATUM LIBER I. 229

IN EUNDEM MARDOCHÆI 58.
LOCO SUSPENSUM.

Unicus ut pereat nequit gens tota perire.
Vivat ut hæc, melius Vir perit unus Haman.

JUDITH 59.

HOLOFERNEM TRUCIDANS.

Tempus adest, uno patriam quod liberet istu
Assyriumque suo dividat ense Ducem.
Jam sexum dedisce tuum, manus, occidat hostis,
Et commista suo sanguine vina vomat,
Cor mihi donasti, quod nunc peto, mollis amator;
Da caput, hæc voti summa caputque mei est.

IN FUGAM ASSYRIORUM. 60.

En fugit abjectis trepidans exercitus armis,
Imperioque Ducis consilioque caret.
Spes decollato decollat Principe, plantas
Consulit, ἀκέραιον dum videt esse caput.

SENES LASCIVI 61.

AD SUSANNAM.

Quæ nullo dare teste potes da gaudia nobis,
Aut dubitas nobis si dare, sume tibi.
Nec tu cānitiem nec amorem sperne senilem,
Nec tenues vires, venimus, ecce, duo.

SUSANNA 62.

AD SENES.

Non pudet æterna canos aspergere labe?
Non pudet hac famam labe notare meam?
Monstra senum! non hic amor est, insana libido
Quam furor e stygii suscitatur igne rogi. (est,
K 7 Hic

230 HENR. HARDER I

Hic ut in irriguis se mundet & abluat undis,

Non ut commaculet, nuda Susanna fedet.

At neque fraude minisve labat mens integra, sper-

Tectos nuda, viros fœmina, sola duos. (nam

63.

AD EOSDEM

CUM EDUCERENTUR LAPIDIBUS OBRUENDI.

Bini, monstra, Senes, probrum senectæ,

Impuri duo fomites amoris;

Vobis iste pilis vigor sub istis?

Illa sub nive tantus ardet ignis?

Vos pulcherrima forma vos venustæ

Incendisse decor potest Susannæ?

Vos eburnea colla vos papillas

Genarumque rofas manu trementi

Attrectare juvabat & falacem

Ævo vincere debili juventam?

At non sola fides pudorque castæ

Per vos sollicitatur, ipsa fama

Per vos vita periclitatur ipsa.

Instat debita pœna, vosque vulgus,

Ut plectat, lapidem movebit omnem.

64.

LUX VERITATIS.

Sermo Dei Lux est & lux Deus ipse vocatur,

Spectari hæc illa lux sine luce nequit.

65.

FIDES ET AMOR.

Non amor, una fides in cœlum ducit, at illuc

Non tamen ipsa fides sed venit unus amor.

66.

ORA ET LABORA.

Ut felix sit opus tuum precare,

Ut felix sit opus tuum labora.

Ceu nil proficerent preces labora,

Ceu nil proficeret labor precare.

AD

EPIGRAMMATUM LIBER I. 231

AD ZACHARIAM 67.

DE JOHANNЕ NATO.

Incipe, qui longum tacuisti, denique fari ;
Jam vocem conjux Elisabetha parit.

DE OFFICIO JOHANNIS BAPTISTÆ. 68.

Nunciat optatam populo Baptista salutem
Appropere, viam præparat ille viæ.

AD CHRISTUM 69.

NOCTURNO TEMPORE NATUM.

Nasceris in mediis, o lux mea Solque, tenebris,
Nox fugit insolitum nescia ferre jubar.
Cum medio tegit ora die Sol mœsta minatur,
Sol noctu visus lætius omen erat.

AD EUNDEM. 70.

Te nato nova stella nitet, res mira relatu
Sidereas orto Sole venire faces.

HOMO LAPSUS ET RESTITUTUS. 71.

Dum male prandet Adam pulchrisque expellitur
Nos avulserunt crimina nostra Deo. (hortis,
Dum Deus humanos, nos ut juvet, induit artus,
Conjungunt nobis crimina nostra Deum.

NOMEN JESU. 72.

Omnia debebam nec eram solvendo futurus,
Hoc nomen nomen me facit esse bonum.

AD BEATAM VIRGINEM 73.

DE CHRISTO NATO.

Cum sub te lateat, cum te compleverit ille,
Sisque, licet major visa fuisse, minor ;
Sol puer & merito tu, Virgo, Luna voceris,
Ille tamen crescit, tu quod es ante manes.

74.

232 HENR. HARDER:

74. MARIA ἀνάγκη. MIRA A.

Ne penitus sis mira, parens ignara mariti;
Qui facit & nil non est potis, alpha facit:
(DEUS α & ω)

75. MARIA ἀνάγκη. AMARI.

Nostra Maria Venus non orta mari sed amari
Dignior & melior quam Venus orta mari.

76. AD B. V. MARIAM.

Admiranda Patris genitrix & filia nati,
Quotquot erant matrum maxima, prole mi-
Magna parens, sexus ignara virilis & ipsum (nor:
Fœcunda pariens virginitate Deum,
Naturæ mundique stupor cœlique voluptas,
Et, dare quæ potuit gratia, plena bonis:
Te stupeo, celebros, laudo, cano, miror, honoro;
Sed colo (quis culpet?) quem colis ipsa, Deum.

77. MAGI EX ORIENTE

AD CHRISTUM.

Accipe, parve puer sed sic quoque maxime Re-
Parva sub Eoo munera nata solo. (gum,
Arrides, blandoque probas pia munera vultu?
Ah satis est, grates accipiendo refers.

78. AD MAGOS EX ORIENTE.

Vos puer æthereus stella latitante latebat,
Postea vos auxit lux nova luce nova. (stum,
Magnus honos! fateor, cœlo Duce quærere Chri-
Sed tamen & noster sic sibi constat honor:
Vos ad quæsitum deducant astra puellum,
Dum nos inventus ducat ad astra puer.

AD

EPIGRAMMATUM LIBER I. 233

AD JOSEPHUM 79.

DE HERODIS INSIDIIS IN SOMNIS

ADMONITUM.

Insidias vobis vafri struit ira Tyranni,
Insidias somno tu monitore fugis.
Quem metuas Vir sancte; quies cui deregit hostem
Et contra insidias excubat ipse sopor.

RAHEL PLORANS. 80.

Innocuos, teneros & adhuc a matre rubentes,
Cruore foedos proprio
Aspiciam & lacryma cessam manante lavare
Vani capax solatii?
Parcite nec lacrymas dulces prohibete sorores
Nil profuturas fundere;
Nil ago tot lacrymis? hoc ipsum perdita plango
Tot lacrymis quod nil agam.

AD HERODEM, 81.

DE JOHANNE.

Nuncius æthereæ Johannes missus ab aula
Aula docebat in tua;
Innocuum perimis; non hoc cœloque Deoque
Est nuntium remittere?

AD NICODEMUM, 82.

JOH. 3.

QUOMODO POTEST HOMO NASCI QUUM SIT
SENEX? NUM POTEST IN VENTREM MA-
TRIS SUAE ITERUM INTROIRE ET
NASCI?

Quod rogitas, quanquam stultum, Nicodeme,
videtur,
Posse tamen fieri resque fidesque docent:
Ma-

234 HENR. HARDER I

Mater humus nostra est, in eam post fata redimus,
Concipit hæc vitæ nos paritura novæ.

83. DIVES EPULO.

Vivamus, focii, dum vivimus, utitur annis
Qui sapit & præsens quod finit hora facit.
Vivamus, vitæque brevis sit norma voluptas,
Distribuat ludis hæc epulisque diem.
Nil animo nil dulce gulæ ventrique negemus,
Dum fortuna nihil divitiæque negant.
Terreat incerti fatuos formido futuri,
Qui capit in præsens quod sapit, ille sapit.

84. LAZARUS PAUPER.

Sordida luxuries & inexorabilis aula:
Sic pateris vanas pauperis ire preces?
Sic pateris, Vir dure, graves spernisque querelas?
Quodque fames optat nostra perire jubes?
Non epulas, fragmenta peto, fragmenta negantur;
Frustra precor, frustra: tollere frustra veras.
At quantum potuere juvant & putria lambunt
Ulceram me melius pasta caterva canes.
Aut hominum canibus misereri disce magistris,
Aut me, ne pigeat pascere, crede canem.

85. AD PHARIZÆOS

DE CHRISTO ETIAM SABATHO DIE AEGROS
SANANTE.

Quo Pharisæa cohors damnatis crimine Jesum?
Hoccine quod vestro pellit ab orbe luem?
An quia factorum sunt conscia Sabbatha? nunquam
Iste prophanabit Sabbatha sacra labor.
Sudorem damnate omnem damnate laborem;
Nullus ei est ægrum restituisse labor.

EPIGRAMMATUM LIBER I. 235

AD EOSDEM.

86.

SCAZON.

Hic ille Jesus, voce dum fugat morbos
 Curatque promptus, quos vel æstuans febris
 Vel udus hydrops arida siti torret,
 Stillansque membris omnibus ligat gutta;
 Vel quos peredit, integraque semovit
 A plebe lepra, quos vel aurium fugit
 Vel lucis usus, quos & occupat toto
 Exercitu sævissimus stygis Princeps;
 Hos dum focillat ille, sanat, expugnat;
 Quid mustitatis gens iniqua doctorum?
 Quid ista facta facta pulchra culpatis?
 Per tot labores impiamque virtutem
 Sperni querentes Sabbathum Deo sacrum.
 Non iste spernit sabbathum labor, per quem
 Tot luce sacra desinunt laborare.

JERUSALEM JERUSALEM! 87.

QUAE OCCIDIS PROPHETAS ET LAPIDAS.

Ut perimas omnes, Majorum more, Prophetas
 Omnem nunc lapidem moves.
 Si pergis, veniet tempus quo denique nullus
 Hærebit lapidi lapis.

ZACHÆUS RESIPISCENS. 88.

Parvus homo sed pravus eram; monstravit Jesum
 Arbor & injustam spernere jussit humum.
 Accipio sub tecta Deum, justusque probusque
 Utile suscepta damno salute nefas.
 Ditiore ut fiam cum paupere divido nummos,
 Deceptisque lucrum reddere lucra puto.
 Me juvat ipsa salus; felix mihi contigit arbor:
 Hac didici fructus arbore ferre bonos.

89.

236 HENR. HARDER I

89. FILIUS PRODIGUS

AD PATREM.

Ah pudeat quemcunque piget cognoscere mun-
 Quem juvat in patria consenuisse casa. (dum.
 Me rapit externum generosior ardor in orbem
 Quodque domi proffit vult didicisse foris.
 Consilium genitor damnas? aurumque petenti
 Abnuis & stultum degeneremque vocas?
 Hoc ipsum maturet iter, sine pergere stultum,
 Fortassis sapiens, quando revertar, ero.

90. AD PATREM FILII PRODIGI.

Retinetote filium, Pater; si non tenes,
 Tibi perdet ille filium, fiet nepos. *et tu*

91. AMOR ET TIMOR. *et tu*

Homines amabit quisquis amaverit Deum,
 Homines timebit nemo qui timet Deum.

92. LAZARI

A CHRISTO RESUSCITATI

EPITAPHIUM:

Lazarus hic jaceo, bis natus: foemina mater.
 Prima mihi, tumulus altera mater erat.
 Bis vixi, bis mortem obii, jam tertia vita
 Restat, ubi plus est vivere posse semel.

93. VINCULA CRISTI.

Vinctus eram, & stygia captivus fraude tenebar,
 Vincula, ne tenear, tu mea, Christe, subis.
 At quæ me Stygio solverunt vincula nexu,
 His ego devinctum me tibi, Christe, scio,

EPIGRAMMATUM LIBER. I. 237

AD MALCHUM. 94.

Vincla paras Christo dextra cum plecteris aure,
Non truncanda auris sed tibi dextra fuit.

AD MILITUM TURBAM JESUM CA- 95.
PIENTIUM.

Non manibus vestris quem ducitis, impia tur-
Non vi non odio, captus amore fuit. (ba,

PETRI LAPSUS. 96.

Instat & instabilem terret mala foemina Petrum,
Ille negat Dominum pernegat ille suum.

Peccantem hinc tacito facundior ore Magister,
Inde monet cantu nuncia lucis avis.

Solvitur in lacrymas, Dominiq; ut molliat iram
Ipsa cavaturas marmora fundit aquas.

Desine Petre, tui nam desit ira Magistri,
Cum te luminibus molliit ipse suis.

PETRUS DE SE. 97.

Perdam oculos lacrymis, perjuræ crimina lin-
Oculi luant & eluant. (guæ

I D E M. 98.

Infelix mihi nox fuit & carbone notanda,
Quæ carbone meum solvit & igne gelu.

DE LACRIMIS PETRI. 99.

AD AMICUM CHRISTIANUM.

Peccarunt alii, sed eluerunt
Pœnitundine fletibusque noxas;
Et pax post veniam reducta menti
Siccavit tumidos aquis ocellos.
Sed Petrum perhibent & impetratâ
Delicti veniâ tamen gementem,

238 HENR. HARDER I

Et facti memorem, canente gallo,
 Æternis lacrymis rigasse vultum.
 Quid hoc vult sibi? Christiane quæris,
 An hæ sunt fidei speive guttæ?
 An tristis, trepidantis, ambigentis,
 Pressi pectoris anxiique proles?
 Quid hoc est, lacrymas cadente Phœbo
 Et Phœbo lacrymas novas reverso,
 Et semper lacrymas canente gallo
 Mœsto fundere nubiloq; vultu?
 Quid hoc est faciem genasque molleis
 Salsis & madidis arare fulcis?
 Et corrumpere lumina & ruborem
 Ignitum dare lippiditudinemque,
 Atque ipsam properare cœcitatem
 Misellis oculis? Quid, inquis, hoc est?
 Hoc est (nunc tibi, Christiane, dicam)
 Hoc est plus oculis amare Jesum.

100. PETRUS RESIPISCENS

AD JESUM.

Sumne tuus, quem lingua tuum perjura negabat?

Sumne tuus, Jesu, quem pudet esse tuum?
 Non ego sum qui nuper eram, cùm voce feroci
 Nulla recusantem vincula jacto fidem.
 Tam fortem puduit saltem dixisse quis essem;
 Nunc iterum quis sim dicere, Christe, pudet.

101. PETUS ἀνάρχ. PR(O)TEUS.

Instabilis fidei tiro mox deniq; constans
 Immotam fervas ad tua fata fidem.
 Quam bene ne Proteus sis & sine fine vacilles,
 Litera quæ finem non habet illa deest?

AD-

EPIGRAMMATUM LIBER I. 239

AD JUDAM DESPERANTEM. 102.

Nunc innocentem sanguinem
Te prodidisse poenitet?
Hoc innocentì sanguine,
Si poenitet, sis innocens.

JUDAS DESPERANS. 103.

Quisquis eris, tua quem condemnant crimina,
Tibi Redemptor contigit; (spera:
Non mihi; non meus est, non est meus ille Re-
Non est meus, quem vendidi. (demptor:

AD PILATUM. 104.

Detrahis ipse fidem tibi dum nescire fateris
Quid sit, Pilate, veritas.
Quod modo clamabas: infontem vivere Jesum,
Hæc est, Pilate, veritas.

AD EUNDEM 105.

MANUS LAVANTEM.

At nunc innocuo maculatam sanguine dextram
Unda lavat, frustra; polluit unda magis;
Si sceleris piget & mundari serius optas,
Hoc, quo te maculas, sanguine mundus eris.

AD CHRISTUM 106.

CRUCI AFFIXUM.

Sic genitor placandus erat, dulcissime Jesu?
Hei mihi! nunc quid sit crimen & ira patet.
Quàm dolet hanc nostra te mortem occumbere
Pro culpa nostra quàm subiisse juvat! (culpa!

ALIUD. 107.

Fecimus has pœnas tibi nos, non solus Adamus,
Et nostrum est, quicquid fecit Apella, scelus,
Sed

240 .. HENR. HARDER I

Sed morimur nisi tu moriaris, ut ergo liceret
Vivere, debuimus bis meruisse necem?

108.

CHRISTUS.

VIA ET VITA.

CRUCIFIXUS ET MORTUUS.

Vult sursum tolli Via qua conscenditur æther;
Vult, ne mors possit vivere, Vita mori.

109.

IN CHRISTI CRUCIFIXI
IMAGINEM.

AD SPECTATOREM.

Aspice ferali pendentia corpora ligno,
Aspice, res curas exigit ista tuas.

Quis patitur? cœli Dominus, quid? vincula, plagas,
Flagra, crucem, clavos, scommata, sputa, necem.

Qui pœnæ socii pendent utrinque? latrones.

Et quid flagitii fecerat ille? nihil.

Et tamen hunc audet Manus impia tollere? tollit.

Cujus erat facinus tam furiale? tuum.

110.

MARIA MAGDALENA

SUB CRUCE.

Hoc erat injussis toties quod fluxit ocellis
Lacryma, non solo crimine mœsta fui;

Mens tanti præfaga mali tot fundere rivos

Lumina fluminæ more coegit aquæ.

Parcite jam lacrymæ; satis heu! tot fletibus actum

Non tibi jam lotos imputo, Christe, pedes. (est;
Heu! malè tam mundum lacrymis scelerata lava-
bam;

Me melius fuso sanguine, CHRISTE, lavas.

EPIGRAMMATUM LIBER I. 241

ET PETRÆ FISSÆ SUNT ETC. 111.

AD PECCATOREM.

Tristi funere flebilique fato
Moveretur lapis ipse, tuque duro
Stabis pectore? pro salute cujus
Servator lapidem movebat omnem.

JESU CHRISTI

112.

EPITAPHIUM.

Plange, dole, mirare, stupe, lætare, Viator;
Quisquis es; hoc tumulo mortua vita jacet.

IN SEPULCHRUM CHRISTI. 113.

MORTIS EPITAPHIUM.

Mortuus hoc nemo, sed mors jacet ipsa sepulcro:
Intulit huic meritam vita perempta necem.

AD MULIERES,

114.

CHRISTUM UNGERE VOLENTES.

Parce, benigna cohors; non est opus ungere Chri-
Vivit & ille unctus jam fuit ante Deo. (stum.

SAULUS CONVERSUS.

115.

Impia me pietas ferventi cæca furore

Egerat in clades, sancta caterva, tuas.

Jam rabies accensa novum sperare cruorem

Et tibi funestas jusserrat ire vias.

Sistit iter vox missa polo, sternitque trementem

Fulgida lux; hostem disco colloque meum.

Eripuit lucem mihi lux, tenebræque tenebras,

Hinc rectam didici cæcus inire viam.

Quid quereris mens ægra? crucem quid ferre
gravaris?

Quo plus tristitiæ, gaudia plura feres.
Disce pati: mera lætitiæ sunt semina luctus.
Solamenque mali non leve, multa pati.

Vivere disce, mori qui vis aliquando beatus,
Qui bene vis olim vivere, disce mori.

Quæ fuga me eripiet Domino, qui regnat ubique
Et premit occultos quolibet orbe reos?
Dissuadet timor ipse fugam. Justissime Vindex:
Ad te confugio, ut te miser effugiam.

Nondum lux venit illa, quæ tenebris
Exemtum jubeat videre lucem?

Nondum lux venit illa, qua venire

Me velis, pie Christe, gaudioque

Hos incredibili becs ocellos?

Ocellos tua quos videre templa,

Tuo quos cupiam frui decore,

Quos huic eripiam libenter ævo,

Quos, ut te liceat videre, claudam.

LIBRI PRIMI

F I N I S.

HENRICI HARDERI EPIGRAMMATUM LIBER SECUNDUS.

i.

*AD SERENISSIMUM AC POTENTISSIMUM
DANIÆ NORVEGIÆ VANDALORUM
GOTHORUMQUE REGEM*

**FRIDERICUM
TERTIUM**

Regnorum Hæredem.

ANNO MDC LX.

I.

Antea Te Regnis dederat, FRIDERICE, duo-
bus;

Nunc, Rex Magne, Deus dat duo Regna Tibi.
Gloria magna fuit fieri meruisse Monarcham,
Maxima non fieri commeruisse fuit.

II.

2.

Dania post varios pacis bellique labores
Dum quærit meritis præmia digna Tuis;
Dum quærit miseris bellorum fracta ruinis
Quo valeat recipi paxque salusque modo;
Donavit Tibi se totam, FRIDERICE, fuitque
Utilis ipsa sibi, quo tibi grata foret.

III.

3.

Cum novus Hafniacis instaret mœnibus hostis,
Et dubio hæreret cardine Dana salus:

L 2

No

244 HENR. HARDERI

Nolebas sine cive Tuam servare salutem,
Nec sine Te poterat Civis amare suam.
Nunc meritis actura Tuis pia Dania grates
Sceptra offert generi perpetuanda Tuo.
Danorum gratus virtutibus esse tuorum
Si cupis, oblatum tu diadema cape.

4.

IV.

Non majora potes patriæ dare munera, quam
Munera Rex facilis quæ dedit illa capis. (quod
Tunc etenim sese prope perdita visa recepit
Patria, cum tibi se, Rex FRIDERICE, dedit.

5. DE OBSIDIONE HAFNIENSI

AD REGEM.

Hostis adest, spectat desertam mœnibus urbem,
Dum parat ingressum, mœnia nata videt.
Dum stupet, urget opus nostri solertia Martis,
Eluditque truces vis inopina minas,
Nunc Amphionios ne jactet fama labores,
Aut testudineâ mœnia structa fide.
Nam multo breviora mora, Rex magne, tuorum
Tu quoque struxisti mœnia tanta fide.

6. DE FALCIBUS MESSORIIS,

QUIBUS IN OBSIDIONE PUGNATUM.

Vidimus innocuæ falces insignia Pacis
Officium Marti prostituisset suum.
Scilicet ut pulsas pacem Mars redderet armis,
Vincere, Pax, armis debuit ille tuis.

7.

ALIUD.

Falce hostem metimus, vigilantia d mœnia Marti
Damus arma paci debita.
Quod fuit ante nefas, alienæ hoc tempore messi
Cum laude falcem immisimus.

Si modo belligeras sublato fœdere gentes
 In nova sollicitet prœlia Martis amor,
 Non opus ut rigidum falces conflentur in ensem,
 Arma, Gradive, tibi pax satis apta dabit:
 Ense tuo melius cumulabunt funera falces,
 Quoque solent numero tritica, colla merent:
 Discite qui sapitis pacem quoque posse nocere,
 Et Dominæ mores arma secuta suæ.

DE OBSIDIONE.

9.

Hostis adest, nudam muris sibi destinat urbem,
 Sed cita se tollunt mœnia, fervet opus.
 Fervet opus, removent damnosa suburbia flam-
 Nec tantum fervet sed simul ardet opus. (mæ,

ACADEMIA ARMATA.

10.

Aonidas etiam fortes Phœbique cohortem
 Sumere depositis vidimus arma togis.
 Nec metuisse sacras hostili sanguine dextras
 Tingere, nec proprio, Suece, cruore tuas.
 Hoc est quod Phœbum non solis vivere Musis,
 Sed quibus & pugnet spicula ferre ferunt.

DE PUGNA NAVALI

11.

IN FRETO CODANO. MDC LVIII.

Occupat angustas prior hostis in æquore fauces,
 Et clausum Batavo classe coronat iter.
 Hinc atque inde rates, castella hinc inde minantur.
 Per medias tantum rima patebat aquas.
 Agnovit solitum virtus iter, ivit & ultro
 Hostibus angustas fecit utrinque vias.
 Hostis utrinque perit, tua nostræ fida saluti
 In Medio virtus salva, Barave, stetit.

246 HENR. HARDER I

12. DANIA ἀνάγρ. DIANA.

Me prope furtivus nudam conspexerat hostis,
Inque ipsos trepida venerat urbe sinus.
Extimuit sua probra pudor : sed nervus & arcus
Telaque sueta meas destituere manus.
Nos aqua, nos ignis focia virtute tuentur,
Et quicquid præsens hora locusque dedit.
Ille fugit cervo similis, quem Delia Virgo
Cominus aspersa de Duce fecit aqua.
Pœna tamen diversa placet : nova cornua nulla
Sed quibus irruerat cornua fracta refert.

13. DAVIDIS & TRAJANI LAUS.

AD AUGUSTISSIMUM REGEM

CHRISTIANUM
QUINTUM.

Nil Hebræa dedit melius DAVIDE vetustas,
Romana TRAJANO nihil.
Hos laudare duos dum Phœbus nititur, uno
Cum CHRISTIANO comparat.

14. AD EUNDEM

*ORDINIS EQUITUM STELLAE IN
DANIA AUTHOREM.*

Quid mirum venisse Tuas ad sidera laudes ?
Vidimus ad laudes illa venire Tuas.
Vive diu terris, nam sidera ne citus optes,
Ipsa ad Te veniunt sidera, vive diu.

15. IN FORTUNAM

CAROLI II. MAGNÆ BRITANNIÆ
REGIS.

ANNO M DC LX.

Certavere diu Virtus Fortunaque Regis
Secula cui paucos prisca dedere pares.

EPIGRAMMATUM LIB. II. 247

Vixit io ! Virtus, Fortunaque victa recessit,
An potius vetita est cedere ! victa stetit.

OLIVIER CROMVELLUS. 16.

Ille crucem sceleris pretium tulit, hic diadema,
Felix infelix Cromvel : utrumque tulit.

DIVES ET BONUS. 17.

Dives erit qui se ditem satis esse putabit ;
Ille bonus qui se non satis esse bonum.

VOTUM SAPIENTIS. 18.

O felix sapiens ! quodcunque rogabit habebit ;
Nempe nihil, nisi quod fas sit habere, rogat.

IN STATUAM LAOCOONTIS QUÆ 19.
ROMÆ VISITUR.

Laocoonta senem cupiit qui reddere vitæ,
Reddidit ad pœnas suppliciumque faber.
Quem miserer prius hic ? natos ? miserumne pa-
rentem ?
An stupeam colubros horrida monstra duos ?
Hei mihi ! quam sævo stringuntur corpora nexu ?
Quamque venenato vulnere membra tument ?
Quamque diu heu ! frustra miseri frustra que repu-
Alteriusque alter morte suaque perit. (gnant ?
Spirantes tristi pallent in marmore vultus,
Jamque notas vitæ deficientis habent.
Omnia viva dedit manus ingeniosa Myronis,
Vox tamen una deest ? hanc tibi, fama, dedit.

AD JOVEM BOVEM. 20.

Stulte quid Europam ficti sub imagine tauri
Ludis ? amatorem mavolet illa virum.
Candida cum vaccas inter tua mugit Io,
Tunc tauri speciem sumere tempus erat.

248 HENR. HARDER I

21, IN SYLVAM MEDITATIONUM
SACRARUM

DNI. FRIDERICI BRANDES

ECCLESIASTÆ AULIC. NICOP.

Quæ Babyloniacis suspensa vireta columnis
Surgere barbaricus iussit in astra labor
Jam stupeat qui vana sapit ; cui sidera curæ,
Ecce novum nostro spectet in orbe nemus.
Dantur Hyperborea viridaria digna sub arcto,
Præ quibus Eoæ sordeat artis opus.
Nam neque se fragili sustentant pendula Saxo,
Nec sterili debent quæ genuere solo.
Fundamenta ipsi referunt & semina cœlo,
Æthereoque foveant germina digna fatu.
Explicat hæc varias virtutum culmina frondes,
Divinoque omnes nectare silva rigat.
Hoc Amor hoc Virtus Candorque Fidesque rena-
Hoc Pietas superis gaudet amica solo. (sci,
Huc pia mens, seu te sudantem lenior aura,
Seu tenebræ virides & juvat umbra, veni.
Hic æstus Zephyrus divinæ mitigat auræ,
Hic tibi viva, sitim quæ levet, unda fluit.
Hic lege laudata quot cernis in arbore fructus,
Et fuge quot vetitos hic paradisus habet.
At tu perge sacra, BRANDES, Virtute diuque
Nostra beaturum secula crescat opus.
Perge Semiramio nil concessure virero
Sideribus sylva proximus ire tua.
Si qua fides, hodie quoque dant miracula sylvæ.
Quis putet ? en vatem me tua sylva facit.
Olim sunt sylvæ Rhodopæia pleetra secutæ,
Carmina sunt sylvam nostra secuta tuam.

EPIGRAMMATUM LIB. II. 249

AD EUNDEM, 22.

CUM SECUNDIS NUPTIIS SIBI JUNGERET
LECTISSIMAM VIRGINEM

SOPHIAM ELISAB.

Rehfeld / ANNO M DCLXIV.

I.

Fulfit dicta dies ; veniunt ad fœdus amantes,
Idaliisque sacris & sibi plaudit Hymen.
Plaudit Amor tantique placet sibi laude triumphi,
Plaudit amans neque sic succubuisse timet.
Sic vinci vicisse fuit, superare Sophiam
Tantierat, ut Sophiæ cedere vellet amor.
Victus uterque tamen vicit, jam Conjuge vivet
Ille sua felix nec minus illa suo. (est !
Quam bene quæ nubit BRANDI Sapiencia dicta
Qui ducit SOPHIAM quam sapienter amat !

II.

23.

Sic lacrymas terfisse juvat sic ire dolores,
Verbaque de thalamo nulla priore queri.
Scilicet erubuit tandem Fortuna, sibi que
Quod licuit cuperet non licuisse nefas.
Qualicet, excusat ; vacui fastidia lecti
Dum fugat & viduos non finit esse toros.
Perge tuis, Fortuna, bonis meliorque perenna,
Sic poteris famæ consuluisse tuæ.
Nos tibi blandimur, ne nobis dura benignos
Invideas vultus, nos manet iste labor ;
At BRANDEM placare tibi veniamque mereri
Quo potes officio quoque favore, tuum est.

III.

24.

Tempore virginis quo Sol amplexibus hæret
Dilectasque timet deseruisse domos ;

L 5

Hæc

250 HENR. HARDER I

Hæc Phœbum videt ora novum, flagrantia Bran-
Gaudet virgineo corda levare toro. (des.

Quam bene te Phœbo similem facis? alter Apollo:

Quam bene fidereas æquat Elisa Deas?

Restat abhinc nono videas ut mense GEMEL-

Hac etiam Phœbum parte referre juvet. (LOS,

25. AD GENEROSUM AC NOBILISSIMUM

DN. DIEDERICUM

SCHULTE,

FINSTRUPII HAERED. 1668

Ab exteris in Patriam redeuntē

ANNO M DC LXIV.

Ergo dies rediit qua te redeunte beemur,

Delicium SCHULTI gentis honorquetuæ?

Ergo ades, & tanto dignissima pignore Mater

Mirandi causas lætitiæque videt?

Et rediisse suum tandem pia patria citem

Lætatur, talem Te rediisse stupet.

Jam plaudit jam plectra movet Parnassius, & ipsa

Æstuat in laudes ire Thalia tuas;

Sed tenues queritur vires & quicquid honorum,

Quicquid habet laudum te videt esse minus.

Nominis ergo tui quod laudes exprimat, ipso

Nil reperit melius nomine Musa tuo :

DIEDERICUS SCHULTE.

ἀνὰ γρ.

REDIT SEculi DECUS.

In

EPIGRAMMATUM LIB. II. 251

In Imaginem

26.

GENEROSISSIMÆ MATRONÆ
ANNÆ MARGARETÆ A GOTZEN

Finstropiæ Dominæ

ANNO 1662.

Sic habitat Virtus, quam præfert GOTZIA vultus;
Hic pudor hæc ista gratia fronte sedet.

Hæc roseis nix mista genis, Ipsamque juventam
Ætatem facie dissimulante refert.

Non Helenam non Penelopen jam Græcia jactet:
Hujus in hac mores illius ora vides.

AD AMICUM APUD EXTERAS 27.
AGENTEM

ANNO 1663.

Dum tua te magnum ducit Fortuna per orbem,
Me mea Finstrupii limite claudit agri.

Dum tua te merito virtus illustrat honore,
Torpet in obscuro nostra latetque solo.

Ampla tibi legitur doctrinæ messis, in agro
Barbaries nobis rusticitasque redit.

Cætera dissimiles, inimici crimine fati.

Quod superest, solo simus amore pares.

AD D. CASPARUM KÖLICHEN 28.

DE GUTTA DISPUTANTEM.

Acre malum, plures quod rodere corporis artus
Novimus, a solo cur pede nomen habet?

Quam Bacchi liquor & falso Venus edita ponto
Progenerant, dici non male gutta potest.

Gutta sed Oceanum multis paritura dolorum,

KÖLICHIO tantum gutta benigna meo:

L 6

Tu

252 HENR. HARDER I

Tu melius guttæ nomen, CASPARE, dedisti;
Gutta tibi nomen clarius ista dabit.

29. IN EJUSDEM LAUREAM
DOCTORALEM.

Non aliter summo capitolia sacra Tonanti-
Ausonius niveis victor adibat equis.
Scandit Apollineos victrix industria colles (NOR.
KOLICHIUMQUE novo culmine sistit HO-
Stat Virtus spectatque sui decus alta triumphi,
Stat labor & meritis debita dona refert.
Maeste novis, CASPARE, bonis & nomine fausto!
De nece de morbis iste triumphus eat.
Ipse pari titulo te Phœbus adoptat ut orbis
Famaque te talem qualis es esse sciat.
Scit mundus neque fama tacet: fastigia Phœbo
Proxima nec Musis inferiora tenes:
Nec mortem tuus horret honor nec fama, verabit
Et tua te Virtus & Medicina mori.

30. AD ARISTIPPUM

AURUM ABJICIENTEM.

Non opus ut perdas auri, stultissime, munus.
Illud perdiderat qui tibi cunq̃ue dedit.

31. AD JOHANNEM MOLLERUM

J. U. D. QUONDAM IN HAFNIENSI ACAD.
PROF. P. CUM FLENSBURGI CONSUL
FIERET.

Ergone hyperborei pars hætenus ampla Lycei,
Quem sibi jam proprium fecerat alma Themis!
Destituis quas magna suo fovet Hafnia portu?
An potius transfers in loca nostra Deas?

Jam.

EPIGRAMMATUM LIB. II. 253

Jamque tuis pateris titulis accedere fasces
Et nostra Consul figis in urbe larem,
Municipes gaudete mei: vos candida virtus,
Vos Doctrina Fides & Themis ipsa regent.
Hic vir hic est urbem cujus sapientia nostram
Gaudet in antiquum restituisse decus.
Maeste Pater! vacuet jam curia nostra cathedras,
Et media virtus se tua luce prober.
Explicuisse minor laus est quam tradere leges,
Et dare jus majus quam docuisse decus.

AD D. RUDOLPHUM MOTH 32.

^{O. S.}
VICE EPISCOPUM FIONENSEM
^{III.} AMICUM VETEREM.

Dic quæso mihi dic, amice Mothi,
Quo te nomine rectius salutem.
An meum vocitabo te Rudolphum?
Rudolphum potius meum vocabo.
An meum Mothium vocabo? nolo
Sed meum volo Mothium vocare.
Cur? brevis mihi nolo sis amicus.

REMEDII AMORIS LABOR. 33.

Otia si tollas, periere Cupidinis arcus,
Quem requies fortem desidia facit.
Ignis amor si sit, frigescunt ignea motu,
Friget amor quoties sudat opusque facit.

AD PONTIAM FUCATAM. 34.

Narcissus propriæ formæ mutatus amore est,
Tuque odio formæ, Pontia, versa tuæ.

DE PROCLO ET COTTA POETIS. 35.

Proclus inops diri vendit sua carmina Cottæ,
Iam quod edat Proclus, Cotta quod edat
habet.

254 HENR. HARDER I
36. CALENDIS MAJIS ANNO 1664.

Salvete magno, digna progenies Jove
S Fœcunda Ledaë fidera:

Salvete, Phœbum dum telluri dum novum
Orbi decorem redditis.

O ver amœnum dulcis herbarum Parens!

O blanda nutrix temporis!

O mira cœli limpidi serenitas!

Piëtusque pratorum nitor.

Ut nunc virentes ire per silvas juvat!

Aut fontis ad vitrei caput,

Qua fagus alto fundit umbram vertice,

Audire murmur rivuli,

Pugnæque vocum, dum nec una spinulo

Fringilla nec cedit paro.

Dum triste dulci Daulias queritur sono.

Dirum perosa Tercum.

O mentis ingens languidæ solatium!

Spektare quo pingat solum

Natura cultu nuper astrictum gelu

Altaque velatum nive.

Audire mistum frondibus favonium,

Quas nuper orbatat notus.

Sic nempe certas læta miscet tristibus

Natura rerum per vices

O disce rebus semper immitis meis

Fortuna naturam sequi.

37. IN LUSCINIAM.

Æmula Musarum cantrix, innoxia Siren,

Non male Pieriis annumeranda choris:

Vox nemoris, nova lingua loci, qua nemo canente

Gutturis unius tot putet esse sonos:

Hæc tibi pro muto facundia contigit ore?

Fallimur? an tanti sic periisse fuit?

EPIGRAMMATUM LIB. II. 255.

Jam linguæ secura tuæ secura pudoris
Deliciis hominum læta tuisque vacas.
Non sequeris credo sed ducis carmine sylvas
Ex quo threicium servat Olympus ebur.

AD ECHO DE MORTE NARCISSI. 38.

Funera Narcissi Nymphæ lacrymentur, at Echo
Gaude, rivalis dum perit ille tuus.

AD CÆCILIANUM GRAM- 39. MATICUM.

Candor & albor idem tibi, Cæciliane, videntur,
Candida mens non est sed tamen alba tibi.

AD PRISCUM DE HERMO. 40.

Roganti tibi, Prisce, dives Hermus
Nummos mille negavit, at negavit
Longe plus Proculo : negavit unum.

AD QUENDAM. 41.

Privatus vivis, sed enim dum Thaida ducis,
Accedis ad Rem publicam.

MANIBUS 42.

DOCTISSIMI PROBISSIMIQUE JUVENIS PAULI JUDICHERI

AMICI INTIMI.

Siccine maturus moreris? me Paule relinquis?
O animæ nunquam pars moritura meæ :
Siccine mors nimæ plectens virtutis honores
Esse senem prohibet dum putat esse senem?
Ite meæ lacrymæ, caro date iusta sodali,
Ite, juvat madidis & decet ire genis.
Non dolor hic ficos gemitus non arida poscit
Verba sed & lacrymas ; ire negant lacrymæ.
Parcite quæso tamen Paulini parcite manes,
Nec sperate mea de pietate minus.

Eri-

Eripit ipse sibi tantus solatia luctus,
Ire dolor lacrymas qui jubet, ire vetat.

43. IN POEMATATA JUVENILIA
GENEROSISSIMI DOMINI
MAGNI SCHEEL

DNI. IN FUSING. &c.

Quem nobis aurora diem tam lucida spondet?
Quantus ab exiguo proditur ungue Leo?
Fallor? an imberbi Musas sociare juventæ
Pergis & exemplo, Phœbe, favere tuo?
Scheliadæ prætexta sapit, jam carmine Magnus
Teutonicum facili pectine pulsat ebur.
Seu radius seu sit vegetæ scintillula mentis,
Eruptura suo tempore flamma latet.

44. IN EJUSDEM JUDITH TRAGOEDIAM
ex Germanico in Danicum sermonem
elegantissime versam.

Mascula jam Dano graditur JUDITHA cothur-
Ostentatque suis triste piumque nefas. (no,
Formosam facit iste cruor, torus iste pudicam
Monstrat, & æternum nox parit ista jubar.
Pro Patria fraus nempe licet, si robora desint,
Et vitio pietas insidiosa caret.
Tu morere & toties proprio, Dux pessime, ferro
Occide, te quoties vivere Musa facit.
Quæ placuit Juditha tibi jam vindice Magno
Dana fit & titulo nobiliore placet.

45. AD EUNDEM,
CUM STUDIIS GEOGRAPHICIS OPERAM
DARET.

Hoc quoque restabat; magnum cognoscere mun-
dum,
Atque animo spatium par reperire tuo.

De

EPIGRAMMATUM LIBER II. 257

De mundo jam disce loqui, doctissime Scheeli,
Mox de te mundus discet uterque loqui.

AD EUNDEM,

46.

CUM AD EXTEROS ABIRET.

Nobilis externas dum te rapit ardor in oras,
O SCHELI Patrii lausque decusque soli:
I felix patriamque lubens fuge nobilis exul;
Sic reduci lætum gloria pandet iter.
Distribuit cunctis sese Prudentia terris,
Quærere quod Patriæ profit ubique licet.
Extera te nostræ sapientia præparet aulæ,
Quodque domi doceas utile disce foris.
Dum Patriæ discas patria tibi vile carere est,
Sic patriam patriæ spernere cogit amor.

SCIENTIÆ GENEALOGIA. 47.

Filia non temerè Thaumantis creditur Iris;
Invenit hic certam fabula ficta fidem.
Quas scimus rerum fuit Admiratio mater,
Illa cognitio nata Parente fuit.
Nascitur ex ista rursum admiratio doctis,
Mira eadem natæ nata Parenque suæ.

LA MODE.

48.

Est modus in rebus, Vates ut Horatius inquit,
At modus in solis desit esse modis.

AD MOMUM.

49.

Sat rectum tibi, Mome, nil videtur.
Non vides bene, Mome, pejus audis.

AD FABULLAM GRAVIDAM. 50.

Castam credidit esse te Philetas,
Dum Sponsam sibi te legebat unam.
Jam te deseruit tuus Philetas,
Jam ruptam quereris fidem, Fabulla:

Quod

258 HENR. HARDER

Quod te deseruit tuus Philetas
Prægnantes habuit, Fabulla, causas.

§1. AD LUCIUM INGENIOSE
PARCUM.

Quæ tibi filiolo nutrix præfecta ferendo est,
Claudicat, alterno statque caditque gradu.
Fallor? an hanc ideo placuit conducere Luci?
Ut tibi cunarum non opus esset ope.

§2. OCCASIO.

Res opportuna tardus si negligis hora, (peres.
Horaque resque perit; dum propè res pro-

§3. ORDO IN CONVIVIIS.

Vis minui numerum? magno præpone minorem;
Majorem parvo præfice, major erit
IX. XI.

§4. AD DANAOS.

Tros inquit: metuo Danaos & dona ferentes,
Et merito vestram non probat ille fidem:
Cum datis aufertis viscato munere, vobis
Ablativus enim est atque Dativus idem.

§5. In Laudem

Illustris ac Nobilissimi Domini

THEODORILENTE

Cancellarii Regii.

THEODORUS LENTE ἀνὰ γρ.

TE DELUS HONORET.

Nunc minus a genito se jactet Apolline Delos;
Nobilitat nostras alter Apollo plagas.
Tu Phœbum, THEODORE, refers, regit ille Ca-
mœnas,

Te quoque Pierides quem venerentur habent.
Et tua non minus est Prudentia gnara futuri
Nec minus auxilium ferre perita manus.

Non

EPIGRAMMATUM LIBER II. 259

Non patriæ te plura suæ præstabat Apollo
Commoda, nec tetigit certius ille scopum.
Omnia conveniunt; qui dignum dicere Phœbo
Carmen amat, laudes colligat ille tuas.

IN OBITUM EJUSDEM.

56

Et licet hoc etiam mentitis nomina Parcis?
Et datur hîc sceleri jus, Libitina, tuo?
Proh hominumque Deumque fidem! clarissima
Occidit & tumuli carcere clausa latet. (virtus
Occidit Arctoi lux fulgentissima regni,
Ille manus Regis delictumque sui,
Ille decus patriæ, solamen honorque suorum,
Et desiderii spes quoque magna mei.
Occidit & lacrymas nobis luctumque reliquit,
Nec licet hunc lacrymis nec revocare prece.
I nunc qui magno pulchri succensus amore
Non interrupto tendis ad alta gradu.
Virtutis grassare via, cape culmen honoris,
Quoque voles meritis ingenioque veni.
Quo tamen hæc? si nos nullo discrimine Parcæ
Serius aut citius sub sua signa vocant.
Crudeles Divæ! THEODORO parcere saltem
Debuit, illæso stamine, vestra manus.
Serius hunc rapitis? vobis irascitur orbis
Non minus & veniam nostra Thalia negat.
Nil est quod canos annosque ostenditis; annos
Nestoris hunc decuit vivere: Nestor erat.
Sed laudum vitæque satur mortalia spernis
LENTE, nec heu! gemitus votaue nostra
probas.
Jam fordet tibi terra, tenes jam fidera, solum
Hoc tua se dignum gloria culmen habet.
Vive tibi, vir magne, loco quo vivere gaudes,
In sobole hic Nobis vivere perge tua.

IN

260 HENR. HARDER I
57. IN ARTEM ARGUTIARUM
J. MASENII.

Antè quod ingenii fuerat solius, in artem.
Cogitur, ingenii nec minus artis ope.

58. DUO IN CARNE UNA.

Uxor amans & Vir caro fiunt unica, monstrum
Quale? Vir uxores sin amet, illa viros.

59. IN AULUM MENDACEM.

Cum fatuis pueri dicuntur dicere verum,
Nec fatuus dici nec puer Aulus amat.

60. IN CHRYSALUM AVARUM.

Secula Mathufalam plusquam vixisse novena
Cum legeret nuper Chrysalus, ingemuit ;
Et secum : pulchrum ne, Virum vixisse tot an-
Si sapuit quantas accumulavit opes ! (nos?.

61. IN FABULLUM.

Qui scribit, inquis, versus quam facit malè !
Tu nil, Fabulle, scribis, & facis bene.

62. IN ANOLBUM POETAM.

Funera, natales, connubia, festa, calendæ
Sunt sèges & Musæ messis, Anolbe, tuæ.
Et licet invita scribas plerumque Minerva,
Et legat hæc rarus carmina, nemo petat.
Tu tamen invitas invitas undique Musas,
Adversus Musis dissimilisque tuis : (sant ;
Hæ, licet usque voces tamen usque venire recu-
Tu facilis, quamvis nemo vocavit, ades.

63. IN EUNDEM.

Semper repletus scribis jejunè tamen,
Madidûsque vinis aridè.

EPIGRAMMATUM LIBER II. 161

AD LABIENUM EX EADEM SOCIETATE. 64.

Seu nova se Paphiâ produnt connubia myrto,
Cupressus mœstas sive stat ante fores,
Seu prolem bona luce novam Lucina beavit;
Semper ades semper vota, Poeta, facis:
Progeniem thalamis, defunctis gaudia cœli,
Mille recens natis secla diesque voves.
At paucis tua vota solent obtrusa placere:
Nempe sciunt voveas quid, Labiene, tibi.

VITA HUMANA. 65.

Tam facile est natum & vix natum posse perire,
Quàm facile efficies ex oritur moritur.

AD VIRUM LAUDATISSIMUM. 66.

Si magnæ me laudis amor, Vir magne, teneret,
Optarem laudes dicere posse tuas.
Si tibi te dignas ego possem dicere laudes,
Quæ posset laudes dicere lingua meas?

AD CLARISSIMUM VIRUM 67.

M. GEORGIUM HILARIUM

QUONDAM SCHOLAE HAFN. RECTO-
REM, PROF. PUBL.

Pierios colles celebrataque vatibus antra
Barbaries tumultis obruit alta suis.
Phœbus & Aoniæ quid sunt nisi fama sorores?
Ora Poëtarum qui rigat amnis ubi est?
Non ego Parnassi Dominum non flumina vidi,
Bellierophontæi quæ dedit unguis equi.
Te vidi pendensque tuo tener ore, GEORGI,
Castalio flumen dulcius amne bibi.
Se debet mea Musa tibi, tu noster Apollo
Ingenio faveas ingeniose meo,

Nec

262 HENR. HARDER I

Nec dubites gratam quovis tibi tempore Musam
Nec dubitet gratam se mea Musa tibi.

68. TYPOGRAPHIA.

Luce beo multos; doctorum scripta Virorum
Cum potuere premi, non potuere premi.

69. BIBULI EPITAPHIUM.

Nec lacrymas, focii, nostris aspergite bustis,
Sed potius grati fundite dona meri;
Nec mihi tellurem mollemque optate levemque,
Qui vivus terræ non nisi pondus eram.

70. IN LIBURNICUM ET FESTUM.

Vir audire bonus non esse, Liburnice, quæris,
Non audire cupis, Feste, sed esse malus.

71. IN PONTICUM LUSCUM

LUSCAE UXORIS MARITUM.

Luscus es & luscam duxisti, Pontice, Gallam;
Gaudet & ipsa viro nubere Galla pari.

Cæcus amor vos hoc conjunxit foedere; regnum
Jam luscus inter, Pontice, cæcus habet.

72. IN MARCULUM.

Omnes sollicite custodit Marculus arcas,
Neglectaque vetat posse patere sera.

Cogitur ire foras, servatis clavibus exit.

Quid metuit? ne quis cernat inesse nihil.

73. IN COTTAM MILITEM.

Una Asini Samson maxilla perculit hostem;
Tu fugis, & tales sunt tibi, Cotta, duæ.

74. AD PRISCUM CALVUM.

Plura ego commisi quam gesto vertice crines
Crimina, tu vere dicere, Prisce, potes.

DI-

EPIGRAMMATUM LIBER II. 263

DIVITIÆ *ἀνὰ πρ.* DII VITÆ. 75.

AD CHRYSALUM AVARUM.

Divitiis dum vivis eges, dum vivis abundas.

Quam tecum moriens omnia ferre velis !

Fallere, divitiæ tibi *Dii* sunt, Chrysale, *vitæ*,

Nullus erit tecum, cum moriere, DEUS.

AD HERMUM. 76.

Quæ sanus retices cum potus es, Hérme, fateris

In vino verum quis latitare neget ?

Ut verum excutiat Logice, rationibus uti

Cogitur, hic pulsâ quod ratione patet.

NOVA ROMA. 77.

Obtinet antiquum Divisque angustat Olympum

Perdere Româ homines sueta, creare Deos.

IN CORBULONEM JUDICEM. 78.

Corbulo nil cuiquam justî fecisse videtur,

Justitiæ Judex Corbulo justâ facit.

FIDES. 79.

AD LINUM MERCATOREM.

Nulla fides fidei vestræ, Line, debet haberi,

Dum calet in vobis nullus amoris amor.

IN UXOREM POETI CHEMIÆ 80.
STUDIOSAM.

Uxor docta tibi est sed non & gnara culinæ:

Nil nisi sal, sulphur, mercuriusque crepat.

Hæc tria corporibus confirmat in omnibus esse.

Sal tamen huic ipsi sæpe ciboque deest.

CALCULUS ALEATORIIUS. 81.

Qualiscunque ego sim refert nihil; albus an ater;

Sit bonus in pugna Dux mihi, victor ero.

82.

264 HENR. HARDER

82. PRÆCONIUM VENALE.

Defunctos laudare solet sacra concio cives,
 Et puto permultos spes facit ista probos.
 Sed bona facta tuba Christus vulgare vetabat; †
 Voxque sacerdotis dicitur esse tuba. *
 † *Matth. 6. v. 2.* * *Ejai. 58. v. 1.*

83. PRODIGUS ET AVARUS.

Prodigus est auri Dominus sed servus avarus;
 Crudeles Domini, servus uterque miser.

84. MOMI CIVILITAS.

Quis velit ingrata sibi de dape carpere? solus
 Quod sibi displicuit carpere Momus amat.

85. NOA NATUS.

Cum Noa vitales primum prodiret in auras,
 Solamen terris hic, pater inquit, erit.
 Vera pater dixit, solatia protulit orbi,
 Grataque sollicitis munera, dulce merum.

86. AD AVARUM.

Si quod centenis servas sub clavibus aurum
 Possideas, multo ditior esse queas.
 Nunc vice conversa proprium te possidet aurum;
 At nihilo est aurum ditius inde tuum.

87. CONSCIENTIA. TOTUM TRIBUNAL.

Testis es & Judex, actor, tortorque malorum
 Conscia nostrorum mens, adeoque rea.

88. IN DOMUM QUANDAM.

Hæc illa hæc domus est ubi quondam serviit Ar-
 Et pene innumeras accumulavit opes. (cas,
 89. IN

EPIGRAMMATUM LIBER II, 265

IN CLERICOS PONTIFICIOS 89.

CONJUGII OSORES.

O distis liciti faces amoris,
Infantesque toros Deo probatos
Immiti laceratis ore, castum
Ausu connubium negare clero.
At vitæ otia desidis torosque
Laudatis steriles, nihilque majus
Nil præstantius esse castiusque
Lectæ cœlibe creditis, nihilque
Quod cœlo placeat magis Deoque.
Hoc nos credere vultis? O inepti!
Consultum melius fuisset orbi,
Si qui vos genuere credidissent.

AD MONACHUM.

90.

Cur Sacramento tædæ prohibere jugalis?
An quoniam porcis credere sacra nefas?

AD PONTILIANUM CANDE-
SCENTEM.

91.

Jam fuscum verat esse, candidasque
Spargit temporibus nives senectus.
Quid velint sibi disce, teque crede
Mortis, Pontiliane, candidatum.

AD AMICUM QUENDAM.

92.

Quem semper reperi toto mihi pectore fidum,
Non mihi te fidum credo, quid ergo? scio.

IN TYRANNOS.

93.

Humanus merito metuit vos sanguis & odit,
Nam vos humani sanguinis urit amor.

AD DAMIANUM.

94.

Qui, Damiane, tuas pro te res curet agatque,
Cæcilium assidue quotidieque mones.

266 HENR. HARDER

Si scires operæ posses & parcere verbis;
Nam longè melius muta moneta monet.

95. AD RUFFUM POETAM.

Carmina semper erunt non quæ sed qualia scri-
Semper enim scribi talia, Ruffe, solent. (bis,

96. AD BATTUM ORATOREM
INFINITUM.

Si venit à fando (memini te dicere) fatum:
Jam poterat fatum, Batte, venire tuum.

97. AD PONTICUM DE MARCO.

Sexagena mihi debebat Marcus amicus,
Exigo, vix tandem solvit & hostis abit.
Pontice quid? Marcus qualis tibi quæso videtur?
Cum bonus anne malus? cum malus anne bo-
nus?

98. DIDO.

Qui potuit nostri maculare pudoris honorem,
Non fuit Æneas ille, quis ergo? Maro.

99. PAULUS ET PETRUS.

Paulus habet gladium, Petrus cimelia; Pauli
Quam male, Petre, tuas protegit ensis opes.

100. HOMO.

Nil nisi per magnum dederat mihi vita laborem;
Absque meo sese vita labore dedit.

101. MUTII SCÆVOLÆ FACTUM.

Mutius, obsecros ut liberet hosce penates,
Audet in hostiles cominus ire globos.
Dum Regem petit ense, perit pro Rege fatelles;
Sed dolet errorem dextra luitque suum:
Ignibus impositam mediis hinc Mutius, inde
Rex videt, hic visa pallidus, ille minax.

Ergo

EPIGRAMMATUM LIBER II. 267

Ergo virum flammis Princeps terroribus urbem
Solvit & admissio fœdere castra movet.
Scævola quo flagrat Rex vincitur igne, manusque
Integra quem nequirit, debilitata fugat.

CLÆLIÆ FACINUS. 102.

Mascula pro Româ dum Clælia mittitur obses
Virgo inter focios Clælia prima greges.
Invidit generosa viris, Romanaque virtus
Cur, ait, in sexu nil agat illa meo?
Non patriæ solus laudabere Scævola, robur
Flamma tui exploret pectoris, unda mei.
Dixit & ad patrios socio natat agmine muros,
Qua Pater undantes Tibris agebat aquas.
Obstupuit nimis trepidus virtutibus hostis,
Et placidæ largus pacis amicus abit.
Parcite, Romani, vestras extollere pugnas,
Plus fuga Romanæ quod stupeamus habet.

DE HORATIO COCLITE. 103.

Roma vides? à monte tibi gravis imminet hostis,
Et jam jamque tuos subruet ille lares.
Qua veniat vexilla viam fugientia monstrant.
Si sapias al plures mittito, Roma, viros.
Roma peris; non sufficiunt quæ millia mittis,
Ne pereas unum mittito, Roma, virum.

ALIUD. 104.

Declives jam pronus equos laxabat Hetruscus,
Jam nunc sublicio certus & urbe frui.
Terretur numero custos, urbemque petendo
Deserit, & subita projicit arma fuga.
Sôlus in extrema se pontis Horatius ora
Sistit, & innumeras sustinet ense manus.
Sustinet hostilemque inhibet sufflamine cursum,
Dum videat ruptam post sua terga viam.

268 HENR. HARDER I

Tunc, ut erat, neq; scuta manu neq; fræna remit-

Ad patrium patrio flumine littus abit. (tens

Hac iter est virtutis, ait; via commoda magnam

Hac patet ad laudem, qua via nulla patet.

105. ALEXANDRI MACEDONIS MORS.

Invictus gladii cadit ebrietate, Tyrannus

Usque adeo sicca morte perire nequit.

106. IN RUSTICUM FURACEM.

Furcifer es furcamque geris furcamque mereris,

O utinam tandem te quoque furca ferat.

107. IN TRES LINI FILIOS.

Nondum Avus Linus est, quod hercle miror;

Tres natos totidemque habet nepotes.

108. ATTÆ PEREGRINATIO.

Stultus abit patria stultusque revertitur Atta;

Non secus ac sus Sus ante retroque manet.

109. AMICITIA INTER PAUCIORES
FIRMIOR.

Major amor paucos inter flagrabit amicos;

Quo plus materiæ hic hoc minor ignis erit.

110 AD SUPERSTITIOSUM BREVI-
TATIS AMATOREM.

Carmina longa tibi, quamvis bona, nulla proban-

Sola tibi brevitæ ingeniosa placet. (tur,

Et merito, fateor, multis placet illa mihi que

Nam quid habet brevitæ ingeniosa? sale.

In cœnis sal multa quidem, non omnia præstat.

Quid sal absque cibo? quod cibus absque sale.

111. IN MAUSOLUM.

Notus es at solo notus, Mausole, sepulchro;

Vita tibi ex ipso nascitur ipsa rogo.

EPICRAMMATUM LIBER II. 269

LUTETIA PARHISIORUM 112.

Vulgo PARIS ἀρχή. RAPIS.

Urbs orbis communis amor ; quodcunque bonorum

Tota Europa tenet , tu rapis una Paris. (rum
Urbs orbis commune malum, quodcunque novo-
Inficiat mundum , tu paris una Paris.

AD PAMPHILUM EX PRODIGO 113. EGENUM.

Jam tuus exhaustit juvenilia tempora luxus ,
Cumque tuo absumsit tempore luxus opes.
Nunc o tempus, ais, Deus & mihi redderet aurum,
Uterer ah ! melius. Pamphile sero sapis.
Restat ut ad Chryalum * properes ; quod commo-
det aurum ,

Quodque tibi vendat foenore tempus habet.

* Foeneratorem.

IN HISTORIAM NATURALEM 114. PLINII.

Quis putet in rerum natura existere, rerum
In quo natura clausa sit ipsa, librum?

LAUREA. 115.

Emeritis pretium fit laurea vatibus. hoc est
Quod memorant : silvas carmina docta tra-
hunt.

HIPPOCRENE. 116.

Ecquid in ungue latet ? scripturi rodimus un-
gues ,

Quique aperit fontem vatibus , unguis erat.

AD MACHIAVELLUM. 117.

Inter Philosophos docere nemo
Successu meliore te videtur ;

M 3

Quos

270 HENR. HARDER I

Quos tu discipulos, Hæfufce, formas,
Hi foli fere mavolunt, Magifter
Quales expetit eſſe quàm videri.

118. AD CHÆRILUM.

Nobis ſcripta legenda quæ dedifti
An prælo rear imprimenda quæris?
De prælo dubito, premi merentur.

119. AD CLERICOS ROMANENSES.

Fœdera condemnant veſtri ſocialia libri;
Mirus in his ſpirat virginitatis honor.
Illos nemo leget thalami quin damnet amorem,
Pæperuæque velit virginitate frui.
Ipſos præcipuè qui vos genuere parentes
Hoc movet, hos ſobolem progenuiſſe pudet.

120. AD QUENDAM EX IISDEM

VITAE CAELIBIS LAUDATOREM.

Dum tua ſcripta docent: *melius nil calibe vita*,
Nonne tuum damnant hæc tua ſcripta Pa-
De pietate tua melius ſperare volumus: (trem?
Et potuit cælebs te generafſe Pater.

121. EPIGRAMMA.

Unum epigramma bonum facilis conſcribere res
Marcus ait, libros ſcribere difficile. (eſt
Nunc epigramma bonum quam multis Varibus u-
Difficile eſt, libros ſcribere perfacile? (num

122. IN HERMUM CRITICUM AVARUM.

Diſtum nobile cognitumque vulgo
Circumfertur: *Amicus uſque ad aras*.
Sic & non aliter legunt recentum
Exemplaria, ſic vetuſtiores
Membranæque Librique Codicesque.
At contra veteres novosque, contra
Exemplaria, codices, libellos

EPIGRAMMATUM LIBER II: 271

Impressosque typis manuque scriptos
Legendum putat Hermus: *usque ad arcas.*

HOMINIS EPITAPHIUM. 123.

Quod jacet hic hominē dum vixit jure vocabas,
Non jacet hāc terra nunc homo, terra jacet.

FAMA FOEMINARUM. 124.

Penelopæa licet tantā celeberrima famā
Non omni caruit suspicione fides.
Ipse pudicitiae Maro labem asperfit Elisæ,
Cui malè notitiam non mala fama dedit.
Ne nimium famæ, mulier, placuisse labora:
Fama satis laudat te tua; quando tacet.

EBRIETATIS APOLOGIA. 125.

Cur homines brutis similes ego reddere dicor?
Plus quam quod satis est bellua nulla bibit.

DE CONSTATE ET POMPONIO. 126.

Ille tenax recti Constans animique modesti
Ne tumidus fiat, γνῶθι σεαυτὸν ait.

Captus amore sui Pomponius iste superbus
Ne sibi vilescat, γνῶθι σεαυτὸν ait.

DE RAMIA AD PICTOREM. 127.

Secupit in tabula deformis Ramia pingas;
Si Ramiam benè vis pingere, pinge malè.

AD SUPERBUM. 128.

Quam tanti facis & toties circumspicis, umbra
Non indignaris quod tua serpat humi?

AD PONTIAM JOCUS. 129.

Zelotypus meus est sine causa Pontius, inquis;
Quod causam haud habeat, Pontia, culpa
tua est.

IN FOEDIFRAGOS. 130.

Cum lubet abjectis pacem componitis hastis,
Cum lubet infesta stringitis arma manu.

272 HENR. HARDER.

Mox ubi damnosi redierunt tædia belli,
 Dum redeant pacis, pax ineunda placet.
 Non pacem facitis sed paces, bellica semet,
 Pax timeret & numero fit minor ipsa suo.
 Quis putet? ipsa boni damnosa est copia, paxque
 Rarior hoc quo jam sæpius illa datur.

131. IN CLEPSAMMIUM.

Quid sit vita doces vitæ percuntis imago:
 Exhausto vitæ pulvere pulvis ero.

132. AMICITIA INTER PAUCIORES
 FIRMIOR.

Vineulum amicitia est, telorum fascis amici;
 Hos, veluti fascem vincula, stringit amor.
 At vero paucos quam plures sæpius idem
 Ambit amor; paucos firmitus ergo ligat.

133. MORS ULTIMA LINEA.

AD PYRAMUM ET THISBEN.

Dum tandem ad fructum longi properatis amo-
 Mors vota vestra discidit, (ris,
 An magis implevit? dum morte probatis amorem.
 Extrema amatis linea.

134. DE AMORE SUO.

Prima Rosilla suis miserum me cepit ocellis;
 Non oculis captum me tamen esse puto.

135. AD ROSILLAM.

Uror & Idaliæ torrent mea viscera flammæ,
 Adde tuas flammæ jam recreatus ero.
 Sentio vincla, tui teneor captivus amore;
 Addito connubii vincula, liber ero.

136. AD PRODIGUM.

Quod mihi tu donas non debeo, prodige, mu-
 Hoc a more tuo, non ab amore venit. (nus;
 IN

EPIGRAMMATUM LIBER II. 273

IN ACERRAM AVARUM. 137.

Qui petet accipiet Jacobus Apostolus inquit.
Quicumque accipiet, dicit Acerra, petet.

AD PRISCUM. 138.

Nullius cibi homo, multorum, Prisce, Jocerū es.
Esse quidem tecum, non tamen esse velim.

AMICUS ἀνέγρ. MUSICA. 139.

Impariter par est, ut Musica, fidus amicus :

Hujus vox etiam dissona sæpe juvat.

Qui bonus est, sonitu mecum non semper eodem,
Sed semper simili consonat ille fide.

IN DUOS SPADONES CANTORES. 140.

Garrit in auriculam cantori cantor, at alter
Non opus est, inquit, nam sine teste sumus.

AD INEPTUM SCRIPTOREM 141.

CONSILIUM.

Ne tua sustineat quis spernere carmina, libris
Præfige, AD MOMUM, disticha pauca tuis.

PORCUS ET PARCUS. 142.

Currit, arat, pugnat, fert pondera nosque cabal;

Mellificaris apes, vellera fertis oves. (lus ;

Ampla revertentes implent mulctralia vaccæ.

Ubera plena domum grata capella refert.

Bos arat, ova parit Gallina, at pervigil anser

Scribit, habent cervi cornua, carmen aves.

At sus vivit iners similisque est solus avaro.

Ille sui similis : nil juvat ante necem.

DE MODO : 143.

AD GRAMMATICUM.

Quid modus est? apto rem claudens tempore si-

Infinitivum quis putet esse modum? (nis ;

M 5.

144.

274 HENR. HARDER I

144. AD ATTALUM.

Attale, quid natam dubitas agnoscere prolem?
 Mense tibi quarto quam nova nupta parit.
 Ne dubita, tuus esse potest, me iudice, fructus,
 Quem tuus alterius semine gignit ager.

*Omnis fructus non jure seminis sed
 jure soli percipitur.*

Julianus. l. 25. π. de usuris.

145. IN LINUM DISCIPULUM

INGRATISSIMUM.

Vitam quæ faciunt beatiorē,
 Et vulgi rudis eximunt tenebris:
 Linguas, sacra, scientias & artes
 Phileno didicit Linus Magistro,
 Sed turpes imitariæ cuculos,
 Et tantum facere ac loqui, Phileno
 Vitam quæ faciunt acerbiorē;
 Hoc Lino didicit Linus Magistro.

146. IN PHEBILUM.

Desertor ille literarum Phebilus
 Tam tarda questus literarum præmia,
 Ferulæ manum jam liberam subduxerat.
 Et mox initiatus sacris Laverniis
 Arti studebat isti, quæ cultoribus
 Labore in ipso dat laboris præmium.
 Sed studia cruda cum novus fur & minus
 Matura cœpit in forum propellere,
 Deprensus in foro & notatus stigmate
 Invitus en rudisq; literatus est.

147. AD LECTOREM.

Sinon tota placent mea carmina, sufficit illud,
 Si mea vel solo carmina fine placent.

LIBRI SECUNDI
 FINIS.

HEN-

HENRICI HARDERI EPIGRAMMATUM LIBER TERTIUS.

Ad Perillustrem & Magnificum Heroem 1.

FRIDERICUM COMITEM

AB: AHLFELD,
Magnum Regni Cancellarium.
&c. &c. &c.

Libabant veteres Bromio nova vina Lyæo.
Gaudebat primis messibus alma Ceres.
Palladios flavæ latices offerre Minervæ
Mos erat, exuvias, Mars animose, tibi.
Pomonæ pomis fiebat, carmine Phœbo.
Carmina cui libem, Tu mihi Phœbus eris.

IN LAUDEM JULII MAZARINI. 2.

Sublime pectus illud & cœli capax
Exemplar illud unicum Prudentiæ,
Illam columnam Galliarum Julium
Laudare nuper docta Musarum cohors
In rupe sacra Phœbo cœpit Judice.
Certatur undiquaque, quænam nominis
Toto orbe noti dignius laudes canat.
At nil Thalia, Clio nil, Erato nihil
Artis nec oris, nil habet Polymnia;
Nil denique omnis iste ter trium chorus;
Quin omne tantis sentiant meritis minus:
Tum Phœbus alios, inquit, ad vestras, Dæ;
Vocate laudes, gravius hoc vestris onus
Humeris quiescat; non eget præconio,
Qui major unus omnium præconio est,
Ipsi prope comparandus AHLEFELDIO.

3. AD PHOEBUM.

Phœbe, Pater Varum : cujus defecta favore
 Mens hebet, ingenii nil bene gignit ager :
 Qui Sol in cœlis, in terris diceris aurum,
 Si mihi tu faveas ingeniosus ero.

4. HAFENIA MUNITA.

Cum male firmatis premeret te mœnibus hostis,
 Sola tibi Virtus tunc tua murus erat.
 Jam tibi jam firmi surgunt munimina muri,
 Quæ superare manu nemo, nec ipsa queas.

5. AD M. VAL. MARTIALEM.

Nec mage corrupto potuisses tempore nasci,
 Nec mage corrupto tempore digna loqui.

6. IN LUCII MERCATORIS NUPTIAS.

Prodiga, vana, levis, Luci, tibi ducitur uxor.
 Speras tamen ditescere.

Hæc tibi, crede mihi, non cornu copix, amice,
 Sed copiam fert cornuum.

7. AMICI ETYMON.

Hic tibi amicus erit, nudo cui tradis amictum.
 Non bene sub gelido pectore fervet amor.
 Frigidulus si quis foveatur vestibus, ille
 Ejus amore calet, cujus amore calet.

8. AURUM.

Jupiter, ut perhibent, quondam mutatus in au-
 rum est.

Nunc quoque nescio quid Numinis illud habet:

9. AD DUOS RIVALES.

Hoc, quod amicitiam dixit quis nescio firmam,
 Dissidii vobis maxima causa fuit :

Phyllida Daphnis amat, tu Phyllida, Tityre : vobis
 Non bene convenit, dum voluistis idem.

SCA-

SCALA HONORIS. 10.

Ad summos vacuus vix enitetur honores ; (ve.
Tendere nunc sursum cernimus omne gra-

IN CHÆRILUM POETAM. 11.

Effertur Festi conjux, epicedia scribit
Chærilus & Festum præmia digna rogat.
Nil dabo, Festus ait, sed mortem, Chærile, malim
Officio simili concelebrare tuam.

ECCLESIAE ROMANÆ AUTHORITAS. 12.

Per quam firmatur Romana Ecclesia firmat
Scripturam ; matris filia facta parens.

DE FORMA ET MORIBUS ROSILLÆ. 13.

Nempe quis objiciet magni mihi crimen amoris ;
Talia qui Dominæ viderit ora meæ ?
Lumina sideribus certant & colla ligustris ;
Certant purpureis labra genæque rosis.
Pectora marmoribus, fulvo coma concolor auro ;
Denique quid memorem singula ? tota placet.
Tota placet Rosilla mihi formosa decensque ;
Quodque magis placeat, non placet ipsa sibi.

ROSILLA. ROS ILLA. 14.

Ros est illa quidem sed frigore nempe gelatus ;
Quis putet hoc flammæ crescere rore meas ?
Quam bene jungemur ! nostro ros igne liquefcet,
Et simul ardorem leniet iste meum.

AD ROSILLAM INEXORABILEM. 15.

Ut laboratque labos, ut idem sunt arbor & ar-
Sic cor esse tuum cos, mea vita, potest. (bos,

IN IMAGINEM ROSILLÆ. 16.

Sic ars sic nostram fecit natura Rosillam ;
Sic frons, sic oculi, labra, genæque nitent,

278 HENR. HARDER I

Me miserum quod non tam blandos æquat ocellos
 Mente, nec hac forma pectora digna gerit.
 Si manus in duro hanc sic poneret ære Myronis,
 Non foret effigies, ipsa Rosilla foret.

17. *IN SUAM IMAGINEM.*

En tibi me pictum, si sculptum poscis in ære,
 Insculpas cordi me præcor ipsa tuo.

18. *MORTIS INGENIUM.*

Sæpe vocat mortem, vivit tamen usque Meri-
 Aulus amans vitæ fata suprema subit. (mnus.
 Quam similis nostris mors est perversa puellis!
 Seu fugias, sequitur; sive sequare, fugit!

19. *AD MORENIUM.*

Qui te luce sacra solet exercere Moreni,
 Improbis est, vincit nil tamen iste labor.

20. *DE BIBULO FEBRICITANTE.*

Febre laborabat Bibulus Medicosque videbat
 De propulsanda curam agitare siti.
 Vos, ait, infestam nostro de corpore febrem,
 Propulsate, sitim quid fuget ipse scio.

21. *AD LECTOREM.*

Si bona jungo malis laudem mihi candide Le-
 Debebis, veniam si mala jungo bonis. (Et
 Hæc mala sunt, isthæc paulo meliora, quid inde?
 Si bona cuncta forent, non meliora forent.

22. *AD AMICUM FATUO AMORIS
 IGNE CORREPTUM.*

Neglige Vulcanum; tecum domus igne peribit,
 Urit amor pectus, negliges, salvus eris.

23. *IN LENTULUM POETAM.*

Lentulus averso componit carmina Phœbo,
 Et trahit invitas ex Helicone Deas.

EPIGRAMMATUM LIB. III. 279

O medici, mediam misero pertundite venam,
Nam quæ vena fuit vatibus illa deest.

OCCASIO.

24.

AD ANOLBUM CALVUM.

Non tibi defuerat peccandi Occasio, nec tu
Illi defueras; estis, Anolbe, pares.

AD PRISCUM SENEM. 25.

Esse quid hoc dicam lautæ quod more juventæ
Spargis odorato pulvere, Prisce, comas?
Res mira & nova res canis simulare juventam!
Te canum, canus ne videre, facis.

VULCANUS IN CORNU. 26.

Tanta ferox fecit Vulcano cornua Mavors,
Cornibus includi possit ut ipse suis.

AVARI CUJUSDAM 27.

EPI TAPHIUM.

Hic situs est, qui cum per pharmaca vivere pos-
Parceret ut nummis; maluit ipse mori. (set.
Nunc reor optaret vitam, si scire liceret
Impensas tantas funeris esse sui.

AD AMICUM QUENDAM AD 28.
ROMANA SACRA TRANSEUNTEM.

Nunc mihi post nullos olim dilectæ sodales,
Quo mihi non toto carior orbe fuit:
Foedus amicitiae dissolvo denique nostræ,
Hanc habeat metam denique noster amor.
Sed neque fallo fidem; dixi: Babylonius amnis
Cum fluet in Tibrim, finis amoris erit.
Factum est: Ausonii Euphrates se miscuit undis
Tibris, & est Babylon Roma quod antè fuit.

29. MER-

280 HENR. HARDER

29. MERCATORIS CUJUSDAM EPI-
TAPHIUM.

Creditor ignoscat, cedo mundoque foroque,
Non nisi naturæ debita solvo meæ.

30. DIVES MORIENS.

Omnia relinquo, fortunæ rebus abundans
Et nullo obstrictus nomine cedo bonis.

31. AD CÆCILIANUM.

An constare putem cunctos tibi nescio sensus,
Hoc scio, non audis, Cœciliane, bene.

32. AD HARPALUM FUREM.

Quam tibi naturam furti malus indidit usus
Expellat furca licitor, non, credo, recurret.

33. IN LUCILIUM.

Ostendisse novas antiquis vatibus undas
Bellerophontæi dicitur unguis equi. (gues.
Hic proprios rodit, cum versum parturit, un-
Vix Aganippæas hic dabit unguis aquas.

34. INFELIX EX FELICE.

In sola constans fors est levitate, sed cheu!
Quam fuit hac nobis in levitate gravis?

35. FELIX EX INFELICE.

Spes mutata metu est, bona spes non fallit, ac
ipsum

Dum modo me pergat fallere, malo metum.

36. AD MATHONEM.

Stultos esse, Marho, putas Poetas;
Ten' censere ita posse de Poetis,
Qui stultus, Matho, nec tamen Poeta es?

AD

EPIGRAMMATUM LIB. III. 281

AD PONTICUM PHILAUTUM. 37.

Qui tibi tam turpi tibi te submittis ineptor, (mes.
Credere non possum, Pontice, te quod a-

LESBIÆ EPITAPHIUM. 38.

Hoc tegitur tumulo tandemque supina quiescit.
Lesbia, cui motu nil prius antè fuit.

Tellurem huic facilem juvenes optate levemque,
Semper enim facilis viva levisque fuit.

AD MACHIAVELLUM. 39.

Scriptores laudantur ab his, culpantur ab illis.
Non habet hoc in te, Machiavelle, locum.

Teculpat quicumque probat, quas differis, artes
Discere, Doctorem dissimulare, juvat.

Si laudem scriptis quæstisti, falleris; horum
Laudator rarus, multus Amator erit.

AD EUNDEM. 40.

Non tu solus eras, illas qui nosceret artes,
Sed qui vulgaret tam benè primus eras.

Quod tu vulgasti dudum placet atque placebit;
Sed quòd vulgasti displicuisse potest.

AD COTTAM. 41.

Pauper eras nuper, diti jam Conjuge gaudes;
Hæc tibi ducta animos divitiasque dedit.

Jamque superbus opes jactas & cornua tollis,
Nemo nisi conjux hæc tibi, Cotta, dedit.

LACRYMÆ AMANTUM. 42.

Gaudet amor lacrymas similem sibi gignere pre-
lem:

Ex oculo in pectus hæ, velut ille, cadunt.

IN AULUM.

Res tibi curta domi est, aliorum fercula capras,
Quodque domi non est te fugat, Aule, domo.

43. IN EUNDEM.

Quod nemo socium te domi visit tuæ,
Humanitas est, Aule, non superbia.

44. AD PONTIFICIOS.

Ungitis in stygio torrendos igne; quid hoc est?
Oleumne flammis addere?

45. ALIQUID EX NIHILO.

AD NÆVOLUM.

Nobilitas nihil est, aliquid tua propria virtus.
Sic aliquid numerus, Nævole, ciphra nihil.
Junge ciphram numero, decies geminabitur ille.
Virtuti adde genus nobile, major erit.

46. IN LABIENUM SUBITO DITESCENTEM.

Dives es, agnosco Labiene, ex paupere Dives;
Imo ex pauperibus dives es innumeris.

47. CHIROMANTIA:

Ingenium, mores, virtutes, crimina, fata
Manus docere prædicant.

E manibus Virtus, nisi Martia, nulla videtur
Et sola liberalitas.

48. IN FLORAM.

An fiet argento tempus venale vel auro
Nescio; sed noctes vendere Flora solet.

49. DE HERMO ET PHYLLIDE

NOVIS CONJUGIBUS.

Et prodesse solent & delectare mariti:
Phyllis, cum thalamos ingrederetur, ait.
Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci.
Phyllida dum misere verberat, Hermus ait.

I N.

IN ACERRAM.

50.

Gratus, Acerra, tibi est quisquis cum munere
Sed solet exosus parcus abire cliens. (venit;
Latronis latro est fur furis amicus; avarum
Nemo hominum prorsus sed nec avarus amat.

EPIGRAMMATICI.

51.

Nos quoties nihil est quod agamus, carpere pra-
vos
Aggredimur mores, sic quoque nil agimus.

AD AMICUM QUONDAM.

52.

Hei mihi quis nunc es? quantum mutatus ab illo
Tempore, quod fato junxit utrumque pari?
Quo toties jurata fides candorque recessit?
Quo desiderium fugit amorque mei?
Jamne ferox a sorte favente superbia crescit?
Et veterem sensim spernit amicitiam?
Fortunæ ne fide precor: per munera fallit.
Unaque distribuit, surripit una manus.
Quos tribuit titulos nimio tibi vendidit: hos tu
Redde Deæ, mentem reddat ut illa tibi.

VIRTUS.

53.

Ipsa sibi est Virtus pretium & pulcherrima merces;
Hinc alio virtus munere, credo, caret.

AD ZOILUM.

54.

Carmina cur solus mala tu mea, Zoile, dicis?
Non mea te dicunt carmina sola malum.

PATIENTIA VICTRIX.

55.

EMBLEMATICUM.

Irritata diu patientia denique pugnat,
Et victrix quoties denique pugnat, abit,
Bella movent aquilæ cygnis; confidite cygni:
Hoc genus armigerum desit esse Jovis.

SUM.

Surge obverte animos & robur, Apollinis ales.

Si qua fides, Aquilam sæpe triumphat olor.

*Cygni ipsi non incipiunt pugnam sed & aquilam
si inceperit defendentes se vincunt. Aristot.*

56. DIONYSIUS CORINTHI.

Rex olim regni dejectus forte puellis
Imperat: imperii quam male cedit amor!

57. FAMA MULIERUM.

Fœmina laudantis præconia quærere famæ
Parce, juvat solos fama decetque Viros.
Ut bona sit castis nocet innotescere fama;
Implevit lenæ sapius illa vicem.
Fama igitur castæ quæ conjugis optima? nulla;
Esse velut conjux optima nulla solet.

58. AD POLLAM SPONSAM.

Non forma sed dote plâces; dedit hætenus esse
Forma rei; formam res tibi, Polla, dedit.

59. AD OTTONEM CHIROMANTEM.

Sola Dei manus est quæ nos & nostra gubernat;
Non est in nostra mors neque vita manu;
Quæ nos ergo manent cum discere fata laboras,
Inspice divinam si potes, Otto, manum.

60. CORNELIUS ἀνδρ. CORNU SILE.

Cornua ferre grave est, efferre hæc cornua pejus,
Ne clament alii, si sapias ipse file.

61. MUNDUM NON ESSE ÆTERNUM.

AD PERIPATETICOS.

Quod caret alterna requie durable non est.
Hac requie cœlum, flumina & astra carent.

PRO-

EPIGRAMMATUM LIB. III. 285

PRODIGUS ET AVARUS. 62.

Prodigus infano gaudet sua perdere luxu;
O miseri quorum gaudia crimen habent !
Ut corradat opes tristis se torquet avarus,
Bis miseri quorum crux quoque crimen habet.

MULIER BARBATA AMSTELO- 63.

DAMI ANNO 1668.

Cotta in foemineo barbam cum cerneret ore,
Naturæ iratus talia dicta dedit:
Foemina jam rapuit vultus insignia nostri,
Restat ut hæc etiam cornua nostra gerat.

AD JULIUM CÆSAREM PERPE- 64.
TUUM DICTATOREM.

Ventum ad supremum est, sed & in suprema po-
testas

Est Jovis & contra nil valet una Venus.
Solus es, imperium solus Romanque tenebis,
At non qui cupiet talia solus eris.
Parce tamen madidas Romano sanguine lauros,
Parce triumphatos tot memorare Duces.
Invidiam laus ista parit non terret Olympum.
Quod poterit lauros spernere fulmen habet.

IN NERONEM. 65.

Sanguinis humani cupidissimus iste, videtur
Sanguinis humani nil habuisse Nero.

IN MORTEM EJUSDEM. 66.

Se quoque post alios properato funere tollit;
Fecerat hoc melius deteriusque nihil.

IN COECILIUM PHILAUTUM. 67.

Plus aliis de te quam tu tibi credere noli,
Cœcilius secum, cum malus audit, ait.

68. UL-

68. *ULTIMA TEMPORA.*

Prævalet ambitio, cessat dilectio; regnat
Multus honoris amor, nullus amoris honor.

69. *ANTIQUA VIRTUS.*

AD LIBURNICUM.

Cura prior bonus ut fieri, Liburnice, possis
Sit tua, posterior doctus ut esse queas.
Doctior est lux posterior, docet illa priorem,
Sed prior est melior posteriore dies.

70. *IN QUINTUM JUDICEM.*

Non opus esse reo verbis res quando loquun-
tur,

Dum reus insinuat munera, Quintus ait.

71. *TYCHONIS EPITAPHIUM.*

Exilio felix & raro nomine notus,
Hic jaceo patriæ crimen honorque meæ.
Cœlitus orta mei potior pars reddita cœlo est;
Fama quoque ex astris venit, ad astra redit.

72. *IN PONTILIANUM POETAM.*

Te proprio nuper laudasti carmine, laudo;
Metiris pede te, Pontiliane, tuo.

73. *ALSTEDIUS αἰνέγ. SEDULITAS.*

Quæ tibi debetur monstrasti nomine laudem;
Nam doctis sola sedulitate places.

74. *PRIVILEGIUM ANOLBI.*

Nuper vulgato cautum est diplomate; libros
Ne quis te præter vendat, Anolbe, tuos.
Quo vendi prohibentur habes diploma; quid inde?
Nunc opus est alio quo jubeantur emi.

EPIGRAMMATUM LIB. III. 287

DE UNCTIONE EXTREMA. 75.

AD CLERICOS ROMANENSES.

Nitimini meritis, morientes ungitis artus,
Vos oleum verè perditis atque operam.

AMICITIA. 76.

AD CLARISSIMUM VIRUM

M. AURELIUM BENZONIUM

Ecclesiast. Tyrstedensem,

AMICUM INTEGERRIMUM.

Constantes adversa probat fortuna sodales.

Nulla satis læto tempore certa fides.

Sorte premente fides patet indubitabilis; opto

De nostra dubites semper, Amice, fide.

IN ORDINEM EQUESTREM 77.
ELEPHANT.

IN DANIA.

Jam pridem in cœlis Ariesque Caperque micabant;

Bos, Leo, Centaurus, Pegasus, Ursa, Canis.

Unus adhuc Elephas deerat dignissimus astris.

Hunc quoque dum regni vult decus esse sui

Elige qua cupias cœli regione micare

Quamque voles sedem, Jupiter inquit, habe.

Emissis Elephas oculis infraque supraque

Lumina supremi nil moror axis, ait.

Heroum potiora mihi sunt pectora cœlo,

Hoc tantum inferior pulchrius orbis habet,

Pro Jove CHRISTIANUM, pro stellis cligo Da-

Sarcina magnanimis digna futura Viris. (nos

Hic titulus Virtutis ero, neque luce carebo:

Pectora sunt stellis hæc quoque clara suis.

ELEPHAS DANICUS. 78.

Vos quotcunque micatis inter astra,

Vestro quadrupedes honore læti

288 HENR. HARDER

Æquo nos animo videte, nostram
Nec nobis nimis invidete sortem.
Dederunt bona fata quod meremur:
Vobis fidera dent propinqua lucem.
Lucem fideribus dedisse nostrum est.

79. *Ad illustrem & Magnificum Heroem*

JOHANNEM CHRISTOPHORUM

A KÖRBITZ,

Regni Mareschallum, Intimum Reg. Conf.
&c. &c. &c.

Post exantlatos per tot, jam iustra labores,
Post tot gesta domi munera torque foris,
Quam bene CHRISTIANUS, KORBIZI Ma-
gne, videtur,
Te dum consuluit, consuluisse sibi.

80. *AD GENEROSISSIMUM*

Dn. CHRISTOPHORUM LIN-
DENOVIVM,

Regium in aula Britannica Legat. extraord,
Anno 1670.

Decus Danorum flosque gentis inclytæ
Prudens diserte Regis Interpres tui:
Dum Te studentem patriæ rebus foris
Britonum moratur aula jam necessitas
Seu læva seu secunda nos domum trahit.
Tibique sed non ultimum dicit vale
Tibi tuisque debitor virtutibus
Semper futurus nec tamen nomen malum

H. H.

81. Ad

EPIGRAMMATUM LIB. III. 28,

Ad Fortunam.

81.

DE GENEROSISSIMO ET VIRTUTE AC

LITERIS NOBILISSIMO

Dn. JANO ROSÆCRANTZIO,

Cancell. Confiliar. Præfecto Niburgensi, &c.

O quam vetustas credidit coli dignam
Dominamque dixit arbitramque terrarum,
Aliquando tandem tædeat Deam famæ
Adeo invenustæ putidique tumoris,
Quo teste nil non impetu facis cæco,
Bonis iniqua, nil merentibus larga.
Hunc ut refutes, JANUS ille tot retro
Genus Deorum, stirpis inclytæ sanguis
Virtutis ædes & decus Camænarum,
Ipsi DEO placere suetus & Regi,
Quod literis virtutibusque debetur,
Generique tot jam seculis perennanti,
Te non vetante præmium ferat felix,
Honoribusque quot meretur illustris
Nomen perenni tradat inclytum famæ.
Hoc quod rogamus ipsa te rogat Virtus,
Hoc literarum præfides vovent Divæ.
His, Diva, si libenter annues votis,
Precesque non immitis audies nostras;
Aliquando tandem defines male audire.

NOBILISSIMO DOMINO

82.

CASPARO SCHÖLERO

REGIAE MAJEST. A SECRETIS.

Jam tandem Fortuna sapit, jam cæca videri
Desinit & meritis quo decet ore faver.
Erigitur digno sese SCHOELERUS honore,
Et stadium Virtus quod nova currat habet.

Tom. II.

N

Per-

290 HENR. HARDER

Perge tuis, Fortuna, bonis meliorque perenna;
Sic poteris laudi consuluisse tuæ.

Tuque tua pariter virtute, Vir inclyte, perge;
Sic poteris nostris consuluisse bonis.

Jam Secreta tui sic tractas Regis & aulæ;
Notius ut nostro te sit in orbe nihil.

83. POETARUM FUROR,

AD ANOLBUM.

Qui nisi mente furas, Phœbi tibi templa patere
Credis, Anolbe, furis; nec tamen illa patent.

84. POESEOS UTILITAS,

EMBLEMATICUM

Pingatur corpus Soli obversum longa a tergo umbra.

Gloria virtutem comitari corpus ut umbra,
Si tamen irradiet corpus Apollo, solet.

85. ABSTINENTIA.

Quæ bona sunt nimium nulli potuere placere.
Est Virtus placitis abstinuisse malis.

86. AD ROSSILLAM.

Quale quod accendit de Solis lumine vitrum,
Tales sunt oculi, pulchra Rossilla, mei:
Hos per in arentes penetrat tua flamma medullas,
Cum video Solem te, mea vita, meum.

87. VIRTUS PLATONICA.

Si posset Virtus, inquit Plato, nuda videri;
Mirus in hanc hominum conciperetur amor.
Nuda satis nostro spectatur tempore virtus.
Cur? quia virtutis tam modo friget amor.

88. IN FOEMINAM CORNUTAM

LONDINI IN ANGLIA VISAM. ANNO 1670.

Vidimus his oculis cornutam vidimus Anglam,
Nil Anglus quod nunc jure queratur habet.

Si

EPIGRAMMATUM LIB. III. 291

Si nequeant teneri tot cornua ferre mariti,
Ipsa onus hoc uxor, quod facit ipsa, feret.

AD GALLAM. 89.

Te speculum bene Galla refert, cur? exhibet um-
bram

Formosam, speculum te male, Galla, refert.
Nec bene nec male te referens, umbramque per
umbram

Diffimulans speculum tu bene, Galla, refers.

AD ARCHIMEDEM SIRACUSA- 90. NUM.

Occidis in tenui dum pingis pulvere, vitæ
Ultima mors vere linea facta tuæ est.

IN HARPALUM. 91.

Quam pulchrum est digitis monstrari & dicier
Harpalus, ad furcam cum raperetur, ait (hic est

INCENDIUM LONDINENSE. 92.

Londiniæ turres eductæque culmina cœlo,
Illustris famæ Pieridumque labor

Stabant attoniti nova ceu miracula mundi,
Nec quo jam ulterius progredierentur erat.

Invidiam meruere Deum; crudelis habenas

Laxat & immisso Mulciber igne furit,
Et furit & sævit, donec jam denique fessus
Majus opus vidit viribus esse suis.

Nil agis, indomitæ jam define Mulciber iræ;

Nil agis, invidiæ contrahe fræna tuæ.

Magnificam delere paras & corrigis urbem:

Clarius e flammis erigit illa caput.

LINGUA ANGLICANA. 93.

Perfectam Veneris faciem picturus Apelles
Virgineos tota legit in urbe greges.

292 HENR. HARDER I

Quicquid in electis pulchrum vel amabile formis
Repperit, in Paphiæ transtulit ora Deæ.

Excessit nova forma modum: se pluribus una
Debuit, at cunctis pulchrior una fuit.

Effigies Veneris, quam sic collegit Apelles,
Effigies linguæ est illa, Britanne, tuæ.

94. APELLIS EPITAPHIUM.

Qui simulare ipsam callebat imagine vitam,
Mortuus est neque jam scit simulare necem.

95. ALEXANDRI MAGNI.

Angustus mihi mundus erat, nec ferre priorem,
Nec potui mecum vivus habere parem.

Contrahit ambitio tenui se clausa sepulchro:
Nunc hic Alexandris mille jacere licet.

96. CÆSARIS ET POMPEII.

Ferre parem nequit Magnus, Cæsarve priorem,
Morte pares facti, sed tamen ille prior.

97. DUCIS ALBANI.

Sustulit hunc nimios dum mors invidit honores:
Sævitiâ vinci non tulit illa suam.

98. CATHARINÆ DE MEDICIS.

Nominis omen amans me Gallia tota colebas,
Expectans longis pharmaca grata malis.

Spes tua falsa fuit: mea te medicina peremit,
Nil præter venas docta secare tuas.

99. LEGATI REGII IN ITINERE MORTUI.

Sanctus eram, nulli quicquam in me jure licebat.
Mors rudis hinc aliam me jubet ire viam.

100. AD ATTALUM.

Te Solem blandita suum vocat, Attale, conjux,
Non potes hanc Lunam jure vocare tuam.

Nempe tibi inconstans est plus fatis, Attale, verum
Impleri ex alio Pontia Sole solet.

THO-

EPIGRAMMATUM LIB. III. 293

THOMÆ MORI 101.

EPITAFIUM.

Mori memento quisquis hunc tumulum vides.
 Ille ille gentis tanta lux Britannicæ,
 Columnæque voxque civium, Regis manus
 Et purpuratorum alpha Morus Præsidum,
 Charitum voluptas, dulce Musarum decus,
 Virtutis ara, terminus constantiæ,
 Virque omnium, dum vixit, integerrimus,
 Hic ille Morus ille divisus jacet
 Iræ furentis immolatus Principis.
 Pœna quid ista fecerit dignum rogas?
 Age arrige aures: ipse quamvis mortuus
 Tibi dicit ipse, nempe quid dicit? nihil.

IN CHORUM SACRUM

102.

Clarissimi M. THOMÆ KINGO,

EPISCOPI FYONENSIS.

Dania tolle caput, reliquis accepta remitte
 Gentibus, & laudes noscere disce tuas;
 Disce peregrinæ fastum contemnere linguæ;
 Ut placeas aliis, disce placere tibi.
 Ne dubita; qua terra patet tua lingua placebit,
 Musæque jam summo docta placere Deo.
 Muneris hoc KINGO debes, hoc vindice nomen
 Sperat & æternum Danica Musa decus.
 Dum pia vota canit, vocem dum mittit ad astra,
 Ecce simul linguam tollit ad astra tuam.

IN EJUSDEM ENCOMIUM ARCIS
 CRONEBURG.

103.

Cronæburgiacas ornavit laudibus arces
 Kingius, ingenii non sine laude sui.
 Quam celebrent Vates, non altera dignior arx est;
 Dignior hoc nemo qui celebraret erat.

N 3

104.

294 HENR. HARDERI

104. AD PHILOSOPHUM.

Sperandum adversis metuendum, ais, esse secun-
Hoc sperare metum, spem metuiffe foret. (dis.

105. AD DAMIANUM CALVUM.

Nunc lubet o mores! o tempora dicere, mores
Cum, Damiane, tuos tempora cerno tua:

106. AD MONACHOS.

Quare capillos cæditis fraterculi?
Ne sponte, credo, defluant.

107. MISSA.

Quis missam fugiat negetque sacram?
Fecit Christus Apostolique missam.

108. AD NÆVOLUM GRAMMATICUM
SCORTATOREM.

Dic quæcunque putas levibus dicenda puellis;
Duc quæcunque licet vel placet ire via.
Fac quæcunque jubet fieri vesana libido;
Denique ne fallat regula, Nævole, Fer.

109. AD MÆCENATEM.

Te cecinit Flaccus, tu mentem animosque dedisti,
Munere tu Flacci vivis, & ille tuo.

110. AD MARCUM CONCIONATOREM
BENE DOCENTEM MALE VIVENTEM.

Facundo nos ore doces facienda, nec ipse
Quæ tam facundo præcipis ore facis.
Salvificæ fidei similis mihi, Marce, videris;
In cælum hæc ducit non tamen ipsa venit.

111. IN HISTORIAM POETARUM LATI-
NORUM

Celeberrimi D. OLAI BORRICHII.

Orbis nobile sidus eruditi,
Vatum gloria, perge sic mederi;

(Nam

EPIGRAMMATUM LIB. III. 295

(Nam nec hoc tuus abnuït Machaon) .

Perge quot Latio leguntur ore

Vitam reddere mortuis Poëtis.

Nec nullum tibi præmium laboris

Promittas, sciet orbis & diferto

Illud fama loquetur ore ; Vates

Quod vivi tibi mortuique cedant.

Quot chartis memoras tuis Poetas,

Tot te, dignus es, ut canant Poetæ.

ALEXANDER ET PHILIPPUS. 112.

Virtuti via nulla tuæ se, Magne, negabat.

Perfidia se nulla, Philippe, tuæ.

IN CALANUM MENDACEM. 113.

Cum loqueris falsis admisce vera, Calane,

Certa fides dictis constet ut inde tuis.

Ergo, Calane, nequis si semper dicere verum,

Nefallas, semper te volo falsa loqui.

A M E N: 114.

Quid sit Amen quæsitus Iber sic asserit : inde

Nomen habet ; pueri nempe quod Amen

ament.

DE EBRIETATE, 115.

PONTII PASTORIS CONCIO.

Ebrietas vitium est, quo non damnosius ullum,

Hanc fugitote meæ, Pontius inquit, oves.

Sæpius ebrietas fecit mala plurima, multas

Præcipue cædes ebria turba facit.

Tempore Noachi fuit ebria terra, necique

Quotquot erant homines ebria terra dedit.

A V A R U S. 116.

Semper Avarus eget, semper vult plura, nec un-

quam

Quod vult, quod voluit forsan habere potest.

N. 4. LI.

296 HENR. HARDERI

117. LIBERALIS ET AVARUS.

Non habet indignus quæ munera cepit avarus,
Hæc quoque quæ bene dat munera largus
habet.

118. IN EMMAM FUCATAM.

Mentito speculum vultu inspicis, exhibet um-
bram.

Mentitur speculum non tamen, Emma, tuum.

119. AD PROCLUM POETAM.

Si tua vis nunquam putrescere carmina, multo
Quæ scribis condi carmina, Procle, sale.
Servat ab interitu sal conciliatque saporem;
Quæ sale scripta carent quid meruere? piper.

120. AMICITIA.

Donec eris felix multos numerabis amicos,
Et felix, multos dum numerabis, eris.

121. AD PYTHAGORAM.

Quas alii laudes scribendo, legendo, loquendo,
Tibi tu tacendo comparas.
Jamque filens loqueris famæ tamen ore, tuumque
Nunquam fileat silentium.

122. DE EODEM.

Pythagoræ par nulla datur facundia laudi;
Pythagoram digne vis celebrare? tace.

123. VIRI CUJUSDAM EXTRA PATRIAM
MORTUI

EPI TAPHIUM.

Uxoris furias per mille pericula fugi,
Contigit hac misero denique sede quies.
Audeo nunc illam contemnere; sed precor o tu!
Ne mea resciscat forte Megæra, tace.

124. GALLIA HODIERNA.

Dicta fuit quondam braccata, comata, togata,
Gallia, nunc dici tota sagata potest.

AD

EPIGRAMMATUM LIB. III. 297

AD VIRUM DOCTISSIMUM πολύγραφον. 125.

Plurima scripta orbi donas, Vir docte, sapiſque,
Nil ſtolidus ſcribit Momus, & ille ſapit.

AD LYCONEM DE CAMILLA. 126.

Formoſam lepidamque ſcitulamque
Dotatam minime tamen Camillam
Nos amare Lyco veras? Camillæ
Tanta eſt gratia corporis decorque,
Ut vel nuda viro queat placere.

AD RUFFUM. 127.

Sors tua te ditem naturaſque fecit avarum;
Quid tibi, Ruſſe, precer? qualis eſſe velis.
Divitiis homini nihil optem pejus avaro,
Nec quicquam diti pejus avaritia.

LALAGES EPITAPHIUM. 128.

Hoc Lalage tumulo vitæ pertæſa quieſcit,
Nupta prius juveni, nupta deinde ſeni.
Infelix Lalage nulli bene junctæ marito:
Vivere non potuit ille, nec iſte mori.

PAUPER POETA. 129.

Victurum Vates ſcribet nihil indigus auri.
Gignere ſicut ager nil ſine Sole poteſt.

MEUM ET TUUM BELLORUM CAUSÆ. 130.

AD POLITICUM.

Tolle meum atque tuum, ſic bellum tollitur;
inquis. (tuum?

Quomodo? cum tollant bella meum atque

PANEGYRICUS ATTALI. 131.

Si mihi centenis reſonarent vocibus ora,
Ipſaque me Clio Phocidis amne lavet,
Aut mihi Neſtorei ſacundia ſuppetat oris,
Aut mihi ſas magno cum Cicerone loqui;

N 5

Ore

298 HENR. HARDERI

Ore tuas digno nunquam tamen, Attale, dotes
 Possem aut virtutes enumerare tuas,
 Tanta tibi sane est virtutum copia? tantum
 Laudandis polles dotibus? imo nihil.

132. GRAMMATICUS PHILAUTUS.

Tu bene fac, alter facito bene; Grammaticorum,
 Personam, jubeam qua mihi, nemo docet.

133. AD OVENUM.

Quam vereor cito ne pereant tua carmina? mun-
 dum

Sunt qui stare diu postmodo posse negant.

134. IN LYCORIN JOCUS.

Se pacis dicit studiosam pulchra Lycoris,
 Intestina tamen bella Lycoris amat.

135. AD PAULLUM ROMANUM

Pro patria fortissime occumbentem.

Æternam meruit tua mors, fortissime, laudem,
 Promeruit nullam laus tua, Paulle, necem.

136. FABULA TROJÆ.

Regis proditor ille patriæque,
 Sed fortis tamen & pius Maroni,

Æneas humeris tulit parentem?

Victores spoliavit ille Grajos?

Per hostes pedes ivit atque flammam?

Ad Ditem pedes ivit & rediit?

Ivit, sed pedibus Maronianis.

137. PARTES IN EUROPA.

Si concordia mentis atque linguæ

Laudatur merito & bonis probatur;

Cur non, cujus amat colitque linguam,

Germanum deceat favere Gallo?

138. STATUS IMPERII ROMANI 1672.

Quid vos iniquæ Dædali calumniæ

Consilia nostra lenta ignava carpitis?

Tan-

EPIGRAMMATUM LIB. III. 299

Tantoque nos in patriæ periculo
Cæcos stupentes & vocatis plumbeos?
Germaniæ libertas hercle est perdita
Perire si volentibus jam non licet.

GERMANIA.

139.

Diravi stolido Gallum Germania luxu;
Stultitiæ pœnas exigit ipse meæ.

TURCARUM IMPERATOR.

140.

Christicolas odiis discordia turbat & armis.
Perpetuo turbet! res agit illa meas.

IN PONTICUM.

141.

Omnibus ingratum meritis te, Pontice, præstas,
Moribus his nulli, Pontice, gratus eris.

AD JOANNEM GEORGIUM 142.

CHRISTOPHORUM

Sodalem jucundissimum, Carmen jocosum.

Jani, Christophori, Georgiique,
Fastis nomina sacra Christianis.

Uni nomina terrena cur parentes

Donavere tibi? ter esse gnatum

Felicem cupiere, ter beatum.

Et nos & reliqui tui quotannis

Ter te vivere cogimus sodales.

Quandocunque vel hoc, vel hoc, vel illud

Nomen Jane redit diemque signat;

Tum nos e pedibus novem Dearum

Nostro vincula nectimus sodali.

Sed molliissima vincla, quæque solus

Dignus nomine solvat hoc Lyæus.

Tu pro more diem tuum coronas:

Quicquid Sequana Galla delicati,

Vel Rhenus melior, Nicerque, quicquid

Ad nos cœrula per profunda misit

N 6

Ex

Ex Uva generosiore Bætis ,
 Una ponitur omnibusque mensa.
 O factum bene perge , Jane , perge
 Nobis vivere , vive ter quotannis
 Nos semel tibi , quamlibet parentes
 Tenaces nimium gemant parentes. .
 Si censum tamen atterit gravesque
 Exhaust loculos beata vita ;
 Non est hæc tua culpa sed parentum ,
 Qui nomen tribuere sumtuosum.

143. Die Sonne/ der Mond.

Sol regnat , sed Luna solet cornuta repleri ;
 Hinc sol nonnullis fœmina , Luna vir est .

144. ÆTAS PARENTUM PEJOR AVIS &c.

Tam mala nostra ætas vix possit peior ut esse.
 Si qua fides peior , quæ tamen instat , erit.
 Sit licet , at nostris erit hoc prudentior annis :
 Jactabit proavi nomina nemo sui.

145. ÆNIGMA JOCOSUM
AD MARINUM.

Hominum genus nostris frequens in urbibus,
 Nostros in usus cœlitus missum genus ,
 Quo sine nec arcto viveres sub frigida,
 Sed vel memor prioris innocentiae
 Sincerus undique atque aperti pectoris
 Totus pateres , vel pellito cum Schyta
 Indutus ires cruda Damæ tergora
 Aut quale victa tegmen assumfit fera
 Tot ille notus fabulis Tyrinthius.
 Hominum genus solers , peritum , callidum ;
 Cui non negaret cedere & palmam dare
 Tegeæus ipse , quamlibet doctissimus
 Quodcunque furto , sed jocosum , condere.
 Amans tamen diei non piceas gerit

Sed

EPIGRAMMATUM LIB. III. 301

Sed cereas tantum manus, vulgo licet
Jam trita sit multique splenis fabula.
Quod hoc genus Marine? dic si quid sapias,
Nec sub mamilla Davus ignava latet,
Repperimus, inquis, arrige huc aurem.

Rem acu.

AD LECTOREM.

146.

Quæ volvenda damus tibi carmina, Lector, eo-
Quo nos consilio scripsimus ista, lege: (dem,
Non semper graviora juvant aut seria, tristem
Sæpe leves animum restituere joci.
Indulget licitam dum mens sibi fessa quietem,
Et quod agas nihil est, hoc age, ne quid agas.

IN EUCLIONEM

147.

CALCULO EXTINGTUM.

Tot ille arator jugerum,
Tantique messor horrei,
Opumque custos plurium
Quam Cræsus ipse Lydus
Vel alter ille plumbeus
Ciboque dignus aureo
Judex iners Apollinis;
Ille ille jam tota satis
In urbe notus Euclio,
Dum desidet dum nummulis
Metitur annos aurcis,
Dum secula optat Nestoris
Et secla sperat Nestoris,
Offensa risit Atropos,
Geminisque mox sororibus,
Quin, hunc, ait, Diti damus,
Opibusque terra conditis
Vitam diemque reddimus.
Sic illa, plaudit utraque

N 7

Et

302 HENR. HARDER

Et hanc probat sententiam :
Audiverat suumque Mors
Adjecit atra calculum.

148. IN MORTEM TURENNI.

Tandem terribili Turennum turbine tactum
Teutoniæ toties territa terra tegit.
Teuto triumphator Teuto tutela tuorum
Turenno tumulum tolle, trophæa tibi.

149. DE THOMA BARTHOLINO.

Quem loquitur præsens, nec postera nesciet
Barbara quo sese Danica regna negant. (ætas;
Qui quicquid veteres pulchrum scivere novique,
Divina clausum pectoris æde tenet.
Cui Fortuna novi fastigia pandit honoris,
Datque suum meritis officiosa decus;
Tam magni celebrisque Viri qua fulget Apollo,
Nemo nequit laudes dicere, nemo potest.

150. IN CALENDAS JUNIAS

Anni 1676. & 1677. Danorum Victoriis
in mari Balthico nobilitatas,

Ductu Generosissimi Dni

NICOLAI JULII

Archithalassi, Equitis aurati &c.

Diem serenum candidum nobis diem
Fastisque dignum posterisque debitum;
Quo bis triumphum læta vidit Dania,
Cur Suecæ criminariis & diem nigrum
Diem nefastum luridum diem vocas?
Cur huic diei tot tuorum funera
Vistasque captivasque classes imputas?
Ignosce Suecæ Junio, namque hanc tibi
Non Junius sed JULIUS cladem dedit.

EPIGRAMMATUM LIB. III. 303

IN CALENDAS MAJ & JUNI ANNI 1676. (151.)

JUNII & JULII ANNI 1677.

SVECIS INAUSPICATAS.

Infaustas nimium tibi calendas
Atratas nimis atque inauspicatas
Tandem, Suece, cavere disce luces.

Gothorum patriam fatis potente
Firmam præsidio marique cinctam
Securus tumidusque possidebas.
Hac Majæ pepulere te Calendæ.

Terres Oceanum natante bello :
Nostris exitium minata regnis
Formidabilis illa classis instat.
Hanc perdunt tibi Juniaæ calendæ.

Aufas per vetitum volare balthum
Et nostros prohibere commeatu
Frangunt disjiciunt feruntque puppes
Post annum quoque Juniaæ calendæ.

Conatu tamen ultimo laboras
Et, cui vix similem paremve vidit
Nostris Nereus Arbiter profundi,
Nobis objicis ingerisque classem.
Hanc vincit quoque JULIUS fugatque
Et urit tibi Juliis calendis.

Post quartas tibi tam graves calendas
Si nondum resipis tibi que parcis
Nec cœlo petis a minante pacem,
Pares, Suece, prioribus futuras
Et nonas tibi comprecor calendas.

AD NICOLAUM JULIUM 152.

Thalassiar. Equ. Aurat. &c.

De Victoriis navalibus.

Dum Sueones, JULI balthi Neptune, triumphas
Captivasque facis nostra trophæa rates ;
Non

304 HENR. HARDER

Non opus ut Romana tuas facundia laudes,
Pro rostris toties dicere sueta, canat.

Non opus ut meritas jactent tua classica lauros :
Devicti Sueones prædaque testis erunt.

Objiciunt oculis tua se præconia nostris ;
Cernimus in laudes rostra diserta tuas.

153. AD LECTOREM.

An bona sint noster quæ carmina fudit Apollo
Nescio, quod nova sint, Lector amice, scio.
Omne novum pulchrum non arbitror esse bonumque,

Omne bonum tamen hoc tempore pene novum.

154. IN AVARUM PODAGRICUM.

Auget avaritiam dum vult abolere podagra,
Nec dolor alterius tollitur alter ope.

Proficit & verbis quoque parcere discit avarus:
Nam simul ac ô pes ! ingemit, optat opes.

155. LACTUCA.

Hospes apud Janum diverterat Otto Batavum,
Primaque lactucam mensa Batava dabat.

Otto ait : hæc prisco claudibat tempore cœnam.
Respondit Batavus : claudit & illa meam.

LIBRI TERTII

F I N I S.

H A F N I A

ARCTIORE OBSIDIONE
LIBERATA: POEMATION.

Auctore

HENRICO HARDERO.

ANNO
MDCLX.

Fridericus Tertius Dei gratia Daniae Nor-
vvagiae VVandalorum Gotorumque Rex
Dux Sclesvici Holfatiae Stormariae
atque Ditmariae Comes per Ol-
tenburg atque Delmenhorst.

A N A G R A M M A.

Re vera Rex hic sublimis coelitus ortus
Numine dante trahit : quid Mars Leo
fraude doloque et
Ira agis ? erigitur Danorum gloria , Regi
Aucta suo, quo Pax adamata sedente virescet.

Cimbria, sanguinei miseranda palæstra Gradivi
 Et Sueci prædantis amor, quam tristibus inde
 Cladibus exhaustam deplorandisque rubentem
 Cædibus, hinc reliquam nutanti vertice corpus
 Expirasse animam prope feralemque relabi
 Vidimus in tumulum, caput exere, collige lætæ
 Si quid adhuc superest animæ tibi, ponito lethi
 Servitiique jugique metum: qua sospite vitam,
 Qua pereunte tuæ sperabas fata ruinæ,
 Portua salva manet; proh quantas sidera volvunt
 Fatorum rerumque vices? en plena renasci
 Cernitur Arctoi spes intermortua sceptri:
 Si modo, quod Superi quod inevitabile nostris
 Creditur imperiis minitari Dania fatum,
 Hac hostis frueretur humo, metamque furorum
 Addiderat reliquis furti solertia prædis,
 Jam modo nulla fores, nulla premerere superstes
 Parte tulat æterius moiem subitura Tyranni.
 At nunc pacati monstrat primordia cœli
 Hæstia salva tibi, neque solum certa salutis
 Spes nitet, at justos rupti quoque fœderis Ultrix
 Orditur vindicta gradus, pœnasque daturum
 Deplorat sua fata scelus. mea Numina Musæ
 Dicite, sed quali mos decantare triumphos
 Carmine, victrices quali post prælia laurus.
 Contextis hedera redimitæ tempora fertis.
 Excipitis, Marti non succubuisse Suëco
 Hic superasse fuit, non vinci vincere nobis,
 Dicite quo majus nullum perjuræ Pœnis
 Crebra dabant, quo non gravius cecinistis ad ipsa
 Thebarum delubra nefas, violata Suëco
 Fœdera, perfractas horrendo crimine leges,
 Arvæque Dana novis prædonum infesta manipulis
 Et repetita novis Sueonum Sælandica transtris
 Littora frustratis portu, liceatque videre

Haffniam, & Haffniacis circumdare moenibus arma
 Mox turpi cessura fuga, juvat auspice Phœbo
 Lætius exacti passum meminisse laboris.

Viderat æternam septem subjecta Trioni
 Regna quieturo pacem admisisse Gradivo
 Non satis humano satianda cruore Megæra;
 Vix odii spes ulla super rigidique tumultus
 Bellorum, non cædis erat nec sanguinis, ipsam
 Regius amplexus firmarat & oscula pacem.
 Impatientsque sui quo nunc, quo labimur, inquit?
 Mene igitur placidos Danorum cernere saltus
 Pacatumque solum, neq; rubrum sanguine littus,
 Nec satiatur fauces Erebiq; measque
 Postea Cimbrorum natitabunt pascua tabo?
 Proh Erebiq; stygisque pudor! tulit arma cruen-
 Martis in octavum generosa Batavia lustrum, (ti-
 Tune cum tela capi, cum signa ultricia contra
 Tollere libertatis amor Patriæque Deique
 Et Tartessiaci cogunt fastidia fræni
 Indignum pertæsa jugum; bellare coacta
 Ter denas potuit per nos Germania messes; (lum.
 Quid memorem assiduo bellorum in pulvere Gal-
 Nunc sibi contiguum contra dum fortis Iberum
 Arma mover, nunc Austriacas infestus in arces
 Irruit, & Latias formidine concutit urbes,
 Quæsitumque diu jam prima ab origine gentis
 Imperii nomen titulique insignis honores
 Et magis augusti quærit moderamina sceptri,
 Durat & hoc, nostri dum durat semina motus
 Ambitio, bellum, nisi fors, dum fessus uterque
 Ad nova sub dubia respirant prælia pace.
 Tot poterunt alias dura inter prælia gentes
 Exercere meis producti fraudibus anni,
 Danigenas unus? belli cunabula nuper

Qui

HAFNIA LIBERATA. 309

Qui vidit sit idem bellorum finis, & istis
 Nil afflata juvent furiarum incendia terris?
 En redit atque brevis leviuscula vulnera pugnae
 Pax sanat, facies rerum prior, oppida cives,
 Nauta fretum, pulsi repetunt sua rura Coloni,
 Bellaque & innocuum ridet gens Rustica Martem.
 Annus erat cum prima novi primordia belli
 Daniacas premeret, solito sed mitius, urbes,
 Annus erit vix ulla mei vestigia Martis
 Pax superesse finet; poterit, quo semina fruge
 Uberiora ferat, requiescere terra videri.

Ergone in exilium feror? Ergo Polonica rursus
 Vastata & tantis jam pridem cladibus arva
 Dilacerata petam? vix est locus ullus in illa
 Vulneribus cladique super, sic Dana relinquam
 Oppida, sic crudis deformes caedibus Urbes.
 Dixit & ardenti pectus stimolata furore
 Murmurat incultum, certe tentare novisque
 Orbis hyperborei miscere tumultibus axes
 Mente sedet, nec se tanta in certamina solam
 Suffecisse putat, comitem conatibus ardet
 Addere Thifiphonem sociosque adhibere colubros;
 Protinus induta terrarum mole sub umbras
 Lapfa venit, stygiasque gradum molitur ad undas,
 Vix ubi Tænarii propius devenerat antri
 Ad fauces, quæ sita ruit soror ecce vocanti
 Obvia Thifiphone, nigris examina pone
 Attrahit ordinibus furiarum: ibi prima sequentum
 Ambitio, fallaxque dolus, gaudensque suorum
 Sanguine proditio, sequitur blasphema furorem
 Spretrix impietas Superum, vox effera fandi,
 Qua venit illa gradum referunt rectumque pudorq;,
 Et cedunt non sponte via refugoque pavore
 Religio, Divumque metus, sinceraque vera

Cum

310. HENR. HARDER I

Cum probitate fides, at fraus tegit improba semper
 Proditioque furorque latus, foedusque fidemque
 Dedocet ex alia sequitur quæ parte libido
 Regnandi atque animos sceleratis excitat ausis.
 Incipit atra Soror manibusque innexa profatur:
 Hac, Germana, tenus Stygii decreta parentis
 Sola super terras otheo, iussosque furores
 Exsequor & diræ studiis contraria Pacis; (rem
 Hoc quodcunque madent campi, quod stagna colo-
 Erubere suum, veniant quod crebra sub umbras
 Funera & innumeris epulentur cædibus hydri,
 Qua licet effeci, mea sunt insignia quicquid
 Triste furens odii stimulis admisit Enyo.
 At modo (fabor enim) nimio sudore fatiscunt
 Colla fatigatæque manus, primusque relanguet
 Impetus, & solito vetitos spumare veneno
 Angues æqua nimis mortalibus astra soporant.
 Huc dum vincenti credor decedere paci
 Tantisper venio, neque vi superante coactæ
 Pellimur optatis Arctoi sedibus orbis,
 Sed magis exhaustus dum vires colligat anguis
 Dum liceat fraudumque modos pensare novisque
 Infidiis aperire vias, ad vestra revertor
 Tectæ, sed ut superas repetam cumulatior auras;
 Pax nostro subit illa bono, sed figere sedem
 Ne queat & pulsus violentior imperet armis
 Nos ea cura manet, tu cui, Soror, integra totis
 Fervet adhuc rabies venis, circumque resultant
 Pectora Tartareo pleni de fonte Colubri,
 Nunc focias conjunge manus, conjunctior hostem
 Vis abigat, redeant temerato foedere bella,
 Nec fidei sit vera fides, cessantia Cimber
 Vel Sueones nobis moveant ductricibus arma.
 Ecquid iners horres? res o insueta! cruore
 Quæ consanguineo crevit quem patrius ensis

Vel

HAFNIA LIBERATA. 311

Vel dederint fratres, bello committere gentem
 Cognatosque timet Reges, non territa quondam
 Sæva Thyestæ spectasti fercula mensæ,
 Non Agamemnonios inter bacchata penates
 Alterna timide lufisti cæde, nec ipsæ
 Viderunt trepidam grassari in funera Thebæ.
 Quo novus iste metus? si, quæ commisimus un-
 quam,

Criminibus majora paro, minus ergo relictum
 Est animi? sed si qua fides non invia cœptis
 Semita pandit iter, quod si minus apta videtur
 Cimbria fallaci studio intemerata, Suæci
 Dant aditus, avidæ conjuncta potentia dextræ
 Pronior in scelus est, si turba pedissequa, si quid
 Tam facilis gemini potis est occasio sceptri,
 Omnia quo cupias jam jam concussa tumultu
 Ingentique novis impleta motibus Arcto
 Nostra cruentatos cernemus gaudia campos.
 Mota Soror cunctata licet tamen ibimus, inquit,
 Ibimus, admissæ certum interrumpere regnis
 Pacis opus, flagris iterum Bellona cruentis
 Addat hyperboreis animos in funera turmis.
 Finierant. superas incæstat protinus auras
 Atra cohors, cunctas furiarum examine longo
 Pone trahit comites, sed qua scelus inchoet aula
 Sueca placet, subeunt tacitæ Ducibusq; Ducumq;
 Persuadent Regi sese tacitumque venenum
 Insinuant, dirum coquitur scelus, impia quid non
 Criminis ambitio mortalia pectora cogat
 Imperiique sitis pulsoque pudore libido?

Protinus infestis belli septentrio signis
 Horruit, ac moestis Euri mugitibus ingens
 Spiravere nefas, neque vanæ præscia curæ
 Suspicio ambiguae turbabat gaudia pacis.

Quin

Quin etiam fati superos documenta dedisse
 Pejoris manifesta fides, & Numinis iræ
 Attonito variis orbi patuere figuris :
 Collisæ per inane acies, visæque cruentum
 Ad bellum aëriæ terris præludere pugnae,
 Ignotos ululasse sonos, magnisque relatum
 Stragibus evulsas inis e sedibus undas
 In terras agitasse Tethyn, mutasse colorem
 Nereus & tantas visus sensisse ruinas.

Perdiderat sextum interea sextumque novarat
 Luna jubar, canis albentia frugibus arva
 Non nisi languenti torrebat Sirius æstu,
 In nova jam falces acuebant arva coloni,
 Arva, quibus miseras bellorum explere ruinas
 Spes erat & læta, strepitu cessante Gradivi,
 Pace frui: festis pariter cum civibus urbes
 Alma revertentis sperabant commoda pacis.
 Jamque vacaturos pacatis hostibus agros
 Cimbrorum Fyconumque, aut mox audire relictas
 Agminibus Sueonum terras & classibus undas
 Regia crediderat Dani caput Hafnia regni:
 Fallaces hominum mentes! Suecus hei mihi Sue-
 Rursus adest rursus solitis Sælandia signis (cus
 Obruitur, nec fama tulit rem prævia, sed qua
 Fama die retulit muri videre reversos
 Haffniaci, stant castra solo, stant æquore puppes.

O Patria, o Regum domus, Haffnia, & inclyta
 Martis

Mœnia Cimbrorum studio! vos fraudibus hostis
 Ut premat? ut tantas veniat securus in arces
 Perfidus & rupti pretium diadema reportet
 Fœderis, addictus sceleri permittet Olympus?
 Tanta parent impune? Deus, Deus ultor in ipsum
 Ver-

HAFNIA LIBERATA. 313

Vertat ut Authorem sceleris scelus, Hafnia constet.

Quid tibi tunc FREDERICE animi cum fervere
Hostiles hinc inde globos passimque vagari (late
Arva per Hafniacis adeo confinia sulcis
Inspiceres, animis vulgi trepidantibus omni
Vita salus sceptrumque, netas! dubitabile nutu?
Et classis nec miles erat, quis pace reversa
Arma, quis æquoreas pacato alat æquore pinus?
Nuda caput regni muris, munimina, vallus
Non erat, infirmo non propugnacula vallo.
Quid nisi qua virtus sese generosa prementi
Prodere Majestate solet? regalis iniquo
Nescia mens duræ frangi molimine fortis.
Sic quoque palma, ferunt, hoc celsior exit in auras
Æthereas, quanto gravius molitur ad imam
Flectere pondus humum: pressoque cacumine nudâ
Fortior adverso sumit de robore vires.
Aut, veluti, rapido fertur qui flumine, torrens,
Si fude vel densis aditus præcludere glebis
Aut alia solitos remorari parte meatus
Aggrediare, furit, solitaque potentior ira
Aut aliud sibi quærit iter, segetesque gregesque
Pascuaque & virides involvit flumine campos,
Aut, obstructa manu rumpens obstacula, sese
Colligit in veteres fracto sufflamine cursus.
Sic tua non alio potius se tempore virtus
Gavisâ est dubia quàm rerum sorte probari,
Plebs pavet inceptoque hæret, spes nulla salutis.
Rex animos, quod Regis erat, trepidantibus addit,
Stat vires adhibere omnes, stat mœnibus hostem
Arcere & nullis caput eripuisse periclis.
Nulla mora est; jussi subeunt palatia cives
Corda metu tremuli, nisi cum causæque Deique
Et Regis meminisse subit, tunc ille verenda

Majestate gravis pavidos confirmat, in omni
 Mutatum sedet ore nihil, frons Martia, verum
 Læta parum facies, mista sed nobilis ira.
 Qualis in Alcidis se miscuit ira rubore
 Vultibus ad jussus mandantis iniqua Tyranni.
 Tum licet aspectu solo facundus & acres
 Inspirans vel vultu animos Regalia digno
 Laxans ora sono mentes trepidantibus ingenti
 Inflammat Martis studio: Quo fata morentur
 Nostra loco spectatis, ait, quas sidera nunquam
 Plus semel Arctois liquet immisisse tiaris,
 Nunc agitat fortuna vices, si mascula Patrum
 Pectora degeneri libeat mutare timore.
 Nam non Ausoniis extorris Cimber in oris
 Romulidum jam strage calet, non proxima Rheno
 Arva domat, neque contigui perjuria Sveci
 Ultura gerit arma manu. nunc indiget omni
 Ad proprium virtute decus, quibus iste saluti
 Militet & famæ fervor generosus, habemus
 Bella domi & Regni grassantem in viscera Martem.
 Quis tamen o Superi nasci tam grande putaret
 Posse nefas sanctoque dari pro foedere bellum?
 Auximus hostiles titulos; accesserat illis,
 Mens meminisse horret, flos Cimbri *Scandia* Re-
 Cessit *Halandus* ager, cessit *Blekingia*, cessit (gni,
 Fertilis, assiduus quam pulsant fluctus, *Huena*,
 Illaque vicini *Bornholmia* gemma profundi.
 Quid loca commemorem boreali evulsa coronæ,
Tronthemii juga longa, & inexsuperabile Marti
Bahusum, quid mille viros? tum constitit illo
 Pax pretio, adverso cum pugnaremus Olympo,
 Cum superas elementa minas certamine nobis
 Hostis & invictas cœlorum opponeret iras.
 Nunc facies mutata poli est, tantæque refugit
 Perfidia comes esse Deus, dum foederis icti

Et pacis violator adest. abducta refigit
 Signa Suecus, repetit quos nondum liquerat agros.
 Mens pacare fuit; majore Cupidine Regni
 Imperiique siti juratum frangere fœdus
 Pro nihilo, dum regnet, habet, corradere Cimbri
 Quod superest parat imperii, perjuraque cinctus
 Arma redit, primoque favet fortuna furori:
 Est spoliū Sælandus ager, si *Portua* nostra
 Proditā pigritiæ spem consummaverit hostis,
 Servum erimus Dani nomen contemptaque Pa-
 Posteritas vitio raptos transcribet honores. (trum
 At si Majorum dignus Virtutibus ardor
 Opponat generosum animum, Pax prodiga nostro
 Rumpitur illa bono, jam, quas amissimus urbes,
 Quod liceat justo velut ante requirere Marte,
 Damnosū fecit violator fœderis hostis.
 Sed neque, ne simili coalescat fœdere rursus
 Noxia pax, aliud quam prælia spirat, & arma
 Hostis atrox nulla promittit lege pacisci,
 Sceptra petit, gemini pendet spes integra sceptri
 A vestra virtute, viri, vos illa Parentum
 Gloria, quosque olim Cimbrorum sceptrā tuentes
 Per seriem numeratis, avi, vos Regia pubes
 Danaque posteritas, ne tantum vestra relinquant
 Dedecus arma, rogant, ne libera colla nefandum
 Servitii patiantur onus, magnoque Parentum
 Nomine progenies infelix excidat hæres.
 Et virtus hoc Dana potest: circumdata vallo
 Urbs fragili, putribus vix propugnacula glebis
 Exigua munita manu quod spernere tantas
 Sustineat vires, fors digna videbitur hosti
 Rifu materies. sed enim quid parvula possit
 Fida manus, quid nixa Deo fiducia, cives
 Exemplo monstrate mei. munimina nulla
 Exceptura patent profugos, ne Scandia muris

Nos caperet tuitura suis pax illa dabatur ;
 Hæffnia quæ petitur superest, pro mœnibus illam
 Vestra fides animique tegant, quin jungite dextras
 Et Martem spirate animis, pugnabit Olympi
 Pro causa meliore favor, prius ardua nobis
 Sidera, nunc sceleri contraria sentiet hostis.
 Nec tamen humanis, nisi spes est vana, caremus
 Subfidiis, abiit Batavas Legatus in oras,
 Ante semel solitum quàm Cynthia compleat Or-
 Auxiliatrices pressis submittere classes (bem,
 Pollicitus, totum violatæ injuria pacis
 Horrendumque nefas in Suecum moverit orbem
 Hæc eadem veritum, neque si, (sed sidera nolint
 Suecus ut has arces) frænos & vincula Cimbro
 Quæ cupit injiciat sua se discrimina gentes
 Sperarint aliæ & fastus fugisse Suëcos,
 Imperitare volet, toti dare jura profundo
 Et circum late populis, cogetur & Albis
 Fræna pati, Rhenusque jugo succumbet eidem,
 Plorabitque novas lacerata Polonia clades.
 Prævenient, non illa finet non ipse Borussus
 Non Tamesis præcauta suo discrimine muros (bi
 Suecus ut hos habeat, brevis est mora millibus ur-
 Terra virû, ratibus placidum famulabitur æquor,
 Exiguas perstate moras, parvusque saluti
 Militet & Muris libertatique paternæ
 Totque simul populis una labor, impete primo
 Arctous constabit apex & gloria Cimbri.

His inflammarat civilia pectora dictis,
 Et mox signa cani, vocitari ad mœnia quotquot
 Tractandis habiles armis facit usus & ætas,
 Imperat, ad muros properant hinc inde repletis
 Turba viis numerisque locos ingentibus arctant.
 Gnara ignara venit bellorum turba sed acris

Plena

Plena animi, claudit lucro cessante tabernas
Devotasque sibi dextras Cyllenius armis
Induit ac patrio Comites finit ire Gradivo,
Nec regni minus urit amor, quibus omnis in urbe
Vita opus est, alii mutantur Marte labores,
Nec solito calet igne faber; quod condidit, uti
Gaudet opus, forti nullus sese ordo labori
Eximit aut properata ruit postremus in arma.
Ipse etiam certis armatus Apollo sagittis
Abjecta rapit arma lyra, doctæque Minervâ
Ad muros alia properant ducente cohortes;
Nec cathedris vox docta strepit, mutescit & alte
Stoa filet vocemque premit, bellum undiq; bellum
Classica rauca tonant. tum se per mœnia vulgus
Diffundit, primusque fuit munimine vallum
Instruxisse labos, & quod defendere possent
Advexisse solum, sudibusque educere colles
Ingens fervet opus, jamque ipsa suburbia flammæ
Suffectura locum terrendo cominus hosti
Accipiunt. sic humanos cum pestifer artus
Cancer corripuit, ne pars sincera trahatur
In vitium commune mali, pars ægra recidi
Aut flammis aut ære solet. fiducia crescit
Civilis, dum crescit opus, si mœnia tentet
Hostis ovans, stat mente mori vel vincere fixum.
Venerat hæc inter pressæ vicinior urbi
Spe tumidus totamque vorans vibrantior Arcton
CAROLUS, arsuramq; novo diademate frontem
Lætatus sceptrisque manus, jamque obvia Cives
Agmina, qui dignâ peterent ad mœnia pompâ
Infererentque Suecæ Borealia sceptrâ tiaræ,
Exspectabat ovans: sed enim, dum singula versat
Ut nunc Parrhasii foret una colonia regni
Unus ager Sueci quicquid circumflua Thetys
Arctois distinguit aquis, nunc illa tributî

Copia, nunc locuples Codanis faucibus aurum.
 Vectigale subit, præsertim splendida tanti
 Gloria delectat facti, tantique Monarchæ
 Imperii obversatur honos, peccasse videtur
 Turpe minus Regi, nec fracti fœderis ultra
 Jam piger, injustis faveat cum Jupiter actis.
 Ecce procul latis fumare incendia campis
 Hassniacos propter muros, alteque rubenti
 Scintillas inter misceri nubila fumo
 Vidit, & excandens, quæ tanta audacia nostras
 Incendisse domos, ait, an sententia mentem
 Fallit? an opponit Marti se *Portua* nostro?
 Incauta! armatumne volet, cum possit inermem,
 Infensum, & poterat placidum; sed sentiet hostes,
 Sentiet instructas, siquidem jubet arma capeffi,
 Ad sua fata manus, adeone insania gentem
 Circumagit miseram, tali se excludere muro
 Nos ut posse putet, nec signa minantia contra
 Fatorum cœlique videt, non cesserat omnis
 Obsequiis Naturæ meis? tam sæpe furentes
 Frigore vel medio, durescere vidimus undas,
 Frigidior solito Boreas, quæ nostra morari
 Agmina debuerant, stravit super æquora pontes.
 Polonos ego per populos urbesque cucurri,
 Nunc Galeis iterum victricibus haurio Balthum
 Codanosque sinus, est ultima meta laborum
 Hafnia sola super, neque se, qua vicinus arte
 Quicquid in hoc nostrum est regno, qua cœpimus
 Nobile Fridrici dictum de nomine castrum, (illud
 Posse capi vesana putat, se muniat altis
 Moenibus Urbs, rapidoque tumescant flumine fos-
 (Sed satius rupta ne crescant aggere valli (sæ,
 Approperasse mora) cedit, nisi cesserit armis,
 Infidiis, poteritque arti succumbere Suecæ.
 Talia jactanti sententia tristis eadem

Marte manuque sedet perrumpere mœnia nocte,
 Nec nisi pro capto ferrum deponere scepro.
 Et si fata quidem (fatis sua nempe secundis
 Jactat bella geri) si mens non læva fuisset,
 Contigerat facili vel tum molimine vallum
 Conscendi, neque jam, vereor, fortissima stares
 Portua, nec Dominum Borealia scepra manerent.
 Consilium superi vertunt, dilapsus ab alto
 Terror adest, sævunique jubet mitescere pectus
 Et segnes traxisse moras, jam pergit ad urbem
 Occultis à colle viis, qui proximus Arvis
 Imminet Hæstniacis, flexis ibi gramina fulcis
 Scindit, & occultos Mavortia cura meatus
 Egesta molitur humo, densisque volantes
 Aggeribus prohibent diversim e mœnibus ictus.
 His, velut ingentes circumdat Delia silvas
 Cassibus, Hæstniacæ cinguntur cominus arces,
 Et propius propiusque ruunt, aliæquæ priores
 Defendunt operas operæ. Nec civibus inde
 Ingentes cecidere animi, stat Martia ferro
 Cincta manus crebrisque hostem metuentia fatigat
 Fulminibus, sacras ætas imbellior aras,
 Hæstniacæque nurus, pueri, inuptæque puellæ
 Rite petunt, funduntq; preces, pacemque per aras
 Sollicitant, calidisque expugnant æthera votis.
 Nec minor arma inter pietas, nec fervere sacris
 Valla minus studiis, hinc votis, viribus inde
 Cernere erat pugnare viros, & Classica Martis
 Nunc quoque sacra notant, muris hinc inde sub
 Confluit & fuso nunc rumpit carmine nubes (ipsis
 Nunc agitat pia vota cohors, jam templa videri
 Mœnia & arma preces possunt, sua vespere sero
 Vota, suas medio dum sol calet altior orbe
 Continuant & mane preces, cœlumque fatigant.

Audiit & nitidi summo de vertice cœli
 Despexit rerum Genitor, violata nefando
 Crimine nequicquam jurati fœdera Sueci
 Vidit, & obseſſam tot bellatoribus Urbem
 Immerito, & fragiles circum procumbere muros
 Perfaciles aditus hosti, cui mœnia longas
 Vix facerent vel struſta moras, licet arma retundi.
 Spes foret, in longum ſpes non erat arma retundi.
 Reſtabat ſubeunda fames : plus omnibus iſta
 Hostibus & ſolido metuenda potentior ære,
 Illa vel invicto turres adamante rigentes
 Contiguaſque polo turres Thebæaque victrix
 Mœnia prodiderit, non hanc Babylonica vincent
 Atria, coctilibus quæ fertur molibus olim
 Fœmineus cinxiſſe labor, perrumpet & armis.
 Diruet invictas Martique potentior arces.
 Ergo tot innocuæ lacrimæ & ſuſpiria pubis.
 Tot gemitus & vota Senum fletuſque preceſque,
 Et medios inter lituique tubæque tumultus
 Exaudita virum ſuſpiria denique motum
 In partes traxere Deum, ſuccurrere preſſæ
 Conſtituit fidei & juſtæ ſe jungere cauſæ.

Sunt Genii humana jam prima ab origine mundi
 Gente prius ſummo rerum a Genitore creati
 Sancti agiles, vel ſtare Dei famulantibus altum (do
 Ante tronum ordinibus ſoliti & glomerare canen-
 Agmina inexhauſto ter ſanctum Carmine Numen,
 Vel ſummi mandata Patris juſſuſque ſecuti
 Obſervaffe pios hominum, juncto agmine, coetus,
 Nec pudor eſt, ſed amant, triſteſq; avertere caſus.
 Ni faciant nullo ſecurus vivere nutu
 Poſſet homo, plus mille malis, plus mille pateret
 Aut hominum aut ſtygii conſtruſtis fraude Ty-
 Infidiis, ſacilique ſubirent Tartara lapſu. (ranni
 Sed

Sed Pater omnipotens ideo custodibus esse
 Jussit, & ingentes, quibus agmina mille virorum
 Si sit opus, quivis possit prosternere, vires
 Addidit ardentique hominum succendit amore.
 Ergo ubi fiderei panduntur limina Templi
 Divina cælata manu, cœlestis in alto
 Rex rutilat sublime throno, circum agmina densis
 Splendida se ordinibus glomerant, turbæque mi-
 Aligerique chori rutilum plaudentibus alis (nistræ
 Circumeunt agiles solium, pudibundaque tecti
 Ora verecundis claudunt abstrusa sub alis,
 Perpetuisque canunt æternum vocibus hymnum,
 Pars manet imperium, jam jussus ut ergo supremi
 Grex sacer acciperet Patris mandata, parabat.

(signis

Tum Dominus: Suecicis quæ nunc, ait, Hafnia
 Pœne oppressa gemit, quam, ni mea cura resistat,
 Jam flammæ tulerint & perfidus hauserit ensis,
 Nos precibus, tantum lubeat ne denique pœnas
 Sumere, debuerant quas tot mihi crimina, movit:
 Ite, licet, nudos vigilans custodia muros
 Cingite, neve dolis aut vi sit præda cavete.
 Dixerat & propero cœlestis turba volatu
 Certatim studiosa ruit, perque aëra magnum
 Remigio cadit alarum, jamque astat & urbem
 Igne micans acies & lucidus ordo coronat.
 Tum quoque, ne pateat qua mœnia parte labascant
 Quæ magis apta capi, densa caligine muros
 Sepit & adversis prætendit nubila castris.
 Alma FIDES simul, ipsa simul CONCORDIA
 cœlo

Et nullas pertæsa moras CONSTANTIA longi
 Temporis & Labor, & gaudens PATIENTIA
 Et VIR TUS animi invicti Mavortia murum (duris
 Ceu tutelares veniunt defendere Divæ.

At magis inde furens animi crudelia versat
 Successu caritura suo, jamque agmina nostris
 Carolus exitio adduci jubet omnia portis,
 Quæque altis late jaciunt incendia tectis,
 Et totum Mavortis opus, jam moenia circum
 Ducuntur fossæ, surgunt munimina vallo,
 Exiguisque labor nocturni temporis ingens
 Condit opus spatii, obsessoremque videri
 Obsessor metuisse potest, sic aggere valli,
 Sic undis, sic lata metus circumdat acuto
 Castra palo, & dubio turbantur tramite fossæ.

Cingite vos fluviis, perjuri, at tollite contra
 Aerias operas, vastas apponite silvas,
 Non tectum sceleri dabit, vos vestra manebit
 Apto poena loco, non hic quos fraudusque dolusque
 Et scelerata parat vobis solertia longum
 Incoluisse specus ultrix metuenda malorum
 Permitteret Nemesis, sed nec fugisse licebit
 Pluribus, in proprio structis munimine glebis
 Pars animam dabit, mistumque palude cruorem
 In nece collapsi prono sorbebitis ore.
 At quos ante necem supremaque funera plures
 Ad poenas ultura cupit Vindicta, pudenda
 Erupisse fuga coget, tamen arma repellent
 Nulla, sed armorum poterit dispergere terror,
 Implebitque vicem multarum fama phalangum.
 Hoc minus, ut causa nixam & coelestibus urbem
 Subsidiis plenamque animis, quam provida Regis
 Cura tegit, vigilisque juvat prudentia *Schachi*,
 Observatque *Leo*, liceat vel fraude vel armis
 Obruere, est valido sese munire labore
 Est docilis pugnare manu, non illa vel astus
 Vel vestras generosa minas viresque pavescit:
 Credite posteritas vacuam bellantibus urbem

Mœ-

HAFNIA LIBERATA. 323

Mœnibus aut nullis aut procumbentibus atque
 Nullo munitis tossarum flumine cinctam
 Spernere fulminei late venientia Succ
 Agmina, & horrifonas furibundi eludere Regis
 Sustinuisse minas, & tum, mirabile factu !
 Tum prius, ingenti cum jam circumdedit urbem
 Hostis ovans acie, muros struxisse, prioresque
 Eduxisse operas, & quod defenderet armis
 Accumulasse solum, tum primum obstacula jun-
 Opposuisse palos spectanti cominus hosti. (Etos
 Præfertim ante alios magnum vigilantia Regem
 Exercet, non Phœbus cum, non Cynthia vidit
 Somno indulgentem, per mœnia sæpe citato
 Raptus equo, seu Phœbus erat seu Delia cœlo,
 Visus, & ingentem exemplo facundus & ore
 Civibus inspirare animum, nec tempora circum
 Incussere metum diri volitantia plumbi
 Pondera, nec chalybis graviori excussa metallo.
 Ad latus hinc fortis semper vigilantia *Schachi*,
 Hinc subit *aurati* virtus Generosa *Leonis*,
 Et regni capita alta, cohors Mavortia qualis
 Ductor Achæmeniis Macedo dum vincit in oris
 Parmenioque Clytusque comes, fortisq; Craterus,
 Quoque magis nemo dilectus Hephæstion omni
 Proxima turba loco, vel quæ prudentia suadet
 Consiliis firmare Ducem, vel in agmina junctis
 Ad sibi vincendum famulari viribus orbem.
 Cura tenet vigilem Mavortia, quaque labantes
 Indigeant opera muri, qua figere junctos
 Parte palos, hostique moras stellata minaci
 Cuspide & ærato sociata trabalia nexu
 Objicere, & cæcos deceat prætendere flexus,
 Qua juvet aggestis muri trans flumina glebis
 Aspera terrestres sinuare in cornua Lunas,
 Si qua furens hostis tentaret mœnia, primam

Obtusura aciem ac iras fractura priores ,
 Unius sunt cura viri; jam mœnibus ingens
 Prætendit Mavortis opus, munimina densis
 Conserit excubiis, & crebro fulminat ictu.
 Non cavisse satis, jam non avertere muris
 Infestas contenta minas, jam latius ira
 Nobilis ultrices meditatur in hostica vires.
 Ah! quoties structi nuper de cespite collis (agris
 Fervere dum latis hostem FREDERICUS in
 Prospectat, nunc ipse manu, nunc viribus ardet
 Irruere, & medias primus turbare phalanges?
 Consiliis pugnat, juvenes ingentibus aptos
 Cœptis mille legit, castrisque hostilibus arma.
 Inferri properata jubet, ruit acta juvenus,
 Qualiter ablatis fure au fugiente revertens
 Inda Tigris catulis rabido inflammata furore
 It ruptâ fremebunda morâ, celeremque secuta
 Raptorem (sobolis stimulant pereuntis amores)
 Fertur anhelanti per & invia & avia cursu;
 Non tunc acta cohors aliter, perque aspera saxa,
 Cœnosaque vias, cineresque, & rudera, colles,
 Per tumulos fossasque ruunt, nulloque morante,
 Qua via nulla, vias faciunt, securaque Sueci
 Terribiles quatiunt inopino castra pavore,
 Pars, quibus excussit manibus formido ligones
 Dum posita adversum, certi pugnare, requirunt
 Arma, cadunt, pars una fugam dum consulit, ipso
 Impliciti proprio structo molimine flexu
 Hærent, & turpi cæduntur vulnere tergum,
 Cernere erat medias inter nunc corpora glebas
 Tota virum, nunc, parte solo latitante, videres
 Semiviros, supraque caput, dum stringitur, ens
 Nunc Galeas tantum & galcarum in vertice plu-
 mas,

Jam nullum jam tota simul sese agmina glebis

Exserere & labi rursus, poteratque Draconis
 Quæ fata Cadmæi fertur de dente, videri
 Progenies, nisi quod victrix pars una maneret,
 Et strages non pugna foret, cæduntur & , ensis
 Cui parceret, veniam supplex exposcit & ultro
 Captivas in vincla manus, ne concidat, offert.
 Talibus insignis lætantem cædibus urbem
 Turba redit, multoque fluens sudore triumpho
 Ingreditur portas instar, pars una bipennes
 Hostili in cerebro fractas, pars squallida jactat
 Spicula, dentatæ rubefacta cuspide clavæ
 Sanguineum testantur opus potioraque prædis
 Funera, & exuviis prælatum cædis amorem.
 His simul his iterum cœptis iterumque favere
 Felici Deus eventu, terraque secundas
 Et pelago præbere vias, certamque salutis
 Spem dare ferventesque animos, ne fera morentur
 Dummodo subsidia, & pressæ se subtrahat urbi
 Expectata diu Batavorum classis ab oris.
 Fama volat solvisse rates altumque secare
 Cimbrica mox plenis subituras ostia velis
 Auxilio inclusis, jam Portua personat omnis
 Lætitia, properæque fovet spem certa salutis,
 Exoptat placidas æquor sulcantibus undas,
 Et faciles velis Zephyros, oratque vovetque
 Et supplex fert thura focis. jam singula classem
 Lux se posse putat jam quævis hora videre
 Sensit, & auxilium subita prævertere tentans
 Clade Suecus, qua se pugna propiore potiri
 Desperat lacerare parat; jam mœnia nostra
 Machina fulmineo circumtonat horrida bombo,
 Et cladem late spargit, tota æneus ignis
 Urbe volat, plateasque cadens infestat & ædes;
 Atque aliquis media nunc dum securus oberrat
 Forte via, nunc dum tecto stetit, ictus eodem

326 HENR. HARDER I

Vixit & effudit vitam cum sanguine moru
 Membra lacer, tremulis fractus præcordia fibris,
 Palpantique inter multum pulmone cruorem
 Horrorem fletumque movens, nec viscere sparso
 Sanguineam potuit conquiri totus in urnam.
 Inde alia qui forte micant per mœnia turres
 Parte ruunt, alibi celsi fastigia tecti
 Dejicit horrifono ferri vis dura fragore,
 Et lateres & saxa forat, sed jam neque Divum
 Vitavere domus labem, venit undique dira
 Pestis, ubique volat, tota qui præstet asylum (des :
 Vix datur urbe locus, metus undiq; & undiq; cla-
 Ah quoties cum spissa suis involveret umbris
 Nox tectæ faciem terræ, Lunæque nitorem
 Sidereamque atra tegetet caligine lucem,
 Aëraque insolitis squallerent densa renebris,
 Illicet illuxit, refugaque per æthera nocte
 Longa percussis patuerunt compita flammis.
 Mox, velut æthereus prænuncia fulgura motus,
 Horrendum insequitur tonitru, flammaq; petitam
 Percutit ostendente domum, Danoque Suecoque
 Personat Æthereus fulmen vibrantibus axis.
 Atque aliqua e summo dum prospicit incola tecto,
 Flammatoque procul quassari dissita crebro
 Pondere tecta stupet, dant propria fulcra fragorem
 Pone latus, premit illa pedem & labat, irruit ecce
 Alter, & in mediis sese rotat ædibus ignis.

Jamq; alio in stragem Suecus ingeniosior urbem
 Telorum genere oppugnat; rotat amplius in unum
 Immani se mole globus, cui ferrea ventrem
 Tela replent totidemque neces & vulnera, plumbi
 Pondera Sulphureis ambagibus occulit error.
 Hunc ubi flammivomæ sursum furor exspuit ollæ
 Aëra jam rupit, supremaque lumine complet

Nu-

Nubila, scintillans signat vestigia stridor ,
 Cum neque jam quo pergat habet, latissima circum
 Se cœli convexa rotat, mox fulmen ab alto
 Labitur, interiusque ruens scintilla tremendo
 Discutit in mortes totidem quot frustra fragore
 Æneaque exonerat flammato viscera partu.
 Tristior haud illâ clades, nec sævior unquam
 Sternendis inventa lues tectisque virisque
 Patre Erebo prognata Stygis sese extulit undis,
 Nam simul ac medio dilapsum ex aëre pondus
 Testa quatit, tabulata ruunt, fractæque soluta
 Dissiliunt compage trabes, displosæque circum
 Saxa volant , laterumque pluit velut imbre, salutis
 Aut trepidæ spes nulla fugæ, sed flebile visu !
 Ipsa ferit tumulatque domum Dominumq; ruina.
(das ,

Est locus Haffniacas dextrum porrectus in un-
 Insula, foetus ager, dum pax primæva manebat :
 Hic tua, curarum, si quæ dabat otia moles,
 Fallere Dianæ studiis FRIDERICE solebas,
 Hactenus hanc lævo circumfluis æquore Nereus
 Hostiles contra furias tristesque rapinas
 Sepserat, & Suecicis tutam secluserat armis :
 Tum ferus, incolumes videat ne libera partes
 Haffnia & infestis aliqua stet nuda manipulis, (Cum
 Hac quoque parte furit, levibusq; per æquora ve-
 Puppibus exponit Martem, famulantibus armis
 Ipse adest Ductor *Carolus*, multisque suorum
 Ingreditur fatale solum, non omnia magni
 Defuerant præsaga mali, quater impere facto
 Mugit insolitum Boreas, totiesque strepentes
 Invitæ lugubre tubæ ferale secutæ
 Stragis & insolitæ signum fecere ruinæ;
 Ille tamen pergit, rudis armaque seque tueri
 Nescia & ignivomi perterrita fulmine nimbi

Agro-

Agrorum tutela fugit. vacuataque victor
 Nullius tenet arva Suecus, cædesque rapinis
 Miscet, & aggestis cingens tentoria glebis
 Exsultat tumidus latoque vagatur in arvo.
 Vidit & incaluit FRIDERICUS, & ocius arma
 Arma jubet capere, ultricesque inferre phalanges,
 Exemploque præit, dignum moturus in hostem
 Ferro ardens tegitur, cristato vertice cassis
 Augustum tuitura caput, solemque refulgens
 Munit corda chalybs, jamque impavidissimus ardet
 In medias se ferre acies, jamque agmina portis
 Extrahit, & tanto demit Ductore timorem
 Treicio sublimis equo, Boreamque Notumque
 Antevolans, turmas equitum peditumque catervas
 Pone ciet, ferro, pulchrum! sublime micanti
 Præluceat monstratque vias, mox agmina campo
 Stare jubet. jam signa movet contraria Suecus,
 Nec mora, terrifico litui strepuere tumultu
 Et jussæ cecinere tubæ, concurritur, ingens
 Fit cruor, excussa sese pars glande tuctur,
 Pars ruit in medias stricto & furit ense catervas
 Letho inhians, hinc ille, Danam qui spreverat iram,
Carolus inflammare suos, hinc robore denso
 Urgere & primo FRIDERICUS in agmine dextra
 Exemploque præire suis, ceu Maura Leones
 In prædam stimulat genetrix, quos compulit alvi
 In rabiem malefuada fames. brevis insula mundi
 Arctoi tenet una Duces, diversa que partum
 Judicat & tantæ præbet spectacula pugna.
 Nec longum ambiguis hæsit victoria nodis:
 Sulphurea foedata lue ferroque Suecorum (tem
 Reprimitur non tota phalanx, pars magna ruben-
 Mordet humum, at frustra cumulata cadavera
 planum

Victori remorantur iter, calcantur, & armis.

San-

Sanguineam dant cæsa viam, per funera plures
 Quæruntur densata neces, vitamque perentum
 Clamor & in medio liquentum murmure vitam
 Auditur late gemitus. exordia fecit
 Ipse fuga **CAROLUS**, capite inclinante catervæ
Sultzbachio fugiunt Duce, quo non promptior
 alter

Igni abolere domos urbesque evertere flammis,
 Illum *Vrangeli*us, Sueco venerabile Marti
 Nomen, persequitur; poterantque ignava videri
 Pectora, ni dignus neque Regi, credo, pudendus
 Contigerat victor, nomenque & mascula virtus.
 Danigenum vetet esse novum vel turpe fugari;
 Hæc clades, *Gustave*, tuas cædesque tuorum
 Victus & ingentis soleris tanta ruinæ
 Damna, nec à tali pudeat virtute repulsum
 Terga dedisse fugæ, non te modò Sarmata, non te
 Xerxis opes numerumque trahens in prælia Mo-
 schus

Nec Schytà sub rigidi superavit fidere cœli,
 Felix clade tua, non tantæ nomina pugnae
 Dejectique tui titulos ignobilis hostis
 Sed *Fridericus* habet, superat *Fridericus*, & acris.
 Vos *Leo* jam trepidos premit, & fugientibus instat
 Hinc Ducis *Urenii* labor, hinc *Alefeldia* virtus
 Non minus elapsos, quam pugnare, sequuntur.
 Fortiter, erumpunt hinc inde patentibus arvis
 Turba fugax, sequiturque Duces ceu Cressa Leo-
 nem

Vel fugit instantes rabidorum territa morsus
 Cervæ canum ferrumque nocens. Vix denique terra
 Nereus ejectos recipit, se *Carolus* undis
 Debuit & trepidam conchæque fugæque salutem.
 O fati rerumque vices! ô quantula regnum
 Inter & exilium stat semita? quantula sortem

Dividit ad quosvis cumulantem prospera nutus
 Terribilemque mora, & lugubria plausibus addit?
 Talis erat Medus populorum ille horror Eoi
 Orbis, Achæmenias ultrix dum Græcia vires
 Fregit, & Arsacido fecit de robore funus;
 Hei mihi cui nec humo non aëre nuper & undis
 Suffecit natura suis, angusta trementem
 Cymba capit, laceræ puppes fractæque triremes
 Turrigeræque rates natitant & carbasa ponto,
 Qui nuper pons unus erat, gravis illa virorum
 Formidanda solo moles, quas viva nequibat,
 Cæsa triumphantes Grajum complevit Amyclas
 Jam Domino vitata suo. Fortuna natantem
 Risit, & hoc totum votum metirier orbe
 Est, ait, ac fluidam loris compefcere Tethyn.

Aspice læta tuum, fortissima Portua, Regem,
 Aspice quo functus pro te, miseranda, labore.
 Fortuna comitante redit, victoria cristas
 Læta supervolitat, dextram tenet invida virtus
 Majorum, atque alias facit evilesce laurus.
 Nam modo Christophori tibi victoresque Canuti
 Nec Stenonum virtus aut Waldemaria laudum
 Argumenta dabunt, præsentem cernæ triumphum;
 Dux redit an miles dicas? testantur utrumque
 Hunc tibi fumanti rorantes sanguine Cristæ
 Ereptæque aquilæ & victorum munera prædæ
 Quæque suas captiva ferunt examina prædas,
 Inde salutari victoria parta ferentis
 Consilio, & fractæ prudenti robore turmæ,
 Arvaque tot nuper spoliantum in sessa manipulis
 Ostendunt vacuata Ducem, non ille suorum
 Prodigus illustres multo emit sanguine lauros;
 Prospice qua pugnae lati per jugera campi
 Delegit Mars ipse locum, quam paucula justâ
 Cor-

Corpora pro causâ jaceant, venere reversi
Incolumes, nisi quos nimius sine vulnere fregit
Ardor & hostili fessos sub sanguine merfit.

Quam Superis *Friderice* places? partesne tuetur
Te cœlum famulante suas? Te vindice Divum
Causa viget, pressæque redit vigor inclytus urbi
Justitiæque suus, tibi, ne qua hostile feriret
Fulmen & injussi raperet violentia fati,
Vidimus in muris & aperti tramite campi
Tela dedisse viam, curvoque inflexa volatu
Sacratum vitasse caput, quin sæpe lacertis
Insidiata tuis taciti custodia fati
Spicula tantisper repulit grandemque redemit
Vilia substituens aliorum funera, vitam.
Quo steteras cecidere loco, nunc blandior æther
Subdidit hostiles Dana pro cæde catervas,
Quasque tibi strages gens perfidiosa pararat
Authores mansere suos, en libera Sueco
Arva vacant, nisi qua se parte cadavera tollunt
In collem & squalent madefacti sanguine campi.

Maeste novis iterum Rex inclyte maeste trophæis.
Hinc tibi vindictæ sese ingerit ordo: quid icti
Fœderis atque sacri sit frangere vincula pacti
Virtutesque tuas iramque lacerare, Suecus
Clade sua didicit, discatque ô pluribus illud:
Et toties dubiæ magno in discrimine sortis.
Spectatæ virtutis honos sperare Deoque
Causa suo subnixâ jubet, fortunaque semper
Augustum comitata latus, nec perfida cœptis
Hactenus, hoc alrum læto super æthera plausu
Læta salutatis quæ funditur obvia signis
Turba vovet, Patriæ vocitat pars altera Patrem,
Pars Cimbri columnen generis, pars Martis amo-
rem. Et

Et Superum, lætas variant nova gaudia voces,
 Votaque confundunt hic tali vindice nostras :
 O ! ait o tandem recreet pax aurea sedes
 Et miseras abigat clades, ut Patria dempto
 Exsultet securo jugo, faciemque serena
 Altius e mediis surgat rediviva ruinis.
 At cui digna animis & pectore nobilis alto
 Ira sedet, Patriæque movet squalentis imago,
 Insolitumque nefas ruptæque injuria pacis
 Extimulant animos, Regni securus & urbis
 Jam Suecicas ardet Duce Te perrumpere cautes,
 Infestasque inferre aquilas, alibique cadentem
 Ulcisci patriam & perjuras sumere pœnas,
 Hoc vovet, hoc sperat, cœpris ingentibus alter
 Applaudit, pars vota facit, confundimus omnes.
 Verba resurgentis Patriæ, quin noster Apollo
 Auspicio addicit dextro, cœptisque faventem
 Veridico canit ore Deum, pluresque triumphos
 Spondet & innumeras cumulant præfagia lauros.
 Fallor ? an applaudens magnis conatibus æther
 Argumenta procul dedit, obscuroque fragore
 Intonuit lævum ? certe quoque nubibus alte
 Sulphureis subvecta venit, qualique fremore
 Intonuisse solet disploso machina ferro,
 Tali Fama sono victrices credere puppes
 Esse prope & Batavæ cogit solatia classis.
 O Superi ne falsa ferat, ne gaudia tanta
 Altera delusis corrumpat nuncia vanæ
 Fama spei, & reduci redeat discrimine major
 Lætitiâ frustrante dolor, satis esse laborum
 Creditis ? an Dana minus est virtute periculum,
 Quam quater impleto vacuo quater aspicit orbe
 Cynthia bellantem & longas per mœnia stantem
 Excubias, non illa tamen se Marte levare
 Desidiosa petit (sedet ira ac nobilis acres

Vindicta exstimulat) ne Martius impetus olim
 Deficiat nimioque labet sub pondere cervix,
 Subsidium gemit & vires crudelia contra
 Jura famis, non turris eam non mœnia mille
 Excludant munita seris, plus illa timoris
 Quam Suecicus Mavors & circum mœnia fusæ
 Injiciunt acies, noctesque diesque tonando
 Mulciber attonitis spargens incendia testis.
 O bene non longo nos spes utrobique labantes
 Suspendit permixta metu, jam clara sonorâ
 Fama tubâ trepidam perfundit plausibus urbem,
 Victricesque simul Codano in littore classes
 Nunciat ostenditque manu, lætoque relaxans
 Ora sono casus victorum atque ardua bella,
 Et, quo constiterit tantus sudore triumphus,
 Exponit memorans atque ordine singula fatur.

Dispulerat tenebras undis emersus Eois
 Cynthius, & roseo solito splendentior ortu
 Classis inaurabat turgentia vela Batavæ
 Jam cupidæ armorum, jam dira parantis in hostem
 Fulmina, stat clausas angustæ littore faucis
 Vi terebrare vias, ferroque ignique minaces
 Rumpere Codani custodes littoris alnos;
 Cum Dea laurifera frontem redimita corona
 Et palmis decorata manus, centumque trophæis
 Virgineum succincta latus, Victoria, justas
 Certa sequi partes, sibi ne non omnia sternant
 Prona viam & positis famulentur fluctibus undæ,
 Officioque juvet vasti Rex Æolus antri,
 Accingit se grata viæ & pernicibus alis
 Æoliam subvecta petit, tantusque volantis
 Impetus est, quanto nunquam Boreasq; Notusq;,
 Cum licet & laxas Rector patefecit hiatus,
 Ille queant, acies oculorum lubrica fallat

Si volet, & solem cum tu petiisse cadentem
 Credideris, petiitque retro conlister in ortu.
 Jam loca contigerat, clausos ubi carcere nimbos
 Comprimit Hippodates, tempestatesque sonoras
 Flaminaque æratis reprimit luctantia claustris,
 Ipse sedet celsa Pater & moderator ab arce
 Nimborum fremitus sceproq; potente gubernat:
 Cui Dea, ventorum, pars o tu maxima nostri,
 Rector, ait, quonam tantus rigor usque favorem
 Officiumque negat, tantæque exordia pugnae
 Et pulchrum suspendit opus? quod quarta Batavas
 Luna videt vario jactatas turbine classes,
 Ambiguasque viæ vix per sævissima nuper
 Littoris Arctoi discrimina denique pugnae
 Invenisse locos vetitisque meatibus hostem.
 Sit satis, hic posito demum mansuesce rigore,
 Et genti placare meæ, satis esse pericli
 Credo, nec indigno nostri sudore triumpho
 Constiterint, alias armis Mavortia rumpent
 Agmina Termopylas, borealis nomina ponti
 Mutat ibi angusto sinuans se tramite Nereus,
 Jamque Sueco dat colla iugo, dat terra reclusum
 Utraq; , compedibus vinctum tenet utraq; , celsas
 Hinc Scanus hinc celsas præfert Sælandia rupes
 Ignivomasque domos, quas circum Suecica sese
 Robora transversis lunant in cornua proris.
 Hac mea transgressum parat, hæc discrimine tanto
 Quæsit arma cohors, tanti servare putavit
 Illa fidem & sociis conjunctam nexibus Arcton;
 Tu modo felici cœptis ingentibus aura
 Aspires, solidi reprimantur carceris antro
 Luctificusque Notus, nobisque adversa tepentis
 Vis Zephyri, Corusq; fremens, creberq; tumultu
 Africus, est nostris Boreas qui serviat alis.
 Aspicias ut placidam præbet conatibus omnis

Se rerum natura meis, ut Cynthus ortu
 Irradiet meliore diem, passimque resultans
 Lux modo venturis præludat Eoa trophæis,
 Cymothoe placidis palpans vada cærule plantis
 Me mulcet veniente truces & levigat undas
 Ne quid adhuc desit cumulatis semita fiat
 Pronior officiis, jam te mandante (sed omnis
 Noxia nempe mora est) properantem optata, quid
 obitas?

Ad mihi dilectas comitentur flamina classes.

(tur

Dixerat. Hippodates properam ne longa more-
 Vox, ait, auxiliis, en sum tuus, utere nostris.
 Et simul emissum patefacto cardine claustrī
 Flare jubet Boream, volat irrevocabilis ille,
 Non tamen aut quali Schyticis immurmurat arvis
 Impete, vel Lybici pugnx contrarius Austri
 Sicanias attollit aquas, sed euntia stringens
 Æquora contiguo permistus provolat Euro,
 Jamque tenet classē, jam vela tumentia complet,
 Agminaque ignivomas hortatur in hostica proras.
 Ductor ubi optatos spirare in carbasa flatus
 Et cœli tranquilla videt, jam splendida læto
 Præsumens animo speratæ præmia lauri,
 Gens, ait, egelidum mecum tolerare per undas
 Sueta Jovem, Caurique inter Boreæque tumultus
 Et rapidos tranquilla Notis turbantibus æstus
 Excubitûs servare vices, sortemque per omnes
 Quærere Mavortem casus, en denique votis
 Lux fulget sperata meis preciumque laborum
 Allatura nitet, non jam contraria passis
 Littora vel quartæ subeant discrimina lunæ,
 Nil erit æquoreaſque moras aut flabra Notorum
 Hoc pretio violenta pati, si maxima constat
 Portua, si Batavis servatur classibus Arctos;

Hæc

336 HENR. HARDERII

Hæc nobis, justæ tanta est fiducia causæ,
 Lux præsens, gaudete, dabit, qua sentiet hostis
 Quid simulare fidem fictaque abscondere pace
 Bella sit, & lubricis fraudes involvere pactis,
 Indignumque gemet scelus & frustrata nefandæ
 Præmia perfidiæ, si toti Suecia mundo
 Criminis horrendi spretæ fideique Deique
 Argumenta dedit, toti quoque Suecia mundo
 Quam nihil infidiis tutum, quam nulla nefandis
 Astibus & Poenâ secura licentia fraude
 Exemplum punita dabit, totumque docebit
 Sese orbem innocuæ studiis adjungere causæ,
 Vel, reliquus justas si partes deferat orbis,
 Hanc Batavum præstare fidem, quæ causa nocendi
 Quæritis? ulcisci properamus crimina ruptæ
 Pacis, & exitium socii prævertere sceptri:
 Hoc Pietas, hoc sancta Fides, hoc justa poposcit
 Causa patrocinium, spe nostræ maxima tantum
 Portua constat opis, quartumque pericula menssem
 Circumcessa tulit, sed nunc prope fessa Batavam
 Illacrymans implorat opem, penitusque negatis
 Frugibus extremo frustra Mavorte repugnans
 Exsuperanda fame, sociæ promissa gemiscens
 Inclamat fidei & Batavorum in littore classes.
 Non minus ardenti, miles generose, vigore
 Te pugnīs accinge novis, quàm cura tuendæ
 Cum jussit Patriæ libertatisque Cupido
 Et Superum suassit amor, certamina nobis
 Ille parat, sociam temerato fœdere gentem
 Qui premit, & quisquis liberrima pectora Cimbro
 Servitioque jugoque petit belloque laceffit,
 Provocat & Batavos, sed enim, quod littore Nereus
 Angustet coeunte vias, adversaque circum
 Rostratæ Sueonum puppes castella coronent,
 Creditis, ut trepident Batavorum pectora, dignum?
 Nem-

Nempe nihil veteri parti virtute triumphī,
 Totque simul terra ductæ & famulantibus undis
 Viâtrices subeant aquilæ? fregistis Iberum,
 Et Tartessiacæ Majestas tanta coronæ
 Saucia decessit non uno vulnere Belgis:
 Nempe magis *Caroli* quàm formidanda *Philippæ*
 Vis erit, innumeris quem toto classibus orbe
 Exuimus, nunc teste Thola, nunc testibus Indis,
 Nunc Britonum speculis, cum vi ratibusq; minores
 Mersimus Hesperias in Hyberno littore classes.
 Singula quàm memorem referens prius ipse lo-
 quentem

Deficiet cum sole dies, nunc grandius urgens
 Instat opus, poscitque viros fortesque Batavâ
 Instruâtas virtute manus. *Opdammius* Heros
 Dixerat. arduas Martem cum classica dulci
 Excivere rates fremitu, longumque morari
 Est visum, tunc fila gemunt laxata rudentum,
 Totaque dispanfis obnubit littora velis
 Classis, & æquoreas se promovet alba per undas.

Inde ubi de vetito coeuntis littore faucis
 Hostica lunato patuerunt carbasa flexu,
 Tunc flammæ micuere simul, simul impete diro
 Machina detonuit, sese acta per æquora nubes
 Alba rotat, sonat horrendum ballista, suisque
 Ordinibus displosa tonat longeque laceffit
 Hostiles iterata rates, interque tonandum
 Accelerant sese & Borea comitante propinquant.
 Primus ibi ante omnes celsa se puppe ferebat
Wittinius, primos fracturus fulmine motus
 Et vetitum rupturus iter, simul omnia pugna.
 Misceri, laterique furit latus acre, tonitru
 Fulmineque immodico fumantibus excitus undis
 Nereus, & cœli tremefactus inhorruit axis,

Et magis atque magis gravis increbescere magno
Machina cum fremitu, sed nec minus ipse furoris
Suecus alit, diro reboat catapulta fragore
Horribile, innumerisque vomunt incendia portis.
Tum totæ coiere acies, tunc impete magno
Utraque collisas tremuerunt littora classes,
Et mare Sulphureis atque altis nubibus æther
Delituit, toto volvunt se nubila ponto
Eripiuntque rates oculis, rarissima tantum
Carbasa & ex ipsis veluti pendentia cœlis
Vela patent, crebro prodit se fulmine puppis
Inferior, rutilisque latens micat ignibus alvus.
Non alio potius Batavorum tempore virtus,
Non alio Sueconum sese furor horridus orbi
Prodidit, accipiunt redduntque minacibus ictus
Ordinibus, piceis sese glans horrida costis
Ingerit & tristi terebrat tabulata fragore,
Antennasque virosque rapit, tabulasque volantes
Avulsasque trabes Dominorum in vulnera laxat.
Nec mora cum propius juncto discrimine pugnae
Incumbit ratis una rati, quem pugnet in hostem
Designat sibi quisque suum, tunc densius acta
Tela globiq; nocent, tunc cominus horridus uncus
Implicat æratis vicinas nexibus alnos;
Utraque contiguas pars expugnare carinas,
Utraque tutari proprias, tunc sanguine Tethys
Erubuit, pictasque fluit profusus in undas
Perque fores portasque cruor, lacerataque diris
Ictibus asperfo destillant carbasa tabo;
Per facies centum ferus & discrimina Mavors
Prodigit ingentes animos: huic ferrea rumpit
Glans caput, hunc media spargentem viscera puppi
Excutit, excussum dum circumfusa resorbent
Æquora sanguinei complent exordia fati
Seminecesque rotant moles & grandia volvunt

Corpora, & ambustos undis jactantibus artus;
 Par puppes fortuna manet, dumque hostis in alnos
 Eruprura foveant incendia, seque perire
 Persuasæ, hostili properant impendere fato,
 Sulphureos cineres & stuppea vincla picemque
 Vulcano rapiente micant, disruptaque puppis
 Flagrat & in medio cumulans nova funera ponto;
 Stat Ponto diversa lues, pars faucia centum
 Admittit sua fata viis, fluctusque ruentes
 Perniciem bibit ipsa suam, medioque rotata
 Gurgite in æquoreum fertur (lacrimabile!) fun-
 Hei mihi non istas virtutem maxime clades (dum.
Witteni vitasse tuam? Debere nefando
 Te quoque perniciem pelago! prohi irrita virtus
 Martia, & injusti major violentia fati!
 Te quoque destituit crebris impulsibus alnus
 Rectorem lacerata suum, spoliūque profundo
 Mergitur, at damnis partum gravioribus hostis
 Grande cadaver habet. Nec te fortissime textit
 Assiduus *Florenæ* labor, dum jussa per altum
 Distribuis, dum cuique suas prudentia partes
 Suggestit, & fortes monitis exsuscitat iras,
 Nec minus exemplo stimulat, pila ferrea venit
 Tuque jaces, duplex medium per corpus eunti
 Facta via est animæ, tunc ingemuisse Gradius
 Creditur, & gemino pectus licet ære revincta
 Gradiui Bellona Soror prostrata duorum
 Funera consperso lacrymis flevisse Galero.
 Ipsa quoque occultos sensit perterrita motus
 Battavia, & rigidæ vix dum bene conscia pugnae
 Horruit & dubio trepidavit *Portua* luctu.
 Illustres animæ: seu jam nova sidera Marti
 Additis, Herculei seu vos amplexa Leonis
 Astra tenent, seu Gnosiacæ dat flamma coronæ
 Hac dignum virtute locum, seu, luce retusa

340 HENR. HARDER I

Tyndaridum patriis mutatis sidera nautis,
 Vos æterna manent præconia. si quid ovantes
 Aonidum valuerit chori, vivetis, &, orbem
 Quà rotat immensi circa spatia utraque mundi
 Cynthius, æternam ventura in secula famam
 Pierius præstabit apex, vos tempora quondam
 Sera ferent nostro vitam impendisse labori,
 Inque suis olim leget immortalia fastis
 Nomina posteritas Danæ permixta saluti.

Tunc vero indignans certis Victoria pennis
 Plena venit, tunc tela rates ultricia magnâ
 Dilacerant rabie, prorisque ac puppe cruorem
 Præcipitant, grandesque, ira frendente, duobus
 Inferias mactant ducibus, non altera tantum
 Sanguinis aut crudi volverunt littora tabi,
 Vix movet abstrusas cumulatis Nereus undas
 Corporibus, tabulata fluunt, dispersa crematæ
 Membra ratis tepidum fumant extincta per æ-
 Nec modo disjecti classis lacerata Suæci (quor,
 Victrices tolerare manus, jam littore toto
 Fit fuga, velorum ventos frustrantur hiatus,
 Textaque ruptorum puppes discerpta rudentum
 Pone trahunt, summo sese pars aëre jactant
 Deficiuntque manus, supra quæ infraque ruentes
 Excutiunt proprio permixtos sanguine fluctus.
 Instat ovans trepidis victor, pelagoque volentes
 Ejicit, ambiguo nutantia rostra volatu
 Vix Batavo demum Marti & victricibus iris
 Subtrahit ac fido recipit *Landscronia* portu,
 Tunc versæ subiere rates, partisque laborum
 Haud levium sudore viis vacuoque potitæ
 Æquore frugiferas securo limite puppes
 Transmittunt, velis subeunt plaudentibus illæ
 Ostia & invictæ produnt sese eminus urbi.

HAFNIA LIBERATA. 341

Si mihi centenis referaret vocibus ora
 Delius, & sacræ finerent Aganippides amnes
 Phocidis, atque omnes Helicon destillet in undas,
 His tamen aggrededer vano conamine voces
 Lætitiis afferre pares, quibus exfilit omnis
Portua & assidui solatur damna laboris.
 Utque juvant inopina magis mœstosque relaxant
 Gaudia plus animos, urbs infremit excita, nullo
 Lætitiâ capiente modo, simul omnis ad æquor
 Turba salutandis effunditur obviam velis,
 Concelebrantque fidem, certatim ad sidera junctis
 Ingeminant plausus manibus, fructusque laborum
 Et fidæ virtutis habent, jam tempora nulli
 Dinumerare libet, duras quibus Hæfnia turbas
 Mœnibus arcuerit, queis frigoribusque Jovique &
 Hostibus expositus vigilans per mœnia stando
 Egerit excubias, veterum vis læta laborum
 Occupat immemores, jam curis obstrepit altus.
 Tecta per & plateas per & æra & æthera plausus,
 Lætaque præteritos abolent obliviam luctus.
 Sed fugit, & celeres in Iberum Cynthius æquor
 Urget equos properans potioraque gaudia cursus
 Dividit unius spatium, non creditur omni
 Lætitiæ lux una satis, sua cuique diei
 Distincturus abire, lætoque immergitur undis
 Omine; ter visus radio meliore coruscus
 Exsultare fuit, ter submersisse quadrigas
 Creditus e mediis rutilans apparuit undis.

Quid modo disjectum miremur viribus hostem,
 Cum solo terrore ruat, cum mille virorum
 Perficiat timor unus opus. Prænuncia Phœbi
 Altera prodierat sed adhuc dubitabilis Eos,
 Cum muris nova fama volans nova fama per ur-
 Labitur, & lætis implet rumoribus aures, (hem

342 HENR. HARDER

Infelix primum fidei, non optima quamvis
 Lætaque gaudenti fata exspectantibus urbi
 Credita, res somno similis lepidoque videri
 Ficta joco, atq; aliquis: falsa sub imagine Morpheus
 Num miseros frustratur, ait, mentitaque sese
 Ultra fallaces extendunt gaudia somnos?
 Iffe Suecum? Mox vera fides, iterataque rerum
 Nuncia funestis aversum mœnibus hostem,
 Castra fugâ deferta canit, vacuataque circum
 Arva cruentatas Sueonum nescire phalanges.
 Qualiter Iliacis olim exultasse triumphis
 Græcia cognatæque queant plausisse Mycænæ,
 Tum cum Victori reparatum pignus Atridæ,
 Trojaque funesto Marri & pugnacibus annis
 Imposuit fumans finem, vel qualibus arces
 Ausoniæ fremuere modis, Tarpejaque rupes
 Exsiluit Latio refugis a limite Gallis;
 Talibus æthereos attingit plausibus axes
 Hæstia ovans, quodcunq; prior lux triste reliquit
 Aufugiens secum hostis habet, jam fronte serena
 Ceu victrix non victa fremit, longoque resolvens
 Corda metu sperare novis successibus Arctos
 Incipit optatam cum libertate salutem.
 Quid modo Trojugenas geminati tempore lustris
 Credimus Argolicos magnum tolerasse furores?
 Cogeret ipse licet grandes Gradivus in unum
 Europæque Asiæque minas, & robur Achivum
 Velivolæque acies Ultrix transmitteret Argos,
 Atque Agamemnonius terras & littora terror
 Compleret, premeretq; fugam, plus æquora mille
 Claudebant cognata rates, inde agmine denso
 Cinxerat Argivus turrets ac Mœnia Mavors
 Pergamidum, crebroque instabat machina pulsu
 Nequicquam, quid enim, si vis humana Deorum
 Debellasse operas nequeat, miremur? at horum

Re-

Rector struxit aquæ fociato moenia Phœbo,
 Aëriaſque alto turreſeduxit Olympo,
 Ut quantum ſummo tollant ſe culmine in auras
 Æthereas, tantum retro demerſa ſub imo
 Fundamenta ſolo labis ſecura laterent.
 Sed quid in Haſſniaci firmum munimine muri?
 Moenia quæ primum, quæ propugnacula noſtras
 Diſtinxere hoſtemque domos? te *Portua* binæ
 Illuſtrat virtutis honos, laudemque ſtruentis
 Et tutantis habes, duplicis tibi gloria palmæ
 Competit, & gemini debetur fama triumphī.

Tum vacuos vidiffē locos ſumantiaque arva
 Ire iuvat, populis vici, murique reguntur
 Matribus, e portis omnis ſe proripit ætas
 Et ſexus; tantis nunquam concuſſibus Elis
 Pulverulenta ſtetit, celeres cum Græcia denſe
 Conflueret mirata rotas, omneſve relictis
 Sedibus Iſthmiadum peterent ſpectacula Mycenæ.
 Omnibus idem ardor, circum exſpatiata per agros
 Funditur, & vacuis fertur gens libera campis,
 Eductos ſpeculans tumulos, ſinuofa profundo
 Caſtra ſolo & variis in ſe redeuntia ſpiris
 Antra ſtupent, qualis Phrygiis Mæander in undis
 Ambiguum perturbat iter, nunc littora verſus
 Urget aquas, reſſua ſed nunc ambage retorquet
 In fontem, nunc pone ſequi, nunc ante rotari
 Cogit & incertis miſcet ſibi fluſtibus undas.
 Talibus hic ſeſe curvant erroribus acti
 Per terras cumuloſque ſpecus.
 Hic erat a muris locus erumpentibus olim
 Commodus, hic pugnæ ſolitus, ſeſe eminus illic
 Ænea Sulphureis librabat machina nimbis.
 Sed ferè ſola oculos rapiunt munimina nullis
 Expugnanda virum manibus, quæ vimine denſo

344 HENR. HARDER I

Miscuit & multâ circum prærupta palude
 Mira laboriferi solertia fecerat hostis
 Aspectu trepidanda viris, prope pulsa recurfat
 Formido, mirumque minus metuisse videtur
 Et tantis pugnasse animis, tum denique rursus
 Exsultare juvat subit à discrimine major
 Lætitia, & refugi facies inopina pericli
 Gaudia ludenti miscet majora timore.
 Gratia cœlitibus ! nunc libertatis & urbis
 Assertæ per Templâ Deum per mœnia plausus
 Argumenta sonant, desueto tinnula rursus
 Æra Deum clangore canunt. nunc, ite, licebit
 Ite quibus cœlum supremaque Numina curæ
 Exorare fuit sævisque obistere fatis,
 Ite, tulit lætus responsa petentibus æther,
 Et votis majora tulit. quin tu quoque tandem,
 Quæ velut eversa nuper miserabilis urbe
 Luridaque & nigris succincta pavoribus alas
 Terrueras late populos, nunc lætius exi-
 Verior, & Rheno dic & cum plausibus Albi,
 Dic Tamesi, dic, Fama, Tago: servavimus urbem.
 Tuque age, si quando Divum clementia votis
 Assensit miserata tuis, hunc, Danis, festum
 Hunc album tibi crede diem, qua liber iniquis
 Nexibus excusso gaudet Septentrio fræno.
 Indignum posuisse jugum, nitet illa salutis
 Natalis lux, Dane, tuæ, quin Cimbrica quondam
 Progenies, seris quam spondent tempora seclis,
 Hunc celebra plausura diem, quo masculus ardor
 Majorum Socii juncta virtute Batavi
 Ad tua continuat Proavorum tempora fasces.
 Quin ubi mansuris Mavortia nomina fastis
 Legeris & tantis defunctas cladibus arces,
 Fer grates Batavo memor, hic infanda timentem
 Et vix extrema arcentem virtute ruinas.

Asser-

Afferuit victor pelago, vetitique recludens
Ora sinus patriis avertit mœnibus hostem.

Maeste novis Cimber studiis quàm parta tenere
Laus fuerit quæsisse minor, tibi cura tuendi
Prima fuit, vindex illi successerit ardor;
Ipse nec his orbis studiis nec diffidet æther
Quin magis in iusti superos commercia belli
Europæque trahis vires, dum Rhenus Ibero
Jungitur atque Aquilis gliscunt ultricibus iræ,
Sarmataque invicti commistus Marte Borussi
Communi fervent odio. licet hætenus armis
Invia virata se paupertate tuetur
Suecia, densatas tamen effervesce turmas
Et rigidas video perrumpi milite cautes,
Cui nec honos operum nec merces ulla laborum
Præda, sed ingentes acuit vindicta furores
Infandos ultura dolos, patriamque petitam
Fraudibus & Pœno delusum fœdere Regem.
Aspicias ambiguo dum pacem fœdere solvit
Teque dolis *Friderice* petit, quam sidere lævo
Indignis vetitæ succedant fraudibus artes
Deteriore via, seu jam *Rensburga* jubetur
Sive peti fausto *felices* nomine *turres*,
Seu ferro succinctus adest positoque pudore
Non reditura tuis circumferit agmina portis,
Codanasque jugo tenet haud sua littora fauces;
Undique pulsus abit, dubium gravioribus ipsum
Cladibus afficiat mare, majorine pudore
Terra notet, sævis pugnat fallacia fatis,
Cumque dolis simili bellant discrimine vires.
At tibi pro justis quatienti partibus arma
Omne favet cœlum, cumulatæ fausta geruntur
Prælia divorum studiis, Tibi Mars pater enses
Exacuit, rutila pro Te Tritonia pugnat

346 HENR. HARDER I

Cuspide, & obversis ulciscitur ora colubris
 Infidiata Tibi; Doctis a Phocide turbis (tum
 Phœbus & Aonidum venit agmine, nosque juvan-
 Pars aliquanta, sumus. Felix, studiumque faventis
 Sis cœli, FRIDERICE, diu, gentisque superstes
 Esse Pater dignare tuæ, nec Martius ardor
 Occupet Aonidum natas ad commoda vires.
 Sic tibi, sanguineum cum propulsaſſe Gradivum
 His, quibus afflavit bellorum incendia, terris,
 Perdomitoque datum frænos obtrudere Sueco,
 Pacis amans & jam præclaris foeta triumphis
 Gloria tranquillæ reparet placidiſſima vitæ
 Tempora, perpetuos fortunatura Nepotes.
 Tum ſimul emerita dignam virtute tiaram
 Aſtra ferent, noſtræque olim Sol aureus oræ
 Hesperiiſ occumbet aquis, rediviva tenebras
 Lux fuget, & Phœbum referens CHRISTIANUS

Eoum

Nos patria virtute regat, ſpectataque Cimbri
 Crescat Hyperboreis pietas addicta tiaris.

F I N I S.

AD

AD DOMINUM
PETRUM COMITEM
DE GRIFFENFELD.

Panegyricus 1675.

Ergone Pierios dudum defueta furores
Pectora, Musa, novo gaudes animare calore?
Hoc mea tam subito saliunt præcordia motu? (nas
Hæc mentem nova flamma agitat? properare nove-
Ex Helicone Deas, ipsumque accedere Phœbum,
Cortinam mugire Dei, delubra patere
Credimus? an vana turbantur imagine sensus?
Ipse venis, Thymbræe, venis & sponte ruenti
Addere amas stimulos, cupidamq; incendere men-
tem

Ignem supervacuo: dum GRIFFENFELDIUS or-
Pervolat & nullo definit limite famam, (bem
Difficile est laudes non scribere. Cantet Achillem
Mœoniæ vox alta tubæ, quem Troja fatigans
Unica, non virtute virum, sed fraude Pelasga
Obruta, vix gemino didicit succumbere lustris;
Exulis acta Ducis divini Musa Maronis
Laudibus extollat fictis, & secula turbet;
Statiùs ignavi commendet Cæsaris arma;
Et Pelusiæ tumeant Stilicone Camœnæ;
Nos veri manifestus amor jam nota referre
Impulit, & pulchri dedit argumenta laboris
Quæ superent quoque visa fidem. Sua præmia
quamvis

Ipsa sibi tribuat Virtus, neque crescere Vatum
Ingeniis, Clariove queat splendescere cultu;
Hoc tamen audaces campo tentare quadrigas

Nobilis ambitio stimulat, pigrumque pavorem
 Degeneresque metus sublimis gloriaecepti
 Dissipat, arentesque replet spes mascula venas.
 Tandem igitur nobis toties consuete vocari
 Phœbe vale; radios veteres solitumque favorem
 Deprecor; Aonias longe discedere Divas
 Atque Aganippæos patiar requiescere fontes:
 Nil puto nos Cirrha, nil Phocide posse juvari,
 Vi graviore opus est, præcordia major Apollo
 Impleat, Icarii si non fortuna volatus
 Et Phaetontæi placeant vestigia currus.

Quem canimus, VIR MAGNE, fave; nos blanda
 favoris

Aura Tui avulsos terris super æthera Tecum
 Evehet & spatio non inferiore locabit,
 Quam quo Mæoniæ felix audacia pennæ
 Alaque Dirçæi potuit contendere Cygni:

Vos mihi sublimes animæ cognataque cœlo
 Pectora, divinæ qui lumine mentis in ipsis
 Sideribus nostræ legitis mysteria vitæ,
 Queis Babyloniaca subductus calculus arte
 Fatorum secreta, minas, promissaque prodit,
 Clausaque inaccessi penetralia pandit Olympi:
 Dicite, quo cœli Decus immortale Danorum
 Ediderit natura situ; cunctæne sereno
 Obrutu luxere faces? pulchroque micantes
 Ordine perspicuo conspiravere favore
 In Puerum, extremo quem Virtus edere nisu
 Ipsaque propitium vellet Fortuna mereri?

Primus ibi illustri venerandus lumine vires
 Exeruit Sol ipse suas, qui præmia magnis
 Digna animis sperare jubet; se Jupiter illi
 Jungit, & excelsæ dat mentis munere summis
 Terrarum placuisse Diis, fulcire tiaras
 Consiliis, fatumque suum disponere Regnis,

Mer.

Mercurius nescire nihil, dat crescere semper
 Cynthia, foecundos promittit Falciger agros,
 Mars animum & pulchros generosi pectoris ignes,
 Se Venus & Veneres omnes omnesque lepores
 Et Decus & nullis spectanda impune Deabus
 Lumina dat; nulli parco licet esse Deorum,
 Nec segnis Lucina fuit: cumulata tot uno
 Pectore dona Deum producere gaudet, & Orbem
 Demeruisse sibi; tandem Lux ergo Trionum
 Nascitur. O Magna felices Prole Parentes!
 Felicem Patriam! cui non mortalis honorum
 Accessit cumulus. Jovis incunabula Cretam
 Nobilitant, nato celebratur Apolline Delos,
 Ogygiaeque suo felices Hercule Thebae.
 Nec piguit jactare Viros: Cicerone superbit
 Arpinas, mundoque caput Stagira Sophorum
 Imputat, Annæos Hispania, Sparta Lycurgos
 Prædicat, in septem discedens Græcia partes
 Litigat & geniti titulum defendit Homeri.
 At tibi maior honos, & certior, Hæstia, constat
 Gloria, nil metuis: dubiam tibi reddere palmam
 Nec Salamin nec Smyrna potest. Si Roma Catones,
 Ingeniumque sui memorant Solonis Athenæ,
 Tu quoque jam priscæ supra præconia famæ
 Quo celebreris habes. Nuper virtutis avitæ
 Materiem fortuna dedit, cum staret in armis
 Bellator Boreas, spectantem cominus hostem
 Mœnibus arcebas subitis, laudemque struentis
 Et tutantis habes; non ferreus ignis, & ipse
 Mulciber attonitis spargens nova fulmina tectis
 Virtutes fregere tuas; invicta stetisti
 Et varios dextro meruisti Marte triumphos;
 Sed tamen hæc bello, nunc Pax tibi publica quan-
 Debeat ostendis, gemino tibi nomine fama (tum
 Crescit & illa tuis accedit adorea lauris.

Est Dea stelligeri soboles augusta Parentis, (gum,
 Arbitra terrarum & Rectrix PRUDENTIA Re-
 Cui Pater Omnipotens, quicquid male docta vetu-
 In plures partita colit, dedit omnia soli, (stas
 Et moderaturas orbem commisit habenas.

Illa animos tanto dignos ostendit honore,
 Foeto amplexa sinu quicquid Virtutis & artis
 Tot potuit fecisse Deos. Nil gnava moratur
 Otia, doctrinae latebras umbratilis odit,
 Conspicuos actus & quo clarescere possit
 Lumen amat, nutu fortunam ducere, fortes
 Ingenio superare manus, moderamine cauto
 Vires ferre suas, recte virtutibus uti,
 Et præclara nocens in Pharmaca vertere virus
 Officii putat esse sui. Centum artibus illa
 Et iuvat & punit, spretoque incognita vulgo
 Imperiis arcana probat, palatia tantum
 Incolit & summis gaudet consuescere sceptris.

Hæc, VIR MAGNE, tuis affedit proxima cunis,
 Et puerum complexa sinu, felicibus, inquit,
 Auspiciis ordire diem, qui nobilis olim
 Lux eris, & patrio fidus rutilabis in axe.
 Te quamvis Phœbusque velit doctæque sorores
 Esse suum, paribusque petant tot Numina votis,
 Noster eris, fatis ea stat sententia, tantum
 Ingenium solæ nequeunt implere Camœnæ,
 Thesbiadumque lacus & quicquid tempore prisco
 Tot potuit clarare Sophos, quos luminis experts
 Pavit in umbriferis Sapiëntia Graja Lyceis.
 Te majora manent Patriæque Orbique videndum
 Protrahet ostendetque dies, privata faceßat
 Hinc doctrina procul, luci deberis & aulæ.
 Felicem! cui Regis amor patriæque theatrum
 Hac dignum virtute dabit, cui ducere summis
 Devotam sceptris animam, cui nomine magno

Crescere, præclarè tota de gente mereri,
 Ingeniis dare fata, polos intrare licebit
 Laudibus & toto famam dispergere cœlo.
 O quam magnus ades Vatum labor! omnia Cirrhæ
 Flumina laxatis cumulabunt fontibus undas,
 Teq; unum cantare novis Polyhymnia plectris
 Gestiet & digno tandem inclarescere cantu.

Dixerat & Charitum manibus digressa reliquit
 Delicium Patriæ, nec segnius inde sorores
 Officium fecere Deæ, sed pollice largo
 Aurea perpetuis neverunt stamina fufis.
 Quid tam præcipiti festinant tempora cursu?
 Quo pede tam celeri menses abiitis & anni?
 Si pueri dotes & pectore quicquid in isto
 Condiderunt superi properatis prodere mundo,
 Parcite, non opus est hæc festinatio: jam se
 Vivida vis animi, jam se miracula pandunt
 Ingenii solitas non expectantia luces.
 Sic quoque Virtutis fertur documenta futuræ
 Pelleus monstasse Puer, seu Patris honores
 Audiit illacrumans, fociis seu currere tantum
 Regibus & dignis pugnam rivalibus optat,
 Seu teneros inter comites dum prælia parvus
 Fingere Ductor amat, toto jam pectore Martem
 Spirat, Achæmenio minitari vincla Tyranno
 Visus & indomiti fatis præludere Pori.

Nec tantum spes magna placet; virtute virili
 Anticipat Juvenem puer & quo tempore pauci
 Incipiunt sperare sapit, magnaue stupendus
 Indole multorum jam vicit vota Parentum.
 Discere nil illi labor est; audisse tenere est;
 Denique non discit, reminiscitur omnia, qualis
 Mens cognata Diis proprio cum libera cœlo
 Nondum corporei pateretur carcer is umbras.
 Jam Latium puero, jam tota innotuit Hellas,
 Jam

Jam Clarias exhausit aquas imberbis, & ipsum
 Aonidum ascendit, Phœbo mirante, cacumen.
 Quomodo quidq; loqui deceat, quid gesserit orbis
 Et quibus ingeniis signarint secula fasti,
 Quid sibi præsidii ratio promittat ab arte,
 Quidq; Syracusiis radius signarit arenis,
 Prætextata tenet docteq; edisserit ætas.
 Ire per annales Patrum, Virtutis avitæ
 Mirari monumenta, omnes accedere gentes
 Qua licet, & pictos se circumferre per orbes,
 Nominibus spatiisque locos distinguere, cœli
 Ardua, naturæ mores, fortisque frequentes
 Regnorumque vices, rerum cognoscere causas
 Tractandique modos tanta putat indole dignum.
 Nec sua Religio juvenem mysteria celat,
 Sed fati præfaga sui, florebitus, inquit,
 Hoc Duce, qua spaciis sese melioribus Arctos
 Porrigit, hoc stabiles speramus vindice sedes,
 Ausaque tartarei nil formidabimus orci.
 Diva Themis dignos olim meritura favores
 Totam sub magni se pectore condit Alumni,
 Nec credit docuisse satis, sed fœdere firmo
 Recti notitiam rectique infundit amorem.
 Talibus impletum donis meritisque Deorum
 Sedibus avellit patriis pulcherrimus ardor.
 Scilicet ille animos ignis sublime tuentes
 Cognatasque polo mentes incendit, ut astris
 Debita pars cœli fervet solenne, moveri,
 Nec semper coluisse Lares. Quandoq; juvabunt
 Exilia, & laudem poterit contemta mereri
 Patria, da veniam Pietas! peccamus amando;
 Non tanti natale solum maternaque sedes
 Esto viris, nec amicitæ nec sanguinis ardor,
 Ut solitis caluisse focis fundisque paternis
 Nulli præterea cupiant notescere Soli.

Vos, quibus è pigro, cura torpente Prométhêi,
 Pectora ficta luto mentem ad consortia flectunt.
 Pulveris, & nullus circum præcordia sanguis
 Effervet, propriis affixi vivite glebis
 Civibus ignoti: nec famæ nobilis ardor
 Nec generosa humiles accendit gloria mentes.
 At neque Sol uni præbet sua lumina terræ,
 Nec virtus uno contenta est mascula Sole;
 Totam nosse domum, quam nobis optima mater
 Communem natura dedit, sua credere cuncta,
 Et transferre suos quicquid tenet orbis in usus
 Magnificum pulchrumque putat; transcendere
 Ipse suas cursumque suæ prævertere famæ (laudes
 Vellet & aspectu plausum propiore mereri.
 Jamque moras exosus abit; memorabile nomen
 Prævia fama canit, magno jam cognitus orbi.
 Nondum visus adest, nequit hoc complectier Ar-
 Sola jubar: latè radios dispergit, amoremq; (ctos
 Excitat Europæ, nec enim rudis atque sciendi
 Indiga simplicitas, virtusque obscura decoris
 Incrementa sui peregrinaque præmia quærit:
 Talis abit patria, quales potuisse reverti
 Laus alijs augusta foret; mare, sidera, tellus,
 Abdita naturæ, longævi tempora mundi,
 Et quodcunque fuit magnis vel scire voluptas
 Vel labor ingeniis, abit hoc in pectore. Talem
 Vidit & imberbem stupuit Germania Phœbum
 Arctois prodisse plagis; stupet Itala tellus,
 Romaque victores agnoscit posthuma Cimbros,
 Illa ferox quondam terrarumque inclyta mater
 Bellandi fandique potens jam discit ab hoste
 Eloquentium linguamque suam. Jam semen avitum
 Agnoscit tantaque Hispania stirpe superbit.
 Gallia Richelium Danis præfagit; at Anglus
 Hunc vellet crevisse sibi, quicumque Tyranni

Exosus furias, mitissima nomina Reges
Suspirat, placidoque trui moderamine gaudet.

Qui post Dardaniæ fatum lacrymabile Trojæ
Dum fugit innumeris erroribus actus Ulysses
Naufragii securus ovat, fociisque superstes
Omnibus optatas Ithacæ grandævus arenas
Penelopenque revisit anum, quam longa Poëtis
Argumenta dedit laudum? movisse lacertos
Et mare difficili iratum evasisse natatu,
(Cum lucis suaderet amor, lethiq; juberet
Ista trucidis facies) famam suffecit ad istam,
Qua toties magno legitur celebratus Homero:
At magis HEROI fuerat laudabile nostro
Propitiis ivisse Diis, comitantia fata
Virtutemque habuisse Ducem, nec dulcia loti
Fercula, nec lufci dentes timuisse Cyclopi;
Nec male consulta latus inclinasse carina,
Hic ubi sub scopulis Sirenes dulce minantur;
Nec Siculi duo monstra freti, nec pocula Circes
Imbelli lufisse dolo, sed pectore forti
Illecebras, queiscunque solet pugnare voluptas,
Vicisse & nullo fessum cessisse labore.

Sed neq; terrarum tractus contentus & urbes
Aspectu lustrasse vago cupidisq; notasse
Luminibus quæcunque novos speciosa morantur
Obtutus; plus mente vides VIR MAGNE, quid ur-
Fecerit è tenui quondam fundamine magnas, (bes
Quid malè florentes destruxerit, unde superbis
Causa metus miserisque spei, quæ forma regendi
Parendique modus, quæ sit concordia regnis,
Qua vigeant, qua parte labent, quæ fœdera jungant,
Quid paret ambitio, nova quas in prælia gentes
Armet & infestis jubeat concurrere signis,
Te dignum didicisse putas. Dignoscere terras
Imperiis studiisque juvat: Virtutis avitæ

Germanus fideique tenax laudatur, at illud
 Displicet innumeris, quod se gens Martia scindat
 Partibus, atque ipsi discordia militet hosti:
 Italus ingenio famam quàm Marte rueri
 Doctior, antiquos Romæ dediscit honores;
 Jamque nihil jactat nec duras cuspidis artes
 Nec suffecturos ad Cimbrica gæsa lacertos.
 Urbs orbis Regina tamen, cui fortior armis
 Relligio antiquæ reparat dispendia famæ.
 O quam dulce fuit famosas Tibridis arces,
 Quam juvit toties auditas cernere laudes,
 Inque nova veteris vestigia quærere Roma?
 Te non illa tamen potuerunt sola morari,
 Quæ vulgus prope sola stupet: Palatia, Circi,
 Porticus, Amphitheatra suis effossa ruinis,
 Limina rapta Diis, sanctis data; fana, Colossi
 Et statuæ & tempus spernentia Mausolæa, (ostro,
 Splendor honorque Patrum, quos gloria vestiit
 Vel quos tergemino cingit diademate frontem
 Seu Virtus, seu Gentis honos, seu gratia Regum,
 Seu vitæ modus & certi vicinia fati.
 Te, quodcunque sui sapientia prisca reliquit,
 Vel nova præteritis pulchri superaddidit ætas,
 Præcipue lustrasse juvat; Te condita Musis
 Limina, Te veteri celebratus Apolline vertex
 Et Vaticani rapiunt spectacula collis.
 Hic animas inter doctas transcriptraque cœlo.
 Nomina Te dignis impendis tempora curis.
 Cum cessare juvat lætaque hilarescere fronte,
 Aspicias & rides magnæ ludibria Romæ:
 Quas luxus populetur opes, quantoque voluptas
 Regnet in Imperio, quanti mala gaudia consent,
 Quo pretio venalis honos, quid pallida speret
 Vel tremat ambitio, qua concilientur amores,
 Et qua purpurei ditescant arte Nepotes.

Sic placeant cum multa Tibi, plus displicet, & jam
Fata senescentis venientia prospicis urbis.

Cum Bæti mutare Tibrin Solisque cubile
Et Tarteſſiacas placuit percurrere gentes,
Tam vaſtam atque uno nexam diademate molem
Imperii & late Dominos miraris Iberos;
Magnanimamque fidem, rectique tenacia laudas
Pectora, dumque Virum fortes ad prælia dextras
Dum vim conſilii, lateque patentia regna,
Conſpicuum ſemper Phœbum, miſſasque ſubacto
Vesperc divitias prudenti pectore libras,
Non temere tanto ſuffultos robore credis
Terrarum imperium ſibi promiſſiſſe Philippos.
At vero Hiſpanum cum ſpe dejecerit ampla
Seu gravis ira Deum ſævique injuria fati,
Seu male conſultus fervor, dignuſque tremenda
Religione rigor, ſeu fortior agmine juncto
Hoſtis & Europæ metuentis vincula virtus;
Deſperare jubes meditantem plurima Gallum
Quæ fruſtra tentavit Iber, nec fidere fortis
Blanditiis hoſtesque ſibi promittere Perſas,
Ut ſit Alexander, vegetoque auguſtus in ore
Mars habiter dignus cujus geniumque manumque
Thracieus horreſcat Chriſtjanus diligat orbis.

Infelix fractoque gemens ſua vincula ſceptro
Albion & magnis contraria Regibus aſtra
Quos tibi moverunt gemitus? qua mente Tyran-
ſpectaſti? cum jura daret qui juris & æqui (num
Neſcius immanis jaſtabat præmia dextræ
Infames titulos & de virtute triumphos.
At genii vis illa tui, dum mobile vulgus,
Nec duraturos in poſteritate furores;
Nec ſucceſſorem tam dextro Marte Parenti
Ingeniove parem ſpectat, ſuſpiria preſſi
Solatur populi, nomenque decuſque vetuſtum.

Re-

Regis & ereptos Carolo promittit honores.

In Batavis parvæ miraris maxima gentis
Robora, queis Dominos nuper proſcripſit Iberos
Libertatis amor; centum decorata trophæis
Oppida, millenas, caſtella natantia, puppes,
Et ſimiles cum ſole vias, Indosque clientes
Atque orbem commune forum. Jam cuncta ti-
Invidiæ matura vides, nexaſque ſagittas (mendæ
Et quodcunque ſoli concordia junxit & auxit
Orbis in horrorem & famulantis vincula ponti,
Dilabi quoque poſſe putas, ſi gliſcere partes,
Si male Naſſoviæ decreſcere ſtirpis honores
Libertas ingrata ſinat, ſi turgida faſtu

Oceani fines & utrumvis vendicet axem
Ambitio, ſemperque fames increſcat habendi,
Et pereat ſummis reverentia debita ſceptris.
Nempe nihil potuit tantum fortuna creare,
In quod fortunæ liceat nihil: ire deorſum
Summa ſolent, moderata manent, lapſuraque ſcan-
Accelerantque ſuos nimium ſublimia caſus. (dunt,

Anxia jam decimam numerabat DANIA meſſem
Delicio viduata ſuo, cum denique tanto
Jam deſiderio tantisque doloribus impar
Surgit & optatis talem ſe vultibus offert.
Qualis, cum gemini coierunt limina Jani,
Roma cruentatos damnavit pace triumphos;
Pallidior facies, at non dejecta, ſed ipſo
Lætus in ore vigor, generoſi luce ſerena
Scintillant oculi, permiſtaque laurus olivæ
Circuit auguſtam, poſita jam caſſide, frontem.
Palla loco chlamydis ſurgentis imagine ſplendet
Æquoris & fluidi præbet ſpectacula Balſi.
Turrigeras utrinque rates Codanumq; rubentem
Fionias acies murosque in ſyrmate monſtrat
Haſſniacos, ſceptrumque novo fulgore coruſcum

Vibrat & ex ipso surgentem pondere palmam.

Tum sic orsa loqui: quâ Te carissime rerum
Invidiâ mihi fata negant? tantine paternis
Esse putas caruisse bonis, propriisque latere
Civibus, externis ut sis mirabilis oris?
Nec patriæ Te cura tuæ, nec publica quicquam
Vota movent? Nostros talem formavit in usus
Vis manifesta Deum, nostris solatia debes
Rebus & ingenium magno tam grande theatro.
Te mihi difficilis tandem post rædia belli,
Te reduci cum pace volo. Si condidit enssem
Mars meus, & plures prohibet decerpere lauros,
Pax etiam quod donet habet: plus annus inermis
Et toga Tulliadæ potuit conferre decoris,
Quam Mario Syllæque hiemes sub pellibus actæ,
Totaque sub galeæ quæ pondere canuit ætas.
Huic animo nunquam deerit celeberrima laudum
Materies, patriam ne dedignare, novusque
Invidiam fac Tycho mihi. Jam calculus ater
Nullus Aristidem nostra proscribit ab urbe
Immodica virtute reum; damnamus Athenas
Queis aliqui nimis esse boni factisque celebres
Exilium sola potuerunt laude mereri.
Nos pretium famamque damus virtutibus, æquus
Constat honos meritis: nemo hoc mihi tempore
gratis

Profuit & nullo juvit mea commoda fructu.
Atque adeo nuper cum baccharetur iniquus
Mars piter & socii pugnaret robore cœli,
Marmore cum solido Balthum vinciret & usum
Eriperet virtutis hiems, cum rumperet ignis
Non bene sopitos cîneres, & Marte resumto
Improvisa meis hærent agmina portis;
Oppressæ lux ille plagæ FRIDERICUS & orbis
Stator hyperborei sese jam pene ruenti

Opposuit coelo, tristesque minantia casus
 Fata stitit vitamque dedit: quod sanguinis istis
 In venis restare vides, quodcunque salutis
 Quodque spei superest uni debemus, at æquo
 Cum pretio pietas meritīs onerata careret,
 Nos dedimus, Regumque sumus patrimonia Dani.
 Et jam Parrhasii spernunt suffragia fasces
 Et soli debere Deo dignantur, honores
 Hos capit in primis infantia Regia cunis,
 Binaque gesturus diademata nascitur hæres
 Perpetuus, liber vinclis & lege solutus.
 Quare age, dum totus FRIDERICO plaudit
 Olympus,

Dum duraturos orbis gratatur honores,
 Et pia iatricem tot lambunt oscula dextram,
 Ultimus esse cave; post tot mihi nubila lætis
 Exorere auspiciis, alterque renascere Cimbris
 Absalon, ingeniumque refer, quo sceptrā juvante
 Gallica compositis jam florent lilia bellis.

His monitis magno reditum persuasit alumno
 Deductumque manu Regi stitit; ille decoros
 Hinc oculos, hinc ingenii miratus acumen,
 Et quibus ipsa loqui vellet Prudentia voces,
 Deprendit mortale nihil, tacitaque relictus
 Lætitia vultu prudens agnovit in illo
 Fata renascentis patriæ, nec passus inertes
 Ingenii sublimis opes, ad publica natum
 Commoda non uno maclavit munere pectus,
 Conatusque diu est humeris imponere tantis
 Par onus; egregii semper vicere lacerti,
 Et post bisseuos petit sibi plura labores
 Immodicus meriti terræque ad commoda missus
 Amphitruoniades, armamentaria doctæ
 Pallados & nostro surgentia limina Phœbo
 Solerti rexisse manu, clarisque sacratam

360 HENR. HARDERII

Ingeniis compleſſe domum, quot priſca tulere
 Secula, vel præſens priſcis opponeret ætas.
 Ille rudimentum hoc tantum virtutis haberi
 Poſtulat & grandis præludia parva theatri.
 Nec magis arcanis ſecreta latentia chartis
 Palladiumque ſacrum geminæ ſervaviſſe coronæ
 Huic animo labor eſſe poteſt. Velut æthere in alto
 Corpora perpetuo gaudent cœleſtia motu,
 Sic labor Heroas animas ſudore focillat,
 Et reficit non frangit opus; gravioribus inſtat
 Ponderibus creſcitque ſuis induſtria curis.
 Ergo Palatinis majora negotia chartis
 Atque Aulæ ſecreta vocant, jam munere juncto
 Vox populi Regiſque manus pro ſupplice gaudet
 Cive loqui. Nunquam prudens ſacundia juſtas
 Incaſſum tulit ire preces, hoc ore moveri
 Rex amat, hac vinci facilis clementia ſuada
 Nil negat, aut trepidis dubitat ſubſcribere votis.

Sed jam tempus adeſt illud, quo denique tanto
 Ornetur fortuna Viro, nec lumine caſſa
 Egregios recreet digna mercede labores.
 Jam ſua virtuti non accerſita ſed ultro
 Dona parabat HONOS, ſubitis cum nubibus aſtra
 Eripuere diem pullataque ſqualluit Arctos.
 Nam velut inſolito latitans caligine Phœbus
 Cum negat officium mundo, populoſque coëgit
 Deſperare diem, terrore videtur Olympus
 Et rerum Natura quati, ſic nempe retuſus
 Attonitusque ſuam luxit Septentrio noctem
 Funere in auguſto; ſed enim ne Dania poſſit
 Flere diu, CHRISTIANE facis; Tu luce recenti
 Ferales abigis tenebras, rectumque piumque
 Moribus ut titulo præfers, totumque parentem
 Cum geminis conjungis Avis, exempla daturus
 Votorumque modos aliis, quos arbitra cœli

Cura

Cura gubernando Rectores præficit orbi.
 Felix auspiciū Regni ! Quæ cernere fato
 Non potuit properante Parens, felicior Hæres
 Exequitur tantumque novi moderamina Regni
 Exorsus perfecit opus. Caput erige VIRTUS
 Erige, nec validos pigeat movisse lacertos :
 Quod speres, Te præter, habes, non unica merces
 Ipsa futura Tui, Justissimus ecce Brabeutes
 Splendorem, titulos, insignia, nomina, fasces
 Ostentat, trabecam, lauros clavumque curulemque
 Et superaturos tumulum promittit honores.

Maeste HEROS ingens meritis, cui destinat æ-
 Quicquid patritiis potuit superaddere cunis (ther
 Non cœcā fortuna manu. Te blanda procatur
 Compensatque moram cumulo : non sufficit una
 Nobilitas seros illustratura nepotes,
 Baronem Comitemque creat cunctisq; Danorum
 Inferit ordinibus, queis perfectissima virtus
 Regali radiare potest erecta favore.
 Jam tuus iste Elephas sedem rutilantis Olympi
 Despicit inque tuo mavult splendescere cœlo
 Indubius voti, quamvis tot in æthere spectet
 Nomina quadrupedum : patitur fulgere Leonem
 Sideribus mistum primis, non ur̄sa caperve,
 Non ferus Europæ vector, non portitor Helles
 Invidiam tantæque creant fastidia fortis.
 Quid quod & ipsa polo venerunt astra relicto
 Ad laudes, VIR MAGNE, Tuas, ipsoq; decorus
 Æthere fideream circumfers pectore lucem ?
 Quid, pia signa, cruces nostrique ancilia regni
 Commemorem lætas patriæ spondentia lauros,
 Vincula barbariæ, quoties requiescere claris
 Pectoribus dignoque tholo pendere licebit ?

Deficit & si quid meritis æquale superfit
 Circumspectat HONOS; sed enim debere fatetur

Virtuti nomenque manet. Si Dania jam nunc
 Roma vetusta foret, templis posuisset & aris
 Nomen adorandum populis; Paros ipsa veniret
 In vultus abitura tuos statuisque trecentis
 Ornatura forum; digno colerere metallo,
 Nec rutilo solus fulgeret Olympicus auro
 Jupiter & reliqui quos fecit Numina Virtus.
 Despicias hæc neq; tam te præmia magna laborum
 Quam labor ipse juvat: promptus succurris Atlanti
 Alcides pondusque humeris ingentibus aptum
 Suscipis impavidus. Salve nova Gloria Regni,
 Salve Parrhasii nove CANCELLARIE Sceptri.
 Te cupidis pridem sperarunt secula votis,
 Te Daniæ natum fato sua gaudia Virtus
 Et fortuna vocant, Tu nostræ commoda gentis
 Ingenio studioque juvas, Te publica floret
 Consultore salus, magnæque innixa columnæ
 Regia partitis respirant pectora curis.

Addite Diis FRIDERICE Pater, quacunq; re-
 Cœlorum regione micæ & luce recenti (ceptus
 Sidereos auges cœtus; jam lumine læto
 Ad Danos descende tuos, oculisque beatis
 Aspice Te nato felices Principe terras,
 Aspice prudenti felicem Nestore Regem,
 Iudicio lætare tuo, quo tanta favente
 Emicuit primum Virtus & clara futuri
 Argumenta dedit: datus est Hephæstion isto
 Dignus Alexandro, non quem temeraria cæcum
 Efferet ambitio, sævisque tumultibus orbem
 Involvisse juvet; qui nil nisi prælia spiret,
 Humani exitium generis laurumque suorum
 Funeribus bene credat emi; nos Rege beati
 Incolumesque sumus, qui mitis amator olivæ
 Præferat innumeris cives servasse triumphis,
 Fluctibus Europæ in mediis feralis Enyo

Dum

Dum furit & toto pax exulat aurea mundo.
 Quique adeo, si vis extorqueat arma, furentem
 Armata virtute domet, seu terra paratam
 Seu poscat Neptunus opem, quo vindice floret
 Cum Pietate Themis, cœloque Academia surgens
 Infantes queritur digna ad præconia Mufas,
 Cujus ad Eoos famam Cyllenius Indos
 Occiduosque tulit, cui Cormandelia regnum
 Condit & auroræ spondet commercia Mogul.
 Vivis adhuc, FRIDERICÆ Parens, alioque super-
 In Phœnice viges, eadem Clementia gratis (stes
 Nos regit imperiis, ab eodem oracula Phœbo
 Incorrupta fluunt; sic dum certatur utrinque
 Hinc meritis hinc muneribus, plaudente Deorum
 Concilio, demum se tollit ad æthera Virtus
 Summaque se digni fastigia scandit Honoris.

At tu, Livor iners, non formidabile Magnis
 Sed solitum gratumque malum: jam denique virus
 Vipercum & tristes dentis compeſce furores.
 Nam licet alta petas, hic te tamen altior HEROS
 Contemnitque tuos dedignaturque labores.
 Parce tibi, tua nec rodendo viscera perge
 Atterere & rabido genuinum frangere morſu.
 Aut ſi adeo tibi grandis Honos iterataque merces
 Diſplicet, è toto da qui ſit dignior orbe
 Si potes, antiquum retro te confer in ævum;
 Collige quicquid habent vel cunæti laudis & unum
 Da ſimilem, da cui vel plus indulſerit ignis
 Ætherei natura parens, vel fœnore largo
 Ediderit plures felix induſtria fructus.
 Cui quodcunque legi meruit quodcunque videri
 Et lectum & viſum eſt, oculos Prudentia centum
 Addidit & totidem tribuit Facundia linguas
 Quot loquitur mundi pars optima, cujus in ore
 Ipſe amor & Veneres & juncæta modeſtia comi

364 HENR. HARDERI

Cum gravitate sedet, qui non nisi Rege Deoque
Et se digna facit, culmen columeque bonorum
Fortunæque Decus, cujus cum maximus orbis
Dotibus obstupeat, nemo miratur Honores.

Perge Salus patriæ fastos implere, diuque
Indefessus adesto tuis : præclara mereri,
Reddere felices, miti prodesse favore
Et fatum mutare hominum, natura Deorum est.
Quod si impar meritis noster defecerit orbis
De cœlo dubitare nefas : Jam gratus honores
Promeritos cœlumque novum meditatur Apollo,
Fictaque monstra, feras, toto proscribet Olympo,
Purgabitque polum, quem, gens nimis impia, Vates
Criminibus pinxere Jovis : non Lumina Tauri
Non Capros fulgere finet, cum Castore Pollux
Migrabit, vacuasque domos Heroibus istis
Rellinquet, queis mente datum moderarier or-
Confiliisque graves Regum fulcire tiaras. (bem,
Hac divina suos Prudentia parte locabit
Richelios, alia celeberrima Mazarinos
Nomina, deleta Chironis honore, reponet,
Dania præstantum genitrix fœcunda Virorum
Magnos Frisiadas & nomina sacra Thomæos
Addet ovans astris ; cum GRIFFENFELDIUS
orbem

Transcendet meritis humanaque præmia vincet,
Sedibus Ursa tuis ferus succedet, ad illud
Sidus hyperboreæ flectent sua vela carinæ.

CANUM CUM CATIS
CERTAMEN
CARMINE COMPOSITUM
CURRENTE CALAMO

C. CATULLI CANINII. .

Auctor est Henricus Harderus.

366 HENR. HARDER I

CAttorum canimus certamina clara canumque
Calliope concede chelyn ; clariæque Camœnæ
 Condite cum cytharis celso condigna cothurno
 Carmina : certantes canibus committite catts ,
 Commemorate canum casus casusque catorum ,
 Cumprimis causas certamina cuncta creantes.
 Currentem cupidi cruda cum carne catellum
 Conspexere cati captique cupidine cœnæ
 Comprendunt catulum, capiunt coguntque carere
 Carnē, canis clamor complebat compita, cuncti
 Confluxere canes; conamina cruda catorum
 Conqueritur catulus, captas carnesque cibosque
 Commemorat; cunctis cum cognita causa catellis,
 Concilium cogunt, canus calvusque culinæ
 Custos Castrutio cathedram conscendere celsam
 Cœpit, cumque canum consedit concio, causa
 Communis, *clamat*, comites, commune ciebat
 Consilium: coeunt crudelia corpora catti
 Contrestantq; canum carnes complentq; culinam.
 Contemnunt catulos; contemnunt? cedere co-
 gunt,
 Corpora corripiunt, contestaturque cicatrix
 Cæcili catuli conamina cruda catorum.
 Conniveat causaque cadat careatque culina
 Clara caterva canum? citius contendere cursu
 Cum cervo cancer cupiet citiusque canorus
 Cogetur creperis Cygnus celsisse cicadis.
 Cur catuli cur cessamus? conjungite castra ,
 Conveniant campo catti, certamine claro
 Contendant cui conveniat censura culinæ.
 Collaudare canes cani cœpere cerebri
 Consilium, Ceneus cum Castilione creatur
 Centurio. Cernunt catti crudele cieri
 Certamen, coeunt cauti constantque cohortes.
 Callimedonta caput campi columenque Catorum
 Con-

CERTAMEN CANUM. 367

Consilium commune creat, curamque capeffit.
 Cumque coëgissent catuli cattique catervas,
 Certamen campestre catis campestre catellis
 Complacuit, currêre citi cursuque citato
 Convenere canes, cum conspexere catellos
 Cattorum cuneata cohors, concurrere cœpit
 Candida canenti cum Castilione Camauce,
 Conculcata cadit clarumque cruore colorem
 Corrumptit. coeunt certamine Casca Colaxque
 Casca colorato, candenti corpore Colax,
 Casca Colaxque cadunt. carus Condoq; Coquoq;
 Captaneus claram cupiens convellere Callam
 Conficitur. Catilina cadit, capiturque Ceraustus
 Cumque Capo Canaus celebris commilito claudi
 Cromvelli. cum cœpisset contingere castra
 Crantor corruerat cunctoque cruore carebat
 Confectus cursu. configit Claudia cæco
 Cum Cephalo, curvam Clebuli Caronia caudam
 Convellit. Cum cattorum coeunte caterva
 Colligeret cunctas Canape Chionæa cohortes,
 (Clara canis Canape campo Custosque cubilis
 Callimachi) cœpitque canum convertere cursus
 Corbulo consuetis contritus colla catenis;
 Certatur, cæsis colles camposque cruentant
 Corporibus. colluctantur caudis cubitisque
 Cattorumq; canumq; cohors, celeberrima Cauce
 Cum cedens campo claudo cum crure cucurrit
 Cœpissentque canes cattorum cingere cornu;
 Currite, clamabat Caronia, currite catti,
 Conficimur capimurque, canes cœpere cruenti
 Clauso certantes cuneo circumdare cattos.
 Cernite constrato cumulata cadavera campo,
 Cernite calcantes cattorum colla catellos:
 Cedamus campum canibus, causaque cadamus.
 Continuo catti cedunt cursuque citato

Condita conantur celeres contingere castra,
 Cum consternari catts, cum corde carere
 Conspexere canes, conclamavere citoque
 Conglomerata cohors certat contendere cursu
 Cum Cattis, capiunt cattorum castra catosque
 Complures, captos cœnoso carcere claudunt,
 Connexis cruciant caudis cumulantque catenis.
 Centeni cecidere cati, cessere cruenti
 Centeni, claudit centum custodia captos:
 Concinno comitum celebrantes carmine cladem
 Complaudunt catulisque canes, canibusq; catelli;
 Constituunt certas captivis condiciones:
 Cum canibus coeat Cattis Concordia: cœnis
 Captivi careant cati, cedantque culina
 Cum coquitur, cineres captent, caleantq; camino
 Cernere contenti completos carne catellos.
 Captivi canibus cito consensere, canesque
 Carcere confraeto cum cattis conciliantur.
 Colle cavo comitum congesta cadavera condunt
 Cattorumq; canumq; cohors curantq; cruentos.
 Complexi catulos cati catosque catelli
 Civili certant cauda, cubitisque cohærent.
 Cantatur, crudam claudunt convivia cædem,
 Gunctaque composito cessat certamine clades.

F I N I S.

O L A I BORRICHII

Regis in Cancellaria Danica Con-
filiarii, in supremo Tribunali
& Consistorio Assefforis, nec
non in Regia Academia
Hafniensi Medici & Phi-
lologi longè Celeber-
rimi

C A R M I N A.

V I T A BORRICHII.

*itam suam ipse OL AUS BOR-
RICHIIUS brevi antequam decede-
ret literis consignavit : quam ex ipsius
autographo descriptam, & à Viro No-
bilissimo Paulo Vindingio, Regis in
summo Tribunali Iustitiæ Assessore
dignissimo & in Academia Hassniensi Professore cele-
berrimo, data publicandi licentia, nobiscum commu-
nicatam si heic inserimus, rem benigno Lectori haud
ingratam fore existimamus.*

OL AUS BORRICHIIUS lucem hanc mortalem
aspicere primum cœpit anno a nato Salvatore
MDCXXVI, ipso die Soteriorum, patre Dn.
OLAO CLAUDII parœciarum Borch, in Ripensi
Cimbrorum Diœcesi sacerdote, matre MARGA-
RETA LAURENTIA. Mox optimorum Paren-
tum ductu & auspiciis vineæ Christi insitus, &
quam primum ferebat ætas, initiatus Musis, par-
tim cura domestica, partim Magistrorum in ludo
literario Coldingensi, Ripensique ita profecit, ut
anno labentis seculi XLIV. maturus æstimaretur
Academiæ. Quem ergo id temporis è palæstra sua

Ripensi emisit Vir Clariss: M. *JOHANNES ME-
 JERUS*, eum protinus benevolo sinu amplexa est
 studiorum liberalium mater Academia Hafniensis
 (Rectore D. *NICOLAO PAULI SCANDOR-
 PHIO*, Decano Mag. *JOHANNE CHRISTO-
 PHORI*) detinuitque inter Musas varii generis ad
 annum usque MDCL. Interea inter cæteros sa-
 pientiam literariam professos præcipue coluit Dn.
OLAUM WORMIUM Medicinæ & Antiquitatis
 Patriæ statorem, Dn. *THOMAM BARTHOLI-
 NUM*, Anatomicorum principem & polyhisto-
 rem, Dn. *SIMONEM PAULI*, Archiatrum Re-
 gium & Floræ delitium; quorum placitis ita con-
 stanter insævit, ut divelli se postea a studio Medi-
 co non pateretur, cui tamen amor Philosophiæ,
 Poëseos, & Philologiæ accessit. In eo dum erat,
 ne quam diu Hafniæ inter excitatos docendi artifi-
 ces versabatur, publico usum sui, si qua in dida-
 cticis arte valeret, videretur subtrahere, evoca-
 tus ad erudiendam in sexta classe scholæ metropo-
 litanæ juventutem a viro nobiliss: & celeberrimo
M. GEORGIO HILARIO ejusdem ludi Rectore
 paruit, & quid multa? ob infatigabilem diligen-
 tiam vitæ innocentia comitatam placuit; dilectus
 hoc nomine optimo cuique studiorum juvenilium
 censori, & in iis Viro consummatissimi judicii Dn.
CASPARO BROCHMANNO, Selandiæ Episco-
 po, acerrimo studiorum scholasticorum exactori;
 atque per eum generosiss: Cancellario Regio, Dn.
CHRISTIANO THOMÆO; quo effectum est ut
 in uberiora studiorum incrementa a providen-
 tissimo Regum *FRIDERICO III*, Canonicatu
 Lundenſi præter expectationem omnem locu-
 pletaretur. Postquam autem in illo docendi stadio
 quadriennium exegisset, invitatus a generosiss:
 Viro

Viro GEORGIO ROSEKRANTZIO ad regendam scholam illustrem Herlovianam, modesta excusatione spartam oblatam declinavit, quod videret hac via interpellari stadium, cui se devoverat, Medicum & peregrinandi desideria: licet Urbs regnatrix pestilenti ea tempestate contagio tantum non succumberet, cadentibus paucos intra menses novem millibus hominum & quod excedit, in quae tot funeribus atroci prima Medicæ praxeos tentamenta auspicatus est, & quid pharmaca humana possent adversus tam violentum hostem didicit experimentis. Quiescente tandem malo, postquam annum adhuc unum discipulis ad pietatem & bonas artes formandis impendisset, destinato ad externos itineri accinctus, in Aulam illustrissimam Viri Dn. JOACHIMI GERSTORFFII, primarii tum ministri Regii ex improvviso accersitur ad regendos generosissimorum filiorum annos: hic, licet prosequi decretum iter maluisset, prompte obtemperat, haud ignarus in sancta illa domo & studiis suis privatis relinqui locum, & domino ipso nihil reperiri eruditius, humanius, sapientius. Quinquennium tenuit aulica illa vivendi ratio, nec poenituit interea vel illustrissimum GERSTORFFIUM electi ad hoc munus BORRICHII, vel BORRICHIIUM officiosissimi sui obsequii. Verum quia iter ei continuo in oculis, in desideriis, soluta demum obsidione Hassniensi, BORRICHIIUS a sacra Regia Majestate Professioni Philologiæ, Poëseos, Chemiæ & Botanices in Academia Hassniensi destinatur, factoque mox in publica pro cathedra digne tuenda dissertatione periculo; atque impetrata paulo post ad externos proficiscendi venia a Domino suo inter optata vota (quibus annectebatur illud: *Cœpisti apud me, Borrichi, virtuti-*

tutibus tuis excitare fortunam quam ego redeunti fabricabor) dimissus patria excedit circa festum D. Martino sacrum Anno Christi MDCLX. Et primus quidem in Belgium ferebat impetus, nisi quod Hamburgi tantillum subsisteret SCHUPPII & celebrium Medicorum, CASSII, atque MICH. KIRSTENII humanissima indutus conversatione. In Belgio præter florentissima ubivis oppida, multitudo Eruditorum oculos animumque invitabat; quos inter familiaris illi ultra biennium consuetudo cum LINDENIO, SYLVIO, van HORNE, HORNIO, GRONOVIO, VOSSIO, VORSTIO, COCCEO, RUMPHIO, BLASIO, BARBETTIO, ORIGANO, KEKELIO, MARCGRAVIO, aliis; unde non potuit non ad disciplinas, scientiasque Apollineas experrectior, paratiorque discedere. Interea funesto percussus nuncio de obitu magni sui GERSTORFFII Patroni expectatissimi sero recognovit quam vitreae sint res mortalium, quam caduca vota & quam in rebus humanis securum nihil. Collegit se tamen & advenientes non ita multo post in Belgium GERSTORPHIOS filios jam utroque Parente orbos, rogatu amicorum in contubernium suum recepit; viam qua ad virtutem, honestatem eruditionemque eundum, admonitione fideli aperuit; nihilque reliquit intentatum eorum omnium, quæ legitime ad honores grassantibus curæ esse solent. Inde exacto inter studia cum ipsis familiaria anno, comitantibus iisdem per Flandriam, Brabantiamque visenda speculatus Londini sistitur mense Junio, anno reparatae salutis MDCLXIII, & mox GERSTORPHIIS suis per illustrem SUANIUM aditum patefacit in Regiam, sibi per frequentia allo-

alloquia in amicitiam Dn. Cancellarii Reginæ Matris *KENELMI DIGBÆI, ROBERTI BOYLÆI, CHARLETONI, MOSELERI, POLEMANNI*, aliorum. Oxonii quoque familiariter usus *D. WILLISIO, WALLISIO, EDMUNDO DICHINSOHNO, & ROBERTO SHARROCHIO*. Inde digressus per amœniora Provinciæ Glocestriam, Bristolium, Wellisium, Sarisburium, Cantuarium, & quicquid in itinere illo vel ars commendabat, vel arcanior naturæ genius, attente inspexit, tandemque adulto jam Augusto mense in Galliam sese cum *GERSTORPHIIS* suis transtulit, Dieppam in transitu, Rothomagumque perlustrans, Parisiis sedem constantiorem elegit, ut in qua urbe hominum exemplorumque feracissima nobilis illa *GERSTOPHIORUM* triga ad virtutes, spectato tot bonorum præmio accenderetur, a vitiis abhorrrere disceret tot malignorum supplicio. Et ne ipse sibi interea deesset, toto, quod ibi transegit, biennio, doctis, curiosis, rerum expertis se se adjungens plane ex animi sententiâ vixit, inter profuturas cum illustribus viris doctisque hominibus conversationes, quos inter ex infinitis pauci enumerantur; *D. HABERTUS MOMMORD*, libellorum supplicum in Regia Magister, *D. GOBELINIUS* Parlamenti Parisiensis Præses, *D. BOURDELOTIUS, THEVENOTIUS, PATINUS, AUZOTIUS, JUSTELLUS, BOUCAUDIUS, MARTELLUS, DE L' OBERIÆ, BORELLUS, TAMPONETLIUS*, ut innumeri alii prætercantur. Cumque tandem in Daniam ad Curatores suos ob rationes rei familiaris evocarentur *GERSTORPHII*, jam tanto curis alienis solutior *BORRICHIIUS* instituto suo alacriter institit, &

spe-

spectatis cum cura ad Ligerim urbibus, Aurelia,
 Blesis, Richiliade, Thuronio, Salmurio, An-
 degavi inter Medentum cathedras varie tentatus
 supremis demum in arte Medica honoribus au-
 ctus est, Brabeuta *TOURNESIO*. Inde per Fle-
 xiam Cenomanosque Lutetiam reversus, post
 brevem moram Italico accingitur itineri: Et
 Lugduni quidem ad Araris Rhodanique fluentia
 nonnihil commoratus est, amicitiae *D. L' AMO-*
NIERE, BERTETTI, BUSINASII, SCHALÆI,
VILETTII illigatus: mox Gratianopoli a
 Præsidente rationum Parlamenti *D. BOESSIO SAL-*
VAGNIO, & VISANCURTIO humanissime
 exceptus, per grande illud Carthusianorum in
 Alpibus monasterium, per castellum Sabaudiae
 Mommelianum, per Aneffium consecratione Fran-
 cisci de Sales tum celebre Genevâ perrexit, &
 non ita multo post secundo Rhodano Viennam
 Allobrogum, Avenionem (ubi colloquium illi
 cum *BARONE DE VILLENEUF*, ex familia
 antiqui illius *ARNOLDI VILLANOVANI* ad-
 huc superstitis, & rerum Chemicarum non im-
 perito) Tarasconem Nemausum (in qua urbe
 cum *Dn. GUIRAM* Consiliario Regio & anti-
 quitatum Romanarum scientissimo fructuosa illi
 conversatio) adiit Monspelim contendens, ve-
 tus illud Medicinæ domicilium, ne nunc quidem
 Machaonum gloria destitutum, ubi præter cæte-
 ros affecit nobiliss. *Dni BEAUXHOSTES* pro-
 lixa humanitas & sacratioris Philosophiæ cogni-
 tio. Inspectis deinde quæ fama commendabat,
 oppidis, Arelate, Aquis Sextiis, Massilia per
 Alpes maritimas Herculi olim tritas, vallemque
 Pragealam Valdensibus habitatam Pignarolum in-
 travit, & mox in Italico solo Augustam Tauri-

norum, ubi a MARCHIONE. PIANEZZA,
 primario Ducis Sabaudi ministro splendide ex-
 ceptus, & cum Archiatro TORRINO de vera
 cordis fabrica inventisque recens vasis salivaribus
 amice disceptans toti mox Aulæ innotuit, ad fa-
 miliare colloquium postea admissus a MAR-
 CHIONE DE CARAGLIE, MARCHIONE
 DE S. AMIAN, aliisque, ostensumque quic-
 quid in tota urbe spectatius, in primis vastum il-
 lud opus Pyrrhi Ligorii, & Isiaca tabula Pigno-
 rio tantopere æstimata. Mediolani nihil tam ac-
 ceptum, quam Viri optimi MANFREDI SEP-
 TALII summa urbanitas & scientiarum artium-
 que reconditarum notitia; ut taceam delitias illu-
 stris Bibliothecæ Ambrosianæ, humanitatem Dn.
 TERZAGI, Dominique De LERMA, Ge-
 neralis militiæ præfecti Hispanici. Ticini antiquam
 illam Regum Longobardorum sedem contempla-
 tus admirari non desit fabricam urbis præsertim
 autem turrium, quæ ibi plurimæ, adhuc con-
 stanter olere septentrionem. Bononiæ auditi do-
 ctiores Academici in primis vero instituta cum
 BAPTISTA RICCIOLIO ut insigni Mathema-
 tico, ita Poeta non pœnitendo colloquia. In re-
 liquis Italiæ oppidis vix quicquam spectatum Flo-
 rentia vel florentius, vel urbanius, ubi ipse MA-
 GNUS DUX alter tum Apollo & magnus lite-
 ratorum stator, quin & germanus frater Princi-
 pis LEOPOLDUS, postea CARDINALIS
 MEDICEUS, redivivus itidem Mecænas huma-
 nissime advenam excepit. Familiariter dilexere
 LAURENTIUS MAGALLOTTI, FRAN-
 CISCUS RHEDI, CARLO DATI, repræ-
 sentata ad usum exoptatum bibliotheca Medicea
 exquisitis MSSis referta. Inde postquam abiisset
 Pisto-

378 VITA BORRICHII

Pistojam, Lucam, Pisas, Sienam, tandem in urbe Roma sedem deligit anno MDCLXV. mense Octobri, ibique inter eruditorum & bibliothecarum frequentiam medius, hyemem ex voto transigit, una tantum excursionem Neapolim facta, ut Vesuvium tum flammantem & alia naturæ miracula oculis liquido usurparet, atque adeo THOMÆ CORNELII CONSENTINI, clarissimi per id tempus Medici Neapolitani frueretur consuetudine. Romæ autem familiarius utebatur LEONE ALLATIO, ABBATE GRADIO, FALCONERIO, MICHAEL-ANGELO, RICCIO, CAROLO PUTEANO, FRANCISCO CORVINO, ATHANASIO KIRCHERO, LAURENTIO SCYTHIO, adhibitus & quandoque colloquiis CARDINALIS PALLAVICINI, & sæpe accersitus ad differendum cum REGINA CHRISTINA de arcanioris Chemiæ studio, veritate, experimentis, quibus tum sacris se Palladia virago devoverat. Sub exitum Martii Anno MDCLXVI. Roma egreditur, sed pœne invitus, nec nisi vacantis in patria officii stimulatus admonitu factoque per medium Apenninum itinere ædem Lauretanam, Anconam, Ariminum, Pisaurum, Ferrariam contemplatus Venetias salutatur, Patavium consulit, ibique postquam amicus innotuisset FERRARIO, MARCHETTIS, PETRUCCIO, OFFREDO, COMITI ZABARELLÆ, Venetias repetit, satiatusque colloquiis LUDOVICI DE COMITIBUS, TACKENII, BUSTRONI, aliorum, memor inornatæ in Patria spartæ in Germaniam paulatim contendit, & Tridento, Monachio, Augusta Vindelicorum, Tubinga, Argentorato, Heidelbergæ, Francofurto, Colonia Ubiorum in Belgium, secundo quidem Rhe-

no,

no, sed inter aduersa omnia (quod lues pestifera agros urbesque late popularetur) defertur, & redintegrata ibidem cum doctis, quibus Libitina pepercerat, amicitia, Franequera, Groninga, Embda, Hamburgo, Lubeca, Chilonio, Hafniam redit mense Novembri, transacto inter peregrinandum Sexennio integro.

A reditu mox officio suo administrando se accinxit, & licet hinc praxeos Medicæ curis in urbe districtus, illinc, ex quo inter Medicos Regios numeratus, in Aula iussus apparere, partibus officii in Academia adeo non defuit, ut docendo disputando scribendoque plena opera sarcire laborarit, si quid peregrinando neglectum: imo se publico non intermissa viginti annorum diligentia usque eo probavit, ut nec necesse habuerit unquam vel conscientiæ suæ testimonium vel Magistratus Collegarumve, vel denique civium Academicorum formidare iudicia. Docuit autem interea varii generis disciplinas, partim officii ratione inductus, partim voluntario impetu, ut esset in quo diverse genium suum periclitaretur iuventus, studiis liberalibus addictior. Et quidem IN PHILOLOGICIS prolixè commentatus est *de scriptoribus antiquis Latinis*, cuius industriæ specimen minutum prodiit in lucem, inscriptumque est: *Conspectus præstantiorum Scriptorum Lingue Latine*, ipsum opus adhuc plutei asservant; Quin & adjecit *Cogitationes suas de variis lingue Latine ætatibus*, & scripto G. I. Vossii *de vitiis sermonis*, atque non ita multo post *Analecta Philologica*, & *iudicium de Lexicis Latinis Græcisque* hætenus editis. Postea ut tyrones ex ipsis veluti fontibus haurirent limpidiùs, *Antiquæ Romæ imaginem* sex disputationibus ita oculis exposuit, ut res Romanæ,

næ, mores, instituta multum inde lucis claritatique aucupentur. Cumque non sine nausea adverteret imperitum vulgus pharmacopœorum, imo nonnunquam Medentum negligentiores in enunciandis iuxta mora pharmacis inque sanandi instrumentis varie sibi excidere, *Linguam Pharmacopœorum* formavit huic malo obviam euntem. *IN POËSI* quid præstiterit, vel ex eo liquet, quod & frequenter ipse, occasione invitante, carmen pepigerit, præsertim Epici generis, & jam olim juvenis cum Smetii errores diversos notasset, de syllabarum quantitate evulgarit compendium, cui titulum fecit: *Parnassus in nuce*. Sed & annis provectior iustum opus, licet succinctum *de Poetis Græcis Latinisque* inde ab initio natæ artis, ad usque nostra tempora scripsit, Sosisque imprimendum permisit, in quo simul vernaculi Poetæ erectioris genii, Itali, Galli, Hispani, Lusitani, Angli, Scoti, Belgæ, Borussi, Dani attinguntur, subjecta de plerorumque vena & felicitate judicii censura, non illa quidem ad Phidiæ statuas ubique comparanda, sed tamen desiderantibus in hoc studio proficere haud dubie profutura. *IN CHEMICIS* prodromum initio concinnavit *De Ortu & progressu Chæmiæ*, & paucis post annis impulsus mordaci H. Conringii dicacitate plenum opus, *De Hermetis, Ægyptiorum & Chæmicorum sapientia*. Sed & bis in publico elementa Chæmiæ universæ a capite ad calcem percensuit, novisque ex disciplina observationibus locupletavit, scriptum in privato larrario adhuc custoditum. Quin &, ut civibus in metalliferas regiones ituris evidenter prodesset brevi & facili compendio modum aperuit examinandi omnes ubique venas metallicas, saxa, arenas, aquas, argillas, ut de earundem præstantia liqui-

quido constet, cui opusculo nomen imposuit: *Docimastice metallica*, transiitque scriptum illud postea non modo in linguam Germanicam, sed & hodie in Vernaculam. Sparfit & Chemica *quædam* hinc inde in *Actis Medicis Hafniensibus*, ut & Botanica atque Medica, quæ publico jam innotuere. In *BOTANICIS* id egit potissimum, ut tyronibus necessaria notiora evaderent, quam nimia. Hinc de Afris, Indisque plantis non ita sollicitus, vernis æstivisque in suburbana excursionibus juventuti vernaculas herbas præcipue monstravit, & quod caput rei est, usum earundem ex quotidianis in praxi Medica experimentis secure tradidit, identidem admonens, esse in patria nostra tot diversi generis plantas, ut si exoticis omnibus destitueremur, non ideo apud nos deficeret vera & conveniens medendi ratio. Qua imbuti apud nos cognitione cives, ubi ubi eos tandem constituit fortuna possunt inemptis germinibus & de sua familia & de egentioribus ubique bene mereri. Utque tenacius hærent quæ sylvas & prata hinc inde perambulando discipulis in hoc genere inculcarat, ea omnia in Lyceo explicatius dictavit methodumque utendi, fruendi intelligenter exposuit. Edidit & scriptum *De usu indigenarum plantarum in Medicina*. In *RE MEDICA* iterum iterumque non institutiones duntaxat artis saluberrimæ auditoribus interpretatus est, sed & universam praxin inde ab exordio ad finem docendo profectus multum quidem antecedentium scriptorum tribuit placitis, sed & plurimum ad lectos ægrorum disci experiundo notavit. Sæpe fabricam ossium in corpore humano oculis discipulorum subjecit, usum designavit & varia chirurgorum filiis salutaria adspersit. Sunt & alia varii argumenti de qui-

382 VITA BORRICHII

quibus, quoties vocabat opportunitas, differuit, in quibus exstat tractatus ejusdem *De somno & somniferis. De Cabala Characterali. De causis diversitatis linguarum. Memoria Dn. Oligeri Vindii. Oratio jubilæa Evangelica.* Taceo Orationes ejusdem in promotionibus Academicis natas, sed nondum prælo commissas: *De variis modis excitandi ignis, atque de Phosphero. De natura sanguinis & transfusione ejus. De oraculis Antiquorum. De contagio non solum morborum, sed & vitiorum. De furore Poetico. De vero usu Logices. De Lixivio & acido atque utriusque pugna. De experimentis Botanicis. De veris succini natalibus. De qualitatibus occultis. De usu studiorum Academicorum, etiam in re militari. De forma serpentis, qui Evam decepit. De natura dulcedinis. De somno animalium ad plures menses continuato. De studio præloquendi Latine. De menstruis Chemicorum.* In Decanatu Philosophico, quem Magistratum Dn. Collegis ita volentibus, integris annis XII impigre administravit, post examen solennia MDCCXXVI creavit Academiæ cives, CLXII. Magistros, DXLII Baccalaureos. Quibus adjiciendi merito aliquot Medicinæ Doctores ab eo summis in ea arte honoribus insigniti. Rectoratum Academiæ bis gessit, & primum quidem eo inter purpuratos Regios ordine, quem primæ sanctiones Academicæ huic officio attribuunt. Anno seculi labentis LXXXVI inter Assessores justitiæ in summo Tribunali ab August. Rege CHRISTIANO V confidere jussus est, prorsus ex inopinato. A conjugio tota vita abstinuit, ut eo philosopharetur expeditius. Disceptatis in suprema justitiæ curia causis Anno 1682 Candidatos Medicinæ in praxi Medica exercuit, plantarum usum

VITA BORRICHII. 383

usum Medicum solennibus in agrum Hafniensem excursibus edocuit, & privato collegio Docima-
sticen metallicam cum celebrioribus operationi-
bus Chemicis non voce tantum, sed & ipso opere
auditoribus demonstravit. Anno 1689. novis, ita
volente sacra Reg. Majestate, auctus est honori-
bus, titulo sc: Consilarii in Cancellaria Regia,
sed & ita volente sacratiss: Divina Majestate, novo
in vesica arrosa genere tormenti; cui Christiana
patientia occurrit, donec.

*Et hic substitit incomparabilis hujus viri manus,
quæ tam divina exaravit ingenii BORRICHIA-
NI monumenta, ut universo orbi innotuerit, &
tam liberaliter dedit, ut Patriam sibi æternum de-
vinxerit. Sed & quæ de ipsius legatis & quæ de obi-
tu scire humanissimus Lector optaret, ex Program-
mate Academiæ Hafniensis, (quod à Nobilissimo
JOHANNE MULENIO Medicinæ Licentiatō &
Professore celeberrimo Academiæque Secretario fide-
lissimo compositum sub nomine & auspiciis Rectoris
Magnifici Excellentissimi OLIGERI JACOBÆI
ante biennium, & ipso quidem die quo Mani-
bus beati BORRICHII iusta fierent prodiit,) huc
apponam.*

Sed adhuc clarius. (proxime præcesserant de
virtutibus & Pietate Borrichii) patescit amor Cœ-
lestium; quas enim, benedicente Deo Opt. Ma-
ximo, labore atque industria sua collegerat opes
& facultates, easdem in honorem ipsius, non ut
inde sibi famam aut nominis immortalitatem au-
cuparetur, larga manu iterum erogavit. Instituit
namque, ut & sufficeret juventuti Academicæ
necessariis destitutæ adminiculis præsidium ali-
quod in uberiora Studiorum incrementa, & fa-
melicis afflictisque solamen obtingeret: Illis quip-
pe

pe domum plane lateritiā magnificentissimæ structuræ reliquit, ubi omnia cernuntur splendide apparatus, cubicula octo cum suis Conclaviis, sedecim destinata Studiosis, modestia, virtute, ac doctrina conspicuis; amplum Auditorium varie exornatum, ut in hac palæstra commodius lacertos moveant Juniores Sacris Apollineis devoti; Supellex libraria exquisitæ elegantiae diverso studiorum generi inserviens, cui adhærent manuscripta rariora; cernitur ibi quoque Laboratorium Chemicum Medicinam excolentibus profuturum; cernitur hortus floribus arboribusque confitus, oculis recreandis, animo pascendo dicatus. Hoc tam sumtuosæ structuræ domicilium vocari maluit COLLEGIUM MEDICÉUM, quam ut a suo Nomine appellationem traheret; nihil enim arrogantiae, nihil fastuosi ostentabat toto vitæ cursu, sed fortuna ac felicitate sua summa usus est modestia. Utrisque, tum hujus Collegii incolis, tum aliis egestate, ærumnis, & imbecilli valetudine oppressis, nec non alumnis Scholæ Ripensis ingentem pecuniæ summam attribuit, quæ, resignatis post obitum testamenti tabulis, in Collegio Consistoriali annuo spatio reservatis, explevit numerum viginti sex mille & trecentorum Joachimicorum. Plura adhuc in laudem & perpetuam commendationem Eminentissimi Viri merito adducenda essent, sed cum angustioris pagellæ spatio nequaquam omnia includantur lacunam hanc justis explebit præconiis Nobilissimus & Ampliss: Collega PAULUS VINDINGIUS, Assessor in Summo Tribunali Justitiæ, Colleg. Consistoriali &c. Oratione Parentali Beato nostro supremum persoluturus honorem proxima die lunæ hor. 2 pomeridiana.

Bien-

Biennium est, ex quo valetudinem, virili ætate satis firmam, nisi quod cum angina subinde colluctaretur, sensit non nihil labefactari, oborto ex insidiis hoste, quem calculum vesicæ nominamus; cui selectissimis quidem occursum pharmacis, sed crescente in dies malo retrahere se a negotiis publicis coactus fuit, cum nec curru vehi, nec expedite obambulare permiserit calculus jam grandior factus. Tandem incassum omnia tentari atrociores indicabant dolores, ante sex invalescentes septimanas, qui sensim enervare corpus, frangere vires, somnum interpellare, inducias dare nullas coeperunt: itaque cum aliud non superesset remedium nisi quod Chirurgia subministrare solet & acerrimi urgerent cruciatus, serio quotidie secum pensitabat, satiusne esset omnia prius experiri, quam acerbissimis succumbere doloribus: tandem re diu multumque agitata cum optimis ac fidelissimis amicorum statuit ferro submittere se se, haud equidem ignarus in hac operatione unicam ferè valetudinis spem esse repositam nisi provector ætas, & vires debilitatæ dissuaderent. Antequam vero hanc medicandi sortem in se admitteret, cum anceps ac dubius appareret eventus, mature salutis animæ prospectum voluit per Virum admodum Reverendum & Gravissimum Mag: JOHANNEM ADOLPH. BORNE-MANN, Assessorem in Collegio Consist: ac Præpositum Sockelundensem &c Refocillatus jam corpore ac Sanguine Servatoris Christi paucis post diebus XIII. nempe Septemb. (*hora undecima ante meridiem*) peritissimi Artificis dexteritati imperterritito animo se commisit, præsentibus Nobilissimis atque Experientissimis D. HENRICO à MÖNICHEN Sacræ Regiæ Majestatis

386 VITA BORRICII

Archiatro ut & D. MARCO HERFORT Medico Aulico meritissimo, aliisque Chirurgis Exercitativissimis. Cæterum magnitudo & durities calculi optatum elusit successum; commode enim per incisuram neque extrahi, neque instrumentis diffringi absque præsentissimo vitæ periculo poterat. Nihil tamen inde commotus, sed plena in Deum fiducia, & certissima spe æterni gaudii firmatus, symptomata graviora, & dolores per intervalla affligentes incredibili pertulit patientia, donec tantæ molestiæ, tot insomnes noctes, tot indomabiles cruciatus novissime III. Octobris (*hora matutina septima*) in mortem terminarentur placidissimam. Ita conspectui nostro subduxit se fulgentissimum illud totius literati Orbis lumen, cujus tamen splendor nitidissime in ævum collucebit sempiternum. Vestrum erit, Cives Academici, quorum prosperitati & commodis tantopere invigilavit, providere, ne apud vos unquam BORRICII Nomen obsolescat; veneramini cineres Apollinis Vestri, Conditorio solenni hodie pompa meridiano tempore inferendos; quibus augustus in templo Divæ Virginis paratus est locus, ubi Sepulchrum ejus conspicitur, sibi, amicis, Collegiique Medicæi habitatoribus exstructum, ut corpus a doloribus calculi jam securum quiete contegatur, dum fama Excellentissimi Viri per Orbem volitat, & Gloria in sermone ac memoria omnium latius vagatur, cujus apud nos exstabant Virtutis, doctrinæ, prudentiæ, pietatis, ad omnem æternitatem impressa vestigia. Hafn. die XXX. Octob. Anno M DC. XC.

Nec invidemus benigno Lectori geminam supra laudati Vindingii inscriptionem, alteram Effigiei, alteram tumulo Borrichii dicatam: (1)

(1)

Ara Corinthiaco nil concessura metallo;
 Quis sculptor tanti condidit ora Viri! (tos
 Cerne tuum heic, Medicina, ævum, mirare lacer-
 Et decus, & Genium, Lingua Latina, tuum.
 Cujus in obsequium consurrexere Camœnæ,
 Et numeros flexit promptus Apollo suos.
 BORRICHII æternos se fama sacravit in annos,
 Dum saxa Arctoo stant Medicæa solo.

(2)

Quicquid ex æterno Naturæ rescripto commu-
 nem mortalitatis sententiam deprecari non
 potuit, post longam cum interno hoste luctam &
 dolores humana fere constantia majores, in me-
 lioris vitæ expectationem, & desideratæ quietis
 fructum hoc in loculo reliquit vir incomparabi-
 lis **OLAUS BORRICHIUS** Sacræ Regiæ Ma-
 jest. Consiliarius Cancellariæ, Assessor in supre-
 mo Tribunali Justitiæ, & Collegio Consisto-
 riali, Medicinæ & Philologiæ Professor. Cætera
 Orbi tradidit, Immortalem nominis sui memo-
 riam, & famam cum æternitate certaturam. Vixit
 cœlebs, sed ex Musarum filiis tot adoptavit libe-
 ros, quot in Collegio a se pie fundato Pietatis
 & Virtutis exercitiis tanto Parente dignos se
 ostenderint. Natus est Anno M DC XXVI, die
 septimo Aprilis. Denatus Anno M DC XC.
 Quiescat in Pace.

OLAI BORRICHII CARMINAVARIA.

I.

Infelicissimæ Απογραφῆς

CHRISTIANI WILHELMI

Administratoris quondam Magden-
burgici levis adumbratio ;

Ad Virorum maximum

D.D. CASPARUM BROCH-
MANNUM

Sialandiæ Episcopum.

Viderat horrendas Dux Magdenburgicus artes,
 Erroresque graves, quos passim sparserat ille
 Mentitus Petri nomen ; deriserat ausus
 Tanti lenonis ; Cum demum Cæsaris ira
 Surgit & armato prosternit milite Trojam ,
 Auspiciis, Papenheime, tuis : Wilhelmus inermi
 Quid faceret dextra ? multis custodibus arcte
 Servandus trahitur : ruit hinc constantia magni
 Principis, indigno mox sollicitata furore
 Pontificis ; sævus Phalaris namque imperat ut sit
 Impius, ostenso dictans perjuriam Tauro.
 Spemq; metumq; inter sanctam dediscere mentem
 Incipit infelix, atque evilescere passus
 Dogmata scripturæ, medicatum melle venenum
 Canisio dictante bibit : mox perfidus alter
 Cum conjuratis cœlum rescindere monstris
 Inflammare Ducem cupiens in viscera sanæ

R 3

Do-

390 OLAI BORRICHI

Doctrinae vertit dextram ; nec vana Quirites
 Bellua, sed Josaphat, Constantinumque suosmet
 Induere in laqueos satagit, dum Maximus orbis
 Arctoi Rector petitur ; dum spicula torquet
 In Regem, sperans debellatura Leonem
 Somnia magnanimum, & vani commenta cerebri.
 Argumenta vibrat, faciunt mendacia promptum,
 Facundum sine mente sonus ; malesana propinat
 Dogmata lecturo, speciosaque nomina facto
 Imponit, nescitque suas & venditat iras (agmen
 Lingua, Alemanne, tua, quo magnum promptius
 Pertrahat in casum, dentesque in voce relinquat.
 Occurrit magnus BROCHMAND, numerosa
 retundit

Spicula Divinos simulatè imitantia cultus
 Afflatus propiore Deo ; nam jactibus iisdem
 Interitum, vitamque parat, dum perfidus hostis
 Sternitur & veris firmanantur dogmata templis.
 Audacem proba causa facit, promptumq; Minerva,
 Inviictum Codex facer, & mirabile acumen.
 Hic cadit ingenti sparsum molimine falsum, (cens
 BROCHMANNO larvam tollente, hinc debile lu-
 Obscurat speculum LYCHNUS; SPECULA-
 RIA noctu

Caligant, splendet LYCHNUS; Sic tempore lethi,
 Romanum sordet speculum, lychnusq; triumphat.
 Scilicet ostendit quo possis tramite Olympum
 Scandere LYCHNUS ovans, sed quo descendere
 possis (LUM.

In cœlum, tibi monstrat iter vegrande SPECIL-
 I nunc & magnis gaudens lætare triumphis,
 Exuvias numera Sartor ; quin stigmata primum
 Quæ tibi conflictus peperit, quæ vulnera pectus
 Aversum gestat, prius hæc narrare memento.
 Sed velut in bello miles sibi conscius alti

Vul.

CARMINA VARIA. 391

Vulneris, extremas moriens ardescit in iras,
 Attollitque manum, & ferro labente minatur:
 Sic exarmatus, sic immedicabile corde
 Vulnus alens monstrum moriturus colligit æstus,
 Ridendasque minas, & verba cadentia tollit
 Dentibus infrendens; Crispini scrinia lippi
 Compilat, Patresque oculo fugiente pererrans
 Instaurare parat nugas, & crimina falsi
 Committit manifesta, citatque interrita charta
 Quæ nunquam scripsere Patres; mendacia quodvis
 Ostentat folium; cumulat crimine crimen.
 Quo moriture ruis, majoraque viribus audes
 Deplorate nimis? tantos a crimine fumis
 Infelix animos? sed cornua secta resurgant,
 Cur spolieris erunt, non cur metuaris ab hoste.
 Sic quas postremo Divinæ offundere luci
 Nubes tentasti, pellit, mirabile, tanta
 Dexteritate sua Præsul, verusque Dialis
 Flamen ut æterno perstet fundamine nixa
 Relligio, nullis post convellenda sagittis.
 Macte tua virtute Pater, tali itur ad astra
 Limite, sic omnes nomen revirescit in annos
 Brochmanni & toto florens cantabitur orbe.
 An dubium est habitare Deum sub pectore tanti
 Præfulis? & Christum Divino Numine totum
 Dispensare virum? cum quævis linea magni
 Authoris sacros non dissimulare Calores
 Flaminis ætherei valeat, quod scripta loquuntur
 Aurea Divinis passim splendentia verbis,
 Sive docere placet, seu confutare rebelles
 Adversosque Deo, diri seu conscia facti
 Pectora solari, dubiosque evolvere casus,
 Qui miserum torquent animum, mentesque fati-
 Sed quo devolvor? vires & copia fandi (gant.
 Nulla mihi, dignumque nihil mens flumine tanto

Repperit ingeni; vox omnis & omnia verba
 Laudibus inferiora tuis, queis secula nunquam
 Postera victuris præsent, nec lingua nocebit.
 Hic Libitina nihil sibi vendicat, alter Apelles
 Se calamo pinxit nullo debilis ævo.

(2) Ad 27. lectissimos Juvenes
 primum in Philosophia gradum
 Anno 1648 ambientes.

Arma canant alii, fasces, strictasque secures
 Et Martem in validis ructantem sæva carinis
 Bella, paludatos Reges, monumenta, tiaras,
 Quos ad majores foccum transferre cothurnos
 Calliope voluit; graciles sufferre recusant
 Pondera tanta humeri, nec mens Mavortia spirat
 Tympana, sed placidæ gaudet dictata Minervæ
 Induere in carmen, meritis & florida lauris
 Tempora, queis certum meditatur Pallas hono-
 Cantare, Aoniæ dum læta altaria Divæ (rem
 Thure calent, Phœboq; sacris cadit hostia templis.
 Viderat Hafniadum mœstas incedere gentes,
 Et Danas lugere Domos, lugere Clientem
 Præsidium demptum, pullo diadema colore
 Squalens & tristi latrantia pectora luctu
 Palladiæ gentis; solitas nec tempora lauros
 Cingere, nec virides hederas, sed lambere taxum,
 Pieriasque simul Musas singultibus ultro
 Mœrentes tragicum moliri gutture carmen,
 Cum sic Phœbus ait: nigris semperne cucullis
 Gens immersa sedet? tepido num semper oculo
 Funcreas dolet ire faces? quin porrige frontem,
 Sic voluere Dii; magnus qui fulmina vibrat
 Jupiter Heroi rursus transcripsit habenas

CARMINA VARIA. 393

Magnanimo Cimbrum; nova mixta levamina luctum

Excludent veterem, condemnabuntque tenebris.
 Sed mihi non satis hoc; rursum Phœbéa loquentur
 Pulpita & Aoniam velabit adorca gentem.
 Ipse ego tergemini qui fungor munere Divi
 Hic inhonorus eam? tripodemne palatia nostrum
 Spernant & nullo macentur honore Camœnæ?
 Quin vigilate viri, dulces haurite liquores,
 Pectus ab insipido dirimit queis nobile vulgo
 Noster amor, Clarii veneranda volumina Phœbi
 Volvite non segnes, mea nam pulcherrima Daphne
 Provocat ingenuos animos, animatque calores.
 Dixerat. Aſcræi monitis immota tenebant
 Lumina Caſtalii juvenes, quos Pallas ab annis
 Nutrivit teneris, & caſtigavit ad unguem;
 Quos nec amor vitii turpis, nec amica falaci
 Ebria planta Deæ, nec imperioſa Megæra
 Pigrities unquam excuſſit tramite honeſti.
 Sirenum voces inter, caſſesque latentes
 Præteriere vatros occluſis auribus hymnos.
 Menſque manuſque vigil, ſapiens & maſcula virtus
 Imbuit hos Juvenes, hos cunctis plena Camœnis
 Porticus, & magnus Stagiræ finxit Alumnus.
 I nunc & ſtantes in curribus Æmilianos
 Dimidiaſque Curî ſtatuas oſtende, Cleanthe
 Miſſo, cui pulchrum eſt alienæ incumbere famæ;
 Stultitiam! nec enim quicquam juvat undique ceris
 Atria dedecorare Patrum, ſi vivida virtus
 Exulat & turpi fordēt farragine lingua.
 O dilecta cohors propriis innixa lacertis
 Pectora circumferſ, propriis virtutibus ultro
 Lauriferam Sophiæ meruiſti ferre coronam.
 Ecquid Scyllæam rabiem, Cyclopiæque arma
 Miramur domuiſſe Patres? quid ſanguine paſtos

Humano Diomedis equos, taurique terocis
 Cornua, Tartareumq; canem, Lernæq; venenum?
 Herculeum fane; sed & id magis Hercule dignum
 Commotos proprii compefcere pectoris æstus.
 Scilicet hoc voluit Pallas, cum laude dedistis
 Effectum id Juvenes, nec enim juvenile perussit
 Pectora vestra malum, vitiis qui bella parastis.
 Jamque favete viri, Clarius Deus ora resolvit:
 Maestianimo Juvenes! vester Dominatur Apollo,
 Vos o difficiles aditus, vos frigora brumæ,
 Iras, infidiasque, catenatosque labores
 Musarum in castris perpeffi, plaudite, fructus,
 Fructus adest; vestros modo laurea vitta capillos
 Implicitet & titulum superaddet splendida bacca.
 Ars mea forderet, meritam nisi præmia laudem
 Exciperent, paribusque labos & gloria starent
 Auspiciis; jam Flora redit, jam Maja recurfat
 Foeta bonis, solitas revocat Philomela querelas;
 Singula quid referam? Nereus, cœlumq; solumq;
 Cuncta placent, meritis modo digna dedisse place-
 Præmia; jam sertum de colle bivertice Pindi (bit
 Cum Musis texunt Charites, Parnassia Dona.
 Sed noster legatus erit, subsellia scandet
 FROMMIUS atq; meis laurum decernet alumnis.
 Conticuit. Patres Cathedræ, Charitumque mani-
 plus

Permessique chorus meritis & honoribus auctis
 Applaudunt, geminat votivo corde Lyceum:
 Sic prodest Phœbo, sic sic adoleffe Deabus
 Thura Novensilibus; sic confert inclyta Pallas
 Nomina, nominibusq; animos, animisque favorem.

In Musæum rariorum Naturæ (3)
& Artis partuum WORMII.

Cedite Pyramides, Mausoli cedite busta,
Et Philadelphæi Bibliotheca Ducis.
Vos tot Myriadum vix congesse labores,
Plus hîc unius dextera sancta viri.
Sive placet Superi miracula cernere mundi,
Sive quod in gremio dives abyssus alit.
Omnia *Wormiaci* pandunt miranda penates,
Ipse tamen magno pectore plura tenet.
Tartarus hic Borametz, videt hic gens Turcica
China tuas gazas, & Calcutte, tuas. (Maslach,
Quæ nondum effœtæ fundunt animalia nubes,
Ovaeque fœmineo vera reclusa sinu.
Quicquid in Arctoa convasat semifer Hecla,
Ætnæo quicquid Mulciber ore vomit.
Altera Phœbeo vestitum lumine saxum
Et lapidis gressus altera cista notat.
Hæc Libani dotes, Paradisiacasque volucres
Ast Hierichuntinas altera capsa rosas.
Tertia compactum cernit lapidescere panem,
Enceladi costas proxima quarta stupet.
Explicat hîc furvas atrata eiconia vestes,
Et confers niveam, muscule rare, cutem.
Cerneret heic doctum Pyrrhus redivivus Acha-
Et Pluto mineras, & sua mollis Arabs. (tem,
Nil opus ut transfris studiosus circinet orbem,
Una domus *Wormi*, quæ tenet orbis, habet.

(4) In honores 24. primæ laureæ
Philosophicæ Candidatorum
Anno 1650.

Distinguit natura vices, nec limite semper
Pignora consueto, quamvis oculata, coercet,
Muneribus variata suis; hinc stagna residunt
Exsiccata, novo persæpe repullulat ore
Flumen & incultis mutantur saltibus arva.
Scilicet Exemplis stamus, nec segnius illâ
Alternare locos, alioque volumine cursum
Vertere Phœbeæ spectamus luminagentis.
Ante quidem helleboro vixit, laurumq; momordit
Græcia, sed sparsam sepelivit nescia famam
Barbarico corrupta sago, foetisque triumphis
Dilaniata, lubens victas victoribus artes
Tradidit infelix, laurisque librisque relictis.
Post didicit migrare solo, post gloria Phœbi
Accessit propius, cum contemplata quietem
Sedit, & illustri posuit se mente Catonum.
Hinc Italis assueta diu protendere fines
Arfit & egelidos non aspernata Triones
Auroram liquit, Cimbroque renascitur orbe
Imperiis gaudens Danis; quæque alma per urbes
Servitium regnumque tulit, totiesque reverrit
Grajorum cineres mediis modo fulget Athenis
Hafniadum, figitque lares, ubi totus in aure,
Totus in ore sonat Phœbus vertigine fessus
Tandem, Alemanne, tua: Dano sic crescere laurus
Asparagi didicere solo, fructusque quotannis
Promere vernantes, & inextirpata Minervæ
Germina mansuris sobolem vincire corollis.
Hinc toties floret, totiesque maritat ad artem

Pan-

CARMINA VARIA 397.

Panſophiæ mentes, ſtudiis queis peſtus honeſtis
 Excultum ſplendet, cœloque propinquior aura,
 Unde animum moresque trahunt; non naſcitur
 Delphica Penelopes ſponſis, lapſoque Catoni (arbor
 De Cœlo, curviſque animis, ſomnique patronis.
 Secum habitent Junonis aves, quas nulla redemit
 A vitiis virtus, queis læva in parte mamillæ
 Nil ſalut egregium: genio cœleſtium inani
 Deſidiæque procis nullas ereximus aras.
 Sed Phœbea cohors, merito tua diſcrepat illis
 Et vox & ratio, divinorumque capaci
 Peſtore lauriferi conſcendis culmina Pindi.
 Hinc decus Aonidum, Borealis gloria terræ
 Inſtaurata micæ, exſpectatæque palæſtræ
 Gymnaſium præfers vultu; tibi laurea vitta
 Artiſci crevit ſtudio, vigilique Camœnæ
 Conſcia Luna tuæ eſt; viderunt Pallada cultam
 Ignibus in varias cœlum laqueantia formas
 Sidera & exhaustæ ſenſerunt frigora brumæ.
 Aëra quid craſſum, naresque Aquilonis obefas
 Inculcas, Suffene, Dano? quid frigora mentis
 Tibridis & Rhodani potor, tuque accola Rheni,
 Atque Iber atque Brito? quid inexplorata remordes
 Virgula Cenſorum? velut hic ſanctiſſima ventris
 Maieſtas cenſenda foret, caſſumque Minervæ
 Peſtus & Auguſto recitantes menſe Poëtæ.
 Errat Ariſtarchus, nec enim libare Prometheus
 Æthereos ignes ſoli duntaxat Eoo,
 Auſtrinifve dedit, Boreas quoque munere tanto
 Lætatur, nebulaſque ſuas indagine mentis
 Diſſipat optatâ ſolers, frigusque calore
 Peſtoris excludit, genioque illuminat Arcton.
 Sic lapidi ſuus ignis ineſt, fulvoque metallo
 Flamma, licet tactu gelido, ſobolique Trionum.
 Nec ſunt rara adeo veſtigia, vel totidem quot

398 OLAI BORRICHII

Thebarum portæ: simul & virtutibus obstat
 Sufflamen prægrande Danis; contracta supellex
 Æris adest, sistitque gradum, sic flaccida bulga
 Imperat & magnos cogit sopirier ausus. (lum
 Nonne hederam, Cenfor, præsentē statumine cœ-
 Spectantem cernis; si desponsata resolvas
 Brachia, reptabit, suetosque ejuret honores.
 Da Mæcenates mox inventure Marones,
 Livide, fastidit sterilem, sed laurea pingui
 Luxuriare solet gleba, & custodibus umbris.
 Si tamen & nostras lolium inter serpere Musas
 Contigerit, toto tribulorum fructus in orbe est,
 Et Soli maculæ: non verrucosa barathri
 Turpat Aristotelem facies, non atria pulvis,
 Hecla nec exactum terræ decircinat orbem.
 Aspice quot lauros verso cum sole reducit
 Portua, Phœbeas inter numeranda Magistras
 Prima, quot adducat venerandæ germina baccæ.
 Hic nos, hic Juvenes, atque argumenta retentæ
 Palladis, hic Musas, cognataque nomina stellis
 Sistimus, & tripodi notos; his ora Minervæ
 Induit ingenium, nec delassabile Musis
 Pectus, & ingenuis fœcundat munera linguis.
 Inde virescenti crines ornabere lauru
 Gloria Castalidum, meritosque expendet honores
 BANGIUS, & totam decorabit bacchare frontem,
 Auspiciis, THOMÆE, tuis, ne Zoilus ungue
 Infeſter scabro baccas: sed sæviat ille,
 Efflet & in cœlum pelagus, morſuque fatiget
 Pallada, contuſi crepitent ſine vulnere dentes.

Ad

(5)

D. JOHANNEM RHODIUM

de venis lacteis differentem.

Cedo tuam, devicte Chares, devicte, coronam,
Præconesque tuos, nunc se jaculatur in auras,
Exarmatque tuam Rhodiana Colossica molem
Viribus, occultas dum pandit sedula valvas
Naturæ, gremiumque chyli mundique recessus
Exigui; prostrate Chares, tibi viscus ahenum
Suffecit formasse tuo, vastumque Colosso
Corpus & immenso lambentem sydera truncum
Vertice; sed minimo mirandam claudere pugno
Structuram, calamoque cibi tot commata priscis
Incomperta sequi, tot inexhaustosque canales
Purpureæque vias animæ, qui circinet artus
Hic Rhodus, hic *Rhodus* palmam lucratur, & omni
Suspendenda tholo depromit munera solers
Naturæ, totamque sagax spatietur in artem.
Maeste tua virtute, Rhodum sic perge Colossis
Exornare tuis: hirci transversa tuentes (retra.
Non remorentur iter, tua nec, nove Mome, pha-
Dum *Rhodium* rodīs, rhododendra asperrima ro-
Zoile, rodentem corrodunt spicula linguam. (dis.

Ad

(6)

D. PAULUM RESENIUM;

de sensuum organis disputantem

Organa parva quidem; sed queis solertius un-
Effinxit natura nihil: sic orbibus orbes (quam
Connectunt oculi: totum sic parvula cœlum

Pu-

Pupula collustrat : Sic Lydius ille saporum
 Formatus lapis est : geminæ sic ostia pandunt
 Nares olfactus : sinubus sic atria cernis
 Detornata soni rumpantur ut ilia Momis.
 Hanc dum pertractas studiis excolte *Reseni*
 Exigui faciem mundi, sensusque coloras
 Instrumenta tuo genio, manifestius omnes
 Igniculos Patrii splendoris cernimus, & mox
 Flammam virtutis tantæ cernemus avitam.

(7)

In nuptias

JANI LASSONII
 &
 MARGARETÆ LUNDIÆ.

Oratio Veneris ad Misogamos & sponfos.

Quid toties bellum dedignabare maritum ?
 Quid tibi fordebat, trux Atalanta, Venus ?
 Nempe tuas poteris vel adhuc numerare clientas
 Militat in castris rara caterva tuis.
 Quod si Vestales, bellatricemque Dianam
 Objicis, & paucos, sed sine mente, viros ;
 Nos contra, vastum nostris sub fascibus orbem
 Cernimus atque ipsum subdere colla Jovem.
 Regnat ubique Venus, totasque perambulat urbes
 Et modus est regni non habuisse modum.
 Succubere sacri, mihi succubere profani,
 Quos habuit mundus, quos habiturus erit.
 Non, licet ex toto facundia confluat orbe,
 Non, si Divinum Nestora reddat humus,
 Vincent Misogami, nec enim mea lancea fallit,
 Quæ solet in jussu stare parata loco.
 Pulveris exigui jactu compressa fiescent,
 Quæ promit fortis garrulitate Bias.

Fal-

CARMINA VARIA. 401

Fallor an hanc mentem febrilem querquera febris
 Induit in doctum, non abitura, caput.
 Non placet antiquæ monumenta accersere famæ,
 Aspice quam prompta est Hafnia ferre jugum.
 Cernis ut Idalias vibrat *Lassonius* hastas,
 Cernis ut accenso *Margaris* igne calet;
 Ille Patris magnum decus, & non degener hæres,
 Illa in virgineo gloria rara choro.
 Virgo potens facie, sed virgo potentior arte
 Hic tuus est Helicon, hic tua Cyrrha salit.
 Ut Lugdunensem Rhetor dicturus ad aram
 Palles, ignotum jam subitura jugum?
 Sponsa remitte metum, pia sponsa remitte pudorem,
 Non sequitur pavidam bellua torva feram;
 Serius ille timor non fit, simulata recede,
 Nec fuge, quo fugias, quo capiare, fuge.
 Scilicet in vacuo furor est sterilescere lecto,
 Et damnare sacras, Ambrosiasque dapes.
 Lucra parit versas Aquiloni ostendere glebas,
 Sed quas divitias terra inarata dabit?
 Hæc in clavigeras, cum se demitteret ulnas,
 Pectore lustravit Deianira suo.
 Hæc pia Penelope committens brachia Ulyssi,
 Brachia Sithonia candidiora nive.
 Crede mihi Scythicas subito spectabis eremos,
 Omniaque in purum, mox abitura nihil,
 Illa Dionææ si deflagraret in orbe
 Flamma, vel e mundo se removeret Amor.
 Recte igitur pateris precibus mansuescere pectus,
 Candidaque ingenuo porrigis ora viro,
 Quem dudum Charites enutrivere Magistræ,
 Et Themis & Dani callida turba fori.
 Ite per obliquos morborum examina mundos,
 Hinc procul, Eoas ite, habitate plagas.

Nil

Nil horum meruere manus, non triste bidental,

Et sacra polluto non tetigere pede.

Vos sponfi, indomitis fremat orbis & orcus in ar-

Seu pax sanguineum pellat, agatq; Deum, (mis,
Incolumes feros vitam ducetis in annos,

Horrebit vestros mors temerare lares.

Non nisi formosi cernetis prælia læti,

Non nisi quas inflat blanda cupido tubas.

Lusitet in patriis Æneas parvulus aulis,

Et videat gemmas, gemmula clara suas.

(8)

Ad

Dn. GREGORIUM CHRISTIANUM

Correctorem Hafniensem, cum Anno
1651. Philosophiæ Magister crearetur.

Quamvis nativo virtus splendescat in auro,
Divitiis animosa suis; nec fascibus ullis
Altiùs assurgat; non inclarescere vulgi
Plausibus, aut celsas cupiat scandisse Curules:
Hanc tamen invitam laudum prolixa caterva
Insequitur, Dominamque suam diademate fulgens.
Ambit honor, gaudetque comis inserpere laurus.
Sic tua jam dudum virtus, clarissime Cimber,
Fortunæ secura stetit, splendore refulgens
Ipsa suo: pectus non inflexere labores
Sponte catenati: mens se diffundit in omnes
Palladis Articulos: nunquam tibi marcida luxu
Otia: vix somnos studium permisit inertes.
Interpellatæ donec sufflamine longo
Devinxere tibi laudes caput, atque repertæ
Virtuti comes ire suæ foecunda corollis

Glo-

Gloria, & invit os tentavit lambere crines.
 Floreat ista precor laurus tua tempora circum,
 Et dilata diu totis jam germinet annis
 Splendida, nec longo marcescat adorea seculo.

In nuptias Herois generosissimi (9)

Dn: ERICI KRAGII

Augusto Danorum Regi a secretis intimis,
 & Nobiliss: virginis

WIBICHIÆ ROSEN-
 KRANTZIÆ.

Anno 1653.

Sistite hyperborei versanda negotia regni,
 Sistite, dum grandes delentura labores
 Gaudia delibat *Kragius*; dum læta Diones
 Bella triumphatis Heros exercet in arvis.
 Sic mirabundo cum versaretur in orbe
 Amphitryoniades, quamvis in publica mundi
 Commoda, belligeræ libraret verbera dextræ,
 Succubuit Paphiæ telo, calathumque gubernans
 Omphalees, paulum clavamque minasque reliquit.
 Intervalla placent, & spiramenta laborum
 Diis magnis, parvisque simul; non Jupiter ipse
 Jura secuturo semper dispensat Olympo.
 Nec semper Geticis Mavors Gradivus in armis
 Fulmineo ruit ense minax, dextramque cruentat,
 Sæpe sed Idalios amat inter spargere lusus.
 Hic Heros noster, sacra dum vestigiâ calcat
 Tot pedibus signata Deûm. Jam publica mentem
 Possedere viri longum: Si Martia spectas
 Gesta, vides circum Trojanos Hæctora muros

Agmi-

404 OLAI BORRICHII

Agmina magnifico fundentem hostilia ferro,
 Cum Patriæ sic bella jubent: sensere Sueones
 Pectus ad oppositas non exhorrescere turmas.
 Si pacata cupis, facundum cernis Ulysssem
 Munia prudenti disponere cuncta cerebro;
 Rectius haud Astræa potest, si quando revisat
 Danica pacifico famulantia regna Quirino.
 Seu librare placet, quæ per tot sedulus annos
 Archivo spectante facit; seu publica regni
 Munera vicinos inter sat cognita Suecos;
 Seu Jovis Arctoi, quæ nunc mysteria versat.
 Sed quo me ducis mea Musâ? quid incipis audax
 Ægæum tenui pontum transmittere cymbâ?
 Icarios vita cursus; quis præter Apellem
 Fortis Alexandri sat digne expresserit ora?
 Id tantum mea pleetra volunt, vicina Tonanti
 Nomina curarum tantam excipientia molem
 Non frustra in Paphiæ castris inquirere asylum.
 Salve igitur dilecta Cypris te tanta Diana
 Dispensante venit, pro qua vel Jupiter ipse
 In pluvium decies sese converteret aurum.
 Artonitæ stupuere Deæ cum labra moventem
 Aspicerent, tandem clamant: spectate supremum
 Naturæ conantis opus; jam Danica tellus
 Progignit Divas; istis se noster Olympus
 Incassum jactat titulis; quæ forma genarum est?
 Sydereæ quis frontis honos? quæ gratia linguæ?
 Illa catenatas Domini dulcescere curas,
 Illa facit blandis salientia pectora dictis.
 Non magis Ambrosii quondam plenissima mellis
 Verba sub Oebaliæ fluitantia gutture lassum
 Mulcerunt Paridem, cum post exhausta reversus
 Prælia sanguineos excussit corpore grumos.
 Illustres animæ, Danorum lumina, fausto
 Omine securos tandem miscete calores.

Au-

CARMINA VARIA. 405

Auspiciis, Cytherea, tuis : sine conjugē cœlebs
 Sceptriger interea vivat, dum pronuba Juno
 Insternit thalamos magni paris; ilicet adsit,
 Quicquid in Idaliis molitur gaudia lucis.
 Mox teneræ surgant Veneres, & ludat in aula
 Parvulus Æneas, qui per vestigia Patris
 Progressus, sceptris affinia nomina gestet.

Ad

(10)

Dn: HIERONYMUM
 KOCKIUM,

Cum Rostochii eodem die & summis in
 jure honoribus, & summæ inter virgi-
 nes pulchritudinis, virtutisque sponsâ

CATHARINA RHANIA

bearetur.

Ante simul ternas vidistis Olympiæ lauros
 Diagoræ natis implicuisse caput;
 Sic se luctator, sic pancratiasta rotavit,
 Sic pugil hostiles exiit arte dolos:
 Nunc duplicem triplici, fato meliore, triumphum
 Varniades Grajis opposuere viris.
 Nempe triumphantem bis scena inducit *Heronem*,
 Dum citus in medio sol micat orbe semel:
 Utraque Phœbeo victoria digna Magistro,
 Utraque pancratiis, major, Achive, tuis;
 A Themide emeritam sive aspectare coronam,
 Seu libet à *Rhania* capta trophæa domo.
 Quantæ molis opus per tot digesta cerebrum
 Frangere? tot vasti codicis ire vias?

Quan-

Quantæ molis opus *Rhanie* evicisse Cytheram?

Quæ Peitho ingenti sat fuit apta patri?

Maeste bipertita, *Cochi* clarissime, lauro!

Nesciat invisum frons geminata situm.

Fauſte convenient, fauſte una in ſede morentur

Et rigor Aſtrææ, Cyprigenæque calor.

Diagoræ tantum ſuperabis, ſponſe, trophæa,

Quantum adamas bullæ ſpumea labra ſolet,

Nam tua promiſit manſura Dieſpiter; illa

Attulit una dies, abſtulit una dies.

(II) In obitum Generoſiſſimi Herois Dn:
HENRICI HWITFELDII,
 Equitis Aurati & Arcis Coronienſis Præſidis,
 quondam, Graviffimi, Ampliffimi.
 Anno 1652.

Perpetuum ſub ſole nihil; vertigine nutat
 Orbis, & immodice pervertit cuncta rotatrix
 Atropos; hinc ſtantes in curribus *Æmiliani*
 Sternuntur, *Corydonq;* pari diſcrimine; nullum
 Præterit infaſtâ mordax *Proſerpina* falce.
 Non aurum, non gemma necem, non marmora vi-
 Interitum, ſentitq; ſuam pila ſaxea mortem. (tant
 Quo moritura ruis tandem fera Morta? quid illæ
Hwitfeldi meruere manus? vicina tonanti
 Nomina, & in noſtris ſemper viventia faſtis
 Quid vita ſpoliare paras? converte *Pharetram*,
 Et ſi tanta tuas urget ſitis, improba, fauces,
 Huc greſſus, huc ora refer, vilemque popellum,
 Et quibus aſſuevit fatum crudeliter uti,
 Deſice, nec magnos tangant diſpendia patres.
 Sed quam dulce tibi eſt, & inexorabile verbum,
Naviget, excelfo feriat ſeu vertice ſtellas,

Seu

Seu colat obscuri fumosa mapalia Mauri.
 Sed bene, quod Mortæ pars exiguiſſima tanti eſt
 Herois, metuit duntaxat carnea moles
 Imperium: domus eſt, non rector, quem tua figunt
 Spicula, Parcarum tranſcendunt cætera leges.
 Ceu cum villoſum Getula puerpera brutum
 Audiit in ſylvis pallamque ſtolamque relinquit
 Affixam ramo, ſe ſeque exercita condit;
 Urſus adeſt, caſumq; videns pro corpore corpus
 Sævit in exuvias, & quamvis murmura torvus
 Crebra vomat, rabidos evadit fœmina dentes:
 Sic tibi quantumvis ſævo undique & undiq; telo
 Parca ruas, quamvis pontem indignetur Araxes,
 Exuvias præter nil Diis immiſta relinquet
 Umbra ſenis magni; mens excellentior urnam
 Nescit & ex Superis mortalia deſpicit aſtris.
 Quid me magnifici percurrere geſta Curulis
 Muſa jubes? nunquam membris imbellibus iſthæc?
 Materia ſuperante premor: ſua nomina ſaſtis
 Linque, nec inſipida vileſcant grandia voce.
 Namque hunc ſeu Tiberis potor, ceu Celtiber ar-
 Seu vidit Tameſis, nil non mirabile vidit, (dens,
 Et grandi dignum calamo; non Gallia nescit
 Hw̃itfeldi pectus, non Heidelberga vigorem.
 Quis, cum Cæſareas Mavors induceret haſtas
 In Patriæ gremium, magis imperterritus illo
 Obſtitit? aut propere quando improvifa Sueonum
 Agmina fatali miſcerent omnia bello.
 Scilicet hinc Elephas, ea Majeſtatis imago,
 Aureus intrepidum properavit tangere pectus.
 Et ſi cui laudes liber evolviſſe togatas,
 Oceanum cernet, magni ſe circulus anni
 Abſolvit citius, quàm vincet ſingula dictis.
 Conſcia tantarum procede Coronæ rerum,
 Et Domini mores, & quæ reverentia legum

408 OLAI BORRICHII

Sub Divo fuerit, veraci ediffere lingua :

- „ Jura virescebant : justum proscriserat omnes
- „ Infandi sceleris facies : fraus compede vineta
- „ Mordebat proprias nimium vexata catenas :
- „ Tutamen miseris vixit : solamen egenis ,
- „ Pupillisque pater : nec quicquam sanctius illo
- „ Vidit in Arctoo Phœbus nitidissimus orbe.

Incola celse poli, tu nunc super æthera vectus
Sub pedibus morbos, & lethi fulmina calcas
Liber ab infidiis, vitamque à funere fumens
Vivis in æterno nunquam moriture theatro.

(12) In Effigiem Ejusdem Generosissimi HWITFELDII.

Lumina sic patrio sapiens HWITFELDIUSorbi,
Abdita sic mentis conspicienda dedit ;

Vir seeli, Saturne, tui ; vir nomine candor ,

Et re Sithonias candidus ante nives.

Nec mirum : externa satis his prælusit in Aulâ ;

Heidelbergæ, tui cura, decusque Ducis ;

Redditus hinc patriis, civem se præstitit, oris

Dum saga, magnanimus, dum toga, plebis amor.

Suspice, Dane, virum, qui murus aheneus hosti

Oppositus, muro deficiente, fuit ;

Dumque cruentatis Sueo promovet arma lacertis,

Ille coronanda rursus ab arce pluit,

Imber erat mortes ; ut ferreus excidit imber ,

Deucalionæa rejicit arte minas ,

Consilio ingentis Generi, defendere certus,

Aut subitam nitro fingere ad astra viam.

Illustret Cajum Mavors, Titiumque Tribunal ,

Affinem jactes Æmiliane Jovem ;

Sin-

Singula sint aliis illustria ; quantus at ille ?

Quem simul illustrent & toga, bella, gener.

Ad

(13)

CHRISTIANUM FOSSIUM

Medicum Experientissimum , cum sibi

ELISAM SCAVENIAM

in societatem tori assumeret.

Quid sub sole novi ? rursusne in prælia, rursus
In prius extinctam scandit Elisa pyram ?

Ardet Apollinei cineres post nempe Sichæi,

Ardet, & in toto pectore vulnus alit :

Perdius Æneas animo, pernoxque recurſat,

Huic, ait, huic soli dulce resigno meum ;

Hujus ad arbitrium fixam prius ex uo mentem,

Hujus in hac nostra ludet Iulus humo.

Hoc sub Sole novum : jam mitius uritur illa,

Atque magis stabilem porrigit ille manum :

Alter in Italiam celeri rate fugit Elisam,

Alter ab Italia, quo potiatur, adest.

In Compendium Geographicum, Sphæ- (14)
ricum, & computum Ecclesiasticum

D. M. GEORGII HILARII

Scholæ Hafn: Rectoris, & Prof: P.

Aspice tantillo tot clausa volumina pugno ,

Descriptas terras sydereumque polum :

Circinus ut certis producat legibus orbes ,

Utque obeat partes regula docta suas.

Tom II.

S

Quo.

410 OLAI BORRICHII

Quomodo labentes Ecclesia supputet annos,
 Cyclorumque rotas, Embolimasque vices.
 Maxima Petavii non sic monimenta cerebri,
 Aut quæ Scaligeri composuere manus.
 Hic tibi se pandunt armillatæque figuræ,
 Atque Colurorum non simulata vias;
 Quo vergat Cepheus; ubi laxat crura Bootes,
 Cernis, Ephemeridum jam rota tota patet.
 Quo mare Sarmaticum, quo se Caledonia vertat
 Unda, fretum Davis, quo ruat orbe, vides.
 Jactiter ignarus modo spissa volumina, lector,
 Hic reperis nucleum, grande putamen ibi.

---

(15) Ad XX florentissimi ingenii viros Anno
 1649, supremis in Philosophia honori-
 bus merito suo decoratos.

Apollo inducitur.

Excessit glacialis hyems, & stiria tecto
 Dedidicit pendere suo: foccunda resurgunt
 Gramina, purpureo tellurem flore coronat
 Flora; Magistrales iterum revocate coronas,
 Palladiæque sacram lauro circumdate gentem
 Thespiades Musæ; Danas florere Camœnas
 Sic volumus, nostris juvat impallescere chartis.
 Infaustum Phlegetonta bibat, qui sacra Vacunæ
 Tractat, & immundo cupit indormire veterno.
 De meliore luto nostri finxere clientes
 Pectora; diverso pergunt ad culmina laudum
 Limine, nam veram totis quinquatribus optant
 Virtutem; Pallas tales animavit in ausus
 Castellum populum; cœpto fortuna labori
 Annuit, & meritis jam dispensabit honores.
 Scilicet innumeros culta cum Pallade Soles

Con-

CARMINA VARIA. 411

Condidit, & studiis, gravido cum Cynthia cornu
 Surgeret, indulgit, Boreas nec, sole remoto,
 Impediit fixos, fama accedente, labores.
 Non coluit Bromii latices; non Sardanapali
 Quæsiuit plumas; nec quas Pactolus arenas
 Gurgite provolvit: cæcæ ludibria fortis
 Hæc sunt; hæc Cræsus, vel quos famosa sagina
 Fixit humi, quærant, & amata pondera terræ.
 Auritusque Midas; trahit in contraria mentem
 Gens devota mihi, totumque explorat ad unguem
 Facta sua, & justo trutinæ se examine librat.
 Jam super ora virum, supraque cubilia Lunæ,
 Et Solis thalamos, generosos mittit ocellos,
 Inquiritque Jovem, nec solâ fronte Deorum
 Contentus manet, & cœlum speculatur in alto,
 Cognatumque sequens corpus se quærit in astris.
 Jam terræ rimatur opes, nec margine primo
 Subsistit, gremium Vestæ, Neptuniaque arva,
 Abstrusosque sinus solerti indagine quærit.
 Vel veterum monumenta petens diademata mundi
 Infantis numerat; vel quis prætextus inermi
 Expressit populo bellum, Martemque novellis
 Induxit primum terris; quis mœnia finxit,
 Contiguasque domos; tristi cur Pergama bello
 Argolico cecidere; quid Hector & acer Achilles.
 Quo Babylona modo circumdedit undique saxi
 Fœmina coctilibus, mixtoque bitumine primum
 Mœnia formavit; Phario nutantia saxo
 Pondera, & induto moles geminata Colosso
 Quid voluit, voluit; vel quæ miracula quondam
 Ostendit Memphis, memori trutinata cerebro
 Excudit, aut Latias cupidus spatietur in arces
 Romuleasque domos, & quicquid Martia tellus
 Patravit, meminit: non impenetrabile quicquam
 Objicit ingenio Pallas, seu nupera spectes

Dogmata seu veterum, callet præcepta Sophorum.
 Ecce Peripati redivivus sistitur Atlas,
 Cecropiusque Plato mea gens est, plaudite Musæ.
 Hic Suadam Cicero, hic poterunt didicisse Marones
 Carmina, & antiquis saturari Græcia linguis.
 Amphitryoniadem quondam sacravit Olympo
 Fabula, & æthereis permiscuit Hæctora Divis
 Robur & Argivo maculatus sanguine campus :
 Displicet hæc methodus nobis, hoc tramite nun-
 Grassamur ; tales Phœbi sapientia palmas (quam
 Negligit, hic grandes poterunt exesse lacerti,
 Quid juvat immodico dextram temerare cruore,
 Atque avidum geminis pectus satiasse triumphis,
 Si mens Aoniæ marcescat lumine casta
 Palladis, & claros squalens obnubilet ausus
 Farrago linguæ, medioque inserpat honori
 Caligo mentis ; non hæc victoriæ cœlos
 Scandit, non possunt victricia puncta mereri (arva
 Brachia. Quid Cannas, Trebiam, Thrasymeniaq;
 Objicis armorum genitor ? tua laurea mortem
 Spirat, & intrepidus ferto vinxisse cruento
 Ambrosia est, nectarque gulæ ; mea laurea vitam
 Promittit ; Phœbi nunquam Libitina clientes
 Hauriet, aut doctis meritos subducet honores.
 Jamque Ego, qui tantum terrarum Regibus exsto,
 Quantum aliis Reges, toto spectante Lyceo
 Hafniadum, longos delenitura labores
 Munera depromo, & decoranti germine lauros.
 FINCHI, noster amor, genti mea castra secuta
 Sufficito titulos, Clario applaudente senatu,
 Atque Magistrali vestito tempora mitrâ :
 Præcessit sudor, livor, vigilantia, cura,
 Sedulitas, moles ; sed jam glomerantur in unum
 Præmia, cum titulis laus, laurus, fama, cathedra.

CARMINA VARIA. 413

In mortem D. D.

(16)

CASPARI BROCHMANNI,

Episcopi, scriptis eruditis, & inusitata in
pauperes omnes liberalitate illustrissimi.

1652.

Ergo ubi terrarum magnos insurgere motus,
Indómitique nimis florescere crimina mundi
Aspexit sanctus *Brochmand*, perrumpite, dixit,
Fila Deæ, satis est, sat in his sudavimus arvis;
Lampada contineant alii, me læta vocarunt
Gaudia, nil mundo præter tormenta relictum;
Vixi, nec Patriam, spero, vixisse pigebit.
Vera quidem divine Senex; qua Danica Tethys
Lambit humum, & vitreis latè complectitur ulnis,
Nomen honosq; tuum vivit, meritq; triumphat
Laudibus in circo quovis, nec carcere Balthes
Clauditur, extremum mundi sed navigat æquor;
Qualiter Eoo sol manè profectus ab ortu
Currit & ingentem subito perlabitur æthram,
Nec vespertino laxat spumantia ponto
Frena prius, totum quàm perlustraverit orbem.
Nec meruere aliud sanctæ miracula linguæ,
Et cerebri foetus, queis enervatus hebescit
Bellarminus atrox, & personata Wilhelmi
Nomina, queis Sohnio, debacchantique cohorti,
Trux Calvine, tuæ genuinus frangitur, atque
Infortunatum Crellî vitatur acumen.
Te vivente, Pater, Cyri spectavimus ora,
Augustique manus largas, atque æra Periclis
Rebus Anaxagoræ succurrere; vidimus omnes
Alphonfi mores, Artaxerxisque favorem,
Et Philadelphæam profunderè munera dextram.
O quoties inopem succumbentemque palæstram
Hafniacæ Musæ tua munificentia numis

414 O L A I B O R R I C H I I

Erexit ! quoties linguas tua lingua disertas
 Reddidit admonitu dulci ! mentemque togatam
 Gessere & corpus, cum te tua purpura vidit
 Ore movere viros, Musasque accendere donis.
 Sic quondam trepido domitor Pellæus in orbe
 Munera distribuit ; nec solos præda beavit
 Induperatores, sed tyro gregarius inter
 Horrores barri crebros, fremitusque cælestæ
 Vixit inauratus, verso cum Perside fato.
 Dixisses priscum venientia secula in aurum
 Surrectura brevi, queis Vespasiane dedisti
 Annua Rhetoribus centena, & census equestris
 Mendico patuit, propter sua metra, Salejo.
 Sed ferrum mundi, postquam venerandus ocellos
 Conclussit, remanet; nutant tabulata palæstræ,
 Et dudum digito mendicat Pollio nudo.
 Sancte Deus superâ jaētatos respice ab aulâ,
 Arctoisque fave spatiis, ubi sceptrâ capeffit ;
 Successorque premit solium *Svaningius* orbem,
 Clareseat titulis, queis hîc, *Brockmanne*, perennas,
 Queis nunquam moriere solo, dum vivimus ipsi,
 Dum cathedræ atque scholæ stabunt, dum templa
 perennant.

(17) In nuptias fratris

M. CLAUDII BORRICHII.

Anno 1646.

Vesta levi curru medias Cytheræa per urbes
 Scanorum, rapidis humeros ornata pharetris
 Aurea flammanti vibrabat cuspide tela.
 Jam sua *Borrichius* cernebat vulnere membra
 Confixisse Deam ; quod nec Podalirius herbis
 Nec verbis Nestor, nervis nec doctus Arion
 Pellere sufficeret ; tandem sic pronuba Juno :

Mc-

CARMINA VARIA. 415

Mecum erit ille labor, nunc quâ ratione medelam
Nancisci liceat, paucis, adverte, docebo.

Hanc nurus Assaraci non victi roboris urbem,
Romam Scanorum (liquidus circumfluit amnis
Helliacus) peragrans urentes blanda sagittas
Immisit teneræ, fixitque in corde puellæ,
Cathrinam dicunt, quas non medicamine Pœon
Tolleret, hæc Medicum, Medicam tu quæris, at illa
Sit tua nunc Medica, optatusque huic esto Machaon.

Dixerat; hic magnæ matris parere parabat
Imperio, & primum precibus, sacrisque litatis
Sollicitat thalamum: læta se voce resolvit
Bella puella, suam facundo sicut Ulyssi
Dulichio dextram roseo Peribæa pudore
Penelope quondam, tradens, sua cuncta procanti
Promittit, stabili summi matrona tonantis
Fœdere conjunxit decretos nuper amores.

Ergo Castalidum dux lauriger alme Sororum,
Illuxisse diem, quo vincla jugalia Sponsi
Omine connectent dextro, & Junone secundâ
Cum pateat, citharâ subito modulere dicatum
Dulcisonâ carmen tædis fatalibus, inde
Ordine Thespiades facias cantare Camœnas.
Hæc Jovis instinctu Phœbum Cyllenia proles
Jussit, & edoctum medio sermone reliquit.
Vix ea fatus erat, viridi cum tempora lauro
Cinctus Apollo suos tentaret pollice nervos.

Apollo.

Ereosfiction.	CastaLIVs Castæ ConJVnXIt	<i>Claudius.</i>
	Chara CathrInæ	
	BraChIa BorriChIVs; beLLIs	<i>Borrichius.</i>
	BetLæe benIgne	
	ConsvLe ConnVblls, Con-	<i>Kimber.</i>
	stanter CorCLa Corona.	

Calliope.

Gratulor auspiciis ; socialem fœdere sancto
 Accedant lectum : corpora jungat amor :
 Injiciat Sponsis adamantina vincla Cupido ;
 Binaque nuptorum pectora pectus erunt.

Clio.

Fausto Minervæ splendor intret alite
 Torum jugalem virginis ;
 Claro sat hæctenus datum est Apollini,
 Nunc & suum Cypris petit.

Erato.

Nexus quæ faciat beatiores,
 Quæ reddat studiis laboriosis
 Pausam, BORRICHIIUMQUE stemma latè
 Diffundat, decima hic adest Camœna.

Thalia.

Exulet discors animus, jugandi
 Gaudio lætam sine labe vitam
 Transigant, adsitque beata pleno
 Copia cornu.

Melpomene.

Averte Momos Jupiter improbas,
 Perrumpe Codri viscera lividi,
 Sponfos periculis expeditos
 Perpetui maneant amores.

Terpsichore.

Portabit atros penniger Æolus
 Morbos protervis in mare Creticum
 Ventis, ut auræ alnum malignæ
 Non quatiat thalamum procella.

Eu-

Euterpe.

Te, *Claudi*, placido lumine viderit
Nubentem Clarius, tempora suaviter
Traducas, simili prole puerperam
Laudabunt animæ dimidium tuæ.

Polyhymnia.

Extendant Superi flamina vividi;
Longævi Pylîi secula tangere, &
Sponsis Nestoris annos
Concedat Lachesis soror.

Urania.

Postquam demum Parca severa
Nolit vitæ pensâ tribuere
Ulterius, rerum jam saturi
Arces conscendant cœlestes,
Vitam viventesque perennem
Potent rutili nectar Olympi.

In mortem fœminarum officiosissimæ, (18)
Eloquentissimæ,

GIÖRWELDÆ ALANIÆ,
in pestifera lue paulo ante inusitatam
Solis Eclipsin Anno 1654 piè extinctæ.

Eloquar? in tristes abeunt conamina fletus,
In singultantes omnia verba sonos.
Conticeam? sanctæ prohibet reverentia Matris,
Et spectata diu tot benefacta negant.
Ergo loqui certum, quamvis scindatur amaris
Luctibus in mediâ vox miseranda viâ:
Scinde Thalia comas, contemne Polymnia lusus,
Res monet, auratam projice, Phœbe, lyram;

418 OLAI BORRICHI

Sumite pulla Deæ, Tyriosque reponite cultus,
 In lacrymas abeat, quod fuit ante merum.
 Quid natura paras? rursus nova prælia? rursus
 Saxorum jactu Pyrrha replebit humum?
 Forſitan Auguſtus Phœbum tumulabit & orbem,
 Et Phœbea prius corda micare vetat;
 Æra laboranti ſuccurrant omnia Soli,
 Sol flebit morti proximus, omen adest:
 Nempe cadit mulier, quâ Sol nil clarius unquam,
 Nil ſibi cognatum vidit in orbe magis.
 Seu formam ſpectes, Venerem nitidiſſima vicit,
 Seu mentem, fulgens nil niſi gemma fuit.
 Illa tenebroſas verborum lumine mentes
 Fovit, & ablatum reddidit illa jubar;
 Conſilio, auxilio notum, ignotumque juvabat,
 Docta movere Deos, Docta movere Deas.
 Dædaleam quoties laxabat in ardua linguam,
 Diſcrimen ſexus excipe, Neſtor erat.
 Cedite Romanæ Sirenes, cedite Grajæ,
 Hanc ſupra veſtræ nil potuere nurus.
 Viſta es Penelope, Cornelia, Julia viſta es,
 Et tendis viſtas Amalaſunta manus.
 Volve, revolve libros, non officioſior umbra eſt
 Haſtenus Elyſium, juſſa ſubire nemus.
 Sed quid in immenſo tentabit cymbula ponto?
 Dixero quantumvis plurima, dico nihil:
 Quicquid concipio, minus eſt: modò viveret
 ipſa,
 Cogeret hæc verbis verba rubere ſuis.
 Orabunt urbis pro me ſuſpiria cauſam,
 Et teſtabuntur pectora mille virum.
 Dicere plura libet; conſumunt metra dolores,
 Et modus eſt lacrymis, non habuiſſe modum.
 Illa tamen lacrymas, illa hæc ludibria mundi
 Ridet, & æterno neſtare plena canit.

Et

Et si fortè oculos hæc ad mortalia vertit,
 Exoptat nobis gaudia nota sibi,
 Gaudia, quæ, si non simul insanimus in orbe,
 Præferimus nucibus, terra maligna, tuis.
 Credite mortales, nostri hæc dementia sæcli est,
 Linguâ velle polum, pectore velle solum.

In obitum (19)

CRISTINÆ BANGIÆ,
 D.M. GEORGII HILARII

Rectoris Scholæ Hafnæ & P. P. Conjugis
 desideratissimæ, D.D. Thomæ Bangii
 Theologi Eminentissimi sororis, in
 medio pestis ardore beatè occum-
 bentis.

Tristes exsequias, & inexpectata pudicæ
 Fata parata Deæ, singulantisque mariti
 Lumina qui spectas, versumque in nubila vultum
 Heu! quondam, heu! hilarem; mecum suspiria
 Mundanique vide quæ sit vertigo theatri. (misce;
 Vivimus & Pylios spe prospectamus in annos
 Absurdè cauti; vix terna trihoria cursum
 Absolvère suum, cum trux Libitina per artus
 Victrici grassatur acu, nil contra Melampus,
 Nil Chiron, nil mille viri, nil pharmaca mille.
 Felices animæ, quæ ista pericula primum
 Excepisse datum; non vos instantia Phœbi
 Syrmata turbabunt; non vos ludibria mundi (bdes.
 Centum inter Syrtes verrent, centumque chary-
 At tu *Christinæ* mens fortunata triumphas
 Terrenos supra motus; nil fata mariti
 Declinata tuis lacrymis, nil pignora triste
 Offundent dilecta tibi; metus exulat omnis,

Occurrensque tener duplicat tua juba natus.
 Nos autem scopuli, nos Acroceraunia in horas
 Sacrum inter saxumque tenent; latus omne tumultu
 Funeribusque fremit: passim feralis amictus,
 Urnæ, sandapilæ, campanarumque boatus,
 Supremumque vale: vix tot Pharsalica strages,
 Cannarumve furor mactaverit ante Quirites.
 Sentit id, ah! nimium sentit fidissimus Atlas
 Hæniadum, ludi-Rectorum gloria, lumen
 Nutantis Patriæ, qui dum funebria passim
 Agmina dispensat, pestisque incendia votis
 Desævire jubet, conjux, dulcissima conjux,
 Astyanaxque cadunt; Paphii riguerunt lacerti,
 Marmoreæque manus: heu! nuper lamina gemmis
 Splendidiora jacent vix agnoscenda marito.
 Eurydice, Eurydice, quis te mihi casus ademit?
 Flebilis ingeminat, cur Atropos invida solum
 Vitæ solamen, condimentumque laborum
 Eripis, & vivum reddis me funere funus?
 Illa laborifero redeuntem è pulvere molli
 Alloquio mulsit, curasque recedere fecit
 Convictu suavi: sicut cum Troicus Heros
 Exhaustus post bella redux, ut vidit in ulnas
 Irruere Andromachen animo secedere sensit (ges
 Mille rates Danaum; nullæ obstrepuere phalan-
 Mœnibus, & Trojæ nusquam occurabat Achilles,
 Omnis in electa requierat conjuge mœror.
 Sed metam lacrymis tandem, Vir maxime, fige
 Tristitiæque modum; non duratura dederunt
 Dii superi, cœlum præter: tibi nempe sciebas
 Mortalem nupsisse Deam, tandemque futurum
 Serius aut citius præciso stamine finem.
 Ipsam crede tibi Naturam dicere rerum:
 Singultus inhihe, sua sint discrimina sexus;
 Tantum mentis abest, quantum dolor occupat, edic
Magne

CARMINA VARIA. 421

Magne Cato quid sit mœror ? vefania certè est,
„ Fœmineumq; malum : Siculi non æra tyranni
„ Elicient fletum : nusquam Stoa suggerit illud :
„ Infra brutorum mores descendite luctu.

Illæ tamen primò seponunt vespere quicquid
Urit, & ad solitos convertunt lumina saltus.
Vidi ego, cùm nidos circum fremuisset inanes
Et pullos querulo petiisset murmure Progne,
Mox tamen ad fuetos iterum rediisse volatus.
Nec tua tota tamen Conjux laxatur in auras,
Vivit adhuc terris, cum dilectissima spectas
Pignora, quæ mœsto liquit solatia Patri,
Quæ sanctæ Matris pia per vestigia ducet
Et Pater Æneas, & avunculus excitet Hector.

In obitum (20)

D. D. OLAI WORMII,

Medici celeberrimi, & fugientis Antiquita-
tis instauratoris incomparabilis. 1654.

Ergo ratum est crebro verti mortalia luctu ?
Ergò vices fortuna rotat, lætisque negatum
Stare diu ? quis te, quis te descripsit in astris
Ferrea lex, tanto non evitanda Melampo ?
Credideram citius viduandam civibus urbem,
Et migraturos in cœmeteria cunctos,
Quam te magne Pater; toties qui jura ruenti
Scripsisti Parcæ, toties quem Cerberus offâ
Frustratus timuit ; contoque scaphaque relictis
In desolato trepidavit littore Porthmevs.
Sed fatum commune vocat ; jam pænè salutem
Desperare salus, Lachesis cum sæva Medentum
Incumbat jugulo, nec se Podalirius arte
Defendat propriâ : dictis ignoscite cives,
Non regnat mortale malum; nil pharmaca centum

422 OLAI BORRICHI

Cocta recocta modis profunt, divina flagellum
 Cum vibrat Nemesis, populosq; cruentat Olympus.
 Ipse licet Phœbus gemmas jugularit in haustum,
 In vino quales Ptolemæi filia solvit
 Impensura proco totum Cleopatra Canopum,
 Nil agitur; stat contra Deus, viresque retundit,
 Hafniacis totum statuens impendere fulmen.
 Si quid enim succi, si quid vivacia possent
 Pharmaca, Nestoreos numeraret *Wormius* annos,
 Qui prius angustè mortem regnare coëgit
 Felici dextrâ, naulo spoliare Charontem
 Doctus & instantes morti subducere mortes.
 Hoc genio externas se Patria fudit in oras,
 Hoc genio cautes & saxea corpora rursus
 Edidicere loqui, longumque oblita per ævum
 Runica longinquis ostendere signata regnis.
 Posteritas mirare virum, sine compare, cujus
 Ingenio, quicquid rarum tenet orbis, in urbe
 Cernitur Hafniacâ; quicquid vel Goa, vel Ormus
 Colligit, & si quæ Gangerica littora spectant
 In nostris male nota plagis; cœlique solique
 Abdita *Wormiaci* demonstrant cuncta penates.
 Hunc humeris impone tuis, hunc Hafnia luge
 Defunctum, qui vita tibi, qui gloria vixit
 Incluta, non posthac rediturus abivit ab Arcto.
 Cynthia se reparat, Solesque & Sydera possunt
 Occidere in fluctum, fluctuque redire relicto
 Lucida; mortalis quàm primum arctatur in urnâ,
 Perpetuam dormit plebejo in pulvere noctem.
 Sed corpus tantum rosuræ fœnora genti
Wormius addixit; fama illustrissima pergit,
 Quâ Zephyrus Boreasq; ruunt, quâ turbidus Au-
 Sibilat, & primos Auroræ fertur in orbes. (ster
 Scilicet hoc meruit tanti sapientia Coi,
 Tinctus & in cerebro calamus, virtusq; fidesque,
 Et

Et sine pompofis fortunatiffima diētis.
 Cura, alios fivit verborum vendere fumos ,
 Et phraſibus curare malum ; nam. ſæpe Melampus.
 Advenit ad lectum recitator, & omnia verbis
 Oblinit Hippocratis, dum corpus debile circum
 Ambulat Hippolyti, tumidaſque elatrat Athenas;
 Sæviti at interea morbus, nec murmura curat
 Dorica, & inflatos peregrinis vocibus utres.
Wormius hæc contra, Suadam cum Chloride junxit,
 Et proſecturas ægrotis miſcuit herbas ,
 Unde & ſervato reperit præconia cive.
 Perſonet Adriacas modò Trincavellius oras ,
 Et Siculas Marcus ; jaçtent Valleſia Celtæ
 Nomina, Fernelium ſua Gallia ; Belga Foreſtum,
 Luſitane tuum Moreſchottum ; tollat in aſtra
 Scotia Duncanum; Primerofius Anglica tempe
 Illuſtret ; telius plaudent Germana Cratone ;
 Danica *Wormiaco* plus debent regna cerebro.
 Diis immixte Pater ſalve, te fulva corona
 Ambiat, & læti conſtipent undique Divi :
 Quem ſervatorem toties gens Danica ſenſit,
 In Servatoris requieſcat molliter ulnis.

Ad D. D.

(21)

THOMAM
 BARTHOLINUM.

Medicum & Anatomicum conſummatiffi-
 mum, cum beatis WORMII manibus
 parentaret.

Marmore ſubducant alii ſua fata tenebris ,
 Mauſolique rogis, Praxitelisque manu ;
 Nos *Bartholini* Parcis opponimus arma ,
 Fatorum nullo debilitanda ſitu.

Ar-

424 OLAI BORRICHII

Arma rogas? penna est Phœbéo intincta cerebro,

Lingua est, quam Pallas venditat esse suam.

Scilicet haud aliis meruit doctoribus uti;

Omnia sic Numen, quæ meditatur, habent.

Seu monstrat populis habitantes viscera Divos,

Donaque naturæ semisepulta prius;

Circinet ut nostros cruor irremeabilis artus,

Ut chylus axillæ per catadupa ruat;

Qualiter humanas crystallina lymphæ per arces

Ambulet, Authori gloria rara suo.

Sive resurgentem libet audivisse Periclem,

Et flores Tullî Grajugenumque melos.

Ipse parentanti sacer auscultavit Apollo,

Et Musæ positis obstupuerunt lyris.

Wormius Arctoi decus immortale Bootæ,

Semideos inter dum sua gesta legit,

Dumque ita magnifico sibi fata retexta cothurno

Aspicit, in cathedram pæne resumit iter.

Hanc unam Parcæ contra ludibria clavam

Qui reperit, Parcæ vicerit ille minas.

---

(22) Ad Virum Experientiss:

D. D. SIMONEM PAULLI,

cùm exsequias dulcissimæ Conjugi

ELISABETHÆ FABRICIÆ

in partu extinctæ mœstus pararet.

Parce senescentes lacrymis accersere canos,

Parce sacrum madido rore lavare caput

Phillyridum *Paulline* decus; Tanaquil tua adire

Non potuit fato nobiliore Deos.

In medio cadit officio: dum mater anhelat

Esse iterum, mater desinit esse suis.

Lucinæ in gremio vitam effudisse decorum,

Sit gravis hæc lethi, sed generosa via est.

Pro

Pro Patriâ suaves vir masculus æstimat ictus,
 Pro partu sapiens foemina dulce mori.
 Bellantem in segni pudet exspirare grabato,
 Ad lituos animam reddere, laudis opus.
 Ille triumphatæ frænator Perfidos optat
 Clangentes inter succubuisse tubas;
 Hostilem emisset toto vel Gange sagittam,
 Dum penetrant juvenem toxica dira sinum.
 Felix in proprio cadit Accius Amphitheatro,
 Inque suis felix est Palinurus aquis.
 Exspectet reliquas Lachesis segnissima, vitam
 Officio impendit sed genuina Rachel.

In obitum

(23)

BENEDICTI &
 NICOLAI ANDREADUM,

Consulis Fridericsstadiensis in Norwegia
 filiorum, quos in medio studiorum Aca-
 demicorum cursu fatalis 1654 Annus
 simul eodem die Soræ ad beatio-
 rem vitam transtulit.

Hic in Apollineo fratrum par nobile quondam
 Corporis exuvias deposuere sinu;
 Spes Patriæ, spes ampla Patri, spes ampla Lycéo,
 Rostrorumque sacro spes animosa choro.
 Ut vixit spes illa; colum pervertite, Clotho
 Insonat, ô furvæ scindite fila Deæ!
 Nemo interpellat, prompto subjungit uterque
 Pectore: Nil tellus, quod venremur habet;
 Jactentur posthac alii; subduximus alnum
 Syrtibus, incutient æquora nulla metum;
 Sub pedibus Solem calcabimus, aurea Phœbe
 Longè nos infra continuabit iter.

Fc-

426 OLAI BORRICHII

Felices animæ, terram sine pondere vestra

Spirantesque diu sentiat urna crocos.

Jam vos Dia suos Academia pascet alumnos,

Totaque Divinum personet ore melos.

Ter fortunatum qui sic mutaverit! orbis

Nil nisi damna ferit, nil nisi lucra polus.

(24) In obitum Generosissimæ Heroinæ,

Dnæ Ö L L E G A A R D Æ
H W I T F E L D ,

Magni Aulæ Magistri Conjugis desideratissimæ, in partu extinctæ.

1656.

Hactenus obscuras animas, ignotæque fastis
Nomina perdidimus; paucos Orchestra Camil-
Defecisse videt, dum cælo & Sole jubente (los
Parca Lycaoniam decimavit ferrea plebem.
Nunc majora tonat, consanguineumque tiaris
Præcipiti assultu sternit caput, atque cruentâ
Arder in Heroum penetrare cubilia falce,
Successu famulantē ferox; non purpura frontis,
Semideumve genus, non stemma Curulibus ortum
Interpellat opus, non pleni Pallade mores.
Scilicet illustres libuit turbare Penates,
Et stravisse Deam, ne prætocata silentiū
Agmina lucifero squalerent cassa pyropo;
Accersenda fuit nigranti lucida turbæ
Gemma soli: Ducibus rutili plebeja metalli
Lamina censetur, nisi scintillaverit igne
Gemmarum, & mistas adamantina fulgura luces
Concursu splendente vibrent: placet illa Tonanti
Victima quæ patriam valet illustrare cadendo.
Non secus Iliacis dum Mars bacchatur in oris

Myr-

Myrmidonumq; globos, seclisq; incognita mactat
Corpora, ad extremum, tua Penthesilea, securis
Occidit & patriis laudata Polyxena terris.

Digna quidem Euboicam vitâ superare Sibyllam
Ollegarda fuit; sic conspiravit in uno

Pectore, quicquid habent, cur decatentur Achivæ
Romulæque nurus, seu prima exordia vitæ,

Seu progressurum spectes virtutibus ævum.

Ut Lucina steterit juxta, dextramque tetendit,

Prodiit, & pueros cepit liquidi ætheris haustus

Magna Deûm soboles: talis Lucretia matris

Hæsit ab uberibus; facies Latonia talis,

Talis erat, terrore minus, cum nuper in auras

Enixa est genitrix fugitiva ad littora Deli.

Post nutante gradu, post linguâ nobile germen

Audet adorandæ sublimia nomina matris

Dimidio tentare sono, titulosque Parentis

Ire per augustos; jam colla, comasque manusque

Irruit, amplexusque suæ genitricis, & instat

Gressibus: haud aliter se Thermodontis ad undam

Parvula maternis vires metitur in hastis,

Explorat peltas, animosque incendit Amazon.

Ast ubi firmavit se jam maturior ætas,

Ac Genius vivax infantem exeuisset, & artes

Attrectare datum est, ad Penelopæa resolvit

Munia virgineos artus, dignosque labores

Majestate Deæ, patruisque insignia crenis (nantis

Evolvit monumenta frequens; sacra verba To-

Nectar erant, & mella gulæ; nil dulcius aris;

Multus in ore Deus, solumque in Numine asylum.

Volvitur interea spatium irreparabilis ævi,

Accrescuntque dies, crescit simul illa; Nepotum

Jam tum certa fides, Generum debere Parenti

Posse videbatur Danisque statumina Regnis.

Stabat adhuc animo magni dubitabile Patris,

Quem

Quem socium arcani promittant ordine fati
 Astra suæ soboli, quo speret conjuge telix
 Dania finitimæ supponi fulcra ruinæ.
 Ipsa Deæ virtus, & inenarranda venustas,
 Et facies Charitis, pro qua vel obiret Achilles,
 Vel se se incurvaret Atlas, Heroica passim
 Pectora in exstáticas mutaverat ignea flammæ.
 Credibile est Zeuxin, forma dum libat ab omni
 Ora, genasque Helenæ vultu expressisse tabellam
 Heroïna tuo; sic se Cytherea cupisset,
 Sic se spectari Diva Augustissima Juno.
 Sed dubium solvit veniens *Gerstorffius* heros,
 Spes Patriæ, qui nunc amor est, Danaeïa Turris
 Huic patuit, Superis ita dispensantibus, imbri.
 Nupta salutatis ingressa penatibus aulam
 Ingentis Domini, mirum est, quam splendida curæ
 Resq; domusq; fuit, quamque exoptata marito
 Mitibus obsequiis curarum pondera solvit.
 O! quoties multo rostrorum à pulvere fessus
 Amplexu Dominæ nova respiramina sensit
 Illustris Conjux; sic Deïanira labores
 Leniit Herculeos, & sic Cornelia Gracchi.
 Prodeat Æthiopum furva de gente Nicaula
 Quæsitis prægnans; rotet entymema Theano;
 Fulvia tractet epos; commendent Stoica Paulam
 Dogmata; Sulpitiam poscat sacrandæ Dione;
 Aspasiæ nervos, & acumina crebra Pericles;
 Sit Tanæquil sapiens; sit Theodelinda potenti
 Gloria summa Viro, sint obfirmata Lacænis
 Pectora, in exilio fervet Sisigambis honorem;
 Margaris invicta confutet falsa bipenni.
 Nomina magna quidem, nec defraudanda Nepotum
 Laudibus, at superat, mores imitauer Annæ,
 Susannæque nives, & plenam Numine Saram,
 Semideumque sibi cultu astrinxisse maritum.

Hoc Divæ studium, seu scanderet æthera Titan,
 Seu Tartessiacis se contumularet in undis,
 Hoc fuit in votis, cunctas superare Lacænas
 Obsequio, & primos Domini cognoscere nutus:
 Qualis hyperboreo tactus Magnete sequaces
 Fert motus index, licet hinc vertigine mali
 Nutet, & invitos agere in contraria cursus
 Imperet Oceani furor, hinc longinqua Bootæ
 Intervalla verent Dominæ subscribere jussis,
 Paret, adoratam se seque obvertit ad Arcton.
 Nec satis hoc, alio commendat pignore mentem
 Et Domino & Danis, dum fecundissima Rachel
 Prospicit in longum, secloque novella futuro
 Fundamenta locat, numeri sacra nomina complens
 Pythagoræ decreta Scholæ, neque dissona Mosis,
 Lucinam decies cœlo aspirante vocavit,
 Consultura magis Patriæ, nisi Juno rogatam
 Subtraxisset opem, septemque Trionibus aram.

Sed fati nullo circumcidenda potestas
 Ingenio, nostram properavit tollere lucem,
 Ut sibi consuleret, gemmamque apraret Olympo
 Indignam Patris post exfouescere terris.
 Sensit id, & forti caput objectavit in ictum
 Pectore, non querulis, ut Vespasianus, ocellis
 Detrectavit onus; nil sceptris proxima fata,
 Nil Domini virtus, nihil omnia pignora tardant;
 Discessisse libet, quid enim? quid Olympias, *inquit*
 Vel geminata juvat? calcabitur illa Monarchis
 Semita, plebeisque simul; quid deprecet horna
 Fulmina, post subeundatamen? te pectus anhelat,
 Te gemitus, te corda vocant, qui victima mundi,
 Hanc animam, hos artus, hæc jam inorientia sen-
 Morte cruentata rapuisti mortis ab ore. (sa
 Tuque oculis dilecte magis dulcissime Conjux,
 Accipe supremas morituro è pectore grates.

Con-

Conjugiique memor nostri venientia salvus
 Secula, pignoribus late comitantibus, intra.
 Implevit mea vota Deus, viduumque cubile
 Ignorare dedit, formidatumque feretrum
 Prævertisse Tuum; nihil est mortale quod optem
 Amplius, ætherei prælibo nectar Olympi.

Dixit, & extremas animosa per oscula grates
Æternumque vale repetens, interrita vitam
Reddidit auctori, factoque hic fine quievit.

Nil actum ô Clotho! jam Diva soluta triumphat,
Sydereosque inter tua fulmina ridet alumnos,
Herculeis immista atavis; procul horror & error,
Angelicæ circum meditantur júbila turmæ.
Ipse Heros grandi licet exarmatus ab ictu,
Dimidioque sui, Superis repetentibus, orbis
Debita magnifico suspiria laxet ab ore,
Stat tamen, & forti quicquid fors dura minatur
Concoquit occursum, longum cui nota per ævum
Ars discenda diu; prius hæc prævisa subivit
Pectore, quam toleranda humeris: ceu Mutius olim
Ante secuturo mentem exploravit in igne (orcus
Quàm dextram; sapiens ut ut infremat orbis &
Est idem semperque suus; quid pulchrius unquam
Spectatis Divi, quam fractum Marte Catonem
Infra factum medias inter perflare ruinas?
Non aliter rapidis faxa Acroceravnia in undis,
Seu tumidum Boreas Aquilonibus incitet æquor,
Seu Cauri sua flabra vomant, cœlumq; salumq;
Misceat Æolius, nauta pallente, tumultus,
Seu lambant auræ Zephyri, seu fulmina saltent
Horrida, fortunam vultu patiuntur eodem.
Nempe pius Conjux, quicquid sine murmure
cœlum (dit;
Commodat, id cœlo monitus sine murmure red-

CARMINA VARIA. 431

Et merito; quid enim paret irrevocabile terris
Singultu revocare? quid in ster numina contra
Nil profecturis genium afflictare querelis.
Omibus una via est ubi desaltaverit Ajax,
Cedendum scena, seu fatis Nestora vincat,
Sive infantiles numeret jactantius annos.
Personam jam Diva suam spiransque cadensque
Illustri cum laude tulit, dum fata sinebant,
Exemplum nurbus Patriæ; nunc quando vocarit
Ad superos virtus, Astræam indulsit Olympo,
Pieridasque novem terræ, Phœbumque Trioni.

(25)

In obitum inexpectatum Viri Celeberrimi
Dn. D. JOHANNIS RESENII,
Episcopi Sælandiæ vigilantissimi. 1653.

Sic est, bellorum rumores inter & urnas (runt
Tempora dividimus: vix dum postrema quic-
Vulnera, semineces repetito fulmine lethi
Urimur, ardemus: numerent sua secla Quirites
Consule, nos magnis numeramus cladibus annos.
Quid! quid! quid! Superi, quas incestavimus aras?
An Diomedeo cecidit Mars saucius ictu?
Quisve Deum nostrâ læsus crudeliter hasta
Infremuit? casus num tristes cogitat æstas?
Subducitque prius pia lamina? nonne piarunt
Crimina grassatæ per mille cadavera febres?
Parcite supplicibus mitissima Numina glebis,
Parcite, jam satis est nostro luxisse Cometen
Climate, sat grandi patriam lustravimus horda.
Sed nimium celeri transis mortalia cursu
Magne Pater, desende Pater; cum vivere longum
Spes erat, & vitam nostram tua vita regebat,

Vi-

432 OLAI BORRICHII

Vivere defisti. Jam Templâ, Scholâque, tuique
 Te meditabantur, te directore valebant.
 Sed vocat aula poli; cœli vocat illa cathedra, (stus
 Quâ Magnus residet *Brochmand*, superisq; remi-
 Pascitur. Ambrosiâ credendaque gaudia captat.
 Illic fata tuos exspectant, maxime, vultus;
 Illic Nectareo lætus satiaberis haustu,
 Angelico modulante choro: nil præter acetum
 Mundus habet, nisi bella, nihil nisi fellea dona.
 Hic senium ponis crudum, faciemque caducam,
 Ut duraturam vitam, seniumque resumas,
 Optime *Reseni*, quod diræ vulnera Parcæ
 Rideat & superâ rursus juvenescat in arce.
 Hæc tua mors tua vita fuit, tibi splendida palmam
 Palmarum lux illa dedit: nos taxus inumbrat,
 Hostilisque dies, luctusque laborque fatigat,
 Et per tot Syrtes fortunæ ventilat æstus.
 Nos igitur lacrymas, igitur geminare querelas
 Tristia fata jubent, non vilis fila Menalcæ
 Mordaces secuere Deæ, sed furva cupressus
 Excubat ante fores nostri Jovis; hocce feretrum
 Commune est Templisq; Scholisq; hoc spiritus
 Publicus exibat; multos Libitina cruentat (ore
 Unius excessu, multos involvit egenos.
 Non diuturna quidem venerandi flaminis artus
 Infula velavit, sed quid? non tempus inane est;
 Non quantum, sed quale fiet, sed quomodo gestum
 Quærimus; ille Deus, qui tempus & omnia librat,
 Messibus haud annos finit; qui singula rectè
 Dispensat, facienda facit fugiendaque vitat,
 Vixit Olympiadas centum, licet invida Clotho
 Perturbet calathum primævo in flore juventæ.
 Ille triumphato victor Pellæus in orbe,
 Et qui plura manu gessit, quam volvere possit
 Desidiosa manus, quot decurrentia lustra

CARMINA VARIA. 433

Vidit in imperio? vix cursum absolverat unus
Saturni circus, cum se scyphus Herculis infert.
Ille Quirinali magnus dominator in aulâ
Julius, & terror Gallis, & vipera Magno,
Ante diem cecidit, mediique in cursibus ævi
Sarcophago illatus celerata morte recessit.
Non fecus ac celeres Titan cum tollit Eoo
Matutinus equos, completque hinnitibus auras
Utilibus, rapido fertur per inania curru
Vitales spargens radios mox lumina mergit
Oceano, conditque citos sub marmore vultus.
Scilicet Heroi quò major gloria, tantò
Esse minus spatium suevit; non rara querela est;
Augustæ mentes angusto tempore regnant.

Principi Illustrissimo, Celsissimo, (26)

Dn. CHRISTIANO,
Dn: FRIDERICI III

Serenissimi Danorum, Norwegorum &c.
Monarchæ, felici æmulo filio, delitio
humani generis, Spei Septentrionis,
Homagii solennem actum, & ado-
rantis Patriæ fidem devotè gratu-
latur civis humillimus. 1655.

Quem tandem Arctois Phœbi cortina tiaris
Destinat, Augustum postquam merita inclyta
Infertent astris; quo Dictatore, Nepotum (summis
Dextera finitimo sit formidabilis orbi,
Sistitur hic oculis, & Numinis ora parentis
Aspectuque habituq; refert; stant plurima circum
Millia adorantis populi: pars VIVE retractat,
VIVE secuturo, Danorum gloria, seculo,

434 OLAI BORRICHII

Pars agit obsequiis, & sacramenta genuque
 Præparat Afcanio : pars inclinatur ad aras
 Cernua, & immensum vocat in suffragia Numen :
 Sunt qui plectra movent : sunt qui vocale metal-
 Facundis animant in flatibus, alter ahenò (lum
 Dum responfuro citus intonat : ille frementi
 Pulvere vicinas docet exsultare fenestras :
 Hic bellatrices, Neptunia fulmina, puppes
 Insanire jubet flammis, lætoque tonitru
 Fulgida hyperboreos jactare ad sydera plausus.
 Non Pelusiaci, Pharaonica turba, Canopi
 Plenius intendit vocem, cum Regia Joseph
 Effeda gemmanti premeret sublimis in auro ;
 Cum, populo circum flores jaciente, tonarent
 Classica, & excelsis resonaret in urbibus Abrech.
 Talia post lapsæ funebria tædia messis
 Jubila providit Dominus ; jamque Atropon iras
 Ponere, & optatos jussit succedere menses.
 Sic mutat fortuna vices, ubi triste feretrum,
 Et nigra damnato lugebant pallia cocco,
 Stant modò purpurei, Parcâ indignante, Gabini,
 Et Phrygiis toga picta notis, stat pegma beato
 Ornatu, & Dominum viridans acceptat Iulum.
 Nec tantum Patrias hæc dispensantur in oras
 Gaudia, participant Luneburgi affinia tempe,
 Saxonicique læres, & quo se porrigit Arctos
 Mascula, ludentes Hecléa cacumina flammæ
 Gratatura Duci revomunt : videt omnia Finus
 Fausta Lycaoniis citò portendentia regnis.
 Ille licet Cimbri procul excantatus ab orbe,
 Nescio quâ pelagi vertigine, gaudia sentit
 Semifer ingenti vestitus tergora phocâ
 Grönlandus, nescitque suos & ventilat æstus
 Nubiferas inter cautes, & inhospita Phorci
 Tesqua, iterumque suis sperat delubra cavernis.
 Haud

CARMINA VARIA 435

Haud aliter certum postquam Pellæus in orbem
 Flexerat insolitum quadrupes; canit omina rector
 Emathiæ, fremuere simul Libethria circum
 Oppida belligeræ gentes; favet ille precando,
 Ille gerunda canit; scelus est filuisse futurum.
 Europæque Asiæq; Deum; neque Strymone cur-
 Unda nec instantes tacuit Sperchius honores. (rens
 Salve delitium Patriæ, tibi supplicat Arctos,
 Et famulatrices observantissima Regum
 Protendit gens Dana manus, manibusq; sub illis
 Et nati natorum, & surrectura propago.
 Te sceptris genuit Pallas, tibi multus ab ortu
 Astrorum chorus arrisit, genitoque faventem
 Indulsere sinum Charites, & digna Curuli
 Pectora lactenti conformavere sub ævo.
 Addita luminibus Majestas, purpura fronti,
 Eloquio pondus; crinem redolentibus Hebe
 Ambrosiæ tinxit succis; Tritonia pectus
 Obtulit, & vivax ad grandia quæque cerebrum.
 Sic patrio felix CHRISTIANE adolescens in ostro
 Inter adoratos fasces, Divinaque mentis
 Semina nobilibus facis exsplendescere signis,
 Prævertens animis annos; sublimia tantum
 Concipis ingenio, jam quo fundamine tellus
 Nixa feret vastum pondus: quod clima veneno
 Infecit Mahomet: quo sæviat aëre barrus;
 Cui mappæ inclusus tutò perdiscitur orbis;
 Sanguine ubi rubeat Mavors, quibus artibus Arcti
 Magnus Avus, majorq; Pater moderamina firment,
 Utque olim patriæ moneant si prælia, factum
 Inveniat fortuna Ducem, jam tympana poscis,
 Et ferrum & flammam; validas quatis ipse sarissas,
 Ipse struis cuneum, circumque astantia volvis
 Agmina flammantes oculos; mox impete pronò
 Nunc latus infestas alæ, nunc vulnera fronti

436 OLAI BORRICHII

Impingenda vibras, cornuque infistis utrumque
 Turbare, & propria Bellonam accendere dextrâ.
 Sic Libyæ propter scopulos, cunabula vix dum
 Excussit generosa Leo, cum dentis acumen
 Mitibus explorat dapibus, jam tergo cervi,
 Nunc onagri scapulâ, moxque imperterritus ipsis
 Tigribus indicit stragem, erectoque jubarum
 Vellere magnanimas unguem exhortatur in iras.

Perge decus patrii, spesque augustissima regni
 Heroum stabilire animum totumque Parentem
 In tua Divino transfundere pectora nisu,
 Illius exemplar menti præscribe, tenebis
 Quicquid in Hebræo celebrat Salomone vetustas,
 Inque Themistocle Graji; quod Pella triumphans
 Jactitat & Latium; quicquid Diadema Bootæ
 Augustum tenuit, se pectore colligit uno,
 Componitq; tuum, mundo astipulante, Parentem.
 Aspice quàm lætis coëant amplexibus, illo
 Directore ratis Boreæ, Pietasque Fidesque
 Et Themis & roseâ gremium circumdata pallâ
 Relligio: frontes ad mutua fœdera jungunt
 Cura vigil, clemensque animus; prudentia sedem
 Figit & Arctoâ senium sibi spondet in Aulâ.
 Aspice quàm patrio constet reverentia juri,
 Seu Tyriam Cajus, seu Dano è murice lænam
 Tityrus excelsum produxerit ante tribunal.
 Sic videre suum quondam Minoa potentes
 Curetum populi; sic illustrata Lycurgo
 Mœnia Tyndaridæ. nullo sufflamine causa
 Atteritur, nullus nisi lege ulciscitur iras.
 Urna ferit fontes, infontes liberat urna.
 Adde quod afflictis nusquam præsentior ara est,
 Nusquam singultus frustra cadit; auris inermis
 Ad toleranda patet, Majestatemque resignat,
 Supplicibus quoties occurritur illico, ne sit

Mar-

Martia degeneri frons consternatio plebi.
 Stat tibi Castaliâ mentem perfundere lymphâ
 Plenius, Augusti genitoris in ore notabis
 Pieriosque lacus, Aganippeumque fluentum,
 Et quicquid memori seclorum pectore Clio
 Possidet; hîc Pimplæ fuit unda, hic Pegasus alis
 Bellerophonta vehit; nusquam cordatius inter
 Sceptra stetit medio fulgens diademate Phœbus.
 Ecquid Aristippus? quid Chrysispea reclusit
 Porticus? aut Samii facunda silentia claustrî?
 Miletive decus? quis sceptra tumentia primis
 Rexit in Auroræ thalamis? quæ fata subivit
 Auster? & occiduae quæ sustinere secures
 Aspera, Regifico nondum penetrata cerebro?
 Abdita Naturæ, leges stellantis Olympi,
 Et Ptolemæeis studia evigilata Camœnis
 Tota patent; nihil ipsa sibi servavit Eleusis
 Intactum: fuerit rari quondam Africa mater,
 Nunc Patria est, ex quo Regi Zephyrusque, No-
 pendit & Eoæ dant vectigalia terræ. (tusque
 Nec minus interea nos divite pace coronat
 Nominis omen amans motusq; intentus in omnes
 Effera sanguinei compescit limina Jani.
 Inde adeò Patriæ, dum frendet ad ostia Mavors,
 Nunchis, nunc minitans illis totumque Trionem
 Excitat, & reliquum rotat inconstantia mundum,
 Nos augustali tutò spatiamur in umbrâ
 Fortunaque Ducis fruimur, cerebroque manuque
 Armamur Patris Patriæ: ruat Euris & Auster,
 Stabimus, & tumidam mundi eluctabimur iram.
 Spiret bella licet gens conjurata Gigantum
 Et superingestis involvat molibus Oetam;
 Pelion insultet fremitu, nos arma Tonantis,
 Arma tuebuntur Regalia; colla tumbunt
 Enceladi incassum; petet irritamina Phlegræ

438 OLAI BORRICHI

Bellicus & rabidum damnabit in antra Typhœum.
 Hinc si Roma foret jam Portua, staret in altis
 Curribus aurato spirans in marmore Princeps,
 Inque triumphali per & ora & pectora cultu
 Ferret Olympicam Regali vertice laurum; (tus
 Nunc Paros illustres quando ire in marmora vul-
 Invidet, AUGUSTO statuas in pectore cuncti
 Ponimus & nullis violandas imbribus aras.

Vive Lycaonio Dux florentissime sceptro,
 Vive diu sublime caput; te sydera ducent
 Per divina Patris vestigia; militet æther
 Auspiciis, CHRISTJANE, tuis, & stamina Clotho
 Proroget ad seros, fato tardante Nepotes.
 Sive per infestas iter est tibi fortè Charybdes,
 Nereidumque domos, felicem Castora spondent
 Antennis Superi; seu quadrupedante volatu
 Arva per & scopulos tibi semita, nesciet unguis
 Fallere Sessorem; discrimina nulla penates
 Audebunt quassere tuos, sic clamat Olympus,
 Sic Orchestra petit concors, sic plurimus astra
 Liniger ingreditur votis caveæque Quiritum
 Sic conspiranti præfagit Patria voce
 Nil mortale tuos mundo portendere fasces.

---

(27) In Effigiem generosissimæ Dominæ,
ÖLEGARDÆ HWITFELD,
 Magni Aulæ Magistri
JOACHIMI GERSTORFFII
 desideratissimæ Conjugis.

Hæret Apelléo licet hætenus apta metallo
 Dexteræ, & assuetum reddere nescit opus:
 Fal-

Fallor? an hos radios & scintillantia quondam
 Lumina luminibus sustinuisse nequit?
 Lumina ter geminis plusquam exoptata Deabus,
 Colla nivi, rutilis æmula labra rosis;
 Omnia perpetuo cerni dignissima Sole,
 Nullaque sandapilæ propria, nulla rogo.
 Ne ferrum crucies, sculptor, *Hwitfeldia* sese
 Rectius in natis reddidit, inque viro.
 Cogat, ait moriens, mea ne jam Parca jacere,
 In tot pignoribus sto rediviva meis;
 Hic mea labra, meæq; nives, mea lumina splendent
 Has habitat rediens purpura nostra genas.
 Vis mores cœlo placiros, vitæque tenorem?
 Nomine non solo te docuisse velim;
 Aspice quem liqui terris Heroa maritum,
 Inque illo nostrum pectore pectus habes.
 Vis immaturæ causam necis? *albida campi*
 Lilia vere vides surgere, vere mori.

In glaciem Göröleviensium, Anno 1657. (28)

4. Januar: paulo ante bellum illud fune-
 stum Dano-Suecum, prodigiosè ru-
 bentem.

Ecquis Erythræis hospes novus exit ab oris?

Quæ faciunt Danos fata rubere lacus?

Quid monstri Natura paras? vel, si tua nescit

Dextera, quid Superum curia Dia coquit?

Ecce opus insuetum seclis! se stagna cruentant,

Et glaciem supra sanguinis unda meat.

Haud mihi cinnabari, gemit, haud alkanna liquores

Miscuit, in toto coccina nulla lacu;

Nostraque simplicitas quid præstent santala, nescit

Quid minium & dibaphos, quidq; rubrica vo-

Adsit & irrubeat, qui sic lutulenta rubere (mat;

Judicio nimium præcipitante crepat.

Infusa in terram jurabitur unda cruoris

Ad Phœbi radios purpura missa Tyro ;

Puncta, characteres, cortex, non infima tincta,

Atque ipsis violis anteferendus odor

Naturam absolvunt à crimine, fata laceffunt ,

Et decreta poli fixa patere jubent.

Nil opus ut Delphis cortinam accersat haruspex,

Ipse fatis patulo, quid velit, ore docet :

Dane, monent Superi, tibi flos tibi sanguis abibit

Per glaciem ; at violæ spem melioris habent.

(29)

Ad

Dn: M. VITUM BERING,

Historicum Regium optatissima conjuge,

medios inter armorum infelicium stre-

pitus, per mortem immaturam spo-

liatum.

Ut nova se patrias vertigo infudit in oras ,

Attonitæque retro terga dedere minæ,

Funestam *Vito* jam tum impendere procellam

Absque Sibyllinâ viderat arte Danus.

Quæsieris causam? patitur cum Patria manes ,

Historico lemures quid nisi bella parant.

Conjugium est Patriæ & *Vito*; docet altera, & alter,

Sentit ut illa malum, sentit & ille malum (*vel*)

Illa caput coelo tollit, & ille caput.

Disjicit hostiles ubi Dana sarissa maniplos,

In calamo *Viti* grande triumphat eques.

Sub cane dum patitur cum frigore funera Cimber,

Dimidium *Viti* funerat ira febris.

Sed bene, quod medio vel adhuc versetur in orbe,

Vultus ubi vultus excipit, alba nigrum.

Surgere dant casus ; vivent felicius ignes ,

Si gelida accensos sparserit unda focos.

Fer-

CARMINA VARIA. 441

Fortius haud aliàs caput erexere Quirites

Quàm cum Romuleos Hannibal ante lares.

Magne Vir, illum animum, quo totum amplecteris

Collige, dum creperi sic tonuere poli; (orbem,
Punctum erit, & rursus purgatâ nube redibit
Et Patriæ & *Vito* vita secunda meo.

Ad Virum consummatissimum (30)

D.D. THOMAM BANGIUM

Theol: P. P. P. Magno Regis Danorum
Cancellario, Dn:

CHRISTIANO THOMÆO,

furente in Patria bello parentantem. 1657

Soli quid inter classica,
Decus virûm, quiescimus?

At incruenta natio est

Phœbea gens; ergo ictibus

Ex sanguibus bellabitur.

Certemus utrum *Bangii*

Sit in manu perennior

Thomæus, utrum cordibus

Futurus in tot civium!

Vivit suis coloribus,

Vivetque Phœnicem supra

Thomæus in *Thomæ* stylo,

Dum literis sunt literæ.

Nostris sed una alacriter

Perorat in præcordiis

Illud inæstimabile

Pignus Deûm, ille provido

Mistus Catoni Socrates,

Mistus Soloni Pittacus;

Orabit & meta procul,

T 5

Dum

442 OLAI BORRICHI

Dum nos in abnepotibus
 Renascimur, dum pectus est
 In pectore, dum nomine
 Virtus suo signabitur.
 Se terminent Mavortia,
 Non inde terminabitur
 Hoc prælium vivacius
 Ventura spectet secula,
 Quin secula cum defecerint,
 Noster vigeat acrius
 Amor, sed ille chartulas
 Tyrannus ignis ustulet.

---

(31) In obitum Virorum humanissimi
 Dn: M. NICOLAI FRISII,
 Schehenensium Judicis Provincialis
Epitaphium.

Disce, quis hinc positos, habitat spiritus artus,
 Ipsa fuit *Frisii* corpore lecta Charis.

---

(32) In Effigiem
 Dn: OTHONIS KRAGII,
 Regni Daniæ Senatoris amplissimi.

Quis supra inspectos dispenfet Spiritus artus,
 Hospite quo caleat Diis adamata domus,
 Rebus & integris Respublica sensit, & arctis
 Illius optato fora refota sinu.
 Fulmina senserunt hostilia missa retrorsum
 Consilio, monitis, pectore, voce, manu.
 Dii servate caput, quo hospite Dania rursus,
 Si qua fides vati, tollet in astra caput.

(33) Ad

D.D.SIMONEM PAULI,

Medicum consummatissimum de genuina februm malignarum petechialium &c. causâ ex Naturæ potius, quàm Scriptorum fontibus commentantem.

Hactenus in variis, mentes fatiavimus umbrâ,
 Et prodire tenus gloria visa fuit ;
 Tandem, serò licet, certis proluditur, ex quo
 Res prius è rebus, quam calamo orsa peti.
 Huc, *Paulline*, tuus spectat labor, abdita febris
 Dum penetras ferro, mente, calore, manu ;
 Sic se se æthereas librat Jovis ales in auras,
 Et Patriam supra fulminis ire parat,
 Nubila permittenda aliis, & proxima terræ,
 Mens Dia in Solis lumina lumen agit ;
 Tolleris heic supra doctorum ignobile vulgus,
 Dum digito ostendis triste cubile mali :
 Nil humile, aut ulli versas protrita Lyceo,
 Lux hæc Pœoniûm pectora virgo subit,
 Et nullis temerata procis; primum hocce cerebrum
 Hanc vivam Medico Pallada donat agro.
 Puncticulis ægri, mirisque inscribimur umbris,
 Ex quibus & vitæ jus patet, atque necis ;
 Pingimur infantes, adque incunabula certis
 Lex morbillorum stat sociata notis ;
 Sæpe intestino juvenes expingimur ostro ,
 Et caput invisi Zeuxidos arte tumet ;
 Pingimur effœti, scelotyrbenque ore fatentur,
 Ardet & in totam Pardalis ire cutem ;
 Sed quo peniculo, sed quo pingamur Apelle ,
 Pendet in Asclepî lis inaperta tribu ;

444 OLAI BORRICHI

Ingenii est, *Paulline*, tui, ne pendeat ultra,
 Inque tuis crenis Oedipus ille latet;
 Scalpello & flamma referas, quæ condita seclis,
 Et volucris adscribis femina tanta sali,
 Hic ille est Proteus, tot qui in miracula rerum
 Vertitur indocto res inopina gregi;
 Ut sese intendit calor, hic sequiturque fugitque,
 Stat, nigricat, livet, jam rubet, inde viret
 Fermentare sagax, doctusque cedere cruorem,
 Et tragico circum ludere corda joco.
 Perge Machaonio reliquum quod pectore servas,
 Orbis in eximium pandere velle jubar,
 Deme palimpsestis tenebras, Sosisque fatiget
 Flora sub incudem sat revocata novam;
 Puncta febres inter retegens, punctum omne tu
 Da locupletatam Chlorida, & omne feres. (listi

---

(34) In illustre monumentum Mavortii
 Herois,

Dn: ULRICI CHRISTIANI
 GYLDENLÖWII,
 apud Exercitus Danicos cum potestate,
 quondam, Legati.

Heic filet exigua lugubrè arctatus in urnâ,
 Arctari cujus limite fama nequit;
 Parce tibi, lector, sacroque horrore bidental
 Aspice, quo tanti fulminis ira jacet.
 Fulmen erat, seu cum Patriæ Bellona vocaret,
 Seu cum Cantabriæ classica, fulmen erat,
 Hinc passim Gallis albescunt ossibus arva,
 Atque Sudermanno terra cruore natat;
 Nec tantum fulmen, sed mente, manuque Leonem
 Supra, & prælustri nomine, reque Leo.

Sed

CARMINA VARIA. 445

Sed cur fulmineus, se se Leo subtrahit orbi?

Cum Patria, & justam flagitat orbis opem,
Accipe fatalem, Lector cultissime, causam,

Hoc genio est fulmen, fulmineusque Leo:
Fulmen ubi impresso disjecit stigmate rectum,

Et quicquid solido robore contra meat,
Labitur, & tutam primâ in tellure quietem

Postulat, ac puncto temporis urit, abit.
Ut longum bellat cum bellatore leone,

Et tigris, &, pejor tigride febris agit,
Tigrida discerpto mox stratum deferit armo,

Quam cuperet similem febribus esse jubam?
Nostras ille Leo sæpe insultantia Tigris

Hausit Sequanicæ pectora, colla, latus;
Sæpe Lycaonias docuit magno impete Tigres

Verrere Suecano sanguine, & ore solum;
Suggestum valli, qua debile, pervia fossa,

Is vallum, atque loco fossa profunda fuit,
Pectus erat vallum, quo stante hostilia cœpta

Non ausa infirmum sollicitare latus,
Dumque cadente audent, subita vertigine rapta

In ferrum & mortes cœca caterva ruit.
O quoties volucris turbasse infesta maniplo

Agmina, cordatis Hastia plena refert!
O quoties nostris solitus pinguescere Finnis

Divitiis, pingues corpore fecit agros,
Ulrico raptante globum! terra Amagra salve,

Cui cygnæa fuit cantio visa Ducis;
Hæc Leo sceptriferum mira virtute Leonem,

Quod nunquam didicit, perdouisse valet,
Invehitur Gothicas inter mucrone phalanges,

Mors, fuga fœda, cruor parte ab utraque vo-
lat,

Julia se donec prodit sententia: ferro

Parcatur, non est sternere strata meum;

446 OLAI BORRICHII

Idque Leoninum : post hæc victricia gesta
 Nil nisi cum Lachesi belligerare libet ;
 Pergite, ait, febres, vel quo vos nomine signat
 Natio Chironis, pergite ferre necem ,
 Contemptricem animam fatique , malique videte ,
 Ure, seca, lethum, nil moror, ure, seca :
 Qui cum Rege meo Regemque Ducesque fugavi,
 Mortis ad incursum sperno parare fugam.

(35) BEATIS MANIBUS

Sancti & incomparabilis Herois

D. JOACHIMI GERSTORFF

Summi & providentissimi, Augusti Dano-
 rum Norvegorumque Regis Ministri,
 magni universæ Patriæ, literarum li-
 teratorumque omnium delitii lumi-
 nis præsidii, Domini & Patroni
 sui longè desideratissimi.

Denique quid cessas anime? occidit! occidit! cheu!
 Ille tuus, tuus ille Atlas, secumque recepit
 Dimidium ferale tui; quin flebile pergis
 Dimidium terras, atque hunc cœlestium inanem
 Deferuisse globum, Dominoque intrata subire
 Atria, & heroam statui gladiator ad urnam?
 Cuncta oculis atrata meis : non Phœbus in auro
 Nascitur assueto, pallet Phœbe, astra nigrescunt,
 Nectar acet, Musa est Lachesis, Rhadamanthus A-
 pollo

Creditur, ipsa etiam Batavæ pulcherrima glebæ
 Semineci apparent Nomadum magalia luci;
 Leida mihi turpis, trux Amstela, degener Haga,
 Delitiæ mundi insidiæ : quin te exigis ergo
 Spiritus, & superas unà inclinaris ad aras?

Spec

CARMINA VARIA. 447

Spes tua, spes Patriæ, decus immortale Trionum,
 Os Regis, flos nobilium, Phœbéa voluptas,
 Delitium humani generis, quo Dania civem
 Majorem luxisse nequit, lacrymabile visu!
 Fatali infertur tumulto; quò gaudia nostra?
 Quò lux nostra fugis? pullæ lugete Camœnæ,
 Vester honos obiit: plora Themis, ille patronus
 Justitiæ afflictam nimium citò deserit Arcton:
 Plange genas Virtus, non ullo dignius unquam
 Pectore sedisti, siue ad juvenilia spectes
 Tempora, seu plenos meritis, & honoribus annos,
 Longa retrò series. (sed jam sine Apolline nervi
 Officium implebunt lacrymis) Cunabula quondam
 Ipsa aliquid Patrio spondebant grande Bootæ.
 Conscia lætenti reptata Asarota puello
 Conscia Sora viri, cum prima elementa juventæ
 Ingressus virideis animo præcederet annos
 Virtutum totus, Phœbique; Eudoxia talem,
 Talem Antonini finxerunt vota Nepotem.
 Itur in Europæ florentia, potus Iberus,
 Sequana, & exulto Mosa nobilis orbe Batavo,
 Et Rheno cum fratre Albis, Tamesisque, Tybrisq;
 Junge Lycaonio vicina fluenta Melero.
 Diversum linguis, diversum moribus acri
 Versat mente genus, populoque observat in omni
 Quæ faciat, quæ digna fugâ; volucrisque Matinæ
 Exemplo innumeros alacer spatatur in hortos
 Hinc atque hinc libans, castigatoque palato
 Nectareos transfert in Hymettia texta liquores.
 Jam sedet Aularum speculari occulta, quid auri
 Jupiter insinuet tacitè, quæ machina Pacem
 Conservet, quæ bella viris, quæ commoda Regnis
 Parturiat; magnis Phœbi jam missus alumni
 Enthymema rotat, stupet invida turba disertè
 Quæntem, & vetulo pudor est didicisse Magistro;
 Jam

448 OLAI BORRICHII

Jam soli Archetypus libet excussisse Platonas
 Nunc Senecæ divina placent : interrogat omnes
 Grajorum, Latiiq; animas, quid sceptrâ gubernet
 Justius : hic Fabii momenta senilia librat,
 Hic Minuti; rursus quid Crassum impleverit auro,
 Quid Sullam iratis, Capeneaq; miserit umbris. (illos
 Cur præstet Dominum esse sui : juvat hos, juvat
 Subjicere ingenio memori, modus omnibus unus
 Omnia divino mentis pervadere sensu.

Sed majora patent : ut consummavit Ulysses
 Circuitu, Patriam tandem regressus ad Arcton
 Secum habitat, fruiturq; die, stant pulpita circum
 Pierides, stat sacra quies, distinctaque Musis
 Atria, nec querulæ vigilant ad somnia curæ.
 Te celare paras? *Gerstorffi* magne, nec illud
 Dii fierint unquam privatim habitare cerebrum;
 Gemma licet lateat, licet internoscere gemmam;
 Quid luci & modio? lateas quantum libet, Aula
 Aula vocat, veniunt, non accersuntur honores
 Cumque suis crescunt meritis, nec sistitur ante
 Quam vicina sacro statuatur sella Tiaræ.
 O! quanti sapere est? dat provida surgere virtus,
 Suadaque linguarumq; nitor, dat pectus inundans
 Flumine Musarum, & sanctæ reverentia legis
 Adde animam pro Rege suo, pro cive paratam
 Per flammâs, furiasq; rapi: Cnerodia testor (stram
 Culta, Amagrûm cineres, immortalemq; Palæ-
 Qua nitet, & pingues inimico sanguine campos
 Hafnia despectat, fida Hafnia, quam sibi virtus
 Martia supremos legit sensura labores;
 Heic vis explorata animi, seu poscit arena
 (A latere ut stantes mors ignea verberat artus)
 Consilium, ad mediam reddit consulta Capenam;
 Curia seu forti decreto ulciscier hostes
 Destinat, is solidos circumspectè ingerit ictus,

Et

Et Fionûm vocat arva prior; Seu voce Quirini
 Legatorum inter spinas, cinerique tepenti
 Suppositum passim Vulcanum, & lubrica eundum,
 Explicat ingenii vires sedatus, & omnem
 Nestora prægressus simul hos simul occupat illos
 Pondere dictorum, & facundo promptior ore
 Exprimit assentiri, animosque ad verba gubernat.
 Ut taceat Boreas, non divisa orbe, tacebunt
 Nomina magna, Goes, Rebolledique Catique
 Terlonii, non Sarmaticæ venerabilis oræ
 Morsteniûm sanguis, Sueconum nec gloria Bielckî
 Queis Kleistos adjunge graveis, & triste minantem
 Sidnejum, Albionem, sociique electa Batavi
 Pectora, & excelsum, dederat quem Moscua, civem
 Quosque referre mora est: omnes *Gerstorffia* Siren
 Compositâ traxit Domini in compendia Suadâ.
 Accipe quod stupeas ultrà: licet omnibus unus
 Sufficeret, sive acta togæ, seu cura Gradivi
 Magnificum partes animum versaret in omnes,
 Nulla unquam vertigo Virum, Zephyrusve, No-
 Egit in abruptum, nulla aspera, nulla secunda (tusve
 Dimovere gradu mentem, vultumve, sereno.
 Ipse Dei, semperque suus, semperque tumultu
 Celsior affectus, irasque, metusque, minasque
 Sese infra aspexit, minor illo injuria templo.
 Sola animo Cynosura polus, supremaque vitæ
 Regula, se Regi, populoque impendere, quò dum
 Mens abit, & miro prætentat acumine cuncta,
 Meriturque tacens secum, latebrasque per omnes
 Ingreditur rerumq; hominumq; ad inania famæ
 Immotus, pleno contendit ad utile gressu
 Tuta magis subitis adamans, cœloque gemellus
 Tantum opportunis erumpit ad ardua rebus.
 Visa quies, sed talis erat, quæ, Phœbe, caballis
 Sentitur germana tuis; modo raditur Eos

Antevolante oculos cursu, modo fervidus Austros
 Incendit vapor, & superi laquearia mundi
 Percipiunt vitale suum, nunc Tethys Ibera
 Stringitur, interea plebejo expensus ocello,
Cum nondum Phaethon cadit, inspectaris eodem
 Stare loco, atque uni vestigia figere puncto.
 Fabula sit Grajum sedisse bivertice Phœbum,
Cum verum in Phœbo hoc: quis enim memorabi-
 lis orbe

Clivus in Arctoo, quò convenere Pelasgum,
 Romulidūque Dææ selectius? ordine certo
 Excubat alma cohors Patrum Asclepiūque Senatus;
 Hac iter est Themidos Mystis; hic Tullius altum
 Pegma tenet; ponè Historicæ, Pindique Phalanges
 Exspectant nutus, alia dum parte manipuli,
 Moribus illustres tendunt: sursumque deorsumq;
 Omnia plena Diis, doctæque loquentibus umbris.
 Nec clivus tamen ille satis; celebratior alter,
 Ignea mens Domini, quâ sese illa omnia junctim
 Condiderant, & jussa suos (mirabile) ad usus
 Currebant properante rota. Tirynthius Heros
 Vertice lassatum quondam gestarit Olympum,
 Nil moror, hoc sancto gestata polusque salumque
 Et Superi, & tellus, & Alexandria cerebro.
 Quid memorem ingenium? quo mitius invenit or-
 Et Philadelphæo propius nihil, acta loquantur (bis,
 Ipsa, memor Boreas totus: Septemplicis instar
 Amnis habe; Pharios hic latè excurrit in agros.
 Fertiliore undâ, nunc sicca Diospolis haurit
 Vitales succos, verso nunc Delta rigatur
 Commate, nunc Coptos bibit; is contentus hiulcos
 Fœcundare sinus, tacet, atque ingratus audit
 Flabra, nec allatos exprobrat murmure fructus.
 Mittor in Oceanum, rapit huc generosa propago.
 Funeribus demersa novis, & Sole perenni

CARMINA VARIA. 451

Dignior, huc privata vocant, verum ista papyro
 Delegare vetat præfens dolor, ille medullas
 Intus edens scindit metrum; pro voce peroret
 Pallor & humecti vultus, libet acta fateri,
 Tota stoa excussa est animo atque inscripta libellis,
 Inscriptas menti nequeunt abstergere nubes.
 Vix linguam inveniunt sensus; manus icta tremi-
 Patrono devota suo, tentatque caditque (scit
 Et stupet in mediis pœne intermortua chartis:
 Scilicet agnosco tandem, cur Strymona propter
 Squalidus, abjectâque lyra, fidibusque metrisque
 Sederit & solis vivens singultibus Orpheus
 Nota prius longo pensarit carmina fletu.
 Heu! quantum amisti Aquilo! si Patria nondum
 Jacturam ipsa tuam capis, aut cur nobile bustum
 Prosequar his guttis, ex illo collige vultu,
 Qui Boreæ terras, patrimonia digna, serenat,
 Cum suus est, qui infusa Danis tot Classica regnis.
 Inspexit gemitu major, nunc substitit ante
 Luctantem cum morte animam, tristeisq; Penates
 Nubilus, & fido coram illacrymavit Achatæ.

Consummatissimi Parentis gloriose (36)
 æmulo Filio

**D. D. HENRICO VANDER
LINDEN,**

cum Hippocratem sollicitâ beati Patris curâ
 emendatum publicaret. 1665.

Affere te, Medicum jam longa ab origine germen,
 Cygneumque Patris profer in ora melos;
 Suave melos, doctis quod & os titillat & aures,
 Anteque Sirenas, Ambrosiamque placet,

Ne-

452 OLAI BORRICHII

Nectar suave Deis, & terræ mella colonis,
 Suave exfurdata lacryma Thuscagulae.
 Suave coloratus mittit quod Saccharon Indus,
 Suave Calabrini roscida manna soli.
 Suavius *Antoni* sapit ultima cura cerebri,
 Et modulis ultra lusciniæ exit olor.
 Phillyridum testor genios, animasque Pelasgum,
 Illa Machaonii prima elementa chori.
 Jam demum Hippocrates proprio exsplendescit in
 ostro

Ipse nitor Grajus, formaque prima redit.
 Vere novo brutam ponit cum pelle Senectam
 Anguis & in juveni veste volumen agit;
Cous at in squammis tot secula dormit iisdem,
 Rara avis, exuvias quæ removeret, erat.
 Foesium supra nemo assurrexit, at ille
 Proh! Superi! quàm infra mascula coepta jacet.
 Illius à nitidâ vitalior exiit ulnâ,
 Spemque resurgendi semineci ore bibit;
 Oraclo propior tamen exiit: aspera multa,
 Multa abrupta, situ trunca & hiulca vides:
 Sed merito Hippolyti se Collectore Batavus
 Jactitat, Oedipodæ nomina, LINDE, merces.
 Mens immixta Diis, Te per sine veste Diana
 Cernitur & Coi quicquid Eleusis habet:
 Pelle novâ in priscum spirarum Epidaurius aurum
 Voce tua & calamo suppetante redit.
 Quin nisi spe citius lacerassent stamina Parcæ
 Doctorum Antiquis reddere nata diem,
 Ipso se Hippocrates sapientior isset in auras,
 Ipso se Celsus celsior usque foret.
 Patris adi pluteos celebrati nominis hæres
 Fac præli excipiant Dia reperta stylum,
 Cantemusque: Pater fuerat Cos maxima Coos,
 Cosque simul Patri maxima Natus erat.

De institutionibus Medicis lectissimis (37)
Viri Experientissimi, Celeberrimi

D. D. GERARDI LEON:
BLASII,

in illustri Amstelredamensium Gymnasio
Professoris Medicinæ clarissimi.

Regnatum satis est, morbi, sat vestra tyrannis;
Sat potuit rigidâ Parca cruenta manu;
Fas magis angustâ fortunam ut jactet in aulâ,
Parcius & Cives, nec sine lege, regat.
Fas licet indomitus pontem usque refutat Araxes,
Et fugit in Medico discere jura foro;
Diis genitis tantum leges & jura Melampis
Scribere, Diis genitis frœna parare datum est.
Talis ades claro, *Blasi* clarissime, scripto,
In Cathedrâ, in mortis limine talis ades;
Seu fabrè incisos libet excurrisse per artus,
Atque orbem humano quærere in orbe novum;
Miratur positam Vessingius ipse Senectam,
Seque os mortali majus habere stupet;
Seu placeat Veteres excire è Pulvere Phœbos,
Ablatumque Italis restituisse diem;
Chemica seu Gallo monstrare politius Hermæ,
Beguinumque novâ voce docere loqui.
Plura referre mora est; præsentî ex ungue Leonem
Æstimet Asclepi mente, manuque nepos:
Ecce! Machaonias inter via tuta Charybdes,
Vix Ariadnœum certius îsset opus.
Flamma est Divinum quamvis medicamen, ab arte
Ni quid, nî quantum, quomodo, quando, scias;
Ferrum est, Ceritus stolidè quod jactet Orestes
Artificem Methodi nî cynosura regat:

Verfa, Lector, opus, nec erunt tibi pharmaca flam-
Nec ferrum, in dubiis sed Panacæa malis. (mæ,

(38) Ad Virum Clariss: & Consultiss:

D. D. JOHANNEM LEON-
HARDI BLASIUM

Themidos & Apollinis delitium, cum amo-
rum, amantiumque fata, læta sæpe, sæpe
nubila disertè calamo adumbraret.

Forfitan occultos in aperto cernimus igneis
Queis tu queisque calet dimidium illa tui.
Flamma amor est; clausæ marcescunt illico flam-

Et nisi lux agitet publica marcet amor. (mæ,
Dīs paria attentas, sua quondam incendia sensit
Jupiter, & Vati commemoranda dedit.

Hinc Leda in calamo Danaëque renascitur omni,
Et suus Europæ est, Antiopeque locus.

Mars sua, Mars Paphiæ manifestat dulcia seclis,
Ut sensisse juvat, sic meminisse juvat.

Bis tua mellito delectant basia morfu,

Dumque domi libas, dum recoquisque foris.

Te Duce panduntur jam publica vota procantum,
Et privata simul mista querela fluit.

Quicquid id est, Naso Tibi vel redivivus inerrat,

Ipsa vel hoc dicat clam Cytherea melos;

Sic te infers calamo, genium sic pingis Amorum,

Tristiaque & junctis gaudia mille jocis:

Cur intercedant gemitus, cur scindat Amantūm

Vota supercilio sæpe Noverca truci.

Sit genetrix, ubi juncta tamen duo pectora findit

Et Natæ, & cupido tota Noverca proco est,

Durate, haud aliter Paphiæ sacra dulciā constant,

Horridulis spinis it rosa munda comes.

Quid

Quid tibi non spondent Divi tres; Phœbus in ore,
In gremio Venus est, in cerebroque Themis.

Viro Prudentissimo

(39)

JANO JACOBI

Le&tissimæ Virgini

AGNETÆ ERASMIÆ,

Sponso & Sponsæ

feliciter.

Surgite Luciferi; tuque illustrissime Titan
Inclaresce magis, fulvos expande capillos,
Et coëptis applaude novis, dum frena Cupido
Dirigit & victam deducit in atria SPONSAM
Victoris JANI, thalamumque insternit ovante
Prædatrix Cytherea manu: dum ridet Amorum
Diva, Cupidineas tandem libâsse sagittas
AGNETAM, & blandis jam succubuisse pharetris.
Plaudite, vicistis Veneres: contempserat olim
Prima rudimenta Paphiæ, sociumque cubile
Aversabatur, nullo vincenda procante:
Non secus ac crebro pulsata Ceraunia morsu
Æquoris, allisos debellant fortiter ictus.
Sed solvenda fuit turritis clausa cavernis
Jam tandem Danaë, reliquisque impervia cunctis
In JANUM vertenda novum; quapropter amatas
Vestales jubet ire procul; contraria mente
Volvit, & ignavi damnat fastidia lecti.
Scilicet inflexit præstans facundia sponsæ
Virgineam mentem, niveique in pectore mores,
Et quod per Themidos sacræ circumtulit artes
Ingenium solers, & longum cognita virtus.
Hoc Magnete trahens *Agneta* vicit, & omnis

In-

456 OLAI BORRICHII

Indelibatæ pandet mysteria gazæ.

Tu Cytherea faces porta, tu maxima Juno

Instrue proliferi generosa toralia lecti,

Atque prius quàm se vertens absolverit annus,

Castâ fave Lucina, novamque admitte Clientem.

Fœcundet Neptunus aquas, & Vestâ recessus

Terrarum, placidi fœcudent aëra venti,

VestrosPONSEbono. Semper pax candida fœdas

Proscribat rixas, & formidabile murmur:

Accrescat laudandus Amor, flammamque Dione

Ventilet uberius, tæda incandescat eundo,

Et magis accensos progressu sentiat ignes.

(40)

Nuptiis

D. SIMONIS PAULLI

Bibliopolæ Argentoratensis.

Piscamur cunçti, sunt quis stat in orbe Batavo
Nassa minax, sunt quis lympba Britanna
fave;

Gallica non rarus ferit æquora, cernitur & qui

Romulidum arcanis retia tendat aquis;

Hic Themidos medio reperit sacraria in hamo

Mercibus huic Italis læta sâgena rexit;

Asclepî mitras alius deportat, Ulyssæi

Is propior suadæ pondere onustus adest

Piscatura licet felix, jucundior illa est

Quam facis in Tuisi *Simon* amice salo.

Nos blatarum epulas, membranarumque labores

Archetypos dum tu vertis amasque libros

Felix sorte tua, *Simon* deprenderit olim

Pisciculos, carnes prendere majus erit.

(41) Nu-

D. D. CHRISTIANI
FOSSII.

Intonuit triplici lustrum, quod vertimus, æstu,
Atque tuum petiit, dulcis *Elisa*, caput.
Vulnus erat rigidum, succumbentemque maritum
Cernere funereo membra locare toro.
Vulnus erat magni Patris aspectasse feretrum;
Cupressus Matris, quid nisi vulnus erat?
Vidit & ad medicas versus citò *Fossius* artes
Hæc ego compescam vulnera solus, ait,
Nondum Moly perit, nondum Nepenthea tellus
Nescit, adhuc nostra vivit in arte Panax.
Hæc tria pro triplici medicamina vulnere promam;
Hæc jucunda bibet pharmaca, tuta, cita.

Viro Excellentissimo, Experientissimo (42)

D. JOANNI VAN HORNE,

In illustri Lugduno-Batava Acad: Anatom-
es & Chirurgiæ Prof: Publico cele-
berrimo,

SPONSO

& Emendatissimæ, lectissimæque Matronæ

Dn. ANNÆ VAN ULFT,
SPONSÆ

feliciter.

Palma tua est, Cytherea tua est: van HORNE
triumpho

Ducitur, & Dominam flectere discit Amo.

458 OLAI BORRICHII

Ante refutârit ferroque & forfice amores ;

Nunc aliud didicit suavius ure, seca.

Semiviro fuetum quondam Enthymema Bianti

Torserit ad genium, stulta Atalanta, tuum.

Jam tandem Hippolyti terret via, mutit anhelus :

Æstuo, quô properam fonte inhibebo sitim ?

Seu libet artificii spirantia cominus exta

Divisisse manu ; dividit acta Venus.

Ossea seu primis decorare statumina formis ;

In formas alias mente animoque feror.

Fila, canaliculos doceo scalpella, specilla,

Uncos, Volfellas, lintea carpta, stylos :

Nil ago ; conantem teneri speculantur Amores

Atque stylos alio vertere more jubent.

Quid juvat abstinuisse diu ? nunc occupor æstu ;

Undique ; sera venit flamma, severa venit.

Nil ea Vesalios, nil Hippocrataa moratur

Scripta : liber placeat, sed quoque liber, ait.

Alea jacta esto ! comitor te sancte Deorum,

Quisquis es, inque tuâ sint mea vota manu.

Macte novo, Vir magne, ausu ! tibi militat aula

Ætheris, ad flammâs excubat illa tuas.

Illæ tuis sanctos jam destinat ignibus igneis,

Illa tui castam versat amore Deam.

Uritur insolitis felix *van ULFTIA* flammis,

Unius & Medicam poscit ab HORNE manum.

Luminibus vultusque tuos, habitumque deco-
rum

Crebra habitat, Diam libat in ore Charin.

Nec mirum ; tua mens prodit septemplex lingua,

Pectora Sithoniâ candidiora nive.

Dextra tua ancipiti subducit corpora morbo,

Et jam mille modis ingeniosa secat.

Roscus in reliquis ; uno nunc vulnere fessus

Pergis in externa quærere Numen ope

Et

CARMINA VARIA. 459

Et bene ; vulneribus nova vulnera pharmaca red-
 Vulneris illa auctrix, & Panacea Cypris. (des
 Felices animæ ! placitos miscete calores,
 Ventilet infuetâ luce Cupido facem.
 Bina dedit *μικρὰ* van HORNE volumina *νόστιμα* !
 Tertiaque exaugens HORNIA præla dabit.

Amico strenæ loco missum Sueco (43) urbem obsidente. 16, 8.

Munere quo carum dignè pulvinar adorem,
 Dum verso, ad leges, Jane novelle, tuas ;
 Ecce subit, Sueco patriam spoliante, relictum,
 Spem præter, nobis muneris esse nihil :
 Sed bene quod Divam hanc nullis extorserit ausis,
 Illa tibi, illa mihi muneris instar crit ;
 Illa tuos animos inter frameasque globosque,
 Illa meos inter bella diurna fovet.
 Bella, inquis ? bella ajo, ferox, te mœnia, meque
 In castris vidit culta Minerva suis.
 O ! quoties Logici sese opposuere manipuli,
 Hinc à Celarent à Ferioque minæ.
 Parte aliâ Grajæ caput hoc perire phalanges,
 Budæo quamvis, turba molesta, Duce.
 Utque intentatum nihil, ecce ! Diique Deæque
 Parnassi hos artus obsidione premunt.
 Sto tamen, & solâ spe sustentata futuri
 Membra armo, induro pectora, figo pedem ;
 Non te belligeræ cogent succumbere turmæ,
 Non me Castalii tota caterva gregis ;
 Pergamus porro bellare poloque favente
 Gaudeat eventu spes tua, spesque mea.

(44) In Climaëtericum magnum
Amplissimi & Celeberrimi Viri,

D.D. SIMONIS PAULI

Archiatři Regii,

Cum Quadripartitum suum magnis aucti-
bus locupletatum publicaret.

Siccine deteffo Podalirie magne lacerto,
In scenam lauru concomitante redis?

Naufragus ille aliis, & in Acroceraunia pendens

Pœne triumphali Te vehit annus equo.

Quid causæ? mediâ crocus exit in aëra brumâ,

Inter honoratas floret uterque nives:

Sola aloë in senio germen vitalius urget,

Et levat innumero flore stupenda caput:

Myrrha fatigatis lacrumat generosius annis,

Quàm sequeris plantas, Chloride nate, tuas!

Donec erit tellus, Myrrhamq; aloënque, crocum-

Quæ ferat, & PAULLI nomen in ora feret. (que

Argentorati 25 Junii. 1666.

Sequentia de

D. B U R R H O

scripta sunt, cum ille à magnis Principibus

Ducibus, legatis, Rebuspublicis &c. tan-

quam Summus Arcanorum naturalium

Mystes judicaretur, & penè ado-

raretur.

CARMINA VARIA. 461

Sanguine & meritis Illustrissimo

D. FRANCISCO JOSEPHO
BURRO

Equiti Mediolanensi

INCLUTO NATURÆ
THESAURARIO

Sacrum.

In laboratorium Consummatissimum (45)

Illustrissimi Domini

FRANCISCI JOSEPHI
BURRI

Veram Naturæ Curiam.

Amstela delitium Superûm ! tibi curia duplex ,
Orbis ad invidiam, ter pretiosa micat.

Altera rixanti dispensat jura popello,

Altera naturæ grande tribunal habet.

Istic justitiæ duodena palatia surgunt ,

Hic at Eleusine vel duodena quater ;

Omnia cœlestes Domini ostendentia sensus ,

Omnia mortali nobiliora manu.

Scire voles, hæc quô Capitolia sacra recessu

Condantur, vulgi lumine visa parum ?

I venerabundus, flumen quà evolvitur urbe ,

Qua secat Amstelius faxea strata latex ;

I properè, excelsi teستا illustrissima BURRI

Consule, & ignipotens devenerare caput.

Forfan inexhausti germana cubilia Solis ,

Et rubra Lunaris cornua facta globi ,

Vulcanumque novam per mille foramina doctum

Ire viam, & volucris fræna parata Deo

462 OLAI BORRICHII

Inspexisse dabit, vel quæ Salomoniam quondam

Austrinæ ostendit dextra stupenda Deæ.

Parte alia inflexæ rostro curvante lagenæ

Exsudant Arabum balsama digna plagis.

Tolle oculos supra, cinerumque, marisque Spagiri

Ostia pendentur, spirituumque greges.

Ingredere in thalamos; flammarum hæc verbera &
omnes

Mulciberis videas, arte regente, dolos.

Materia superante premor : sua vellera Jason

Hæc videt, hic tauros Colchis amica domat.

Hæc manus Hæmetis, quæ supra, infra; coercet ,

Sol pater, & mater Luna ministrat opem;

Filius in venti medio volat huc, volat illuc

Donec in infernis sit stabilita quies :

Suaviter atrato remove subtilia spisso,

Connubioque iterum junge, telesmus erit.

Salve Hermes secli, Naturæ gloria BURRE ,

Cui patet, occultum quicquid in orbe latet ;

Sive rogas certas elementa per omnia leges ,

Auscultant Medico promptè elementa suo :

Seu libet auratas, flammis sine, fundere massas,

Frigora flammarum munus obire doces.

Poscis ab æthereis mannamque & mella colonis?

Ad nutum replent mannaque melque cados.

Aëra qui in famulis numeras, potes inde tributum

Nitraque & augustum sollicitare Salem.

Vult quis inextinctum, si pabula dempseris, ignem?

Claudis in Artifici vota cupita globo.

Spes aliis ex spes, oleosa extundere talco ,

Ad tua res veniat limina, ludus erit.

Felix, cui patula est Naturæ hæc Curia, felix !

Secula cui similem nulla tulere domum :

Curia marmoribus micet altera , at altera gemmis,

Plus habet hæc vitæ, plus habet illa necis.

(46) In

In admirandum, & seculis inauditum (46)
Artificium, Quo magnus ille Naturæ
Consultus, & Medicorum Cory-
phæus

Illustriss: FRANCISC:
JOSEPH. BURRUS

Cœcis visum restituit.

Trajicitur solido pupilla exterrita ferro,
Quà patet, & retinæ stringitur ora stylo:
Stringitur, & trini dextrâ prestante liquores
In propè spectantis lumina pœne volant;
Hac aqueus gyrat sese, crystallinus illac
Vertitur, atque alio vitreus urget iter.
Orbita funebres tunicas, & flaccida luget
Deliquia, æternis semisepulta malis.
Conclamata salus; nil spondet dextra Galeni,
Et Delphi Hippocratis, re superante, jacent.
Phillyrides! nondum Colophon; res digna stupore,
Sunt heic, sunt tantæ pharmaca nata spei:
Qui se intentato Phœnix redivivus ab igne
Asseruit flammis clarior, atque rogo,
Asserit ereptumque diem lumenque sepultum
Solenni rursus luce micare docet.
Nectar in oppositum siphonibus urget hiatum,
Atque oculi hoc solo nectare vita redit:
Impletur bulbus, coit, & cum septima Phœbi
Lux oritur, pleno lumine lumen adest;
Exhaustum doluisse neges, nisi contra cicatrix,
Quæ tandem amisso nomine tota perit.
Res fastis celebranda novis, celebratior illa:
Noctem iterum, atque iterum restituisse jubar:
Visa cano: pupilla iterum divisa coivit,
Et nova crux oculo, lux nova facta fuit.

464 OLAI BORRICHI

Hoc est octavum terris ostendere mirum,
Bis demptis oculis bis dare posse diem.

(47) Ad summum in Naturæ lumine
Philosophum,

Dn:FRANCISC: JOSEPHUM
BORRI

Equitem Transalpinum

Cisalpini BORRICHI

Elegia.

BORRI, Pœoniæ fax illustrissima gentis,
DIIS propé, BORRI, oculo, sanguine, men-
te, manu,

Ne sine BORRICHIUM tanto de nomine dictum
Amplius in tenebris delituisse suis.

Me, me felicem solo cognomine BORRI!

Non mihi nota CHIUS, non mihi grata CHIUS;
Insula ea Otthomanæ subjecit nomina Lunæ,
Phœbe, CHIUM teneas nominis, oro, mei.

Sat mihi, sat BORRI nomen, mantissa fatigat
Noxia, ut in curru noxia quinta rota.

Sed quid ego? solus mundi regit omnia Phœbus,
Et BORRI in mundo nomine solus erit:

Nos humiles stellæ, nos tanto à lumine lumen
Carpere & alterius luce micare sat est;

Gloria Phœbéo debetur sola Magistro,

Sit quoque Phœbéo gratia prompta viro.
Phœbus adorantes Phœbum fovet, excitat, auget,
Phœbe fove nomen discipulumque tuum.
Fovisti, agnosco, meritisque ingentibus ultra
Fortunam exîsti, terque quaterque meam.

Meta.

CARMINA VARIA. 465

Meta rogare mihi ; sed meta quiescere Phœbo
Cum nulla, & nulla est meta rogare mihi.
Phosphore pelle meo nubem & tenebrosa cerebro,
Unus adhuc radius, quem peto solus erit :
Ille est Mercurium fidâ qui compede stringit,
Mercurium plagam, delitiumque meum ;
Sive ego chrystalli jubeo mentirier ignes,
Seu latice avertam præcipitante fugam ;
Seu solum in stricto cogam juvenescere vitro
Totus ut in Lymphæ clara retexat iter,
Ille remordenti ludit mea facta cachinno,
Retibus inclusum dum puto, liber abit ;
Liber abit, solum linquit mihi transfuga nidum,
O me infelicem post tria lustra procum !
Connubium illusus tria post quinquennia tento,
Tento frequens iterum, rejiciorque frequens.
Heroæ es mentis, mea spes, mea gloria, BORRI,
Dic verbum & felix postmodo Sponsus ero.
Fati erat, & studio me jungi & nomine Phœbo,
Fata mihi supple tertia, Numen eris.

Ad

(48)

D. FRANC: JOSEPH: BURRUM,

Cùm ex Anglico, Gallico, Germanico &
Italico itinere Amstelredamum rediret
Auctor.

In peregrinando quæris mirâcla Viator
Et nova, quæ pensent utilitate vias ;
Credibili majora cupis ; jam nave Britannos,
Jamque petis Gallis oppida trita suis.
Inde per aëreas deferris in Italia rupes
O Paradisiacis æmula regna jugis;

466 OLAI BORRICHII

Cernis & in patulo quodcunque Alemannia dorso,

Quodque vehit latis Sarmata torvus agris,
Omnia ubi vigili lustrasti attentus ocello,

Belgica ni videas lumina, nullus eris.

Illa inter celebri BURRHUS se jactitat ore,

BURRHUS inauditi per tria secula genî,

Quem videt exterius, sed non videt Amstelato-

Nam populo exculti pectoris ima latent; (tum,
Nil opus, ut rari scrutator regna peragret,

Rara avis in terris si fuit, ille manet.

(49) In Muséum rariorum nobilissimum MANFREDI SEPTALII Mediolanensis.

Jactarunt Veteres mundi miracula septem,
Queis jam sæva diu mors inimica fuit:

Septem alia ostendit nobis miracula mundi
Septalius, nullo quæ peritura die.

Ipsam, ipsam octavi titulos meruisse fatemur

Miraculi cerebro, pectore, mente, manu.

(50) In funebre classis onerariæ Belgicæ incendium.

Urantur Batavæ flamma victrice carinæ,
Et modus est damno, non tenuisse modum.

Millio bis decies numeratus in aëra fertur,

Reliquias Flevi flebile littus habet.

Hactenus insueta est natura volatilis auro,

Argentum flammis indomitum esse solet.

Ventum ad extremum est mundi, secreta pate-

Anglica pix, Lector, fixa volare docet. (sunt;

Vidimus hinc ferrum, fulvumq; volare metallum,

Cum cœlum Icaricæ tot petiere rates.

De-

CARMINA VARIA. 467

Dolia cum rutilo scanderunt æthera Baccho,
Et de Ceilanicis cinnama lecta jugis,
Pannique, glomique volant volat aurea tela
Præcincturatum, Moschua furva, Ducem,
Triste cano : auriculis quem vel Cleopatra petisset
Unio, in aëreas raptus & ipse vias.
Has inter clades sibi lex constantia Belgæ
Stat rupi similis, statque adamanta super,
Et gemere, imbelles est, inquit, modò ligna cremavit
Anglica pix, Anglos Sulphura nostra cument.

In Celebrem & Sacrum Actum (51) Baptismi

FRIDERICI LASSONII,

Allusio ad maternum nomen Margaritæ.

Semideum mittunt Indi cum classe metallum
Murrhinaque & vellus ferum, orientis opes.
Bengala margaridos foetas in litore conchas,
Et Coromandellæ cæcula sponte ferunt.
Sed quæ ter ternas produxerit unica gemmas,
Hactenus in nullo concha reperta mari.
Repperit in terris *Lassonius*, unica cujus
Margaris in gemmas multiplicata novem.
Parva cano : in decimum pia conchula hiavit elen-
Ut Phœbum ad sacras affore scivit aquas; (chum
Atque aliquid, dixit, reliquæ sint; ultima magnus
Sponsor cui Rex est, unio semper erit.

Magno Patriæ Archiepiscopo (52)

D.D. JOH: SUANINGIO

in sex ultima Danielis capita com-
mentanti dexterrimè.

Ante laboratos Regali in mente Colossos
 Vidimus, & Saxi præcipitantis opus,
 Oblitasque sui flammæ, licet aucta camini
 Infans tremere vis furibunda modis:
 Qui medias inter jacuit Leo Tantalus escas;
 Quâ Regum ex Bruto maximus arte redit;
 Omnia *Cygeo* pridem evigilata cerebro,
 Quâ *Boreæ* flatus, qua *Zephyrique* meant.
 Nunc præit altivolans vates, *Phœboque* remugit
 Altius, obscuras itque, reditque vias.
 Insequitur, figitque simul, vestigia flamen
 Et locat in claro lumine noctis opus.
 Nox Daniel, Genio Doctore aurora renidet,
 Sed micat à magni Præfulis ore dies;
 Applicat exsomnes somnos dexterrimus, Ur si
 Gutturæ, seu costis sanguinolenta legit;
 Sive alas pardi, pennataque terga leonis,
 Horrentemve decem cornibus ire feram,
 Donec in ultrici componitur ipse cathedrâ
 Et nato defert sceptræ regenda Senex;
 Ipse senex, cujus numero sine mille coronant
 Atria, & ad nutum est flammea turma vigil.
 Parte aliâ hirsuto jacet exarmatus ab hirco
 Et rubet *Arbellæ* sanguine *Perfa* bidens.
 Ast *Hircum* ut merfit *Scyphus* *Herculis*, hei! cre-
 pat unum
 Cornuum & in quatuor cornua fragmen abit:
 Illa diu immensum spargunt se fulmina donec
Antiochus sanctis parturit, atque polo,
 Parturit & partu divinitus occubat illo,
 Calcantes stimulus sic terebrare solet.
 Plura referre mora est, *Solymæq;* & gentis apellæ
 Fata, *Michaëlis* quid remoretur iter.
 Omne retexit opus Patriæ sacra gloria Præful,
 Occlusumque aliis in penetrale volat:

CARMINA VARIA. 469

Dividit ingentes curas, seque omnibus unum
Objicit, Hebræum nunc idioma vocat ;
Nunc mera Chaldaico panduntur signata flexu,
Cura veternos non adeunda viris ;
Nunc pugna Auctorum cum tempestate cienda
Queis Daniel nusquam est in Daniele suo ;
Hinc illa in scriptis centeno interprete quanquam
Florescat crambe, fit laceranda filix.
Hoc Ariadnæo progressum dirige filo
Lector, erit Daniel, nubilus ante, Pharos.
At tu, sancte Atlas, rigida attenuate palæstrâ
Post decursa sacro Pythia tanta pede
Exspecta à gratis vivus præconia Musis,
Inque urna lauros, perpetuumque crocum :
Vivet ad extinctum famæ reverentia seclum,
Idem ardor seræ posteritatis erit :
Aut si unquam meritos tellus frustretur honores,
Parque actis pretium continuare neget,
Altera scena Tuis aperitur laudibus, alter
Orbis ad applausus officiosus adest ;
Qui docuisti alios, cum è pulvere vita refurget,
Cum radiante poli luce gemellus eris.

Carmen Gratulatorium (53)
ad

Invi&issimum Dominum

Dn: FRIDERICUM III.

Regem Daniæ, Norvegiæ &c.

Hæreditarium.

Fata viam inveniunt meritisq; ingentibus emptos
Tandem, serò licet, dispensant sydera honores
Liberiore manu, divexatæque Tiaræ

470 OLAI BORRICHII

Fortunam vultu cogunt meliore renasci.
 Ite Gigantei, faustis, quævis pectora rebus (sumq;
 Macrescunt, sursum cuncta, infima, summa deor-
 Invertisse licet, penitusque infundere Regnis
 Armatas Cadmi segetes : elementa minentur
 Omnia ; feralem venti transversa frementes
 Induerint habitum ; virtus exercita palma est ,
 Quæ pressu assurgit : virtus per dura, per ægra
 Perque abrupta meat, scopulos, dirosq; per ignes,
 Per tumidos fluctus, per mille pericla corollas
 Texit & augustas angusto ex tempore lauros.

Scilicet altitonans terrarum Numina Numen
 Æstimat, & caput irradians diadema tuetur
 Stans propior, fortemque ausis hostilibus aufert :
 Vix tamen excellens ante aspera prælia fertum
 Crinibus inserpsisse dabit, vix Dia brachia
 Conferet, in tristi nisi desudaveris actu ;
 Mansurâ nec enim famâ Tirynthius iſſet
 Ad Superos Nectarque Deum, nisi Cacus & Hydra
 Clarassent pugilem : nisi caligantia regna
 Irrumpens, dubio tolerasset Marte tritaucem
 Cerberon, expertusque urentem corpora Nessum.
 Post belli casus, Pompejanumque labores,
 Post frameas, trux Galle tuas, montesque nivesq;
 Exhaustas, post undosi discrimina ponti,
 Et piratarum ponto crudelius agmen,
 Imperium tandem, Dictaturamque perennem
 Julî augusta manus, Roma exultante, recepit.
 Haud aliter notum quamvis virtute Leonem
 Sceptra obscura parum decorant, inglorius ante
 Quam sævos Tigridum confectum senserit ungues,
 Collaque aratoris tauri, barrosque luposque
 Et quem rhinoceros prætendit naribus hostem.

Ante

CARMINA VARIA. 471

Ante oculos, interque manus, Auguste, tuorum
Explorata jacent, quæ vis tibi cudit aperta,
Quæque occulta manus; mitis jam corde sedebat
Irarum requies, rigidæque injuria brumæ
Transierat; poni, quos hosti opponimus, ungues
Passus eras, civei que tuos pacatus olivâ
Frænabas, mox obrueris, mox mœnibus instat
Improvisa lues, cunctoque a colle timetur:
Quam tamen ante ungues (mirandum) Auguste
renatos

Majestate animi premis, & vegrandibus ausis
Excutis, infestumque veras proserpere cancerum.
O quoties diræ sacra circum tempora mortes
Stridebant! quoties Ducis advigilantia somno
Pila gregem similes exemplo induxit ad actus!
Excipe, REX, illâ pro tempestate laborum,
Pro vigili, patriæ placuit quam impendere, cura,
Proque catenaris Abavûmq; Atavûmque periclis,
Excipe, Rex Auguste, Tibi quod dedicat Æther,
Tantum offert humana manus, superûmque Mini-
Ad tua deponit sacra pulvinaria vocem. (stram
Scande triumphalis, tibi rursum in pectore pagma
Erigimus, dignare novo his succedere tectis
Nomine, & in titulis FRIDERICUM audire Mo-
narcham.

Aſſequimur demum tripodum ſecreta; ſalutem
Mortalem tulimus, dum Rex mortalis, at illo
Nunc immortalis meritis & ſanguine toto,
Danorum eſt mortale nihil; jam ſerva tenaci
Intrabit Fortuna gradu campoſue domoſque,
Et patriam optatâ poſthac venerabitur aurâ.

Ipfâ ad Regales Academia Regia lauros
Laurea tota viret, Phœbumque Deoſque, Deaſq;
Provocat ad plauſum & læta præſaga futuri.

An-

472 OLAI BORRICHI

Antiquum plusquam jam spe juvenescit in aurum
 Augusto devota suo, cui pectore prima
 Gratata est commune bonum, linguaſq; Quiritûm
 Anteiit votis; alius præverterit ore,
 Hæc animo precibusque piis, sacroque rogatu
 Cœlica nunc audet sub te, Philadelphæ, triumphos
 Natio Thejologûm votis invadere, tanquam
 Jeffæus cathedras, Joſaphatve animaverit; in Te
 Juſtiniæneum Themis aurea rurfus adorat,
 Et Mithridateas gens nata Machaone Muſas
 Aſclepi remeare putat. ter maximus Hermes
 Eripitur nocti; diadematoque Platoni
 Oſcula dat Sophie; redivivo Atlante Matheſis
 Erigitur; Pindus ſalit, Alphonſumque reverti
 Certus in Arctoo laxat pomœria cœlo.

Maçte Pater Patriæ, regna cui fata ſolutum
 Legibus imperium tribuunt, ſolique regendos
 Permittunt faſces: nata eſt lex illa Leoni,
 Quippe ubi firmatis ſtringuntur nexibus armi,
 Dedicit ſenſim generoſos ſurgere in actus
 Degeneratque frequens, ſpeq; inferiora minatur;
 Solvantur nexus, legem generoſior ipſam
 Moribus implebit, ſeq; explorabit ad omnes
 Juſtitia metas, æquique bonique tribunal,
 Inque ſuos conſtans dulcedine dulcior ipſa.
 Adverſos ſolum gravis inſultabit in hoſtes.

Jam mundi REGINA decus, populiq; figura
 Syderei, tanto felix poſſeſſa Marito
 Arētius invito Patriam amplectetur amore,
 Amplecti ſe gnara ſuos, jamque Alitis inſtar
 Flammigeri, licet haud ediçta minacia cogant
 Pro trepidâ pullorum anima, proliſque ſalute
 Excubias agitans pennâ teçtrice fovebit.

Bis

CARMINA VARIA. 473

Bis nobis, Auguste minor, bis grata Tonanti,
Cujus adhuc primo viridans ætatula flore
Devotos Danorum animos studiumq; secundans
Bis sensit, sensura iterum, cum tertia fata
Addere dignati superi (postquam æthere summo
Mens composita patris, sed totum fama per orbem
Compare se cum Sole feret) dare jura jubebunt.
Felix æternus sanguis, quem fata dederunt,
Felix quæ nondum felix æterna propago
Postera, Te quamvis nascentem Dania speret
Nec videat, Dominam jam nunc, ostrique veretur
Hæredem, Dignosque studet Te discere cultus.
Sic summum mundi imperium, decretaque parvo
Flamma trifulca Jovi est, streperâ cum luderet Idâ
Junonique prius cœlum, quàm cognita Juno.

Ecce ut hyperboreus sese prostermit Apollo
Ante pedes, Auguste, tuos! sequiturque novena
Sed duplicata cohors Augusti munere munus
Advenisse sibi cantans, proque omnibus unum
Delegat, qui vota chori, qui pectora mundo
Explicit, & Regis meritum super astra sequatur.
Tu BARTHLINE sacri decus immortale Senatus,
Excute fœcundum gremium, quæque ante Lycéis
Tullius ille tuo dudum redivivus in ore,
Narravit Patriis, ævo transcribe sequenti,
Et Socios narrare jube, chartasque loquentes
Instrue ut in toto, quaqua diffunditur orbe,
Augusti meritum, laudesque decusque loquantur:

(54)

D. D. T H O M Æ
B A R T H O L I N O

Prof. Honorario &c. cum suas amicorum-
que Epistolas medicas publicaret.

1667.

Ut doctum implēsti meritis ingentibus orbem,
Et via, qua licuit crescere nulla fuit ;
Crescis inexhaustus, dum crescere cogis amicos,
Quos tecum in famæ publica sponte levas ;
Dum secure tui trahis in confortia laudum,
Quicquid Apollinea nomen ab arte meret.
Pellæo atque Tibi par gloria : solus ut ille
Sol fuerit, comites, astra minora, tulit,
Perdiccasq;, Clytosq;, Hephæstionasq; Cleandros,
Et Polypercontas, Parmeniosque suos.
Sed nimia est BARTHLINE Tui vicinia Phœbi,
Quem propius stellæ dum venerantur, hebent.

(55)

In Imaginem

Viri plurimum Venerandi, Excellentissimi,
Amplissimi,

D. D. JOHANNIS JOH:
SVANINGII,

Consiliarii Regii, in Collegio status Assessoris,
In Collegio Consistoriali Præsidis, &
primi Evangelicorum in Daniâ
Archiepiscopi.

Hoc legit hospitium genius venerabilis almi
Præfulis, hoc homines, hoc movet ore Deum.
His

CARMINA VARIA. 473

His oculis fortem videt, & miseratur egentum;
 Hac summis, imis fronte serenus adest.
 Hæc manus è viduis proscribit nubila lectis,
 Hæc seclum scriptis erudit omne manus.
 Nil tituli mutant; sedet inconnivus, & alnum,
 Sive Austris quatitur, sive Aquilone, regit.
 Nunc sacra consiliis; nunc mente & voce Lycæa
 Splendori antiquo restituisse parat;
 Nunc magnos Aulæ vigil excubat inter Achivos,
 Publicaque immensi ponderis æta librat:
 Vis animi historiam Patriæ stupefecerit, unum
 Molibus Ætnæis tot simul esse parem.
 Prisca Virum in Cygnum verti si viderit ætas
Cygnum in Phœnicem nostra abiisse videt.

Dum in Aula (56)

Dn: B U R R H U S

Chemica tractat, BORRICHIVS de Chemiæ ortu domi commentatur.

Cur rarò Augustam penetrat *Borrichius* Aulam?
 Ex quo, Naturæ gloria, *Burrhus*, adest.
 Nil ibi quod faciant Lunæ, quando omnia Phœbus
 Illustrat genio, corpore, voce, manu.
 Sunt tamen in cœlo, dum Sol tenet omnia, stellæ,
 Obscurisque licet gressibus ire parant.
 Hinc procul Ægypti *Borrichius* æquora tranat
 Chemica, an in cunis Mempheos ille lapis?
 Ingrediturque oculis antiqui ænigmata secli,
 Quâ præiere Hermes, Lullius, Haly, Geber.
 Quàm bene dum Veteres *Burrhus* Sol edocet Artes,
 Insequitur calamo vindice Luna minor?

(57)

(57.) MITRÆ EPISCOPALI
WANDALINIANÆ

feliciter.

Roma time ! è Cimbris aliud tibi fulmen; & exul
 Succubuit Marius, Rospilioſe, tuus,
 Contra hodiè infidam regnator *Wandalus* urbem
 Arma capit, Latio ſanguinolenta foro,
 I ſimul infeſtos, pie *Wandale*, jungimus enſes,
 Ut tandem Babylon Cimbroy adeunte cadat.

(58.) In Imaginem Nobiliſſimæ Dn.
 IDÆ ROSENKRANTZIÆ,

Viri Generoſiſſimi & perilluſtris Dn:
 HUGONIS LYTZOW,
 Arcis Antwoſchoviensis Præſidis, conjugis
 deſideratiſſimæ, vivi virtutum omnium exempli. 1669.

Qualis in Idæis generoſo vertice Sylvis
 Eminent, & germen provocat omne roſa:
 Talis in illuſtri Danorum eduſta roſeto
 Suſtulit, heu ! quondam nobilis *Ida* caput
 Diis genita, & magno ſimiles paritura marito
 Scipiadas plures, Penelopeſque novas,
 Ni tenera adverſis verſaſſet ſtamina Parcis
 Illa decus gentis, Conjugis illa decus.
 Sed Parcæ Calathos pars coeleſtiſſima Divæ
 Effugit, & mundi non cadet ante rogos.
 Donec in excultis roſa creſcere deſinet hortis
 Creſcet in exemplum *Lytzovia* illa roſa.

CARMINA VARIA 477
Illustrissimi (59)

GABELII,

Augusti Septentrionum Regis
In Hafnienſi Metropoli Vicarii, Intimi ſta-
tus & Camerae Arbitri,

NOMEN

Ex anagrammatis myſterio evolutum

GABEL BELGA.

BELGA quod in reliquo eſt (genus admirabile)
mundo

Quà ſaga, quà poſcunt munia ſacra togæ,
Dum ſimul & caſus ventorum proſpicit omnes,
Et mira anticipat ſedulitate dolos;
Dum plus conſiliis pugnat, quàm ventilat enſes,
Et ſimul armatis ſe docet eſſe parem;
Dum vel ad extremos commercia porrigit Indos,
Præmonſtratque ſuis ad nova lucra viam;
Dum quæ nata domi, vigili diſpenſat oculo,
Inque uſum vertit, quæ generata toris;
Hoc, ex auſpiciis ter magni Principis, hoc eſt
Danorum in regnis, * ſtella novella, GABEL.

* natus quo die ſtella nova Magis illuxit.

In natalem Sexageſimum (60)

Auguſtiſſimi Septentrionum Regis,

FRIDERICI TERTII

Domini Clementiſſimi.

Surge, age, Natali grandis ſacrata Monarchæ
Clarior & ſolito ſæpe recurre dies!

Te

478 OLAI BORRICHII

Te Danus, Te Thule ardens, te Nerigon orat,
 Publica te Boreæ vota, precesque vocant.
 Augustum stabili caput, illustresque regressus
 In seræ adventum posteritatis ama.
 Ultra aquilam exsurgat remeabilis usque juvena.
 Et solâ discat canitie esse Senex.
 Quem dudum assueris exsolvit legibus Arctos,
 Legibus annorum solvere fata velint.
 Is climaëterum plebejos urgeat horror,
 Astrorum it scalas publica vita supra;
 Aut si fortè orbis cum fine senescere par est,
 Æstatemque omnem concomitatur hyems,
 Nulla tuis veniet meritis, AUGUSTE, senecta,
 Exodium heic vitæ Regis, & orbis idem.

---

(61) Magnifico perillustri & generosissimo
 Domino Dn.

GEORGIO ROSEN-
 KRANTZ,

Academiae illustris Soranæ Præsidi,
 Cùm iteratâ curâ natales Salvatoris nostri
 sacris meditationibus veneraretur.

Ergo salutiferas iterum *rosa sedula* cunas
 Floribus & sacro sternere thure paras?
 Invitas proprios *Bethlemum*, & juba in hortos,
 Nascentique addis ferta, crocosque Deo.
 Quàm bene dum marcet terris *rosa*, Delphica Soræ
 Floret, & est medias inter adora nives?

(62)

In Psalm. David.

Commentanti.

Fistula Davidicos iterum emodulata labores,
 Fistula cautigenas docta movere feras,
 I felix vates, secloque extunde veterum:
 Ut plantæ in riguis luxuriemus agris:
 Ut scelerum aversemur iter, paleasque torosque
 Et risum improbuli, ludibriumque gregis.
 Affere te totumque animose invade volumen,
 Divinumque tuo more retexe melos,
 Sic licet ex roseis sis fistula nexa flagellis,
 Viceris & cedros, buxa, orichalcon, ebur.

Viro Clarissimo

(63)

Dn: A D A M O F R I D:
 W E R N E R O

Carmina sua Germanico Latina edenti.

O pitii *Wernere* diu tua Musa lepore
 Provocat & Risti, flore, nitore chelyn.
 Restabat, Latio Parnassum scandere clivo
 Owenumque sequi, Bilbilidosque decus.
 Huc iter est cultis, quas mens tua parturit odis,
 Huc tendunt, facili metra dolata manu.
 Nil restat, docto sedisse bivertice summum est,
 Monte sacro clivus tertius esse nequit.

(64)

AUGUSTISSIMI REGIS

offert

Mortarium ex marmore Porphyretico.

Porphyra Augustis sedet opportunius Aulis,
 Quid mihi, quid tecum est, scepro animan-
 I mortariolum, Regalesq; inter acerras (de color?
 Sollicita ingenuè, suppliciterque locum.
 Dum Salvatoris lumbos porphyra tuetur,
 Principis Augustos te refer ante pedes
 Et dic: Natali Regis *Borri* offerat aurum;
Borrichius per me purpuram adesse jubet.

(65) Ad foecundissimam Clarorum Vi-
 rorum Urbem Ripas

**B. CASPARIS CHRISTO-
 PHORI SCHÖLERI,**

Viri antiqua & cordata fide illustris patriam.

Mantua Virgilio celebris, Pontusque Zamolxi,
 Roma Catonino sanguine clara fuit:
 Felices Ripæ! queis tot sacra nomina quondam
 Reptarunt tenero culta a sarota genu.
 Vester Apollineo meritis nunquam excidit orbi
 Ille *Severinus* nomine, reque Geber,
 Vester is *Andreas*, qui longa in morte silentem
 Saxonem Patriis reddidit unus agris.
 Vester is, & justus tenor incorruptus, & æqui
Caspar, in Arctois lucida stella plagis?
 Qui nunc in Natos celeberrimus inque Nepotes
 Exit & Augustam fulcit in orbe Themin.

(66) AMA-

(66)

AMAGRIA VINDICATA

Ductu & auspiciis

FRIDERICI TERTII

Augustissimi Danorum, Norwe-
gorumque

MONARCHÆ.

ORBIS HUIC LAUROS *Regi addictissimus offert*

Viro Excellentissimo,
Doct. OLAO BORRICHIO,
 Medico & Profefiori Regio,
 Collegæ & Amico conjunctiffimo.

Remitto tibi *AMAGRIAM* virili carmine, & quod lucernam tuam olet, *VINDICATAM*. Audet nunc illa obscura licet, & parvi nominis Insula illustrioribus se immiscere, dubium posteris relictura, utri, post Deum & Regem, vindicias sui debebit, virtutine Obsefforum hostem terrâ pellentium, an carmini tuo doctissimo tantæ rei famam in universum orbem extendenti. Digna profecto est calamo tuo tota temporum illorum historia, quem illi ut subinde impendas, Patriæ & Posteritatis causâ enixe rogo. Sic cum Æneide certabit Hauniis, implexamque tanti Vatis criminibus laurum tibi vindicabis & asseres. Amsteldamo mihi nunciatur mors Conringii, quæ si certa fuerit, culpam luent furni tui, quorum fuliginem sustinere non potuit. Sed jam omnibus prope flagra paraverat Medicis, Politicis, Theologis, ut latius prope nihil ipsi posset accidere, quàm tantis turbis maturè exsolvi. Tu vero, Vir optime, serò illuc abi, nec ante vindicatam Daniam, rerumque novissima, quibus numeros tuos ex voto debes, publicæ luci tradita, Mortem invoca. Morabitur illa ipsa, dum se viderit, cujus imaginem nemo te felicius exprimet, qui in singulos prope dies cum illa luctaris. Et cum fores tuas tandem pulsaverit, novissimorum tibi jucundissimum pateat, quod hic describendo, illic possidendo tuum facies. Vale.

T. ex animo
 Matthias FOSS.

Haf-

Hafnia, qua validos culta ad Sælan-
dica muros
Inclinat, captisque obvertitur ardua
campis,

*Dum se
Hafnia
masculè
defendit.*

Durat adhuc invicta, suisque animosa periclis
Excudit imperium Caroli, fertque obvia telis
Tela, minisque minas: volitat de mœnibus ignis
Lethifer, Augusti monitu, cui provida Patres
Dant consulta; graves cui fidus commodat iras
Civis, & adversos magis induratur ad ictus:
Haud secus ac rigidis abrupta Ceraunia saxis,
Dum Boreâ vastum latè rapiente profundum,
Intonat ira maris, neglecta refunditur unda,
Et rabiem perdunt fluctus, frustra remugit
Insultans pelagus; vultu inconcussus eodem
Mons nitet, iratumque refutat masculus æquor.

¶ Non stetit hic fulmen Caroli ; invi-	R. Caro-
tabat Orexis	lus aliā
Sceptrorum infatiata dolos : alium ex-	via ten-
tudit astum	tat ir-
Sacra fames urbis , spesque immode-	rumpe-
rata Coronæ.	re.

A tergo formare viam, frameasque stylosque
Vertere succurrit; nec per postica viarum,
Si valet Hafniacæ pudor est illabier urbi,
Contra aquilæ genium, bellatorisque Leonis;
Tigridis exemplo, quam si commiseris hosti,
Dum furit incassum, rejectaturque cruenta,
Impar proposito, subsultim terga fatigat
Hostica, & in scapulis versat præpostera dentem.

¶ Vulturū rapidis quā stringitur Hæfnia flabris,
Infula porrigitur, dominā quæ submovet urbe
Sævitiem pelagi, frangitque obstantia Balthis

Murmura, & oppositis fera marmora placat arenis;

In Amagriam cogitat. | Spem rarò heic mentita feges, lætissima tellus

| Chloride; securis lepus anxius errat in arvis

Regali pulpam gaudens se impendere Mensæ.

Hinc devector focos exercet & arma culinæ

Humani capitis folio crispante figurâ

Brassica; nec longæ dispar anguilla colubræ,

Rapaque radicesque, & pressi copia lactis,

Unde suburbanæ speciem tenet insula villæ,

Insula rure frequens, Batavisq; opulenta colonis.

Illius adversæ cuneato in margine ripæ

Tollit in astra domos Christijani à nomine nomen

Sortitum oppidulum, quod vultu principis urbis,

Ut nova Chartago veteris, suspectat arenas.

Huc animus, gladiique volant, hæc mœnia saltu

Transmisisse parat, clausisque infundere portis

Agmina supremas Cimbro allatura tenebras.

Hæc ubi federunt animo, perrumpere certus,

Ad invadendum sedulo | Arma, arma inelamat: Britonem Vawassora castra

| Emmittunt, addit Mörnerum Ancona phalangi

Agmen agentem equitum, rarefcit pube Britannâ

Fluctivagis statio secura Coronea proris:

Invitum variis Croneburgum interstrepit armis.

Parcius horrentes Africæ trepidâstis arenæ

Cum Carolus dubiis Quintus committeret undis

Robora bellantûm, centenaque finderet æquor

Navifragis debens alnus ludibria ventis,

Et Mauro ridenda. minus fremuere tumultu

Æquo-

AMAGRIA VINDICATA 485

Æquora, queis nomen dederat Nefelēias Helle,
Pellæi intrepidus ratibus complexa maniplos
Non nisi calcatis posituros spicula Sufis.

¶ Suecica jam classis Batavas infesta carinas
Opperiens unco mordebat dente profundum
Oppositas inter Nereus quā cærulus arces
Contrahit anguste fluctus, tumidasque procellas
Gurgite in adstricto jubet exercere furorem:

Hic captæ arcis opes portantque, tra- *Omnia*
huntque vehuntque *præpa-*
Tela, trabes, vestes, ferras, mistasq; *rat.*
ligoni

Connexas sine lege fudes, stat linea fagi
Spicatis horrens crucibus, glomerantur in unum
Scuta, viri, rotulæque levi, versanda cohortis
Sudantis sarraca manu; quo textile vallum
Certa foret rebus lævum euenientibus ara,
Et festinatis discluderet hostica fossis
Agmina: discebant Cimbri reverentius uti.

¶ Talibus instructum navis prætoria Regem
Excipit applaudens; saliant in tran- *Classem*
stra manipuli; *ingredi-*
Vela volant, subitque ruunt in sup- *tur cum*
para Cauri; *Ducibus*
Addit se comitem quidvis pro Rege *& dele-*
subire *ctis.*

Certa, caputque novis impendere docta periclis,
Bellonæ sacrata cohors: ingentibus ausis
Tottius accedit, sese Sultzbacchius infert (tem,
Nescio quid redolens ustum, invitatq; Dromon-
Wrangelioque Amagri Martis succendit amores.
Radit iter classis, votis comitantur amatæ
Audacesque nurus, & sparsæ ad littora matres:
Irrita tela cadant Jutis, portæque patefcant,

Vesaneque velint Carolo regnarier arces!
 Jamque spei nimium cunctis: non ulla marito
 Aggemuit, nati nec sperans funera mater
 Confessa est pallore metum: pavitare cohortes
 Hafniacas, fractosque putat descendere muros;
 Heu! nimium voti largæ: jam mente voraci
 Urbis opes haurit Lapa, gemmatoque superba,
 Sed nondum capto circumdat colla monili.

¶ Una fuit priscam cognato sanguine tangens
Dissuadet | Sparria Brigittam, cui juxta finis &
expediti- | ætas
onem |
fatidica, | Omnis pæne retro; fas illi arcana so-
 rorum

Consulta, & dudum quid cogitet aspera Clotho
 Noscere, queis tristis barbati syderis horror
 Excidium signet populis, quem messibus an-
 num

Sirius infaustum reddat, quid fibra minetur.
 Hæc per anhelantes graditur lymphata plateas
 Omina dira canens, mortesque, fugasque, pro-
 brumque

Mugit & Amagricas Suecano sanguine glebas
 Imbuit: at Vetulam crepitacula vana sonantem
 Plena cohors animi, districtoque ense phalanges
Sed irri- | Irrident, stat quisque sibi latissimus
detur. | augur;

Jamq; expectandum dispensat præscius aurum.
 Sic ubi fatidicus, quid conscia diphtera fati
 Promittat, Spurinna docet, per textaque vitæ
 Stamina Cæsareæ, furvasque annunciat Idus,
 Spes sibi, contemnit fatales Julius ævi
 Ambages, atri que abscondita semina casus.
 Sic & Aristandrum præsagi læva volatûs
 Omina, fermonesque avium, minitantiq; exta

AMAGRIA VINDICATA. 487

Pandentem ad veros eventu interprete casus
Pellæus risit Princeps, tripodasque jocantes
Subdidit insulsâ formidine ludere vatem.

¶ Ergo alni incedunt, atq; intercepta relinquunt
Mœnia, responsat pelagus, fremituque minaci
Assilit, hostiles dedignaturque cari- | *Classis*
nas. | *procedit,*

Raditur: ut visu trepida Helsingora recessit,
Dextrâ Hwenna patet, nitet alta Corona lævâ,
Et procul excelsas attollit in æthera tures
Malmogium; Hafniacas hinc præterlabitur oras
Uncta ratis: totas velorum heic explicat alas,
Nunc rectum proscindit iter, ducentibus ultro
Flaminibus, nunc obliquis anfractibus errans
Gyrato liquidas flexu diverberat undas:
Ceū quondam regnatoris per inane, profundi
Flammiger impatiens ales per nubila fertur
Invia cognati pulsans confinia Phœbi,
Et nunc æquato pennas examine librat,
Nunc torta abductos vestigia spargit in orbes
Et varios rotat in gyros, certusque triumphī est,
Interea alituum minimus victricibus alis
Erigitur supra, & furatur nomina sceptri.
Ventum in conspectum Dragoræ, cum lumina
Phœbus

Occulit, & placidos invitant sydera
somnia,

Anchora mordet humum, bellatores-
que quiescunt:

At Caroli mentem curis mordacibus
ægram

Nulla quies, somnusve rigat, sed tar-
da querentem

Astra, senescentisque polo sarraca
Bootæ,

*ad Ama-
griam
demittit
anchors.*

*R. Caro-
lus curis
& som-
nio tur-
batur.*

Hor-

Horriferis agitant inſomnia dira figuris,
 Suspenduntque animi, donec ſua condit Orion
 Lumina, & adverſos oſtendit Phoſphorus ignes;
 Proſilit è ſtrato, Ducibuſque in tranſtra vocatis
 Proruit in medium, vultuque in læta coaſto
 Turbidus inſtabili, ſic longum voce perorat:

¶ Si mea nocturnis ſciret conſtantia fleſſi

Oratio
R. Caro-
li ante
exſcen-
ſum

Oſtentis, queis curvæ animæ, & cœ-
 leſtium inanes

Exterrent ſeſe, jam tum veſtigia
 retrò

Verteret hæc claffis, neq; enim inſula
 tata jacerem

Hoſtia ruricolis multum cantanda Tragoedis,
 Amagraq; aſſueto parerent arva colono. (pheus,
 Nam varia dubium tremefecit imagine Mor-
 Illuſitque ferox: vates ante ora Brigitta:

Sem̃alberte, inquit, nimium fremis! inſula triſte,
 Triſte rubet; Suecum vocat Orefunda cruorem,
 Merſandumque caput; tonat Halda; Fionia ſtra-
 gem, (cadaver.

Cannenfemque diem exſpectat; Gotheburga
 Aſtitit & mœſtas Princeps Curlandicus ulnas
 Attollens cœlo, temerataque jura regentum,
 Fallaciſq; nefas menſæ, dextramq; Duglaſſi (ges,
 Fœdifragam incuſans, terras, mare, ſydera, Re-
 Ultoremq; mali Rhadamanthum, & conſcia Sue-
 Numina perfidiæ magna ter voce popoſcit. (cæ
 Adſuit & toto Guſtavus luridus ore (vultus?

Hei mihi! quàm pallens? quam loti ſanguine
 Exhaustæque genæ, capitique orbata capillis

Area, & à Lycio præcordia foſſa tumultu?

Talibus at trepident puerilia pectora viſis,

Effoetæque nurus: non vana inſomnia Regem

Ter-

AMAGRIA VINDICATA. 489

Terruerint, patulo qui dudum terror in orbe,
Nex Dano, frœnum Batavo, Moschoque sepul-
chrum,

Brandoni pavor, & fax inflammata Viennæ.

Quid sibi, quid laceris, promitteret Hafnia vallis

Conclamata nimis? faxo hunc, mihi credite, faxo

Imperio Cimbri Solem lucere supremum;

Cæca fides noctis; si vel suspensa catenis

Moënia vinciret Steropum manus, icta perirent;

Sed mihi nescio quid frigusculi in ossa | metu
penetrat; | &

Quicquid id est, Dano delebitur omne cruore,

Et spoliis Amagrûm cum sanguine tri- | confiden-
ste rubebit | tia

Campus & in Cimbris calefactæ mortibus auræ.

He! alacres animis, & divitis horrea | tempe-
clauſtri | rata.

Prendite, moerentisque alimenta avertite civis:

Et si quid saturi linquunt fastidia Martis;

Corripiat Vulcanus edax; sic Hafnia tandem

Verba minora Deo dabit, edomitæque jacebunt

Ore minæ; rabies quin immanissima ventris

Ex longa collecta fame, fœtentia coget,

Ut quondam, ingesto stomachum placare molos-

Muribus insidias, & retia tendere gliri, (10,

Hafniacas epulas! fugitivum arroderet selem,

Inque columbino dentem versare fimeto.

Illa dies consulta feret: nunc scandite littus,

Atque animi quantum magniq; haud irrita voti

Dextera sit Sueco, flammanti ardore docete.

¶ Dixerat: & vocem non segnia facta sequuntur;

Mittitur è lembis, hippaginibusque ci- | Exscen-
tatis, | dit miles,

Et ratibus, subitisq; scaphis, promptisq; phaselis

X &

Effre.

Effrenis juvenum globus, ut potiatur arena,
Et veteres aliò cogat migrare colonos.

Obstabat rarus cultos, olerique ferendo
Aptior, ex Batavâ traducta colonia stirpe;
Obstabat tamen, ut celeres Rantzovius iras,
Virtutemq; dedit, licet omni admugiit ære (rum.
Classis, & immenso tonuit super imbre globo-
rejicitur. | Rejectas videre minas, reditumque
suorum

Ore cruentato puppes; tamen ire jubentur
Ire iterum in flammæ, & vi contingere littus.
Responfant iterum Duce succendente coloni,
Assuetæque manus rapist tormenta rotare
Stolorumque ignes moliri in Suecica discunt
Pectora & armatos retrorsum vertere lembos.

¶ Infremit aspectu Rex, infuetique pavoris (tit
Turpe nefas stomachans torvum Vawaffora mit-
Admittitur | Littus in oppositum, quod nec
denique su- | tormenta tuentur,
gientibus | Nec capulis inserta manus, nec con-
agricolis. | ditus agger;

Additur huic ingens juvenum manus. artis inertis
Scilicet illud erat vacuas invadere arenas:

Admissus terris Sueo, dispositisque manipulis
Fertur in adversum Dragoræ genus: illicet illa
Turba Colonorum, globus excors atq; magister
Et casei & crambes, sed duri Martis in arte
Tyroni propior, validis assultibus hostis
Frangitur, & sprete bellandi lege, salutem
In pedibus, frustra Duce reclamante, reponit.

Hos inter binos animis, dignoque calore
Implêrat Mavors; media qui in morte cruentos
Duo glori- | Excipiunt, funduntque globos, fos-
osè obsi- | sisque lacertis
frunt, |

Ob-

AMAGRIA VINDICATA. 491

Obfistunt alacres, nec fuggestum ante relinquunt
Ligneæ nascentis simulantem cornua Lunæ,
Ferrea quàm vasto mergant tormenta profundo,
Inveniantque citum per mille foramina lethum.

O patriæ decora ! O mentis fatigue beati !

Furvo Acheronte procul requietas scandite sedes
Cœlicolum : Danis dum brassica nascitur hortis,
Vestra renascetur vernanti gloria flore.

At vos ô bardi, fuga quos inhonora | *Reliquos
fuga au-
coloni, fert.*

Abstulit, & ratium sive illætabile fulmen,
Sive hortis, lactique timor, seu conjugis ætas.

Ite iterum in latebras, & amaræ nubila famæ !

Deploranda cohors ! quid non funestius ipso

Funere perpeffa es ? postico vulnere queisdam

Vita erepta ; aliis conjux ante ora mariti

Incestata ; omnes subitò efformantur in Iros.

Raptæ pacis opes, rurisque ambusta supellex ;

Navigat in Gothiam pulvinar, & Amagra palla

Nunc sedet in Finno, quid inexpectatius ? armos

Discite post, quid sit mandata elu- | *Fussi ante
dere Regis, agricola res.*

Et monitum sprevisse Ducum ! ne | *suas in ur-
fidite campis, bem vehere*

Sæpe inelamatum est : præstabunt mœnia tutos,

Lanigeros huc ferte greges, Cererisque canistros,

Et validos ad aratra boves, bijugesque citatos,

Cæteraque invisilis quæsitæ viatica rugis.

Surdis cantatum est neque enim | *reluctantur
transcurrere pontum imperitè.*

Castra putabatis, spumantibus undique tuti

Undarum cumulis, & sævo murmure Neræi.

Quin & si infestis pulsaret littora cymbis

Ille orbem terrore implens, atque artibus hostis,

Agrestum exiguâ sperastis sternere pube.

Siccine mentis inops modulis ingentia parvis

Metiris? spē turgescens, fore Amagrica rura

Hafniacis æquanda animis, & robore valli. (quum

Martia Porfennam contempsit Roma proprin-

Non tamen & Latii poterant excludere pagi;

Quondam etiam è cœno nuper compacta palustri

Ranini Regina chori se inflabat anhelans,

Nodolosque toros, & tauri principis armos

Sese æquare fremens, mediis conatibus impar

Rumpitur, & simili reliquos exterret ab ausu. (dos

¶ Fortunam miseros dantem ad spectacula tragœ-

Wavassor | Vavassor sequitur, Dragoramq; ani-

Dragoræ | mosi or intrat

castramur- | Huc illuc spargens oculos, ne turba
nit. | resurgat

Hostica in adversum; sed ut omnia milite cassa

Cernit, & imbelli fufas in limine matres

Tristia fœmineis ulcisci fletibus acta,

Firmari subito bellatorum impete pagum

Imperat: expediunt rapidæ armamenta catervæ,

Classis enim effundit crates, uncosque ligones,

Ilignasque fudes, & schemata mille nocendi,

Ducuntur fossæ celeres, sudore frementum

In cumulum egeritur campus, circumq; supraq;

Valla coronat opus transverso robore nexum.

Adstupet infelix operi Dragora, utque domorum

Culmina paulatim descendere, totque fenestris

Fundamenta videt pertundi, o Jupiter! inquit,

Quod genus hoc hominum est? quam natio stul-
ta fabrorum?

Scilicet in castri speciem surgebat ovile,

Mandraque triclinique locus: Sueo stipite crebro

Pariêtis argillam solidatam, & vimine densam

Com-

AMAGRIA VINDICATA. 493

Communit, firmatque alacer multaque securi
Perforat, ut centum portis vis flammea nitri
Erumpat, murique vicem pars infima præstet.

¶ Tum vero Carolus mente experrectior alnum
Fastidit, rumpitque moras, & pup- | *R. Carolus*
pe relictâ | *exscendit*

Occupat infaustum littus, vultumq; | *spe plenus.*
ferenans

Ad nova festino pede propugnacula fertur,

Et docet audaci cœlum arridere labori.

Insequitur plaususque virum, fumosq; paratus

Vendere adulator; properare extrema ruinæ

Hafniacæ, exscensu regnum pensarier illo.

Parce sed imbelli Cimbrum prosternere linguâ

Futilis! ignoras quid vespertina minentur

Sydera; jam streperam calcat gladiator arenam;

Sed nondum optatas tulit è certamine palmas.

Dispensat cœlum lauros, transferre coronam

Non opis humanæ est, classes cycladaſque re-
vulſas

Immisce, totâque veni innumerabilis Arcto,

Nil agitur, si contra Deus; si contra tribunal

Justitiæ & Patriæ, & Regi devota juvenus;

Si novus immeritis Latium vorat Hannibal armis.

¶ Et jam diverso littus fervere tumultu,

Hic sese attollunt tentoria Regia, | *Instruun-*
curtæ | *tur castra*

Illic attegix crescunt: producit | *tentoriis,*
istic

Ut Jovis iratas taurus moriturus ad aras

Dejectus vultum, & nudato vertice rarus

Incola, nam reliquos metus abstulit; ille | *armis;*
precando

Vitam & fortunas repetit, penditque tributa,

virisque. | Nutrimenta viris, & avenæ farra Ca-
ballis.

Instat enim terris Mörnerus, stella gubernans
Irasque framæasque equitum; quæ ut juncta pha-
Agmina, fulgebat plenis exercitus alis. (langi

¶ Hafnia lascivire solo vexilla Gothorum
Hafnia ad | Amagrio, & Dragoræ ruere omnem
funestum | culmine pagum
nuncium | Audiit, & ferrum subito invocat;
erumpere | horrida ferrum
meditatur | Fœmina, virque ardet, vulsisque ex-
currere portis (cent,

Destinat: haud aliter cavæ quem claustra coër-
Getula de stirpe leo, crudelè frementis
Amphitheatrali tigridis mugitus arenâ (benas,
Verberat ut cerebrum, jam tum indignatur ha-
Et torvo aspectu se ulciscitur, inque magistrum
Obliquus docet infestus quàm pruriat unguis.

Reprimitur | At Rex consilio prius, inde virili-
à provido | bus armis
R. Frideri- | Pugnandum monet, atq; accinctos
co. | voce coërcet,

Altius ingrediens belli intima: prodeat, inquit,
Callidus excursor, scrutatrix turma sequatur,
Quantum agmen? quò vertat iter? quid fabricet
hostis?

Missus eques procul aspectat bellantia Sueci
Robora, per totum Dragoræ strepitantia littus,
Hunc fossas moliri, illum depangere fudes,
Atque alium Hispanos equites prætexere, cunctos
Ferre, agere, & pugnæ simulacro & imagine pasci.
Ut subit aspectum Danus, properanter anhelat
Contra Sueo, prædamq; sibi, non vulnere spon-
dens:

Figæ

Fige pedem, exclamat, concurritur; obvia Dani.

Turma minor numero, durat tamen | *velitan-*
inque cruore | *tur tur-*

Hostili abluitur: Lassum transverbe- | *ma mi-*
rat ense | *nores.*

Præfectum Cimber, cordisque repagula solvit;

Addit Signiferum trajecto vertice Dyrum,

Dyrum cui dextri plumbo volitante lacerti

Carnososque toros Dimachus laceraverat ante;

Lassum captivos solitum obtruncare Polonos.

Plura quoque e Suecis plebeja, ignotaque famæ

Nomina sternuntur, Danis Mars æquior armis.

Japeto tantum, dum cuspide transigit Oxum,

Stringit Biörno Gothus frontem, leviterque
cruentat, (pectus

Vulneribusque novem, quæis dudum Wandala

Prælia signarant, decimum superaddere gestit.

Sed non ille animi vacuus, nec acinace falsus

Irruit adversum, rutilante in funera dextrâ

Diffidit hirsuti caput ad confinia colli.

¶ Malmogium interea legiones roborat, inde

Creber eques, castrisq; pedes submittitur ardens,

Et doctus mactare; quibus comita- | *R. Caro-*
tior arva | *lus ab*

Irrumpit Carolus, strepitu anxia com- | *exercitu*
pita fervent | *paratior*

Hostili, totisque horret seges ærea | *versus*
campis. | *urbem*

Dirum enses hastæque micant, & ful- | *movet.*
gidus ordo

Stloporum in celsa depingit fulgura nube.

Jamq; iter ad portum Christiani à nomine dictum

Festinat, sedemque locans, quâ Syndeby nuper

Nostrorum facibus mutilatum incenderat au-

ras,

Stans

496
Stans rus nè promptas in Dana pericla latebras
Præstaret Gothicis, illic magalia figit,

Fumantesque trabes inspicat, & infima glebæ,
Suggrundique pedem castra in subitaria cogit,

Et stipulas comportat, & udo cespite dorsum
Reliquiisque altæ fornacis prægravat, ut stet

Nidus ab insultu Danorum tutus, ut æstum
Et longas illic hyemes eduret & imbres,

Luce renascenti quâ Panicus horror abegit.
Sic ubi securum natis textura cubile est

Sic ubi lecurum natis textura cubone est
Sedula hirundo, lutum vectat, paleamque pilosq;
Disponit rostro subigens, cum natus herilis

Infilit, & strepero laquear parere colono
Indignans, primâ conatum offocat in herb

¶ Jamque immanè tumens animo, clectaque
cohorte

*Vicina
urbi*

cum de-
lectis

scruta-
tur; in-

accessam
offendit

*hac parte
urbem;*

indigna-
tur Con-

*solii am-
bignus.*

[Stipatus propior Carolus, perlustrat
anhelis

Muros torvus equis, & fossæ cingula
adorat

Noctis ab obscuro defensus ; in aspera
fertur

Et falebras; tellus latè indignata li-
gones

Respuit imperium, & ventis tollenti-
bus æquor

Planitiem infusis latè supereminet
undis.

Ille caput quaffans, tantillaque mœ-
nia tanti

Imperii titulos, & semipedalia ponti

Murmura spem regni præscindere questus, in
 Ignescit, secumq; fremens: proh! Jupiter, inquit,
 Siccine Suecanis illuferit Hafnia dextris!

Sic-

AMAGRIA VINDICATA. 497

Siccine victoris populi sufflam en in ævum

Audiet, & Gothici fastus impune sepulchrum!

Quid monstri fortuna paras? quæ Wrangle prima, (aures

Quæ Sultzbacche via est? illi properanter ad
Consilium quærunt dubii: subit undique ponto
Claudi aciem, subit irati mox agmina Cimbri
Armisque fremituque cruentatura novale.

Inspectat comites reliquos; sedet altius illi

Ad nares, Dano mucrone impressa cicatrix:

Huic vulnus dorsi sedet æquore, tertia fragmen

Pectora signarat tormenti: fascia plures

Ambibat frontes, certa argumenta prioris

Conflictus, quantique stetit vicinius urbi (line

Ostentasse manum: timor hinc & Sceptriggeræ il-

Urbis amor variè rapiunt, cum flebile *dubitan-*
lethum *ti mors*

Nuncius apportat Gardi, cui missile *Comitis*
Dano *Gardii*

Excussum pontone necem dedit, ut *nuncia-*
cava circum *tur*

Moenia Valldbyacos latè adspectantia colles

Agmina dispensat, primisque accessibus ipse

Funebri infertur: nondum se absolverat excors

Narrator, venit appropinquans perni- *& ad-*
ce phaselo *ventus*

Uglarius, Batavasque docet solvisse *Batavo-*
carinas *rum.*

Thessaliâ, & totis freta Danica poscere velis.

Hic Rex consiliis impalluit, ambitus inde est,
Inde pavor; longo brevis insula Ama- *Incertus*
grica bello *din R.*

Nutrimenta negat: Batavus sævo im- *Carolus*
pete puppes

Ob

Obruet, & gressum revocare vetabit; ab urbe
 Instabit Fridericus, & omni mole suorum
 Se super infundet; sic huc, sic fluctuat illuc;
 Ut quondam irato cum sibilat æquore ventus,
 Hiscentique rati per mille foramina fluctus
 Ingerit, alternat Rector, mercemne profundo
 Mergat, & hoc jactu navem expiet, anne salutem
 Mercibus & vitæ roget, an cariturus utroque.
 Tandem solliciti librata examina cordis

<i>Amagriâ raptim parat ex- cedere,</i>	Acclinant sese probro, & præponde- rat iræ Insuetum Gothicis, aut rarum dede- cus armis.

Ergo retrò Dragoræ celeres ad littora gressus,
 Maturamque fugam suadentia classica mœstus
 Inflari de nocte jubet, pubemque reduci.

<i>Antea tamen flammis omnia involvit:</i>	Ante tamen diris ruralia culmina flammis Involvit; sterni pecudes, perimique, rapique Præcipit & totas verti radicitus ædes. Heic animosa cohors paret; Sultzbacchius ar- dens

Accendit stimulis animos, promptissimus ipse
 Præsultat, rapidamque manu conjectat utraque
 In vicina facem stipulis surgentia testæ.
 ADuce flammivomæ veniunt & ab agmine tædæ
 In tristes sine lege domos: deflagrat avenæ
 Læta seges, fumant pingvem reddentia Zythum
 Hordea; se sociat flammis ploranda filigo,
 Raporumque globi; strident flaventia pisa,
 Et faba Pythagoræ terror; radicibus ipsis
 Ad cœlos via fit, nec parcitur ante favillas.
 Circumstant acies torvæ, lætosque volutant

AMAGRIA VINDICATA. 499

In fumum plausus, & quas avertere prædas
 Forte timor vetuit, nec suffectura Rapinis
 Nox, armenta bouum, sonipes jam *Etiam pe-*
                     lassus ab annis, *cudes exu-*
 Rostratæque fues, stabulis claudun- *rit,*

tur opacis, (Suece,

Accipiuntque inimicum ignem [quid Bestia,
 Quid meruit? miseras posciscne in prælia vaccas?]

Barbara sævities, ipsique incognita Moscho

Cum brutis acies! Cimber dum Cimber, & alta

Hafnia victrices inter numerabitur urbes,

Ore infrenato Suecorum hæc sacra loquetur.

Vidi ego cum stabulis taurina cadavera sterni,

Solaque vastatis albere bubilibus ossa:

Vidi semineces lentis procedere costis

Cornipedes, quorum manus immitissima fronte;

Cervicumque jubis nitrati pulveris atras

Produxere vias, & toto tenuia dorso

Semina sparserunt, longos imitan- *Et barbaræ*
                     tia sulcos: *rem gerit.*

Tum lateri pecudis lucemque ignemque daturas

Admovere faces, peragrabat noxia cunctos

Flamma pilos penitusque viam redolentis adedit

Sulphuris, & mediis tot viva cadavera campis

Destituit, Sanctis o digna theatra Suëcis!

Lanigeras quondam lymphatus sæviit Ajax

In pecudes, & sub vacca transverberat ardens

Atridas, grandemque metit pro Principe tau-
                     rum,

Hactenus hæc aliquis lusum, & commenta Poëtæ

Credidit, & bijugo volitantia somnia clivo,

Nunc Phlegetonte verum adstruxere manipuli.

Ut toto ardentes hæserunt culmine tædæ,

Sæuius ardescit miles, puerosque senesque

Ignor-

Ignotos Marti, desponsatasque puellas
 Vel trabe fluctivaga claudit, vel vertice presso
 Per cæno informes raptat crudeliter agros.
 Ille furor pecudes, ædes, hominesque pererrat,
 Donec adest tenebris aurora renata fugatis;
 Illa Tragœdorum scenas, illa exhibet urbi
 Triste chaos terræ, nocturnaue prælia Sueci.
 Jam tota ignitas provolvit ad æthera nubes
 Insula, collucet tristi caligine vicus

1 <i>Magleby</i>		Belgarum, tenuis deflagrat: Ma-
2 <i>Castrup</i>		dagia, flammæ
3 <i>Torneby.</i>		2 Castrupium lambunt, & pagus 3 Achantinus ardet.

¶ Ardet in arma gravi sociorum afflicta dolore
 Hafnia; jam sese portis equitatus
 apertis
Eruptionem iterum molitur | Extulerat, campumque rapit, pe-
Hafnia die Dominica. | des agmina flagrat
 Jungere, & ingenti succensa cruo-
 ris amore (pum.

Indignante putrem legio quatit impete cam-
 R. Fridericus sacra | Cum Rex impavidum nutu com-
 prius impe- | pescuit agmen
 rat suis, | Obvius ingressus dictis: justissima,
 cives,

Causa polum inveniet, defensoremq; tonantem,
 Quem placare prius decretum, & sabbata cultu
 Prælibare sacro, paullum suspendite ferrum,
 Fulmina; assuetis dum nostra caloribus intrant
Hinc prælium. | Pectora cœlestes: post tela, manus-
 que rotate,

Ultricemque doli versate in sanguine dextram.
 Ipse ego me atroci socium immiscebo periclo,
 Ipse ducem, nec enim leviter me injuria mordet
 Agre-

AMAGRIA VINDICATA. 501

Agrestum ; regni pars exiguissima agrestes,
Et simul in regno pars maxima. Numine dextro

Ulciscar, nec plura moror, non ante diurnam
Excludent tenebræ lucem, somnusque labores,
Quàm palmam mediis, aut mortem invenero
campis.

¶ Talia dum populo Regalia jussa feruntur,
Veihus adest portis, turmæ Dux, sanguine Gallus.

Illum trans tumidos portantem bellica fluctus

Jussa superveniens Gothica interceperat alnus,
Et contra Amagrios bellare coëgerat agros,
Hafniacis fuga nunc muris admovit anhelum ;
Vix tandem admissio permissa ut copia fandi:
Si contra hostiles, inquit, felicia turmas

Prælia mente sedent; atque aut exstinguere campo

Raptores, aut flammatis superaddere vicis

Decretum ; properè rapidum ruat agmen in hostem,

Dum Carolum approperans dubia in mandata volutat

Opdamius, dum turba ferox incendia spargit,
Et matura neci vestris se devovet armis.

Dixerat. à Sacris Rex ipse inclamat ad arma,

Arma Duces equitesque volunt peditemque phalanges.

It streperum portis agmen, gladioque coruscus

* Chrysoleon flammæ & fronte & voce fatetur

*Tribunus
Veihe
transfuga
advenit,*

*nunciat
ambiguum esse
hostem.*

*Expedito
agmine in
hostem it
Danus.*

* *Gylden-
løre
Ante-*

Antevolans: tollitque manus Alefeldius ambas
 Hostili toties imbutas sanguine: nigræ (næ
 Sultzbacchum, Carolumve accensus destinat ur-
 Urnæus, laudumque calens Gothofridus amo-
 re,

Viburgusque fremens: omnes ante agmina stri-
 Ensis incedunt in equis, comitiq; catervæ (ctis
 Fortia magnaminis implent præcordia dictis.
 Insequitur generosus eques calcaribus acrem
 Cornipedem incendens, dextram Carabinus ar-
 mat

Flammifer, iratæ minitantur utrinq; minores
 Scloporum furia, lateri assidet ensis, & ardor,
 Quodque valet signum Sueco discernere amicos,
 Linea mappa toros lævæ circumligat ulnæ,
 Foeta armis trepidat tellus, atque inter eundum
 Emollit lentas crebra ungula, & ungula glebas,
 Vocibus aura fremit: dubiæ per mœnia matres
 Ambiguique senes, votisque oculisq; sequuntur.

a Sundby	Et jam a Sunda nigros volvens ad
b Torneby	nubila fumos
c Tömmecrup	Transmittit turmas, divinaque
d Skiel-	b Acanthidosædes
gaard.	Linqitur, & dextra c Xylios
	d squammosaque lucent

Culmi na, Belgarum vicus prope sydera lambit
 Flammeus, offenditque oculos, motasq; fatigat
 Palpebras. Istic Danis se viribus offert
 Suecus eques, [sedet illi incendi in tergore nidor
 Villarum, & pinguis chlamydem suffarcinat an-
 fer] (les

Wrangelus ante agmen, magni patris æmula pro-
 Fulmineo volat ense minax, stimulatq; cohortes
 In Danum adversum; trepidis accommodat iras,
 Mactan-

AMAGRIA VINDICATA. 503

Maſtandi audaces methodum docet, ordine
certo (hoſtem.

Ferre, referre gradus, iterumque reſurgere in
Nec mora: præcipiti lutulenta per arva furore

Concurrunt infeſtæ acies, hæretque Concur-
viro vir ritur u-

Conſertus, pede pes premitur, mu- trinq; fe-
croneque mucro, rociter.

Miſcenturq; globi: accendit nova gloria Suecos,
Et Cimbros antiqua; ſalit cruor: omne ſerenum

Abripiunt Scloporum ignes, & ſibilat aura

Grandine telorum: cadit hic cadit ille ſupinus

Et ſtomachantem animam variis in mortibus
efflat. (mum

Göſtæum irrumpens Suecana ante agmina pri-

Chryſoleon ferro properè induit, inde Biörnum

Absolvit; labuntur equis & pectore ſœdant

Impacto Cereale ſolum, pede Thorus ab uno

Appendix terram miſerabilis inter & arma

Volvitur aſtantùm, donec ferus ungue cerebrum

Excuffit ſonipes: ſocios comitatus Ericus

Signifer, Alfeldi ſcapulam vix ſtringere clavâ

Cœperat, invenit poſtico vulnere mortem

Ductoris vigili framea, riſtuque patenti (lutat.

Mordet humum indignans, naſoque novale ſa-

Inde aliis gravis, atque aliis ferri incubat ira,

Et ſingultantes reſupinat maſcula Suecos

Cimbrorum devota armis: pereuntque caduntq;

Adverſis illi, laudata morte manipuli

Vulneribus, certique viam, quæ ducit ad aſtra,

Vel nece lucrari generoſa & ſanguine palmam

Vendere, vel dextrâ laurum victrice mereri.

Averſos alii dorſo excepere mucrones;

Nonnullis fuga proſperior, quos inter anhelos

Mor-

AMAGRIA VINDICATA. 505

Exprimat, heroumque fugas, cædesque popelli?
 Cuncta meis majora modis: jam tota patescit
 Ictibus afflictata phalanx; à milite miles
 Discrepat, atque ovibus similis, leporiq; fugaci
 Ad terram fluere arma finit. furit efferus ardor
 Hafniadum, pagisque hostili morte parentat,
 Et secat, & pungit frendens, aciemque pererrat
 Stramineas ceu flamma domos. sic rupta fatiscit
 Prædatrix acies, genibusque innixa fatetur

Victorem Fridericum, &: ter dul-	<i>Captivi</i>
cissime Cimber,	
Ingeminat, vitam veniamque coacta	<i>permit-</i>
precamur	
	<i>tunt se</i>
	<i>Danis.</i>

Corpora, non nostrum est huc irrupisse, regenti
 Paruimus; sic Suecus eques: ferrumque remisit
 Exutasque armis extendit ad æthera palmas.
 Nondum emollitur Danus, repetitque: sub um-
 Ite feræ humano nuper sub corpore tigres! (bras
 Aspiciate exultas ædes, scelerique nefando (gue
 Tollite mercedem plumbum. simul increpat un-
 Flammiferæ tormenta rotæ, cadit hostica turba
 Ceu fœnum ad falces, sectove papavera collo.

¶ Mansuescit tandem Cimber, gen-	<i>Misere-</i>
tisque misertus	
Fœdifragæ indulget vitam licet atra	<i>tur</i>
merenti	
Funera, plorandosque obitus; & par-	<i>Danus</i>
cere ferro	
	<i>captivo-</i>
	<i>rum.</i>

Destinat, ut Dominâ captos ostendet in urbe.
 Non ea mens Carolo: Danis in mortibus ardet
 Vertere adhuc dextram, sparsosque accendere
 rursus,

Exprobrare fugam, dictisque ferocibus acres
 Inspirare animos; surdis canit; omnia ventus

Dicta rapit, nemo irato concurrere Dano
 Sustinet, atque novis corium indulgere periclis.
 Anchora sola fuga est, huc se procuresq; Ducesq;
 Semianimesque equitum sese effudere manipuli.

* <i>Stor</i>		Sylvius* ex Cimbris, dimachum cui
<i>Danus</i>		robora curæ,
<i>quidam</i>		Imminet infrendens Carolo, &: si
<i>R. Caro-</i>		nobilis, inquit,
<i>lumpene</i>		Sanguis es, aut Gothicâ forsan regna-
<i>cepisset</i>		tor in aula,
<i>vivum.</i>		Sta prato, nostroque tuum nesub-
		trahe pectus;

Arma oppone armis, uni feror obvius unus.
 Cum dicto affiliit, tergoque obliqua tuentis
 Injecit cum voce manum; sese ipse teneri
 Et putat & sudat Carolus, cum frœna Caballus
 Audit, & immani Regem per inania saltu
 Eripit, ac Dragoræ spumescens Pegasus infert.
 Fortunate quater sonipes, non te immemor
 unquam

Suecia subducet laudi, formaberis ære,
 Auro mansuescent ungues, sinuosaque caudæ
 Syrmata sericeis ostendent gaudia nodis,
 Ne metue interitum; non te plebejus Apelles
 Sistet in excelsâ Stocholmi nobilis arce:
 Parrhasii molimen eris. Capitolia multum
 Anseribus debent; plus gens Suecana Caballo.

<i>Cimber</i>		Parte alia effugiens tricatur Wrang-
<i>Wrangelio</i>		gelus, illi
<i>fugienti</i>		Instat & admoto, circum cava tem-
<i>imminet.</i>		pora Sclopo

Fulminat Haraldus Ripensis, &, elige, clamat,
 Quisquis es, anne mori mavis, an vivere captus.
 Ille fugam celerans ictum inclinante fefellit

Aure,

Aure, globum Haraldus citus expedit, atque secundum

Intentat tonitru: rursus exiit arte periculum
Wrangelus, ambustis, rediitq; ad valla capillis.

¶ Hæc inter Dragoræ sese ad con- *Victor Danus*
finia Danus *hæren-*

Sistit ovans, hostemque intra castel- *tem in ca-*
la paventem *stris Sue-*

Elicere exprobrando parat: sedet al- *cum pro-*
tius illi *vocat.*

Et tremor & vulnus mortesque fugæq; suorum,

Intus agit Carolus ferroque modestius uti

Addiscit, cum scena recens se pandit: anhelus

Accelerat gressum Suecanâ ex gente manipulus,

Ille pedes, rurisque calens à morte Batavi.

Fumidus ut campo se infert, & acerba minatur,

Spumantes obvertit equos, fertque obvia signa

Danus eques, mox alipedi fit liber habenis

Impetus, it clamor: Suece hos mercabere fumos.

Carius optato; simul ingenti agmine facto.

Infestæ cœeunt acies, plumbi hor- *Casi Sueco-*
ridus imber *rum pedi-*

Undique præcipitat, telisque assibi- *tes incen-*
lat aër. *diarii.*

Densat se in cuneos Sueo, præfractèq; resistit,

Cornipedemque citum ferratis submovet hastis

Belliger, hastatumq; agmen bombarda tuetur.

Par utrique diu Mavors assistit, & utri

Debeat imperium nutans victoria quærit.

Hafniadum tandem cum tertius infremat ardor,

Admittit lacerata phalanx in viscera Cimbrum;

Tum strages, non pugna calet; pars altera dorso,

Altera pars gladiis agit, atque in sanguine tota est.

Sternitur Ebbo fugæ propior, cui Schyttius addit

Se comitem, & magicâ Sueno infamatus ab arte.
 Ense suo jacet Hermannus, versâq; bipenni
 Byrgerus, Soopusque cadunt: lævâ inde ma-
 millâ

Perfossus Benedictus agro funestus anhelum
 Illidit corpus, diris, Ereboque nigrantem, (ram.
 Quâ primùm Amagriam spectârat, devovet ho-
 Tum qui latratufque canum, tensâsq; plagarum
 Liquerat insidiâs, laterique aptaverat arma
 Hæsius, invisum jaciens cum pulvere sclopum,
 Prata fugâ fecat, at Dragoræ vicinior arvo
 Implacati animi Fiono à Simone tenetur,
 Et jugulo solvit flammæ. Cojettulus ater
 Hæfniaco ut Lethum delegat missile Frido,
 Excipit ore globum, qui per secreta cerebri
 Discurrens, consulta animi immatura repressit.
 Ille caput quassum dubia vertigine nutans
 Saltat in Orchestrâ ridendus, & ilia ducit,
 Donec adinvenit Bredanâ in cuspide mortem.
 Fridus adhæc: miserande jace, sic ecce! profunda
 Ingluvies regni placatur, & Hæfnia Sueco
 Claustra aperit portæ. tentet vulpecula quidvis,
 Migrat in hirsutam tandem vendenda tabernam.
 Proximus Acco jacet Finus, fabuloque lutofo
 Immerfus caput, & pedibus sublimè coruscis
 Antipodem nostro meditatur reddere cœlo.
 Ille characterum crucibus duratus Alexis,
 Arvidusque negant gladios dimittere, queis se
 Jungit maternâ tinctus Torstennius obbâ
 Teli in contemptum. ridet ludibria gentis (futat.
 Cimber eques, clavâque Magorum elementa re-
 Undique fervet opus gladii, pedibusq; frementum
 Mentis inops, iræque phalanx calcatur equorum,
 Adque preces properat, sed sistere nescius ardet

Wan-

AMAGRIA VINDICATA. 509

Wandalus , horrendæque dat agmina tota ruinæ.
 Lugubrem veniam paucis , inhonoraque vitæ
 Munera concedit , quorum pars magna Britanni,
 Cromwello indulgente , Gothos & castra secuti.
 Hi faciles Danos consanguineasque tiaras
 Sensere ; in cæco tantum dum pulvere fervet
 Pugna, cadit Johnius , malefidaq; dextra Stuardo
 Sidnæi, Tajlorq; niger, furvusq; Robertus.

¶ Talia per campos dum felici alite Danis
 Surgere fata parant , sudumque rena-

scitur urbi ,

Et justa applaudit facili victoria pen-
 nâ ,

Bellantes acies oculis , animoque per-
 agrat

*Interea
 vicinus
 pugna
 R. Fri-
 dericus.*

Fridricus vicina tenens fastigia collis ,
 Quem circum delecta cohors prætorïa , notus
 Flos equitum , peditumq; fremit , dexterq; volo-
 Nobilium chorus assistit , legesque secutus (num
 Ordinis intentâ Regem statione coronat ,
 Ire per oppositos , & vi pertransire certus
 Si flammæ , flumenve jubet transier altum.
 Scilicet ad pugnam Carolum Rex fer-
 vidus ipsum

*R. Ca-
 rolum*

Hærentem castris & fata adversa gementem
 Exspectat , vili parcens se opponere turbæ ,
 Aut maculare sacram plebejo sanguine dextram.
 Rex Regem inclamans : inter nos di-
 vidat, inquit ,

Ensis & arma reum , juriq; faven-
 tior æther.

*ad duel-
 lum pro-
 vocat ;*

Ponè sedet Dominâ magnus curator in aulâ
 Exemplar fidei Gerstorffius , ille Minervæ
 Delitium, ille animo promptus , pro Rege furen-
 tes

Et patria Encelados, Ætnasq; invadere primùm.
 Nec campo vis tota sedet, custodibus urbem
 Liquerat excedens Augustus; in altera ferrum
 Castra vibrat paribus Rector Mavortius ausis
 Schachius, & terror Suecorum Alefeldius alter
 Fulminat excursu, Rosekrantzia dextera mu-
 ris

*Pram-
men.

Pro muro est pontoque * illustri cæ-
de triumphat.

Consilio obsessam defensat Retzius urbem,
 Consilio frangit Sueonas Gabel, atque cerebro
 Vulnerat hostiles acies; Pasbergius arma
 Temperat ingenio, taciturnusq; arte cruentat.
 Queis immortales Cragii, Bielkique, Frisique,
 Et Schelii, Vindique, incorruptique Sefeldi
 Succollant, dextrisque hostilia cœpta refellunt.

Anceps diu
R. Carolus
conditio-
nem recu-
sat.

Luctatur secum Carolus, præstetno
duello

Cernere, & elapsæ fortis sperare re-
gressum;

Relliquiasne armet, Ducibusque te-
gentibus intret

Conflictum; an Cymbâ repetat despectior alnos?
 Hinc atq; hinc obices, spes formidoq; probrumq;
 Alternant, rapiuntq; animum: nunc prælia cordi,
 Nunc fuga, nunc neutrum: subit Albertumque
 stolatum

Hafniacas quondam limbo everrisse plateas,
 Notaque carceribus Gustavi nomina Cimbris.
 Nunc iterum sceptri spes excitat; ilicet uno,
 Si fortuna volet, duo regna rependier ictu.
 Hæret in ambiguo: ceu cum Dorefieldia nutat
 Fronde abies, quoties subitæ in diversa fatigant,
 Prælia ventorum furia, modò flabra Boréa

In

In latus incurvant, iterum citus erigit Auster,
Circius in gyrum rotat, ignoratque cacumen
Quò potius quassos libeat protendere ramos.

Rex Danus ante oculos epulis præludit, & arma
Expedit, adversumque vocans ad prælia Regem
Stat vacuo in campo, causæque, Deo-
que, sibi que,

Innixus solâ se maiestate tremendum
Ostendit, cadit hic ferri globus, & vo-
lat illic

Et Dragora horrendo salve intonat,
ipse regentum

Maximus immoto vultuque & pectore
durat

*Exspectat
adhuc ve-
nientem*

*R. Fridericus: sed
cymbam
duello*

*præfert R.
Carolus.*

Opperiens Carolum; Carolus sed mœnia ruris,
Illa licet fossis, & crebro milite firma,

Ut sibi funereas, Dano insultante, latebras,
Adspectans, lembum citus invocat, ille carinâ
Segnior ut fundum radit, maria ipsa caballo
Attonitus fulcat Carolus, scapulisque sedere
Arma Friderici pavitans ruit omnis in æquor.

Hac equus, hac Carolus fluitant, cum nauti-
ca turba

Advolat & Dominum vada falsa, cruenta que toto
Ore ejectionem trepido tandem excipit, alveo.

Horrorem Europæ; quem non romphæa sub-
egit

Sarmatica, aut Moschus centenis millibus instans
Germanæve Aquilæ, subigit Codana Seriphus,
Et vultus, Auguste, tui; saltum ecce! Rho-
dumque

Amagricis reperit Sueo, non quæsit, in arvis.
O rerum fatigue vices! advenerat haustor

Rivorum & Grajum, redit Hellepontica verrens

Æquora confuso cymbarum murmure Xerxes.

¶ Vix oculis credit Fridericus, ubi illa scapharum
Remigia excursusque videt, Carolumque ma-
dentem (stros

Inter equum & cymbam, singultantesque mini-
In pelagi iratis humero tenuis hiscere lymphis.

Ut tamen admoto res explorata specillo, (stros

Et Carolum & reliquos flammaram exire Magi-

Inque undis varie luctari: ô Marspiter! inquit,

Provocat, atque simul vadimonia deferit hospes?

Tanti est injustæ, seque ipsum impendere causæ,

Fortunamque suam! tanti peccata Trionum

Regna gigantæis iterum collidere bellis!

Dicere plura parat; dicentem avertit ab ora

Schema novum; exanimes Friderici ad genua

Fugiente voluti

R. Carolo Centum Oratores vitæ, Dalecarlia

centum turba,

incen- Procumbunt, Duce Bassæo, qui tecta

diarii cremantes

Sueci in Belgarum, in Danos temere incur-

manus R. rere maniplos:

Friderici Cæsi illi, hi capti, proprios cervicibus

incidunt, ignes, (curim.

Aut meritam jugulo formidavere se-

Hos alius totidem in furcis ostendere jota

Funestum jussisset, & omni ex littore pulchro

Ordine rostratos picis infumâset ahenis:

¶ veniam Mitior Augusto [stupeant quod se-

à Clemen- cula] visa est

tissimo Poena fatis; parcendo hostem con-

Principe fudit, & omnes (arres:

impetrant. Vindicta absistens, vindictæ excelluit

Qualis ubi cornu, & multa cervice timendum

Ar-

Armenti Dominum stravit Leo, definit æstum
Pectoris, extremos haurire è naribus ignes (vum
Contemnens; jacuisse hostem contentus, & æ-
Vivere in obscuris alieno ex munere sylvis.

¶ Ergo cordatam vertit se Augustus ad urbem
Laude satur, captosque greges, ante
agmina spectans
Fumantesq; retro Suecano sanguine
campos,
Sistitur Hafniacæ mille inter juba
portæ.
At Carolus strages inter, gelidumq;
pudorem

*Postfuga-
tum ho-
stem R.
Frideri-
cus Haf-
niam re-
vertitur.*

Confusus trepida è prora nunc cernuus urbem
Obliquè inspectat; nunc ima in puppe penates
Devovet invisos, aliisque sibi que minatur,
Stat, jacet, exsurgit, nutat, stomachatur, anhelat,
Ringitur, infrendensque inconsolabilis errat!

Ut redit ad sensus, per furva silentia
noctis

Reliquias cladis Dragorâ evocat; ili-
cet excors

*Reliquia
nocturnâ
fugâ in
naves se
provi-
piunt.*

Irruit in lembos Sueo, vesanoque tu-
multu (bunda voraci

Spargit se in pelagus: quosdam freme-
Lympha vorat barathro: queisdam mutilata
cruentat

Brachia, lugubres gemitus, & pallor ubique
Mortifer: instantes hæere in tergo Cimbri
Creduntur, remisque suas miscere machæras:
Sic ubi ruricolæ vicino ex fulmine stantes
Erexere comæ cirrhos, an lumina Phœbi,
An potius videat fera Tartara nubilus ardet
Discere, & ambiguus exercet numina votis.

Ut tamen ante abitum genii vestigia linquant,
 Ligna per, & stantes Corydonum ad littora pup-
 Impia flamma volat: tantum Cornelia tecta (pes
 Mulciber adspexit placidus, studione salutis,
 Atq; fugæ? an Carolo fuerant quod tegmina Da-
 Irrumpente? velut Grajæ cum mœnia Thebes (no
 Verteret & tetrīs hauriret tecta favillis
 Pellæus, meritis Dircæi ignovit, & ædes
 Pindarica iratas evasit sola ruinas.

¶ Redditus vt classi Gothus externatus, in iris
 Fermentoque jacens Carolus suspendia creber,
 Atque cruces loquitur coram, retinacula fundo
 Attolli, Batavisque jubet concurrere transtris,
 Seu tentare fretum, sive eluctarier audent,
 Longe alia ipse sibi: votorum immania culpat,
 Fortunæque jocos. hæc inter carbasa venti
 Distendunt, volat uncta ratis, dum tardior in se
 Descendit Carolus, moxque in penetralibus alni
 Tectior, ad primos ita saucius infit

*R. Caro-
 li Ama-
 griâ dis-
 cedentis
 Oratio.*

amicos:

O utinam invisâ nunquam sedisset
 arenâ

Classis! & atratis lucem hanc eradere
 fastis

Sponderent superi, quâ Suecum Amagria Regem
 Et fugere & fundi vidit, fluctuque lavari.

Quod volvis, fors læva, nefas? nempe ante levasti,
 Sueta tibi ut posthac inter ludibria jactes
 More pilæ? cur hæc nunquam Varſavica propter
 Mœnia, Cracoviosq; lacus, Mitovumve penates
 Monstrasti te posse? omnem nunc insula laudem
 Sesquipedalis habet, Carolo fuga sola relicta est.

* *Brigitta
 Wadstena.*

Quam non vana meis irrepsit
 Wadstena * somnis

Fati-

AMAGRIA VINDICATA 515

Fatidica? & Lycius Gustavus? inhorreo si se(ardes
In reliquis Morpheus similem dabit : Halla quid
Quid Fiones? quid Sunda coquis? Gotheburgane
nostra

Subdere colla paras , quondam ut Calmarnia ;
Cimbri?

O cœca ambitio ! quæ non tibi pervia fingis
Culmina? Hyperboreum jam dudum nomine
mundum

Terrebam , à populo concurrerat anxius omni
Legatus vel dona ferens , vel fœdera poscens.
Brandone admissio , conculcatisque Polonis
Anglus noster amor ; genus insuperabile Gallo
Suecus erat , Belgæque sudes , cum Dana regusto
Oppida Reliquias Martis , fragmentaque fera.
Lecturus , medias intempestivus in Hydros.
Incido , nec clavam , nec verba nec arma paventes?
Ille , ille invictus , domitorque exercitus orbis
Victima fit Cimbro ! seclique probrosa futuri
Fabula ! quin Batavus vicinum navigat æquor
Arduus , & calidâ delibrat fulmen ab aure.
Pergamne obstantes turmis incingere muros ?
Abducamne alas? fugiamque sequendus ab hoste?
Occurram Batavo ? forsan mihi plumbeus ille
Nauta diu plexas Regali è vertice lauros
Decutiet : quid si [quod abominor] ipse sub auras
Spiritus irrequieta cavens habitacula raptim
Evolet , & mediis inopinum subtrahat ausis ?
Turbâro maria & nullum placavero fluctum.
Dixit . & abruptis immutuit ore querelis.

(67)

ARCTOS PULLATA

tumulo

Augustissimi Regis,

FRIDERICI III.

Danorum, Norwegorumque

nuper

Monarchæ,

*Patris Patriæ desideratissimi,
illacrymans.*

MDCLXX.

Itē

ITe iterum in lacrymas oculi, gemituq; geluq;
 Pectoris Augustos manes, & flebile sceptrum
 Excipite, immenso dum verba, & sensa dolori
 Deficiunt; dum lingua stupet, confusaque Pallas
 Semianimes inter singultantesque Camœnas
 Mutit, & assuetæ pæne obliviscitur artis.

Quærit se se Helicon, non invenit: inde tribunal
 Funerei palloris obest, inde orba Parente
 Dania, & infestæ cœlorum Aquilonibus iræ.
 Frigemus cuncti, postquam frigentia Regis
 Ora silent; flemus bustum irrevocabile; flemus
 Ereptum, sacras vetuit qui flere Camœnas,
 Ipse Arcto Phœbus, Phœboque benignior omni.

Ergo jaces Boreæ Rector, nec purpura, nec te
 Semideum genus, & majorum ingentior actis
 Mens, cognata Deo, & superi reverentia cœli
 Legibus exemit Lachesis: quid denique restat
 Fulminibus, fortuna, tuis? si sceptrâ cruentè
 Funestas, totisque inducis nubila regnis
 Unius occasu; certè non unius illa est
 Jactura; involvit Borean, culpamque nocenti
 Exprobrat populo, sacrum cui fydus ocellos
 Subtraxit demum, stellamque indulsit Olympo.

Quis sensus, Regina, tibi? quis pectoris horror?
 Quævè oculis tenebræ? Sophie licet ipsa theatrum
 Pectore in hoc teneat, scissis immugiit intus
 Visceribus dolor, & defleta per ora cucurrit
 Semianimis gemitus, pallorq; ruborq; stuporq;
 Et consanguineus lethi rigor. ipse tiaræ
 Successor, Boreæque hæres, licet altior exstet
 Humani turbis animi, rorantia terfit
 Lumina, supremumque vale lugubris, hebensque
 Audiit, & votis fata exarmare cupisset.

Quin etiam externis pignus venerabile in oris,

Dum legit Adriacas Princeps GEORGIVS urbes
 Dulichio similis, sectumque explorat ad unguem
 Ingentis populi genium, suspirat, & urnam
 Increpat, assurgunt Veneti, gemitumque propa-
 gant.

Quid regnatricem percenseo carmine stirpem?
 Fœderibusque, & conjugii, & sanguine nexos
 Terrarum Dominos, & quicquid ubique regen-
 tùm est

Heroum? queis laudis amor, queis nobile cordi
 Principis exemplar, queis fata ingentia Regis
 Cognita, & adversis succumbere nescia virtus;
 Omnibus erumpunt lacrymæ, ferit Atropos
 omnes

Lurida, & algentes perreptat ad usque medullas.
 Virtutem ex oculis raptam cernuntq; gemuntq;
 Majorem humanâ, & redituram in secula nun-
 quam

Nobiliorem animam; seu cùm regnator olivâ
 Pacatus solium premeret, seu forte juberent
 Obliquare sinus fatorum asperrima, seu cùm
 Legibus exemptos agitaret sanctiùs annos.

Hinc jam funereo Gallorum sceptrâ paratu
 Testantur commune nefas: cognata Britanni
 Regia suspirat; Saxo pullatus; Amazon
 Hassiaca atrato profitetur sŷrmate luctum.
 Gottrupium squallet gemitu: stat furva Batavûm
 Floridior manus; Arctos hebet, jacet Arctos, &
 hifcit

Scissa stolas, confusa oculos, & lurida crines.
 Spargit anhelanti fletûque & pulvere corpus.
 Ille etiam Gothicâ grandis regnator in aulâ
 Attalicos damnans habitus, sedet ater, & olim
 Placatæ, in solidum nunc obliviscitur iræ.

Ad famam extincti stupuit mare, & æquora tota
 Diriguere gelu: seclis infueta videres
 Marmora Rostochium Lollandis nectere, Mönam
 Vismariæ, dorso Balthen transmittere currus,
 Quâ prius æratæ confligere ordine classes.
 Immemor officii Sol palluit, & modò segni
 Lampade pigrantem pæne illustrare Booten
 Desiit, hinc terno mentitus Protea vultu
 Ingressit se se ferali schemate, & urbem
 Terruit ostento dirique tricornis umbrâ.
 Sirenes, genus infaustum, sceptrisque timendum;
 Si vacat annales patrios evolvere, lembos
 Importuno aditu vexârunt, nequiter ausæ
 Littora per, nautas unco suspendere naso,
 Et legere ejectas, & lusu attollere chartas,
 Omina Hyperboreæ dudum suspecta coronæ.
 Sed nondum intellecta tibi, misera Hafnia non-
 Credita Regali bustum protendere mitræ. (dum
 Nunc Phœbi cortina patet, tripodesq; loquuntur
 Nube procul: nullo non Oedipus errat in ore.
 Secla genethliacas tandem mansuetiùs artes
 Suscipient, ex quo lacrymosam funeris horam
 Dimensi numeris, filoque, & pollice fasti
 Fatidicis veri nimium inscripsere Calendis.

Ipse, ipse Augustus divinâ mente futurum
 Viderat, atque aliis olim immerfabilis undis,
 Hanc quoque terrorum Dominam calcabimus;
 inquit,

Mente alacres, satis huic, satis insudavimus Arcto:
 Templâ vocant Superûm: quid enim vel culmina
 Ut surgant alti pæne ad laquearia cœli, (Regum,
 In cineres tandem languescet purpura: tollit
 In sublime caput, nitet ardua, concidit, urnæ est.
 Haud secus artifices inter globus excitus ignes

Sul-

Sulphure differtus, nitroque Pyracmonis arte
 Erigitur, turreſque ſupra micat alite flammâ
 Altiùs exſurgens, Lunæque propinquior orbi
 Dum ſpectantùm oculos alacri fulgore moratur
 Aëreos inter tractus, & inhospita nimbo,
 Haſtatum criſpans caudæ ſyrma; ilicet ictis
 Viſceribus crepat, atque alios mille exit in ignes,
 Stellarumque greges: ipſe interit, inque profun-
 Præcipitante ruit ſonitu, terramque favillâ (dum
 Reſpergens, fumos inter, glebaſque fatiſcit.
 Hæc præſaga quidem propriis oracula ſaſtis
 Signârat dextra Auguſti, cùm nubila Clotho
 Staret, & extremos verſaret pollice fuſos:
 Heu! nimiùm præſaga mali: ſapientia vera
 Illa tua eſt, noſtro ſed quondam ſeriùs ævo
 Declamanda fuit. quid enim? libavimus illam
 Illam animam cœlo demiffam in publica mundi
 Commoda, dilecto nondum fatiavimus ora
 Intuitu, ſic te, frontemque, animumque ferebas,
 Ultima naturæ conantis gloria, ſacris
 Sic oculis cœleſte jubar, ſic pectore fulſit
 Lumen inexhauſtum, & fato prudentia major.
 Talis in illuſtres metator ſpiritus artus
 Intrârat, qualem Salomonia credere par eſt.
 Secula conſiliis rexiffe ſalubribus, ut ſe
 Eoïs Regina plagis, thyſo excita laudum
 Exigeret ſolio, per & aſpera & invia, terræ
 Judaicæ inferret, viſiſque ingentibus hoſpes
 Concideret ſubito pæne externata ſtupore.
 Viſaque thurilegis narraret mira Sabæis.
 Heu! quantum amiſiſti Aquilo? ſuſpiria nulla,
 Nulla ſatis. morimur tanto cum Principe cuncti,
 Et funus commune ſumus, niſi regna ſerenet
 Una Codanonio reſtans ſacra anchora ſceptro

Filius Augustus, cujus dextra ardua regnis
 Immortale diu quiddam promittit, in illo
 Solamen mœrorum, & consolabile vulnus
 Speramus (quanquam sedeat præcordia scindens
 Hactenus, & metuat tangi dolor) illius ore
 Illius intuitu spem vitæ ordimur, & unâ
 Si liceat, muto quicquam promittere Phœbo,
 Ordimur vitam FRIDERICI, & nobile fatum
 Versibus, Aoniôque ulciscimur Atropon igne.

Ergo ubi prospectum Superi voluere Boréo
 Imperio, & majus CHRISTIANI à sanguine
 sceptrum

Derivare, polus solito vivacior astris
 Affulsit cunis FRIDERICI, & sternuit omen
 Phœbus in excelsso; risit Mars, Pallas olivam,
 Et frameam stetit usque vibrans; nec fortiùs
 usquam

Humanam ad genesin conspiravere planetæ.
 Nascentem Charis ipsa sinu, Peithóque recepit,
 Mamma, Minerva, tua est, plenis quam fau-
 cibus ingens

Haussit adoratus jam pridem Aquilonibus infans.
 Scintillant oculi, facies venerabilis, ora
 Intuitu primo Dium confessa Parentem:
 Frons fati jam plena sui, majoraque spirans
 Excelsis atavum titulis. Sic prima juventæ
 Ingressum spatia, & fœtos virtutibus annos
 Credibile est Isai natum, cùm crudus ephebus,
 Et jam pæne puer, cœlo dilectior iret
 Eliabo, Sammáque, & honoro vertice Saulis.

Mox ubi Palladiis deleganda artibus ætas (stræ
 Approperat, procul inde pilæ, procul inde palæ-
 Tyronum, & teneris vexata crepundia dextris.
 Stant circum proceres Graji, proceresque Latini,
 Eru-

Erudiuntque capacem animum: sapientia pri-
 Antevolat pubem, formatoresq; juventæ (mam
 Præverti se mirantur, fixique stupore,
 Hic, ajunt, librorum heluo penetrârit Athenas,
 Et Latium, Solymâsque puer; quid deniq; restat
 Discendum sublime Viro. quàm ferius intrat
 Intima cœlorum precibus? quàm pectore spirat
 Numen, & ardenter se se conformat Olympo?
 Dania vix capiet genium: nî Rege creatum
 Constaret, solium Romani Præfulis istos
 Ambiret mores, conjuratique Quirites
 Sponderent sanctam Dano sub Principē Romam.
 His mersum studiis vidit Parnassia Sora,
 Sora adventuræ stipulatrix prima tiaræ,
 Nunc funesta metū, vivum nunc pæne cadaver
 Dum cadit Augustus, quo declamante theatra
 Vivebant, magnūmque auscultatura Periclem
 Laurea sceptriferis nectebant ferta capillis,
 Inscia venturi; si gens tamen inscia vatum est,
 Præmonstrante diu famâ virtutibus istis
 Plusquam regalem promittere fata coronam.

Sic lustra exegit, decus indelebile Phœbi,
 Nunc in Socraticos divertens sedulus hortos,
 Carneademque, Biamque, inconnivūmque Tha-
 Exemplo referens. nunc antecuntia secla (letem
 Scrutatus Babylona petit, Persasq; Monarchas,
 Et Medos, Grajosque, resurgentescq; Latinos,
 Historiāmque omnem revocat. nil grande Bri-
 tannus,

Nil Gallus, nil Belga dedit, nihil Hesperis ora,
 Nil Boreæ fasces tantæ impenetrabile menti.
 O! quoties parcūmque cibi, ignarūmque soporis
 Phosphorus aspexit, remeanque tenaciter uni
 Infixum studio vidit, stupuitque videndo.

Nunc

Nunc Helicon patuit, castigatúmque Maronis
 Hæsit epos manibus, totusq; ab origine Pindus
 Utile permiscens dulci. mox astra, polique
 Decretum tentare vias, Ptolemæaque scire
 Dogmata. mox terram radio permensus & æ-
 Euclidéa stetit contemplans scita, manuq; (quor
 Artifices gyros, & schemata mille tuendi,
 Sternendique arctâ formavit sæpe papyro,
 Sæpe pavimento molli. quid cuncta retracto
 Lassatura olim Fabium, totumque Sophoclem,
 Ille cothurnatam docuit qui incedere Cyrrham.
 Omne ultra foccos Medici. quid jura Quiritum,
 Juraque Mavortis poscant, quid jura tonantis,
 Atque oracla olim cœlestibus edita Delphis,
 Versat, & attento trutinatur cuncta labello;
 Totus venturæ defixus imagine vitæ,
 Totus ad æternum suspirans pectore sceptrum,
 Sive per annales sacros excurrit, & illud
 Jactatum fatis, atque insuperabile spectat
 Navigium, seu translatos in sydera Patres
 Excutit, immensumq; Deum prægustat anhelus.
 Hoc agit in fanis, hoc in penetralibus, hoc in
 Quercetis, pia Sora, tuis; comitatur agentem,
 Ductorum manus, & famulatrix turba, stupetq;
 Bellipotentem animam sic pulvinaria cœli,
 Præfulis in morem venerarier. Ille profanis
 Judiciis major pergit corylum inter & ornos
 Intendens Superis mentem, cum fortè levato
 Instrepatat capiti quiddam, tremit ordo coma-
 rum,
 Incumbensque notatur onus; respectat in altum,
 Ecce tibi! folium, genus admirabile, quernum
 Nomen adoratum FRIDERICI insigne coronâ
 Ostentans, latóque inscribens sigmate Regem.

Ille parum motus visu: Dodona, quid, inquit,
 Parturis? an loquitur quercus, foliumq; Sibylla
 Spargit ab annofo dictans præfagia ligno?
 Quicquid id est, fratrem hæc spectant, ego de-
 precor omen,

Involvoque meæ me forti: hæc dixit, & astra
 Suspexit reverens. ostentum edurat, & altè
 Infixum clausas paulatim vellicat aures.
 Excudit is visum, visum tamen usque recursat;
 Increpitatq; frequens. manet immutabilis Heros
 Ostento: haud aliter si quando in Morphea Joseph
 Incidit, adspectat coràm stellasque cadentes,
 Obliquare sinum culmos, flexuque minores
 Testari se se fratrumque, & patris aristas,
 Non temere insultat visis, non anxius optat,
 Tantùm experrectus nutu requiescit Olympi.

Interea armigeras conjungit serius artes,
 Queis eques infestum delibret, & exeat ictum,
 Queis pedes in subitâ deprênsus pugnet harenâ,
 Quaq; viâ hostilem Dux vitet, & obruat agmen.
 Hinc bellator adest, succussatorque caballus
 Scanditur, & jussos spumans versatur in orbes,
 Nunc ceu Pegaseâ volitans ferè in æthera plantâ,
 Nunc Lacedæmonio rapiens ceu Castora fræno
 Cyllarus, ut si quid poscat Bellona, paratum
 Inveniat fortuna Ducem, patriosque Triones
 Afferat, & cœlum vetet incendisse gigantas.

Sic Patris auspiciis tutas regnantibus artes
 Imbibit, & genium Patris, quo grandius orbis
 Nil vidisse potest; quo non cordatiùs alter
 Romulidum, Macedûmve suos in prælia ductor
 Expedit, strictove paratior agmina ferro
 Anteit præsentī animo, impavidusque pericli:
 Sive triumphanda est rigidi Calmarnia muri,

Els-

Elsburgumque fremens; seu magni Cæsaris alæ
 Lassandæ, & victis Hamaburgum nobile Lymphis
 Obsequii memores cogendum ediscere mores;
 Seu Neptuninis habitandum classibus æquor,
 Infilit extremâ Balthem, Litrâque fenestâ
 Fervidus, & famulas pugnando vindicat undas,
 Quò se cunque movet, quacunque in parte peri-
 cli est.

(stro

Hoc sub fulmineo FRIDERICUS ad arma Magi-
 Raptus, inexhaustam locupletat providus artem
 Et Batavo, & Gallo ductoribus. itur in oras,
 Quâ se Mauritius, quâ se fortissimus olim
 Extulit, & celeres docuit Mavortia Celtas
 Ille Capetanæ regnator masculus aulæ
 Henricus, nâque tuniens Richelius armis. (luc,
 Hic Princeps animum nunc hic, nunc dividit il-
 Et varias rapit in partes. frustra improba Siren
 Admovenet hamatam vocem, & ferele coruscum
 Luminis improbuli; frustra stat Bacchus in auro
 Ardescens, patulosque incassum provocat hau-
 Nulla voluptatum juvenes effæminat annos. (itus;
 Sed consulta Ducum librat, moresque regentum
 Inspicit, & cunctas trutinando examinat artes
 Bellandique, gubernandique, & rara sciendi.
 Menstamen ad cœlum nusquam experrectior,
 auris

Fixa sacris, intenta polo pia lumina, quò dum
 Vertitur, excurrit quâ nunc Dionysia surgunt
 Fana, coronato quâ plurimus incubat auro (gum
 Mysta, sepulcorumque ostentant splendida Re-
 Mausolæa caput, rursus hic oracla coronam
 Promittunt: Druidum veteri de sanguine præsto
 Ignoti nova forma viri, reverenda paratu, (est
 Utque alium spectat generosâ ex stirpe leonem

Inse-

Inferere in diadema caput, non convenit, inquit,
Huic capiti, & raptum FRIDERICO imponit, &
hic est, (nis.

Cui Superi à primis spondent sceptrum ardua cu-
Erubuit dictis Heros. nondum accipit omen,
Fortunam hanc fratri delegat, & omnia lustrans
Orbe peragrato remeat consultus Ulysses. (ptat.

Nec mora, Bremensis pandit se purpura, & o-
Invitatque Ducem, tanto sub Præsule felix,
Et pacis satiata bonis, & anhela vocante
Paulatim ad majora polo. quis vincere metro
Herculeas curas, regnatorisque profundum
Consilium potis est, ex quo provincia sacrum
Ibat in hoc gremium, nil delassatus obivit
Omnia Pompilio par, siue ancilia coelo
Evocat antiquis potiora, & nobile templis
Palladium stabilit, geminum seu claudere Janum
Pergit, & optatâ placat fera secula quiete.
Hæc illi Ægeria est: stat vespertinus Olympum
Sollicitans, populumque inter suspiria sancta
Mane piat, sapiensque his ab congressibus exit.

Mox aliam Ægeriam decernunt fata Trionum
Nobile conjugio missuram in secula germen
Quo florente diu lassata repulset Arctos
Et caput Augustis radiatum insignibus ultra
Protollat, ferisque Nepotibus induat ostrum.
Ergo Venus supra Junonem, & Pallada supra
Ingenio vigilans, formâ excellentior omni
Nereidum, Dryadumque sagittiferæque Dianæ,
Exorata toros scandit; Luneburgica tempe (vum
Applaudunt, SOPHIAMQUE alto de sanguine Di-
Nexibus æternis sociant; quàm fausta Trioni
Nomina! conjungit Pax, & Sapientia dextras,
Utraque securum promittens gentibus ævum,

Utra-

Utraque præstabat. Sed enim furialis Enyo
 Quid non pervertis? quid non cœlestia cogis
 Pectora, vicinas acuens in Martia gentes?
 Improvisus adest veluti cum fulmine lapsus,
 Infaustum Cimbris nomen, Torstenſon, & ur-
 Oppida belligeris, & tristia rura catervis. (get
 Insurgit contra meritis jam grandis & ævo
 CHRISTIANUS, vetulamque inspicat cassi-
 de frontem

Ardescens factō: socias accommodat iras
 Filius, Iliaco patrem erepturus ab igne,
 Magnaque sed modicis recipit castella manipulis,
 Huc atque huc armis properans. Bredeburga
 notâsti

Fulmen ab Heroo jaculatum sanguine; Ripæ
 Sensistis rigidos tandem descendere muros,
 Fortunamque sequi FRIDERICI: ediffere cœlo
 Par vallum, similique animatum milite, quo te
 Robore scalarum, quo contemptore pericli
 Perrupitque animo, Mortanumque exuit arce.
 Discussæ turmæ, regio purgata, revixit (stis
 Cimbria, Rensburgo dum bellicus imminet ho-
 Arte minax, & Marte ferox, & callidus astu,
 Principis ingenio fractus conamina lufit.

At non ulteriùs pax averſata Booten
 Respexit gentes faſſas, Sed Regia ſceptra
 Bella alia involvunt, vexat Libitina tiaras
 Et Natum, & Patrem mœſtâ componit in urnâ;
 Hæctor reſtabat ſolus, ſpes omnis in uno
 Hæctore poſt raptum Priami, FRIDERICIUS He-
 Clamatur populis, orbo ſolatia regno. (ctor
 Quo ſine proh! ſuperi, domus Oldenburgica,
 ſanguis

Regnator, Divumque genus tot ſecula, triftes
 Iſſet

Iffet in exequias, formidatúmque sepulchrum.
Sed superis provifum aliter. FRIDERICUS
in orbe

Spirat adhuc, patrias ut coràm vindicet urnas.
Ille inclinati venturus Scipio regni,
Ille olim è quercu, Dionysiacóque vocatus
Hammone ad fceptrum, tum demum intelli-
git omen

Confiliúmque poli, cùm Danâ è gente diferti
Centum oratores veniunt, arasque, focóque,
Gentilésque fimul dedunt cum fanguine fafcés.
O quoties! memini, patrum, populiq; Quiritùm
Vox erat una, VENI FRIDERICE, in-
fcende tribunal,

Atque Codanonium patriis virtutibus orbem
Dirige: ad hæc Princeps: fatis accedo, Deísq;
Quamquam onus immenfum pæne interpellet,
& infans

Tempeftas humeris, præviſáque turbida ſecli,
Providit cœlum, VENIO. quæ júbila genti?
Quis populi applauſus? cùm jam FRIDERI-
CUS in oſtro

Sublimis patrias ad feſtum altare ſecures
Prenderet, & Dium caput in diademate condens
Ore ſacro totas, & Majeſtate platéas
Impleret, fuſos in genûa precantia cives
Inſpectans, linguísq; eadem conamina: VIVAT.

Ex illo Auguſtus curas partitus in omnes
Grandem animam, dignas regnatore explicat
Exſomnis ſeu cruda jubet Bellona parato (artes,
Proſpicere imperio, caligantesque procellas
Flectere confiliis, & Martem avertere dextrâ,
Seu pacata monent feſſo ſuccurrere civi,
Erigere oppreſſos, virtutem extollere, donis
Con-

Conciliare bonos, pravumq; adstringere fræno.
 Conscia sudoris, cumulatorumque laborum
 Bis testor, bis lustra duo, quibus ardua sceptræ
 Sedere his humeris, quibus insuperabile pondus,
 Et leve in expertis tantum, gemmata corona
 Ambit excelsum caput, Ætneamq; professa est
 Se molem, Herculeis gestandam viribus, illa,
 Illa impacato est legum irreverentia seculo.
 Sarcina Atlantæos delassatura lacertos
 Imperium est, civi fesso si curta supellex,
 Vicinumque potens fortunæ filia regnum est;
 Si propior Tiphys congestis undique gazis
 Incubat, & reliqui commercia vellicat orbis.
 Tranquillo quivis mare navigat, at simul æqvor
 Æolii quassant fratres, cœlumque, salumque
 Confudisse parant, ratis indiget arte magistrâ.

Molliit hanc molem pietas, & nobile cordis
 Delitium, sacræ, cœlo inspirante, Camœnæ:
 Perdius inque illis Augustus, perdius inde
 Provocat in terras fortunam, & robora sceptro;
 Ipse suos virtute præit, nec vita regentis
 Segniùs irritat cives, quàm iussa severa. (tem
 Stat probitas, stat sancta fides, Regemque volen-
 Amplexu stringit jugi. Si casta requiris
 Pectora, si clementem animum, si sobria laudas
 Tempora; si genium taciturnum, artísq; silendi
 Callentem, affatu facilem, parcumq; cruoris,
 Immemoremque iræ, contemptoremq; cavillæ,
 Assuetumque Deo, solus FRIDERICUS in uno
 Pectore tot contraxit opes, tot condidit arcâ
 Thesauros virtutum: hæc illa domestica magnum
 Quò se cunque tulit, stipavit turba Monarcham.
 Advigilat sceptro Themis, Astræamque tribunal
 Terram iterare jubet; templum reseratur ubiq;

Justitiæ, nemo nisi lege ulciscitur iras,
 Urna ferit fontes, infontes vindicat urna.
 Tros, Rutulûsque idem: nullo sufflamine causa
 Sistitur. In Danis annus condennat, & annus
 Absolvit lites: fuerit sapientia Spiraë,
 Suspendisse animos, causisque impendere iustas;
 Non placet Arctoo Fabius sic degener orbi.
 Haud ignota loquor: quoties iusta ultio iussit
 Augustum in propriâ ad ferrum descendere lite;
 Non vocat auxilio ferrum; vocat ante tribunal
 Légiferæ Themidos fontem: stat utrîmq; parato
 Testis in officio, librantque volumina legum
 Allegata patres; tandem decreta sequuntur
 Digna pagi Areji, Lacedæmonique Lycurgi
 Minoisque urnis, Amphictyonumque Senatu.
 Moribus his majus quiddam diademate Pa-
 trum

Spondebant Superi; sed enim impendentia forte
 Excipienda prius lugubria, nemo brabeum
 Sustulit intactâ quondam gladiator harenâ.
 Ergo instant Danis immensa pericula regnis
 Surgat ut ex tantis sceptrum sublimius undis.
 Ne dubita excelsis FRIDERICE accedere fatis
 Dura per, & salebras, Dii præsudare trophæis
 Commendant, nunquam Tirynthius ille ad
 alstra, (Etor

Nunquam Romulidum Capitolia splendida vi-
 Julius intrasset, nisi per discrimina uterque
 Grassatus solidis fregisset gressibus illam (tem.
 Terrorum matrem, & vulgi crepitacula, mor-
 Nec mora: miscentur bellis Aquilonia sceptrâ,
 Armanturque manus (longum est arcellere
 causas,

Ambagesque intrare omnes) stat in arcem minaci
 Et

ARCTOS PULLATA. 531

Et ferro Boreas: stant castra frementia castris
Opposita, alternoque tepestunt sanguine sclopi.
Ancipites turbæ: modò Fördam Dānus, &
omnem,

Quà patet, armatus ditioni adjungit Iempten,
Obterit Hallandos, Gothicosque, ut Cnerōda
circum

(agmen,
Pascua belligerum F R I D E R I C U S contudit
Terrorem ostentat Gotheburgo, classibus æquor
Insternit, Balthenque diu percurSAT, ut hostem
Invenit, inventum collato Marte refutat. (grat
Digrediturq; maris Dominus. Sued contra pera-
Cimbrorum attegias, discordantesque maniplos
Danorum in crudam redigit Mavortius Oddam.
Odda recens vallo, somno indulgentior Odda,
Ibis in obscuræ tenebras, & nubila famæ,
Nocturno, pudet heu! tentata & dedita saltu.
Vive quidem post hac, sed verso nomine vive.
Et tenebras exturba oculis, culpamque refarci.
Calda secuturis si qua ingruat alea seclis.

Surrexit Carolo spes amplior. inde rigores
Hybèrni ut crescunt, persultat masculus æquor
Marmoreum, in Fionasque movens, gelidosque
Selandos

Immodicus voti, speque invitante labores,
Fortunā famulante gradum protollit, & urbem
Hafniacam aspectat procul, aspectaq; minatur:
Horror in urbe frequens, properant in valla
Quirites,

Vicino properante metu: venit Hannibal, ajunt,
Cannarum victor, venit illicet, atque Capenæ
Ostentat turmas portæ. F R I D E R I C U S ad illas,
Accinctus gladio, nequit exhorreiscere turbas;
Disponitque suos, agmen perumpere certus,

Trampejo ductore: Brito sufflaminat ictum
 Medovius, medium se se ingerit, atque cruorem
 Spirantes utrimque animas, iraque calentes
 Frigoribus mediis sistit. Disceditur armis,
 Pax sincera redit, conjuratæque per ævum
 Pignus amicitix dextrâ rectrice novatur.
 Oscula junguntur dextris. Gaudete Triones,
 Æternam spondent felicia secula pacem.

Proh Superi! puncto Bellona resurgit; &
 Arcton, (vum

Quâ data porta, ruit, spectamus ephemerum æ-
 Discinctis passim Danis. FRIDERICUS ad urbem
 Aspectans cuneos bellantûm, & classibus om-
 nem

Urgeri portum, externosque in collibus ignes,
 Fulmina; & fremitum, viso impallescere nescit,
 Innixusque Deo, causæque, hostilia circum
 Agmina perlustrans animis: hæc agmina, dixit,
 Torva oculos, durata manus, assueta cruori,
 Laudibus accedent nostris: feret illa salutem
 Machina, quæ nostros subito quatit ariete mu-
 Fata viam invenient. oraculum credita civi (ros,
 Regia vox, fremit affiliens, & commodat iras
 Præsidii, valloq; frequens; Mars intrat in omnes,
 Et fuetas Musis animas incalfacit; uno
 Redditur alloquio bellatrix Hafnia, & arma,
 Arma improvisis subito fert obvia telis.
 Prorsum imperfecti nulla est fiducia valli:
 In dextris spes tota sedet: pro mœnibus adstant
 Pectora, queis patriâ cuncta inferiora salute.

Interea occultis fossarum ductibus urbem
 Accedit Sueo, Mæandros nunc mille figurans
 Telluris sinubus, venienti retia Cimbro.
 Nunc spelæa tegit multâ cruce, & ostia firmat

Agge-

Et venit in lucem nequicquam, flammifer hostis,
 Occidit, admorsaque cadens mutescit in hastâ
 Nequicquam Swanto veteranorum objicit a-
 Bellantûm, ruit ipse, suisque immortalis armis
 Occubat, Hafniacæ remeant capto agmine stellæ.
 Sic oppugnata crebrò præluditur urbi

Mortibus, & totis miserescere nescius imber
 Grassatur tectis, grassanti assibilat aura.

Parte aliâ urbanos quâ spectat Amagria muros,
 Infert se campis, aditumque interrogat omnem
 Carolus, adversâ surgit FRIDERICUS in hastâ,
 Circum densantur Troes, densantur Aclivi,
 Par animus cunctis, vitam impendisse periclo,
 Et Rege inspectante moris, configitur arvis.

Jurares acies rediviva ad Pergama Grajas
 Incaluisse iterum, sic quondam interritus Hector
 Ilion excursu tegit, instructasque phalanges
 Submover armatus, sic contra immensus Achil-
 Hectora lethifero gaudet stravisse verutò.
 Hoc distant, postquam Danum videt Hectora
 Irruere, & fulmen moliri nobile, donat Achilles
 Se ponto, fumos ruri, suaque agmina ferro.

Hæc inter Batavus socios ex lege maniplos
 Advectans ratibus tumidi subit ostia Balthis:
 Stant freta clausa rati, stat victus compede
 pontus,

Omne latus tristi velorum obtexitur umbrâ:
 Hinc classes venienti, hinc & castella minantur
 Foeta armis tonitruque, nihil commotior undas
 Sulcat, & immanes inter se se expedit alnos
 Opdamius pugnax, emitur victoriâ quamvis
 Sanguine Prætoris Vitti, Heroique Florissi.
 Mittit in auxilium FRIDERICUS transra, duell-

Ter-

Terminat emissis, sociosq; receptat ovantes,
 Nondum expugnatur Caroli spes, ire ter-
 nebris
 Tectus amat, noctuq; trementi illabier urbi,
 Valla per & fossas: hinc machina crebra fatigat,
 Artificum mentes, scalæq; strahæq; globiq;
 Hamatis, & centum fecundi mortibus, adilat
 Martius, & nulli temerè expugnabilis altero.
 Miles, inexpertæq; applaudit nescius artibus,
 Collaudat genium fabricæ, spondetq; paratum
 Obsequium, seu per palos, & spicula valli
 Ferro eluctandū, seu per glacialia fossæ
 Tentandi insultus, se deniq; pergere in arcem
 Qualicunq; viâ, & Domino reperire coronam.
 Dixit, & invasit pernox exercitus urbem,
 Mente alacris, nimiusq; spoils, tyroq; sepulchris
 Promissus candore stolæ, nec saxa, nec ignes
 Exterrent primos aditus, noctisq; profundo
 Defensores: subeunt muris, huic publica ferro
 Demitur, hic latum palis capitegmen inurget,
 Hic celer æratâ retro fert spicula clavâ,
 Is catapultarum streperum genus, arietis instans
 Expedit, oclusas centus diffringere portas,
 Tiglerii petarda vocant: volat alito ferro
 Antè uncus, medioq; globus, vaga pertica retro
 Exemplar priscae rediens in secla Chimære,
 Cui mira audenti Deus, & fortuna recessit,
 Aptantur scalæ vallis, conscenditur, ante itum
 Uglarius socios, curtamq; innixus in hastam
 Circumspectat ovans, cum se FREDERICUS
 adesse
 Et vigilare docet, salit undiq; pestifer imber,
 Miscenturq; manus, illustant fulmina noctem
 Magno utrinq; suos animante in prælia Reges

Et dubitat fortuna diu , cui militet , utri
Debeat assensum : tandem Gothica ira retrorsum
Cogitur , & victam permittit casibus artem ;
Arctantur passim cunei , densæq; phalanges
Irrubere stolis , nix sangvinolenta remugit
Mortibus , & sanie ; stat Calebo tota cruore
Decolor , in tenebris crebri pereuntq; jacentq;
Nocturni proceres , & Martia nomina gentis
Magnanimæ , armifero nuper funesta Polono.
Felices animæ ! si sic Byzantia propter
Mœnia , Threiciosve lares , aut oppida Cressa
Spiritus æthereas pro Christo exisset in arces.

Nox Carolo tristis , nec tuta ingentibus ausis
Visa comes. forsan posthac felicia spondet
Bella dies : patulo coràm stat cernere Phœbo.
Halda insultatur , sed tela inimica retundit.
Pergitur in Fionas : pugnatum hîc arte Magistrâ
Agminibus lectis , adversaq; sole corusco
Arma coruscabant , virtus Mavortia utrinq; ,
Et vires utrinq; pares : modò Sueca triumpho
Gens prope : mox Dano laurum stataria spondet
Pugna : iterum dubia est , iterum suspensa futuri,
Atq; incerta quibus se tandem indulgeat armis
Pendet in ambiguo : ceu cùm Neptunia puppis
Tempestate agitur , nunc huc , nunc volvitur illuc,
Africus in scopulos rapit , horridus Auster in oras
Prædonum , gyrat vertigine Circius alnum.
Vento exfurdatus perdit clamata Magister
Jussa , Deosq; metus inter sedet omnia poscens.
Tandem inclinati succumbunt agmina Sueci
Fortunæ , FRIDERICE , tuæ : cuneisq; solutis
Danus inexpleto rapitur per millia ferro ,
Et metit obstantes : sequitur victoria , qualem
Vix sperare hominis , certè tribuisse Deorum est.

His

His gradibus scandit FRIDERICUS in ardua
 Invenitq; viam fatis : sic extulit Arcton (famæ,
 Damna supra , & toti se se superextulit Arcto
 Ingenti meritorum acie : patria ardet amando
 Servatum ob civem ; repetit pax aurea terras .
 Arma relegantur , pedibus calcatur Erinny :
 Succedit diri felix oblivio belli :
 Clauduntur jani : fumant altaria votis :
 Dona crepant : levibus sed tanta pericula donis
 Majora , exposcunt quiddam sublimius , intrant
 Consilium Patres , meritum libratur , & ingens
 Lassatæ Stator gentis ; virtutibus istis
 Nil par inveniens , nil Dania grata secundum ,
 Servatori ipsam se se dedit , inq; Monarchæ
 Ingressa est gremium , resupinavitq; penates
 Ad cœleste genu : & tua sint patrimonium , dixit ,
 Sceptra diu , natisque . ex hoc assvesce vocari
 Magne Pater Patriæ , Danoq; salutifer orbi .
 Ex hoc perpetuis sacra pulvinaria votis (Arcton
 Poscimus , ut patriam sanguis FRIDERICIUS
 Dispenset felix , hæredumq; agmine longo
 Regna serenatis vehat ad prosperrima fatis .
 Annuit , & charos miti complexa Triones
 Mens Augusta sinu , nomen venerabile Patris
 Induit , exprompto totâ pro gente labore
 Invigilans : veteris curæ nunc duplicat æstum
 Quassatos refovens securâ in pace colonos .
 Nunc parat addictis commercia reddere terris ,
 Et Balthem auriferæ stat continuare Guinéæ .
 Nunc titulos meritis decernit , præmia civi ,
 Laudem aliis , aurum qveisdam : sedet aurea tor-
 Et stupet in medio se centurione videri . (quis,
 Hos pilenta levant ; multus premit effeda Consul ,
 Ante pedes , dono Regis nunc jure Curulis .

Mox vicina suis spectans incendia terris
 Temperat ingenio pugnās, & si qua refellit
 Arma armis, illos invitū tendit ad enses,
 Et ventum huc nollet; quid enim pacatius illo?
 Cujus in Augustā radiat pax aurea fronte,
 Pax oculis, animoque sedet, pax nomen in una

Nè tamen infestis pateat legionibus Arctos,
 Prospicit in longum, & crebro munimine firmat
 Oppida fulmineis iterum opponenda manipulis
 Si qua olim terris funesta repullulet hydra,
 Et ruat in vetitum Mavors. hinc flore juventutis
 Bellatricis opus, nè si discincta potestas,
 Exarmata novos metuat clementia ventos.
 Nunquam sponte vocat Martem: nil lenius illo
 Si sibi permittas; statque indulgere paratus
 Criminibus, magno satis est prostrasse leoni
 Corpora, cum victus cadit, instantisque periculi
 Certus hiat, jugulumq; supra pendere securim
 Aspicit, & lethi confusus imagine pallet.
 Explicet Augusti quàm sit clementia Regis
 Credibili major, cum cernuus ante tribunal
 Horreret, victoque Sinon expromeret ore
 Donatæ scelus aræis, & indelebile crimen,
 Unde in sceptrigeram serpebat protinus urbem
 Et fremor, & gemitus, populo indignante, tot

Tot streperos nitri bombos, tot fulmina plumbi
 In sua converti, Croneburgi ex pulvere, tectâ
 Rarus supplicis, atque invitissimæ urnæ
 Sanguinæ adscripsit fontem, exemploq; Tonantem
 Crebrius indulgit; nisi si reverentia legum
 Cederet ex animis, fasque omne abrumperet a
 Ambitio. tandem patientia læsa retorquet
 Tela inimicæ, nocens si quando accingitur armis

En-

Enceladique, Gyæque, everforisque Typhœi,
 Queis labor, & brutus coelo exturbare regentem
 Impetus: ad fulmen veniendum est, inque fre-
 mentem

Surgendum tonitru, & spes extirpanda furendi.

Nec minùs interea Musarum castra propagat
 Invidiam ipse supra possessus Apolline, seu se
 Totum Romanâ mens est expromere linguâ,
 Seu libet artifices percensere ordine Musas,
 Quis se Grajugenæ, Pharii, populiq; Quiritum
 Expoliere, latet gremio hoc; miratur Eleusis
 Ignorare nihil rerum sublimè cerebrum,
 Ostentare nihil. credas Judæa redisse (dri
 Sceptra, quibus rigida quondam incunabula ce-
 Vestigata animo, & procul aspectabilis Ophir.
 Si qua improvisæ subito incidit alea litis,
 Alea quæ doctas rapit in contrariâ mentes,
 Rex castigatum nil præmeditatus ad unguem
 Disceptat causam, & rationum pondere victum
 Degravat; intentus suspensâ voce Magister
 Adstupet, & propriis folum se intelligit hastis.
 Est aliquid cultò struxisse palatia Phœnô,
 Et Vaticanæ palmam invertisse Minervæ;
 Sed minimum in nostro est id Apolline, cui pa-
 tula Hellas,

Et Latium; cujus fixum, immotumque cerebro,
 Quicquid in humanum fas est descendere pectus,
 Hæsit, & augustâ decus indelebile in urnâ est.

Adjice constratum tot bellatricibus æquor
 Puppibus; erectis tot castra exsurgere vallis,
 Quâ steterat quondam cespes; tot debita prisca
 Regali dispuncta manu; quis laudibus æquet
 Splendorem genii, Natas sive elocat ostro
 Semideum Generum; seu nobiliora salutant

Europæ excelsi meritis, & sanguine Nati.
 Nil non eximium tanto sub Principe, nil non
 Dignum animo Herois, nec magnificentius un-
 Dania legatis externo inclaruit orbe. (quam

Quid loquar ingenium morum? quid mite
 tribunal

Frontis, & in placido recubantem Nestora vultu?
 Nulla Charis procul est, semper mollissima fandi
 Tempora, nil tetricum, nil tempestatis in ore.
 Circùm eques, & dulci circùm assuetudine civis
 Pendet ab Augusti sermonibus, & stupet ingens
 Depositum cœli tantâ cum laude severum
 Principis, & mixtum defendere posse serenum.
 Sic videre suum, Xenophonte interprete, Cyrum
 Persidos indigenæ, quanquam ille Cyaxaris au-
 Illustret genio, Medoque potentior omni (lam
 Infrænat Sardeis, Crœsique superba retundat
 Spectra animi, lacrymas Abradatae commodat
 urnis,

Et residens mediâ placidus Babylone colonos
 Excipit affatu: nulli in sermone cothurni,
 Nulla supercilio nubes, Rex omnibus idem.

At si quando libet causæ extricare tenebras,
 Rebus in ambiguis, ipse omnibus intima rerum
 Altiùs ingreditur, reliquisque impervia cernit:
 Haud secus obscuram si quando illuminat Arcton
 Phœbus, hebet reliqui raptis splendoribus ignes,
 Et decus Arcturi furvum est, & Pleiâs orba,
 Degener Orion caligat, plaustra queruntur
 Indignata tegi, vix Phœbe intermicat ipsa.

Nec satis est propriis defendere viribus Arcton,
 Fœderibus reliquum trahit in contortia mun-
 dum

Pervigil, hos causæ ostentu communis, & illos
 San-

ARCTOS PULLATA. 541

Sanguine, non paucos hymenæi pignore, cunctos
Virtutum illiciis, & Majestate verendâ.

Nulla polo virtus lapsa est, quin illius aras
Imbuerit primùm; mens illibata, manusque
Terras incoluit, sed plùs habitavit Olympum.

His fixum studiis, atque immortalibus ausis
Evexere poli, laxant se sydera sydus
Exceptura novum, Divæ quâ parte coruscant
Progenitorum animæ: sensit FRIDERICUS adef-
Fatalem Lachefin, visaque animosior illâ (se
Exspectata diu, non formidata recepit

Spicula, & Auctori, misso in compendia morbo,
Redditus æternas scandit venerabilis arces.

Mens innexa Deo, quàm Te præmisimus ægre
Funeribus nostris? quàm Te tua Dania nollet
Cernere lethifero ponentem membra grabato?

Qui Boreæ vita, & nunquam moritura fuisti
Gloria; qui seculo exemplum; qui crimine purus;
Dentium populi; sed sydus amabile Musis;

Patronus Themidos; fortunæ in fulmine rectus:
Attertor patriæ; supra omnia, Numine plenus.

Te quondam Ægypto si fata benigna dedissent,
Plurima sacrificos lassaret victima cultros;
Nunc alia in Danis merces; memoraberis omni
Ætati, & mœstis longùm plorabere Delphis.

Plangite funesti confusâ voce Triones,
Plangite, Statorem extulimus, regniq; Parentem
Semiânimus, unaq; simul prope condimur urna.
Plangite, jam SOPHIE plangit, viduoq; cubili
Transigit extomnes inter suspiria noctes.

Sola levat tristem CHRISTIANI gloria luctum,
Demulcetque colos sceptrorum filius ingens,
Et patriis locuples virtutibus; ille tiaras
Implet, & hæredem divisus in omnia dextram

Porrigit auxilio, vacillantesque Curules
 Fulcit Atlas humeris; quo sospite Dania rursus
 Tolle in astra caput, priscumque redibit in aurum,
 Si quid habent solidi vatum præsagia, si quid
 Ungvibus ex primis licet exsculpisse leonem.

At nos intérea defunctum Heroa madentes
 Fletibus abluimus, memoriq; in corde theatrum
 Erigimus Divo, quod secla refellet, & ignes,
 In Natos Natorum abiens, & posthuma secla.
 Pessumierint lateres, pretium subduxerit ævum
 Marmoribus, nullo sapientia Principis ævo
 Squalescet tenebris, formidabitve sepulcrum.
 Illam fama vehet super æthera, transque recessus
 Europæque, Asiæque, & si virtutibus Afer
 Decernit pretium, vel Phernambucus honorem.
 Ibimus, & calamis ultoribus invida fati
 Stamina rumpemus; nobis Academia vivax,
 Illa Patris Patriæ toties animata favore,
 Auxilio veniet; nos officiosa sequetur
 Posteritas, nostræ stipulæ superinduet aurum.
 Crescet laude virens, semperque virentior Arcton
 Intrabit splendore novo FRIDERICUS, & omni,
 Quâ via virtuti est, florens cantabitur orbe;
 Argentes dum bruma nives, dum sylva juventam
 Integrat, & nitidis expicta novalia plantis
 Attollunt rediviva caput, dum sceptrâ Nepotum
 Inspicit Arctophylax, dum flamma triumphat
 Olympum.

D. I. R. X. I.

(68) ARCTOS

ARCTOS RESPIRANS

Auspiciis

SACRATISSIMI ET AUGU-

STISSIMI REGIS

CHRISTIANI

QUINTI,

DANIÆ, NORWEGIÆ, VANDALO-

RUM, GOTHORUMQUE HÆRE-

DITARI MONARCHÆ,

DOMINI

Pietate & Justitiâ

florentissimi.

M. DC. LXXI.

Gad-

Gaudia pullatis iterum nascentia sceptris, (astra
 Spemq; polo missam canimus, redeuntiaq;
 Nuper adorati prope marcida funera Regis.
 Rursus adest Phœbus: quin muta repectitis arma,
 Arma Deæ? non pausa lyris, non otia nervis
 Conveniunt; tandem FRIDERICI exite sepul-
 Et vitam sperate novam: sensistis ab illo (cris,
 Fulmine torpentes citharas, & proxima morti
 Deliquia, Augustus sed damna refarciet hæres,
 Et rediviva dabit Musis, rediviva tiaræ (mnes
 Jubila; cantandum est, sic res jubet, ite per o-
 Lætitix chordas, totumq; Heroa reverso
 Delibate metro, quantum semîusta valebit
 Barbitos à sacris pridem exsurdata favillis.

Dic mea Calliope, Grajo num luxerit orbe
 Clarior illa dies, quâ se se indulxit Achivis
 Æacides Trojæ veniens extinctor, utrûmne
 Illa Macedonio fulsit quæ prima Monarchæ,
 Imperii præsaga novi? quod certius Arcto
 Præsidium superis potuit descendere ab astris
 Natali, CHRISTIANE, tuo? quem Dania pridem
 Inter adoratas luces, atque omina Genti
 Læta salutavit, cujusque ab origine fastis
 Natalem Patriæ fas exspectare secundum.

Non mihi Chaldæus fata inspiravit haruspex,
 Nullus Aristander sonuit, sed publica Gentis
 Lingua Mathematicis longè anteferenda trigonis
 Faticano evoluit quondam eventura palato, (tum
 Cùm sceptro saturatus Avus, vigilumq; Nepo-
 Anxius, in primis CHRISTIANUM ludere cunis
 Lætus inaudiret, seque experrectior ulnas
 Tenderet in cælum vegeto conamine magnus,
 Mirandusque senex, & divinante referret

Ista

Ista sono, totus venturi in imagine secli:
Exspectate Nepos, cœlo famulare, soloque
Parentes inter latè dominabere, & ultra
Majorum titulos, & fortia gesta Tuorum
Produces validos fasces. vox una regenti,
 Et populo vox una fuit; quam denique certam
 Esse jubent hodie Superi, semperque jubebunt.

Salve magnificis lux allatura trophæis
 Principium, salve spes indubitata sereni,
 Optatique status, quo vernatura per orbem
 Dania finitimas extendet gaudia ad Urſas.
 Deplue sacratos oleum venerabile in artus,
 Et cirrhis adjuuge decus; quæis textilis olim
 Laurus, & innocuæ fulgebit ramus olivæ.
 Nil nisi divinum de te promittimus orbi,
 Nil nisi quod fastos deceat; nos prospera ab illo
 Unguine fatidico deducimus ordine secla.
 Stant patrii circum, nomen memorabile, Cimbri,
 Ante tuos, Auguste, pedes, Marioſque refoſſa
 Ulciſci tellure parant; ſtat Nerigon altis
 Celfa jugis, animoſq; capit, quæis Celtica tempe
 Stravit, & occiduis indixit fræna Britannis.
 Omnibus ardor ineſt idem; ſpes omnibus una,
 Sceptra tua ad veteres atavorum tendere metas,
 Quas ſibi Canutus, fauſtis quas Waldemar armis,
 Quas & Amazoniâ finxit ſibi Margaris haſtâ.

Nec ſolùm patriis ſpes hæc arrecta colonis;
 Illa eadem Gallas retinet perſuaſio mentes,
 Invaſitque ſolum Britonum, per & incluta Rheni
 Oppida, fluctivagiſque diu regnata Batavis
 Arva penetravit, quò jam penetraverat ante
 Corpore, cùm famâ reliquo admirabilis orbe,
 Magnus in externis hoſpes floſceret Aulis,
 Et genium, moreſq; hominum permiſtus Achivis
 Prin-

Principibus legeret, cunctâque ex gente me-
dullam.

Delibans, regnando suum in diadema referret.

Quid peregrina moror? patrias stat totus

Consoletur augurii Septentrio, nulla laborum

Cura tenet, nulli fortuna domestica tristis,

Exhilarante domos hoc Phœbo, en sola futuri

Cura est, Augustus Pylios ut prosper in annos

Exeat, hic populis clamor, nam cetera salva

Salvo Rege virent, expectatisque fruuntur inas

Delitiis, nusquam moror, inlatrantia nusquam

Corda mecum, & ferum nihil aut venale, nec una

Grandior, in primis stetit expectatio sceptris

Invitante lucro, a telluri infundere sulcos

Uleama, innoceo ditescens scenore, sunt qui

Limetro, & longa sese experiuntur in hasta,

Tutaque fulmineis vibrant jacula ignea dextris,

Torba parata sum, flammâs per & æquora, Re-

Sanguineos inter nimbos, inimicaque tela (gem

Provehere ad lauros: alii perplexa togatae diant

Munera militiæ, Themidosque forensia versant

Cautius, & superum reverentiùs ante tribunal

Mitia legitimis innectunt prælia nodis. (Musis

Nos Bhœbo addicti, placidum genus, aurea

Secula, pacificosque subacto errore triumphos

Spondemus, positisque quiescere certa machæris

Tempora, quæis vireant Phœbéo in vertice lauri,

Quæis vigeat solidis Ecclesia Dia columnis,

Et fora justitiâ; quæis pax ditissima sceptris

Incubet, & sanctâ decurrant fata quiete:

Qualis erat facies patriæ, cùm Frotho per amplôs

Danigenum saltus, & inhospita regna Quiriti
 Pacatum regeret populum, cum publica circum
 Compita plebejis aurum prostacket in arvis. (ma

Quò te cunq; ferunt Superi, five horrida in ar
 Sive in honoratam requiem, primordia regni
 Non nisi felicem spondent colophona, nec ull
 Clarius immensi patuerunt omina sceptri. (quam
 Vix annum egredimur tanti post funera Patris,
 Compòstosque sacros cineres, cum Filius ingens
 Plena secuturi præbet monimenta valoris,
 Orditurque novum seclum, promissaque coelo
 Fata Codanoniæ parat indulgere tiaræ. (solido

Roma illi meta est: *Pietas*, hac antèit omnes.
 Ipse diem precibus sepelit, lumenque reuersum
 Dedicat brachiis coelestibus, inde pètuntur omnia.
 Prospera consiliis, responsis certa, sequenda.
 Ambiguis, una hæc Cynosura, & sana regenti est,
 Sive pios stabilit per regna Arctoa ministros
 Cœlorum, & puris de fontibus excita mella,
 Mella per assiduas jubet exundare cathedras,
 Ille Deo assuetus, templique ad rōstra perorans
 Lingua imperii fructum delibat, ovansque
 Sostra catenati recipit secunda laboris,
 Pauperienti q; supra, se totum impendere Christo
 Destinat, & vacuus curis terrestribus ardet
 Primus inire viam, chordasque potentiùs omnes
 Tendere, Davidico flexurus pectora fistro:
 Sive sacris patriam componit moribus Aulam,
 Omnibus exemplo est, nec castigatiùs usquam
 Vivitur ad leges Superum. procul illa scyphorum
 Prælia sudoris nullos habitura triumphos.
 Lingua procul mōrdax hebet, & coelestium inanis
 Damnatu'r faryra: assistunt pietasque fidesque
 Proximaque excelsæ vigilax Astræa tiaræ:

Haud

Haud aliter patrio Salomon venerandus in ostro
 Dia Palæstinis secum intulit omina sceptris,
 Dia gubernâclis elementa cadentia cœlo:
 Quæis supra Orphæas, præcordia saxea, cautes
 Traxit in obsequium, quæis non Regalia tantùm
 Pectora, sceptriferasquæ animas, sed summa To-
 nantis

Atria mollivit, totoque Oriente stupendus
 Evexit Solymum cognata ad sydera regnum.
 Scilicet in tanto fortunæ culmine rara est,
 Et tamen immensis Peruano in climate gazis
 Nobilior Pietas: gemma est pretiosior orbe,
 Clava est Herculeis perrumpens ictibus astra,
 Clavis in arcanæ sensim penetralia ducens
 Lætitiæ, quâ nulla parem mortalia sensa
 Libarunt, cui si contendas nectar, & omnes
 Ambrosiæ succos, & quicquid ubiq; saporum est,
 In vappam, & putridæ speciem vanescet amurcæ:
 Diis genitis gustare datum est; non illa moramur
 Guttura, delitiis quæ surda rebellibus arent.

Quanto igitur, cuncti circumplectemur amore
 Pulvinar, CHRISTIANE, tuum? qui sce-
 ptrâ prehendis

Inter adoratos Domini cœlestis honores,
 Non à calcato ducens exordia cive,
 Accerfis primos regnandi à Numine passus.
 Nec metus est Danis, tibi nè constantia sacra
 Excidat, in succum, fibrasq; in sanguinis omnes
 Introiit, nullo temere exstirpanda paratu. (stum
 Id Regi patrium est, manet inconcussus, & hau-
 Numinis, intrantemque Deum fervore receptat
 Continuo, totisque hærent præcepta medullis
 Cœlica, nulla rotat Danas vertigo tiaras:
 Qualis in excelso Libani viret ardua cedrus

Re-

ARCTOS RESPIRANS. 549

Regnatrice comâ, non illam insana fatigant
Prælia ventorum, licet hîc disjecta recumbat
Fraxinus, hîc ornus, Dryadumq; vetustior ævo
Quercus hiet, non illa Notis, non attremit
Euris,

Immoto tremulam despectat vertice sylvam.

Altera, quam fixo Rex provocat impete, meta,
Iustitia est; non illa forum, non illa tribunal
Æquiûs adspexit, seu cùm Themis aurea lancem,
Seu cùm Minoam suspenderet Æacus urnam.

Tendat inexhaustis Hispana ad littora plantis
Amphitryoniades, mediûsque in Gadibus altas
Exigat adventûs certa in monimenta columnas:
Herculeæ Tibi sunt *Pietas*, *Iustumque* columnæ,
Quas ultra, citraque nefas, AUGUSTE putasti
Porrigere ingenium sacrum, cumq; omnia possis,
Tantum posse voles, quæ fasque fidesque jube-
Felix illo animo Regis mea Dania, felix (bunt.
Curia, & incolumes illo rectore Curules. (bum,
Non ferus oppressor miserum pessumdabit or-
Non circumscribet peregrina ad rostra vocatos
Causidicum genus, aut ficto tricabitur audax
Crimine: nec veteres iudex satiaverit iras,

Si qua regat mentem fortè indignatio priva:
Nulla salus lacrymis, nulla est mercabilis ære,
Si scelus immodicum, si que in contagia iturum
Crimen, & ex illa timor est porrigine toti
Imperio. fuerint alibi, quos gratia juncti
Sanguinis, & foci meriti subduxit ab urnæ
Fulmine; sunt alii, CHRISTIANO iudice,
mores, (est.

Non prece, non empto Themis occœcata favore
Sic quondam in Bethel, & florida Galgala cir-
Ramathique lares Samuel venerabile juri (cum,
Dicun-

Dicundo nomen dedit incorruptus, & orbis,
 Pupillis, viduisque idem, qui Principe natus,
 Sustinuit decus imperii, pressitque superba
 Colla Palæstini generis, tenuitque beatam
 Vicinos inter, sine cæde, & sanguine pacem.

Parcius injustas ex hoc meditabitur artes
 Prædandi tacitus delator; parcius unguem
 Figet in innocuo populator milvius agno.
 Parcius infontem venundabit ira potentis,
 Parcius obscuras nocturnus latro plateas
 Impetet, & tarde distringet in ilia ferrum
 Vinosus mactator; adest qui talia justis
 Supplicis, meritæque coerceat acta securi.
 Cedite, queis curæ est, streperas procudere lites;
 Retia simplicibus, pedicas tendisse columbe;
 Venari ambigüe dictum, committere fratres;
 Noxia restinctis alimenta infundere flammis;
 Atterere ignaros longo sufflamine caussa;
 Candida nigrantes subito convertere in umbras,
 Et nigra candoris specie simulare; cerebrum
 Aucupis miseri; plebisque impendere noxæ.
 Cedite, Danigeno solertia curva Monarchæ
 Displicet, & torti laquei: pellucet utrinque
 Fabula, lyncæo cum Regis aditur ocello.

Quin potius, venale genus, convertite vela
 Ad spartam innocuam, geniumque addicite justis
 Mercibus, Indorum vocat area, Trangebar instat
 Pollicitis, spondetque suum sine fraudibus aurum;
 Infantes gazas: alibi Vespugia tellus
 Fœcundas telluris opes, & nobile lucrum
 Promittit. nec cessat Iber, nec Celta salinas
 Offerre, & Danas votis accersere claves.
 Adde quod in patrio Spitzberga novissima ponto
 Poscat opem, cetosque graves, orcasque bimbres
 Nutriat

Nutriet in fructum Dani: balæna peferrans, om
 Littora Grönlandæ cautis, quæ debita Cimbri, M
 Pingua nunc Batavis, quanquam invitissima,
 Viscera distribuit, fruiturq; Blamaburgica Sidon
 Equore, nos macie, quin evigilamus, & undas
 Illa Codanonix patrimonium avita tiaræ regnantis
 Afferimus nostris, lucrum indubitabile, terris?
 Quis pudor est lites, & bella domestica lingua?
 Nil profecturis animosè incendere tædis fuflor
 Si domus intesea peregrino carpitur igne, p
 Si spoliis nostri maris insuperabile Tiphys, v
 Accola molitur regnum; si mœnia cœlo nitent
 Educit paria, & gazis incumbit & ostro, m (bi
 Nos palæ: quantam CHRISTIANE salutifer op
 Arctoo promittis opem; qui serius ista m
 Volvis, & ex æquo dispensas jura potenti, p
 Atque Iro; qui clausa maris commercia Dano: I
 Rursum aperis, litesque doces odisse, tuamque
 Bantami ad Dominos facis inclarescere gentem.
 Diî Tibi compensent, AUGUSTE, exordia tanta,
 Consiliisque addant robur, coeptisque faventes
 Adspirent placidè, nè quâ incrementa sinister
 Oblique adspiciat Neptunus lumine; nè quâ
 Invida vicini malè fascinet aura coloni.

Ite alacres Dani; quod sollicitissima Régis
 Cura vocat, Dominique affurgite honoribus o-
 Et solio felix omen, facilesque vovete (mnes,
 Regnanti Superos; cujus solertia vestram
 Excubat in requiem; totosque infusa per artus
 Imperii stabilit nutantia, lapsa refarcit;
 Impræba castigat, prava abrogat, ardua sancit.
 Hoc Duce vos celebri tandem committite famæ,
 Irruite in maria; & frænum laxate rudenti.

Hic eat in Chinæ, Japanisque extrema cataplus,
 Mogolicosque sinus, & quò via panditur alnis,
 Auroræque illic nomen plantate Monarchæ
 Danorum, & fructus, casiam metite, atq; Sabæis
 Edita thura jugis; feret acria cinnama dives (det
 Ceilon, & in Balthen se multo adamante profun-
 Bisnagar: ad Libycos classis meet altera portus,
 Plurima ubi dentem ratibus dabit ic̃ta proboscis,
 Et fulvas fluvii glebas: Tagus integer istic
 Profluit, & rutilus stagnat Pactolus arenis,
 Exspectatque tuas, aude modò Dane, carinas,
 Hinc vespertinos ducenda colonia ad Indos
 Tertia transtra parat; non illic germina desunt
 Grata retundendæ morti, speciosa crumenæ,
 Aptæ gulæ: videas totis gemmascere pratis
 Saccharon indigenam, passimq; cacumina petum
 Tollere, fumosisque Europam accersere spiris.
 Parte aliâ extremum Boreæ intractabilis axem
 Puppibus, & tensis hilares invadite velis,
 Fortuna AUGUSTI comitabitur, arctaq; reddet
 Pervia, non illic glacialia fragmina ponti
 Interpellabunt cursus, non horridus Eurus
 Sistet iter transtris; tumidos illo æquore cetos
 Figite, sunt vestri, quos usurpator in hamum
 Induit: exspectant examina mille natantùm
 Retia Danigenis pelagus verrentia dextris.
 Et nè capturæ sua condimenta negentur,
 Sal natat Hispano, Gallo sal littore spumat
 Solibus in crustas, ratibusque in Danica iturus
 Horrea, præcipitate moras, ipsique carinis
 Advehite; externo satis indulgentia nautæ
 Favit, in oceano quoq; nascimur; aëris haustus
 Et Batavis, nobisque idem, via publica utrisque,
 Quin igitur similes expergiscemur ad artes.

Rex

Rex præit exemplo, Rex armamenta ministrat,
 Velaque, consultósque viros; audete marinis
 Fluctibus ostendi coràm, patriumque Trionem
 Et Zephyri gazis, & Eoâ merce beate.
 Sic rediviva Arcto veniet Solyma, atque carinis
 Hinc ebur, occiduisque incognita fantala terris,
 Inde metallorum princeps vectabitur aurum,
 Quicquid & aspexit Tharsis, quod protulit ultra
 Argenti massas pretiosum nobilis Ophir.

Sed non se se illo Regis vigilantia fine
 Terminat, intendit studia in graviora cerebrum
 Mens Augusta, togæ passim dum munia fervent,
 Altera *Iustitia* pars, sceptro nata tuendo,
 Servandoque olim civi, si Martius instet
 Horror, & innocuo restagnent sanguine fossæ;
 Non filet; armatas hyemes, & classica dorso
 Æquoris in patriæ gremium penetrâsse, repõ-
 stum

Altâ mente sedet, memor hostica posse reverti
 Secula, consiliis, flexuque avertere fulmen.
 Destinât, & pacem nullo mercarier auro,
 Sed ferro servare ratam, iustoque paratu
 Accinctus subitum non formidare periculum.
 Providus hinc dices circumdat mœnibus urbes,
 Mœnia delectu, veteranorumque manipulis,
 Omnia perpetuo, qui regna interfecat orbe
 Æquoris, atque æquor transtris, quæ, Marte fre-
 mente,

Nil nisi fulmineas mortes, & vulnera, & urnas
 Edidicere loqui, tempestatemque minantem
 Urbibus in ponto compescere; spumea circum
 Littora perpetuis Mavortem avertere terrâ
 Excubiis, priscóque salum defendere jure.
 Et si vel terris superinfundatur, & agris

Bellonæ rabies, quibus arma coërceat arma
Sunt in procinctu. nec circumstantia pila,
Tela, globi, galeæque, & rauca tonitrua defunt;
Nec validi defunt ad Martia gesta lacerti.
Hinc propere in campis manus exquisita relucet
Ductorum, quæis laudis amor, quæis mensque,
manusque

Fida , nec in dubiis exterrita pectora rebus.
Junguntur densæ, gens assuefacta, phalanges,
Cordatæque animæ, seu defensanda sarissis
Mœnia, seu plano committenda agmina campo.
Adjice tot circum pagos, & compita turmas,
Auspicium, CHRISTJANE, tuum, nutúmque
sequentes, (ba est,

Immemoresque mori. quid enim? vernacula tur-
Imbellesque manus, & rastris nata propago;
 At genus hoc tumidos, Alarico Rege, Quirites
 Sub juga fulmineis quondam pessumdedit hastis,
 Circuit Europam superando, nec astra, nec Alpes
 Impedire viam, quin per victricia passim
 Arma triumphato lauros suspenderet orbe.
 Adde viris stimulos, crebrisque exercita bellis
 Pectora ductorum, nec formidabile quicquam
 Attentare negent. redivit in præcordia virtus
 Prisca, modò Heroas, proceresque ante agni-
 na cernant

Provida non trepidis vestigia figere plantis.

Hæc sunt imperii, sunt hæc elementa futuri
Roboris, hæc folium fidæ statione coronant
Arma, virique, animiq; quies his publica nervis
Salva stat, & pacis semper venerabile nomen.
His frui ad laudes, & ahenea fulcra coronæ,
Pacatique eboris robur: sic crescet oliva
Floridiùs, ramosque potens interferet armis.

At

ARCTOS RESPIRANS. 555

At si fata negant requiem [quod abominor] &
 Irruat in patriæ glebas, illâ utere gente, (Mars
 Illa tibi fidas dextras accommodat, illa (Austros
 Sanguine Regalem, trans Gangem, & nubila, &
 Extendet proprio famam, si quando necesse est
 Migrare in chlamydes, Regemque inscribere
 Marti. (pectus

Quid multis? A U G U S T E, tui sumus, excute
 Cunctorum, nihil est quod non tibi palpitat, ire,
 Ire jubes tures, & Martia spicula contra,
 Et rediviva iterum monstrari pectora Cimbri,
 Imus in adversos, ferroque retundimus hostes,
 Quos tibi delegas, nec adhuc in vulnera torpet
 Dexterâ protritâ jam pridem cognita turmis,
 Cùm Fionas inter glebas, inimicaque Baccho
 Arva Codanonii patriam asseruere manipuli,
 Vix reliquo, cessæ, qui nuntius iret, harenæ.
 Nondum lassâ manus, quæ, cùm stataria ad ur̃
 Pugna cruentatis ferveret utrinq; lacertis, (bem
 Reppulit obstantes, & mascula contudit hostes.

Vis populum C H R I S T J A N E foro, vis cer-
 nere ferro

Devotum, vis æquoreis insuescere transtris,
 Nulla mora est; vox una sonat: *parebitur.* illa
 Gloria Danorum semper fuit, illa vigebit
 In natis natorum, & qui egredientur ab illis.
 Utque magis vigeat, non clava potentior ulla est,
 Nusquam argumentum potius, quàm vita re-
 gentis:

Illâ docet blandè, quod jussâ severiùs urgent.
 Illâ nihil tacitum, nil non imitabile reddit
 Civibus, illâ tui lux excelsissima fati
 Secretum ignorat, latebrâque illustrior omni
 Intrat in obscuras, & moribus exprimit urbes.

Nec satis AUGUSTO dextris firmare tiamam,
 Ingeniis contendit idem, Musasque perenni
 Sede locat, gnarus decus immortale parari
 Fascibus ex illo genere, & durable nomen; (ptrū,
 Contra tenebrosū chaos, & lacrymabile sce-
 Quod caret extenti calamis victoribus ævi
 Vivat, & extremos Mogol dominetur ad Indos,
 Colla inimica premat, moderetur compede pon-
 tum,

Classibus infternat pelagus; feret omnia ventus
 Vate sine; in tristes Mogol damnabitur umbras,
 Postque hyemes aliquot, per longa oblivia, mutas
 Desinet in tenebras miser, æternumque filebit
 Æterno quia vate caret. nova vita petenda est
 A Musis, AUGUSTE, Tibi, cumq; omnia præstes,
 Quæ Macedo invictus, faustis quæ Julius armis,
 A Phœbo expecta decus indelebile, nusquam est,
 Qui vivit tantum famâ, dum spiritus ore.
 Hæc sacra contemnet lurco, atq; irriserit effrons
 Pulpita facundis jam dudum nata Camœnis;
 Longè alia AUGUSTUS, qui doctum ex milite ra-
 Fecerit, ex docto, qui militet, ante creârit, (rò
 Quàm dabitur vertisse manum. nè longa petan-
 Argumenta rei: testor pereuntia lustra, (tur
 Cum superingestis & ferro, & molibus urbem
 Cingeret hostilis manus, & catapulta tonaret
 Fulminibus, dextræ, quæis nuper tritus Homerus,
 Nuper Aristoteles, subitò incaluere sagittis:
 Punctum erat, & libri in lituos abiere, stilique
 In frameas visi protendier; arma novella
 Non impune minis circumtonuere, nec usquam
 Dulciùs interiit, quàm fractus Apolline Suecus.
 Vivitur exemplis. en aspice Palladis arma!
 Una manus gladium, patulum gerit una volu-
 men, Uti-

ARCTOS RESPIRANS. 557

Utimur ambobus, si res jubet, atque tuenda est
 Publica majestas, si vis expresserit arma;
 Sponte libris, mitesque magis libamus ad aras,
 Nullaque, si nobis permittimur, hostia nostra est.
 Cedimus hanc laudem Marti, petere ariete mu-
 Calcare obstantes, inimico sanguine ferrum (ros,
 Tingere, & adverso captare ex vulnere laudem.
 Nos vitiis bellum, nos fraudi indicimus urnas,
 Pugnamusq; animis contra styga, corpore contra
 Agmina morborum, genioque, & mortibus ipsis
 Oppositi crudis multamus Cerberon umbris.
 Utraq; turba tua est, AUGUSTE, tueris utramque
 Legibus, illa dabit victas ad genûa catervas,
 Hæc duraturas post ultima funera lauros.
 Quid non spondebis tibi Dania? limine in ipso
 Imperii, jam tum veteranas cernimus artes
 Regnandi, totumq; adspecto ex ungue leonem:
 Talis erat Macedo circa incunabula sceptri,
 Hic Clytus, & Dymnus, notisq; Hephæstion ar-
 Parmenioque sagax; illic præcepta Stagiræ (mis,
 Formavere animum, quæis præmunitus ad ipsos
 Auroræ thalamos, primique cubilia Phœbi
 Extendit regni pomœria; nullus Hydaspes,
 Nulla viris gravido tardavit bellua dorso.

Degener in plumas se Sardanapalus & ostrum
 Inferat, oblitusque sui torpescere pergat
 Delitiis, noster Stator ludibria vestis
 Mille figuratæ in species compescit, & unum
 Moribus antiquis habitum constantius urget,
 Ut virtus antiqua viris, probitasque resurgat
 Cordata, & levitas variabilis exeat Arcto,
 Vertumnusque animis, redeat constantia, & ausa
 Masculæ; in expensis prudens onerosa relegat
 Nomina debendi, circumciditque decenter

Illa supervacuo turgentia munia sumptu ;
 Largior in titulis, quos gesta celebria , & ingens
 Invitat meritum: hinc Comites, nova gloria
 regni,

Baronesque micant, Equitumq; sacerrimus ordo
 Ad nova magnanimo se pignerat acta calore.
 Nulli clausa via est crescendi: hic stemma vetu-
 Attollit meritis pænè ad confinia sceptri; (stum
 Ille humilem illustri virtute supervolat ortum,
 Juraque principibus dispensat mixtus Achivis
 Cunarum victor. juvat erexisse capaces
 Consiliorum animas, omnique in gente decora
 Quærere virtuti capita , & quæsitæ corollis
 Cingere, patritiæque inter numerare Curules.
 Hæc iter est meritis, quocunq; in sanguine sedem
 Inveniant: suda virtus, conare, fatiga
 Pectus honorato molimine, præmia circum
 Inconfusa novis stabunt certantia lauris.

Rex indefesso cunctos ad dura laborum
 Provocat exemplo, crebris sudoribus artus
 Roborat, & rigidis firmatus membra palæstris
 Algores, fremitumque, & flamina turbida venti
 Excipit objecto vultu inconnivus, & arma
 Ventilat, hybernâ rigeat seu grandine tellus,
 Sive fatiscentes sol fervidus ustulet agros;
 Arma secuturæ referant quæ schemata pugnae,
 Si res poscat opem: simulacra hæc bellica nervos
 Expediunt, durantque animum, vegeta inde
 lacertis

Aura, vigor menti, vis ossibus, esca medullis.
 Martia nunc celeres partitur in agmina turmas,
 Hic densat cuneos, illic rapidè explicat alas,
 IncurSATq; frequens, resilitque, modò alite nitro
 In latus obliquat, modò turbine promptius instat
 Cor-

ARCTOS RESPIRANS. 559

Cornibus, & stricto frontem premit ipse veruto.
 Rursum alibi certos tormenta boantia in ictus
 Dirigit, ad nutum vocalis machina paret,
 Et globus ad jussam defigit vulnera metam.
 Est ubi fulminei, sed natio parvula, sclopi
 Exercent digitos, oculisque sequentibus orbem
 Designant telo, plumbum inde volatile discum
 Perforat, albatâ quâ tingitur area cretâ.
 Nec minor est hastæ solertia, provocet Euros
 Cursibus, & Zephyros equus, illa jubente Ma-
 gistro

Carpere docta viam volucris ruit, arte stupendâ
 Trajiciens medio suspensum in fune metallum.
 Plura referre mora est. nil consummatius illo,
 Quocunque inspicias, sive in Mavortia seclum
 Impellat funebris Eris, seu dulce togati
 Imperii regimen supero indulgetur ab astro.

Maeste istis animi virtutibus, inclute Rector
 Arctice, Danorum columen, rediviva Trionum
 Gloria, Divorum de sanguine Dia propago,
 Una fatigati spes, & sacra anchora regni;
 Excipe felici, cœlo quod mittitur, unguen
 Omine, nil Rhemos, nil Marmonstera necesse est
 Poscere, nos precibus nubes aperimus ubique,
 Fertur & in Danas sacer ille columbulus aras;
 Dumq; genu, & calido spiramus pectore vota,
 Haud dubiè A U G U S T O S cœlum descendet in
 actus;

Utq; diu, & longum tecum inter prospera seclum
 Exigat in terris, atque halcyonéa coronæ
 Tempora, pacatumque tuis indulgeat orbem
 Imperiis, canam poscemus ad usque senectam.

Dii tibi Regali, quâ demum clauderis urnâ,
 Spirantes, FRIDERICE, crocos, & veris inhalent

Perpetui flores, sacramq; amaranthus ad urnam
 Excubet, æterno qui pignore regna beâsti
 Hinc abiens, meritis magnis ingentius addi
 Nil potuit Nato, pater immortalis in illo est,
 Immortalis Avus, cinis evigilavit uterque
 In folio, CHRISTJANE, tuo; sic pectore in uno
 Divisæ quondam Divis in Regibus artes
 Conspirare parant, & eâdem sede morari.
 Nec spes sola fidem dictis facit, ipsa loquuntur
 Tentamenta nihil primis laudatius annis
 Vel tentâsse Numam, vel præformâsse Quirinum.
Quintus es AUGUSTO sub nomine, grandia

Quinti

Omina præfamur vates; essentia quinta
 Certa vacillanti præstat lenimina cordi.
 Quid Carolo majus? qui tanti nominis olim
 Mensuram implevit, viditque ad genûa Quirites,
 Teutonas, Hispanos, Celtas qui fregit, & ipsum
 [Testor agros Papiæ, monumentaq; tristia Gallo]
 Franciscum nexu compefcuit acer, & ultra
 Afrorum in dites terrorem invexit harenas.
 Illum, illum gestis referes, qui primus ab illo
Quintus, in occiduo fasces moderaris oculo.
 Nè dubites, Carolotta facit, Carolo illa pro-
 pinquat

Nomine, conjuncta est *Quinto* nexuque perenni
 Addita, jungantur fortunæ, & Dana resurget
 Gloria perpetuos inter victura triumphos.

Sanctissimi & Consummatissimi Viri

PETRI BULLICHII

Archiatri olim Regii felicissimi,

& mox

Consiliarii Aulici, Assessorisque in summo
Justitiæ Tribunali, tandem etiam
Præsidis Metropolitani gravissimi.

NIl actum ô Parcæ! jacet umbra, stat inclutâ
Pulvereos ultra prospicit illa rogos. (virtus,

Illa replet Natos, teneros replet illa Nepotes

Totque in *Bullichiiis* multiplicata redit.

Illa laboriferas accendit in ardua mentes

Utque animum capiat, spes generosa, jubet;
Illa docet, quantum liceat sperare Melampis,

Quàm Celso Hippocrates congruat illa docet.
Rara quidem in Patriis visa hæc concordia terris,
Non rara ingeniis meta statuta foris.

Ante Machaoniis fulfere palatia Cosmis,

Ante parem didicit Tulpius ire viam. (prima
Dii bene Sanctæ Animæ! quæ Dano in climate
Et Themis & Phœbum confocianda mones.

Magnum erat, in Tumulo sphæram & junxisse
cylindrum,

.. Isida & Astream jungere majus erit.

(70) Cordatissimo Martigenæ

Domino B A R O N I

HILARIO HOLCHIO

Lethiferum suavissimæ suæ ELISÆ
puerperium lugenti.**A**Nte suum extremos Æneam ardebat ad ignes
Maxima Sidonias inter Elisa nurus:

Versa rei scena est; Anchisiadesque Trionum

Fatum ultra, atque ignes ardet amore suæ.

Suspirat post busta frequens, nullusque dolori

Est modus, ut quondam nullus amoris erat.

Seu Sollaxat equos seu vespere condit habenas,

Arva per, atque domos dulcis *Elisa* sonat:

Vox quoq; crebra meat populorum, & vox tamen

Non meruit fieri talis *Elisa* Rachel. (una est,Sed satis *Holchiade* est! tandem gravia ora Cato-

Indue, sic dudum Mars pater ipse rogat; (nis

Atque ait: heroo quod gestas pectore vulnus,

Hostili posthac fronte sedere jube.

(71)

Nobilissimo & amplissimo Præsidi

Hafniensi

D.D. PETRO RESENIO

Sami Balthicæ historiam edenti.

ERige te mediis, Samos, erige rursus ab undis;
Nil post, quod quatiant flabra Aquilonis, erit.Perpetuò zephyros segetum experiere Magistros
Totaque squammigero littora plena grege,

Ex

Ex quo te Dominus subvectat in æthera Gryphus
 Cœlestique tuos lumine pascit agros,
 Ex quo jam Samiæ deterget nubila terræ
 Et noctem & senium *Reseniana* manus.
 Felix ! quam miti Sol ille ferenat oculo,
 Quamque hæc tam clarè luna micare docet.

Ad Fortunam,

(72)

Quæ iterum, iterumque virtutibus
 summi Viri

D. D. THOMÆ BARTHOLINI,

Bibliothecæ incendio & funere Uxoris,
 asperius cœpit insultare. 1675.

N Il agis ô Fortuna ! licet feriasque premasque
 Incestesque rogis, funeribusque domum.
 Emergit supra fulmen BARTHLINUS, & arte
 Corrigit infestum, quod meditaris, opus.
 Sustinuit pridem URE TUUM, cum luxit in igne
 Illa domus Charitum, Pieridum illa domus;
 Cum genuit prunas inter Phœbéa supellex,
 Et didicit celsas Celsus inire vias.
 Sed rediit lar splendidior; solamina libri
 Ad Pluteos capient, Rex Philadelphæ, tuos.
 Sustinuit jam TRISTE SECA, cum funebris uxor
 Pars animi plusquam dimidiata cadit;
 Sed quod nunc reliquum docto se commodat or-
 Dimidium, toto majus in ora venit: (bi
 Totus enim suus est positâ jam Conjuge Phœ-
 Plenius & causam posteritatis agit; (bus,
 Ipse quidem Musis vera emolumenta librorum
 Pandit, & ad trutinam justus Apollo sedet,

Cætera per natos fatorum ulciscitur aufa,
 Proque uno, calamos reddere quinque parat.
 Ergò viri porrò tanti vexare serenum
 Define, & invisos transfer acerba jocos:
 Perstat is in fati nunquam exarmandus harenâ;
 Vulnera fac, vires colliget inde novas:
 Hoc habet Antæi, toties quòd surgat ab ictu,
 Quòd superet toties, Herculis illud habet.

---

(73)

Ad

D.D. SIMONEM PAULLI

Ingravescenti ætate commentan-
 tem &c.

Siccine limandis nunquam lassabere scriptis?
 Quodque tua emendet regula, semper erit?
 Gloria Phillyridum! propriumne regentibus illud:
Plus ultra, in Paulo continuabit iter?
 Suadet jam pridem senium venerabile pausam,
 Et requiem capitis promeruerè nives.
 Quid reliquum, partos nisi dinumerare trium-
 Et legere ex scriptis farta decusque tuis? (phos?
 Tu tamen admotâ juvenescere cerneris urnâ,
 Atque inter taxos laurus honora viget.
 Vos, ô Vos taxi procul, hinc procul ite cupressi!
 Nullus adhuc letho, funeribusque locus.
 Hic ubi se calamus *Paulli* experrectior infert,
 Et librat curâ floridiore stylum.
 Nil opus, ut grandis natu renovetur ahenò,
 Quod *Medæa* nequit, dextra *Simonis* agit.

(74) In.

D. M. CHRISTIANI NOLDII.

NOLDIUS hic nitido faciem declarat in ære;
 Et cathedram hoc habitu conspiciendus adit.
 Schema illud vultûs; sed quo inflammetur ab i-
 Spiritus, id vita, & scripta polita docent. (gne
 Vis sacræ nucleumSophiæ nucleumque profanæ?
 Vis in Eberino flumine stare sitim?
 Ut quæras rivos diverso in climate, dices:
 Purior in NOLDI fontibus unda fluit.

CURTII ADELER

Ordinis Danebrogici & Divi Marci
 Veneti Equitis, S. R. Maj. Da-
 niæ & Norwegiæ Archi-
 thalassi.

ILle olim Hesperiiis, Grajisque animosus in undis
 Ductor & Adriaci fulmen, amorque maris
Curtius hac tabula vultum confessus in orbe
 Durat & à fatis conspiciendus adest:
 Terror adhuc Thracum, quos ad Cretæa cecidit
 Littora, ad illustrem nobilitate Rhodon;
 Ad Seston, Pontumque Helles, atque ostia Abydi,
 Quàque Muhammedis classica ventus agit.
 Sensit id immanes inter trux Bassa lacertos,
 Dum ruit, adque necem sanguinolentus hiat:
 Ipse cadit, Venetisque diu jam putret in ulvis,
 Supra *Aquila* est, infra Luna Ibrahima jacet.

Hinc patrium ad Balthen versus regit æquora, &
 Qua volat, invictâ classe tuetur aquas: (omnes,
 Nullus adest, qui contra fremat, qui dira minetur,
 Nemo Ibrahim rursus scilicet esse cupit.

---

(76)

Epitaphium Nobiliss: & Ampliss: Viro
 Dn. CHRISTIANO CASPARI
 SCHÖLERO

Consuli quondam Coagiano, & in
 Supremo Justitiæ Tribunali As-
 sessori gravissimo erectum.

1679.

Ille fori lumen, justique æquique sacerdos,
 Ex Curiis Patriæ Fabriciisque satus
 SCHÖLERUS tandem longo defessus ab ævo
 Repperit exuviis hac statione locum;
 Sed tantum exuviis: meritum fama Triones
 Occupat, & nullo clauditur illa sinu.
 Sive etenim Coagum, præfedit sanctius urbi,
 Et viduæ è causis arcuit omne nefas,
 Sive Amphictyonas inter Regale tribunal
 Muniit, Astrææ, justitiæque sacer,
 Hæserunt lateri comites Pietasque Themisque
 Et Charis, & nullo munere victa Fides:
 Prisca Fides, Dano generi Constantia prisca,
 Sincerè in quosvis officiosus Amor.
 Utque excedendum scenâ, poscentibus astris,
 In gemino rediit pignore Imago Viri;
 In quibus ut melius vel adhuc mereatur ab orbe
 Quod nequirit vivus, mortuus illud agit.

(77) Il-

CARMINA VARIA.

Illustrissimo

567
(77)

Dn. COLBERTO

Regis Christianissimi Consiliario inti-
mo, cùm librum suum De Herme-
tica Medicina illi dedicaret. 1674.

MActe illo, *Colberte*, animo: non Gallia sola est
Consiliis robusta tuis: complecteris omne
Humanum genus officio: diffundis ubique
Ingentis meriti radios. Quod panditur æther,
Quod tellus, tibi deferimus; tua promit Eleusis
Abdita, & in toto miracula parturit Orbe.

Dn. PETRO COMITI (78)
In GRIFFENFELD

Sacr: Reg: Maj. Cancellario &c.
cùm ipsi Cogitationes suas de Linguae Latinæ
ætatibus offerret. 1675.

Hoc quoque restabat titulis; post pondera regni
Consiliis librata tuis, ad Pallada nostram
Flectere vitales oculo indulgente calores,
Atq; vacillantem gremio exceptare Camœnam;
Magne Atlas Patriæ, dudum qui totus in Aulâ
Excipis immensam non fesso vertice molem,
Totus ades Stator Patrio assertorque Lycéo.

Non alio mallet, quàm te splendente renasci
Gloria Pœbéæ gentis; tunc surgimus omnes,
Cum tua prostratas attollit dextera Musas;
Haud dubii, quīs Tiphys agat, quo Castore navis
Erigat antennas: quis enim sapientiùs illo
Lubrica currentis moderetur transtra carinæ,
Quàm qui inter Sacra hæc ventos expertus & im-
breis
Atti-

Attigit excelsæ suprema cacumina Cirrhæ,
 Cœlesti semper propior, seu prima juventæ
 Stamina, seu plenos meritis & honoribus annos
 Spectemus, patriam quibus amplexaris, & uno
 Continuoque, sacroque imples tua secla stupore.

Moribus his liquido quondam prælusit Olym-
 Lactentesq; novo circumstitit omine cunas (pus,
 Hinc atque hinc radios astrorum ex ignibus, ultra
 Credibile, indulgens puero, stetit excita Pallas
 Grajorum è tumulis, Sophieq; , disertaq; Peitho
 Nutricum in numero vigiles, neq; largius unquam
 Inferuere uber, vel cum ter Maximus Hermes
 Sugeret, in Pharias quæ postmodo dideret arces,
 Vel Lacedæmonius, cùm prima elementa regen-
 Divarum mammis extunderet ore Lycurgus. (di

Vix fantem stupuere viri: præsaga senectus
 Audita est Procerum Phœbi, cum primus ad aras
 Orator stares alacer, linguaque novenni
 Palladiæ optares quondam felicia mitræ,
 (Jam præstare paras) cumq; accrescentibus annis,
 Major ubique viro juvenis, templum omne Mi-
 Irradians tereti repleres voce Lycæa: (nervæ

Hic erit, hic nostra tandem sublimior arte,
 Regnum aliud quærat Macedo, non sufficit isti
 Calliope tota ingenio: metam altius urget
 Spiritus excelsis olim venerabilis Aulis.

Augurium probat eventus, nec haruspice Musæ
 Certius ad tripodas fudere oracula Sibyllæ.
 Postquam igitur patrii, deplèsses flumina Pindi,
 Amstelios mens ad latices, Tamesisque fluenta,
 Sequanicasq; stetit lymphas; his quicquid in undis
 Suave Promethéo, fructuque salubre palato,
 Haustum est intrepidè: tum quæ Madriticus illis.
 Adjunxisse dedit Xaramas, Tiberisq; , Padusq;

Et Rheno cum fratre Albis; queis plurima debes,
Plura tamen genio ipse tuo, quo viscera rerum
Ingredieris propius, reliquisque impervia spectas
Intima, Dulichio nondum attentata cerebro.

Clara revertentem per regna, per oppida fama
Anteiiit, plausuque domi comitata tribunal
Augustum stitit ante Jovis: quid plura moramur?
Auditusque places, visusque disertior ore
Privato increscis titulis; hinc janua se se
Pandit ad æternas, gesta inter publica, lauros:
Creduntur foruli, referantur scrinia, præstò est
Archivi penetrabile ingens, secreta patefcunt,
Curia Apollineam vocat ad suffragia linguam.
Itur ad Augusto propiora negotia Sceptro,
Et solis manifesta Diis; hic arte Magistrâ
Transigis, & varios sceptri divisus in actus
Luctaris, minimo strepitu vastissima motans
Pondera: ad exemplum Phœbi, qui sufficit Orbî
Et vitam, & vires placidè, cum turbida venti
Ira fremat, noceatq; , uno contenta fragore.
Sic se se in facies versavit sedulus omnes,
Gloria Chaoniæ, Cyneas; hos nectare vocis,
Et Demostheniæ pacavit flumine Suadæ,
Bella ostentando quosdam, graviterq; monendo
Addidit imperiis Pyrrhi; non ille lacertis
Ajacem supra streperus, sed cautus Ulysses
Oppida sceptrifero subjecit plura Magistro
Confiliis, quàm Marte alii; sparso ore Quirites
Oranti adstupnere, memor cum nomina cunctis
Redderet, & Domino Tybrin placaret Achæo.

Hoc Xenophonte gradus Cyri per sola feruntur
Virtutum monumenta; gemunt exuta colore
Turpia, & in proprias grassantur dente catenas.
Hoc Narsete Themis per & ampla palatia regnat,
Et

Et fora ; junguntur folio pietasque fidesque
 Et rigido permixtus amor ; neque segnius Irus
 Eripitur liti infestæ , quàm sanguinis alti
 Scipiades ; priva ira procul , laterique satelles
 Justitia æquali partitur jura tenore. (vum

Quid loquar excubias ? nemo experrectior æ-
 Prospicit in longum , casusve potentius omnes
 Vertit in obsequium Domini ; vigil usq; quietem
 Custodis Patriæ , somnosque tueris in omni
 Stans speculâ , postquam passim Mavortius ardet
 Ucalegon , jamque huc subito , jam dirigit illuc
 Flammantes Bellona faces , & pascitur arvis
 Teutonicis , in qua rerum vertigine proram
 Rectâ agere in portum , & nusquam allisisse,
 Deorum est. (austris,

Tiphys in ambigua est , nondum insultantibus
 Laude ; fac Æolios semel intercurrere fratres
 Frontibus adversis , tum demum ex arte solutos
 Obliquare sinus , & jam quò turbo minetur
 Insidias , quid triste Notus , quid cogitet Euris ,
 Prospicere , ac flexu solerti eludere fulmen
 Qui valet , hic folio Jovis , & cœlestibus aris
 Proximus accumbit , nostri vigor illa Periclis (est.
 Spondet ; in hoc Fabio , ne præcipitemur , habena

Sit Magnus Britoni Vulsæus , Guzman Ibero ,
 Richelius Celtæ armigero , Stilicoque Quiriti ,
 Quosque referre mora est ; nulli sua gaudia Danus
 Invidet : at *Grypho* nos contemplamur inuno ,
 Quicquid & in Curiis , sanctisque Catonibus olim
 Romulei videre Patres , quod præstitit Urbi
 Pompilius , Phariisque sacer Curator Ioseph.
 Hoc Duce , Codani tanta est reverentia sceptri ,
 Europæ ut dirimat lites ; hîc navigat Indum
 Æquor , & ad Sinas commercia dirigit Arctos ,
 Vespu-

Vesputiusque haurit Cimbrorum idiomata Tho-

— Sed propiora vocant: alia spectaris harenâ (mas.
Phœbus, & Aonias (cerebro quas antè) sorores
Nunc humeris portas; toti pendemus ab illis
Uberibus, qui voce rudem, calamoque juventam
Instruimus; signis veri sub Apollinis ire
Magnificum est; nil non doctæ sperabimus Arcto,
Prospera cui tantam servarunt astra salutem.
Per te, sacrorum Mystæ ferventius instant
Cœlorum imperiis, atque exarmare parati
Tartara, confertim multâ prece nubila tranant,
Fortius acturi, cùm post certamina primò
Vere novem vigiles * ascendent pulpita mitræ.
Per te jam Codex, per Te digesta loquentur
Mitibus ingeniis fausta, atque infasta protervis;
Per te Phillyridum genus incunabula veri
Democriti ex puteo repetit, Grajisque lacunis
Altius erigitur tentando, ipsamque laceffit
Naturam; stat scire prius, quàm credere dictis.
Parte alia in fibras hominum, & penetralia bruti
Sanguinis artificii pergit descendere ferro,
Ambiguaque vias lethi, fontesque dolorum
Rimatur digitis? alibi quid Flora Medenti
Spondeat; & rursus quid viscere claudat Eleusis
Chemica, quas animas expresseris arte metallo.

Quòd Sophie niteat; quod nondum exhausta
Mathesis

Parturiat nova perpetuo; quod adultera linguæ
Abstergant, Lux nostra, Tuum est; Tibi militat o-
Guttur, & inventis jam dexteriora minatur. (mne
Si quid in Hesperia Gothico peccavimus ore,
Wandalicisve tonis; si qua est injuria grandem
Eridanum ad Longi componere murmura bardi,
Stat

* i. e., Doctores Theologia novem creandi.

Stat damnum sarcire: Tuis, Gryphe ardue, pennis
Evecti Latium invisâ purgabimus herbâ.

Tu nobis Alaricus eris, non ille cruento
Ense Quirinalem frænans Mavortius urbem,
Sed placidè solers, & vulnera hiulca priorum
Cœlesti solidans dextrâ; cui credimus omnes
Bellica Nestoreis concedere fulmina linguis.
Te Duce progredimur celeres, & calcar eundi
Immensum est, ipso Phœbo inspectante probari,
Inque oculis ejus campo decurrere, cui se
Tota Hellas, totum Latium patefecit, & omne
Mortali quod scire datum est: qui junior annos
Prævertens senii cunctas rapidissimus artes
Hauisti, in quavis laurum meriturus harenâ;
Quique Vir (ingenti licet impugnatus ab æstu
Curarum pro Rege Tuo, pro Gentis honore
Vix unquam Tuus es) reminisceris omnia; justæ
Arbitrio parent linguæ, creditque loquentem,
Celta suum, Teutoq; suum, Batavusq;, Britoque,
Et Castella suum, miratur Hetruria voces
In Dano ore suas, notat eloquiumq; modumq;
Accentumque sibi proprium cultissima Roma.

Nec cuncta explorâsse satis; stat lancibus æquis
Cujusvis meritum librare, ut præmia dignos,
Et stimuli ignavum maneat, inhonoraq; fucum
Esuries; illa est methodus, quæ sceptrâ serenat,
Quæ cathedras animat, tandemq; à morte super-
stes (ducum est,
Æthereum involvit genium: reliquum omne ca-
Durat adulantûm saltem inter prospera fumus,
Vanescunt empti plausus; laus illa perennat,
Quæ meritis pœnas, meritisq; adstringit honores.
Illa tibi teritur nunc impete semita pleno;
Illa una est, quâ crescere adhuc, quâq; altius Orbe
Ire

Ire velis, ex quo reliquam cœlestibus Arcton
Implesti meritis, & toto vertice supra
Nimborum patriam, Caurosque Notosq; locato
Quantum velle libet, tantundem posse licebit.

Jamq; adeò, ingenuæ, gens fortunata, Camœnæ
Ferte rosas, date thura, novisq; adolete canistris
Cinnama, quâ graditur Vestrum decus, illius ara
Tuta quies Pindo, trepidisq; in rebus asylum. (est
Hæc umbra est, in qua tuti spatiamur, & Euri
Sibila, stridentisque Notos, & Iapygos ausa
Eximus Phœbi occurso, quo nubila rerum
Disjiciente cadunt, tempestatumque furores
Hinc procul, in propriis exercent fulmina cam-
Aut, si dira suum belli contagio virus (pis.
Tendat in Arctoos, & cœlo extorqueat iram
Sacrorum novus ille tepor, qui mitiget ictum,
Obvius infanti per fana, per atria voto,
Thariades Hic noster erit, qui Nestora quamvis
Anteeat genio, superis ex arcibus haurit
Consiliis animam; cujus suspiria cunctis
Nota adytis patriæ suspendent fata Gomorrhæ.

Afferite, ô Superi! caput hoc, salvoq; Trionum
Augusto, optatis producite stamina fufis;
Addite successus successibus, addite prompti
Vim membris, animo robur; Vos prospera fræna
Ingerite his manibus, Vos inspirete salutem
Arcanis rerum, Musasque Hoc Præside supra
Squallentes dumis cautes, & inhospita saxa
Erigite, ut Magni in Gryphi cervicibus alas
Inveniant, quæis atra super, fumosaque terræ
Surgentes semper florenti in rupe quiescant.

Illustriss. Dn. Comiti, Magno Daniæ
Cancellario, & Equiti &c.

FRIDERICO ab AHLFFELD,

Cum ipsi Dissertat: suas de Poëtis dedicaret.

1683.

Fit hic conversio ad Poëtas, quorum nomina in hoc scripto attinguntur.

Illustres Musarum animæ, queis scandere Pin-
Ingeniumq; metro pascere cura fuit; (dum,
Seu vos Elysius tenet inter júbila campus,

Seu Jovis in gremio nectaris unda rigat;
Seu peregrinanti nondum hoc exístis ab Orbe
Venaque adhuc venâ fervidiore micat; (tes,
Si vacat, huc oculos, huc paulum advertite men-
Et faciles, nisi jam dirigere, manus.

Parva mora est; speculum Vobis hîc sistitur, in quo
Vestra iterum facies conspicienda patet;

Non perfecta quidem, quis enim nisi Phœbus id
Umbra sed horridulo deproperata stylo; (ausit?

Quâ tamen inspectâ vos internoscitis omnes,
Atque iterum in scenam spiritus ille redit:

Spiritus æthereum, quô quondam hilarâstis
Olympum,

Et Grajæ, & Latijæ quô caluere Dæ;

Quo super Atlantem, super æquora, transque su-

Caucasum aërium corripuistis iter: (premi
Accipite ingenuam, me suspendente Tabellam,

Inque illâ Aonium dinumerate genus;

Et si quid mereor, mecum cognoscite dotes

Unius ingentis, Pallade teste, Viri,

Multa Sophocléo qui gessit digna cothurno,

Multaque Pindaricis enumeranda modis.

Ille

Ille est, excelsum cui primo in limine nomen
 Additur, & cujus luce coruscat opus,
 Ille est, qui dudum virtutibus altus avitis
 In patriam meritis altius ire parat.
 Quod prius ad solium regnantis Osiridis Hermes,
 Quod catus ad Trojæ mœnia Nestor erat;
 Quod rebus dubiis Ithacensis Homericus olim;
 Quod Gallo nuper Richeliana toga;
 Illud in Heroâ florens *Ahlefeldius* Aulâ est,
 Illôque Arctoum nomine fulcit ebur:
 In proavis quondam redivivus Scipio castra
 Rexit & hostili sanguine tinxit agros,
 Ipse sed Æneæ propior regit agmina curis,
 Et folio Domini nobile robur adest:
 Prospicit in longum, quò sese inimica datura est
 Machina, quo frangas Marte, diu ante monet,
 Par moli, seu bella vocent, seu pacifer Orbis
 Fel Mahumedano destinet omne gregi.
 Hunc Vestrum, Antiqui vates, agnoscite Ulysses,
 Hunc Oxenstirnum, Richeliumque Novi.
 Laudatis passim cum Parmenione Zamolxin,
 Harpagus est aliis, Timoleonque labor.
 Splendet Aristides Vos propter, & ipse Pericles
 Et suus est Curiis, Fabriciisque locus.
 Nusquam grandis abest Fabius, nusquam Cato,
 nusquam
 Narses, & grandi cum Stilicone Numa.
 Et si quando oculos ad nostrum vertitis ævum,
 Olivares plectris materia esse solet;
 Nec manet intactus Vulsejus in orbe Britanno,
 Nec Granvellani nomina clara silent;
 Sed quod in his magnum, quod in his supereminet, illud
 Ecce! *Ahlefeldino* clauditur omne finu.

In obitum perillustreis & generosissimi
Dn. VINCENTII JOACHIMI
 von H A H N E

Equitis Aurati &c. 1680.

Illustres cineres, & inexpectata dolemus
 Fulmina Magnificam corripuisse domum;
 Quæ concussa trahit plures: Dictynna tremiscit,
 Inter Hamadryadas gaudia nulla Deas.
 Ipse etiam Arctoi Rector ter Maximus orbis
 Aggemit imperio, Parca severa, tuo:
 Et quisquis pretium magnis virtutibus unquam
 Constituit, partem, crede, doloris habet.
 Quid mirum! antequam suos cecidit vigil *Hahnii* an-
Hahnii orchestræ gloria, Regis amor: (nos,
 Ille Aulæ officio dudum experrectus in omni,
 Et genio, & lætis moribus ipsa Charis.
 Tempora nulla metu fractum, vultusve sereno
 Videre exutum, tempora nulla truem:
 Flammantes spe certâ oculi, sua purpura labris,
 Suada ori præstò, consiliisque manus.
 Hinc firmum asseruit media inter classica robur
 Pectoris, & supra tela, necesque fidem.
 Interea sensim formata potentia multis
 Prospera, sed nulli visa nocere reo.
 Qui legis hæc, sequere acta Viri, sequere abdita
 Et Domini ad nutus obsequiosus age; (mentis,
 Ne suasisse velis, quæ primus adire pericla,
 Sique Aulæ expediant, expediisse neges;
 Quo propius discrimen adest, flagrantior instat,
 Et laterum objectu Principis abde latus.

CARMINA VARIA.

577

Hæ sunt *Hahnî* artes, hæc instrumenta favoris,

Quo Magnete etiam ferrea corda trahas:

His alis sese evexit generosa volucris,

Hoc Jovis ad Solium remige carpsit iter.

Unde per Europam, dum stant ingentia Regis

Gesta inter lauros, perpetuumque crocum,

Illa diu Augusto virtus notissima scepro,

Illa fides *Hahnî* stabit in orbe comes.

(81)

Vifinaria diu refractaria tandem
cicur. 1675.

Vifinaria externo dudum impenetrabilis hosti,

Inde ferox muris, inde superba mari,

Ut videt oppositas Dano sub Rege phalanges

Cingere Martigenâ valla, salumque manu,

Infremit, & frustra, ingeminat, tentamur, in illâ;

Quam dedimus, certum est consenuisse fide.

Undique securis valli defendimur umbris,

Hic pinnæ, hic muros fida corona tegit,

Infra dimidiæ confirmant mœnia lunæ,

Has ultra, intestis valla tuemur aquis,

Adde aliam, fossis quæ stagnat in omnibus, un-

Lenta salutiferæ gleba paludis adest: (dam,

Hæc superinfuso stat inexorabilis imbre,

Hic lacus, hic Dano bis Thrasymenus erit.

Cum venit adversus, cadet irremeabilis hostis,

Atque inter medias, igne peribit, aquas:

Quippe perempturum ruet omni ex aggere fer-

Et sua nex plumbi est associanda pilis. (rum,

Parte aliâ in rigidum turgescens insula *cetum*

Excubat, ad streperas ingeniosa neces.

Tom. II.

Bb

Gy-

Gyrat in auxilium falco; quis ab illius ungue
In patriam secum lumina tuta feret?

Quid quòd amica natet vicina per æquora classis,
Tota viris, vario tota referta penu? (lis

Fœta armis Stralefunda foror, minitanſque cabal-
Vel parat auxilium Marte, vel Arte parat.

Eſt cibus, eſt virtus, & quicquid in Urbe requi-
Martius in Ducibus, præſidioque calor. (ras,

Denique Ariſtander *Ludovicus* advocat aſtra,
Et properam è Stellis prævidet unus opem.

Quid multis? patriâ pro libertate perorant
Omnia, miles, hyems, nix, pluvia, ulva, polus.

Parce tibi nimiùm confidere vana! ſalutem
E cœlo, & Danis, non aliunde petes.

Si Troja es, circum tentoria cernis Achillem,
Si Tyros, Auguſtus ſtat Macedo ante fores;

Si Carthago, vigil notam circumſpicit haſtam
Scipio, ſi Viſeby, Valdemar hoſpes adeſt;

Denique ſi Roma es, genibus venerare Trionem.
Aut qui Frotho venit, crede, Alaricus abit.

Quid moles, quid aquas cunctatrix lenta Monar-
Objicis? it muros illa tiara ſuper: (chæ

Solvitur Andromede, cetuſque innectitur hamo,
Cum novus hic Perſeus ad mare vertit iter.

Falco unguis mediis, plumaſque amittit in undis,
Et cicur Haſniacâ ſtat tremebunda manu,

Grando cadat tectis, indignatuſque December
Flatibus, & pluvîâ lubricet uſque vias,

Nil agitur; Dano ventorum militat ira,
Virtutique alas ſæva miniſtrat hyems;

Tranantur Gotho licet obluſtante paludes,
Et culpam in mediis valla fatentur aquis;

Tandem ſerò licet, vexillum in turribus, albet,
Et docet exemplo Martia ſecula novo

Nulla

Nulla Codanonium remorari septa Leonem,
Nec nodos, nisi quos dividat ense, pati.

---

(82)

Ad Celebratissimum Virum
D.D.THOMAM BARTHOLINUM
De Ordinis Danebrogici insignibus
commentantem

STa labarum, quali specie Wolmaria circum
Arva Codanonio sub Duce jura dabas:
Sta Boreæ fortuna tui, dum pingeris ille,
Quam sibi seposuit Musa Charisque, manu.
Format te antiquo nunc *Bartholinus* in auro,
Restituitque polo, syderibusque suum.
Auguria instructis porrò dabis alta manipulis,
Hærebis lateri pectoribusque decus.
Ille tuo quondam qui sanguinolentus in unco
Hæsit, militiæ est cura, salusque suæ:
Scribitur in superis per eum victoria stellis,
Inde per humanas ambulat illa manus.
Indue cœlestes iterum mea Dania mores,
Et cœlum votis serviet omne tuis:
Waldemar in solio est, rutilo Josephus in ostro,
Livius in patriis, omnia quanta! jugis.

---

(83)

De Eodem signo Danebrogico.

Videris è cœlo delapsum ancile salutem
Portendisse tuis, relligiose Numa;

B b 2

Nil

Nil tibi debemus, Romane, stat alter in Arcto
 Pompilius, cœli claviger, Orbis amor.
 Waldemar è mediis ancilia sanctius astris,
 Evocat, & Livonum castra tremendus adit:
 Castra Gradivicolis licet exsultantia turmis,
 Castra referta penu, castra animosa Duce.
 It contrà, hoc signo crucis instimulatus, & ho-
 Proterit, hoc verum Palladium esse videt. Item
 Posteritas imitare pium dominantis acumen,
 Cruxque aderit votis obsequiosa tuis.
 Dii benè *Christiano* ! Regum qui maximus inde
 Accersit sceptro robora fida suo.
 Illius auspiciis, quæ sedit in aëre quondam,
 Pectore nunc Procerum crux generosa sedet:
 Hanc Eques aurato gerit ad præcordia textu,
 Hanc memor & gemmis signat, & ore colit.
 Quid revocata crucis sequitur Mysteria? cedunt
 Hostica, fortunæ dant supera astra viam.
 Et si fata licet ventura exquirere, terræ
 Is Dominus, cœlo qui famulatur, erit.

(84)

Ad D. D.

SIMONEM PAULLI

Archiatrum Regium,

Cùm filius ejus Anno 1679. Parisiis
 obiret

Ambit æternum scriptis & nomine *Paullum*
 Atropos in tacitas ingeniosa neces.

Nulla diu patuit Parcæ via; quippe Minerva
 Et Phœbus sævas distinguere manus;

Paulus enim cubo similis, quocunque rotatus,
 Idem vultu, idem moribus usque fuit:

Ten-

CARMINA VARIA.

581

Tentavit gressum Lachesis, ruptisque subinde
 Ductibus in vacuos lymphæ profusa pedes.
 Laxarunt currus humeros, & brachia sanctæ
 Conjugis, in mediâ cura reperta Stoâ est.
 Sensit se illusam tristis Dea: pergit ad Indos,
 Et Nato impingit tela dicata Patri.
 Ibo inquit minitans, Bantami ad littora, faxo;
 Hæreat in filii pectore sicca minax:
 Nil ibi, nil actum est, felicius exiit ictum,
 Major & ex illo vulnere, *Paulus* erat.
 Infremuit Lachesis, totiesne dabo irrita tela?
 Armaque *Paullinos* vincere nulla queant?
 Illa meis toties parere Lutetia parmis
 Sueta, novas vires in nova bella feret:
 Designo, Christiane tuos *Paulline* lacertos
 Peccavere alii, tu mea præda lues,
 Sat fragiles toto comitatus Apolline terras
 Lustrasti, in cœlis plura videnda patent.
 Dixit & ardenti calathos præscindere morbo
 Imperat; heu! nimium est obsequiosa febris.
 At non ille cadit, qui sic cadit, umbra recessit,
 Dos illa ingenii major in orbe viget.
 Interea grandæve Pater, grandæve Machaon;
 Quem circum toties fulmina dira cadunt,
 Collige te canosque tuos, totumque Catonem
 Indue, ne lapsu scena suprema tremat:
 Vivis parte tui Nabathæo in littore, vivis
 Quâ Nerigon, quâ se Teuto, Danusq; movent.
 Utque dies veniat tibi decretoria tandem,
 Vix erit ad mortem, quâ patet aura, locus.
 Qui meritis, natisque replèsti Illustribus Orbem;
 Quo vireas, nusquam quo tumuleris, habes.

(85)   **Beatis Manibus**
D. THOMÆ BARTHOLINI
 Mortales jam titulos supergressi.

Ergo fugis nostros, indignariſque Triones,
 Regna diu meritis inferiora tuis
 Phillyridum BARTHLINE decus? nil vota mo-
 Pulpitaq; in plausus officioſa tuos? (vebant,
 Nonne triumphatos inter vixiſſe placebat
 Errores? nulla eſt jam tibi Lerna ſuper; (orbem
 Nuſquam Cacus agit, nuſquam Stymphalides;
 Purgâſti hæreſew n jam ſatis alta quies:
 Ipſa tuis cedens jacet ignorantia telis,
 Vinc̃taque perpetuo carcere muta ſtupet.
 Viximus ignoti nobis, nec viſcera poſt tot
 Extiſpices Grajos ſat patuere ſibi:
 Nulli tuta fides placito, labyrinthus ubique
 Credere ubique fuit, quàm reperire, prius:
 Luxit in ambiguo Republica corporis, inter
 Totque Aquapendentes, triſte! pependit aqua,
 Lympharum donec, Roſci Divine, meatus
 Pandis, & æterna laude reſingis iter.
 Quid loquar exutum regno jecur, atq; palæſtram
 Sanguinis ad proprios tranſiluiſſe lares.
 Nec tibi ſuffecit genio ferroque manuque
 Conari in multos n̄ ſimul ardor eat:
 Pluribus accenſum eſt BARTHLINE à lumine
 Pluribus ad laudem ſat fuit ille tripus. (lumen
 Teſtor Bogdanos, & nomina clara Lyſeri
 Teque Thoruninum, culte Segere, decus:
 Quoſq; referre mora eſt: ex hac incude proſectus
 Supra iit & nubes, & nitida aſtra Steno.

Parte

Parte alia Ægrotis Pæon medicamina venis
Sufficis, & Cymbæ proxima membra levas.
O quoties Lachesis medicato Neotære stamen
Vicisti, & lethi præcipitantis iter?
Cessit hydrops, cessit scelotyrbæ, alviq; cruenta
Tormina, febriles succubuerunt minæ;
Nec minus ex aliis translata brabea palæstris,
Nil reliquum Phœbo, quod retineret, erat;
Sive Sophocleis Regalia sceptræ cothurnis,
Gestaque Apellæo significanda stylo,
Sive parentales Academia destinat odas
In meritis claros officiosa viros,
Par onere hic calamus, nullo incurvatus in actu,
Nec longæ ætatis crimine visus hebes;
Immò senescenti coluit generosius ævo,
Et meruit crenâ floridiore decus.
Adde Novensilium Parnassia castra Sororum,
Delitias juvenis, delitiasque senis.
Utque hæc prætereas, sancti sine labe penates,
Sancti ad se mores, integritasque vocant:
Illud amicitiaë populis venerabile nomen,
Ille carens fūco candor, & illa fides,
Rara olim Auroræ, sed & Austro rarior ales,
Jamque in Hyperboreis vix bene nota plagis,
Certius in nullo legerunt pectore sedem
Hic sibi virtutes, hic reperere domum:
Ira procul templo hoc, procul hinc abstrusa fides
Nil odio, aut rixis, invidiæve datum. (multas,
Adversos fateor, pupugit quandoque gigantes,
Antæosque palam contudit illa manus.
Sed Jovis hoc opus est, placidè ut regnetur Olym-
Nolle Gyæ aut Tityis Enceladoq; locum, (pus,
Cætera, Epictetes, Antoninosque, Numasque,
Expressit, nulli voce stylove gravis,

584 OLAI BORRICHII

Qualis Apostolico radians Ecclesia seculo
 Egit in exilium cum procul omne nefas;
 Talis erat domus illa tuo tornata cerebro,
 Talis ad exemplum stirps generosa tuum.
 Omnia prona tuis, & respondentia votis,
 Ultima Penelope, Penelopeque prior.
 Sceptra Machaonium coluerunt Regia myſtam,
 Vidit Areopagi nobilis ordo parem;
 Scripta vel extremus Garamas miratur, & Indus,
 Immortale solo nomen, honosque virent:
 Unum restabat: coelo, *Barthline*, parente
 Venisti, coelo restituendus eras.

---

(86) Viro Experientissimo

D. CHRISTOPHORO PFISTERO,

Randisburgensium Medico, cùm
 Hafniæ Lauro Med: supremâ
 ornaretur.

HActenus in morbos pugnâsti fortibus armis,
 Et mortem à jugulis pellere cura fuit,
 Mitius afflixit phthisis, & nodosa podagra,
 Et solitas vires dedidicere febres,
 Postquam *Pfisteri* validam sensere medelam,
 Et data præſenti pharmaca certa manu.
 Vidit id Hafniaci Phœbéa caterva Lycei
 Et comes his factis gloria, dixit, erit;
 Dixit, & implevit promissa, corona paratur
 Et capiti tegmen mittitur illa tuo.
 Mittitur, & missam comitantur publica vota
 Ut fato adveniat prosperiore mitra,

Sic

CARMINA VARIA: 585

Sic dilata diu pensatur adorea duplo
Munere, nam laurus tarda, sed ampla venit
Atque salutiferis passim circumdata votis,
Amplius hoc titulis omnibus esse solet.

Viro Experientissimo (87)

D. D. B Ö H M I O ,

Cum Medicinæ Doctor publicè re-
nunciaretur.

EXorere Arctois, BÖHM, nove Phosphore ter-
Atq; salutiferâ pharmaca sparge manu: (ris,
Totus Apollo patet, tibi tota Minerva ministrat;
Et medici faciles in tua vota Dii,
Unda favet, tellusque favet, per Falstrica culta
Germina mille, tibi quæ famulentur, erunt.
Nascitur una hodie circum tua tempora laurus,
Centum alias Mortæ vis hebetata dabit.

In Effigiem Illustriss: (88)

Dn. Dn. VINCENTII JOACHIMI
von H A H N E.

Reddidit Æneæ redivivum hic sculptor Achæ-
tem,

Reddidit & Cyneam, maxime Pyrrhe, tibi:
Unum nos cruciat, quod reddere nesciat illam,
Quâ Domino addictus vicit utrumque, fidem:

(89)

Dñ. M. GEORGIO HANNÆO

Cùm publicè Med: Doct̃or renun-
ciaretur. 1684.

H*Annæ*, Aonidum justissima cura Sororum
Et Patrio duplici nomine clare solo:
Sive Othenigenam formasq; , polisq; Minervam,
Seu Medicâ infestam corrigis arte luem:
Scande diu meritam, Phœbo invitante, cathe-
Et fruire ingenii dotibus usque diu (dram,
Conjugis ut Lachesis dissolverit, altera scena
Panditur, ante Uxor fœmina, nuncq; Dea est.

---

(90)

Ad D. D. HENRICUM BONSACH
ex Indis reducem.

Igne mens nullo definit limite cursum;
Herculeæ est illi nulla columna fatis:
Ulterius pergit, Gangem super exit, & Indum
Inque notum, & zephyrum plenius ire parat.
Exemplo id monstras dexter *Bonsache* recenti
Nuper ab Auroræ, qui catus orbe redis, (bos;
Postque tot edomitos peregrino in climate mor-
Jam Patriæ nitidum reddere lumen amas.
Maest tuo reditu! qui clarum nomen ab Euro
Portasti, in Borea clarior esse meres.

(91) In

In Imaginem Augusti Regis

(91)

CHRISTIANI QUINTI.

Hæc est Augusti facies, quæ regna serenat
Arctica, & invicto robore sceptrum gerit:
Non alius magni magis æmulus Herculis, hinc &
Non alii Regum gloria major erit.

Cancellarius

(92)

CHILEMANNUS,

Ut Discordiæ fator mandatur carceri.

Viderat Augustus defixum in margine regni.

Et nodum, & *cunei* * deterioris onus:

Atque hic nodus, ait, fuerat solvendus amicè,

Sed Cunei impulsu Gordius ecce manet.

Solvere cûi lorum placidè, cûi tollere nexus

Officium est, nodos arctius ille ligat:

Findit amicitias qui flectere debuit iras,

Et nodum in nodisnectere dulce putat.

Quid reliquum, gladio nisi pertentare latebras

Nodorum? ut cunei machina nexa ruat.

Intuitu gladii cuneus mox perdidit ictum,

Nodus abest, stupeant secula, sanguis abest.

* *Sile.*

De Visinaria debellata à

(93)

CHRISTIANO QUINTO.

1675.

*V*is maris Augusti Sceptris hûc paruit annû,

Ut quoque *vis terre* pareat, annus adest.

Bb 6

(94) In

(94)

In Effigiem Generosissimæ Heroinæ
 Dn. BRIGITTÆ ROSENKRANT-
 ZIÆ, Perillustris & generosissimi
 Dn. CHRISTIANI SCHELII &c,
 uxoris desideratissimæ.

Quæ Jerichuntinis ROSA quondam immarcuit
 hortis

Annum flore semel pingit & inde perit.
 Ast hæc, quæ SCHELII Magni Platanona nitore
 Vestiit, ultra omnes suspicienda nurus,
 Stabit odoratâ semper radice perennis
 Seu ver, five æstas, five recurrit hyems;
 Stabit & ut merita est: sanctè rediviva novellas
 Afferet in serâ posteritate ROSAS.

(95)

Ad Dominum

JOACHIMUM JURGENS.

Invenitur in fine disputationis ejusdem
 inauguralis de Alimentorum cursu
 Præside Ol. BORRICHIO.

1676.

Regia, quam referas escæ, via, Regia famæ
 Illa tuæ, & laudi, crede, futura via est.

(96)

Ad Dominum

(96)

NICOLAUM HEITMULLERUM.

invenitur in fine disputationis ejus-
dem de HÆMORRHAGIA,

pro licentia consequenda

habita sub Præsidio

BORRICHII.

H E I T H M U L L E R E sacri soboles germana
Melampi

Et nova Phillyrio palma future choro

Incipe Apollineo lucere salutifer orbi

Quæque diu abscondis, pectoris ima doce.

Prima tibi ut video nata est in sanguine laurus.

Quem nimis errantem fræna subire jubes.

Perge pari genio reliquos suspendere morbos.

Postque hac multiplici nomine victor eris.

Præstantissimis

(97)

Laureæ primæ Philosophicæ Can-
didatis

officiosè Salvere.

D um *Numa pacificus* Legum decreta propa-
Et claudit Jani bellica templa sui, (gat,

Quid genio erecto, quid Apolline dignius un-

Quàm sacra Phœbéo fana aperire choro? (quam

Vertitur huc calamus, duce *magno Ahlefeldio*,
honorum

Promittens facilem per studia aucta viam.

Laurus ad innocuas Phœbi vigil excubat ædes,
 Et, licet in medio frigore, tota viret;
 Ut vineant Patriæ, Majo redeunte, cathedræ,
 Ut decorent meritas verna brabea comas.
 Audete Hafniacæ florentia pignora Cirrhæ,
 Queis super Ambrosiam casta Minerva sapit,
 Audete in Campum niveâ descendere veste,
 Et labor ingenuus prodeat usque comes:
 Nulla mora, ad vestras pendebit adorea frontes,
 Venturæque index nobilitatis erit.
 Sed nisi Sirenum voces, nisi lenta Vacuna
 Sordeat, & Bacchi decipientis amor,
 Incassum hæc precibus tentatur janua, tantùm
 Illa patet notis fedulitate procis;
 Quales opperior plures, qui scita Stagiræ
 Volvere, Democriti qui rediviva student;
 Queis vacat Hamelios, Colbertinosque recessus,
 Et nova per varios conglomera seque,
 Aut Grandes, aut Boyléos; aut quicquid amatur
 Inter ephemeridas, culte Britanniæ, tuas.
 His nutrite hyemem studiis, superaddite dulces
 Helladis, & Solymæ, Romulidûmque Deas,
 Et dabitur celsi sperare cacumina Pindi,
 Paullatimque novis gressibus ire super: (est,
 Per graduum, in Musis, vestigia scandere tutum
 Qui volat, Icario non procul igne volat.

Calendis Januarii

ANNI M D C L X X X V

In Exultum

(98)

THOMÆ BARTHOLINI

Prædium HAGEDTED.

1670.

Siccine anhelantes HAGEDTED subsidit in ignes
 Illa domus Charitum, Pieridum illa domus?
 Siccine divinis radiantia pulpita scriptis
 Esca jacent ventis esca novella rogo?
 Mulciber informis! fere Mulciber! anne pudor:
 Bis Trojam & pluteos bis temerasse Phari?
 Qua stetit Æneis, cinis est, qua fulsit Homerus
 Qua sacer Hippocrates, sæva favilla rubet:
 Celse decus Latii, cultissime Celse Medentum
 Hæc nimium ad Superos celsa rudisq; via est.

* * * * *

De Patrono Academiae. (99)

Nascitur extremis, quâ panditur India, sylvis
 Celsa caput, generosa comas, solidissima
 truncum
 Arbor, inassueto spargens umbracula more,
 [Antilli Paretuva vocant] non illa stupendis
 Aftyagem exterrens foliis, sed brachia flexu
 Mirifico in terram curvans, radice novellâ
 Pullulat, & rursus Soles experta regressu
 Tellurem repetens iterumque iterumq; resurgit
 Tuta hominum statio ramis sub, tuta ferarum,
 Plurimus huc sese Brachman, si quando tonitru
 Infremit aut rapido descendit Jupiter imbre,

Extra

Extra ictum recipit; nos nil te poscimus inde:
 Umbra favens patrio Gryphi sub fronde Ly-
 céo est.

(100) Parodia Carminis,

Quo HERM. CONRINGIUS
 suum de Hermetica Medicina librum
 claudit.

*reperitur in scripto Borrichii de Her-
 metica Medicina pag. 440.*

Anno 1674.

Talis in Isiacis quondam clarissimus oris
 Et triplici magnus laude Taautus erat;
 Talis & Helvetica natus Paracelsus eremo
 Cortice sub rigido clausum adamanta dedit.
 Astra Sophûm: placuere ideo: prope Numina visa:
 Sectaturque suos turba perita Duces.
 Discite inexpertis cauti diffidere Momis.
 Sub titulo fellis mella subinde latent.

(101)

In Auditorio Collegii Borrichiani conserva-
 tur Christi Crucifixi Effigies ex Ar-
 gento facta & capsæ inclusa, cu-
 jus Janua hanc præbet in-
 scriptionem à Borri-
 chio positam 1690.

Condis me, pateris pro me, scelus omne remit-
 Protegis; his meritis quis satis aptus amor? (tis,

(102)

In statuam

(102)

Augustissimo Regi

CHRISTIANO QUINTO

Hafniæ in foro Regio erectam.

Induat ex humili DOMINUS licet ora Metallo,
Aureus in populi pectore semper erit.

In Effigiem

(103)

ANDREÆ VELLEJI Historiographi

Dan. Regis, Ecclesiæ Cathedral. Ri-

pentis Decan. Canon. & Sen.

anno ætatis 74. Christi

1616. Ripis defuncti,

a pronepote I. L.

Anno 1690. re-

novatam.

His oculis, hoc ore, suo venerabilis ævo
Vellejus, patrii lux rediviva sui,

Priscorum historias, & semisepulta Trionum
Gesta iterum seclis conspicienda dedit.

---

(104)

Florentissimo civi, Amico dilectissimo,

D. N. FRIDERICO ROSTGAARD

Cum delitias Poëtarum Danorum pu-
blicaret.

Ergone quæ sparsis volitârunt carmina mem-
Nescia fortunæ (fors ita dura) suæ, (bris.

R O S T G

ROSTGAARDE, Hafniaci decus, & nova gloria
Colligis, & fato nobiliore beas? (Pindi,

Macte insperato, quo nil generosius, ausu!

Quo Patriæ in laudes sanctiùs ire nequis.

Hæc pietas, hæc prisca fides, hæc Dia voluptas,

Detrahare instanti semicremata rogo:

Vidisti Hippolitos variis in curribus actos

In mortem celeres præcipitare rotas;

Vidisti nullum, quæ nostri incuria secli est,

Sistere cornipedes, & revocare gradus;

Unum te opponis: ne tantum injuria possit

Temporum, & hæc Patriæ lumina obire vetas,

Hoc meritum, ROSTGAARDE, tuum est, ut Pa-
tria reddat

Et sine nube dies, & sine morte decus.

OLAUS BORRICHIIUS.

Die 30. Julii. 1690.

F I N I S.

A D D E N D A
A D C A R M I N A
V I T I B E R I N G I I.

Viro Consultissimo & Doctissimo (116)
Dn. JOHANNI MULLERO,
Serenissimi Holsatiæ Principis Consi-
liario gravissimo, apud Hafnienses
Professori Publico, cum Rosto-
chii J. U. Doctor crearetur.

1650.

Plaudite quisquis ades. Pandunt sua templa Ca-
Et resonant lætis festa theatra sonis, (mœnæ,
Mulleroque diu meriti scribuntur honores,
Et capit Aonius præmia digna labor
Felix jo labor, excubiæque inamabilis otii,
Curaque præclaræ laudis acerba comes.
Hac mercede places. Juvat impallescere chartis
Hac dote, & sacras demeruisse Deas,
Quisquis es; & pigram plebem, sordesq; perosus
Munera fortunæ nobilioris amas,
Aspice Fatorum domitrices, aspice Musas,
Hinc solidum speres, non aliunde, decus;
Hæ tibi laurigeras, Phœbëia dona, coronas,
Præmiaque ignavis non adeunda dabunt;
Illa per, & plausus, & dulcia murmura Famæ,
Longævæ studium posteritatis emes:
Jactet terrarum dominatrix Juno tiaras,
Tu nullâ inferior, par mihi Pallas eris.

raptim scripsit
Vitus Bering.

(117)

Perillustri & Generosissimo Romani Imperii Comiti

HENRICO DITLOVIO
H O L K I O,

Nova translatione Suetonium red-
denti, peregrina linguâ, ac ne
suâ quidem.

*Prodiit hæc versio Germanica Hafniæ
1664. in 8.*

Dicitur aspecti Pallas Mavortis ad hastam
Pavisse, & subitam corripuisse fugam:
Fors olim fuerit; nunc verè est fabula, postquam
Holkius unanimi jungit utrumque fide,
Qui lituos semper, qui bellum, ac sæva professus
Classica, & ardentes, effera signa, tubas,
Cum Mavorte tamen faciles ad plectra Camœnas
Colligit, & doctæ Palladis omne decus.
Hoc saltim dubium est, in amico fœdere Divûm
Uter prævaleat; hæc sit, an ille prior.

Vitus Bering.

INDEX TRIPLEX⁵⁹⁷

Eorum, de quibus, vel ad quos
Carmina, quæ hoc Secundo
Tomo comprehendun-
tur, sunt scripta.

Numeris non pagina, sed carmen indicatur.

INDEX I.

In carmina BERINGII.

Adeler (*Conradi*) Effigies. 75.
Arendorfio Conjugem lugenti. 31.

Barnekovii (*Christiani*) Effigies. 29.

Bartholino (*Alberto*) de Solio Regali Frider.
III. 76.

Bartholino (*Bartholo*) Christiano IV. parentanti.
- - - de Penula scribenti. 101. (99.

Bartholini (*Caspari*) Effigies. 35.

Bartholino (*Thomæ*) & Henrico Fiurenio. 3.

Eidem Paternæ laudis vindici. 4

- - - Paternæ gloriæ vindici. 5.

- - - De luce Animalium. 6.

- - - Centuria I. & II. Historiar. Anatom. 15.

- - - Historia Vasorum Lacteorum. 16.

- - - De Nivibus. 20.

- - - Centuria V. & VI. Histor. 21.

- - - In Cista Medica Hafniensi. 23.

- - - De Hepatis desperata causa. 28.

- - - Diem festum agenti. 44.

- - - De nihilo scribenti. 45.

- - - Anatomiam edenti. 100.

Ejus-

598 INDEX CARMINUM

- Ejusdem Natalis. 9.
 - - - Nuptiæ. 10.
 Ejusdem Sponsæ. 11.
 Below (*Tycho*) vel ejus defunctæ Conjugis pro-
 sopopœia ad ipsum. 96.
 Bibliotheca Scavenii. 26.
 Boeclero (*Johann. Henrico*) in Cornel. Ne-
 pote. 7.
 Borrichio (*Oloao*) ab exteris redeunti. 89.
 Brahe (*Georgii*) Effigies. 52.
 Brahe (*Sophia*) Memorix. Anno 1649. Num. 83.
 Brahe (*Sophia*) Cineri. Anno 1643. Num. 106.
 Brochmanno (*Casparo*) cùm Episcopus crea-
 retur. 115.
 de Budowa (*Wenceslaus Theodorus Baro*) 95.
 Caroli I. Regis Angliæ indigno funeri Anno
 1648. Num. 90.
 Caroli II. Regis Angliæ Effigies. 70.
 Charlottæ Amaliæ Reginæ Daniæ Effigies. 56.
 Christianus V. electus Daniæ princeps. 114.
 - - - Ejusdem Effigies. 46.
 - - - Eidem Regi Daniæ. 38. 39.
 - - - - - Holsatiam adeunti. 92.
 Christiani Alberti Princ. Schlesw. & Holsat. Effi-
 gies. 66.
 Dreiling (*Melchior*) 108.
 Εἰς Αἰγῆν ad Brochmannum. 115.
 Elers (*Eggerti*) Effigies. 59.
 Finckia (*Margareta*) 25.
 Fiurenio (*Henrico*) & Thomæ Bartholino de
 summis in medicina Honoribus. 3.
 Fossio (*Matthia*) beato Suaningio parentan-
 ti. 104.
 Friderico III. Regi Daniæ. 36.

- - - Ejusdem Effigies. 14. & 88.
- - - Ejusdem Regale folium. 76.
- Fridericæ Amaliæ Natalitiæ Choreæ. 112.
- Gabel (*Christophori*) Effigies. 47.
- Georgii Principis Effigies. 57.
- Griffenfeldio uxorem lugenti. 40.
- Gyldenlöwe (*Uldarici Friderici*) Effigies. 58.
- Gyldenstiern (*Judithæ*) Manibus. 61.
- - - in Ejusdem obitum Lessus. 62.
- Hafniæ Typographia à Resenio delineata. 53.
- Högh (*Elisabethæ*) memoriæ. 41.
- de Holck (*Henricus Ditlovius Comes*) 117.
- Holk (*Hilarii*) Effigies. 73. [pag. 596.
- Hwitfeld (*Arnoldi*) Effigies. 49.
- Hwitfeld (*Ollegaardæ*) in obitum. 82.
- Johannis Georgii III. Electoris Saxonix Effi-
Julix (*Margaretæ*) funus. 84. [gies. 67.
- Julii (*Ovidii*) Effigies. 63.
- Julii (*Petri*) Effigies. 86.
- Kaas (*Christina*) Prosopopœia ad maritum Ty-
chonem Below. 96.
- Kingo (*Thomas*) 54.
- Körbitz (*Christophori*) Effigies. 72.
- Krackewitz (*Jochimus*) 105.
- Kragii (*Erici*) Effigies. 60.
- Kragius (*Nicolaus*) 12.
- Longobardorum Exitus. 110.
- Ludovici XIV. Regis Gallix Effigies. 69.
- Magdalenæ Sibyllæ Electoris Saxonix Conjugis
van Manderen (*Carolus*) 24. [Effigies. 68.
- Muller (*Henrici*) Effigies. 34.
- Muller (*Johannes*) 116. pag. 595
- Natalitiæ Choreæ Fridericæ Amaliæ. 112.
- Nicolai (*Christiani*) Nuptiis. 80.
- Paulli (*Simon*) 87.

600 INDEX CARMIN. BERINGII.

- Pfeiffius (*Daniel*) 22.
 Pontoppidanus (*Ericus Ericius*) 32.
 Professores Hafnienses. 27.
 Ramel (*Henrici*) Exequiis. 13.
 Ranzovii (*Christierni Comititis*) Effigies. 65.
 Reetz (*Petri*) Effigies. 71.
 Resenius (*Petrus*) 37. 53.
 - - - Ejusdem Epitaphium 64.
 Rosen' rantz (*Georgius*) 33. 91. 113.
 Rosenkrantzii (*Holigeri*) Obitus. 1.
 Rosenkrantzii (*Olai Baronis*) Effigies. 74.
 Russe (*Henrici*) Effigies. 77. & 78.
 Samsoæ Insulæ descriptio 42.
 Saxonis Grammatici in laudem. 51.
 Scavenius (*Petrus*) 26.
 Schack (*Johannes Comes de*) 102.
 Schöleri (*Casparis Christophori*) Effigies. 43.
 Sehested (*Christianus Thomeus*) 17.
 - - - Ejusdem Effigies 18.
 Sehested (*Hannibalis*) Effigies. 93. Nuptiæ. 103
 Sophiæ Amaliæ Reginæ Daniæ Effigies. 55.
 Stephanus (*Stephanus*) 50.
 Suaningius (*Johannes*) Præpositus in Insula
 Samo. 8.
 Suaningius (*Johannes*) Archiepiscopus. 97.
 Thyfius (*Antonius*) 94. [98. 104.
 Tormius [*Ericus Olai*] 30.
 Tott (*Birgitta*) Effigies. 19.
 Tott (*Otto*) 81. 107. Ejusd. Effigies. 111.
 Tott (*Tagonis*) Effigies. 79. Memorix. 85.
 Wind (*Holigeri*) Effigies. 48.
 Windingius (*Erasmus*) 27.
 Winstrup (*Petrus*) 109.
 van Vliet (*Catharina*) 94.
 Wormius (*Olaus*) 2.

INDEX II. 601

In Carmina

HARDER I.

Prior Numerus librum Epigrammatum indicat.

- A** Brahamus filium immolaturus. I. 14.
Absalonis & Samsonis comparatio. I. 45.
Absalon crine superbiens. I. 46.
- - - pendens. I. 47.
Abstinencia. III. 85.
Academia Hafniensis armata. II. 10.
Acerra. III. 50.
Achitophel & Judas Ischariotes. I. 44.
Achitophel pendens. I. 48.
Adami lapsus. I. 3.
Ænigma. III. 145.
Ætas Parentum pejor Avis. III. 144.
Agar in eremo. I. 13.
Ahlefeld (*Fridericus Comes ab*) III. 1.
Albani Ducis Epitaphium. III. 97.
Aleatorius calculus. II. 81.
Alexander & Philippus. III. 112.
Alexandri Magni Mors. II. 105.
- - - Ejusdem Epitaphium. III. 95.
Aliquid ex nihilo. III. 45.
Alstedius per anagramma. III. 73.
Amantium lacrymæ. III. 42.
Amen. III. 114.
Amica Poëtæ. II. 134 135.
Amicitia. III. 120.
Amicitia inter pauciores firmior. II. 109
Amici Etymon. III. 7.
Amicus per anagramma. II. 139.
Amicus ex divitiis insolens. III. 52.

Tom. II.

Cc

Ami-

602 INDEX CARMINUM

- Amicus amore ardens. III. 22.
- Amicus ad sacra Romana transiens. III. 28.
- Amicus inter exteros degens. II. 27.
- Amor & Fides. I. 65. II. 92.
- Amor & Timor. I. 91.
- Amoris Remedium. II. 33.
- Anglicana Lingua. III. 93.
- Animæ piæ solatium. I. 116.
- - - desiderium. I. 119.
- - - refugium. I. 118.
- Anna Margareta à Götzen. II. 26.
- Anna sterilis. I. 39.
- Anolbi privilegium. III. 74.
- Apellis Epitaphium. III. 94.
- Arca Noæ. I. 6. 7.
- Archimedes. III. 90.
- Aristippus aurum abjiciens. II. 30.
- Afini maxillâ Samson Philistæos sternit. II. 73.
- Assyriorum Holoferne occiso fugâ. I. 60.
- Attalus. III. 100.
- Avaridomus. II. 88.
- - - Epitaphium. III. 27.
- Avarus. II. 60. 75. 86. III. 116.
- Avarus criticus. II. 122. 137.
- - - Podagricus. III. 154.
- - - & prodigus. II. 83. III. 62.
- Aulus. III. 43.
- Aurum. III. 8. abjicit Aristippus. II. 30.
- Babylonis Turris. I. 8.
- Baptistæ (Johannis) Officium. I. 68.
- Barbata Mulier. III. 63.
- Bartholinus (Thomas) III. 149.
- Bentzonius (Aurelius) III. 76.
- Bibuli Epitaphium. II. 69.

Bibu-

Bibulus febricitans. III. 20.

Bonus & Sapiens. II. 17.

Boni videri quàm esse multi malunt. II. 70.

Borrichii Historia Poëtarum. III. 111.

Bos Jupiter. II. 20.

Brahæi (*Tychonis*) Epitaphium. III. 71.

Brandes (*Fridericus*) II. 21.

- - - Ejusdem nuptiis. II. 22. 23. 24.

Brevitatis amator superstitiosus. II. 110.

Cæcilianus. III. 31.

Cæcilianus Grammaticus II. 39.

Cæsaris & Pômpeji Epitaphium. III. 96.

Cainus desperans. I. 5.

Calanus mendax. III. 113.

Calculo extinctus Euclio. III. 147.

Calculus aleatorius. II. 81.

Calendæ Majæ. II. 36.

Calendæ Maji, Junii Anni 76. Junii & Junii Anni 77. Succis inauspicatæ. III. 151.

Calvus. II. 74.

Camilla. III. 126.

Canescens homo. II. 91.

Cantores Spadones. II. 140.

Carmen sine suo placens. II. 147.

Carolus II. Magn. Britann. Rex. II. 15.

Catharinæ de Medicis Epithaphium. III. 98.

Chærilus. II. 118. III. 11.

Chemiæ studiosa Mulier. II. 80.

Chiromantia. III. 47.

Chiromantes Otto. III. 59.

Christianus V. Daniæ Rex. II. 13.

- - - Ordinis Danebrogici restaurator. II. 14.

CHRISTUS de nocte natus. I. 69.

Christô natô stella nova visa. I. 70.

604 INDEX CARMINUM

- Christi Vincula. I. 93.
 Christus Cruci affixus. I. 106. 107.
 Christus via & vita. I. 108.
 in Ejusdem in Cruce pendentis imaginem. I. 109.
 Christo moriente petræ fissæ. I. 111.
 Christi Sepulchrum. I. 113.
 Christi Epitaphium. I. 112.
 Clepsammium. II. 131.
 Clerici Pontificii Conjugii olores. II. 89. 90. 119.
 Cloeliæ fortitudo. II. 102.
 Coclitis (*Horatii*) facinus. II. 103. 104.
 Cæcilius Philautus. III. 67.
 Coelibis vitæ amator. II. 120.
 Comparatio Absalonis & Samsonis. I. 45.
 Concionator malè vivens. III. 110.
 Conjuges. II. 58.
 Conjuges novi. III. 49.
 Conscientia totum Tribunal. II. 87.
 Convivarum ordo. II. 53.
 Cornelius per anagramma. III. 60.
 Cornuta foemina. III. 88.
 Corvi Eliam pascunt. I. 51.
 Cotta. III. 41.
 Cotta & Proclus Poëtæ. II. 35.
 Creatio Mundi. I. 2.
 Crine superbiens Absalon. I. 46.
 Cromvellus. II. 16.
 Damianus Calvus. 3. 105.
 Dania ἀνάγραμμα 2. 12.
 Debitum invitè solutum. 2. 97.
 Deformis vult formosa pingi. 2. 127.
 Desperans Cæinus. I. 5.
 Desperans Judas. I. 102. 103.
 Dictator Julius Cæsar. 3. 64.
 Didericus Schulte. 2. 25.

Dido

Dido. 2. 98.

Die Sonne/ Der Mond. 3. 143.

Dina filia Jacobi. 1. 18. 19.

Dionisius Corinth. 3. 56.

Discipulus ingratus. 2. 145.

Discipulus præmaturè Scholam deferens & vitæ
pessimæ se consecrans stigmate notatur. 2. 146.

Dives Epulo. 1. 83.

Divitias simulans pauper. 2. 72.

Dona Danaum. 2. 54.

Ebrietas. 3. 115.

Ebrietatis Apologia. 2. 125.

Ebrius secreti proditor. 2. 76.

Elephas Danicus. 3. 78.

Elias à Corvis pastus. 1. 51.

Elisæi ossa mortuum vivificant. 1. 52.

Emma fucata. 3. 118.

Epigramma factu difficilius quàm totus liber.

Epigrammatici. 3. 51. (2. 121.)

Epitaphium Goliathi. 1. 41. 42.

- - - Lothi. 1. 11.

- - - Ejusdem uxoris. 1. 12.

- - - Cujusdam extra patriam mortui. 3. 123.

- - - CHRISTI. 1. 112.

- - - mortis. 1. 113.

- - - bibuli. 2. 69.

- - - hominis. 2. 123.

Equestris Ordo Elephantinus. 3. 77.

Esavus. 1. 15.

Evæ Mors. 1. 4.

Euclio calculo mortuus. 3. 147.

Europa. 3. 137.

Falces Messoriæ in Obsidione Hafniensi usurpatæ
2. 6. 7. 8.

- Fama Foeminarum. 2. 124. 3. 57.
 Febricitans bibulus. 3. 20.
 Felix ex infelice. 3. 35.
 Fides & Amor. 1. 65.
 Fides Mercatorum. 2. 79.
 Filia Jephthes ad Patrem. I. 32.
 Filius prodigus. I. 89. ad ejusdem Patrem. I. 90.
 Finis respiciendus. I. 117.
 Flora Meretrix. III. 48.
 Fœdifragus. II. 130.
 Foemina cornuta. III. 88.
 Fridericus III. Rex Danorum Hæreditarius. II.
     1. 2. 3. 4.
 Fuga Assyriorum cæso Holoferne. I. 60.
 Fur Harpalus. III. 32. 91.
 Furor Poëtarum. III. 83.
 Galla. III. 89.
 Gallia hodierna. III. 124.
 Gazæorum portas Samson tollit. I. 34.
 Germania. III. 139.
 Ἐνώθισεν αὐτόν. II. 126.
 Goliathi Epitaphium. I. 41. 42.
 à Götzen (*Anna Margareta*) II. 26.
 Grammaticus Cæcilianus. II. 39.
 Grammaticus Philautus. III. 132.
 Hafnia obsessa & liberata. pag. 307. & sequ.
 Hafnia munita. III. 4.
 Hafniensis Obsidio. II. 5. 9.
 Hafniensis Academia armata. II. 10.
 Hagar in eremo. I. 13.
 Hamanus gratia Regis superbiens. I. 56. 57.
 - - - Mardochæi loco suspensus. I. 58.
 Hanna sterilis. I. 39.
 Harderi Imago. III. 17.

HENRICI HARDERI. 607

Harderus de suis Epigrammatibus. III. 21. 146.

Harpalus fur. III. 32. 91. (153.)

Hermus & Phyllis novi conjuges. III. 49.

Herodes Johannem occidens. I. 81.

Hevæ Mors. I. 4.

Hierosolyma prophetis infesta. I. 87.

Hilarius (*Georgius*) II. 67.

Hippocrene. II. 116.

Hominis Epitaphium. II. 123.

Homo. II. 100.

Honoris scala. III. 10.

Hospes multi joci. II. 138.

Jacobus Patriarcha. I. 15.

- - - Deceptus. I. 16.

- - - Filii tunicam agnoscens. I. 23.

- - - à filiis consolatus. I. 24.

- - - Consolatus. I. 25.

- - - audiens Josephum vivere. I. 26.

Janus-Georgius-Christophorus. III. 143.

Jephtes ad filiam obviam. I. 31.

Jerusalem prophetas infectatur. I. 87.

JESU Nomen. I. 72.

in Imaginem Christi in Cruce pendentis. I. 109.

Imperii Romani Status. III. 138.

Incendium Londinense. III. 92.

Infelix ex felice. III. 34.

Johannis Baptistæ Officium. I. 68.

Josephus à fratribus malè habitus. I. 20.

- - - venditus. I. 21.

- - - ad adulterium sollicitatus. I. 22.

Josephus de Herodis insidiis admonitus. I. 79.

Judas Ischariotes & Achitophel. I. 44.

Judæ desperatio. I. 102. 103.

Judex injustus. II. 78.

608 INDEX CARMINUM

- Judicher (*Paulus*) II. 42.
 Judita Holofernem obtruncans. I. 59.
 Julius Cæsar Dictator. III. 64.
 Julius Mazarinus. III. 2.
 Julius (*Nicolaus*) Archithalassus Danicus. III.
 150. 152.
 Jupiter Bos. II. 20.
 Kingo (*Thomas*) III. 102. 103.
 Kölichen (*Casparus*) II. 28. 29.
 Körbitz (*Joh. Christoph.*) III. 79.
 Labio ditescens. III. 46.
 Labor & preces. I. 66.
 Lacrymæ amantium. III. 42.
 Lactuca. III. 155.
 Lalages Epitaphium. III. 128.
 La Mode. II. 48.
 Laocoontis Romani statua. II. 19.
 Lapidibus obruti. I. 63.
 Lapsus Adami. I. 3.
 Laudantibus dignè magna laus est. II. 60.
 Laurea. II. 115.
 Lazarus pauper. I. 84.
 Lazarus à Christo resuscitatus. I. 92.
 Legati Regii in itinere mortui Epitaphium. 3. 99.
 Lente (*Theodorus*) II. 55. 56.
 Lentulus Poëta. III. 23.
 Lesbix Epitaphium. 3. 38.
 Liberalis & avarus. 3. 117.
 Liberorum necem intuens Sedechias. 1. 54.
 Libidinosi Senes Susannam ad adulterium sollicitantes. 1. 61.
 Lindenow (*Christophorus*) 3. 80.
 Lingua Anglicana. 3. 93.
 Londinense incendium. 3. 92.

- Lothi incestus. 1. 10.
 - - - Epitaphium. 1. 11.
 - - - Uxoris Epitaphium. 1. 12.
 Lucilius Poëta. 3. 33.
 Lucius Mercator. 3. 6.
 Lufcinia. 2. 37.
 Lufcus & Lufca in Conjugio. 2. 71.
 Lux Veritatis. 1. 64.
 Lycoris. 3. 134.
 Machiavellus. 2. 117. 3. 39. 40.
 Mæcenas. 3. 109.
 Magi Orientis. 1. 77. 78.
 Majæ Calendæ. 2. 36.
 Malchus aure mulctatus. 1. 94.
 Manaffes restitutus. 1. 53.
 Maria Deipara. 1. 73. 74. 75. 76.
 Maria Magdalena sub Cruce. 1. 110.
 Martialis. 3. 5.
 Masenii Ars Argutiarum. 2. 57.
 Matho Poëta-Mastix. 3. 36.
 Mausolus. 2. 111.
 Maxillâ afininâ Samfon Philistæos sternit. 2. 73.
 Mazarinus (*Julius*) 3. 2.
 Mendax. 2. 59.
 Mercatoris cujusdam Epitaphium. 3. 30.
 Messoriæ falces in obsidione Hafniensi usurpatæ.
 2. 6. 7. 8.
 Meum & tuum. 3. 130.
 Milites Christum capientes. 1. 95.
 Missa. 3. 107.
 la Mode. 2. 48.
 Modus, terminus Grammaticorum. 2. 143.
 Mollerus (*Johannes*) 2. 31.
 Momus. 2. 49.

610 INDEX CARMINUM

- Momi civilitas. 2. 34.
 Monachi tonfi. 3. 106.
 Monachus conjugii osor. 2. 90.
 Morenius. 3. 19.
 Mori (*Thoma*) Epitaphium 3. 101.
 Mors ultima linea. 2. 133.
 Mortis Epitaphium. 1. 113.
 Mortis ingenium. 3. 18.
 Mosi Mater filium expositura. 1. 27.
 Moses mare rubrum transgressus. 1. 28.
 Mosi Epitaphium. 1. 29.
 Moth (*Rudolphus*) 2. 32.
 Mulier barbata. 3. 63.
 Mulieres Christum uncturæ. 1. 114.
 Mulierum fama. 3. 57.
 Mundi creatio. 1. 2.
 Mundum non esse æternum. 3. 61.
 Nævolus Grammaticus scortator. 3. 108.
 Narcissi mors. 2. 38.
 Naturalis Historia Plinii. 2. 114.
 Navalis pugna in freto Codano. 2. 11.
 Nepotes quis habens non tamen Avus est. 2. 107.
 Nero. 3. 65.
 - - - Ejusdem mors. 3. 66. (1. 82.
 Nicodemus mysteria regenerationis non capiens
 Noæ nativitas. 2. 85.
 Noæ arca. 1. 6. 7.
 Nomen Jesu. 1. 72.
 Nosce te ipsum. 2. 126.
 Nutrix claudicans. 2. 51.
 Obsidio Hafniensis. 2. 5. 9. & pag. 305.
 Occasio. 2. 52. 3. 24.
 Ora & labora. 1. 66.
 Orator infinitus. 2. 96.

Ordo Equestris Elephantinus. 3. 77.

Ordo in conviviiis. 2. 53.

Owenus. 3. 133.

Panegyricus Attali. 3. 131.

Parcus & Porcus. 2. 142.

Parisii. 2. 112.

Pater præmaturam sobolem non agnoscens. 2. (144.)

Patientia victrix. 3. 55.

Paulus & Petrus. 2. 99.

Paulus Romanus. 3. 135.

Pauper Poëta. 3. 129.

Pauper se divitem simulans. 2. 72.

Pecunia ab avaro frustra petita. 2. 40.

Pecunia rerum administra optima. 2. 94.

Peregrinator stultus. 2. 108.

Petræ filiæ moriente Christo. 1. 111.

Petrus ad focum. 1. 98.

- - - lacrymans. 1. 97. 99.

- - - resipiscens. 1. 100.

- - - in Ejusdem nomen Anagramma. 1. 101.

Pharisæi sabbathum propugnantes. 1. 85. 86.

Philosophi spes in adversis. 3. 104.

Phœbus. 3. 3.

Phyllis & Hermus novi conjuges. 3. 49.

Pietas. 1. 1.

Pilatus quid sit veritas nesciens. 1. 104.

- - - manus lavans. 1. 105.

Plinii Historia naturalis. 2. 114.

Poëseos utilitas. 3. 84.

Poëtarum furor. 3. 83.

in Poëtas infulsos. 2. 61. ad 64. 95.

Polla Sponfa. 3. 58.

Πολύγρᾶφον quidam. 3. 125.

Pompeji & Cæsaris Epitaphium. 3. 96.

612 INDEX CARMINUM

- Pontia fucata. 2. 34.
 Ponticus. 3. 141.
 Ponticus philautus. 3. 37.
 Pontificii clerici oſores Conjugii. 2. 89. 90.
 Pontilianus Poëta. 3. 72.
 Præconium venale. 2. 82.
 Preces & labores. 1. 66.
 Priscus Senex. 3. 25.
 Privilegium Anolbi. 3. 74.
 Proclus Poëta. 3. 119.
 Proclus & Cotta Poëtæ. 2. 35.
 Prodigus. 2. 136.
 Prodigus & avarus. 2. 83. 3. 62.
 Prodigus tandem egenus. 2. 113.
 Pugna navalis in freto Codano. 2. 11.
 Pythagoras. 3. 121. 122.
 Quintus Judex. 3. 70.
 Rachel moriens. 1. 17.
 - - - plorans. 1. 80.
 Rivales duo. 3. 9.
 Roma nova. 2. 77.
 Romanæ Eccleſiæ auctoritas. 3. 12.
 Romanenſes Clerici cœlibis vitæ amatores. 2.
 Romani Imperii ſtatus. 3. 138. (119. 120.
 Roſenkrantzius (*Fanus*) 3. 81.
 Roſillæ formæ & mores. 3. 13. 86.
 - - - Anagramma. 3. 14.
 - - - Imago. 3. 16.
 Roſilla inexorabilis. 3. 15.
 Rudolphus Moth. 2. 32.
 Ruſſus. 3. 127.
 Ruſticus furax. 2. 106.
 Sabbathum à Pharifæis propugnatum. 1. 85. 86.
 Sacrificia varia variis diis oblata. 3. 1.

Salomon litem foeminarum de infantulo diri-
mens. 1. 50.

- - - ad Uxores. 1. 49.

Samson sitiens. 1. 33.

- - - laqueos rumpens. 1. 35.

- - - tonsus. 1. 36.

- - - captus. 1. 37.

- - - Moriturus. 1. 38.

- - - portas Gazæorum portans, 1. 34.

Samsonis & Achitophelis comparatio. 1. 45.

Sapiens & bonus. 2. 17.

Sapientis votum. 2. 18.

Sapientiæ initium Timor Domini. 1. 1.

Saulus in Regem unctus. 1. 40.

- - - moriturus. 1. 43.

Saulus conversus. 1. 115.

Scævola (*Mutius*) 2. 101.

Scala Honoris. 3. 10.

Scheel (*Magnus*) 2. 43 ad 46.

Schölerus (*Casparus*) 3. 82.

Scientiæ Genealogia. 2. 47.

Scriptor ineptus. 2. 141.

Secreti proditor Ebrius. 2. 76.

Sedechias necem liberorum intuens. 1. 54.

- - - Oculos amittens. 1. 55.

Siffera. 1. 30.

Sodomitæ. 1. 9.

Solatium animæ piæ. 1. 116.

Die Sonne / der Mond. 3. 143.

Spadones Cantores. 2. 140.

Sponsa gravida. 2. 50.

Statua Laocoontis Romani. 2. 19.

Stella nato Christo exorta. 1. 70.

Sterilis Anna. 1. 39.

614 INDEX CARMIN. HARDERI.

Stultus peregrinator. 2. 108.

Superbus. 2. 128.

Susanna ad adulterium invitatur. 1. 61.

- - - Ejusdem responsio. 1. 62.

Succis inauspicatæ Calendæ Maji & Junii Anni
1676. item Junii & Julii Anni 1677. 3. 151.

Tempora Ultima. 3. 68.

Thais. 2. 41.

Thomæ Mori Epitaphium. 3. 101.

Timor Domini. 1. 1.

Timor & Amor. 1. 91.

Troja. 3. 136.

Turcarum Imperator. 3. 140.

Turenni Mors. 3. 148.

Turris Babel. 1. 8.

Tychonis Brahæi Epitaphium. 3. 71.

Typographia. 2. 68.

Tyrannus. 2. 93.

Ultima tempora. 3. 68.

Unctio extrema Pontificiorum. 3. 44. 75.

Uxoris Lothi Epitaphium. 1. 12.

Venale præconium. 2. 82.

Veritatis lux. 1. 64.

Virtus. 3. 53.

Virtus antiqua. 3. 69.

Virtus Platonica. 3. 87.

Vita Humana. 2. 65.

Vulcanus in cornu. 3. 26.

Zacharias natô Johanne incipit fari. 1. 67.

Zachæus resipiscens. 1. 88.

Zelotypia. 2. 129.

Zoilus. 3. 54.

I N D E X I I I.

In Carmina

B O R R I C H I I.

- A**cademiæ Hafniensis Patronus. 99.
 Adeler (*Curtii*) Effigies. 75.
 Ahlefeld (*Fridericus Comes*) 79.
 Alanix (*Giörwelda*) Obitus. 18.
 Amagria Vindicata. 66.
 Amico strenæ loco mittit carmen. 43.
 Andreades (*Benedictus & Nicolaus*) fratres uno
 eodemque die moriuntur. 23.
 Ἀποσεία Christiani Wilhelmi Administratoris
 Magdenburgici. 1.
 Arctos Pullata. 67.
 Arctos Respirans. 68.
 Baccalaurei 27. Anno 1648. creati. 2.
 Baccalaurei 24. Anno 1650. creati. 4.
 Baccalaurei Anno 1685. creati. 97.
 Bangiæ (*Christina*) Obitus. 19.
 Bangius (*Thomas*) 30.
 Bartholinus (*Thomas*) 21. 54. 72. 82.
 Ejusdem prædium Exustum. 98.
 - - - Obitus. 85.
 Beringio (*Vito*) uxorem lugenti. 29.
 Blasius (*Gerhard. Leonhard.*) 37. & 38.
 Böhmius Doctor creatus. 87.
 Bonfach (*Henricus*) ex Indis redux. 90.
 Borrichii (*Caudii*) Nuptiis. 17.
 Borrichius de se ipso. 56.
 Brochmannus (*Casparus*) 1. Ejusdem Obitus. 16.
 Bullichii (*Petri*) Obitus. 69.
 Burrus (*Franciscus Josephus*) 45. 46. 47. 48. 56.
 Chi-

616 INDEX CARMINUM

- Chilemannus Cancellarius carceri mandatur. 92.
 Christi Crucifixi Effigies. 101.
 Christiani Quinti Homagium. 26. Coronatio. 68.
 - - - statua. 102. Effigies. 91.
 Christiani Wilhelmi Administratoris Magden-
 burgici Α' πορτασία. 1.
 Christiani (*Gregorius*) Magister creatus. 8.
 Classis onerariæ Belgicæ Incendium. 50.
 Colbertus. 77.
 Conringiani Carminis Parodia. 100.
 Danebrogicus Ordo. 82. 83.
 Equestris Ordo Danebrogicus. 82. 83.
 Fossii (*Christiani*) Nuptiis. 13. & 41.
 Fratres duo una eademque die mortui. 23.
 Fridericus 3. Rex. 53.
 - - - Ejusdem natalis sexagesimus. 60.
 - - - Ejusdem Natali offert mortarium ex mar-
 more Porphyretico. 64.
 - - - Ejusdem Obitus. 67.
 Frisii (*Nicolai*) Obitus. 31.
 Gabelii Nomen per anagramma. 59.
 Gerstorffii (*Foachimi*) Obitus. 35.
 Glacies prodigiosè rubens. 28.
 Gregorius Christiani Magister creatus. 8.
 Griffenfeld (*Petrus Comes*) 78.
 Gyldenlöwe (*Uldarici Christiani*) Obitus. 34.
 Hagested exustum. 98.
 von Hahne (*Vincentii Foachimi*) Effigies. 88.
 - - - Ejusdem Obitus. 80.
 Hannæus (*Georgius*) Doctor creatus. 89.
 Heitmullerus (*Nicolaus*) Doctor creatus. 96.
 Hilarius (*Georgius*) 14.
 Holkio (*Hilario*) uxorem lugenti. 70.
 Homagium Christiani Quinti. 26.

- van Horne (*Johannis*) Nuptiis. 42.
 Hwitfeld (*Henrici*) Obitus 11. Effigies. 12.
 Hwitfeld (*Allegarda*) Obitus. 24.
 - - Ejusdem Effigies. 27.
 Jani Jacobi Nuptiis. 39.
 Incendium classis Belgicæ. 50.
 - - - prædii Bartholiniani. 98.
 Jurgens (*Joachimus*) Doctor creatus. 95.
 Kockius (*Hieronymus*) eodem die Doctor &
     Sponsus. 10.
 Kragii (*Erici*) Nuptiis. 9.
 Kragii (*Ottonis*) Effigies. 32.
 Laffonius (*Fridericus*) baptizatus. 51.
 Laffonii (*Jani*) Nuptiis. 7.
 van der Linden (*Henricus*) 36.
 Magistri XX Anno 1649. creati. 15.
 Musæum Manfredi Septalii. 49.
 - - - Wormianum. 3.
 Noldii (*Christiani*) Effigies. 74.
 Ordo Equestris Danebrogicus. 82. 83.
 Parodia Carminis Conringii. 100.
 Patronus Academiæ Hafniensis. 99.
 Paulli (*Simoni*) 33. 73. 84.
 - - - uxorem lugenti. 22.
 - - - Ejusdem Climactericus magnus. 44.
 Paulli (*Simonis*) Nuptiis. 40.
 Pfisterus (*Christophorus*) 86.
 Resenii (*Johannis*) Obitus. 25.
 Resenius (*Paulus*) 6.
 Resenius (*Petrus*) 71.
 Rhodius (*Johannes*) 5.
 Ripæ Clarorum Virorum Urbs foecundissi-
     ma. 65.
 Rosenkrantzæ (*Brigitta*) Effigies. 94.
     Rosen

618 IND. CARM. OLAI BORRICHII.

- Rosenkrantz (*Georgius*) 61. 62.
Rosenkrantziæ (*Ida*) Effigies. 58.
Rostgaard' (*Fridericus*) 104.
Schöleri (*Caspari Christophori*) Obitus. 65.
Schöleri (*Christiani Caspari*) Epitaphium. 76.
Sehested (*Christiani Thomai*) Obitus. 30.
Septalii (*Manfredi*) Muséum. 49.
Statua Regis Christiani Quinti. 102.
Strenæ loco missum carmen. 43.
Suaningius (*Johannes*) 52. Ejusd. Effig. 55.
Wandalinus (*Johannes*) Episcopus creatur. 57.
Welleii (*Andrea*) Effigies. 103.
Wernerus (*Adamus Fridericus*) 63.
Vismaria succumbens. 81. 93.
Wormii (*Olai*) Muséum. 3. Obitus. 20.

F I N I S.

